

AKADEMIA POMORSKA
W SŁUPSKU

PROGRAM STUDIÓW KIERUNEK STUDIÓW „BEZPIECZEŃSTWO NARODOWE”

Część druga – studia w systemie blended-learning

Studia pierwszego stopnia
Profil praktyczny
Studia stacjonarne i niestacjonarne

SŁUPSK 2019

Katedra Bezpieczeństwa Narodowego
Akademia Pomorska w Słupsku
ul. Arciszewskiego 22 b
76-200 Słupsk
tel. 59 840 52 03 (sekretariat)
e-mail: sekretariat.bn@apsl.edu.pl (sekretariat)

Spis treści

	str.
1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PROWADZONYCH STUDIÓW	6
1.1. Nazwa kierunku studiów	6
1.2. Poziom studiów	6
1.3. Profil studiów	6
1.4. Forma studiów	6
1.5. System kształcenia	6
1.6. Zakres merytoryczny studiów	6
1.7. Liczba semestrów	6
1.8. Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów	6
1.9. Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	7
1.10. Przyporządkowanie kierunku studiów do dyscyplin naukowych	7
1.11. Sylwetka absolwenta	8
2. OPIS ZAKŁADANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ	10
2.1. Wykaz kierunkowych efektów uczenia się z uwzględnieniem efektów w zakresie znajomości języka obcego	10
2.2. Przyporządkowanie efektów kierunkowych do opisu charakterystyk uniwersalnych pierwszego stopnia oraz charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji w ramach szkolnictwa wyższego i nauki	13
3. OPIS PROGRAMU STUDIÓW	15
3.1. Opis zajęć wraz ze sposobami weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta prowadzonych w systemie blended-learning	15
3.1.1. Treści ogólnokształcące i humanistyczne	15
3.1.1.1. Wykaz zajęć	15
3.1.1.2. Szczegółowy opis zajęć	15
O.1. Wychowanie fizyczne	16
O.2. Język obcy	20
O.3. Kultura języka ojczystego	25
O.4. Podstawy użytkowania IT – moduły ECDL BASE	33
O.5. Użytkowanie IT – moduły ECDL STANDARD	41
O.6. Kwalifikowana pierwsza pomoc	49
O.7. Podstawy filozofii	65
O.8. Podstawy etyki	72
O.9. Historia bezpieczeństwa	79
O.10. Ochrona informacji niejawnych i danych osobowych	86
O.11. Podstawy pracy biurowej	94
O.12. E-urzędnik	100
O.13. Filozofia bezpieczeństwa	108
3.1.2. Treści podstawowe dla dziedziny nauk społecznych	115
3.1.2.1. Wykaz zajęć	115

3.1.2.2.	Szczegółowy opis zajęć	115
P.1.	Podstawy socjologii	116
P.2.	Podstawy psychologii	124
P.3.	Podstawy zarządzania	131
P.4.	Podstawy ekonomii	138
P.5.	Podstawy wiedzy o państwie	145
P.6.	Podstawy wiedzy o prawie	153
P.7.	Współczesne systemy polityczne	160
P.8.	Podstawy prawne i organizacja systemu administracji	167
3.1.3.	Treści kierunkowe – podstawowe dla dyscypliny wiodącej	175
3.1.3.1.	Wykaz zajęć	175
3.1.3.2.	Szczegółowy opis zajęć	175
K.1.	Teoria bezpieczeństwa	176
K.2.	Wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa	185
K.3.	Bezpieczeństwo personalne	194
K.4.	Bezpieczeństwo państwa	203
K.5.	Prawne podstawy bezpieczeństwa	212
K.6.	Bezpieczeństwo społeczne	221
K.7.	Polityka i strategia bezpieczeństwa	229
K.8.	System bezpieczeństwa narodowego	237
K.9.	Bezpieczeństwo międzynarodowe	246
K.10.	Wstęp do metodologii badań bezpieczeństwa	254
3.1.4.	Treści specjalistyczne w zakresie „Obrona narodowa”	263
3.1.4.1.	Wykaz zajęć	263
3.1.4.2.	Szczegółowy opis zajęć	263
S.1.1.	Geografia bezpieczeństwa	264
S.1.2.	Historia wojen i wojskowości	272
S.1.3.	Wojny i konflikty zbrojne we współczesnym świecie	280
S.1.4.	Międzynarodowe prawo pokoju i bezpieczeństwa	288
S.1.5.	Siły zbrojne we współczesnym świecie	298
S.1.6.	Prawno-ekonomiczne uwarunkowania obronności	306
S.1.7.	System obronny państwa	314
S.1.8.	Obrona cywilna	323
S.1.9.	Planowanie cywilne	332
S.1.10.	Obrona wspólna NATO	341
S.1.11.	Wspólna polityka bezpieczeństwa i obrony państw Unii Europejskiej	350
S.1.12.	Współpraca cywilno-wojskowa	359
S.1.13.	System zarządzania kryzysowego	367
S.1.14.	Geograficzne systemy informacji przestrzennej w systemie obronnym państwa	375

S.1.15.	Systemy wspomaganie zarządzania kryzysowego	382
S.1.16.	Kierowanie i łączność w systemie obronnym państwa	390
S.1.17.	Terroryzm międzynarodowy	398
S.1.18.	Organizacja logistyki w sytuacjach kryzysowych	404
S.1.19.	Obrona przed bronią masowego rażenia	412
S.1.20.	Komunikowanie społeczne w zarządzaniu kryzysowym	421
S.1.21.	Zarządzanie kryzysowe w warunkach zagrożeń militarnych	429
3.1.5.	Treści specjalistyczne w zakresie „Bezpieczeństwo wewnętrzne”	439
3.1.5.1.	Wykaz zajęć	439
3.1.5.2.	Szczegółowy opis zajęć	439
S.2.1.	Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa	440
S.2.2.	Historia bezpieczeństwa wewnętrznego	449
S.2.3.	Instytucje bezpieczeństwa wewnętrznego	458
S.2.4.	Prawne podstawy bezpieczeństwa wewnętrznego	467
S.2.5.	Bezpieczeństwo konstytucyjne	477
S.2.6.	Bezpieczeństwo publiczne	486
S.2.7.	Bezpieczeństwo powszechne	495
S.2.8.	Służby specjalne w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego	503
S.2.9.	Systemy ratownictwa	509
S.2.10.	Ochrona granicy państwowej	518
S.2.11.	System penitencjarny w Polsce	527
S.2.12.	Kryminologia	536
S.2.13.	Komunikowanie społeczne w systemie bezpieczeństwa	545
S.2.14.	Geograficzne systemy informacji przestrzennej w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego	552
S.2.15.	Organizacja systemu zarządzania kryzysowego	559
S.2.16.	Monitorowanie zagrożeń	567
S.2.17.	Bezpieczeństwo wewnętrzne w UE	576
S.2.18.	Kryminalistyka	582
S.2.19.	Bezpieczeństwo imprez masowych	590
S.2.20.	Ochrona systemów teleinformatycznych	599
S.2.21.	Zarządzanie kryzysowe w warunkach zagrożeń bezpieczeństwa wewnętrznego	607
3.1.6.	Seminarium dyplomowe	617
3.1.7.	Bezpieczeństwo i higiena pracy	627
3.3.	Harmonogram realizacji programu studiów	629
3.3.1.	Studia stacjonarne	629
3.3.2.	Studia niestacjonarne	634
3.4.	Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk zawodowych	639
3.4.1.	Ustalenia ogólne	639

3.4.2.	Cel i zakres merytoryczny praktyk	639
3.4.3.	Efekty uczenia się	640
3.4.4.	Organizacja i przebieg praktyk	640
3.4.5.	Zasady zaliczenia praktyk	641
3.4.6.	Zasady kontroli praktyk	642
3.4.7.	Opis zajęć	643
3.5.	Wskaźniki charakteryzujące program studiów	653
4.	OCENA I DOSKONALENIE PROGRAMU STUDIÓW	655
4.1.	Analiza zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy	655
4.2.	Wnioski z analizy wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów	658
4.3.	Opis sposobów weryfikacji efektów kształcenia osiągniętych przez studenta	659
	ZAŁĄCZNIKI DO PROGRAMU STUDIÓW	667
1.	Macierze kompetencji	669
2.	Opis kompetencji oczekiwanych od kandydatów na studia	673
3.	Zasady dyplomowania	675
4.	Opis infrastruktury wykorzystywanej w procesie kształcenia	679

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PROWADZONYCH STUDIÓW

1.1. Nazwa kierunku studiów

Nazwa kierunku studiów: – bezpieczeństwo narodowe

1.2. Poziom studiów

Poziom studiów: – studia pierwszego stopnia

1.3. Profil studiów

Profil studiów: – praktyczny

1.4. Forma studiów

Forma studiów: – studia stacjonarne
– studia niestacjonarne

1.5. System kształcenia

System kształcenia: – kształcenie w systemie blended-learning

1.6. Zakres merytoryczny studiów

Zakres merytoryczny studiów: – obrona narodowa
– bezpieczeństwo wewnętrzne

1.7. Liczba semestrów

Liczba semestrów: – 6

1.8. Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów

Liczba punktów ECTS: – 180

1.9. Tytuł zawodowy nadawany absolwentom

Tytuł zawodowy: – licencjat

1.10. Przyporządkowanie kierunku studiów do dyscyplin naukowych

1. Podstawa:

- Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018, poz. 1818).

Poziom studiów	Dziedzina nauki	Dyscyplina naukowa	Procentowy udział dyscyplin*	Dyscyplina wiodąca
SPS Bezpieczeństwo narodowe	Dziedzina nauk społecznych	nauki o bezpieczeństwie	91	nauki o bezpieczeństwie
	Dziedzina nauk inżynieryjno - technicznych	informatyka	9	
Razem			100	

* na podstawie uchwały Senatu AP z dnia 19.06.2019r.

Tabela procentowego udziału liczby punktów ECTS w łącznej liczbie punktów ECTS dla każdej z dyscyplin kierunku

L.p.	Dyscyplina naukowa	Punkty ECTS	
		liczba	%
1.	Nauki o bezpieczeństwie	164	91
2.	Informatyka	16	9
	Razem:	180	100

Zgodnie z załącznikiem do *Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych* nauki o bezpieczeństwie zostały zaliczone do dziedziny nauk społecznych. Bezpieczeństwo narodowe jest jedną z nauk o bezpieczeństwie. Przedmiot jego badań umiejscowiony jest zarówno w obszarze idei (ideały, normy, powinności) znajdujących swoje odzwierciedlenie w normach obowiązującego prawa, jak i praktyk społecznych z uwagi na potraktowanie człowieka, jako podstawowego podmiotu bezpieczeństwa.

Bezpieczeństwo narodowe jako nauka o bezpieczeństwie państwa będącego z kolei gwarantem bezpieczeństwa człowieka, analizowane jest przez to głównie z perspektywy społecznej. Bezpieczeństwo narodowe zajmuje się rozumieniem tego, jakie działania podejmuje państwo i reprezentujące go instytucje, aby kształtować przyjazne człowiekowi środowisko bezpieczeństwa, chronić zarówno wartości i interesy narodowe jak i wartości i interesy swoich obywateli przed wewnętrznymi i zewnętrznymi zagrożeniami, stąd też oprócz wymiaru społecznego w jego współczesnym rozumieniu nie pomija się pierwiastków humanistycznych, dających możliwość postrzegania bezpieczeństwa zarówno przez pryzmat jednostki jak i szerszego społecznego kontekstu.

Bezpieczeństwo narodowe obejmuje analizy wszystkich procesów związanych z bezpieczeństwem i jego zagrożeniami, jego instytucjonalno-systemowym wymiarem i uwarunkowaniami o charakterze militarnym, politycznym, społecznym, kulturowym, ekonomicznym, prawnym, ekologicznym i cybernetycznym, zarówno w perspektywie narodowego jak i międzynarodowego środowiska bezpieczeństwa.

Ukończenie studiów drugiego stopnia na tym kierunku daje solidne podstawy do szczegółowej analizy zagadnień związanych z bezpieczeństwem narodowym, jak i realizacji zadań specjalistycznych w różnych obszarach bezpieczeństwa na stanowiskach w strukturach administracji zespolonej i specjalnej, a także w instytucjach partycypujących w realizacji różnych zadań z zakresu bezpieczeństwa i instytucjach „wrażliwych” na różnego rodzaju zagrożenia, w tym instytucji branży IT.

1.11. Sylwetka absolwenta

Absolwentów studiów pierwszego stopnia, profilu praktycznego, kierunku „**Bezpieczeństwo narodowe**”, kształconych w systemie blended-learning charakteryzuje:

1. Znajomość teoretycznych podstaw bezpieczeństwa narodowego w powiązaniu z innymi naukami społecznymi związanymi merytorycznie z bezpieczeństwem w jego wymiarze personalnym i strukturalnym, narodowym i międzynarodowym, a także innymi dyscyplinami nauki nie wchodzącymi w zakres nauk społecznych zajmującymi problematyką bezpieczeństwa.
2. Znajomość prawnych uwarunkowań i procedur wszelkich działań podejmowanych w zakresie bezpieczeństwa personalnego, strukturalnego, narodowego oraz wybranych aspektów bezpieczeństwa międzynarodowego przez administrację bezpieczeństwa, instytucje bezpieczeństwa oraz instytucje pozarządowe, w tym szczegółowa znajomość przepisów i procedur związanych ze specjalnością, w jakiej ukończył kształcenie.
3. Znajomość zasad funkcjonowania systemów bezpieczeństwa i instytucji partycypujących w realizacji zadań związanych z bezpieczeństwem personalnym i strukturalnym, narodowym i międzynarodowym.
4. Umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej do realizacji zadań związanych z bezpieczeństwem wykonywanych w instytucjach, w jakich może być zatrudniony po ukończeniu studiów.
5. Umiejętność analizy i oceny wszelkich zjawisk noszących znamiona wyzwań i zagrożeń dla bezpieczeństwa personalnego, narodowego i międzynarodowego, w tym ich naukowa interpretacja.
6. Umiejętność przygotowania w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych, prac pisemnych i wystąpień ustnych obejmujących problematykę szeroko rozumianego bezpieczeństwa, a w tym prac magisterskich.
7. Umiejętność pracy w zespołach zadaniowych rozwiązujących problemy dotyczące bezpieczeństwa w jego wymiarze personalnym i strukturalnym, narodowym i międzynarodowym, wewnętrznym i zewnętrznym.
8. Umiejętność pracy samokształceniowej z wykorzystaniem kształcenia zdalnego, sprzyjająca rozwijaniu i doskonaleniu kompetencji w zakresie edukacji ustawicznej.
9. Kompetencje w zakresie samodzielnego zdobywania i poszerzania wiedzy zawodowej, pracy zespołowej, myślenia przedsiębiorczego i innowacyjnego, partycypowania w opracowaniu programów społecznych na rzecz bezpieczeństwa społeczności lokalnych, określania priorytetów w sytuacjach zagrożenia, a ponadto postawy prospołeczne: asertywności i empatii oraz rozumienie istoty zagrożeń i ich skutków dla człowieka i środowiska.

Ponadto absolwentów charakteryzują wiedza i umiejętności szczegółowe wynikające z wyboru merytorycznego zakresu kształcenia uwzględnionego w ofercie studiów, a w tym:

- a) w zakresie merytorycznym „obrona narodowa”:
  - znajomość: teoretycznych podstaw bezpieczeństwa militarne państwa; współczesnych wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa militarne ze szczególnym uwzględnieniem wojen i konfliktów zbrojnych; organizacji i funkcjonowania systemu obronne państwa z uwzględnieniem instytucji realizujących zadania na rzecz obronności; prawnych podstaw bezpieczeństwa militarne, organizacji i funkcjonowania systemu obronne państwa;
  - umiejętności: analizy, oceny i prognozowania zjawisk i procesów stanowiących wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa militarne państwa; pracy w zespołach specjalistów funkcjonujących w instytucjach partycypujących w realizacji zadań na rzecz obronności; pracy w zespołach zarządzania kryzysowego w zakresie realizacji zadań w sytuacjach kryzysowych; wykonywania prac pisemnych i do-

kumentów administracyjnych związanych z planowaniem cywilnym i realizacją zadań na rzecz obronności.

b) w zakresie merytorycznym „bezpieczeństwo wewnętrzne”:

- znajomość: teoretycznych podstaw bezpieczeństwa wewnętrznego państwa; jego współczesnych wyzwań i zagrożeń; organizacji i funkcjonowania systemu bezpieczeństwa wewnętrznego z uwzględnieniem instytucji realizujących zadania na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego, bezpieczeństwa powszechnego i bezpieczeństwa konstytucyjnego w Polsce; prawnych podstaw bezpieczeństwa wewnętrznego;
- umiejętności: analizy, oceny i prognozowania zjawisk i procesów stanowiących wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa wewnętrznego; pracy w zespołach specjalistów funkcjonujących w instytucjach partycypujących w realizacji zadań na rzecz bezpieczeństwa wewnętrznego; wykonywania prac pisemnych i dokumentów administracyjnych związanych z realizacją zadań na rzecz bezpieczeństwa wewnętrznego.

2. OPIS ZAKŁADANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

2.1. Wykaz kierunkowych efektów uczenia się z uwzględnieniem efektów w zakresie znajomości języka obcego

Podstawa prawna:	<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. 2016, poz. 64) • Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. 2018, poz. 2218)
-------------------------	---

Objaśnienie oznaczeń

K (przed podkreślnikiem)	• kierunkowe efekty uczenia się
W	• kategoria wiedzy
U	• kategoria umiejętności
K (po podkreślniku)	• kategoria kompetencji społecznych
01,02,03 i kolejne	• numer kolejnego efektu uczenia się

Numer efektu dla kierunku	Efekty uczenia się dla studiów pierwszego stopnia, profil praktyczny, kierunek studiów: „bezpieczeństwo narodowe”
WIEDZA: absolwent zna i rozumie	
K1_W01	w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu nauk o bezpieczeństwie i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych z obszaru nauk społecznych i humanistycznych, związanych ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa
K1_W02	w zaawansowanym stopniu miejsce i rolę nauk o bezpieczeństwie i innych dyscyplin naukowych związanych z teorią i praktyką bezpieczeństwa wpisujących się w obszar nauk społecznych oraz ich wzajemne relacje, a także ich relacje w stosunku do innych nauk
K1_W03	w zaawansowanym stopniu teoretyczne podstawy bezpieczeństwa, w tym teorie naukowe z zakresu nauk o bezpieczeństwie, nauk pokrewnych oraz nauk współdziałających z naukami
K1_W04	w podstawowym stopniu metodologię badań stosowaną w naukach o bezpieczeństwie, jej relacje w stosunku do metodologii badań społecznych, a także metody, techniki i narzędzia badawcze służące do rozwiązywania prostych problemów naukowych związanych z bezpieczeństwem i jego zagrożeniami, jak również możliwości ich wykorzystania do rozwiązywania typowych problemów praktycznych
K1_W05	w zaawansowanym stopniu, z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa, różnego rodzaju podmioty personalne i strukturalne, w tym człowieka, jako jednostkę społeczną, grupy, organizacje, instytucje, sieci i systemy społeczne, ich wewnętrzną organizację i wzajemne relacje w różnych układach społecznych, w tym układach związanych z funkcjonowaniem systemów bezpieczeństwa
K1_W06	w zaawansowanym stopniu reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym i różnego rodzaju grupach, obowiązujące w organizacjach, instytucjach i strukturach społecznych związanych z bezpieczeństwem, a także ich znaczenie oraz wpływ na teorię i praktykę bezpieczeństwa
K1_W07	w zaawansowanym stopniu organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa

Numer efektu dla kierunku	Efekty uczenia się dla studiów pierwszego stopnia, profil praktyczny, kierunek studiów: „bezpieczeństwo narodowe”
K1_W08	w zaawansowanym stopniu istotę procesów zarządzania bezpieczeństwem w układzie międzynarodowym, w państwie, w systemach i instytucjach bezpieczeństwa na różnych poziomach strukturalnych i w różnych obszarach przedmiotowych związanych z realizacją zadań na rzecz bezpieczeństwa
K1_W09	w zaawansowanym stopniu tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające praktykę bezpieczeństwa, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację procesów monitoringu, wykrywania i analizy zagrożeń, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów związanych z funkcjonowaniem systemów bezpieczeństwa
K1_W10	w podstawowym stopniu słownictwo podstawowe i specjalistyczne, zasady i reguły gramatyczne obowiązujące w procesie komunikowania się w języku obcym, którego uczy się w ramach studiów
K1_W11	w podstawowym stopniu dylematy współczesnej cywilizacji i związane z jej rozwojem wyzwania i zagrożenia, a także ich wpływ teorię i praktykę bezpieczeństwa
K1_W12	w podstawowym stopniu psychologiczne, ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne uwarunkowania procesu bezpieczeństwa w różnego rodzaju organizacjach, strukturach społecznych i systemach bezpieczeństwa
K1_W13	w podstawowym stopniu zasady zarządzania zasobami własności intelektualnej oraz formy rozwoju indywidualnej przedsiębiorczości
UMIĘTNOŚCI: absolwent potrafi	
K1_U01	identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia
K1_U02	wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie studiów podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT)
K1_U03	właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki bezpieczeństwa
K1_U04	wykorzystywać w praktyce w podstawowym zakresie tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające procesy analizy i oceny zagrożeń, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację działania instytucji bezpieczeństwa, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów związanych z bezpieczeństwem
K1_U05	wykorzystywać podstawowe metody, techniki i narzędzia badawcze do rozwiązywania problemów naukowych związanych z bezpieczeństwem, a także do rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów praktycznych
K1_U06	prognozować i modelować, a także przewidywać skutki podstawowych procesów i zjawisk stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa we wszystkich jego wymiarach
K1_U07	posługiwać się prawidłowo w podstawowym zakresie systemami normatywnym, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi ściśle z praktyką bezpieczeństwa w celu rozwiązywania wybranych, złożonych problemów i realizacji typowych zadań zawodowych
K1_U08	posługiwać się w swobodnie podstawowymi pojęciami, faktami i różnymi informacjami o charakterze specjalistycznym w trakcie komunikowania się ze specjalistami z zakresu bezpieczeństwa
K1_U09	przygotować w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych i gramatycznych, prac pisemnych obejmujących problematykę szeroko rozumianego bezpieczeństwa, jak również typowych dokumentów administracyjnych i innych dokumentów związanych z praktyką bezpieczeństwa

Numer efektu dla kierunku	Efekty uczenia się dla studiów pierwszego stopnia, profil praktyczny, kierunek studiów: „bezpieczeństwo narodowe”
K1_U10	przygotować wystąpienie ustne w sprawach związanych z teorią i praktyką bezpieczeństwa w języku polskim i obcym, takie jak np. komunikat, informacja dla prasy, oświadczenie, referat, przemówienie, prezentacja multimedialna
K1_U11	uczestniczyć aktywnie w różnych formach dyskusji i debatach na tematy ogólne i specjalistyczne związane z teorią i praktyką bezpieczeństwa
K1_U12	posługiwać się językiem obcym zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
K1_U13	planować i organizować pracę zespołów zadaniowych i specjalistycznych funkcjonujących w organizacjach i instytucjach bezpieczeństwa
K1_U14	samodzielnie planować i wdrażać do praktyki życiowej ideę edukacji ustawicznej, w tym stosować różne formy, metody i techniki efektywnego uczenia się oraz metody i techniki rozwoju osobistego w sferze mentalnej i fizycznej
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: absolwent jest gotów do	
K1_K01	krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce bezpieczeństwa
K1_K02	uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem
K1_K03	wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego, w tym działań profilaktycznych związanych z bezpieczeństwem
K1_K04	inicjowania i podejmowania działań na rzecz interesu publicznego
K1_K05	myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz organizacji i instytucji, w której znajdzie zatrudnienie, jak i zadań związanych z realizacją własnych celów życiowych, w tym rozwoju osobistego i zawodowego
K1_K06	odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką bezpieczeństwa budującego etos zawodu, który wykonuje
K1_K07	rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej
K1_K08	przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz podejmowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad

2.2. Przyporządkowanie efektów kierunkowych do opisu charakterystyk uniwersalnych pierwszego stopnia oraz charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji w ramach szkolnictwa wyższego i nauki

Objaśnienie oznaczeń

K (przed podkreślnikiem)	• kierunkowe efekty uczenia się
W	• kategoria wiedzy
U	• kategoria umiejętności
K (po podkreślniku)	• kategoria kompetencji społecznych
P6U_W	• efekty uczenia się pierwszego stopnia dla poziomu 6
P6S_WG itd.	• efekty uczenia się studia pierwszego stopnia
01,02,03 i kolejne	• numer kolejnego efektu

Uniwersalna charakterystyka poziomu 6 w PRK		Charakterystyka drugiego stopnia efektów uczenia się		Efekty kierunkowe
Wiedza: zna i rozumie				
P6U_W	w zaawansowanym stopniu – fakty, teorie, metody oraz złożone zależności między nimi różnorodne złożone uwarunkowania prowadzonej działalności	P6S_WG	w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej – właściwe dla programu studiów, a w przypadku studiów o profilu praktycznym – również zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z ich kierunkiem	K1_W01 K1_W02 K1_W03 K1_W04 K1_W05 K1_W06 K1_W07 K1_W08 K1_W09
		P6S_WK	fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji	K1_W11
			podstawowe ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego	K1_W06 K1_W12 K1_W13
			podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form indywidualnej przedsiębiorczości	K1_W13
Umiejętności: potrafi				
P6U_U	innowacyjnie wykonywać zadania oraz rozwiązywać złożone i nietypowe problemy w zmiennych i nie w pełni przewidywalnych warunkach samodzielnie planować własne uczenie się przez całe życie komunikować się z otoczeniem, uzasadniać swoje stanowisko	P6S_UW	wykorzystywać posiadaną wiedzę – formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz wykonywać zadania w warunkach nie w pełni przewidywalnych przez: – właściwy dobór źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji, – dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych	K1_U01 K1_U02 K1_U03
			wykorzystywać posiadaną wiedzę – formułować i rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów – w przypadku studiów o profilu praktycznym	K1_U04 K1_U05 K1_U06
		P6S_UK	komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii	K1_U07 K1_U08

Uniwersalna charakterystyka poziomu 6 w PRK		Charakterystyka drugiego stopnia efektów uczenia się		Efekty kierunkowe
				K1_U09 K1_U10
			brać udział w debacie – przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich	K1_U11
			posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	K1_U12
		P6S_UO	planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole	K1_U13
			współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym)	K1_U13
		P6S_UU	samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie	K1_U14
Kompetencje społeczne: jest gotów do:				
P6U_K	kultywowania i upowszechniania wzorów właściwego postępowania w środowisku pracy i poza nim samodzielnego podejmowania decyzji, krytycznej oceny działań własnych, działań zespołów, którymi kieruje i organizacji, w których uczestniczy, przyjmowania odpowiedzialności za skutki tych działań	P6S_KK	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	K1_K01 K1_U02
		P6S_KO	wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego inicjowania działań na rzecz interesu publicznego myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	K1_K03 K1_K04 K1_K05
		P6S_KR	odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, w tym: – przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych, – dbałości o dorobek i tradycje zawodu	K1_K06 K1_K07 K1_K08

3. OPIS PROGRAMU STUDIÓW

3.1. Opis zajęć wraz ze sposobami weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta prowadzonych w systemie blended-learning

3.1.1. Treści ogólnokształcące

3.1.1.1. Wykaz zajęć

Grupa treści kształcenia	Nazwa zajęć/przedmiotu	Kod
Treści ogólnokształcące	Wychowanie fizyczne	O.1.
	Język obcy	O.2.
	Kultura języka ojczystego	O.3.
	Podstawy użytkowania IT – moduły ECDL BASE	O.4.
	Użytkowanie IT – moduły ECDL STANDARD	O.5.
	Kwalifikowana pierwsza pomoc	O.6.
	Podstawy filozofii	O.7.
	Podstawy etyki	O.8.
	Historia bezpieczeństwa	O.9.
	Ochrona informacji niejawnych i danych osobowych	O.10.
	Podstawy pracy biurowej	O.11.
	E-urzędnik	O.12.
	Filozofia bezpieczeństwa	O.13.

3.1.1.2. Szczegółowy opis zajęć

O.1. Wychowanie fizyczne

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
O.1	Wychowanie fizyczne	Z	0			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	I-II		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Uwaga: przedmiot ukierunkowany na zdobycie efektów uczenia się niezbędnym specjalistom z zakresu bezpieczeństwa						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
SWFiS		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	60	-	-	-	60	0
• nauczanie zasad higieny i bezpieczeństwa	1	-	-	-		
• kształtowanie zdolności motorycznych	10	-	-	-		
• doskonalenie sprawności ogólnej i specjalnej	16	-	-	-		
• nauczanie umiejętności ruchowych	24	-	-	-		
• nauczanie zasad organizacji imprez sportowych, przepisów wybranych gier	2	-	-	-		
• sprawdziany zaliczeniowe	7	-	-	-		
łącznie:	60	-	-	-	60	0
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:		zajęcia praktyczne:				
• zajęcia z udziałem nauczycieli:		• zajęcia z udziałem nauczycieli:				
informacja, dyskusja		ćwiczenia praktyczne, pokaz sposobu wykonania techniki				
• samodzielna praca studenta:		• samodzielna praca studenta:				
nie dotyczy		Nie dotyczy				
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:				
• brak		• brak przeciwwskazań zdrowotnych do aktywnego uczestnictwa w programowych zajęciach wychowania fizycznego				

Uwagi ogólne: W przypadku studenta z ograniczeniami zdrowotnymi (S-OZdr):

1. W sytuacji, **gdy uczelnia zapewnia zajęcia WF studentom z orzeczeniem o niepełnosprawności, student realizuje przedmiot WF w tych grupach** w wymiarze godzinowym właściwym dla jego kierunku. Wykładowca odpowiedzialny za realizację WF na danym kierunku zobowiązany jest do poinformowania na piśmie kierownika SWFiS, którzy studenci z jego grupy będą realizować WF w grupie dla studentów z orzeczeniem o niepełnosprawności. W przypadku braku możliwości realizacji WF w jakiegokolwiek grupie dla studentów z orzeczeniem o niepełnosprawności – student realizuje przedmiot razem ze swoim kierunkiem.
2. W wyjątkowych, uzasadnionych sytuacjach wykładowca może ustalić inny sposób realizacji zajęć np.
  - a. zaliczenie w formie pisemnej zagadnień teoretycznych wymaganych przez wykładowcę (w tym też wykonanie prac pisemnych związanych z kulturą fizyczną).
  - b. zaliczenie w formie prowadzącego rozgrzewkę, dopingowanie walczących (podpowiadanie rozwiązań taktyczno-technicznych).
3. Student posiadający ograniczenia zdrowotne, który chce ćwiczyć w tzw. normalnej grupie, ma do tego prawo.
4. W przypadku choroby (kontuzji) studenta, ma on obowiązek przedłożenia prowadzącemu zajęcia zwolnienia lekarskiego w terminie 14 dni od daty wystawienia zwolnienia.

Cele przedmiotu:

w zakresie wiedzy:

- uczyć studentów dostrzegać zależności pomiędzy aktywnością ruchową a poziomem zdrowia (wpływ AF na: poszczególne układy organizmu ludzkiego)
- zapoznać studentów z podstawowymi przepisami i elementami techniczno-taktycznymi poszczególnych dyscyplin sportowych realizowanych w ramach programu nauczania oraz zagadnieniami z zakresu kultury fizycznej (sprawność fizyczna - zna testy i sprawdziany zasygnalizowane w trakcie zajęć)

w zakresie umiejętności:

- uczyć studentów posługiwać się wybranymi umiejętnościami: gimnastycznymi, lekkoatletycznymi, z zakresu zespołowych i indywidualnych gier sportowych w stopniu umożliwiającym poprawne ich zademonstrowanie
- uczyć ich dokonać pomiaru stopnia rozwoju poszczególnych zdolności motorycznych, w szczególności wytrzymałościowych, z zastosowaniem prostych testów diagnostycznych
- uczyć ich zorganizować zajęcia rekreacyjne lub sportowe i je przeprowadzić.

w zakresie kompetencji społecznych:

- uczyć studentów dbałości o poziom sprawności fizycznej niezbędnej dla wykonywania czynności życia codziennego i dodatkowo zadań właściwych dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, zwłaszcza z zakresu sprawności oddechowo-krążeniowej - test Coopera,
- uświadamiać im potrzeby uczenia się przez całe życie (uczestnictwa w rywalizacji sportowej, stosowania zasady fair play)
- uczyć ich realizacji zadań w sposób zapewniający bezpieczeństwo własne i otoczenia, w tym przestrzegania zasad bezpieczeństwa pracy oraz współdziałania i pracy w grupie

Treści kształcenia:

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Nauczanie zasad higieny i bezpieczeństwa na zajęciach ruchowych - pomoc i asekuracja.	1	-	-	-
2.	Nauczanie metod kształtowania zdolności motorycznych, w szczególności wytrzymałościowych (formuła treningu zdrowotnego).Kształtowanie zdolności motorycznych: zwłaszcza wytrzymałościowych.	10	-	-	-
3.	Doskonalenie sprawności ogólnej i specjalnej w oparciu o: lekkoatletyczne formy ruchu, gry i zabawy ruchowe, formy gimnastyczne, gry zespołowe i indywidualne formy ruchu. <i>Siłownia:</i> oddychanie podczas ćwiczeń, technika wykonywania ćwiczeń mięśni: klatki piersiowej, grzbietu, brzucha, barków, ramion i przedra-	16	-	-	-

	<p>mion, nóg.</p> <p><i>Koszykówka</i>: poruszanie się po boisku, podania i chwyt, koźlowanie prawą i lewą ręką, rzut do kosza z biegu z prawej i lewej strony, rzut do kosza z miejsca,</p> <p><i>Unihokej</i>: poruszanie się po boisku, podanie forhandem i backhandem, przyjęcie podania, strzał na bramkę z miejsca i w ruchu, drybling,</p> <p><i>Piłka nożna i futsal</i>: sposoby poruszania się po boisku, podania i przyjęcia piłki w miejscu i w ruchu, strzał na bramkę z miejsca i w ruchu, zwody ciałem, drybling</p> <p><i>Badminton</i>: poruszanie się po boisku, sposoby trzymania rakiетки, uderzenia obronne i atakujące, gra szkolna i właściwa.</p>				
4.	<p>Nauczanie umiejętności ruchowych z zakresu: judo i samoobrony.</p> <p>Nauczanie umiejętności ruchowych z zakresu judo. Technika judo: <u>wybrane rzuty</u> z grup: te - waza (rzuty ręczne), koshi - waza (rzuty biodrowe), ashi - waza (rzuty nożne), renraku - waza (kombinacje rzutów). <u>parter</u>: osae komi - waza (trzymania), kansetsu - waza (dźwignie), shime - waza (duszenia).</p>	24	-	-	-
5.	Nauczanie zasad organizacji imprez sportowych (rekreacyjnych) oraz wybranych przepisów sportowych	2	-	-	-
6.	Zajęcia podsumowujące: sprawdziany zaliczeniowe.	7	-	-	-
razem zajęć praktycznych:		60	-	-	-
		60		-	
łącznie zajęcia praktyczne:		60		-	
<p>Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne</p>					
Efekty uczenia się:					
kategoria	numer	treść			
wiedza		nie dotyczy			
umiejętności		nie dotyczy			
kompetencje społeczne		nie dotyczy			
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:					
forma zaliczenia:	zaliczenie bez oceny				
warunki i kryteria zaliczenia:	<p>warunkiem zaliczenia przedmiotu jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> obecność na zajęciach <ul style="list-style-type: none"> uwaga: wszystkie nieobecności nieusprawiedliwione muszą być odrobione (nieobecności te odrabiane są w innych grupach do końca semestru, w którym należy zaliczyć przedmiot wychowanie fizyczne); w przypadku nieobecności usprawiedliwionych – zajęcia należy odrobić zgodnie z wymaganiami wykładowcy w celu zrealizowania programu zajęć (w tym przypadku ilość odrobionych zajęć ustala wykładowca) uzyskanie pozytywnej oceny z elementów ocenianych przez wykładowcę (sprawdziany techniczne, test Coopera oraz aktywny udział w zajęciach) <ul style="list-style-type: none"> uwaga: w sytuacji braku możliwości pracy z inną grupą ze względów zdrowotnych, student uzyskuje ocenę na podstawie prac pisemnych i zaliczeń teoretycznych*(S-OZdr) 				
Kryteria zaliczenia:	<ul style="list-style-type: none"> zaliczenie – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, z możliwymi błędami <p>student: wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie min. 60%; akceptuje i przyjmuje opinie innych osób; oddaje 2 prace z zakresu KF (ocenione pozytywnie)</p>				

	<p>przez wykładowcę)</p> <ul style="list-style-type: none"> brak zaliczenia – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne; student: wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%; nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób; nie oddał prac zaliczeniowych
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:	
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
Nie dotyczy	Nie dotyczy
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> Program szkolenia Polskiego Związku Judo. Polski Związek Judo: Judo, kombinacje i kontrrzuty. Bąk R.: <i>Rola współczesnego wychowania fizycznego w kształtowaniu zdrowia</i> (na podstawie badań wytrzymałości za pomocą testu Coopera uczniów szkoły podstawowej nr 8 w Słupsku). Lider 12 (2005), Warszawa. Drabik J.: <i>Aktywność, Sprawność i wydolność fizyczna jako mierniki zdrowia człowieka</i>, AWF, Gdańsk 1997. 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> Arlet T.: <i>Koszykówka. Podstawy techniki i taktyki</i>, Kraków, 2001. Bilska M., <i>Unihokej</i>, Wyd. AWF Biała Podlaska, 1999. Chojnacki M.: <i>Piłka nożna</i>. AWF, Poznań 1987. Delavier F.: <i>Atlas treningu siłowego</i>, Warszawa 2000 Drobnik A. i wsp.: <i>Gimnastyka</i>. Wyd. Sport, Bydgoszcz 1998. Młynarski W.: <i>Teoretyczne i empiryczne zagadnienia rekreacji i turystyki</i>. AWF Katowice 2008. Nawara H., <i>Badminton</i>. AWF, Wrocław, 2009. Toczek-Werner S. (red.): <i>Podstawy rekreacji i turystyki</i>. AWF, Wrocław 1997. Stawczyk Z.: <i>Gry i zabawy lekkoatletyczne. Poradnik dla nauczycieli wychowania fizycznego</i>. AWF, Poznań 1990. Starzyńska S., Tywoniuk - Małysz A.: <i>Unihokej. Podstawy techniki i taktyki w ćwiczeniach, grach i zabawach</i>. Gdańsk, 1998. Starzyńska S.: <i>Unihokej dla małych i dużych</i>. Gdańsk 2001. 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> instrukcje szczegółowe dotyczące gier zespołowych i przepisy. 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> http://153.19.160.11/swfis 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	dr Robert Bąk
telefon:	59/8405382
e-mail:	studiumwf@apsl.edu.pl

O.2. Język obcy

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
O.2.	Język obcy	ZO s.. I-IV; E	12			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	j. angielski, j. niemiecki, j. rosyjski	I, II, III, IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Uwaga: przedmiot ukierunkowany na zdobycie efektów uczenia się niezbędnym specjalistom z zakresu bezpieczeństwa						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	120	72	180	228	300	12
• lektorat (zajęcia praktyczne) z bezpośrednim udziałem nauczycieli	48	32	-	-		
• lektorat (zajęcia praktyczne) z pośrednim udziałem nauczycieli (blended learning)	72	40	-	-		
• przygotowanie do zajęć	-	-	48	32		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu	-	-	20	20		
• przygotowanie prezentacji multimedialnej/projektu/wystąpienia ustnego	-	-	20	20		
• czytanie i praca z literaturą specjalistyczną – praca na platformie e-learningowej	-	-	92	156		
łącznie:	120	72	180	228	300	12
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 200 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 72 godziny obejmujące zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 128 godzin samodzielną pracę, a na studiach niestacjonarnych 40 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 160 godzin samodzielną pracę.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
nie dotyczy			ćwiczenia komunikacyjne, translacyjne, konwersacja, metoda projektu, praca w laboratorium komputerowym i inne			

<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 		<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			
nie dotyczy		percepcja treści zajęć; sporządzanie notatek, wykonywanie ćwiczeń na polecenie nauczyciela, przygotowanie do zajęć, kolokwiów, zaliczeń i egzaminu; przygotowanie prezentacji, czytanie i praca z literaturą specjalistyczną			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:					
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:			
brak		wiedza i umiejętności językowe z zakresu szkoły średniej (zalecany poziom B1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego)			
<p>Uwagi dodatkowe: Zaleca się studentom, którzy nie spełniają kryterium początkowego (biegłość językowa na poziomie średnio zaawansowanym niższym) uzupełnienie kompetencji językowych na dodatkowych (równoległych do zajęć lektoratu języka obcego) komercyjnych kursach językowych dla studentów, organizowanych przez Studium PNJO lub przez inne podmioty, celem uzyskania końcowej biegłości językowej na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.</p>					
Cele przedmiotu:					
w zakresie wiedzy:					
<ul style="list-style-type: none"> student kończący przedmiot lektorat języka obcego powinien znać podstawową terminologię w języku obcym umożliwiającą komunikację w środowisku zawodowym 					
w zakresie umiejętności:					
<ul style="list-style-type: none"> student kończący lektorat języka obcego powinien znać język obcy w stopniu umożliwiającym samodzielne analizowanie tekstów specjalistycznych oraz posługiwać się językiem obcym zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego 					
w zakresie kompetencji społecznych:					
<ul style="list-style-type: none"> student powinien posiadać świadomość konieczności ustawicznego samokształcenia w języku obcym 					
Treści kształcenia:					
zajęcia praktyczne (lektorat):					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	<p>Treści ogólne, niezależne od wybranego języka:</p> <ul style="list-style-type: none"> praca na platformie e-learningowej z materiałami dydaktycznymi do nauki języka obcego wskazanymi przez wykładowcę analiza nieskomplikowanych obcojęzycznych tekstów specjalistycznych z zakresu bezpieczeństwa narodowego wskazanych przez wykładowcę; praca z materiałem audiowizualnym w języku obcym; przyswajanie podstawowego słownictwa specjalistycznego z zakresu bezpieczeństwa narodowego; tworzenie tematycznych projektów językowych wykorzystujących inwencję i kreatywność studentów (np. prezentacje multimedialne); wyszukiwanie w zasobach internetowych materiałów obcojęzycznych związanych z tematem pracy licencjackiej tworzenie angielsko/niemiecko/rosyjsko-polskiego słownika pojęć specjalistycznych przygotowanie notatek celem samokształcenia, pracy z językiem i rozwijania umiejętności korzystania z języka obcego jako narzędzia do zdobywania wiedzy. 	48	72	32	40

	<ul style="list-style-type: none"> korzystanie z materiałów interaktywnych, w tym portali specjalistycznych praca na platformie e-learningowej / zasoby internetowe 				
razem zajęć :		48	72	32	40
		120		72	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	Treść			
wiedza	W_01	zna w podstawowym stopniu słownictwo podstawowe i specjalistyczne, zasady i reguły gramatyczne obowiązujące w procesie komunikowania się w języku obcym, którego uczy się w ramach studiów			
umiejętności	U_01	potrafi przygotować samodzielnie prezentacje i wystąpienia ustne w języku obcym			
	U_02	ma umiejętności językowe zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego			
kompetencje społeczne	K_01	ma świadomość konieczności samokształcenia w języku obcym			
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:					
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną , egzamin (forma pisemna)				
termin zaliczenia:	zaliczenie z oceną po każdym semestrze nauki, egzamin po IV semestrze nauki				
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> pozytywne zaliczenie kolokwium pisemnych i ustnych oraz prezentacji weryfikujących osiągnięte efekty kształcenia wykonanie zadań na platformie e-learningowej zleconych przez wykładowcę obecność na zajęciach pozytywne zaliczenie egzaminu 				
ogólne kryteria oceny studentów:	<ul style="list-style-type: none"> student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 51% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. student wykazuje plus dostateczny (3,5) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności 				
sposób zaliczenia zajęć:					
SEMESTR I					
przedmiot oceny i sposób weryfikacji efektów kształcenia:	Przedmiot oceny	Efekty kształcenia	Kod	Waga oceny w %	
	Kolokwium pisemne	W_01, U_02	K ₁	30	
	Wykonanie zadań na platformie	K_01	K ₂	40	
	Prezentacja /projekt/ kolokwium ustne	U_01	P ₁	30	
sposób wyliczenia oceny:	$O_{KS1} = (K_1 \times 0,30) + (K_2 \times 0,40) + (P_1 \times 0,30)$				

SEMESTR II				
przedmiot oceny i sposób weryfikacji efektów kształcenia:	Przedmiot oceny	Efekty kształcenia	Kod	Waga oceny w %
	Kolokwium pisemne	W_01, U_02	K ₁	30
	Wykonanie zadań na platformie	K_01	K ₂	40
	Prezentacja /projekt/ kolokwium ustne	U_01	P ₁	30
sposób wyliczenia oceny:	$O_{KS2} = (K_1 \times 0,30) + (K_2 \times 0,40) + (P_1 \times 0,30)$			
SEMESTR II				
przedmiot oceny i sposób weryfikacji efektów kształcenia:	Przedmiot oceny	Efekty kształcenia	Kod	Waga oceny w %
	Kolokwium pisemne	W_01, U_02	K ₄	25
		U_01	K ₅	25
		K_01	K ₆	25
	Prezentacja /projekt/ kolokwium ustne	U_01	P ₂	25
sposób wyliczenia oceny:	$O_{KS2} = (K_4 \times 0,25) + (K_5 \times 0,25) + (K_6 \times 0,25) + (P_2 \times 0,25)$			
SEMESTR III				
przedmiot oceny i sposób weryfikacji efektów kształcenia:	Przedmiot oceny	Efekty kształcenia	Kod	Waga oceny w %
	Kolokwium pisemne	W_01, U_02	K ₁	30
	Wykonanie zadań na platformie	K_01	K ₂	40
	Prezentacja /projekt/ kolokwium ustne	U_01	P ₁	30
sposób wyliczenia oceny:	$O_{KS3} = (K_1 \times 0,30) + (K_2 \times 0,40) + (P_1 \times 0,30)$			
SEMESTR IV				
przedmiot oceny i sposób weryfikacji efektów kształcenia:	Przedmiot oceny	Efekty kształcenia	Kod	Waga oceny w %
	Kolokwium pisemne	W_01, U_02	K ₁	30
	Wykonanie zadań na platformie	K_01	K ₂	40
	Prezentacja /projekt/ kolokwium ustne	U_01	P ₁	30
sposób wyliczenia oceny:	$O_{KS4} = (K_1 \times 0,30) + (K_2 \times 0,40) + (P_1 \times 0,30)$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za poszczególne semestry i egzamin			
przedmiot oceny i sposób weryfikacji efektów kształcenia:	Przedmiot oceny	Efekty kształcenia	Kod	Waga oceny w %
	Ocena końcowa za semestr pierwszy	W_01, U_01, U_02, K_01	O _{KS1}	20
	Ocena końcowa za semestr drugi	W_01, U_01, U_02, K_01	O _{KS2}	20
	Ocena końcowa za semestr trzeci	W_01, U_01, U_02, K_01	O _{KS3}	20
	Ocena końcowa za semestr czwarty	W_01, U_01, U_02, K_01	O _{KS4}	20
	Ocena z egzaminu	W_01, U_01	O _E	20
sposób wyliczenia oceny:	$O_{KM} = \{ [(O_{KS1} \times 3) + (O_{KS2} \times 3) + (O_{KS3} \times 3) + (O_{KS4} \times 3)] : \Sigma P \} \times 0,8 + (O_E \times 0,2)$			

	O _{KS} – ocena końcowa semestralna O _E – ocena z egzaminu O _{KM} - ocena końcowa z przedmiotu/modułu językowego ΣP – liczba punktów ECTS dla przedmiotu/modułu		
skala ocen:	Skala	Ocena	Uwagi: Wyliczenie oceny końcowej z przedmiotu następuje zgodnie z § 30 ust.1 c i d oraz § 41 ust.1 Regulaminu Studiów AP w Słupsku
	3,0 – 3,24	dst	
	3,25 – 3,74	dst+	
	3,75 – 4,24	db	
	4,25 – 4,74	db+	
	4,75 – 5,00	bdb	
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:			
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku		
W_01	K1_W10		
U_01	K1_U10		
U_02	K1_U12		
K_01	K1_K07		
Wykaz literatury:			
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):			
<ul style="list-style-type: none"> • Materiały dydaktyczne do nauki języka obcego wskazane przez wykładowcę. • Podręcznik do nauki gramatyki języka obcego wskazane przez wykładowcę. • Interaktywne materiały dydaktyczne wybrane przez wykładowcę. 			
B. Literatura uzupełniająca:			
<ul style="list-style-type: none"> • Materiały dodatkowe wybrane przez wykładowcę. • Słowniki angielsko/niemiecko/rosyjsko-polskie i polsko-angielsko/niemiecko/rosyjskie. • Słowniki tematyczne. • Słowniki interaktywne. 			
C. Materiały źródłowe:			
<ul style="list-style-type: none"> • Materiały przygotowane lub wskazane przez wykładowcę. 			
D. Przydatne strony internetowe:			
<ul style="list-style-type: none"> • strony z materiałami dydaktycznymi on-line do wybranego podręcznika • portale do nauki języków obcych • strony jednostek naukowych, badawczych, urzędów (terminologia specjalistyczna) • strony wydawnictw prasowych • strony portali specjalistycznych 			
Kontakt:			
osoba do kontaktu:	Kierownik SPNJO		
telefon:	Sekretariat: 59 840 53 25		
e-mail:	jezykiobce@apsl.edu.pl		

O.3. Kultura języka ojczystego

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
O.3.	Kultura języka ojczystego	ZO	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	I		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Uwaga: przedmiot ukierunkowany na zdobycie efektów uczenia się niezbędnym specjalistom z zakresu bezpieczeństwa						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	4	0,5	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	4	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• praca na platformie	-	-	8	13		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	2	2		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	6	3	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	12	10	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące	1	1	-	-		
• przygotowanie case study	-	-	10	10		
• praca na platformie	-	-	12	17		
• studiowanie literatury	-	-	8	8		
łącznie:	30	15	45	55	75	3
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						

<p>Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 50 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 18 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 32 godzin samodzielnej pracę, a na studiach niestacjonarnych 13 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 37 godzin samodzielnej pracę.</p>	
<p>Metody dydaktyczne:</p>	
<p>zajęcia teoretyczne:</p>	<p>zajęcia praktyczne:</p>
<p>• zajęcia z udziałem nauczycieli:</p>	<p>• zajęcia z udziałem nauczycieli:</p>
<p>wykład informacyjny, informacja, dyskusja</p>	<p>wykład wprowadzający, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania</p>
<p>• samodzielna praca studenta:</p>	<p>• samodzielna praca studenta:</p>
<p>percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielna praca na platformie w ramach wykładów z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu</p>	<p>percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, samodzielna praca na platformie w ramach ćwiczeń z pośrednim udziałem nauczycieli, zbieranie materiałów do pracy zaliczeniowej, przygotowanie pracy zaliczeniowej (<i>case study</i>), samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu</p>
<p>Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:</p>	
<p>Przedmioty wprowadzające:</p>	<p>Wymagania wstępne:</p>
<p>brak</p>	<p>ogólna znajomość problematyki językoznawczej na poziomie szkoły średniej oraz swobodne komunikowanie się w języku polskim w mowie i na piśmie</p>
<p>Cele przedmiotu:</p>	
<p>w zakresie wiedzy:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu kultury języka ojczystego i zasadami jej stosowania w różnych sytuacjach społecznych • zapoznać ich i uwrażliwić na różne odmiany i gatunki wypowiedzi językowych • zapoznać ich z podstawowymi formami wypowiedzi i zasadami ich stosowania w różnych sytuacjach społecznych • zapoznać ich z najczęściej spotykanymi błędami w wypowiedziach językowych • zapoznać ich z socjolingwistycznymi uwarunkowaniami odmian i gatunków wypowiedzi językowych 	
<p>w zakresie umiejętności:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe błędy w konstruowaniu wypowiedzi pisemnych i ustnych • nauczyć ich krytycznego korzystania z literatury i innych materiałów źródłowych pozwalających na analizę zjawisk socjolingwistycznych • nauczyć ich wykorzystywania w praktyce w podstawowym zakresie sposobów unikania naruszeń kultury języka ojczystego • nauczyć ich przygotowania w języku polskim wystąpień ustnych i prac pisemnych obejmujących problematykę kultury języka • nauczyć ich samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej 	
<p>w zakresie kompetencji społecznych:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • uczyć studentów sposobu krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę kultury języka • wskazać studentom jakie jest znaczenie wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poprawnościowych 	

Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	-	0,5	-
2.	Kultura języka a komunikacja językowa: język i jego funkcje; kultura języka – pojęcie i istota; składniki kultury języka; podstawowe pojęcia kultury języka: system językowy, norma językowa, uzus, teksty.	1	1	0,5	0,5
3.	Kryteria poprawności językowej: typologia i klasyfikacja błędów językowych, przyczyny i konsekwencje błędów; kryteria poprawności wewnętrznojęzykowe i zewnętrznojęzykowe; kryteria oceny poprawności innowacji.	1	1		0,5
4.	Komunikacyjny aspekt kultury języka: pojęcie sprawności komunikacyjnej; sytuacyjna i społeczna sprawność komunikacyjna; komunikacja językowa i jej zakłócenia; ogólne zasady skutecznego komunikowania w języku; rodzaje wypowiedzi pisemnych; zasady poprawnego tworzenia i redagowania tekstów.	1	1	0,5	1
5.	Formy wypowiedzi: rodzaje form i gatunków wypowiedzi ustnych; sztuka monologu; sztuka dialogu; debata; sztuka erystyki- czyli prowadzenia sporów; wypowiedzi okolicznościowe, rozmowy; perswazja i manipulacja językowa.	1	1		1
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		6	4	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	-	1	-
2.	Polszczyzna przełomu XX i XXI wieku: charakterystyka zjawiska; procesy i tendencje rozwojowe; ochrona języka w Polsce świetle obowiązujących przepisów prawa.	2	1	1	1
3.	Zróżnicowanie semantyczno-leksykalne współczesnego języka polskiego: czynniki różnicujące mowę - geograficzny, socjalny itp.; odmiany funkcjonalne współczesnego języka polskiego.	1	1	1	0,5
4.	Socjolingwistyczna charakterystyka odmian współczesnego języka polskiego w ujęciu komunikacyjnym: język wystąpień oficjalnych, style regulująco-komunikujące, np. urzędowy, język polityki i propagandy, pojęcie nowomowy, język potoczny, język prasy i środków masowego przekazu.	1	1	1	0,5
5.	Zagadnienia poprawności leksykalno-semantycznej: kryteria oceny poprawności doboru leksykalnego, paradygmatyczny dobór elementów leksykalnych - np. nazwy wielowyrzowe, pleonazmy, wybór właściwego synonimu, wyrazy wieloznaczne, neosemantyzy.	2	1	1	1
6.	Zagadnienia poprawnościowe w dziedzinie składni i fleksji: syntaktyczne użycie form przypadkowych, zapożyczenia składniowe, odmiana nazwisk;	1	1	1	0,5

	właściwe posługiwanie się wyrazami zapożyczonymi.				
7.	Moda językowa i język Internetu: pojęcie mody językowej, moda w języku a kultura konsumpcji; cechy pisowni internetowej, leksyka internetowa (adresy internetowe, ikony internetowe; emotikony, akronimy).	1	1	1	0,5
8.	Kultura komunikacji językowej: grzeczność w komunikacji językowej; brutalizacja języka publicznego; estetyka słowa; wulgaryzmy w języku.	1	1	1	0,5
9.	Komunikacja młodego pokolenia użytkowników polszczyzny: kod ograniczony, język sytuacyjny; język obrazowy, SMS-y; porozumiewanie się elektroniczne; „analfabetyzm funkcjonalny” i jego uwarunkowania.	1	1	1	0,5
10.	Zajęcia podsumowujące	1	-	1	-
razem zajęć praktycznych:		12	8	10	5
		20		15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się:					
kategoria	numer	Treść			
wiedza	W_01	zna i potrafi zdefiniować podstawowe pojęcia z zakresu kultury języka polskiego			
	W_02	zna i rozumie zróżnicowanie semantyczno-leksykalne współczesnego języka			
	W_03	zna i rozumie uwarunkowania współczesnej kultury symbolicznej			
umiejętności	U_01	posiada umiejętności stosowania wiedzy z zakresu teorii języka do badania odmian językowych			
	U_02	potrafi samodzielnie i krytycznie uzupełniać wiedzę i umiejętności z zakresu kultury języka polskiego			
	U_03	potrafi przygotować w języku polskim pracę pisemną obejmującą problematykę kultury języka oraz typowe dokumenty administracyjne			
	U_04	potrafi przygotować wystąpienie ustne takie jak np. komunikat, informacja dla pracy, oświadczenie, referat, przemówienie, prezentacja multimedialna			
kompetencje społeczne	K_01	potrafi samodzielnie i krytycznie dokonać oceny przekazywanych treści związanych z kierunkiem kształcenia			
	K_02	jest gotów do budowania osobistego potencjału i doskonalenia zawodowego			
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:					
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną				
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu, a także pozytywnej oceny za samodzielną pracę na platformie e-learningowej				
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną (<i>case study</i>), za samodzielne wykonanie zadań o charakterze praktycznym oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych				
kryteria oceny:	1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi;				

3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.

2) Praca pisemna (*case study*):

Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy.

Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.

3) Samodzielne wykonanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach:

Forma oceny końcowej: średnia ocen za zadania praktyczne (O1, O2, On) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:

$$Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + On}{n}$$

Kryteria oceny zadania: 5,0 – student wykonał zadanie poprawnie i samodzielnie; 4,5 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na jego ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny; 3,5 – student wykonał poprawnie zadanie ale z pomocą wykładowcy; 3,0 – student wykonał zadanie z pomocą wykładowcy i pomimo to pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie wykonał zadania.

4) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych:

Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta.

Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, U_01	30
	O2	praca pisemna (case study)	W_01, W_02, W_03, U_03, K_01, K_02	20
	O3	samodzielne wykonanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach	W_01, U_03, U_04, K_01, K_02	20
	O4	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, K_01, K_02	20
sposób wyliczenia oceny	$Ocena\ ko\ncowa = 0,3 \times O1 + 0,2 \times O2 + 0,2 \times O3 + 0,2 \times O4$			

końcowej:				
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za pracę pisemną (case study), wykonanie zadań o charakterze praktycznym, oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Praca pisemna (case study): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p> <p>2) Samodzielne wykonanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach polegających na przygotowaniu i prezentacji określonych form wypowiedzi językowych (np. pismo administracyjne, podanie, przemówienie, komunikat dla prasy): Forma oceny końcowej: średnia ocen za zadania praktyczne (O1, O2, On) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + On}{n}$ Kryteria oceny zadania: 5,0 – student wykonał zadanie poprawnie i samodzielnie; 4,5 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na jego ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny; 3,5 – student wykonał poprawnie zadanie ale z pomocą wykładowcy; 3,0 – student wykonał zadanie z pomocą wykładowcy i pomimo to pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie wykonał zadania</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	praca pisemna (case study)	W_01, W_02, W_03, U_03, K_01, K_02	40
	O2	samodzielne wykonanie zadań o charakterze praktycznym na	W_01, U_03, U_04, K_01, K_02	30

		zajęciach			
	O3	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, K_01, K_02	30	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$				
sposób zaliczenia i forma kolokwium:					
forma kolokwium :	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru				
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teścię na platformie -elearningowej				
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	Ot	test pisemny	W_01, W_02, W_03, U_01	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = Ot$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta na platformie e-learningowej, kolokwium pisemne oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p> <p>3) Ocena za kolokwium pisemne zgodnie z przyjętymi kryteriami.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Oel	praca na platformie	wszystkie efekty	-	10
	Oe	kolokwium pisemne	W_01, W_02, W_03, U_01	-	40
	Ot	zajęcia teoretyczne	wszystkie efekty	1	50
	Op	zajęcia praktyczne	wszystkie efekty	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,1\ Oel + 0,4\ Oe + 0,5\ \left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01				
W_02	K1_W06				

W_03	K1_W11
U_01	K1_U01
U_02	K1_U14
U_03	K1_U09
U_04	K1_U10
K_01	K1_K01
K_02	K1_K07
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • Jadacka H., <i>Kultura języka polskiego. Fleksja, słowotwórstwo, składnia</i>, Warszawa 2007. • Markowski A., <i>Kultura języka polskiego. Teoria. Zagadnienia leksykalne</i>, Warszawa 2007. 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Bugajski M., <i>Język w komunikowaniu</i>, Warszawa 2007. • Grzenia J., <i>Komunikacja językowa w Internecie</i>, Warszawa 2009. 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Materiały przygotowane do zajęć przez wykładowcę 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • www.pwn.pl • www.rjp.pl 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

O.4. Podstawy użytkowania IT – moduły ECDL BASE

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
O.4.	Podstawy użytkowania IT – moduły ECDL BASE	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	I		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Uwaga: przedmiot ukierunkowany na zdobycie efektów uczenia się niezbędnym specjalistom z zakresu bezpieczeństwa						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	10	15	25	1
• zajęcia wprowadzające	0,5	0,5	-	-		
• wykłady/konwersatoria z bezpośrednim udziałem nauczycieli	8	3	-	-		
• wykłady/konwersatoria z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	6	6	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	0,5	0,5	1	1		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	3	3		
• studiowanie literatury	-	-	3	3		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	3	8		
Zajęcia praktyczne [razem]	45	30	5	20	50	2
• ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	32	22	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	10	5	3	-		
• ćwiczenia podsumowujące	2	2	-	-		
• przygotowanie do egzaminu	-	-	2	2		
• praca na platformie	-	-	3	18		
łącznie:	60	40	15	35	75	3
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						

<p>Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 12 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 13 godzin samodzielną pracę, a na studiach niestacjonarnych 8 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 17 godzin samodzielną pracę.</p>	
<p>Metody dydaktyczne:</p>	
<p>zajęcia teoretyczne:</p>	<p>zajęcia praktyczne:</p>
<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia z udziałem nauczycieli: 	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia z udziałem nauczycieli:
<p>wykłady, dyskusja</p>	<p>wykłady wprowadzające do ćwiczeń, pokaz nauczanych umiejętności, wykonywanie praktycznych zadań przez studentów (w tym zadań zaliczeniowych)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta:
<p>percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek; studiowanie literatury, przyswojenie podstawowego aparatu pojęciowego lingwistyki</p>	<p>praktyczne doskonalenie nabytych umiejętności, studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczenia</p>
<p>Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:</p>	
<p>Przedmioty wprowadzające:</p>	<p>Wymagania wstępne:</p>
<p>podstawy użytkowania (podstawy obsługi środowiska komputerowego); technologia informacyjna komunikacyjna (ict).</p>	<p>student zna podstawy użytkowania obsługi środowiska komputerowego; w odniesieniu do: technologii informacyjnej i komunikacyjnej (ICT), komputerów, urządzeń komputerowych.</p>
<p>Cele przedmiotu:</p>	
<p>w zakresie wiedzy:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z niezbędną wiedzą teoretyczną z zakresu podstaw użytkowania ICT • zapoznać studentów z podstawowymi kluczowymi założeniami w odniesieniu do: technologii informacyjnej i komunikacyjnej (ICT), komputerów, urządzeń komputerowych oraz oprogramowania • zapoznać studentów z podstawowymi założeniami przechowywania, kompresowania i dekompresji danych przy użyciu dedykowanego oprogramowania • zapoznać studentów z kluczowymi złozeniami sieciowymi oraz znajomości systemów łączności komputerowej, umiejętności łączenia się z siecią • zapoznać studentów z bezpieczeństwem danych oraz urządzeń i ochrony ich przed realnymi zagrożeniami • zapoznać studentów z literaturą przedmiotu z uwzględnieniem najnowszych wydawnictw 	
<p>w zakresie umiejętności:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów podstawowych czynności pracy z komputerem • nauczyć studentów wykorzystania wiedzy w celu zastosowania przechowywania, kompresowania i dekompresji danych przy użyciu dedykowanego oprogramowania • nauczyć studentów dostosowywania głównych ustawień systemu operacyjnego i używania wbudowanych mechanizmów pomocy • nauczyć studentów stosowania odpowiednich metod i narzędzi z bezpieczeństwem danych oraz urządzeń i ochrony ich przed realnymi zagrożeniami 	
<p>w zakresie kompetencji społecznych:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów z korzystania z technologii IT jako narzędzia komunikowania, gromadzenia i przetwarzania informacji • nauczyć ich wykorzystania technologii IT w procesie permanentnej samo edukacji • rozwijać ich potrzebę permanentnej edukacji obejmującej wiedzę i umiejętności z obszaru z zakresu: obsługi urządzeń, tworzenia plików, zarządzania sieciami informatycznymi oraz bezpieczeństwem danych 	

Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia zajęć praktycznych; kryteria oceniania i zaliczenia formy zajęć.	0,5	-	0,5	-
2.	Rozwój społeczeństwa informacyjnego: społeczeństwo informacyjne – pojęcie, istota i cechy; etapy rozwoju społeczeństwa informacyjnego; cyberprzestrzeń i jej cechy; zagrożenia cyberprzestrzeni; etyka i prawne uwarunkowania pracy w sieci.	1	0,5	0,5	0,5
3.	Podstawy pracy z komputerem: zapoznanie z podstawnymi założeniami modułu <i>ECDL/ICDL Podstawy pracy z komputerem B1</i> ; technologia informacyjna i komunikacyjna (ICT); sprzęt informatyczny i komputery; podstawowe zasady pracy z komputerem; praca w sieci; bezpieczeństwo i higiena.	2	1	0,5	1
4.	Podstawy pracy w sieci: zapoznanie z podstawowymi założeniami modułu <i>ECDL/ICDL Podstawy pracy w sieci B2</i> ; podstawowe pojęcia związane z Internetem; przeglądanie Internetu; informacje uzyskane z Internetu; podstawowe pojęcia związane z komunikacją w Internecie; korzystanie z poczty elektronicznej.	2	1	0,5	1,5
5.	Przetwarzanie tekstów: zapoznanie z podstawowymi założeniami modułu <i>ECDL/ICDL Przetwarzanie tekstów B3</i> ; edytory tekstów; tworzenie dokumentów; formatowanie, wstawianie obiektów; drukowanie; korespondencja seryjna.	2	1,5	0,5	1,5
6.	Arkusze kalkulacyjne: zapoznanie z podstawowymi założeniami modułu <i>ECDL/ICDL Arkusze kalkulacyjne B4</i> ; aplikacje do tworzenia arkuszy i zasady pracy z nimi; tworzenie arkuszy; zarządzanie arkuszami; wykresy; formatowanie arkuszy.	2	1,5	1	1,5
7.	Zajęcia podsumowujące.	0,5	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		10	5	4	6
		15		10	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia zajęć praktycznych; kryteria oceniania i zaliczenia formy zajęć.	1	-	1	-
2.	ECDL/ICDL Podstawy pracy z komputerem: komputery i sprzęt – aspekty teoretyczne i zasady użytkowania; pulpit, ikony, ustawienia; efekty pracy ze sprzętem komputerowym; zarządzanie plikami; dostęp i praca w sieci; bezpieczeństwo i higiena użytkowania i pracy ze sprzętem komputerowym.	8	2	5	1
3.	ECDL/ICDL Podstawy pracy w sieci: teoretyczne podstawy przeglądania Internetu; przeglądanie Internetu – aspekty praktyczne; informacje uzyskane z Internetu; pojęcia związane z komunikacją w Internecie; korzystanie z poczty elektronicznej.	8	2	5	1

4.	ECDL/ICDL Przetwarzanie tekstów: praca z aplikacją; tworzenie dokumentu; formatowanie; wykorzystanie tabel i obiektów graficznych; Korespondencja seryjna; przygotowanie wydruków.	8	3	6	1
5.	ECDL/ICDL Arkusze kalkulacyjne: użycie aplikacji; tworzenie dokumentu; zarządzanie arkuszami; formuły i funkcje; formatowanie; wykresy; formatowanie arkusza i drukowanie.	8	3	6	2
6.	Zajęcia podsumowujące	2	-	2	-
razem zajęć praktycznych:		35	10	25	5
		45		30	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		60		40	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	treść			
wiedza	W_01	zna podstawowe pojęcia i zagadnienia merytoryczne z zakresu modułów ECDL/ICDL BASE			
	W_02	zna narzędzia IT i podstawowe zasady ich obsługi i wykorzystania dla celów własnych i zawodowych			
	W_03	zna dylematy współczesnej cywilizacji związane z rozwojem społeczeństwa informacyjnego i warunkujące go czynniki			
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe problemy związane z obsługą urządzeń ICT			
	U_02	potrafi korzystać w podstawowym zakresie z narzędzi ICT			
	U_03	potrafi posługiwać się w podstawowym zakresie normami prawnymi i etycznymi związanymi z pracą w sieci			
	U_04	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej			
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do uznania znaczenia wiedzy z zakresu ICT w rozwiązywaniu problemów o charakterze zawodowym			
	K_02	Jest gotów do przestrzegania zasad prawnych i etycznych przy korzystaniu z urządzeń ICT i pracy w sieci			
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:					
forma zaliczenia:	egzamin				
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu, a także pozytywnej oceny za samodzielną pracę na platformie e-learningowej				
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych				
kryteria oceny:	1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.				

	<p>2) Praca pisemna nt. rozwoju społeczeństwa informacyjnego: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne	W_01, W_02, W_03, U_01, K_01	40
	O2	Praca pisemna	W_01, W_02, W_03, K_02	30
	O3	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, U_01, U_04, K_02	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4 \times O1 + 0,3 \times O2 + 0,3 \times O3$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za obecność na zajęciach, samodzielne wykonywanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Obecność na zajęciach z udziałem nauczycieli: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu. Kryteria oceny: 5,0 – udział w ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – udział od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – udział od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – udział od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – udział od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – udział w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Wykonywanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach: Forma oceny końcowej: średnia ocen za zadania praktyczne (O1, O2, On) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + On}{n}$ Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał zadanie poprawnie i samodzielnie; 4,5 – stu-</p>			

	<p>dent wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na jego ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny; 3,5 – student wykonał poprawnie zadanie ale z pomocą wykładowcy; 3,0 – student wykonał zadanie z pomocą wykładowcy i pomimo to pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie wykonał zadania.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych:</p> <p>Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Obecność na zajęciach	U_01, U_02, U_03	20
	O2	Wykonywanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	50
	O3	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, U_01, U_04, K_02	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,2 \times O1 + 0,5 \times O2 + 0,3 \times O3$			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin praktyczny			
forma oceny końcowej:	średnia ocen za minimum trzy zadania praktyczne (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:			
	$Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$			
kryteria oceny:	5,0 – student wykonał poprawnie wszystkie zadania; 4,5 – student wykonał w miarę poprawnie wszystkie zadania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student wykonał poprawnie przynajmniej dwa zadania i częściowo jedno, a niedociągnięcia w jego realizacji wpływają w istotny sposób na jego wartość merytoryczną; 3,5 – student wykonał poprawnie przynajmniej jedno zadanie i częściowo dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student wykonał w miarę poprawnie przynajmniej jedno zadanie i częściowo dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie wykonał poprawnie żadnego zadania, a niedociągnięcia w ich realizacji wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	Ot	zadania praktyczne	wszystkie efekty	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = Ot$			

sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta na platformie e-learningowej, egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p> <p>3) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Oel</i>	praca na platformie	wszystkie efekty	-	10
	<i>Oe</i>	egzamin	wszystkie efekty	-	50
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, U_01, U_04, K_01, K_02	1	40
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,1\ Oel + 0,5\ Oe + 0,4\ \left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W09				
W_02	K1_W09				
W_03	K1_W11, K1_W12				
U_01	K1_U01				
U_02	K1_U02, K1_U04				
U_03	K1_U07				
U_04	K1_U14				
K_01	K1_K02, K1_K03				
K_02	K1_K08				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> • Cieciura M., <i>Podstawy technologii informacyjnych z przykładami zastosowań</i>, Warszawa, 2006. • Hernandez Michael J., <i>Projektowanie baz danych dla każdego</i>, Warszawa 2014. • Kopertowska M., <i>ECUK Bazy danych</i>, Warszawa 2004. • Żarnowska-Mazur A., <i>Użytkowanie baz danych</i>, Warszawa 2014 . 					

- Kopertowska M., *ECUK Grafika menedżerska i prezentacyjna*, Warszawa 2006.
- Kopertowska-Tomczak M., *ECDL Moduł 6. Grafika menedżerska i prezentacyjna*, Warszawa 2009.
- Kopertowska M., Sikorski W., *Grafika menedżerska i prezentacyjna. Poziom zaawansowany*, Warszawa 2015.
- Żarowska-Mazur A., Mazur D., *ECDL S4 Edycja obrazów Syllabus v.2.0*, Warszawa 2015.
- Gajda W., Gimp., *Praktyczne projekty*, Gliwice 2015.
- Żarowska-Mazur A., Mazur D., *ECDL. Współpraca Online. S7. Syllabus v. 1. 0*, Warszawa 2016.

B. Literatura uzupełniająca:

- Flanczewski S., *ACCESS w biurze i nie tylko*, Warszawa, 2007.
- Kopertowska M., *ECUK Przetwarzanie tekstów*, Warszawa, 2006.
- Rokicka-Broniatowska A., *Wstęp do informatyki gospodarczej*, Warszawa, 2004.
- Kopertowska M., Sikorski W., *Grafika menedżerska i prezentacyjna*, Warszawa 2006.
- Lewandowska-Tarasiuk E., *Sztuka wystąpień publicznych czyli jak zostać dobrym mówcą*, Warszawa 2001.
- Rokicka-Broniatowska A., *Wstęp do informatyki gospodarczej*, Warszawa 2004.
- Heller S., *Anatomia projektu. Współczesne projektowanie graficzne - wpływy i inspiracje*, Warszawa 2008.
- Jankowski M., *Elementy grafiki komputerowej*, Warszawa 2005.
- Kellby S., *Fotografia cyfrowa. Edycja zdjęć*, Warszawa 2008.
- Malina W., et al, *Podstawy cyfrowego przetwarzania obrazów*, Warszawa 2002.
- BowdurE., *Usługi w sieciach informatycznych*, Warszawa 2014.
- *Multimedia, technologie internetowe, bazy danych i sieci komputerowe*, Zbiór wykładów wszechnicy popołudniowej, tom2, M. Kopacz (red.), Warszawa 2011, dostęp: http://it-szkola.edu.pl/materialy/multimedia_technologie_internetowe_bazy_danych_i_sieci_komputerowe/

C. Materiały źródłowe:

- przygotowane przez wykładowcę w zależności od potrzeb

D. Przydatne strony internetowe:

- <http://ecd1.pl/>
- http://www.tp.szczecin.pl/nowy_ecdl/testyp_ne.html

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

O.5. Użytkowanie IT – moduły ECDL STANDARD

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
O.5.	Użytkowanie IT – moduły ECDL Standard	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	II		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Uwaga: przedmiot ukierunkowany na zdobycie efektów uczenia się niezbędnym specjalistom z zakresu bezpieczeństwa						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	5	5	20	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	0,5	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	4	1	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	-	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	0,5	0,5	1	1		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	6	6		
• studiowanie literatury	-	-	7	7		
• praca na platformie	-	-	7	7		
Zajęcia praktyczne [razem]	45	30	5	20	50	2
• ćwiczenia wprowadzające	2	2	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	40	15	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	-	10	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium	3	3	-	-		
• przygotowanie do egzaminu	-	-	2	2		
• praca na platformie	-	-	3	18		
łącznie:	50	35	25	40	75	3
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 12 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 13 godzin samo-						

dzielną pracę, a na studiach niestacjonarnych 8 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 17 godzin samodzielną pracę.	
Metody dydaktyczne:	
zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia z udziałem nauczycieli: 	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia z udziałem nauczycieli:
wykłady, dyskusja	wykłady wprowadzające do ćwiczeń, pokaz nauczanych umiejętności, wykonywanie praktycznych zadań przez studentów (w tym zadań zaliczeniowych)
<ul style="list-style-type: none"> • samodzielną pracę studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielną pracę studenta:
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek; studiowanie literatury, przyswojenie podstawowego aparatu pojęciowego lingwistyki	praktyczne doskonalenie nabytych umiejętności, studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczenia
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
<ul style="list-style-type: none"> • podstawy użytkowania (podstawy obsługi środowiska komputerowego); technologia informacyjna komunikacyjna (ict). 	<ul style="list-style-type: none"> • student zna podstawy użytkowania obsługi środowiska komputerowego; w odniesieniu do: technologii informacyjnej i komunikacyjnej (ICT), komputerów, urządzeń komputerowych.
Cele przedmiotu:	
w zakresie wiedzy:	
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z niezbędną wiedzą teoretyczną z zakresu podstaw użytkowania IT z uwzględnieniem zakresu wiedzy i umiejętności zawartych w wybranych modułach ECDL/ICDL STANDARD • zapoznać studentów z podstawowymi kluczowymi założeniami w odniesieniu do: technologii informacyjnej i komunikacyjnej (ICT), komputerów, urządzeń komputerowych oraz oprogramowania • zapoznać studentów z podstawowymi założeniami przechowywania, kompresowania i dekompresji danych przy użyciu dedykowanego oprogramowania • zapoznać studentów z kluczowymi złozeniami sieciowymi oraz znajomości systemów łączności komputerowej, umiejętności łączenia się z siecią • zapoznać studentów z bezpieczeństwem danych oraz urządzeń i ochrony ich przed realnymi zagrożeniami, w tym przepisami RODO • zapoznać studentów z literaturą przedmiotu z uwzględnieniem najnowszych wydawnictw 	
w zakresie umiejętności:	
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów podstawowych czynności pracy z komputerem z uwzględnieniem zakresu wiedzy i umiejętności zawartych w wybranych modułach ECDL/ICDL STANDARD • nauczyć studentów wykorzystania wiedzy w celu zastosowania przechowywania, kompresowania i dekompresji danych przy użyciu dedykowanego oprogramowania • nauczyć studentów dostosowywania głównych ustawień systemu operacyjnego i używania wbudowanych mechanizmów pomocy • nauczyć studentów stosowania odpowiednich metod i narzędzi z bezpieczeństwem danych oraz urządzeń i ochrony ich przed realnymi zagrożeniami 	
w zakresie kompetencji społecznych:	
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów z korzystania z technologii IT jako narzędzia komunikowania, gromadzenia i przetwarzania informacji • nauczyć ich wykorzystania technologii IT w procesie permanentnej samo edukacji • rozwijać ich potrzebę permanentnej edukacji obejmującej wiedzę i umiejętności z obszaru z zakresu: obsługi urządzeń, tworzenia plików, zarządzania sieciami informatycznymi oraz bezpieczeństwem danych 	

Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia zajęć praktycznych; kryteria oceniania i zaliczenia formy zajęć.	0,5	-	0,5	-
2.	IT Security: istota bezpieczeństwa IT; złośliwe oprogramowanie; bezpieczeństwo w sieciach; kontrola dostępu; bezpieczeństwo użycia technologii Web; bezpieczna komunikacja; bezpieczne zarządzanie danymi; kwestie ochrony środowiska a technologie IT.	2	-	0,5	1,5
3.	IT a RODO: podstawowe pojęcia związane z RODO; przegląd dyrektywy RODO o ochronie danych osobowych; prawa osób, których dane dotyczą; praktyczne wdrażanie przepisów RODO przez użytkowników IT; naruszenie i egzekwowanie przepisów.	2	-	0,5	1,5
4.	Kolokwium zaliczeniowe	0,5		0,5	
razem zajęć teoretycznych:		5	0	2	3
		5		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia zajęć praktycznych; kryteria oceniania i zaliczenia formy zajęć; zasady korzystania z laboratorium; zasady pracy na platformie e-learningowej.	2	-	2	-
2	ECDL/ICDL Użytkowanie baz danych: podstawowe założenia modułu <i>ECDL/ICDL Użytkowanie baz danych</i> ; podstawowe pojęcia związane z bazami danych i ich użytkowaniem; obsługa aplikacji baz danych; praca z tabelami; wybieranie informacji z baz danych; formularze; wydruki.	8	-	3	2
3	ECDL/ICDL Grafika menedżerska i prezentacyjna: podstawowe założenia modułu <i>ECDL/ICDL Grafika menedżerska i prezentacyjna</i> ; ogólne zasady pracy z prezentacjami; tworzenie prezentacji; posługiwanie się tekstem w prezentacjach; wykorzystanie wykresów w prezentacjach; wykorzystanie obiektów graficznych w prezentacjach; przygotowanie pokazu prezentacji;	8		3	2
4	ECDL/ICDL Edycja obrazów: podstawowe założenia modułu <i>ECDL/ICDL Edycja obrazów</i> ; koncepcja obrazów cyfrowych; przechwytywanie obrazów cyfrowych; obsługa edytorów grafiki; praca z obrazami; rysowanie i malowanie; przygotowanie obrazu do publikacji.	8	-	3	2
5	ECDL/ICDL Web Editing: podstawowe założenia modułu <i>ECDL/ICDL Web Editing</i> ; teoretyczne i prawne aspekty stron internetowych; podstawy teoretyczne i używanie HTML; authoring WWW; używanie obiektów; style; przygotowanie do publikacji.	8	-	3	2
6	ECDL/ICDL Współpraca online: podstawowe założenia modułu <i>ECDL/ICDL Współpraca online</i> ; zasady współpracy online; przygotowanie do współpracy online; używanie narzędzi do współpracy online; współpraca mobilna.	8	-	3	2
7	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe	3		3	-

razem zajęć praktycznych:		45	0	20	10
		45		30	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		50		35	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	treść			
wiedza	W_01	zna podstawowe pojęcia i zagadnienia merytoryczne z zakresu wybranych modułów ECDL/ICDL STANDARD			
	W_02	zna narzędzia IT i podstawowe zasady ich obsługi i wykorzystania dla celów własnych i zawodowych			
	W_03	zna dylematy współczesnej cywilizacji związane z rozwojem społeczeństwa informacyjnego i warunkujące go czynniki			
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe problemy związane z obsługą urządzeń ICT			
	U_02	potrafi korzystać w podstawowym zakresie z narzędzi ICT			
	U_03	potrafi posługiwać się w podstawowym zakresie normami prawnymi i etycznymi związanymi z pracą w sieci			
	U_04	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej			
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do uznania znaczenia wiedzy z zakresu ICT w rozwiązywaniu problemów o charakterze zawodowym			
	K_02	Jest gotów do przestrzegania zasad prawnych i etycznych przy korzystaniu z urządzeń ICT i pracy w sieci			
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:					
forma zaliczenia:	egzamin				
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu, a także pozytywnej oceny za samodzielną pracę na platformie e-learningowej				
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych				
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna nt. rozwoju społeczeństwa informacyjnego: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w</p>				

	<p>formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych:</p> <p>Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Ip.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne	W_01, W_02, W_03, U_01, K_01	40
	O2	Praca pisemna	W_01, W_02, W_03, K_02	30
	O3	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, U_01, U_04, K_02	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za obecność na zajęciach, samodzielne wykonywanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Obecność na zajęciach z udziałem nauczycieli:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – udział w ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – udział od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – udział od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – udział od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – udział od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – udział w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Wykonywanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach:</p> <p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za zadania praktyczne (O1, O2, On) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:</p> $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + On}{n}$ <p>Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał zadanie poprawnie i samodzielnie; 4,5 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na jego ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny; 3,5 – student wykonał poprawnie zadanie ale z pomocą wykładowcy; 3,0 – student wykonał zadanie z pomocą wykładowcy i pomimo to pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie wykonał zadania.</p>			

	<p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych:</p> <p>Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Obecność na zajęciach	U_01, U_02, U_03	20
	O2	Wykonywanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	50
	O3	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, U_01, U_04, K_02	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,2 \times O1 + 0,5 \times O2 + 0,3 \times O3$			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin praktyczny			
forma oceny końcowej:	średnia ocen za minimum trzy zadania praktyczne (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:			
	$Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$			
kryteria oceny:	5,0 – student wykonał poprawnie wszystkie zadania; 4,5 – student wykonał w miarę poprawnie wszystkie zadania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student wykonał poprawnie przynajmniej dwa zadania i częściowo jedno, a niedociągnięcia w jego realizacji wpływają w istotny sposób na jego wartość merytoryczną; 3,5 – student wykonał poprawnie przynajmniej jedno zadanie i częściowo dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student wykonał w miarę poprawnie przynajmniej jedno zadanie i częściowo dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie wykonał poprawnie żadnego zadania, a niedociągnięcia w ich realizacji wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	Ot	zadania praktyczne	wszystkie efekty	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = Ot$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta na platformie e-learningowej, egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne			
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90%</p>			

	<p>godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p> <p>3) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Ip.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Oel	praca na platformie	wszystkie efekty	-	10
	Oe	egzamin	wszystkie efekty	-	50
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, U_01, U_04, K_01, K_02	1	40
	Op	zajęcia praktyczne	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,1\ Oel + 0,5\ Oe + 0,4\ \left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W09				
W_02	K1_W09				
W_03	K1_W11, K1_W12				
U_01	K1_U01				
U_02	K1_U02, K1_U04				
U_03	K1_U07				
U_04	K1_U14				
K_01	K1_K02, K1_K03				
K_02	K1_K08				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Cieciura M., <i>Podstawy technologii informacyjnych z przykładami zastosowań</i>, Warszawa, 2006. Hernandez Michael J., <i>Projektowanie baz danych dla każdego</i>, Warszawa 2014. Kopertowska M., <i>ECUK Bazy danych</i>, Warszawa 2004. Żarnowska-Mazur A., <i>Użytkowanie baz danych</i>, Warszawa 2014 . Kopertowska M., <i>ECUK Grafika menedżerska i prezentacyjna</i>, Warszawa 2006. Kopertowska-Tomczak M., <i>ECDL Moduł 6. Grafika menedżerska i prezentacyjna</i>, Warszawa 2009. Kopertowska M., Sikorski W., <i>Grafika menedżerska i prezentacyjna. Poziom zaawansowany</i>, Warszawa 2015. Żarowska-Mazur A., Mazur D., <i>ECDL S4 Edycja obrazów Syllabus v.2.0</i>, Warszawa 2015. Gajda W., Gimp., <i>Praktyczne projekty</i>, Gliwice 2015. Żarowska-Mazur A., Mazur D., <i>ECDL. Współpraca Online. S7. Syllabus v. I. 0</i>, Warszawa 2016. 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> Flanczewski S., <i>ACCESS w biurze i nie tylko</i>, Warszawa, 2007. Kopertowska M., <i>ECUK Przetwarzanie tekstów</i>, Warszawa, 2006. Rokicka-Broniatowska A., <i>Wstęp do informatyki gospodarczej</i>, Warszawa, 2004. 					

- Kopertowska M., Sikorski W., *Grafika menedżerska i prezentacyjna*, Warszawa 2006.
- Lewandowska-Tarasiuk E., *Sztuka wystąpień publicznych czyli jak zostać dobrym mówcą*, Warszawa 2001.
- Rokicka-Broniatowska A., *Wstęp do informatyki gospodarczej*, Warszawa 2004.
- Heller S., *Anatomia projektu. Współczesne projektowanie graficzne - wpływy i inspiracje*, Warszawa 2008.
- Jankowski M., *Elementy grafiki komputerowej*, Warszawa 2005.
- Kellby S., *Fotografia cyfrowa. Edycja zdjęć*, Warszawa 2008.
- Malina W., et al, *Podstawy cyfrowego przetwarzania obrazów*, Warszawa 2002.
- BowdurE., *Usługi w sieciach informatycznych*, Warszawa 2014.
- *Multimedia, technologie internetowe, bazy danych i sieci komputerowe*, Zbiór wykładów wszechnicy popołudniowej, tom2, M. Kopacz (red.), Warszawa 2011, dostęp: http://it-szkola.edu.pl/materialy/multimedia_tehnologie_internetowe_bazy_danych_i_sieci_komputerowe/

C. Materiały źródłowe:

- przygotowane przez wykładowcę w zależności od potrzeb

D. Przydatne strony internetowe:

- <http://ecd1.pl/>
- http://www.tp.szczecin.pl/nowy_ecd1/testyp_ne.html

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

O.6. Kwalifikowana pierwsza pomoc – część I

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
O.6.	Kwalifikowana Pierwsza Pomoc – część I	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo Narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	I		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Uwaga: przedmiot ukierunkowany na zdobycie efektów uczenia się niezbędnym specjalistom z zakresu bezpieczeństwa						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	10	15	15	25	1
• zajęcia wprowadzające	0.5	0.5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	1	1	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	8	8	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	0.5	0.5	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	10	10		
• przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego/praca na platformie	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	20	5	5	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia umiejętności praktycznych	18	18	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	-	-	-	-		
• zajęcia podsumowujące CUP	1	1	-	-		
• przygotowanie do zajęć podsumowujących/przygotowanie case study/praca na platformie	-	-	5	5		
łącznie:	30	30	20	20	50	2
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 8 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 17 godzin samodzielną pracę, a na studiach niestacjonarnych 8 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na plat-						

formie e-learningowej i 17 godzin samodzielną pracą.					
Metody dydaktyczne:					
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:		
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 		
konwersatoria			dyskusja dydaktyczna (burza mózgów, dyskusja wielokrotna), metoda przypadku, metoda symulacyjna, metody eksponujące (metoda fotojęzykowa, plakat, film), pokaz z objaśnieniem, pokaz z instruktążem, metoda czterech kroków, ćwiczenia, konsultacje zespołowe		
<ul style="list-style-type: none"> samodzielną praca studenta: 			<ul style="list-style-type: none"> samodzielną praca studenta: 		
percepcja treści konwersatoriów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń symulacyjnych, przygotowanie do ćwiczeń podsumowujących, przygotowanie do zaliczenia wybranych ćwiczeń		
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:					
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:		
brak			podstawowa wiedza w zakresie biologii człowieka w zakresie wiedzy nabytej w szkole średniej		
Cele przedmiotu:					
w zakresie wiedzy:					
<ul style="list-style-type: none"> przygotowanie studentów do realizacji zadań z zakresu ratownictwa w czasie akcji ratowniczych, w tym w szczególności udzielania osobom w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego kwalifikowanej pierwszej pomocy w miejscu zdarzenia, do czasu przekazania poszkodowanych personelowi zespołów ratownictwa medycznego lub personelowi zakładów opieki zdrowotnej, 					
w zakresie umiejętności:					
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów umiejętności rozpoznania w stanie nagłego zagrożenia zdrowia lub życia osoby poszkodowanych i udzielania kwalifikowanej pierwszej pomocy w różnych grupach wiekowych, nauczyć wykorzystywania wiedzy w celu zastosowania odpowiednich procedur udzielania kwalifikowanej pierwszej pomocy w zależności od stanu zdrowia poszkodowanego, 					
w zakresie kompetencji społecznych:					
<ul style="list-style-type: none"> kształtować poczucie odpowiedzialności za jakość udzielanej pomocy, kształtować właściwe postawy etyczne wśród studentów podejmujących czynności ratunkowe, 					
Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	0.5	-	0.5	-
2.	Organizacja ratownictwa medycznego – podstawy prawne: System Państwowe Ratownictwo Medyczne. Organizacja współczesnego ratownictwa zintegrowanego -podstawy prawne działania. Ratownictwo przedszpitalne. Jednostki współpracujące z systemem Państwowe Ratownictwo Medyczne.	1	0,5	1	0,5
3.	Bezpieczeństwo własne, poszkodowanego i miejsca zdarzenia. Bezpieczeństwo higieniczno-sanitarne. Ryzyko zakażeń m.in. WZW i HIV. Zestawy ratownicze, dezynfekcja sprzętu.		1		1

4.	Ocena poszkodowanego: wywiad ratowniczy, ocena podstawowych funkcji życiowych i obrażeń ciała –badanie wstępne i badanie szczegółowe urazowe.		1		1
5.	Ocena poszkodowanego nieprzytomnego: ocena przytomności, oddychania i krążenia –technika badania tętna w każdej grupie wiekowej. Resuscytacja: dorosły, dziecko, niemowlę, noworodek, sytuacje szczególne. Udrożnienie dróg oddechowych – bezprzrządowe i przrządowe nadkrtaniowe metody drożności dróg oddechowych, odsysanie dróg oddechowych, tlenoterapia bierna i czynna -wentylacja workiem samorozprężalnym i maską twarząwą. Zasady defibrylacji metodą półautomatyczną i automatyczną: działanie, wskazania, przeciwwskazania.		1		1
6.	Zagrożenie wstrząsem: przyczyny i objawy wstrząsu. Udzielanie kwalifikowanej pierwszej pomocy we wstrząsie. Pozycja przeciwwstrząsowa.		1		1
7.	Urazy mechaniczne i obrażenia: sposoby postępowania w przypadku złamań, zwichnięć, skręceń przy stosowaniu procedur ratowniczych. Podejrzenie urazu kręgosłupa –objawy, zasady postępowania. Stabilizacja i unieruchomienie kręgosłupa w odcinku szyjnym. Zasady postępowania w przypadku obrażeń głowy, klatki piersiowej, brzucha i miednicy – procedury ratownicze. Inne stany nagłe: przypomnienie objawów padaczki, cukrzycy, zawału mięśnia sercowego, udaru mózgu, zatruc. Postępowanie z chorym na padaczkę w czasie i po ataku oraz w innych napadach drgawkowych. Postępowanie z chorym na cukrzycę: przytomnym i nieprzytomnym. Postępowanie ratownicze w przypadku podejrzenia zawału serca, w przypadku podejrzenia udaru mózgu, w przypadku podejrzenia zatruc. Mechanizm tonięcia. Postępowanie ratownicze w przypadku podtopienia.		1		1
8.	Taktyka działań ratowniczych: zdarzenie masowe, mnogie, pojedyncze, segregacja, karta udzielania pomocy, logistyka. Zasady współpracy z Lotniczym Pogotowiem Ratunkowym (LPR).		1		1
9.	Ewakuacja ze strefy zagrożenia: zasady identyfikacji zagrożeń, wyznaczenie strefy zagrożenia, sposoby ewakuacji poszkodowanych w różnych warunkach taktycznych.		1		1
10.	Psychologiczne aspekty wsparcia poszkodowanych: stres, jego objawy oraz sposoby radzenia sobie ze stresem. Rola wsparcia psychicznego dla poszkodowanych i ratowników. Zasady organizacji wsparcia psychicznego dla ofiar zdarzenia, w szczególności dla dzieci.		0,5		0,5
11.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	0.5	-	0.5	-
razem zajęć teoretycznych:		2	8	2	8
		10		10	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	-	1	-
2.	Bezpieczeństwo własne, poszkodowanego i miejsca zdarzenia. Bezpieczeństwo higieniczno-sanitarne. Ryzyko zakażeń m.in. WZW i HIV. Zestawy ratownicze, dezynfekcja sprzętu.	1	-	1	-

3.	Ocena poszkodowanego: wywiad ratowniczy, ocena podstawowych funkcji życiowych i obrażeń ciała –badanie wstępne i badanie szczegółowe urazowe. Układanie i zapinanie na desce ortopedycznej.	2	-	2	-
4.	Ocena poszkodowanego nieprzytomnego: ocena przytomności, oddychania i krążenia –technika badania tętna w każdej grupie wiekowej. Resuscytacja: dorosły, dziecko, niemowlę, noworodek, sytuacje szczególne. Udrożnienie dróg oddechowych – bezprzyrządowe i przyrządowe nadkrtaniowe metody drożności dróg oddechowych, odsysanie dróg oddechowych, tlenoterapia bierna i czynna -wentylacja workiem samorozprężalnym i maską twarząwą.	3	-	3	-
5.	Zasady użycia defibrylacji metodą półautomatyczną i automatyczną: działanie, wskazania, przeciwwskazania.	0,5	-	0,5	-
6.	Zagrożenie wstrząsem: udzielanie kwalifikowanej pierwszej pomocy we wstrząsie. Pozycja przeciwwstrząsowa.	0,5	-	0,5	-
7.	Inne stany nagłe: przypomnienie objawów padaczki, cukrzycy, zawału mięśnia sercowego, udaru mózgu, zatruc. Postępowanie z chorym na padaczkę w czasie i po ataku oraz w innych napadach drgawkowych. Postępowanie z chorym na cukrzycę: przytomnym i nieprzytomnym. Postępowanie ratownicze w przypadku podejrzenia zawału serca, w przypadku podejrzenia udaru mózgu, w przypadku podejrzenia zatruc. Mechanizm tonięcia. Postępowanie ratownicze w przypadku podtopienia.	2	-	2	-
8.	Urazy mechaniczne i obrażenia: sposoby postępowania w przypadku złamań, zwichnięć, skręceń przy stosowaniu procedur ratowniczych. Podejrzenie urazu kręgosłupa –objawy, zasady postępowania. Stabilizacja i unieruchomienie kręgosłupa w odcinku szyjnym. Zasady postępowania w przypadku obrażeń głowy, klatki piersiowej, brzucha i miednicy – procedury ratownicze.	3	-	3	-
9.	Inne urazy: Procedury postępowania w przypadku urazów termicznych, chemicznych i elektrycznych. Dekontaminacja.	0,5	-	0,5	-
10.	Taktyka działań ratowniczych: zdarzenie masowe, mnogie, pojedyncze, segregacja, karta udzielania pomocy, logistyka. Postępowanie w przypadku zdarzenia masowego wdrożenie działań ratowniczych wg systemu START i START JUMP	1	-	1	-
11.	Ewakuacja ze strefy zagrożenia: zasady identyfikacji zagrożeń, wyznaczenie strefy zagrożenia, sposoby ewakuacji poszkodowanych w różnych warunkach taktycznych.	1	-	1	-
12.	Psychologiczne aspekty wsparcia poszkodowanych: stres, jego objawy oraz sposoby radzenia sobie ze stresem. Rola wsparcia psychicznego dla poszkodowanych i ratowników. Zasady organizacji wsparcia psychicznego dla ofiar zdarzenia, w szczególności dla dzieci.	0,5	-	0,5	-
13.	Udzielanie kwalifikowanej pierwszej pomocy w sytuacjach symulowanych	3	-	3	-
14.	Zajęcia podsumowujące: zaliczeniowe, omówienie wyników, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	1	-	1	-
razem zajęć praktycznych:		20	-	20	-
		20		20	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		30	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					

Efekty uczenia się (student):		
kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu organizacji współczesnego ratownictwa zintegrowanego i podstawy prawne działania jednostek współpracujących z systemem Państwowego Ratownictwa Medycznego
	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu teoretyczne podstawy z zakresu zasad bezpieczeństwa na miejscu zdarzenia, zna zasady segregacji, ewakuacji ze strefy zagrożenia, dekontaminacji i wsparcia psychologicznego
	W_03	zna i rozumie w podstawowym stopniu metodologię badań stosowaną w ratownictwie medycznym, w tym: metody przyrządowego nadkrtaniowego zabezpieczenia drożności dróg oddechowych, zna zasady odsysania dróg oddechowych, tlenoterapii biernej i czynnej - wentylacji workiem samorozprężalnym i maską twarzą
	W_04	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące działania osób udzielających pierwszej pomocy w trakcie rozpoznawania i udzielenia kwalifikowanej pierwszej pomocy osobie dorosłej, kobiecie w ciąży i dziecku w przypadku stanu nagłego zagrożenia zdrowotnego pochodzenia wewnętrznego, zewnętrznego i nagłym zatrzymaniu krążenia (NZK). Wie, jak ułożyć osobę w zależności od jej stanu zdrowia
	W_05	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające procedury udzielania kwalifikowanej pierwszej pomocy w przypadku obrażeń ciała pochodzenia zewnętrznego, wewnętrznego i we wstrząsie. Zna pozycję przeciwwstrząsową
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką niesienia pierwszej pomocy zebrane podczas wywiadu ratowniczego, oceny podstawowych funkcji życiowych i obrażeń ciała –wykone badanie wstępne i badanie szczegółowe urazowe. Potrafi stabilizować i unieruchomić kręgosłup w odcinku szyjnym. Potrafi ułożyć i zapiąć poszkodowanego na desce ortopedycznej w zależności od obrażeń ciała
	U_02	potrafi wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie studiów podstawowe zadania tj. udrożnić drogi oddechowe z zastosowaniem rękoczynów, z zachowaniem zasad w przypadku podejrzenia urazu kręgosłupa szyjnego, a także potrafi zabezpieczyć drożności dróg oddechowych metodami nadkrtaniowymi, zna zasady odsysania dróg oddechowych, tlenoterapii biernej i czynnej - wentylacji workiem samorozprężalnym i maską twarzą
	U_03	potrafi wykorzystywać w praktyce w podstawowym zakresie tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające procesy analizy i oceny zagrożeń w zakresie procedur ratowniczych w przypadku obrażeń głowy, klatki piersiowej, brzucha i miednicy, potrafi udzielić kwalifikowanej pierwszej pomocy we wstrząsie oraz zastosować pozycję przeciwwstrząsowa i wykonać segregację poszkodowanych i ewakuację z miejsca zdarzenia
	U_04	potrafi przygotować w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych i gramatycznych, prac pisemnych obejmujących problematykę szeroko rozumianego bezpieczeństwa
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów oraz rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału
	K_02	jest gotów do wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny oraz myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz organizacji i instytucji, w której znajdzie zatrudnienie, jak i zadań związanych z realizacją własnych celów życiowych, w tym rozwoju osobistego i zawodowego

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz samodzielna praca na platformie e-learningowej			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	01	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, W_04, W_05 K_01	60
	02	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, W_04, W_05	40
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,6x01 + 0,4x02$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z zajęć praktycznych oraz aktywność na zajęciach praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej) Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,5 – student</p>			

	<p>wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 2,0 – student nie wykonał zadania.</p> <p>2) Wykonywanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach: Forma oceny końcowej: średnia ocen za zadania praktyczne (O1, O2, On) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:</p> $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + On}{n}$ <p>Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał zadanie poprawnie i samodzielnie; 4,5 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na jego ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny; 3,5 – student wykonał poprawnie zadanie ale z pomocą wykładowcy; 3,0 – student wykonał zadanie z pomocą wykładowcy i pomimo to pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie wykonał zadania.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	wystąpienia w ramach ćwiczeń umiejętności praktycznych	U_01, U_02, U_03, U_04 K_01, K_02	50	
	O2	wykonywanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach	U_01, U_02, U_03, U_04 K_01, K_02	50	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<p><i>Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Ok) = 0,5 x O1 + 0,5 x O2</i></p>				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę student na platformie e-learningowej oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielną pracę na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Oel	praca na platformie	wszystkie efekty	-	20
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, W_04, W_05, K_01, K_02	1	80
	Op	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02	1	

sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,2\ Oel + 0,8\left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 1}{1 + 1}\right)$
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:	
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K1_W01
W_02	K1_W03
W_03	K1_W04
W_04	K1_W06
W_05	K1_W09
U_01	K1_U01
U_02	K1_U02
U_03	K1_U04
U_04	K1_U09
K_01	K1_K02, K1_K07
K_02	K1_K03, K1_K05
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • Brzozowska-Mańkowska S. i wsp. <i>Kwalifikowana pierwsza pomoc: wiedza i umiejętności ratownika / red. nauk. Konieczny J., Paciorek P., Wydawnictwo Kunke Poligrafia, Inowrocław 2014</i> • Campbell John Emory, <i>Basic Trauma Life Support: dla paramedyków i ratowników medycznych, Medycyna Praktyczna, 2006</i> • Campbell John Emory, <i>International Trauma Life Support. Ratownictwo przedszpitalne w urazach (ITLS) Medycyna Praktyczna, 2009</i> • Witt M., Dąbrowska A., Dąbrowski M., <i>Ratownictwo medyczne. Kwalifikowana pierwsza pomoc, Uniwersytet Medyczny im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu, Poznań 2014</i> • Wytyczne 2015 Europejskiej Rady Resuscytacji. Polska Rada Resuscytacji, Kraków 2016. 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Czapiewska B., <i>Pierwsza pomoc: utrata przytomności i omdlenia, zranienia, złamania i skręcenia, Wydawnictwo Literat, Toruń 2012</i> • Goniewicz M., <i>Pierwsza pomoc. Podręcznik dla studentów, Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2013</i> • Jakubaszko J. <i>Ratownik medyczny, Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2010</i> 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz.U. 2006 nr 191 poz. 1410 z późn. zm.) 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Wytyczne resuscytacji 2015 http://www.prc.krakow.pl/wytyczne.html 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

O.6. Kwalifikowana pierwsza pomoc – część II

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
O.6.	Kwalifikowana Pierwsza Pomoc – część II	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo Narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	II		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Uwaga: przedmiot ukierunkowany na zdobycie efektów uczenia się niezbędnym specjalistom z zakresu bezpieczeństwa						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				razem	liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)			
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	10	15	15	25	1
• zajęcia wprowadzające	0.5	0.5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	1	1	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	8	8	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	0.5	0.5	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego/praca na platformie	-	-	5	5		
• przygotowanie do egzaminu	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	30	30	20	20	50	2
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia umiejętności praktycznych	17	17	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	-	-	-	-		
• zajęcia podsumowujące CUP	2	2	-	-		
• przygotowanie do ćwiczeń podsumowujących/przygotowanie case study/praca na platformie	-	-	20	20		
łącznie:	40	40	35	35	75	3
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonar-						

nych 8 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 17 godzin samodzielnej pracą, a na studiach niestacjonarnych 8 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 17 godzin samodzielnej pracą.					
Metody dydaktyczne:					
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:		
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 		
konwersatoria			dyskusja dydaktyczna (burza mózgów, dyskusja wielokrotna), metoda przypadku, metoda symulacyjna, metody eksponujące (metoda fotojęzykowa, plakat, film), pokaz z objaśnieniem, pokaz z instruktażem, metoda czterech kroków, ćwiczenia, konsultacje zespołowe		
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 		
percepcja treści konwersatoriów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium i egzaminu			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń symulacyjnych, przygotowanie do ćwiczeń podsumowujących, przygotowanie do zaliczenia wybranych ćwiczeń		
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:					
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:		
kwalifikowana pierwsza pomoc – część I			podstawowa wiedza w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy w zakresie wiedzy nabytej w I semestrze		
Cele przedmiotu:					
w zakresie wiedzy:					
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać z niezbędną wiedzą teoretyczną z zakresu budowy ludzkiego ciała w odniesieniu do układów: oddechowego, krążeniowego i nerwowego i sposobami oceny podstawowych czynności życiowych zapoznać z przepisami prawnymi dotyczącymi udzielania pierwszej pomocy w Polsce oraz zasadami funkcjonowania systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego (PRM) zapoznać z metodami rozpoznania stanu nagłego zagrożenia zdrowotnego i procedurami udzielania pierwszej pomocy w zależności od rodzaju obrażeń ciała lub stanu zdrowia poszkodowanego zapoznać z literaturą przedmiotu z uwzględnieniem najnowszych wydawnictw 					
w zakresie umiejętności:					
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć, w jaki sposób rozpoznać stan nagłego zagrożenia zdrowia lub życia osoby poszkodowanej dorosłej, dziecka czy niemowlęcia nauczyć wykorzystywania wiedzy w celu zastosowania odpowiednich procedur udzielania pierwszej pomocy w zależności od stanu zdrowia poszkodowanego 					
w zakresie kompetencji społecznych:					
<ul style="list-style-type: none"> kształtować potrzebę przestrzegania norm i stosowania w praktyce zasad etycznych, moralnych i prawnych, kształtować kompetencje w zakresie rozwijania potrzeb permanentnej edukacji obejmującej wiedzę i umiejętności w zakresie pierwszej pomocy 					
Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	0.5	-	0.5	-
2.	Podstawy anatomii i fizjologii człowieka: elementy anatomii i fizjologii układu oddechowego, krążenia i nerwowego, ocena funkcji układu oddechowego, krążenia i przytomności.	1	1	1	1

	Wezwanie pomocy: przepisy prawne dotyczące udzielania pierwszej pomocy, zasady funkcjonowania systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego, telefony alarmowe, meldunek dla dyspozytora medycznego.				
3.	Bezpieczeństwo własne, poszkodowanego i miejsca zdarzenia: ryzyko zakażeń podczas prowadzenia czynności pierwszej pomocy, metody zabezpieczenia przed ryzykiem zakażenia, sprzęt ochrony osobistej, apteczka pierwszej pomocy, ocena zagrożenia dla ratującego i ratowanego na miejscu zdarzenia.		1		1
4.	Poszkodowany nieprzytomny: przyczyny utraty przytomności, ocena przytomności, zagrożenia wynikające z utraty przytomności, pozycja bezpieczna boczna. Resuscytacja krążeniowo-oddechowa: rozpoznanie zatrzymania krążenia u dorosłych, dzieci, niemowląt, algorytm ABC, sekwencja postępowania resuscytacyjnego, mechanizmy zatrzymania krążenia, defibrylacja z użyciem automatycznego defibrylatora zewnętrznego AED –zasady bezpieczeństwa podczas defibrylacji, algorytm resuscytacji z użyciem AED.		1		1
5.	Zadławienie: sytuacja w jakiej może dojść do niedrożności dróg oddechowych spowodowanej ciałem obcym u osoby dorosłej, dziecka, niemowlęcia, objawy zadławienia, zasady postępowania ratunkowego. Urazy i skutki urazów: przyczyny i rodzaje urazów, ocena osoby z obrażeniami ciała, obrażenia głowy, klatki piersiowej, jamy brzusznej, miednicy, kręgosłupa, kończyn, zasady udzielania pierwszej pomocy.		1		1
6.	Tamowanie krwotoków zewnętrznych i opatrywanie ran powierzchniowych: rodzaje krwawień i rodzaje ran, rodzaje opatrunków i zastosowanie w zależności od okolicy ciała, tamowanie krwotoków zewnętrznych, zasady postępowania w przypadku ciała obcego w ranie, zabezpieczenie amputowanej części ciała.		1		1
7.	Unieruchomienie złamań i zwichnięć: przyczyny i rodzaje obrażeń narządu ruchu, ocena obrażeń, zasady i sposoby doraźnego unieruchomienia złamań kości długich i stawów.		1		1
8.	Pierwsza pomoc w przypadku wychłodzenia i przegrzania: działanie niskiej i wysokiej temperatury na organizm, objawy wychłodzenia i przegrzania, postępowanie z osobami po oparzeniach termicznych i chemicznych, z odmrożeniami ciała.		1		1
9.	Nagłe zachorowania i inne stany zagrożenia zdrowotnego: objawy omdlenia, choroby wieńcowej, zawału serca, udaru mózgu, padaczki, cukrzycy, astmy oskrzelowej, reakcji alergicznej, zasady udzielania pierwszej pomocy w zależności od stanu zagrożenia zdrowotnego.		0,5		0,5
10.	Zatrucia: rodzaje zatruc, zasady udzielania pierwszej pomocy w zależności od zatrucia.		0,5		0,5
11.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	0.5	-	0.5	-
razem zajęć teoretycznych:		2	8	2	8
		10		10	
zajęcia praktyczne:					
numer	treści kształcenia	ilość godzin			

tematu		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	-	1	-
2.	Bezpieczeństwo: własne, chorego, miejsca zdarzenia.	1	-	1	-
3.	Ocena wstępna ABCD chorego, technika udrożnienia dróg oddechowych metodą bezprzyrządową - odgięcie głowy do tyłu i uniesienie żuchwy, technika oceny oddechu metodą "patrz, słuchaj i czuj", metoda oceny świadomości u osób dorosłych, dzieci, niemowląt.	3	-	3	-
4.	Zadławienie (ciało obce w drogach oddechowych): rozpoznanie, postępowanie w łagodnej i ciężkiej niedrożności dróg oddechowych. Różnice w udzielaniu pierwszej pomocy u osoby dorosłej, dziecka i niemowlęcia. Układanie w pozycji bezpiecznej bocznej.	2	-	2	-
5.	Podstawowe zabiegi resuscytacyjne (BLS) u osoby dorosłej: rozpoznanie zatrzymania krążenia (NZK), resuscytacja krążeniowo-oddechowa (RKO) wg algorytmu BLS u osoby dorosłej i automatyczna defibrylacja zewnętrzna AED.	4	-	4	-
6.	Podstawowe zabiegi resuscytacyjne (BLS) u dzieci i niemowląt: rozpoznanie zatrzymania krążenia (NZK), resuscytacja krążeniowo-oddechowa (RKO) – zmodyfikowany algorytm BLS. Technika udrożnienia dróg oddechowych, oddechy ratownicze, ułożenie rąk, głębokość i technika uciskania klatki piersiowej.	4	-	4	-
7.	Postępowanie w przypadku złamań: unieruchamianie kończyn w złamaniach i zaopatrywanie ran z wykorzystaniem materiałów opatrunkowych.	6	-	6	-
8.	Postępowanie w wybranych stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego: ciało obce w drogach oddechowych, krwotok zewnętrzny, podejrzenie złamania kończyny, cukrzyca zdekompensowana, napad padaczki, omdlenie, duszność, zawał mięśnia sercowego	3	-	3	-
9.	Postępowanie w sytuacjach symulowanych	5	-	5	-
10.	Zajęcia podsumowujące: zaliczeniowe, omówienie wyników, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	1	-	1	-
razem zajęć praktycznych:		30	-	30	-
		30		30	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		40		40	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	treść			
wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia z zakresu anatomii i fizjologii człowieka w odniesieniu do układów: oddechowego, krążeniowego i nerwowego oraz sposoby oceny podstawowych czynności życiowych			
	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące dotyczące udzielania pierwszej pomocy w Polsce oraz zasady funkcjonowania systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego (PRM)			
	W_03	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające procedury rozpoznawania i udzielenia pierwszej pomocy osobie dorosłej, kobiecie w ciąży i dziecku w przypadku ciała obcego w drogach oddechowych, nagłym zatrzymaniu krążenia (NZK) i innych stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego. Wie, jak ułożyć osobę nieprzytomną w pozycji bezpiecznej bocznej			

umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i ocenić podstawowe funkcje życiowe, uruchomić system Państwowego Ratownictwa Medycznego w przypadku stanu nagłego zagrożenia zdrowotnego i przekazać niezbędne informacje podczas powiadamiania służb ratunkowych		
	U_02	potrafi wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie studiów resuscytację u dorosłego, dziecka i niemowlęcia, potrafi udzielić pomocy pierwszej, wykonać uciskanie klatki piersiowej, wykonać wentylację bezprzryłkową w każdej grupie wiekowej, użyć automatycznego defibrylatora zewnętrznego AED		
	U_03	potrafi wykorzystywać w praktyce w podstawowym zakresie tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia w zakresie rozpoznawania u poszkodowanego w każdej grupie wiekowej niedrożności dróg oddechowych spowodowane ciałem obcym i udzielić pierwszej pomocy		
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów oraz rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału		
	K_02	jest gotów do wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny oraz myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz organizacji i instytucji, w której znajdzie zatrudnienie, jak i zadań związanych z realizacją własnych celów życiowych, w tym rozwoju osobistego i zawodowego		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Egzamin			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne oraz egzamin według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz samodzielną pracą na platformie e-learningowej			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych:</p> <p>Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03 K_01	60

	O2	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03	40
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 0,6xO1 + 0,4xO2</i>			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z zajęć praktycznych oraz aktywność na zajęciach praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej) Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 2,0 – student nie wykonał zadania.</p> <p>2) Wykonywanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach: Forma oceny końcowej: średnia ocen za zadania praktyczne (O1, O2, On) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ końcowa = \frac{O1 + O2 + On}{n}$ Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał zadanie poprawnie i samodzielnie; 4,5 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na jego ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny; 3,5 – student wykonał poprawnie zadanie ale z pomocą wykładowcy; 3,0 – student wykonał zadanie z pomocą wykładowcy i pomimo to pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie wykonał zadania.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	wystąpienia w ramach ćwiczeń umiejętności praktycznych	U_01, U_02, U_03 K_01, K_02	50
	O2	wykonywanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach	U_01, U_02, U_03 K_01, K_02	50
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Ok)= 0,5 x O1 + 0,5 x O2			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez stu-			

	denta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie -elearningowej				
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	<i>Oe</i>	test pisemny	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = Oe</i>				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę student na platformie e-learningowej oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne oraz egzamin z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p> <p>3) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Oel</i>	praca na platformie	wszystkie efekty	-	10
	<i>Oe</i>	egzamin	wszystkie efekty	-	50
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02	1	40
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03 K_01, K_02	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,1\ Oel + 0,5Oe + 0,4\left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01				
W_02	K1_W06				
W_03	K1_W09				
U_01	K1_U01				
U_02	K1_U02				
U_03	K1_U04				
K_01	K1_K02, K1_K07				

K_02	K1_K03, K1_K05
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • Czapiewska B., <i>Pierwsza pomoc: utrata przytomności i omdlenia, zranienia, złamania i skręcenia</i>, Wydawnictwo Literat, Toruń 2012 • Goniewicz M., <i>Pierwsza pomoc. Podręcznik dla studentów</i>, Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2013 • Wytyczne 2015 Europejskiej Rady Resuscytacji. Polska Rada Resuscytacji, Kraków 2016 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Campbell John Emory, <i>International Trauma Life Support. Ratownictwo przedszpitalne w urazach (ITLS)</i> Medycyna Praktyczna, 2009 • Jakubaszko J., <i>Ratownik medyczny. Górnicki Wydawnictwo Medyczne</i>, Wrocław 2010 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz.U. 2006 nr 191 poz. 1410 z późn. zm.) 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Wytyczne resuscytacji 2015 http://www.prc.krakow.pl/wytyczne.html 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

O.7. Podstawy filozofii

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
O.7.	Podstawy filozofii	ZO	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	II		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Uwaga: przedmiot ukierunkowany na zdobycie efektów uczenia się niezbędnym specjalistom z zakresu bezpieczeństwa						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	0,5	1	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	5	1	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	4	2	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	0,5	1	1	1		
• studiowanie literatury	-	-	9	9		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	5	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	10	8	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	8	5	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium	1	1	-	-		
• przygotowanie <i>case study</i>	-	-	5	5		
• studiowanie literatury	-	-	10	10		
• przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	-	-	5	5		
• praca na platformie	-	-	10	15		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niesta-						

<p>cjonarne.</p> <p>Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 12 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 13 godzin samodzielną pracę, a na studiach niestacjonarnych 8 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 17 godzin samodzielną pracę.</p>	
Metody dydaktyczne:	
zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli:
wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja	ćwiczenia audytoryjne informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta:
przyswojenie treści wykładów, sporządzanie notatek, samodzielne studiowanie literatury, przygotowanie do dyskusji, przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu	przyswojenie treści ćwiczeń audytoryjnych, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych przygotowanie do wykonania zadań w grupach, przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
historia, język polski, wiedza o społeczeństwie (zakres szkoły średniej)	ogólna znajomość problematyki zagadnień humanistycznych i społecznych
Cele przedmiotu:	
w zakresie wiedzy:	
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z podstawową problematyką filozoficzną dot. początków namysłu filozoficznego, źródeł filozofowania oraz paradygmatami filozoficznymi dostarczyć studentom elementarnej wiedzy dot. percepcji świata, roli poznania ludzkiego jako czynnika autonomii osoby ludzkiej; zapoznać studentów z przedmiotem i sposobem uprawiania filozofii, osobliwościami filozofii, obszarami badań filozoficznych w zakresie ontologii, gnoseologii, aksjologii oraz antropologii filozoficznej 	
w zakresie umiejętności:	
<ul style="list-style-type: none"> rozwijać u studentów umiejętność logicznej argumentacji, doboru odpowiednich kategorii niezbędnych w uprawiania filozofii uczyć studentów szacunku do interlokutora oraz jego poglądów rozwijać u studentów umiejętność prowadzenia sporów i dysput filozoficznych zgodnie z kanonem dialektyki erytycznej 	
w zakresie kompetencji społecznych:	
<ul style="list-style-type: none"> rozwijać świadomość znaczenia dziedzictwa filozoficznego dla rozumienia życia społecznego i kulturowego rozumie rolę filozofii w kształtowaniu się ludzkiej kultury uczyć studentów pogłębionej analizy i krytycznego podejścia do poznania naukowego na podstawie treści tekstów filozoficznych rozwijać u studentów umiejętność pogłębionej analizy i formułowania myśli w oparciu o zdobytą wiedzę filozoficzną rozwijać u studentów wrażliwość i szacunek do reguł, norm i zasad etycznych niezbędnych w życiu codziennym 	

Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	0,5	-	0,5	-
2.	Rozważania wstępne: problem początku; źródła filozofowania; doświadczenie; zdziwienie, wątpliwość, pytanie, bezprzesłankowość; pochodzenie nazwy filozofia; filozofia jako nauka; epoki rozwoju filozofii; z dziejów podziału filozofii - główne działy filozofii; filozofia a nauki szczegółowe.	1,5	1	1	1
3.	Poznanie jego rodzaje i wartość: percepcja świata; poznanie ludzkie i rola poznania ludzkiego, poznanie jako czynnik autonomii osoby ludzkiej; poznanie naukowe a poznanie potoczne; spory o granice poznania; źródła i drogi poznania; aposterioryzm a aprioryzm; racjonalizm a irracjonalizm; absolutyzm a relatywizm; zagadnienie prawdy - klasyczna definicja prawdy i argumenty sceptyczne wobec klasycznej definicji prawdy, nieklasyczne definicje prawdy.	2	2		1
4.	Przedmiot i sposoby uprawiania filozofii: osobliwości filozofii; obszary badań filozoficznych; różnicowanie zasad w ontologii, gnoseologii i antropologii filozoficznej; główne formy twórczości filozoficznej; argumentacja filozoficzna; paradygmaty filozoficzne i modele uprawomocnienia wiedzy; racjonalizm krytyczny; fundamentalizm i antyfundamentalizm filozoficzny; pożytki z filozofii.	1,5	1		1
5.	Kolokwium zaliczeniowe: test w formie pisemnej odpowiedzi/ zestaw pytań zamkniętych i otwartych.	0,5	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		6	4	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	-	1	-
2.	Powstanie filozofii w starożytnej Grecji: wstęp do filozofii starożytnej; presokratycy - filozofowie jońscy; pitagorejczycy; szkoła eleatów; sofisci; Sokrates – życie, dialektyka, metody maieutyczna i elenktyczna, poglądy etyczne - intelektualizm etyczny, moralizm; Platon – życie, pisma, idealizm (dialektyka), kosmologia, polityka, rozwój myśli Platona i jego znaczenie; Arystoteles – życie, dzieła, teoria poznania i logika, budowa świata, polityka, znaczenie filozofii Arystotelesa;	2	2	2	1
3.	Z dziejów filozofii średniowiecznej: wstęp do historii filozofii średniowiecznej; okres patrystyczny - św. Augustyn – epistemologia, istnienie i istota Boga, filozofia przyrody, antropologia filozoficzna, teoria woli; okres przedscholastyczny – Szkot Eriugena i św. Anzelm; wielka scholastyka – św. Tomasz – filozofia i teologia, substancjalne pojmowanie bytu, dowody na istnienie Boga, Bóg a świat, personalistyczna koncepcja człowieka, hierarchia bytów, empiryczna geneza poznania, stanowisko w	2	1	2	1

	sprawie uniwersaliów.				
4.	Czasy nowożytne: wstęp do historii filozofii nowożytnej; filozofia renesansu – Niccolò Machiavelli – antynomia dobra i zła, Księżę; Giordano Bruno – życie, monistyczna teoria świata, inkwizycja; Leonardo da Vinci – geniusz wszechczasów; Francis Bacon – nowa metoda logiczna, teoria 4 idoli; filozofia nowożytna we Francji i kręgi jej wpływów – René Descartes – cogitacjonizm, metoda, dowód na istnienie Boga, dualizm, mechanicyzm, moralność; Blaise Pascal – wielkość i nędza człowieka, zakład Pascala; Baruch Spinoza – monizm metafizyczny, panteizm; Jean Jacques Rousseau – krytyka cywilizacji, koncepcja „szlachetnego dzikusa”; brytyjska filozofia nowożytna – John Locke – teoria poznania, empiryzm Locke'a, pojęcie dobra; utylitaryści; w kręgu nowożytnej filozofii niemieckiej – Immanuel Kant – życie, pisma, idealizm transcendentalny, formy spostrzeżenia i kategorie, dedukcja transcendentalna, krytyka idei, filozofia prawa, Soren Kierkegaard – paradoks jako lustro egzystencji, wiara, rozpacz, sens i wartość życia, heroizm, śmierć.	2	3	2	1
5.	Pesymizm Schopenhauera i Nietzschego – wezwanie do przewartościowania wartości: Artur Schopenhauer – Świat jako wola i przedstawienie, filozofia pesymizmu, etyka współczucia; Friedrich Nietzsche – przewartościowanie wartości, wola mocy, idea człowieka,	2	1	1	1
6.	Fenomenologia i egzystencjalizm – wybrani przedstawiciele: Edmund Husserl – redukcja fenomenologiczna, epoche, intencjonalność, czysta świadomość, poznanie egzystencjalne, intuicja, opis; Martin Heidegger – egzystencja autentyczna, trwoga i nicość; Jean-Paul Sartre – wolność jako istota egzystencji,	2	1	1	1
7.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	-	1	-
razem zajęć praktycznych:		12	8	10	5
		20		15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	treść			
wiedza	W_01	zna problematykę filozoficzną na poziomie podstawowym			
	W_02	rozumie rolę filozofii w kształtowaniu się ludzkiej kultury			
	W_03	zna i rozumie podstawowe pojęcia i doktryny filozoficzne w zakresie antropologii filozoficznej, epistemologii, ontologii i aksjologii			
umiejętności	U_01	wykrywa zależności między kształtowaniem się poszczególnych idei filozoficznych i wynikających z tego konsekwencji			
	U_02	potrafi właściwie wykorzystywać źródła wiedzy filozoficznej do interpretowania zagadnień egzystencjalnych			
	U_03	porównuje i klasyfikuje teorie filozoficzne			
kompetencje społeczne	K_01	ma świadomość znaczenia dziedzictwa filozoficznego dla rozumienia życia społecznego i kulturowego			
	K_02	potrafi aktywnie uczestniczyć w dyskusjach filozoficznych na tematy ogólne			
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:					
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną				
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych, a				

	także pozytywnej oceny za samodzielną pracę na platformie e-learningowej			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium zaliczeniowe: wiedza z zakresu treści wykładowych, poparta znajomością zadanej literatury	W_01, W_02, W_03, U_02, K_02	50
	O2	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, U_02, U_03, K_02	50
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,5 \times O1 + 0,5 \times O2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$ Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednost-</p>			

	<p>ki metodyczne zajęć praktycznych:</p> <p>Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_02, U_03	50	
	O2	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_01, U_02 K_01, K_02	50	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op) = $0,5 \times O1 + 0,5 \times O2$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta na platformie e-learningowej oraz zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Oel	praca na platformie	wszystkie efekty	-	20
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, K_01, K_02	1	40
	Op	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_03	2	40
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ końcowa = 0,2\ Oel + 0,4Ot + 0,4Op$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01; K1_W03				
W_02	K1_W06				
W_03	K1_W11; K1_W12				
U_01	K1_U01; K1_U03				

U_02	K1_U07
U_03	K1_U11
K_01	K2_K01
K_02	K2_K08
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • Ajdukiewicz K., <i>Główne kierunki filozofii</i>, Warszawa 2011. • Anzenbacher A., <i>Wprowadzenie do filozofii</i>, Kraków 2010. • Bocheński J., <i>Zarys historii filozofii</i>, Kraków 1993. • Laertios D., <i>Żywoty i poglądy słynnych filozofów</i>, Warszawa 2012. • Legowicz J., <i>Historia filozofii starożytnej Grecji i Rzymu</i>, Warszawa 1986. • Stepien A., <i>Wstęp do filozofii</i>, KUL, Lublin 1975; • Tyburski W., Wachowiak A., Wiśniewski R., <i>Historia filozofii i etyki we współczesności</i>, Toruń 2002. 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Mackiewicz W., <i>Filozofia współczesna w zarysie</i>, Warszawa 1994. • Stroll R. H., <i>Filozofia</i>, Poznań 1994. 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • dobrane w razie potrzeb przez wykładowcę 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • portale instytucji naukowych zajmujących się filozofią 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

O.8. Podstawy etyki

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
O.8.	Podstawy etyki	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	II		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Uwaga: przedmiot ukierunkowany na zdobycie efektów uczenia się niezbędnym specjalistom z zakresu bezpieczeństwa						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	0,5	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	3	1	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	6	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	0,5	0,5	1	1		
• studiowanie literatury	-	-	9	9		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	5	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	5	10	25	1
• ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	6	3	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	12	10	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium	1	1	-	-		
• przygotowanie case study	-	-	2	3		
• przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	-	-	1	3		
• praca na platformie	-	-	2	4		
łącznie:	30	20	20	30	50	2
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonar-						

nych 12 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 13 godzin samodzielnej pracą, a na studiach niestacjonarnych 8 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 17 godzin samodzielnej pracą.					
Metody dydaktyczne:					
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:		
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 		
wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja			ćwiczenia audytoryjne informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania		
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 		
przyswojenie treści wykładów, sporządzanie notatek, samodzielne studiowanie literatury, przygotowanie do dyskusji, przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu			przyswojenie treści ćwiczeń audytoryjnych, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych przygotowanie do wykonania zadań w grupach, przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu		
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:					
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:		
<ul style="list-style-type: none"> filozofia 			<ul style="list-style-type: none"> ogólna znajomość problematyki zagadnień humanistycznych i społecznych 		
Cele przedmiotu:					
w zakresie wiedzy:					
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z podstawową problematyką z zakresu etyki oraz etyki społecznej zapoznać studentów z teoriami etycznymi służącymi do rozwiązywania dylematów moralnych w różnych dziedzinach życia człowieka zapoznać studentów z dziedzictwem etyczno-kulturowym jego wpływem oraz znaczeniem w cyklu życia człowieka 					
w zakresie umiejętności:					
<ul style="list-style-type: none"> uczyć studentów szacunku do interlokutora oraz jego poglądów nabywanie umiejętności w zakresie uwzględnienia obowiązujących wartości i norm regulujących życie w danym kręgu kulturowym rozwijać u studentów umiejętność prowadzenia sporów i dysput filozoficzno-etycznych zgodnie z zasadami etycznymi 					
w zakresie kompetencji społecznych:					
<ul style="list-style-type: none"> rozwijać u studentów świadomość roli etyki w kształtowaniu się ludzkiej kultury i wzajemnych relacji społecznych opartych na usankcjonowanych normach społecznych rozwijać u studentów umiejętność pogłębionej analizy i formułowania myśli w oparciu o zdobytą wiedzę etyczną potrafi właściwie wykorzystywać źródła wiedzy etycznej do interpretowania zagadnień i wyborów moralnych rozwijać u studentów wrażliwość i szacunek do reguł, norm i zasad etycznych obowiązujących w życiu codziennym, zarówno jednostek jak i społeczności 					
Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	0,5	-	0,5	-
2.	Przedmiot etyki i jej działy i podstawowe kategorie etyczne: etyka w systemie nauk, etyka vs moralność: struktura moralności, podział etyki:	1	2	1	1

	etyka opisowo-wyjaśniająca, etyka normatywna, główne kierunki etyki normatywnej, metaetyka,				
3.	Usankcjonowanych norm społecznych: komponenty moralność: oceny moralne, normy moralne, sankcje, wzory osobowe, ideały osobowe, systemy wartości, rozwój pojęć etycznych: pojęcie wartości, dobra, moralność vs życie społeczne człowieka jako istoty społecznej, rozwój moralny człowieka, czynniki regulujące moralne zachowania człowieka	1	2		1
4.	Formułowanie reguł uzasadniania i rozwiązywania dylematów etycznych: teorie etyczne: formalizm, utylitaryzm, etyka cnoty, etyka miłości bliźniego, etyka umowy społecznej, teoria uprawnień, postawa roztropnościowa	1	2		1
5.	Kolokwium zaliczeniowe: zaliczenie w formie pisemnej odpowiedzi/ zestaw pytań zamkniętych i otwartych.	0,5	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		4	6	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	-	1	-
2.	Wybrane aspekty psychologii moralności: wybrane szkoły teoretyczne: behawioryzm, psychoanaliza, psychologia humanistyczna, psychologia Gestalt, psychologia poznawcza, prawidłowości rozwoju osobniczego, sumienie: <i>conscientia</i> i <i>spnderesis</i> , wiedza w sumieniu, sumienie przed- i pouczynkowe, <i>lex naturalis</i> jako uczestnictwo w <i>lex aeterna</i> , autonomia sumienia, sumienie prawdziwe i sumienie błędne, roszczenie sumienia.	2	2	1	2
3.	Mechanizmy psychologiczne a postawy moralne: moralny ład świata, role społeczne, dychotomiczne standardy ocen, mechanizm racjonalizacji, tendencja do projekcji, resentyment, oceny a charakter relacji interpersonalnej, dysonans poznawczy, oscylacja między ideałem a rzeczywistością, ingracja, skłonność do makiawelizmu, efekty obserwacyjnej samokontroli	1	3	0,5	2
4.	Wybrane aspekty socjologii moralności: tradycja badań w zakresie socjologii moralności, wpływ społeczeństwa na indywidualne postawy moralne, jednostka a grupa, problem konformizmu i podatności na sugestie, kompromis vs ślepe posłuszeństwo, bierność wobec ofiar, problem relatywizmu moralnego, problem patologii, uprzedzenia.	1	3	0,5	2
5.	Elementy światopoglądu eschatologicznego – cel, sens życia, stopnie sensu i roszczenia do sensu, sfera naturalna: stopień sensu sfery ludzkiej, przejściowość sensu, niemożność decydowania o dobru zupełnym, etyka a wiara, problem winy.	1	2	0,5	2
6.	Szczęście człowieka: eudajmonizm, hedonizm: hedonizm bezpośredni vs hedonizm pośredni,	1	2	0,5	2
7.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	-	1	-
razem zajęć praktycznych:		8	12	5	10
		20		15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	

Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne		
Efekty uczenia się (student):		
kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	definiuje i opisuje główne stanowiska, kierunki, systemy i teorie etyczne, będące regułami uzasadniania i rozwiązywania dylematów etycznych
	W_02	posiada wiedzę o źródłach norm etycznych, ich strukturze czynnikach i wartościach konstytuujących strukturę społeczne
	W_03	zna zasady doboru adekwatnej teorii etycznej stosownie do omawianego dylematu
umiejętności	U_01	aktywnie uczestniczy we współczesnych dyskusjach (zarówno <i>face to face</i> jak i na forach internetowych) z zakresu etyki społecznej
	U_02	potrafi właściwie wykorzystywać oraz rozwijać poczucie moralnych zobowiązań, jakie stawia przed nami uczestnictwo w życiu społecznym
	U_03	potrafi poprawnie posługiwać się pojęciami związanymi z tematyką wykładów (systemami normatywnymi, normami i regułami - obyczajowymi, etycznymi, itp.) oraz uzasadniać proponowane rozwiązanie
kompetencje społeczne	K_01	wykazuje pozytywne nastawienie do pogłębiania zasobu wiedzy z zakresu aksjologii, wartości kulturowych, społecznych, prawnych, religijnych, będących czynnikiem podtrzymującym poczucie przynależności narodowej egzemplifikujących jego obraz świata
	K_02	podejmuje samodzielne i grupowe projekty, w których wykorzystuje poznane teorie do rozwiązania dylematów moralnych,
	K_03	przygotowuje do pracy zawodowej, kierując się zasadą odpowiedzialności za własne decyzje oraz prowadzone działania
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną	
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych, a także pozytywnej oceny za samodzielną pracę na platformie e-learningowej	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych	
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>	

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium zaliczeniowe: wiedza z zakresu treści wykładowych, poparta znajomością zadanej literatury	W_01, W_02, W_03	50
	O2	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, U_02, U_03, K_02	50
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,5xO1 + 0,5xO2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$ Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_02, U_03, K_03	50
	O2	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_01, U_02, K_01, K_02	50
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa\ z\ zaj\nc\ praktycznych\ (Op) = 0,5 \times O1 + 0,5 \times O2$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta na platformie e-learningowej oraz za			

	zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć. 2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Oel</i>	praca na platformie	wszystkie efekty	-	20
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, K_01, K_02	1	40
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_03	2	40
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,2\ Oel + 0,4Ot + 0,4\ Op$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01; K1_W03				
W_02	K1_W06				
W_03	K1_W11; K1_W12				
U_01	K1_U01; K1_U03				
U_02	K1_U07				
U_03	K1_U11				
K_01	K1_K01				
K_02	K1_K08				
K_03	K1_K06				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> • Anzenbacher A., <i>Wprowadzenie do etyki</i>, Kraków 2008. • Czarnecki P., <i>Dylematy etyczne współczesności</i>, Warszawa 2008. • Migoń M. P., <i>Wstęp do etyki</i>, Gdańsk 2013. • Singer P. (red.), <i>Przewodnik po etyce</i>, Warszawa 1998. • Teichman J., <i>Etyka społeczna. Podręcznik dla studentów</i> (tłum. Anna Gąsior-Niemiec), Warszawa 2002. • Żuk-Łapińska L., <i>Problemy etyki</i>, Rzeszów, 1997. 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> • Gogacz M., <i>Wprowadzenie do etyki chronienia osób</i>, Warszawa 1998. • Hołówska J., <i>Etyka w działaniu</i>, Warszawa 2001. • Nowak E., Cern K. M., <i>Ethos w życiu publicznym</i>, Warszawa 2011. • Sarnowski S., Fryckowski E. (red), <i>Problemy etyki. Wybór tekstów</i>, Bydgoszcz 1993. 					

C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • dobrane w razie potrzeb przez wykładowcę 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • portale instytucji naukowych zajmujących się filozofią 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

O.9. Historia bezpieczeństwa

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
Kod	Nazwa					
O.9	Historia bezpieczeństwa	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	II		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Uwaga: przedmiot ukierunkowany na zdobycie efektów uczenia się niezbędnym specjalistom z zakresu bezpieczeństwa						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	3	1	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	6	3	-	-		
• samodzielna praca na platformie e-learningowej	-	-	5	8		
• studiowanie literatury	-	-	8	10		
• przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	-	-	2	2		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	5	10	25	1
• ćwiczenia audytoryjne z bezpośrednim udziałem nauczycieli	6	3	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	2	2	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	12	10	-	-		
• samodzielna praca na platformie e-learningowej	-	-	2	4		
• studiowanie literatury / przygotowanie do ćwiczeń i kolokwium zaliczeniowego	-	-	3	6		
łącznie:	30	20	20	30	50	2
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 18 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 7 godzin samo-						

dzielną pracę, a na studiach niestacjonarnych 13 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 12 godzin samodzielną pracę.	
Metody dydaktyczne:	
zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli:
wykład informacyjny, informacja, dyskusja	wykład wprowadzający, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania
<ul style="list-style-type: none"> samodzielną pracę studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielną pracę studenta:
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielna praca na platformie w ramach wykładów z pośrednim udziałem nauczycieli, przygotowanie pracy zaliczeniowej, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, samodzielna praca na platformie w ramach ćwiczeń z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
<ul style="list-style-type: none"> Teoria bezpieczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa – uzyskał zaliczenie przedmiotu wprowadzającego
Cele przedmiotu:	
w zakresie wiedzy:	
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać w pogłębionym stopniu z podstawowymi pojęciami, faktami, procesami i zjawiskami z zakresu historii bezpieczeństwa oraz jej miejscem w naukach o bezpieczeństwie, naukach pokrewnych oraz naukach współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz kierunkami ich ewolucji i trendami rozwojowymi, a także wynikającymi z tego konsekwencjami dla teorii i praktyki bezpieczeństwa zapoznać w pogłębionym stopniu z metodologią badań związaną z historią bezpieczeństwa, jej relacjami w stosunku do metodologii badań nauk o bezpieczeństwie, a także metodami, technikami i narzędziami badawczymi służącymi do rozwiązywania problemów naukowych związanych z historią bezpieczeństwa zapoznać w pogłębionym stopniu z psychologicznymi, ekonomicznymi, społecznymi, prawnymi, etycznymi, moralnymi i prakseologicznymi uwarunkowaniami historii bezpieczeństwa, z uwzględnieniem aspektów dotyczących kwestii międzynarodowych, narodowych, regionalnych i społeczności lokalnych 	
w zakresie umiejętności:	
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane z historią bezpieczeństwa z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej oraz wykonywać w oparciu o nią podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT) nauczyć właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem historii bezpieczeństwa nauczyć swobodnie posługiwać się pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu historii bezpieczeństwa podczas komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców w różnych sytuacjach zawodowych 	
w zakresie kompetencji społecznych:	
<ul style="list-style-type: none"> przygotować do krytycznej oceny treści związanych z historią bezpieczeństwa, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce przygotować do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu historii bezpieczeństwa w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem, przygotować do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej 	

Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	0,5	-	0,5	1
2.	Człowiek a środowisko przyrodnicze na przestrzeni dziejów: człowiek a środowisko geograficzne; człowiek a równowaga dynamiczna ekosystemów; antropogeniczne obciążenia środowiska; wyczerpywanie zasobów naturalnych.	0,5	1	0,5	
3.	Bezpieczeństwo społeczeństw tradycyjnych: typy społeczeństw, bezpieczeństwo społeczeństwa zbieracko-łowieckiego, problemy bezpieczeństwa cywilizacji agrarnej.	0,5	1,5		1
4.	Bezpieczeństwo społeczeństwa przemysłowego: narodziny społeczeństwa przemysłowego, nacjonalizm i jego konsekwencje, kolonializm i neokolonializm, reżimy totalitarne, wojny ery przemysłowej	0,5	1,5		
5.	Transepokowe niemilitarne problemy bezpieczeństwa: niszczycielskie siły natury, problemy demograficzne i obciążenie środowiska przyrodniczego, ubóstwo, niedożywienie i głód, problemy bezpieczeństwa ekologicznego.	1	1		1
6.	Kolokwium zaliczeniowe i podsumowanie zajęć: kolokwium zaliczeniowe, podsumowanie zajęć teoretycznych	1	1	1	-
razem zajęć teoretycznych:		4	6	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	0,5	-	0,5	-
2.	Determinanty bezpieczeństwa człowieka i społeczeństw w procesie dziejowym: biologiczne, geograficzne, kulturowe, społeczne, technologiczne, socjopolityczne.	0,5	2	1	1
3.	Niewolnictwo i kolonializm: niewolnictwo w starożytności, niewolnictwo w okresie średniowiecza; podboje kolonialne i czarne niewolnictwo; delegalizacja niewolnictwa; niewolnictwo w czasach współczesnych? kolonializm, dekolonizacja i neokolonializm.	0,5	2		1
4.	Nacjonalizm a bezpieczeństwo państw i społeczeństw: źródła, rys historyczny i główne założenia nacjonalizmu; kategorie nacjonalizmu; nacjonalizm jako źródło konfliktów.	0,5	2		1
5.	Reżimy totalitarne jako zagrożenia bezpieczeństwa człowieka i społeczeństw: faszyzm i nazizm; komunizm i stalinizm.	0,5	2	1	1
6.	Wojny ery przemysłowej: społeczeństwo industrialne w okresie wojny światowej; uprzemysłowienie walki zbrojnej – II wojna światowa.	1	1		2
7.	Wojna bez walki zbrojnej – zimna wojna: źródła, charakter i etapy zimnej wojny; NATO i OUW, rozwój broni masowego rażenia, zbrojenia konwen-	1	1		2

	cjonalne, wydatki obronne.				
8.	Wybrane zagadnienia historii bezpieczeństwa Polski: geneza i następstwa rozbiorów Polski, walka o przetrwanie narodu pod zaborami, problemy bezpieczeństwa Polski okresu międzywojennego, II wojna światowa i jej konsekwencje.	0,5	2	0.5	2
9.	Wojny i konflikty zbrojne w dziejach człowieka – dobrodziejstwo, czy przekleństwo? Co odegrało decydującą rolę w procesie dziejowym - wojny i konflikty zbrojne czy zagrożenia niemilitarne? Debata.	2	-	1	-
10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, podsumowanie zajęć praktycznych.	1	-	1	-
razem zajęć praktycznych:		8	12	5	10
		20		15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się:					
Kategoria	numer	Treść			
Wiedza	W_01	zna i rozumie w pogłębionym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty, zjawiska i procesy z zakresu historii bezpieczeństwa oraz jej miejsce w naukach o bezpieczeństwie, naukach pokrewnych oraz naukach współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz kierunki ich ewolucji i trendy rozwojowe, a także wynikające z tego konsekwencje dla teorii i praktyki bezpieczeństwa,			
	W_02	zna i rozumie w pogłębionym stopniu metodologię badań związaną z historią bezpieczeństwa, jej relacje w stosunku do metodologii badań społecznych, a także metody, techniki i narzędzia badawcze służące do rozwiązywania problemów naukowych związanych z bezpieczeństwem			
	W_03	zna i rozumie w pogłębionym stopniu psychologiczne, ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne uwarunkowania historii bezpieczeństwa w aspekcie międzynarodowym, narodowym, regionalnym i lokalnym			
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane z historią bezpieczeństwa z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej oraz wykonywać w oparciu o nią podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT),			
	U_02	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy historycznej, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem historii bezpieczeństwa			
	U_03	potrafi posługiwać się w swobodnie pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu historii bezpieczeństwa w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców w różnych sytuacjach zawodowych			
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z historią bezpieczeństwa, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii, jak i praktyce bezpieczeństwa			
	K_02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu historii bezpieczeństwa w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem			
	K_03	jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej.			
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:					
forma zaliczenia:		zaliczenie z oceną			

warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz samodzielna praca na platformie e-learningowej			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium zaliczeniowe	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	80
	O2	Rozwiązanie testów samokontroli na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,8 \times O1 + 0,2 \times O2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej) oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał za-</p>			

	<p>danie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 2,0 – student nie wykonał zadania</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych:</p> <p>Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	60	
	O2	samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	20	
	O3	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	20	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op)= 0,6 x O1 + 0,2 x O2 + 0,2 x O3				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę student na platformie e-learningowej oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Oel	praca na platformie	wszystkie efekty	-	20
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01,	1	80

			K_02, K_03		
	Op	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	1	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,2\ Oel + 0,8\left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 1}{1 + 1}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W02, K1_W03				
W_02	K1_W05				
W_03	K1_W12				
U_01	K1_U01, K1_U02				
U_02	K1_U03				
U_03	K1_U08				
K_01	K1_K01				
K_02	K1_K02				
K_03	K1_U07				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Chojnowski L., <i>Bezpieczeństwo człowieka i społeczeństw w procesie dziejowym</i>, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pomorskiej w Słupsku, Słupsk 2018 Howard M., <i>Wojna w dziejach Europy</i>, tłum. T. Rybkowski, Zakład narodowy im. Ossolińskich – Wydawnictwo, Warszawa 1990 Majer P., <i>Bezpieczeństwo wewnętrzne w rozwoju dziejowym</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn 2016 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> Borucki M., <i>Historia powszechna</i>, Warszawa 1997 Czubiński A., Olszewski W., <i>Historia powszechna 1939-1994</i>, Warszawa 1995 Ratajczyk L., <i>Historia wojskowości</i>, Wydawnictwo MON, Warszawa 1980 Eckert M., <i>Historia Polski 1914-1939</i>, Warszawa 1990 Krasuski J., <i>Europa zachodnia. Dzieje polityczne 1945-1993</i>, Warszawa 1995 					
C. Materiały źródłowe:					
<ul style="list-style-type: none"> dobre w zależności od potrzeb realizacji zajęć 					
D. Przydatne strony internetowe:					
<ul style="list-style-type: none"> oficjalne strony instytucji rządowych i naukowych 					
Kontakt:					
osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN				
telefon:	59 840 52 03				
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl				

O.10. Ochrona informacji niejawnych i danych osobowych

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
O.10.	Ochrona informacji niejawnych i danych osobowych	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	II		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Uwaga: przedmiot ukierunkowany na zdobycie efektów uczenia się niezbędnym specjalistom z zakresu bezpieczeństwa						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	0,5	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	2,5	1	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	6	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	1	0,5	1	1		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	4	4		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	5	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	5	10	25	1
• ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	5	7	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	12	5	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium	2	2	-	-		
• przygotowanie do kolokwium/przygotowanie case study/praca na platformie	-	-	5	10		
łącznie:	30	20	20	30	50	2
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonar-						

nych 18 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 7 godzin samodzielnej pracę, a na studiach niestacjonarnych 8 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 17 godzin samodzielnej pracę.					
Metody dydaktyczne:					
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:		
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 		
konwersatorium informacyjne, wykład problemowy, informacja, dyskusja			wykład wprowadzający, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania		
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 		
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielna praca na platformie w ramach wykładów z pośrednim udziałem nauczycieli, przygotowanie pracy zaliczeniowej, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, samodzielna praca na platformie w ramach ćwiczeń z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu		
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:					
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:		
podstawy wiedzy o państwie, podstawy wiedzy o prawie			student zna podstawowe zagadnienia związane z wiedzą o zagrożeniach w cyberprzestrzeni i prawnych uwarunkowaniach bezpieczeństwa instytucji i obywatela		
Cele przedmiotu:					
w zakresie wiedzy:					
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z regulacjami prawnymi dotyczącymi zarządzania ochroną informacji niejawnej zapoznać ich z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu ochrony informacji niejawnej zapoznać ich ze strukturą i zadaniami instytucji państwowych i obowiązkami pionu ochrony informacji w organizacji zapoznać z podstawową literaturą i aktami prawnymi regulującymi ochronę informacji niejawnej 					
w zakresie umiejętności:					
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów wykorzystania wiedzy z zakresu ochrony informacji niejawnej w organizacji nauczyć ich wykorzystania wiedzy z zakresu wdrażania procedur ochrony informacji niejawnej w organizacji; nauczyć ich umiejętności wykonywania zasadniczych dokumentów wynikających z regulacji prawnych w zakresie ochrony informacji niejawnej ze szczególnym uwzględnieniem sieci teleinformatycznych 					
w zakresie kompetencji społecznych:					
<ul style="list-style-type: none"> przygotować ich do krytycznej analizy i oceny treści podstawowych aktów prawnych dotyczących ochrony informacji niejawnej uczyć ich rozwiązywania problemów dotyczących bezpieczeństwa dokumentacji niejawnej w organizacji rozbudzać ich potrzeby dotyczące przestrzegania norm prawnych w zakresie ochrony informacji niejawnej 					
Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	0,5	-	0,5	-
2.	System ochrony informacji niejawnej RP: podstawowe akty prawne, definicje i zasadnicze pojęcia, klasyfikacja dokumentów niejawnych, system ochrony informacji niejawnej, rozwiązania instytucjonalne ochrony	0,5	1	1	0,5

	informacji niejawnej, odpowiedzialność karna.				
3.	Rola i zadania pionu ochrony informacji niejawnej: rola i zadania pełnomocnika ds. informacji niejawnej, rola i zadania kierownika organizacji, zadania pracowników pionu ochrony informacji niejawnych, rola i zadania kancelarii tajnej.	0,5	1		0,5
4.	Postępowanie w sytuacji zagrożenia dla informacji niejawnych: poziomy zagrożenia informacji niejawnych, postępowanie w przypadku stwierdzenia zagrożenia, postępowanie w przypadku ujawnienia informacji niejawnych, kontrola informacji niejawnych.	0,5	1		0,5
5.	Postępowania sprawdzające i bezpieczeństwo przemysłowe: dostęp do informacji niejawnych, rodzaje postępowań sprawdzających, kompetencje pełnomocnika i kierownika organizacji w zakresie postępowań sprawdzających, czynności sprawdzające, zawieszenie postępowania, umorzenie postępowania, wydanie poświadczenia, wznowienie postępowania, postępowanie skargowe, podmioty bezpieczeństwa przemysłowego, postępowanie bezpieczeństwa przemysłowego, świadectwo bezpieczeństwa przemysłowego.	0,5	2		1
6.	Ochrona danych osobowych: pojęcie i istota ochrony danych osobowych; przepisy regulujące kwestie ochrony danych osobowych; wdrażanie przepisów o ochronie danych osobowych.	0,5	1		0,5
7.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		4	6	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia zajęć praktycznych; zasady opracowania konspektu pracy dyplomowej.	1	-	1	-
2.	Podstawowe procedury i dokumentacja postępowania zwykłego: wykonanie dokumentów niejawnych, szczególne wymagania bezpieczeństwa, procedury bezpiecznej eksploatacji autonomicznego systemu komputerowego, założenie i prowadzenie dziennika zdarzeń, założenie listy użytkowników,	1	3	1	1
3.	Postępowania sprawdzające: złożenie wniosku o dostęp do informacji niejawnej, wykonanie podstawowych dokumentów postępowania zwykłego, wykonanie instrukcji dla dokumentów zastrzeżonych.	1	2	1	1
4.	Wykonanie procedur i dokumentacji postępowania przemysłowego: wykonanie wniosku o wszczęcie postępowania przemysłowego do ABW, wykonanie kwestionariusza bezpieczeństwa przemysłowego.	1	2	1	1
5.	Organizacja pracy kancelarii tajnej: zadania i organizacja kancelarii tajnej, obowiązki kierownika i personelu kancelarii tajnej, przeklasyfikowanie dokumentów, wykonanie dokumentacji kancelarii tajnej; podstawa prawna i zasady organizacji konwoju dokumentacji niejawnych.	1	2	2	1
6.	Praktyczne aspekty ochrony danych osobowych: podstawa prawna ochrony danych osobowych; organizacja systemu ochrony danych osobowych w organizacji; podział kompetencji w zakresie ochrony danych osobowych; konsekwencje prawne.	1	2	2	1
7.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	2	-	2	-

		razem zajęć praktycznych:		8	12	10	5
				20		15	
		łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne							
Efekty uczenia się (student):							
kategoria	numer	treść					
wiedza	W_01	zna podstawowe pojęcia, fakty i zagadnienia merytoryczne wpisujące się w problematykę ochrony informacji niejawnych i danych osobowych					
	W_02	zna jednostkowe i zbiorowe podmioty bezpieczeństwa, których dotyczy problematyka ochrony informacji niejawnych i danych osobowych					
	W_03	zna reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne związane z problematyką ochrony informacji niejawnych i danych osobowych					
	W_04	zna dylematy współczesnej cywilizacji wpisujące się w kwestie bezpieczeństwa informacyjnego					
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką ochrony informacji niejawnych i danych osobowych					
	U_02	potrafi w sposób krytyczny korzystać z literatury i innych materiałów źródłowych w celu analizy zjawisk i procesów wpisujących się merytorycznie w problematykę ochrony informacji niejawnych i danych osobowych					
	U_03	potrafi posługiwać się podstawowymi przepisami prawa krajowego i międzynarodowego obejmującego problematykę ochrony informacji niejawnych i danych osobowych					
	U_04	potrafi przygotować w języku polskim pracę pisemną obejmującą problematykę ochrony informacji niejawnych i danych osobowych					
	U_05	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej					
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę ochrony informacji niejawnych i danych osobowych					
	K_02	jest gotów do uznania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących ochrony informacji niejawnych i danych osobowych					
	K_03	ma rozwiniętą wrażliwość społeczną i jest gotów do stosowania zasad etycznych i moralnych w działaniach związanych z ochroną informacji niejawnych i danych osobowych					
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:							
forma zaliczenia:		zaliczenie z oceną					
warunki i kryteria zaliczenia:		warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz samodzielna praca na platformie e-learningowej					
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:							
forma oceny końcowej:		średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracą pisemną oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych					
kryteria oceny:		1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 –					

	<p>od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Ip.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, K_02	40
	O2	Praca pisemna	W_03, W_04, U_04, K_03	30
	O3	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, W_04, U_05	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study) oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$. Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej od-</p>			

	<p>powiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Praca pisemna (case study dotyczące funkcjonowania systemu ochrony informacji niejawnych w konkretnej instytucji): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_03	40
	O2	Praca pisemna (case study)	U_02, U_04, K_01, K_03	30
	O3	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_01, U_02, U_03, U_05	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4 \times O1 + 0,3 \times O2 + 0,3 \times O3$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę student na platformie e-learningowej oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne			
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej.</p>			

	<p>Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Oel	praca na platformie	wszystkie efekty	-	20
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, W_04, U_04, U_05, K_02, K_03	1	80
	Op	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_03	1	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,2\ Oel + 0,8\ \left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 1}{1 + 1}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01				
W_02	K1_W06, K1_W07				
W_03	K1_W05				
W_04	K1_W11				
U_01	K1_U01				
U_02	K1_U03				
U_03	K1_U04				
U_04	K1_U09				
U_05	K1_U10				
K_01	K1_K01				
K_02	K1_K02				
K_03	K1_K08				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> • Barta J., Fajgielski P., Markiewicz R., <i>Ochrona danych osobowych</i>, Warszawa 2011. • Hoc S., Szewc T., <i>Ochrona danych osobowych i informacji niejawnych</i>, Warszawa 2014. • Stoianov N., Uruena M., Niemiec M., Machnik P., Maestro G., <i>Integrated security infrastructures for law enforcement agencies, Multimedia Tools and Applications</i>, vol. 74, no. 12, 2015. • Witkowski M., Jęda D., <i>Ochrona informacji niejawnych: nowe rozwiązania</i>, Warszawa 2007. 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> • artykuły z czasopism poruszających kwestie ochrony informacji niejawnych. • decyzja nr 20/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 21 stycznia 2010 r. w sprawie sprawowania nadzoru nad ochroną informacji niejawnych w resorcie obrony narodowej • Hoc S., <i>Ochrona informacji niejawnych i innych tajemnic ustawowo chronionych : wybrane zagadnienia</i>, Opole 2006. • Mazowiecka L. (red.), <i>Ochrona danych osobowych i wizerunku ofiary przestępstwa</i>, Warszawa 2014. • Sibiga G., Konarski X., <i>Ochrona danych osobowych : aktualne problemy i nowe wyzwania</i>, Warszawa 2007. 					

- zarządzenie nr 28 ministra spraw wewnętrznych i administracji z dnia 22 września 2000r. w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych i składnic akt oraz zasad postępowania z materiałami archiwalnymi i dokumentacją niearchiwalną w resorcie spraw wewnętrznych i administracji
- zarządzenie nr 19 ministra spraw wewnętrznych i administracji z dnia 12 sierpnia 2003 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej oraz jednolitego rzeczowego wykazu akt Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.
- zarządzenie nr 49ministra spraw wewnętrznych i administracji z dnia 15 grudnia 2005 r. w sprawie szczególnego sposobu organizacji kancelarii tajnych, stosowania środków ochrony fizycznej oraz obiegu informacji niejawnych

C. Materiały źródłowe:

- Ustawa z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz.U. 2016 r., poz. 1167);
- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 lipca 2011 r. w sprawie podstawowych wymagań bezpieczeństwa teleinformatycznego – (Dz.U. z 2011 r., Nr 159, poz. 948);
- Ustawa o ochronie danych osobowych (Dz. U. 2016 r. poz. 922)
- ISO 27001, ISO 27005

D. Przydatne strony internetowe:

- Materiały z sieci Internet: strona ABW oraz producentów sprzętu i oprogramowania.

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

O.11. Podstawy pracy biurowej

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
O.11.	Podstawy pracy biurowej	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	II		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Uwaga: przedmiot ukierunkowany na zdobycie efektów uczenia się niezbędnym specjalistom z zakresu bezpieczeństwa						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	0,5	0,5	-	-		
• konwersatorium – wykład z bezpośrednim udziałem nauczyciela	2,5	1	-	-		
• zajęcia z pośrednim udziałem nauczyciela na platformie e-learningowej	6	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące - kolokwium zaliczeniowe	1	0,5	1	1		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• praca na platformie e-learningowej	-	-	7	12		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	2	2		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	5	10	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia umiejętności praktycznych z bezpośrednim udziałem nauczyciela	6	8	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczyciela na platformie e-learningowej	12	5	-	-		
• zajęcia podsumowujące	1	1	-	-		
• przygotowanie do kolokwium/przygotowanie case study/praca na platformie e-learningowej	-	-	5	10		
łącznie:	30	20	20	30	50	2
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						

Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 12 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 13 godzin samodzielną pracę, a na studiach niestacjonarnych 8 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 17 godzin samodzielną pracę.					
Metody dydaktyczne:					
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:		
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 		
konwersatorium z elementami wykładu informacyjnego oraz wykładu problemowego, dyskusja.			praca w grupach, dyskusja, zadania problemowe, rozwiązywanie problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów		
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 		
studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, sporządzanie notatek, percepcja treści konwersatorium, samodzielna praca na platformie w ramach konwersatorium z pośrednim udziałem nauczycieli, przygotowanie pracy zaliczeniowej, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu		
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:					
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:		
podstawy ekonomii, podstawy psychologii, podstawy etyki, podstawy zarządzania			student posiada wiedzę z zakresu podstaw ekonomii, zarządzania, psychologii i etyki		
Cele przedmiotu:					
w zakresie wiedzy:					
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z podstawami i głównymi koncepcjami i obszarami pracy biurowej 					
w zakresie umiejętności:					
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów zjawisk mających wpływ na powstawanie potrzeb w zakresie pracy biurowej doskonalić umiejętności w zakresie wypowiedzania się w mowie i piśmie na tematy związane z podstawami pracy biurowej uczyć zasad określania priorytetów w przypadku podejmowania działań w ramach funkcjonowania organizacji w aspekcie pracy biurowej nauczyć ich samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej 					
w zakresie kompetencji społecznych:					
<ul style="list-style-type: none"> uświadamiać studentom potrzebę permanentnej edukacji i autoedukacji i uczyć korzystania z różnych źródeł w celu pogłębiania swojej wiedzy na temat pracy biurowej 					
Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	0,5	-	0,5	-
2.	Charakterystyka pracy biurowej: struktura organizacyjna jednostki i stanowiska pracy biurowej; typowe prace biurowe; akty prawne regulujące działanie jednostki i czynności kancelaryjne (regulamin organizacyjny, instrukcja kancelaryjna, znaczenie i zasady prawidłowego obiegu pism, czynności wykonywane przy przyjmowaniu oraz wysyłaniu pism, przechowywanie akt); elektroniczny obieg dokumentów, ochrona danych	0,5	1	1	0,5

	osobowych.				
3.	Przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowiskach pracy biurowej: pomieszczenia pracy administracyjno-biurowej (temperatura, oświetlenie, drzwi, pomieszczenia higieniczno-sanitarne; palarnie i czynniki szkodliwe; czynniki uciążliwe); BHP na stanowisku administracyjnym oraz ergonomia pracy, biurowe urządzenia techniczne, wypadki przy pracy; przerwy w pracy; listy kontrolne dotyczące stanowisk pracy administracyjno-biurowej	0,5	1		0,5
4.	Zarządzanie biurem: kierowanie zespołem, zarządzanie czasem, organizacja i przygotowywanie zebrań, savoir-vivre pracownika biurowego.	0,5	2		1
5.	Redagowanie pism: klasyfikacja pism biurowych; układ graficzny pism i jego elementy; zasady formułowania i redagowania pism.	1	2		1
6.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		4	6	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	-	1	-
2.	Redagowanie pism: pojęcie korespondencji biurowej; ogólne zasady redagowania pism urzędowych; elementy korespondencji urzędowej; elementy notatki służbowej.	1	2	2	1
3.	Korespondencja służbowa: pojęcie korespondencji biurowej; kryteria podziału pism; charakterystyka układów graficznych pism urzędowych; standaryzacja pism; dokumenty informacyjne (protokół, sprawozdanie, komunikat, notatka służbowa, instrukcja); pisma handlowe (zapytanie o ofertę, zamówienie, specyfikacja, reklamacja, pełnomocnictwo, list intencyjny).	1	2	1	1
4.	Organizacja obiegu korespondencji: instrukcja kancelaryjna; łączność organizacyjna; korespondencja przychodząca; korespondencja wychodząca; procedura obiegu dokumentów.	1	2	1	0,5
5.	Organizacja spotkań służbowych: rodzaje i zasady organizacji zebrań (cele zebrań, rodzaje zebrań: odprawa, narada, posiedzenie, seminarium, zgromadzenie, konferencja, kongres, zjazd), przygotowanie zebrania, porządek zebrania, prowadzenie zebrania; dokumentacja zebrań (protokół zebrania, notatka prasowa; wyposażenie sali konferencyjnej).	1	2	1	0,5
6.	Obsługa interesantów i udzielanie informacji: biuro w strukturze organizacyjnej firmy; informacja w pracy biurowej; komunikacja w pracy biurowej; istota i formy obsługi interesantów (obsługa interesantów w sekretariacie, formy obsługi interesantów; typologia i strategia obsługi interesantów (typy interesantów); zasady rozmowy telefonicznej; standard obsługi interesantów.	1	2	2	1
7.	Działanie Public Relations w biurze: wizerunek pracownika biurowego, wyposażenie i organizacja stanowiska pracy, środki techniczne pracy biurowej.	1	2	1	1
8.	Zaliczenie: prezentacja wyników zadania problemowego, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć.	1		1	

		razem zajęć praktycznych:		8	12	10	5
				20		15	
		łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne							
Efekty uczenia się (student):							
kategoria	numer	treść					
wiedza	W_01	zna i rozumie w pogłębionym stopniu organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju instytucji z perspektywy pracy biurowej					
	W_02	zna i rozumie w pogłębionym stopniu tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia pozwalające na optymalizację analizy i oceny zagrożeń i czynników warunkujących efektywność pracy biurowej.					
umiejętności	U_01	potrafi przygotować w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych i gramatycznych, prac pisemnych obejmujących problematykę zarządzania pracą w biurze, jak i dokumentów związanych z korespondencją służbową.					
	U_02	potrafi uczestniczyć aktywnie i prowadzić różne formy dyskusji i debaty na tematy ogólne i specjalistyczne związane z zarządzaniem informacją w organizacji.					
	U_03	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej					
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń w zakresie podstaw pracy biurowej.					
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:							
forma zaliczenia:		zaliczenie z oceną					
warunki i kryteria zaliczenia:		warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz samodzielna praca na platformie e-learningowej					
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:							
forma oceny końcowej:		średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych					
kryteria oceny:		<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Samodzielne zaliczenie testów w ramach bieżącej kontroli efektywności pracy samokształceniowej na platformie e-learningowej</p> <p>Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>					
sposób wyliczenia oceny	lp.	sposób weryfikacji		odniesienie		waga oceny	

i weryfikacji efektów uczenia się:			do efektów	w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, U_01, K_01	70
	O2	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, U_01, U_03	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa(Ot) = 0,7 \times O1 + 0,3 \times O2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach w formie raportu dotyczącego wąskiego problemu wraz z wystąpieniem z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach w formie raportu dotyczącego wąskiego problemu wraz z wystąpieniem z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 2,0 – student nie wykonał zadania.</p> <p>2) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych:</p> <p>Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym	W_01, W_02, U_01, U_02, K_01	70
	O2	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, U_01, U_03	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa\ z\ zaj\ęc\ praktycznych(Op) = 0,7 \times O1 + 0,3 \times O2$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				

forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę student na platformie e-learningowej oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielną pracą na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Oel</i>	praca na platformie	wszystkie efekty	-	20
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, U_01	1	80
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	W_01, W_02, U_01, U_02, UK_01	1	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,2\ Oel + 0,8\ \left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 1}{1 + 1}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W07				
W_02	K1_W09				
U_01	K1_U09				
U_02	K1_U11				
U_03	K1_U14				
K_01	K1_K01				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Mitura E. (red.), <i>Organizacja pracy biurowej</i>, Warszawa 2013. 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> Griffin R. W., <i>Podstawy zarządzania organizacjami</i>, Warszawa 2017. 					
C. Materiały źródłowe:					
<ul style="list-style-type: none"> Dobrane przez studenta adekwatnie do tematu pracy. 					
D. Przydatne strony internetowe:					
<ul style="list-style-type: none"> Dobrane przez studenta adekwatnie do zakresu zadania problemowego. 					
Kontakt:					
osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN				
telefon:	59 840 52 03				
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl				

O.12. E-urzędnik

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
O.12.	E-urzędnik	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	III		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Uwaga: przedmiot ukierunkowany na zdobycie efektów uczenia się niezbędnym specjalistom z zakresu bezpieczeństwa						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	0,5	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	1	1	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	6	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	0,5	0,5	1	1		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	4	4		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	5	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	5	10	25	1
• ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	18	8	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	-	5	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium	1	1	-	-		
• przygotowanie do kolokwium/przygotowanie case study/praca na platformie	-	-	5	10		
łącznie:	30	20	20	30	50	2
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonar-						

nych 8 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 17 godzin samodzielnej pracą, a na studiach niestacjonarnych 8 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 17 godzin samodzielnej pracą.	
Metody dydaktyczne:	
zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
• zajęcia z udziałem nauczycieli:	• zajęcia z udziałem nauczycieli:
wykład informacyjny, informacja, dyskusja	wykład wprowadzający, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania
• samodzielna praca studenta:	• samodzielna praca studenta:
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielna praca na platformie w ramach wykładów z pośrednim udziałem nauczycieli, przygotowanie pracy zaliczeniowej, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, samodzielna praca na platformie w ramach ćwiczeń z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
podstawy prawa administracyjnego, podstawy pracy biurowej	student zna podstawy funkcjonowania i zarządzania administracją publiczną, zna zasady ochrony danych osobowych i informacji niejawnych, zna prawne podstawy funkcjonowania administracji, zna podstawy informatyki i telekomunikacji
Cele przedmiotu:	
w zakresie wiedzy:	
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z niezbędną wiedzą teoretyczną z zakresu podstaw techniki informacyjnej i komunikacyjnej w kontekście funkcjonowania elektronicznej administracji • zapoznać ich z podstawowymi pojęciami z zakresu podstaw elektronicznej administracji, przedsiębiorczości i bankowości • zapoznać ich z najpopularniejszymi systemami elektronicznej administracji • zapoznać ich z podstawową wiedzą na temat pozyskiwania informacji publicznej • zapoznać ich z podstawową wiedzą o metodach bezpieczeństwa dostępu do informacji • zapoznać ich z literaturą przedmiotu z uwzględnieniem najnowszych wydawnictw 	
w zakresie umiejętności:	
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów korzystania z technik informacyjnych i komunikacyjnych w administracji elektronicznej • nauczyć ich wykorzystania najpopularniejszych systemów informatycznych w administracji elektronicznej • nauczyć ich wykorzystania wiedzy informatycznej do przetwarzania zaawansowanych tekstów • nauczyć ich stosowania odpowiednich metod i narzędzi oraz systemów informatycznych w celu świadomego korzystania z baz danych w administracji elektronicznej • nauczyć pozyskiwania informacji z dostępnych źródeł sieci informatycznych • nauczyć ich samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej 	
w zakresie kompetencji społecznych:	
<ul style="list-style-type: none"> • kształtować u studentów umiejętność komunikacji z otoczeniem za pomocą wybranych środków przekazu • nauczyć ich stosowania norm etycznych, moralnych i prawnych w administracji elektronicznej • rozwijać wśród studentów potrzebę permanentnej edukacji obejmującej wiedzę i umiejętności z obszaru elektronicznej administracji 	

Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	0,5	-	0,5	
2.	Usługi elektroniczne w administracji: specyfika usług elektronicznych w obszarze europejskim, Europejska Strategia Interoperacyjności i Europejskie Ramy Interoperacyjności II (COM(2010) 744 final). prawne podstawy usług drogą elektroniczną w Polsce	1	2	1	0,5
3.	Bezpieczeństwo dostępu do informacji: zagrożenia związane z wykorzystaniem Internetu w instytucji, zagrożenia związane z przesyłaniem informacji wrażliwych w rozumieniu ochrony danych osobowych i informacji niejawnych, pojęcie ryzyka przy wykorzystaniu z technik informacyjno-komunikacyjnych w administracji publicznej, fizyczne i informatyczne bezpieczeństwo systemów teleinformatycznych.		2		0,5
4.	Regulacje prawne usług elektronicznych w Polsce: pojęcia i określenia dotyczące informatyzacji w działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, zadania Programu Zintegrowanej Informatyzacji Państwa, podstawa funkcjonowania systemów teleinformatycznych używanych do realizacji zadań publicznych, rejestrów publicznych oraz wymiany informacji w postaci elektronicznej między podmiotami publicznymi.		2		1
5.	Charakterystyka systemów informacyjnych w administracji publicznej, usługi elektronicznie administracji (e-Government): poziomu usług elektronicznych w administracji: informacje o urzędzie i jego funkcjonowaniu np. strona BIP urzędu, strona do ściągania formularzy (pliki do ściągnięcia - interakcja); strona umożliwiająca przeprowadzenia transakcji elektronicznej jak np. serwis e-Podatki - transakcja; strona umożliwiająca w serwisie swoje spersonalizowane konto (np. Platforma e-PUAP)- personalizacja, kategorie usług e -Urzędnik: A2A –usługi elektroniczne świadczone pomiędzy jednostkami administracji, np. bezpieczna wymiana danych pomiędzy rejestrami; A2B –Usługi elektroniczne świadczone przez administrację na rzecz biznesu ,np. podatki VAT i CIT; A2C–Usługi elektroniczne świadczone przez administrację na rzecz obywateli, np. aplikacje o dowody osobiste, prawa jazdy, podatek PIT		3		1
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	0,5	-	0,5	
razem zajęć teoretycznych:		2	8	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	-	1	-
2.	Techniki informacyjne i komunikacyjne w administracji publicznej: system teleinformatyczna elektroniczna administracja (e-government), przedsiębiorczość elektroniczna (e-commerce), bankowość elektroniczna (e-banking).	3	-	1	0,5

3.	Telepraca w administracji publicznej.: znajomość zalet i wad tego sposobu pracy. Telepraca administracja publicznae-Learning (zdalne nauczanie) -formy nauki (elastyczność, dostępność materiałów dydaktycznych, oszczędność kosztów) i jej wad (brak bezpośredniego kontaktu z trenerem / nauczycielem).	3	-	1	1
4.	Dokumenty elektroniczne i systemu obiegu dokumentów: zasady wykonywania dokumentów elektronicznych, przekazywanie i przyjmowanie dokumentów, systemy obiegu dokumentów wewnątrz i na zewnątrz organizacji	3	-	1	1
5.	Pozyskiwanie informacji publicznej: wyszukiwanie określonej informacji z publicznie dostępnych statycznych' źródeł np. z zakresu statystyki publicznej, zamówień publicznych, zawartość i struktura podstawowych źródeł informacji publicznej jak strony urzędów i Biuletyn Informacji Publicznej, praca z serwisami takimi jak portale statystyki publicznej, zamówień publicznych, polityki rozwoju regionalnego itp., wykorzystania informacji w dokumencie o określonej strukturze, korzystania z usług publicznych administracji na przykładzie platformy e-PUAP.	3	-	1	1
6.	Pozyskiwanie informacji specjalistycznych ze źródeł publicznych: pozyskanie orzeczeń sądowych, interpretacji podatkowych, wykorzystanie dokumentów źródłowych dekonstrukcji własnych dokumentów.	3	-	2	1
7.	Podpis elektroniczny w administracji publicznej: cechy podpisu elektronicznego, techniczne podstawy podpisu elektronicznego (podstawy niesymetrycznych technik szyfrowania - pojęcie klucza publicznego i prywatnego)	3	-	2	0,5
8.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	-	1	-
razem zajęć praktycznych:		20	-	10	5
		20		15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	treść			
wiedza	W_01	zna podstawowe pojęcia i zagadnienia merytoryczne z zakresu funkcjonowania e-administracji			
	W_02	zna narzędzia IT i podstawowe zasady ich obsługi i wykorzystania dla celów własnych i zawodowych w zakresie korzystania z usług e-administracji			
	W_03	zna dylematy współczesnej cywilizacji związane z rozwojem społeczeństwa informacyjnego i warunkujące go czynniki mające wpływ na rozwój usług informatycznych w administracji			
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe problemy związane z obsługą urzędzeń ICT i korzystania z możliwości użytkowych e-administracji			
	U_02	potrafi korzystać w podstawowym zakresie z narzędzi ICT i systemu e-administracji			
	U_03	potrafi posługiwać się w podstawowym zakresie normami prawnymi i etycznymi związanymi z pracą w sieci			
	U_04	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej			
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do uznania znaczenia wiedzy z zakresu ICT w rozwiązywaniu problemów o charakterze zawodowym			
	K_02	Jest gotów do przestrzegania zasad prawnych i etycznych przy korzystaniu z urzędzeń ICT i pracy w sieci, głównie w systemie e-administracji			

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz samodzielna praca na platformie e-learningowej			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, K_01	40
	O2	Praca pisemna	W_01, W_03, U_01, U_03, K_01	30
	O3	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, U_01, U_04, K_02	30

sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, wykonywanie zadań praktycznych podczas zajęć oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$. Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Wykonywanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach: Forma oceny końcowej: średnia ocen za zadania praktyczne (O1, O2, On) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + On}{n}$ Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał zadanie poprawnie i samodzielnie; 4,5 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na jego ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny; 3,5 – student wykonał poprawnie zadanie ale z pomocą wykładowcy; 3,0 – student wykonał zadanie z pomocą wykładowcy i pomimo to pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie wykonał zadania.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	W_01, W_02, W_03, U_01, U_03	40
	O2	Wykonywanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach	W_01, W_02, U_01, U_02, U_03, K_01	30
	O3	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, U_01, U_04, K_02	30

sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4 \times O1 + 0,3 \times O2 + 0,3 \times O3$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę student na platformie e-learningowej oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Oel</i>	praca na platformie	wszystkie efekty	-	20
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_03, U_01, U_03, U_04, K_01, K_02	1	80
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	wszystkie efekty	1	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,2\ Oel + 0,8\left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 1}{1 + 1}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W09				
W_02	K1_W09				
W_03	K1_W11, K1_W12				
U_01	K1_U01				
U_02	K1_U02, K1_U04				
U_03	K1_U07				
U_04	K1_U14				
K_01	K1_K02, K1_K03				
K_02	K1_K08				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Borodij E., <i>Współczesne przepisy kancelaryjno-archiwalne, ich zalety i wady</i>, [w:] Archiwa i archiwisści w dobie społeczeństwa informacyjnego. Pamiętnik IV Powszechnego Zjazdu Archiwistów Polskich. Szczecin 12-13 września 2002 r., t. 1, red. D. Nałęcz, Toruń 2002. Dąbrowski W., Kowalczyk P. <i>Podpis elektroniczny</i>, Warszawa Mikom 2003 Ganczar D., <i>Dokumentacja elektroniczna – okiem archiwisty</i>, AP, 2, 2003, s. 9-17. Kwiatkowska W., <i>Budowa elektronicznego systemu informacji archiwalnej w Polsce. Stan obecny i perspektywy</i>, AP, 2, 2007, s. 81-90. Zacharko L., Zacharko E. <i>Organizacja pracy administracyjno-biurowej. Zagadnienia prawne</i>. Wyższa Szkoła Admini- 					

stracji Bielsko-Biała2005.

B. Literatura uzupełniająca:

- Bremer A. A., Sławik M. *E-Obywatel*, Chorzów Videograf Edukacja Sp. z o.o. 2009.
- Instrukcje dla oprogramowania systemu EPUAP i e-Urząd
- Pomykała M., Pomykała J. *Systemy informacyjne*, Warszawa Mikom 1999.

C. Materiały źródłowe:

- USTAWA z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych Dz. U. 1997 r. Nr 133 poz. 883, tekst jednolity: Dz. U. 2002 r. Nr 101 poz. 926, tekst jednolity: Dz. U. 2014 r. poz. 1182)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych, Dz.U. 2012 nr 0 poz. 526,
- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 14 września 2011 r. w sprawie sporządzania pism w formie dokumentów elektronicznych, doręczania dokumentów elektronicznych oraz udostępniania formularzy, wzorów i kopii dokumentów elektronicznych, Dz.U. 2011 nr 206 poz. 1216,
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 kwietnia 2011 r. w sprawie zakresu warunków korzystania z elektronicznej platformy usług administracji publicznej, Dz.U. 2011 nr 93 poz. 546,
- Ustawa z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych Dz.U 2000 nr 62 poz.718,
- Rozporządzenie PRM z 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie zakresu działania archiwów zakładowych Dz.U. 2011nr 27 poz.140,
- Instytut analiz Regionalnych, Jednolity rzeczowy wykaz akt organów gmin i związków międzygminnych oraz urzędów obsługujących te organy i związki, Centrum projektów informatycznych MSW i A, EPUAP w praktyce,
- Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej,
- Ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne,
- Ustawa z 18 grudnia 1998 r. o IPN – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Dz.U. 2007, nr 63, poz. 64, 432, nr 83, poz. 561, nr 85, poz. 571, nr 140, poz. 98. <http://www.ipn.gov.pl/porta1/pl/32/4862/>

D. Przydatne strony internetowe:

- Portale internetowe: EPUAP – Elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej, CEIDG – Centralna Ewidencja Działalności Gospodarczej, CEPIK – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców, PESEL – Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności, Portal Prawa Miejscowego – Legislator, PIA – Portal Informacji Administracyjnych, SOO – System Obsługi Obywatela, pl.ID - polska ID karta, elektroniczny dowód osobisty, ZMOKU – Zintegrowany Moduł Obsługi Końcowego Użytkownika, BIP – Biuletyn Informacji Publicznej, BESTI@ - System Sprawozdawczości Budżetowej, Wrota Małopolski, SEKAP, Wrota Podlasia, Wrota Podkarpackie, Wrota Świętokrzyskie, Wrota Pomorskie.

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

O.13. Filozofia bezpieczeństwa

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
O.13.	Filozofia bezpieczeństwa	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	III		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Uwaga: przedmiot ukierunkowany na zdobycie efektów uczenia się niezbędnym specjalistom z zakresu bezpieczeństwa						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	0,5	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	3	1	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	6	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	0,5	0,5	1	1		
• studiowanie literatury	-	-	9	9		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	5	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	5	10	25	1
• ćwiczenia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	6	3,5	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	12	10	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium	1	1	-	-		
• studiowanie literatury			2	2		
• przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	-	-	1	1		
• praca na platformie	-	-	2	7		
łącznie:	30	20	45	55	50	2
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonar-						

nych 18 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 7 godzin samodzielnej pracę, a na studiach niestacjonarnych 13 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 12 godzin samodzielnej pracę.					
Metody dydaktyczne:					
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:		
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 		
wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja			ćwiczenia audytoryjne informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania		
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 		
przyswojenie treści wykładów, sporządzanie notatek, samodzielne studiowanie literatury, przygotowanie do dyskusji, przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu			przyswojenie treści ćwiczeń audytoryjnych, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych przygotowanie do wykonania zadań w grupach, przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu		
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:					
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:		
historia, język polski, wiedza o społeczeństwie (zakres szkoły średniej)			ogólna znajomość problematyki zagadnień humanistycznych i społecznych		
Cele przedmiotu:					
w zakresie wiedzy:					
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać ze specyfiką filozofii jako dziedziny kultury stanowiącej źródło wiedzy stosowanej do interpretacji złożonej problematyki z zakresu teorii i praktyki bezpieczeństwa zapoznać z zależnościami teoretyczno-metodologicznymi pomiędzy filozofią i naukami o bezpieczeństwie oraz z podstawowymi subdyscyplinami filozofii dostarczającymi pojęć i doktryn dla metodologii badań w naukach o bezpieczeństwie zapoznać z aksjologicznym wymiarem uwarunkowań współczesnego środowiska bezpieczeństwa 					
w zakresie umiejętności:					
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów korzystania ze źródeł wiedzy filozoficznej na potrzeby badań nad bezpieczeństwem, nauczyć ich swobodnego posługiwania się aparatem pojęciowym z zakresu podstawowych subdyscyplin filozofii do interpretowania uwarunkowań współczesnego środowiska bezpieczeństwa, nauczyć ich aktywnego uczestnictwa w dyskusjach filozoficznych dotyczących problemów teoretycznych i praktycznych związanych z bezpieczeństwem 					
w zakresie kompetencji społecznych:					
<ul style="list-style-type: none"> przygotować studentów do wykorzystywania wiedzy z zakresu różnych dyscyplin filozoficznych do krytycznej analizy treści związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem, przygotować ich do wykorzystywania wiedzy z zakresu epistemologii, ontologii i etyki do krytycznej analizy treści dotyczących problemów bezpieczeństwa, przygotować ich do szanowania wartości etycznych stanowiących o sposobach wykonywania pracy zawodowej w sektorze bezpieczeństwa, 					
Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	0,5	-	0,5	-

2.	Rozważania wstępne: bezpieczeństwo jako przedmiot wybranych dyscyplin naukowych oraz wiedzy filozoficznej; bezpieczeństwo jako najwyższa wartość ludzkości; miejsce bezpieczeństwa wśród wartości uniwersalnych; bezpieczeństwo jako dobro społeczne, bezpieczeństwo jednostkowe, bezpieczeństwo lokalne, bezpieczeństwo narodowe, bezpieczeństwo międzynarodowe, poczucie bezpieczeństwa, bezpieczeństwo jako potrzeba bezpieczeństwo jako wartość, bezpieczeństwo jako prawo człowieka	1	2	1	1
3.	Główne nurty i problemy filozofii bezpieczeństwa: Pojęcie, struktura i funkcje filozofii bezpieczeństwa;	1	2		1
4.	Filozofia bezpieczeństwa personalnego i strukturalnego: człowiek wobec współczesnych zagrożeń, główne problemy filozoficzne bezpieczeństwa personalnego, główne problemy filozoficzne bezpieczeństwa strukturalnego, wybrane główne idee współczesnego bezpieczeństwa, walka o trwałą i sprawiedliwy pokój, porządek społeczny i międzynarodowy, rozbrojenie w walce o pokój i bezpieczeństwo, tolerancja wielokulturowości, prawa człowieka w filozofii bezpieczeństwa, życie w świecie globalnym	1	2		1
5.	Kolokwium zaliczeniowe: test w formie pisemnej odpowiedzi/ zestaw pytań zamkniętych i otwartych.	0,5	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		4	6	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: zasady zaliczenia ćwiczeń; wybór zadań do wykonania w grupach; przygotowanie do uczestnictwa w dyskusjach.	1	-	0,5	-
2.	Bezpieczeństwo w tradycji europejskiej myśli filozoficzno-społecznej: Bezpieczeństwo według filozofów: starożytnych - antyczne poszukiwanie harmonii i bezpiecznego życia,	1	2	0,5	2
3.	Bezpieczeństwo w tradycji europejskiej myśli filozoficzno-społecznej: Bezpieczeństwo według filozofów średniowiecznych - średniowieczna hierarchia jako gwarancja bezpiecznego życia;	0,5	2	0,5	1
4.	Bezpieczeństwo w tradycji europejskiej myśli filozoficzno-społecznej: Bezpieczeństwo według filozofów nowożytnych - nowożytna fascynacja wolnością i bezpieczeństwem, Klasyczna filozofia niemiecka o wojnie, pokoju i bezpieczeństwie;	0,5	2	0,5	2
5.	Bezpieczeństwo w tradycji europejskiej myśli filozoficzno-społecznej: Bezpieczeństwo według filozofów współczesnych - główne nurty i problemy współczesnej filozofii bezpieczeństwa, pacyfizm jako ideologia w kwestii bezpieczeństwa, bezpieczeństwo oraz wojna i pokój w filozofii współczesnej;	1	2	0,5	2
6.	Miejsce filozofii bezpieczeństwa we współczesności: filozofia systemów totalitarnych i demokratycznych, interwencje militarne w bezpieczeństwie współczesnym.	1	2	0,5	1
7.	Filozofia bezpieczeństwa współczesności w ujęciu pragmatycznym: pragmatyzm a bezpieczeństwo, filozofia bezpieczeństwa współczesności.	1	1	0,5	1
8.	Wyzwania i zagrożenia XXI wieku: tworzenie nowego porządku międzynarodowego, demokratyzacja bezpieczeństwa, budowanie modelu bezpieczeństwa kooperatywnego, współpraca wielostronna w umacnianiu pokoju, postęp w dziedzinie nowych technologii, integracja i globalizacja, rewolucja informacyjna, nowa strategia w walce z terroryzmem, wzrost	1	1	0,5	1

	terroryzmu światowego				
9.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	-	1	-
razem zajęć praktycznych:		8	12	5	10
		20		15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	Treść			
wiedza	W_01	wymienia i definiuje podstawowe pojęcia filozoficzne, a także podaje przykłady i streszcza główne nurty i problemy filozofii bezpieczeństwa			
	W_02	zna i rozumie aksjologiczne uwarunkowania kierunków i trendów rozwojowych w sferze bezpieczeństwa			
	W_03	zna i rozumie dylematy związane z rozwojem struktur i systemów współczesnej cywilizacji, a także ich wpływ na teorię i praktykę w zakresie bezpieczeństwa			
umiejętności	U_01	potrafi właściwie wykorzystywać źródła wiedzy filozoficznej do interpretowania zjawisk i procesów związanych z teorią i praktyką bezpieczeństwa			
	U_02	potrafi zastosować wiedzę o charakterze normatywnym z zakresu filozofii moralności do rozwiązywania wybranych problemów związanych z szeroko pojętym bezpieczeństwem			
	U_03	potrafi uczestniczyć w dyskusjach filozoficznych na tematy specjalistyczne związane z teorią i praktyką bezpieczeństwa, uzupełniając swoją wiedzę poprzez stosowanie różnych form i metod uczenia się oraz rozwoju osobistego w sferze mentalnej			
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do wykorzystywania wiedzy z zakresu różnych dyscyplin filozoficznych do krytycznej analizy treści związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem			
	K_02	jest gotów do szanowania wartości tworzących etos zawodowy w sektorze bezpieczeństwa			
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:					
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną				
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych, a także pozytywnej oceny za samodzielną pracę na platformie e-learningowej				
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych				
kryteria oceny:	1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi. 2) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta.				

	Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium zaliczeniowe: wiedza z zakresu treści wykładowych, poparta znajomością zadanej literatury	W_01, W_02, W_03, U_02, K_02	50
	O2	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, U_02, U_03, K_02	50
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,5 \times O1 + 0,5 \times O2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_02, U_03	50
	O2	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_01, U_02 K_01, K_02	50
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa\ z\ zająć\ praktycznych\ (Op) = 0,5 \times O1 + 0,5 \times O2$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				

forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta na platformie e-learningowej oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielną pracą na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Oel</i>	praca na platformie	wszystkie efekty	-	20
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, K_01, K_02	1	40
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_03	2	40
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,2\ Oel + 0,4Ot + 0,4\ Op$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01; K1_W03, K1_W08				
W_02	K1_W06				
W_03	K1_W11; K1_W12				
U_01	K1_U01; K1_U03				
U_02	K1_U07				
U_03	K1_U11				
K_01	K2_K01				
K_02	K2_K08				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> • Drabik K., <i>Zagadnienia ontologiczne wojny, bezpieczeństwa i pokoju w poglądach wybranych myślicieli</i>, Warszawa 2011. • Koczanowicz L., Włodarczyk R., <i>Współczesna filozofia społeczna. Rozważania i eseje o społeczeństwie obywatelskim i etyce demokracji</i>, Gdańsk 2011. • Korzeniowski L. F., <i>Podstawy nauk o bezpieczeństwie. Zarządzanie bezpieczeństwem</i>, Warszawa 2012. • Pokruszyński W., <i>Filozofia bezpieczeństwa</i>, Józefów 2013. • Rechlewicz W., <i>Elementy filozofii bezpieczeństwa. Bezpieczeństwo z perspektywy historii filozofii i filozofii polityki</i>, Warszawa 2012. • Rosa R., <i>Filozofia bezpieczeństwa</i>, Warszawa 1995. 					
B. Literatura uzupełniająca:					

- Anzenbacher A., *Wprowadzenie do filozofii*, Kraków 2010.
- Mackiewicz W., *Filozofia współczesna w zarysie*, Warszawa 1994.
- Stępień A., *Wstęp do filozofii*, Lublin 1975.
- Tyburski W., Wachowiak A., Wiśniewski R., *Historia filozofii i etyki we współczesności*, Toruń 2002.

C. Materiały źródłowe:

- dobrane w razie potrzeb przez wykładowcę

D. Przydatne strony internetowe:

- portale instytucji naukowych zajmujących się filozofią

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

3.1.2. Treści podstawowe dla dziedziny nauk społecznych

3.1.2.1. Wykaz zajęć

Grupa treści kształcenia	Nazwa zajęć/przedmiotu	Kod
Treści podstawowe dla dziedziny nauk społecznych	Podstawy socjologii	P.1.
	Podstawy psychologii	P.2.
	Podstawy zarządzania	P.3.
	Podstawy ekonomii	P.4.
	Podstawy wiedzy o państwie	P.5.
	Podstawy wiedzy o prawie	P.6.
	Współczesne systemy polityczne	P.7.
	Podstawy prawne i organizacja systemu administracji	P.8.

3.1.2.2. Szczegółowy opis zajęć

P.1. Podstawy socjologii

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
P.1.	Podstawy socjologii	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	II		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Uwaga: przedmiot ukierunkowany na zdobycie efektów uczenia się niezbędnym specjalistom z zakresu bezpieczeństwa						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	4	0,5	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	4	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące/egzamin	1	1	1	1		
• przygotowanie pracy pisemnej	-	-	9	9		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	5	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	10	9	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	8	5	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium	1	0,5	1	1,5		
• przygotowanie case study	-	-	10	10		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu	-	-	10	10		
• praca na platformie	-	-	9	13,5		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonar-						

nych 12 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 13 godzin samodzielnej pracę, a na studiach niestacjonarnych 8 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 17 godzin samodzielnej pracę.					
Metody dydaktyczne:					
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:		
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 		
wykład informacyjny, informacja, dyskusja			wykład wprowadzający, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania		
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 		
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielna praca na platformie w ramach wykładów z pośrednim udziałem nauczycieli, przygotowanie pracy zaliczeniowej, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, samodzielna praca na platformie w ramach ćwiczeń z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu		
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:					
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:		
brak			wiedza z zakresu problematyki nauk społecznych na poziomie absolwenta szkoły średniej		
Cele przedmiotu:					
w zakresie wiedzy:					
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z socjologiczną perspektywą ujmowania świata społecznego i analizy zjawisk o charakterze społecznym zapoznać studentów z podstawowymi kategoriami socjologii zapoznać studentów z podstawowymi procesami jakim podlega społeczeństwo współczesnej Polski 					
w zakresie umiejętności:					
<ul style="list-style-type: none"> kształtować u studentów umiejętność przyjmowania socjologicznej i teoretycznej perspektywy wobec diagnozowania zjawisk i rozwiązywania problemów społecznych nauczyć ich samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej 					
w zakresie kompetencji społecznych:					
<ul style="list-style-type: none"> kształtować u studentów umiejętności krytycznej oceny posiadanej wiedzy i rozumienia znaczenia socjologicznej wiedzy naukowej w interpretacji świata społecznego kształtować u nich umiejętność budowania kapitału społecznego niezbędnego do budowania właściwych relacji społecznych 					
Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	-	0,5	-
2.	Socjologiczna perspektywa nauki: socjologia jako nauka; pytania socjologiczne; proces badawczy w socjologii; metody badawcze; główni przedstawiciele myśli socjologicznej; socjologia bezpieczeństwa.	1	1	0,5	1
3.	Wybrane pojęcia mikrosocjologii: pojęcie grupy społecznej; struktura	1	1		0,5

	grupy; role społeczne, statusy i pozycje w strukturze; osobowość a grupa społeczna – pojęcie „jaźni odzwierciedlonej”; struktura socjometryczna małej grupy społecznej; pojęcie i istota procesu socjalizacji.				
4.	Wielkie struktury społeczne: pojęcie struktury społecznej (klasy społeczne, warstwy); współczesne teorie klas społecznych; naród i społeczeństwo z perspektywy socjologicznej.	1	1	0,5	1
5.	Wybrane procesy społeczne w Polsce: migracje z perspektywy polskiej, przemiany społecznej organizacji pracy, zmiany poziomu religijności społeczeństwa polskiego, zmiany obyczajowości polskiej, skala ubóstwa i jego zmiany w Polsce.	1	1		0,5
7.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		6	4	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	-	0,5	-
2.	Procesy ludnościowe współczesnych społeczeństw: teoria przejścia demograficznego; dynamika zmian demograficznych współczesnej Polski; procesy migracyjne z perspektywy demograficznej.	1	1	1	0,5
3.	Procesy grupowe: dynamika rozwoju grupy społecznej; wpływ grupy na jednostkę; konformizm grupowy, procesy deindywidualizacji; przywództwo w grupie; procesy komunikacji w grupie; czynniki wpływające na produktywność grupy.	1	1	1	0,5
4.	Nierówności i podziały społeczne: systemy stratyfikacyjne; kształtowanie się struktury społecznej i nierówności społeczne w Polsce; struktura klasowa współczesnych społeczeństw zachodnich.	1	1	1	0,5
5.	Zbiorowości i społeczności lokalne: miasto i wieś w ujęciu socjologicznym; socjologia miasta podstawowe pojęcia; socjologia terenów wiejskich; rozwój miast; miasta a globalizacja.	1	1	1	0,5
6.	Socjologiczne ujęcie organizacji: teoria biurokracji; zmiany struktur organizacji we współczesnym świecie; kultura organizacji; organizacje ponadnarodowe.	1	1	1	0,5
7.	Państwo, naród, procesy polityczne: podstawowe pojęcia socjologii polityki; naród a społeczeństwo obywatelskie; władza; autorytaryzm i demokracja; stare i nowe partie polityczne.	1	1	1	0,5
8.	Zachowania zbiorowe: tłum; moda; ruchy społeczne; ruchy społeczne a zmiana społeczna; teorie ruchów społecznych.	1	0,5	1	0,5
9.	Systemy normatywne a dewiacje społeczne: wybrane teorie dewiacji: teorie funkcjonalistyczne, teorie interakcjonistyczne, teorie subkultur, teorie konfliktu, „nowa kryminologia” teorie kontroli.	1	0,5	1	0,5
10	Globalizacja: pojęcie globalizacji, jej przyczyny i skutki społeczne; spory o globalizację; natura, środowisko i socjologia w kontekście globalizacji.	1	0,5	0,5	0,5
11	Kapitał ekonomiczny, społeczny, kulturowy: pojęcie kapitału ekonomicznego, społecznego i kulturowego; pojęcie dobra wspólnego („dylemat więźnia” i „tragedia wspólnego pastwiska”); wskaźniki i sposób badania kapitału społecznego; rola kapitału społecznego w życiu społecznym; kapi-	1	0,5	0,5	0,5

	tał społeczny we współczesnej Polsce.				
12.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	-	0,5	-
razem zajęć praktycznych:		12	8	10	5
		20		15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	treść			
wiedza	W_01	zna podstawowe pojęcia z zakresu socjologii pozwalające na wskazanie i elementarną analizę społecznych uwarunkowań zjawisk prawnych, ekonomicznych, politycznych, itp.			
	W_02	ma podstawową wiedzę w zakresie wybranych o metodach prowadzenia badań socjologicznych			
	W_03	ma podstawową wiedzę o problematyce społeczeństwa obywatelskiego, partycypacji społecznej, dialogu obywatelskiego			
umiejętności	U_01	potrafi w elementarny sposób zastosować perspektywę teoretyczną socjologii do analizy i interpretacji zjawisk społecznych			
	U_02	potrafi w elementarny sposób interpretować i oceniać wyniki empirycznych badań socjologicznych			
	U_03	rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie i potrafi ją samodzielnie uzupełniać i doskonalić			
kompetencje społeczne	K_01	potrafi dokonać krytycznej oceny posiadanej wiedzy i rozumie znaczenie wiedzy naukowej w interpretacji świata społecznego			
	K_02	rozumie potrzebę budowania pomostowego kapitału społecznego we współdziałaniu z innymi			
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:					
forma zaliczenia:	egzamin				
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu, a także pozytywnej oceny za samodzielną pracę na platformie e-learningowej				
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:					
forma oceny końcowej:	praca pisemna oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych				
kryteria oceny:	1) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej				

	<p>wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>2) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	praca pisemna	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	80
	O2	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_01, U_02, U_03, K_01	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 0,8xO1 + 0,2xO2</i>			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: <i>Ocena końcowa=(O1 +O2+O3)/3.</i> Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Praca pisemna (case study): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie</p>			

	<p>określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych:</p> <p>Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań zamkniętych	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02	40
	O2	praca pisemna (<i>case study</i>)	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	30
	O3	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_01, U_02, U_03, K_01	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	Egzamin pisemny z wykorzystaniem pytań otwartych			
forma oceny końcowej:	<p>Forma oceny z egzaminu: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:</p> $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$			
kryteria oceny:	<p>5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił częściowej odpowiedzi na pytania, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	Ot	egzamin pisemny	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = Ot$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta na platformie e-learningowej, egza-			

	min oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p> <p>3) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Oel</i>	praca na platformie	wszystkie efekty	-	10
	<i>Oe</i>	egzamin	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02	-	50
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	wszystkie efekty	1	40
<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	wszystkie efekty	2		
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,1\ Oel + 0,45Oe + 0,4\left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W03; K1_W11				
W_02	K1_W04				
W_03	K1_W05				
U_01	K1_U01; K1_U03				
U_02	K1_06				
U_03	K1_U14				
K_01	K1_K01; K1_K02				
K_02	K1_K04				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Giddens A. M., <i>Socjologia</i> (wydanie nowe), Warszawa 2012. <i>Współczesne społeczeństwo polskie</i>, (red.) A. Giza i M. Sikorska, Warszawa 2012. 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> Szacka B., <i>Wprowadzenie do socjologii</i>. Oficyna Naukowa, Warszawa 2003 Sztompka P., <i>Socjologia</i>, Wydawnictwa Znak, Kraków 2002 (lub wydanie następne) Turner J.H., <i>Socjologia: koncepcje i ich zastosowanie</i>, Wydawnictwo Zysk, Poznań 1998 					
C. Materiały źródłowe:					
<ul style="list-style-type: none"> w zależności od potrzeb wskazane przez wykładowcę 					
D. Przydatne strony internetowe:					

- strony internetowe instytucji naukowych zajmujących się problematyką socjologii

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

P.2. Podstawy psychologii

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
P.2.	Podstawy psychologii	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	I		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Uwaga: przedmiot ukierunkowany na zdobycie efektów uczenia się niezbędnym specjalistom z zakresu bezpieczeństwa						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	0,5	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	3	1	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	6	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	0,5	0,5	1	1		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	3	3		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	6	11		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	5	10	25	1
• ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	6	4,5	2	4		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	12	9	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące	1	1	-	-		
• przygotowanie materiału na zaliczenie	-	-	2	2		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	1	1		
• praca na platformie	-	-	2	7		
łącznie:	30	20	20	30	50	2
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						

Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 18 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 7 godzin samodzielnej pracę, a na studiach niestacjonarnych 13 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 12 godzin samodzielnej pracę.					
Metody dydaktyczne:					
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:		
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 		
wykład informacyjny, aktywizujący, dyskusja			wykład wprowadzający, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania, samodzielna na platformie		
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 		
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu		
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:					
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:		
brak			brak		
Cele przedmiotu:					
w zakresie wiedzy:					
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z podstawowymi zagadnieniami współczesnej psychologii i możliwościami wykorzystania wiedzy psychologicznej w analizie procesów i zjawisk związanych z bezpieczeństwem zapoznać ich z psychologicznym podejściem do człowieka jako podmiotu życia społecznego i psychologicznymi mechanizmami zjawisk grupowych zapoznać ich z psychologicznymi prawidłowościami rozwoju człowieka zapoznać ich z wybranymi aspektami psychologii zaburzeń zachowania człowieka 					
w zakresie umiejętności:					
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów wykorzystywania w praktyce wiedzy teoretycznej z zakresu psychologii zapoznać ich z podstawowymi metodami, technikami, narzędziami stosowanymi w badaniach psychologicznych i możliwością ich wykorzystania do analizy procesów i zjawisk związanych z bezpieczeństwem nauczyć ich krytycznego korzystania z literatury psychologicznej i swobodnego posługiwania się pojęciami z zakresu psychologii nauczyć ich uczenia się psychologii z wykorzystaniem technik e-learningowych i kształtować u nich potrzebę edukacji ustawicznej w zakresie psychologii 					
w zakresie kompetencji społecznych:					
<ul style="list-style-type: none"> kształtować u studentów umiejętność krytycznej analizy literatury i innych źródeł wiedzy z zakresu psychologii kształtować u nich umiejętność wykorzystania wiedzy psychologicznej do lepszego wypełniania zadań i pełnienia ról zawodowych, w tym do rozwoju własnego potencjału osobistego i kompetencji zawodowych 					
Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	0,5	-	0,5	-
2.	Psychologia jako nauka o człowieku: krótki rys historyczny rozwoju psychologii; cel, przedmiot i metody psychologii; psychologia stosowana; podstawowe pytania badawcze w psychologii; dziedziny psychologii; dys-	1	2	0,5	1

	cypliny pokrewne i pomocnicze; możliwości wykorzystania psychologii w innych dyscyplinach.				
3.	Koncepcje psychologiczne człowieka: człowiek w świetle współczesnej nauki; człowiek w świetle psychologii (podejście behawioralne, podejście poznawcze, psychoanaliza, podejście humanistyczne i fenomenologiczne); człowiek jako istota społeczna.	1	2	0,5	1
4.	Wybrane aspekty psychologii rozwoju człowieka: pojęcie i czynniki warunkujące rozwój; przegląd wybranych teorii związanych z rozwojem człowieka; kategoryzacja rozwoju człowieka; psychologiczne uwarunkowania rozwoju człowieka w poszczególnych okresach rozwojowych.	1	2		1
5.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe	0,5	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		4	6	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych, zasady wykonania zadań na ćwiczenia.	1	-	1	-
2.	Procesy poznawcze: spostrzeganie, pamięć i uwaga: uczenie się; myślenie i inteligencja; wyobraźnia i wyobrażenia.	1	2	0,5	2
3.	Osobowość, emocje i motywacja: osobowość i temperament; emocje i inteligencja emocjonalna; motywacja człowieka; potrzeby a motywacja; tożsamość człowieka.	1	2	0,5	2
4.	Poznanie i wpływ społeczny: dysonans poznawczy; mechanizm poznawania; natura oceniania innych; mechanizmy oddziaływania na innych; komunikowanie interpersonalne; postawy i sposoby ich kształtowania; zachowania prospołeczne i zachowania aspołeczne; wywieranie wpływu na innych i manipulacja.	1	2	0,5	1,5
5.	Psychologia zjawisk grupowych: definicja i komponenty grupy; konformizm i nonkonformizm; facylitacja społeczna; próżniactwo społeczne; syndrom myślenia grupowego; wybrane aspekty psychologii tłumu.	1	2	0,5	1,5
6.	Podstawowe problemy psychologii klinicznej: norma i zaburzenie; psychozy; nerwice; zaburzenia nastroju; przyczyny zaburzeń psychicznych; zaburzenia psychiczne a patologie społeczne.	1	2	0,5	1,5
7.	Stres i wypalenie zawodowe: istota i komponenty stresu; stres fizjologiczny i psychologiczny; reakcje na stres; skutki stresu; stres w sytuacjach ekstremalnych; wypalenie zawodowe; sposoby radzenia sobie ze stresem i wypaleniem zawodowym.	1	2	0,5	1,5
8.	Zajęcia podsumowujące: ocena prezentacji multimedialnych; dyskusja – zaliczenie ćwiczeń.	1	-	1	-
razem zajęć praktycznych:		8	12	5	10
		20		15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					

kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	zna podstawowe pojęcia i zagadnienie merytoryczne, a także możliwości wykorzystania wiedzy psychologicznej w analizie procesów i zjawisk związanych z bezpieczeństwem, w tym miejsce i rolę psychologii we współczesnej nauce
	W_02	zna psychologiczne koncepcje człowieka jako podmiotu życia społecznego i psychologiczne mechanizmy funkcjonowania grup społecznych
	W_03	zna psychologiczne uwarunkowania bezpieczeństwa człowieka z uwzględnieniem prawidłowości warunkujących jego rozwój i czynników mających wpływ na zaburzenia jego zachowania
umiejętności	U_01	potrafi wykorzystać w praktyce wiedzę z zakresu psychologii
	U_02	potrafi wykorzystać w podstawowym zakresie metody, techniki i narzędzia badawcze stosowane w psychologii do badania zjawisk związanych z bezpieczeństwem
	U_03	potrafi w sposób krytyczny korzystać z literatury psychologicznej i swobodnie posługiwać się pojęciami z zakresu psychologii
	U_04	potrafi uczyć się zagadnień psychologicznych z wykorzystaniem technik e-learningowych i odczuwa potrzebę uczenia się powyższych treści w sposób ustawiczny
kompetencje społeczne	K_01	posiada rozwiniętą umiejętność krytycznej analizy literatury i innych źródeł wiedzy z zakresu psychologii
	K_02	ma rozwiniętą umiejętność wykorzystania wiedzy psychologicznej do lepszego wypełniania zadań i pełnienia ról zawodowych, w tym do rozwoju własnego potencjału osobistego i kompetencji zawodowych
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną	
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych	
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej</p>	

	<p>wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, U_03, U_04, K_01	40
	O2	Praca pisemna	W_01, W_02, W_03, U_03, K_02	30
	O3	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, U_03, U_04	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednost-</p>			

	<p>ki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, U_03, U_04, K_01	40	
	O2	Praca pisemna	W_01, W_02, W_03, U_01, U_03, K_02	30	
	O3	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, U_03, U_04	30	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę student na platformie e-learningowej oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Oel	praca na platformie	wszystkie efekty	-	20
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, U_03, U_04, K_01, K_01	1	80
	Op	zajęcia praktyczne	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02	1	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,2\ Oel + 0,8\ \left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 1}{1 + 1}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W02, K1_W03				

W_02	K1_W05, K1_W06
W_03	K1_W12
U_01	K1_U01, K1_U02
U_02	K1_U04, K1_U05
U_03	K1_U03, K1_U08
U_04	K1_U14
K_01	K1_K01, K1_K02
K_02	K1_K06, K1_K07

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Matuszewicz C, *Wprowadzenie do psychologii*, Warszawa 2010.
- Mietzel G. *Wprowadzenie do psychologii*, Gdańsk 2008.
- Strelau J., *Psychologia, Podręcznik akademicki*, tom 1., *Podstawy psychologii*, Warszawa 2007.

B. Literatura uzupełniająca:

- Aronson E., Wilson T.D., Akert R.M., *Psychologia społeczna*, Poznań 2012.
- Brzezińska A. I., Appelt K., Ziółkowska B., *Psychologia rozwoju człowieka*, Gdańsk 2015.
- Cialdini R., *Wywieranie wpływu na ludzi, Teoria i praktyka*, Gdańsk 2000.
- Derbis R., Bańka A., *Poczucie jakości życia a swoboda działania i odpowiedzialność*, Poznań 1998.
- Koziński J., *Koncepcje psychologiczne człowieka*, Warszawa 1998 (lub inne wydania).
- Molek-Winiarska D., *Podstawy psychologii. Podręcznik dla studentów uczelni ekonomicznych*, Wrocław 2018.
- Strelau J., *Psychologia temperamentu*, Warszawa 2002.
- Wojciszke B., *Psychologia społeczna*, Warszawa 2016.
- inna literatura w zależności od potrzeb i zaleceń wykładowcy.

C. Materiały źródłowe:

- w zależności od potrzeb według zaleceń wykładowcy

D. Przydatne strony internetowe:

- strony internetowe instytucji naukowych i innych instytucji psychologicznych

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

P.3. Podstawy zarządzania

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
P.3.	Podstawy zarządzania	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	I		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Uwaga: przedmiot ukierunkowany na zdobycie efektów uczenia się niezbędnym specjalistom z zakresu bezpieczeństwa						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	0,5	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	3	1	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	6	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące- kolokwium zaliczeniowe	0,5	0,5	1	1		
• studiowanie literatury i przygotowanie biznes planu	-	-	6	6		
• samodzielna praca na platformie e-learningowej	-	-	7	11		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	2	2		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	5	10	25	1
• ćwiczenia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	6	4	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	12	10	-	-		
• zajęcia podsumowujące	1	0,5	-	1		
• przygotowanie zadań problemowych	-	-	2	2		
• samodzielna praca na platformie e-learningowej	-	-	2	6		
• przygotowanie do zajęć	-	-	1	1		

łącznie:	30	20	20	30	50	2
<p>N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne. Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 18 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 7 godzin samodzielnej pracę, a na studiach niestacjonarnych 13 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 12 godzin samodzielnej pracę.</p>						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			
wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład z dyskusją			praca w grupach, dyskusja, zadania problemowe, rozwiązywanie problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania w ramach opracowania biznes planu, burza mózgów,			
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			
studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, sporządzanie notatek, percepcja treści wykładów, samodzielna praca studenta na platformie w ramach wykładów pośrednim udziałem nauczyciela, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do zaliczenia przedmiotu			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium; samodzielna praca na platformie w ramach ćwiczeń z pośrednim udziałem nauczyciela; samodzielna praca na platformie – przygotowanie do zaliczenia przedmiotu.			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
brak			student zna podstawy i terminy z zakresu podstaw przedsiębiorczości i funkcjonowania społeczeństwa na poziomie szkoły średniej			
Cele przedmiotu:						
w zakresie wiedzy:						
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu nauk o zarządzaniu, w tym istotą procesu zarządzania w organizacjach zapoznać ich z istotą przywództwa i władzy w organizacjach i właściwej realizacji przez menedżera przypisanych mu zadań zapoznać ich z regułami, normami, zasadami i uwarunkowaniami funkcjonowania różnego rodzaju organizacji w ich otoczeniu zapoznać ich z zasadami przygotowania biznes planu 						
w zakresie umiejętności:						
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy zachodzące w organizacji nauczyć ich w jaki sposób właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem funkcjonowania podmiotów gospodarczych nauczyć ich jak wykorzystywać podstawowe metody, techniki i narzędzia badawcze do rozwiązywania problemów naukowych związanych z funkcjonowaniem organizacji, a także do rozwiązywania problemów praktycznych w zakresie nauk o zarządzaniu nauczyć ich jak samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej nauczyć ich przygotowania biznes planu 						
w zakresie kompetencji społecznych:						
<ul style="list-style-type: none"> przygotować ich do krytycznej analizy i oceny treści merytorycznych wpisujących się między innymi w obszar badań nauk o zarządzaniu, a także uczyć ich znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z zarządzaniem kształtować u studentów umiejętności działania w sposób innowacyjny i przedsiębiorczy 						

Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu; organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej.	0,5	-	0,5	-
2.	Wprowadzenie do zarządzania: istota zarządzania; proces zarządzania; zakres i funkcje zarządzania (planowanie, organizowanie, kierowanie, kontrola); menadżer w organizacji; business plan (definicja, struktura, zasadność sporządzenia).	1	2	1	1
3.	Zarządzanie w świetle teorii: prekursorzy teorii zarządzania; spojrzenie klasyczne (naukowe zarządzanie i zarządzanie administracyjne); spojrzenie behawioralne (A. Maslow, D. McGregor); spojrzenie ilościowe; spojrzenie systemowe; wybrane nowoczesne koncepcje zarządzania (Total Quality Management – TQM, Lean Management – LM, Lean Production – LP, Benchmarking – BM, Outsourcing).	1	2		1
4.	Organizacja i jej otoczenie: pojęcie i cechy organizacji; organizacja jako system; rodzaje organizacji; struktura organizacji; otoczenie organizacji; kultura organizacji; definicja przedsiębiorstwa; definicja instytucji publicznych i ich zadania; organizacje pozarządowe.	1	2		1
5.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	0,5	-	0,5	-
Razem zajęć teoretycznych:		4	6	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych, zasady wykonania zadań na ćwiczenia.	1	-	0,5	-
2.	Zarządzanie celami organizacji i planowanie: proces planowania – pojęcie i istota; cele organizacji; planowanie w organizacji; planowanie taktyczne; planowanie operacyjne.	1	2	0,5	2
3.	Zarządzanie strategią i planowanie strategiczne: charakter zarządzania strategicznego; formułowanie strategii; strategia na poziomie organizacji i jednostek organizacyjnych; analiza SWOT; wdrażanie strategii.	1	2	0,5	2
4.	Podejmowanie decyzji w organizacji: podejmowanie decyzji – pojęcie i istota; racjonalizacja procesu podejmowania decyzji; behawioralne aspekty podejmowania decyzji; grupowe podejmowanie decyzji w organizacjach.	0,5	2	0,5	1,5
5.	Przywództwo i władza w organizacji: istota i źródła przywództwa, źródła i rodzaje władzy, style kierowania; role i umiejętności kierownicze menedżera w organizacji.	0,5	2	0,5	1,5
6.	Zarządzanie zasobami ludzkimi i motywowanie: pojęcie zasobów ludzkich, modele polityki kadrowej, istota zarządzania zasobami ludzkimi, etapy zarządzania zasobami ludzkimi, definicja i istota motywowania, teorie motywacji.	0,5	2	0,5	1,5
7.	Kontrola w organizacji: istota, cel i zakres kontrolowania, obszary kontroli,	0,5	2	0,5	1,5

	rodzaje kontroli, proces kontrolowania.				
8.	Biznes plan: prezentacja założeń biznes planu przez studentów.	2	-	1	-
9.	Zajęcia podsumowujące: wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	1	-	0,5	1
Razem zajęć praktycznych:		8	12	5	10
		20	15		
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20		
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	treść			
wiedza	W_01	zna w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, podmioty i zjawiska z zakresu nauk o zarządzaniu oraz miejsce i rolę nauk o zarządzaniu w systemie nauki			
	W_02	zna w zaawansowanym stopniu teoretyczne podstawy zarządzania organizacją i zasady sporządzania biznes planu			
	W_03	zna w zaawansowanym stopniu reguły, normy, zasady i uwarunkowania funkcjonowania różnego rodzaju organizacji w ich otoczeniu			
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy zachodzące w organizacji			
	U_02	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem funkcjonowania podmiotów gospodarczych			
	U_03	potrafi wykorzystywać podstawowe metody, techniki i narzędzia badawcze do rozwiązywania problemów naukowych związanych z funkcjonowaniem organizacji, a także do rozwiązywania problemów praktycznych w zakresie nauk o zarządzaniu			
	U_04	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej			
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z funkcjonowaniem przedsiębiorstwa, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii, jak i praktyce			
	K_02	jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy			
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:					
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną				
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz za samodzielną pracę na platformie e-learningowej				
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz samodzielne rozwiązanie testów i zadań problemowych na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych				
kryteria oceny:	1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi. 2) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednost-				

	<p>ki metodyczne zajęć teoretycznych:</p> <p>Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta oraz poprawności rozwiązywania zadań.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium – test wiedzy	W_01, W_02, W_03, U_01	60
	O2	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	40
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 0,6xO1 + 0,4xO2</i>			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielne wykonywanie zadań problemowych o charakterze praktycznym, zespołowe przygotowanie i wykonanie zadania intelektualnego w formie biznes planu oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Zadania problemowe:</p> <p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy zadania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ końcowa = (O1 + O2 + O3) / 3$.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie zadania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie zadania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa zadania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno zadanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno zadanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne zadanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Zespołowe przygotowanie i wykonanie zadania intelektualnego w formie biznes planu: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – grupa wykonała zadanie w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie, a student miał bardzo duży wkład w jego przygotowanie i wykonanie; 4,5 – grupa wykonała zadanie w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, a student miał bardzo duży wkład w jego przygotowanie i wykonanie; 4,0 – grupa wykonała zadanie w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, a student miał raczej duży wkład w jego przygotowanie i wykonanie; 3,5 – grupa wykonała zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, pojawiły się niedocią-</p>			

	<p>gnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, a student miał raczej mały wkład w jego przygotowanie i wykonanie; 3,0 – grupa wykonała zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, przez co udział studenta w wykonaniu zadania jest nieistotny; 2,0 – grupa nie przygotowała i nie wykonała zadania lub student nie brał udziału w przygotowaniu zadania.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	Zadania problemowe	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, K_02	30	
	O2	Biznes plan	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	40	
	O3	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, K_02	30	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,3xO1 + 0,4xO2 + 0,3xO3$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę student na platformie e-learningowej oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	Punkty ECTS	waga oceny w %
	Oel	praca na platformie	wszystkie efekty	-	20
	Ot	zajęcia teoretyczne	wszystkie efekty	1	80
	Op	zajęcia praktyczne	wszystkie efekty	1	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,2\ Oel + 0,8\left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 1}{1 + 1}\right)$				

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:	
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K1_W01, K1_W02
W_02	K1_W03, K1_W07
W_03	K1_W06, K1W_11, K1_W12
U_01	K1_U01, K1_U02, K1_U08
U_02	K1_U03
U_03	K1_U04, K1_U05, K1_U06
U_04	K1_U14
K_01	K1_K01, K1_K02
K_02	K1_K05
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • Czerska M., Szpitter A. (red.), <i>Koncepcje zarządzania: podręcznik akademicki</i>, Warszawa 2010. • Griffin, R. W., <i>Podstawy zarządzania organizacjami</i>, Warszawa 2017. • Korzeniowski L., <i>Menedżment: podstawy zarządzania</i>, Kraków 2005. • Stabryła A. (red.), <i>Podstawy organizacji i zarządzania: podejście i koncepcje badawcze</i>, Słupsk 2008. • inna literatura w zależności od potrzeb i po akceptacji wykładowcy 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Kardas J., Bombiak E. (red.), <i>Funkcja motywowania w zarządzaniu współczesnymi organizacjami</i>, Siedlce 2014. • Moczydłowska J., Kowalewski K., <i>Nowe koncepcje zarządzania ludźmi</i>, Warszawa 2014. • Zimniewicz K., <i>Współczesne koncepcje i metody zarządzania</i>, Warszawa 2009. • inna literatura w zależności od potrzeb i po akceptacji wykładowcy 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • w zależności od potrzeb wskazane przez wykładowcę 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • w zależności od potrzeb wskazane przez wykładowcę 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

P.4. Podstawy ekonomii

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
P.4.	Podstawy ekonomii	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	I		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Uwaga: przedmiot ukierunkowany na zdobycie efektów uczenia się niezbędnym specjalistom z zakresu bezpieczeństwa						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	0,5	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	3	1	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	6	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące- kolokwium zaliczeniowe	0,5	0,5	1	1		
• studiowanie literatury	-	-	8	8		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	6	11		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	5	10	25	1
• zajęcia wprowadzające	0,5	0,5	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	7	4	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	12	10	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	0,5	0,5	1	1		
• przygotowanie zadań problemowych	-	-	2	2		
• przygotowanie do zajęć audytoryjnych/ praca na platformie	-	-	2	7		
łącznie:	30	20	20	30	50	2
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonar-						

nych 18 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 7 godzin samodzielnej pracę, a na studiach niestacjonarnych 13 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 12 godzin samodzielnej pracę.	
Metody dydaktyczne:	
zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli:
wykład informacyjny, informacja, dyskusja	praca w grupach, dyskusja, zadania problemowe, rozwiązywanie problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, metaplan
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta:
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielna praca na platformie w ramach wykładów z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, samodzielna praca na platformie w ramach ćwiczeń z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
brak	student zna podstawy i terminy z zakresu podstaw przedsiębiorczości i funkcjonowania społeczeństwa na poziomie szkoły średniej
Cele przedmiotu:	
w zakresie wiedzy:	
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami, zjawiskami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu nauk o ekonomii zapoznać ich z istotą procesów zachodzących w gospodarce w układzie międzynarodowym, krajowym i w różnych obszarach przedmiotowych związanych z realizacją zadań na rzecz bezpieczeństwa zapoznać ich z uwarunkowaniami funkcjonowania gospodarki z uwzględnieniem dylematów, jakie niesie ze sobą rozwój cywilizacyjny zapoznać ich z podstawowymi metodami, technikami, narzędziami i procedurami badawczymi wykorzystywanymi w badaniu problemów związanych z teorią i praktyką ekonomii i możliwościami ich wykorzystania do analizy zjawisk związanych z bezpieczeństwem ekonomicznym w wymiarze personalnym i strukturalnym 	
w zakresie umiejętności:	
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów dobierać źródła wiedzy ekonomicznej i w oparciu o nią identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy zachodzące w gospodarce pod kątem jej funkcjonowania i możliwości wykorzystania jej zasobów w zakresie bezpieczeństwa w wymiarze personalnym i strukturalnym nauczyć ich prognozować i modelować zjawiska ekonomiczne i analizować ich wpływ na funkcjonowanie gospodarki i rynku pracy nauczyć ich swobodnego posługiwania się pojęciami ekonomicznymi i uczestniczyć w różnego rodzaju dyskusjach i debatach poświęconych zagadnieniom ekonomicznym i bezpieczeństwa ekonomicznego nauczyć ich samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej 	
w zakresie kompetencji społecznych:	
<ul style="list-style-type: none"> przygotować studentów do krytycznej analizy i oceny treści merytorycznych wpisujących się między innymi w obszar badań ekonomicznych i wykorzystania powyższej wiedzy do budowania własnego potencjału osobistego i kompetencji zawodowych przygotować ich do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy 	
Treści kształcenia:	

zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	0,5	-	0,5	-
2.	Logika wyboru ekonomicznego: ekonomia; zasoby ekonomiczne; możliwości produkcyjne gospodarki; mikroekonomia; makroekonomia; wybór ekonomiczny; krzywa możliwości produkcyjnych; koszt alternatywny.	1	2	1	1
3.	Mikroekonomiczne podstawy gospodarowania: rynek; rodzaje rynku; mechanizm rynkowy; popyt; podaż; równowaga i nierównowaga rynkowa; cena minimalna; cena maksymalna.	1	2		1
4.	Makroekonomiczne podstawy gospodarowania: obieg okrężny w gospodarce; rachunkowość narodowa; rynek pracy; zjawisko bezrobocia w gospodarce.	1	2		1
5.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	0,5	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		4	6	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych i przedmiotu.	0,5	-	0,5	-
2.	Logika wyboru ekonomicznego: ekonomia; mikroekonomia; makroekonomia; wybór ekonomiczny; krzywa możliwości produkcyjnych; koszt alternatywny.	1	2	0,5	2
3.	Mikroekonomiczne podstawy gospodarowania: rynek; popyt; podaż; równowaga i nierównowaga rynkowa; cena minimalna i maksymalna.	1	2	1	1
4.	Makroekonomiczny opis gospodarki: gospodarka – pojęcie, istota i struktura; podmioty gospodarcze; obieg okrężny w gospodarce.	1,5	2	1	1
	Rachunkowość narodowa: kategorie produktu i dochodu narodowego; metody szacowania PKB; wzrost i rozwój gospodarczy.	1,5	2	0,5	2
5.	System pieniężny i bankowy w gospodarce: definicja pieniądza; funkcje pieniądza; popyt na pieniądź; podaż pieniądza; równowaga na rynku pieniężnym; kształtowanie polityki pieniężnej przez bank centralny; zjawisko inflacji.	1	2	0,5	2
6.	Makroekonomiczny rynek pracy: popyt pracy; podaż pracy; równowaga i nierównowaga na rynku pracy; zjawisko bezrobocia w gospodarce.	1	2	0,5	2
7.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	0,5	-	0,5	-
razem zajęć praktycznych:		8	12	5	10
		20		15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS					

– studia niestacjonarne		
Efekty uczenia się (student):		
kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	zna w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, podmioty, zjawiska i zagadnienia merytoryczne z zakresu nauk ekonomicznych, w tym podstawowe metody, techniki, narzędzia i procedury badawcze wykorzystywane w badaniu problemów związanych z teorią i praktyką ekonomii i możliwości ich wykorzystania do analizy zjawisk związanych z bezpieczeństwem ekonomicznym w wymiarze personalnym i strukturalnym
	W_02	zna w zaawansowanym stopniu istotę procesów zachodzących w gospodarce i ich uwarunkowania w układzie międzynarodowym, krajowym i w różnych obszarach przedmiotowych związanych z realizacją zadań na rzecz bezpieczeństwa
	W_03	zna w podstawowym stopniu dylematy współczesnej gospodarki i związane z jej rozwojem wyzwania i zagrożenia, a także ich wpływ teorii i praktykę bezpieczeństwa
umiejętności	U_01	potrafi dobierać źródła wiedzy ekonomicznej i w oparciu o nią identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy zachodzące w gospodarce pod kątem jej funkcjonowania i możliwości wykorzystania jej zasobów w zakresie bezpieczeństwa w wymiarze personalnym i strukturalnym
	U_02	potrafi w podstawowym zakresie prognozować i modelować zjawiska ekonomiczne i analizować ich wpływ na funkcjonowanie gospodarki i rynku pracy
	U_03	potrafi swobodnie posługiwać się pojęciami ekonomicznymi i uczestniczyć w różnego rodzaju dyskusjach i debatach poświęconych zagadnieniom ekonomicznym i bezpieczeństwa ekonomicznego
	U_04	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy i oceny treści merytorycznych wpisujących się między innymi w obszar badań ekonomicznych i wykorzystania powyższej wiedzy do budowania własnego potencjału osobistego i kompetencji zawodowych
	K_02	jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną	
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz samodzielna praca na platformie e-learningowej	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych	
kryteria oceny:	1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi. 2) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta oraz poprawności rozwiązywania	

	zadań. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, K_01	60
	O2	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_04	40
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 0,6xO1 + 0,4xO2</i>			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielne wykonywanie zadań problemowych o charakterze praktycznym, grupowe przygotowanie i wykonanie zadania intelektualnego w formie metaplanu oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych			
kryteria oceny:	1) Samodzielne wykonanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy zadania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ końcowa = (O1 + O2 + O3) / 3$. Kryteria oceny zadania: 5,0 – student wykonał zadanie poprawnie i samodzielnie; 4,5 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na jego ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny; 3,5 – student wykonał poprawnie zadanie ale z pomocą wykładowcy; 3,0 – student wykonał zadanie z pomocą wykładowcy i pomimo to pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie wykonał zadania 2) Grupowe przygotowanie i wykonanie zadania intelektualnego w formie metaplanu: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania, a także wkładu studenta w pracę związaną z jego przygotowaniem. Kryteria oceny: 5,0 – grupa wykonała zadanie w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie, a student miał bardzo duży wkład w jego przygotowanie i wykonanie; 4,5 – grupa wykonała zadanie w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, a student miał bardzo duży wkład w jego przygotowanie i wykonanie; 4,0 – grupa wykonała zadanie w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, a student miał raczej duży wkład w jego przygotowanie i wykonanie; 3,5 – grupa wykonała zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, a student miał raczej mały wkład w jego przygotowanie i wykonanie; 3,0 – grupa wykonała zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, przez co udział studenta w wykonaniu zadania jest nieistotny; 2,0 – grupa nie			

	<p>przygotowała i nie wykonała zadania lub student nie brał udziału w przygotowaniu zadania.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	Indywidualne zadania problemowe	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03	40	
	O2	Grupowe zadanie (metaplan)	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	30	
	O3	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, U_04	30	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę student na platformie e-learningowej oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Oel	praca na platformie	wszystkie efekty	-	20
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_04, K_01	1	80
Op	zajęcia praktyczne	wszystkie efekty	1		
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,2\ Oel + 0,8\ \left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 1}{1 + 1}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W03, K1_W04				
W_02	K1_W05, K1_W07				

W_03	K1_W11, K1_W12
U_01	K1_U01, K1_U02, K1_U03
U_02	K1_U05, K1_U06
U_03	K1_U08, K1_U11
U_04	K1_U14
K_01	K1_K01, K1_K06, K1_K07
K_02	K1_K05
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:	
<ul style="list-style-type: none"> • Milewski R., Kwiatkowski E. (red.), <i>Podstawy ekonomii</i>, Warszawa 2018. • Samuelson P.A., Nordhaus W.D., <i>Ekonomia</i> t.1 i 2., Warszawa 2012. • Żukowski M. (red.), <i>Ekonomia: zarys wykładu</i>, Lublin 2005. 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Grabia T., Nyk M., <i>Ekonomia: zadania i ćwiczenia z elementami ekonomii menedżerskiej</i>, Łódź 2018. • Kwiatkowski E., Kucharski L., <i>Podstawy ekonomii. Ćwiczenia i zadania</i>, Warszawa 2018. 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Dz.U. nr 78, poz. 483. • Ustawa budżetowa na rok 2019 z dnia 16 stycznia 2019 r. (Dz.U. 2019 poz. 198). 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • www.nbp.pl • www.stat.gov.pl 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

P.5. Podstawy wiedzy o państwie

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
P.5.	Podstawy wiedzy o państwie	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	II		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Uwaga: przedmiot ukierunkowany na zdobycie efektów uczenia się niezbędnym specjalistom z zakresu bezpieczeństwa						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	4	1	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	4	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	1	0,5	-	-		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	7	10		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	8	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia wprowadzające	2	1	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	8	8	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	8	5	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące	2	1	-	-		
• przygotowanie prezentacji multimedialnej/zadanie o charakterze intelektualnym	-	-	10	10		
• przygotowanie do egzaminu	-	-	10	10		
• praca na platformie	-	-	10	15		
łącznie:	30	20	45	55	75	3

<p>Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.</p> <p>Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 12 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 13 godzin samodzielnej pracę, a na studiach niestacjonarnych 8 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 17 godzin samodzielnej pracę.</p>					
Metody dydaktyczne:					
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:		
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 		
wykład informacyjny, informacja, dyskusja			wykład wprowadzający, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania		
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 		
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielna praca na platformie w ramach wykładów z pośrednim udziałem nauczycieli, przygotowanie pracy zaliczeniowej, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, samodzielna praca na platformie w ramach ćwiczeń z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu oraz egzaminu		
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:					
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:		
<ul style="list-style-type: none"> brak 			<ul style="list-style-type: none"> brak 		
Cele przedmiotu:					
w zakresie wiedzy:					
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów: z genezą państwa, współczesnym pojęciem państwa i jego elementami składowymi, zapoznać ich z podstawowymi pojęciami z zakresu teorii państwa: typami państwa i formami państwa, czynnikami wpływającymi na formę państwa i jego funkcjonowanie, a także z funkcjonowaniem systemów politycznych w we współczesnym państwie zapoznać ich z dylematami współczesnej cywilizacji ze szczególnym zwróceniem uwagi na procesy globalizacji i integracji i ich wpływ na kierunki ewolucji współczesnego państwa 					
w zakresie umiejętności:					
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów dokonywania analiz państwa w świetle ogólnej wiedzy o państwie nauczyć ich rozpoznawania podstaw funkcjonowania współczesnego państwa i rządzących procesami państwowymi zasad, reguł i norm nauczyć ich podstaw dotyczących funkcjonowania demokratycznego państwa i jego modeli nauczyć ich swobodnego posługiwania się terminologią związaną z funkcjonowaniem współczesnego państwa i wypowiadania się na ten temat w gronie specjalistów z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych 					
w zakresie kompetencji społecznych:					
<ul style="list-style-type: none"> przygotować studentów do samodzielnego poszukiwania źródeł wiedzy o współczesnym państwie i rozumienia znaczenia powyższej wiedzy w analizie zjawisk związanych z bezpieczeństwem narodowym 					
Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	-	0,5	-

2.	Istota i geneza państwa: państwo – aspekty terminologiczne; atrybuty i cechy państwa; suwerenność państwa; państwo a terytorium; koncepcje genezy państwa.	1	1	0,5	1,5
3.	Zarys historycznego rozwoju państwa: państwa antyczne; państwo średniowieczne; państwa ery nowożytnej; rozwój współczesnego państwa.	1	1		
4.	Państwo współczesne - jego cele i funkcje: istota i cechy współczesnego państwa; cele państwa; pojęcie i klasyfikacja funkcji państwa; cele i funkcje wewnętrzne współczesnego państwa; cele i funkcje zewnętrzne współczesnego państwa; patologie współczesnego państwa.	1	1	0,5	1,5
5.	Formy i struktura państwa: pojęcie i elementy składowe formy państwa; trójelementowa koncepcja formy państwa: forma rządu, ustrój terytorialny, reżim polityczny; czynniki warunkujące formę państwa; zmiana formy państwa; struktura państwa.	1	1		
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe	1	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		6	4	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych, zasady opracowania referatów i prezentacji multimedialnej.	2	-	1	0,5
2.	Władza państwowa: pojęcie i cechy władzy państwowej; trójpodział władzy w państwie; legitymizacja władzy; funkcje władzy państwowej; sprawowanie władzy w państwie; organy przymusu.	1	1	1	0,5
3.	Organy państwa: pojęcie i rodzaje organów państwowych; zasady regulujące tworzenie organów państwa; modelowe rozwiązania systemów organów państwa; głowa państwa; organy przedstawicielskie; organy administracyjne; sądownictwo; samorząd terytorialny.	1	1	1	0,5
4.	Państwo a jednostka i społeczeństwo: jednostka – człowiek i obywatel; prawa, wolności i obowiązki obywateli; społeczeństwo a państwo; naród a państwo; mniejszości narodowe; społeczeństwo obywatelskie.	1	1	1	0,5
5.	Państwo a partie polityczne i grupy nacisku: pojęcie i istota partii politycznych; typy partii politycznych; funkcje partii politycznych; systemy polityczne – pojęcie i rodzaje; grupy interesu i ich rola w państwie.	1	1	1	0,5
6.	Państwo a prawo i demokracja: relacja pomiędzy państwem a prawem; demokracja – pojęcie i istota; demokratyczne państwo prawa – pojęcie, geneza i istota; konstytucja jako podstawa ustroju i porządku prawnego w państwie; możliwości zmiany ustroju państwa.	1	1	1	0,5
7.	Państwo jako podmiot stosunków międzynarodowych: stosunki międzynarodowe i ich uwarunkowania; państwo jako podmiot prawnomiędzynarodowy i uczestnik stosunków międzynarodowych; upadłość państwa; instytucjonalizacja stosunków międzynarodowych; międzynarodowe stosunki kulturalne.	1	1	1	0,5
8.	Państwa narodowe w obliczu procesów globalizacji i integracji: państwo narodowe – pojęcie i istota; kondycja współczesnego państwa narodowego; pojęcie i konsekwencje globalizacji; państwa wobec globalizacji; państwo a procesy integracyjne; perspektywy dla współczesnego państwa narodowego.	1	1	1	0,5

9.	Rozwój współczesnego państwa polskiego: -państwo polskie w okresie II Rzeczypospolitej; państwo polskie po okresie II wojny światowej; transformacja ustrojowa w Polsce po 1989 roku; ustroj polityczny państwa polskiego; gospodarka rynkowa w Polsce; Polska a proces integracji z Unią Europejską.	1	1	1	0,5
10.	Zajęcia podsumowujące: ocena prezentacji multimedialnych; dyskusja – zaliczenie ćwiczeń.	2	-	1	0,5
razem zajęć praktycznych:		12	8	10	5
		20		15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	treść			
wiedza	W_01	zna i rozumie pojęcie współczesnego państwa i jego genezę, przyczyny upadku państw i sposoby tworzenia państw (w aspekcie historycznym i współczesnym)			
	W_02	zna i rozumie teoretyczne podstawy wiedzy o państwie, normy, reguły jakie funkcjonują w różnych systemach i ustrojach władzy państwowej, a także orientuje się w czynnikach jakie wpływają na formy danego państwa i relacje między segmentami władzy państwowej w kontekście – zarządzania bezpieczeństwem na szczeblu państwa			
	W_03	zna i rozumie skomplikowane zasady funkcjonowania państwa jako aparatu państwowego, w tym cele i funkcje współczesnego państwa			
umiejętności	U_01	potrafi właściwie ustalić źródła informacji o współczesnych aspektach funkcjonowania państwa			
	U_02	potrafi dostrzegać procesy rozwoju zagrożeń państwa, przewidywać ich główne kierunki, a zwłaszcza konsekwencje owych procesów dla bezpieczeństwa			
	U_03	potrafi samodzielnie analizować materiały źródłowe			
	U_04	potrafi uczestniczyć aktywnie w różnych formach dyskusji, przeprowadzonych na bazie referatów zagadnieniowych i prezentacji multimedialnych			
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do profesjonalnej pracy w strukturach organów lub instytucji bezpieczeństwa, a także do kreatywnej działalności na rzecz bezpieczeństwa środowiska lokalnego; a przy tym stać go na myślenie i działanie w sposób przedsiębiorczy, z zachowaniem proaktywnej postawy			
	K_02	akceptuje przyjęcie na siebie odpowiedzialności za sposób i efekty podejmowanych działań zawodowych, związanych z rozwiązywaniem praktycznych aspektów bezpieczeństwa			
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:					
forma zaliczenia:	egzamin				
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu, a także pozytywnej oceny za samodzielną pracę na platformie e-learningowej				
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium ustne i aktywny udział w dyskusji/rzeczowość argumentów				
kryteria oceny:	1) Kolokwium ustne: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane w zestawach losowanych przez studentów wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$				

	<p>Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania w zestawie; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Aktywność na zajęciach/udział w dyskusji/rzeczowość argumentów: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium ustne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02	60
	O2	udział w dyskusji; rzeczowość argumentów	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02	20
	O3	samodzielne rozwiązywanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 0,6xO1 + 0,2xO2 + 0,2xO3</i>			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym/prezentacja multimedialna oraz aktywność na zajęciach/udział w dyskusji			
kryteria oceny:	1) Samodzielne przygotowanie prezentacji multimedialnej Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę			

	<p>oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 2,0 – student nie wykonał zadania</p> <p>2) Udział w dyskusji/aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych:</p> <p>Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	prezentacja multimedialna	U_01, U_02, U_03, U_04,	60
	O2	aktywność na zajęciach/udział w dyskusji	U_01, U_02, U_03, U_04,	20
	O3	samodzielne rozwiązywanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,6 \times O1 + 0,2 \times O2 + 0,2 \times O3$			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin ustny			
forma oceny końcowej:	średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane w zestawach losowanych przez studentów wyliczona według wzoru:			

	$Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$				
kryteria oceny:	<p>1) Egzamin ustny</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania w zestawie; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił częściowej odpowiedzi na pytania, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w poważnym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	<i>Oe</i>	Egzamin ustny	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = Oe$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta na platformie e-learningowej, egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielną pracę na platformie e-learningowej:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Egzamin - ocena końcowa z egzaminu.</p> <p>3) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Oel</i>	praca na platformie	wszystkie efekty	-	10
	<i>Oe</i>	egzamin	wszystkie efekty	-	50
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02	1	40
<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, U_01, U_02, U_03, U_04	2		
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,1\ Oel + 0,5\ Oe + 0,4\ \left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 2}{1 + 2}\right)$				

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:	
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K1_W01
W_02	K1_W08, K1_W10
W_03	K1_W11, K1_W12
U_01	K1_U04
U_02	K1_U06
U_03	K1_U12
U_04	K1_U11
K_01	K1_K03, K1_K04
K_02	K1_K06
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> Grabowska S. (red.), <i>Nauka o państwie i prawie</i>, Rzeszów 2017. Kuciński J., <i>Podstawy wiedzy o państwie</i>, Warszawa 2003. Sobczak J., <i>Podstawy wiedzy o państwie i prawie</i>, Wydawnictwo UAM, Poznań 2002 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> Heywood A., <i>Politologia</i>, Warszawa 2011. Kordela M. (red.), <i>Kompendium wiedzy o społeczeństwie, państwie i prawie</i>, Warszawa 2011. Urbanek A., <i>Podstawy bezpieczeństwa państwa. Wymiar społeczno-polityczny</i>, Słupsk 2013. Wojtaszczyk K. A., Jakubowski W., <i>Społeczeństwo i polityka. Podstawy nauk politycznych</i>, Warszawa 2003. Żyro T., <i>Wstęp do politologii</i>, Warszawa 2012. inna literatura podawana na bieżąco w trakcie wykładu przez prowadzącego przedmiot 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> <i>Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej</i>. Tekst uchwalony przez Zgromadzenie Narodowe w dniu 02 kwietnia 1997 r., Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 1997 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> strony internetowe różnych instytucji państwa 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

P.6. Podstawy wiedzy o prawie

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
P.5.	Podstawy wiedzy o prawie	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	I		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Uwaga: przedmiot ukierunkowany na zdobycie efektów uczenia się niezbędnym specjalistom z zakresu bezpieczeństwa						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	0,5	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	4,5	1	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	4	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	1	0,5	1	1		
• przygotowanie do zaliczenia przedmiotu	-	-	3	3		
• studiowanie literatury	-	-	7	8		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	4	8		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	5	10	25	1
• ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	10	8	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	8	5	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące	1	1	-	-		
• przygotowanie prezentacji multimedialnej/zadanie o charakterze intelektualnym	-	-	1	1		
• przygotowanie do zaliczenia	-	-	2	2		
• praca na platformie	-	-	2	7		
łącznie:	30	20	20	30	50	2

<p>Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.</p> <p>Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 18 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 7 godzin samodzielną pracę, a na studiach niestacjonarnych 13 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 12 godzin samodzielną pracę.</p>	
Metody dydaktyczne:	
zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli:
wykład informacyjny, informacja, dyskusja	wykład wprowadzający, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta:
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielna praca na platformie w ramach wykładów z pośrednim udziałem nauczycieli, przygotowanie pracy zaliczeniowej, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, samodzielna praca na platformie w ramach ćwiczeń z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
<ul style="list-style-type: none"> brak 	<ul style="list-style-type: none"> brak
Cele przedmiotu:	
w zakresie wiedzy:	
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami z zakresu prawa, z uwzględnieniem koncepcji prawa, cech prawa oraz wieloznaczności terminu „prawo” zapoznać studentów z systemami normatywnymi, z uwzględnieniem norm moralnych, obyczajowych, prawnych, a także relacji między prawem a moralnością i normami obyczaju zapoznać studentów z pojęciem normy prawnej i przepisu prawnego z uwzględnieniem elementów norm prawnych, koncepcji norm prawnych zapoznać studentów z wiedzą o systemach prawa, z uwzględnieniem systemu prawa kontynentalnego oraz systemu anglosaskiego, gałęzi prawa, relacji systemu prawa polskiego do unijnego zapoznać studentów z zagadnieniami obowiązywania oraz tworzenia prawa, z uwzględnieniem hierarchii źródeł prawa w Polsce, budowy aktu normatywnego, stanowienia prawa zapoznać studentów z zagadnieniami stosunku prawnego oraz wykładni prawa 	
w zakresie umiejętności:	
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów rozwijania świadomej motywacji do przestrzegania regulacji występujących w społeczeństwie demokratycznym, w państwie prawa nauczyć studentów wykorzystania wiedzy teoretycznej do analizowania zdarzeń mogących mieć miejsce w sferze prawa 	
w zakresie kompetencji społecznych:	
<ul style="list-style-type: none"> przygotować studentów do samodzielnego poszukiwania źródeł wiedzy we współczesnych systemach prawnych kształtować u studentów kompetencje w zakresie przestrzegania norm i stosowania w praktyce zasad etycznych, moralnych i prawnych kształtować u studentów kompetencje w zakresie potrzeby rozwijania wiedzy i umiejętności z zakresu prawa kształtować u studentów potrzebę pogłębiania wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko pojętym prawem 	

Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	0,5	-	0,5	-
2.	Podstawowe koncepcje prawa: koncepcje prawnonaturalne, pozytywizm prawniczy, realizm prawny, wieloznaczność terminu „prawo”, podstawowe cechy i funkcje prawa.	1,5		0,5	0,5
3.	Prawo a inne systemy normatywne: wielość systemów normatywnych, normy moralne i obyczajowe, relacja między prawem a moralnością i normami obyczaju, prawo jako zjawisko kulturowe	1	1		0,5
4.	Normy i przepisy prawne: pojęcie normy postępowania, generalność i abstrakcyjność norm prawnych, elementy norm prawnych – hipoteza, dyspozycja i sankcja, obowiązek a uprawnienie, prawo podmiotowe, kompetencja, rodzaje sankcji prawnych, koncepcje budowy normy prawnej, przepis prawny a norma prawna, język prawny i język prawniczy	1	1	0,5	1
5.	System prawa: pojęcie i rodzaje systemów i kultur prawnych, porządek prawny, aksjologia prawa, źródła prawa;	1	1		1
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe	1	1	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		6	4	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych, zasady opracowania referatów i prezentacji multimedialnej.	1	-	1	-
2.	Ogólna charakterystyka nauk prawnych: prawoznawstwo, ujęcie teoretyczne, nauka prawa i jej dziedziny, filozofia prawa.	2	1	1	0,5
3.	Koncepcje pojmowania prawa: prawo naturalne, szkoła historyczna, pozytywizm prawniczy, solidaryzm w prawie, funkcjonalizm w prawie, współczesne teorie prawa.	2	1	1	0,5
4.	Normy prawne: norma prawna a przepis prawa, język prawny a język prawniczy, definicje legalne a definicje prawniczo-językowe.	1	1	1	0,5
5.	Wykładnia prawa: koncepcje egzegetyczne, rodzaje, podziały wykładni, luka prawna, reguły kolizyjne, dyrektywy interpretacyjne wykładni, reguły wnioskowania prawniczego.	1	1	1	0,5
6.	System prawa: system a porządek prawny, prawo przedmiotowe, prawo podmiotowe, prawo prywatne, prawo publiczne, system a kultura prawna.	1	1	1	0,5
7.	System źródeł prawa RP: akty prawa wewnątrz-państwowego, akty prawa międzynarodowego, stosowanie prawa, tworzenie prawa. Jednostka w prawie, prawa i wolności człowieka.	1	1	1	1
8.	Stosunek prawny: pojęcie stosunku prawnego, treść stosunku prawnego, zdarzenie prawne.	1	1	1	0,5

9.	System sądowniczy w Polsce: podstawa prawna; Sąd Najwyższy; sądownictwo powszechne; sądownictwo wojskowe; sądownictwo administracyjne; Krajowa Rada Sądownicza, sędziowie.	1	1	1	1
10.	Zajęcia podsumowujące: ocena referatów tematycznych, prezentacji multimedialnych; dyskusja – zaliczenie ćwiczeń.	1	-	1	-
razem zajęć praktycznych:		12	8	10	5
		20		15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	treść			
wiedza	W_01	zna i rozumie w pogłębionym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu podstaw wiedzy o prawie oraz jego miejsce w naukach o bezpieczeństwie, naukach pokrewnych oraz naukach współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz kierunki ich ewolucji i trendy rozwojowe, a także wynikające z tego konsekwencje dla teorii i praktyki prawa			
	W_02	zna i rozumie w pogłębionym stopniu metodologię badań związaną z teorią prawa, jej relacje w stosunku do metodologii badań społecznych, a także metody, techniki i narzędzia badawcze służące do rozwiązywania problemów naukowych związanych z teorią prawa			
	W_03	zna i rozumie w pogłębionym stopniu psychologiczne, ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne uwarunkowania teorii prawa w odniesieniu do systemów prawa			
umiejętności	U_01	potrafi właściwie ustalić źródła informacji o współczesnych aspektach funkcjonowania prawa			
	U_02	potrafi dostrzegać procesy rozwoju zagrożeń dla systemu prawa, przewidywać ich główne kierunki, a zwłaszcza konsekwencje owych procesów dla bezpieczeństwa			
	U_03	potrafi samodzielnie analizować prawne materiały źródłowe			
	U_04	potrafi uczestniczyć aktywnie w różnych formach dyskusji, przeprowadzonych na bazie referatów zagadnieniowych i prezentacji multimedialnych			
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do profesjonalnej pracy w strukturach organów lub instytucji bezpieczeństwa, a także do kreatywnej działalności na rzecz bezpieczeństwa środowiska lokalnego, a przy tym stać go na myślenie i działanie w sposób przedsiębiorczy, z zachowaniem proaktywnej postawy			
	K_02	akceptuje przyjęcie na siebie odpowiedzialności za sposób i efekty podejmowanych działań zawodowych, związanych z rozwiązywaniem praktycznych aspektów bezpieczeństwa			
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:					
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną				
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych				
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium ustne i samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej				
kryteria oceny:	1) Kolokwium ustne: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane w zestawach losowanych przez studentów wyliczona według wzoru:				

	$Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$ <p>Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania w zestawie; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną</p> <p>2) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych:</p> <p>Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium ustne	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, K_01, K_02	80
	O2	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,8xO1 + 0,2xO2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym/prezentacja multimedialna oraz aktywność na zajęciach/udział w dyskusji			
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielne przygotowanie prezentacji multimedialnej</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 2,0 – student nie wykonał zadania</p>			

	<p>2) Udział w dyskusji/aktywność na zajęciach Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Ip.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Prezentacja multimedialna	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, U_04,	60
	O2	Aktywność na zajęciach/udział w dyskusji	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02	20
	O3	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,6 \times O1 + 0,2 \times O2 + 0,2 \times O3$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę na platformie e-learningowej oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne			
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Egzamin - ocena końcowa z egzaminu.</p> <p>3) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p>			
sposób wyliczenia oceny	Ip.	sposób weryfikacji	odniesienie	punkty waga

i weryfikacji efektów uczenia się:			do efektów	ECTS	oceny w %
	<i>Oel</i>	praca na platformie	wszystkie efekty	-	20
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, K_01, K_02	1	80
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	wszystkie efekty	1	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,2\ Oel + 0,8\ \left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 1}{1 + 1}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W03				
W_02	K1_W04				
W_03	K1_W06, K1_W12				
U_01	K1_U01, K1_U03				
U_02	K1_U06				
U_03	K1_W07				
U_04	K1_U08, K1_U10, K1_U11				
K_01	K1_K03, K1_K04				
K_02	K1_K06, K1_K08				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> S. Grabowska (red.), <i>Nauka o państwie i prawie</i>, Rzeszów 2017. J. Sobczak, <i>Podstawy wiedzy o państwie i prawie</i>, Poznań 2002 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> Kordela M. (red.), <i>Kompendium wiedzy o społeczeństwie, państwie i prawie</i>, Warszawa 2011. inna literatura podawana na bieżąco w trakcie wykładu przez prowadzącego przedmiot 					
C. Materiały źródłowe:					
<ul style="list-style-type: none"> <i>Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej</i>. Tekst uchwalony przez Zgromadzenie Narodowe w dniu 02 kwietnia 1997 r., Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 1997 inne akty prawne w zależności od potrzeb 					
D. Przydatne strony internetowe:					
<ul style="list-style-type: none"> strony zawierające źródła prawa 					
Kontakt:					
osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN				
telefon:	59 840 52 03				
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl				

P.7. Współczesne systemy polityczne

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
Kod	nazwa					
P.7.	Współczesne systemy polityczne	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	I		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Uwaga: przedmiot ukierunkowany na zdobycie efektów uczenia się niezbędnym specjalistom z zakresu bezpieczeństwa						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	0,5	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	3	1	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	6	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium zaliczeniowe	0,5	0,5	2	2		
• studiowanie literatury	-	-	5	7		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	8	11		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	5	10	25	1
• ćwiczenia wprowadzające	0,5	0,5	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	7	4	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	12	10	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium	0,5	0,5	1	1		
• przygotowanie prezentacji multimedialnej			2	2		
• przygotowanie do kolokwium/przygotowanie prezentacji/praca na platformie	-	-	2	7		
łącznie:	30	20	20	30	50	2
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonar-						

nych 18 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 7 godzin samodzielnej pracę, a na studiach niestacjonarnych 13 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 12 godzin samodzielnej pracę.					
Metody dydaktyczne:					
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:		
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 		
wykład problemowy i konwersatoryjny z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, informacja, dyskusja			ćwiczenia audytoryjne: wykład wprowadzający; analiza przypadków, prezentacja problemów, dyskusja, burza mózgów		
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 		
sporządzanie notatek, studiowanie literatury, percepcja treści wykładów, samodzielna praca na platformie e-learningowej			percepcja treści zajęć, studiowanie literatury, przygotowanie do prezentacji zaliczeniowej		
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:					
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:		
<ul style="list-style-type: none"> nie dotyczy 			<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe terminy z zakresu prawa oraz zagadnienia merytoryczne związane z funkcjonowaniem państwa na poziomie szkoły średniej 		
Cele przedmiotu:					
w zakresie wiedzy:					
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami z zakresu współczesnych systemów politycznych oraz zagadnieniami merytorycznymi opisującymi funkcjonowanie systemów politycznych w strukturze państwa zapoznać studentów z najważniejszymi rozwiązaniami ustrojowymi współczesnych państw w Europie i na świecie 					
w zakresie umiejętności:					
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane z teorią i praktyką funkcjonowania współczesnych systemów politycznych nauczyć studentów wykorzystania wiedzy teoretycznej do analizowania zdarzeń, procesów i zjawisk mogących mieć miejsce w sferze współczesnych systemów politycznych i ich funkcjonowania w strukturze państwa nauczyć ich samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej 					
w zakresie kompetencji społecznych:					
<ul style="list-style-type: none"> kształtować u studentów kompetencje w zakresie znajomości zagadnień odnośnie współczesnych systemów politycznych i ich roli i funkcjach w strukturach państwa kształtować u studentów kompetencje w zakresie potrzeby rozwijania wiedzy i umiejętności w zakresie współczesnych systemów politycznych kształtować u studentów potrzebę pogłębiania wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych z zakresu współczesnych systemów politycznych. 					
Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	0,5	-	0,5	-
2.	Partie polityczne we współczesnym państwie: stowarzyszenia, stowarzyszenia polityczne, partie polityczne – konceptualizacja pojęcia; typy partii politycznych; cele i funkcje partii politycznych; systemy partyjne.	1	2	1	1

3.	Systemy polityczne: pojęcie systemu politycznego; klasyfikacje systemów politycznych; demokratyczne reżimy polityczne; niedemokratyczne reżimy polityczne.	1	2		1
4.	Demokratyczne systemy polityczne: konstytucja i jej znaczenie w budowaniu ustroju państwa; konstytucyjno-prawne zasady państwa demokratycznego; instytucje demokratycznych systemów politycznych (władza ustawodawcza, władza wykonawcza, władza sądownicza); partie polityczne w systemie państwa demokratycznego.	1	2		1
5.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium ustne zaliczeniowe.	0,5	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		4	6	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	0,5	-	0,5	-
2.	Współczesna myśl polityczna: konserwatyzm; myśl narodowa; myśl państwowa; liberalizm; myśl socjaldemokratyczna; myśl komunistyczna; polskie tradycje polityczne – liberalizm jako model partycypacji refleksyjnej i romantyzm jako model partycypacji euforycznej.	1	1	0,5	1
3.	Świadomość, aktywność i kultura polityczna: świadomość polityczna; ideologia a świadomość polityczna; wrogie ideologie – bezpieczeństwo ideologiczne; rodzaje aktywności publicznej; kultura polityczna.	1	1	0,5	1
4.	Zachowania wyborcze społeczeństwa: systemy wyborcze; głosowanie; kampanie wyborcze; system wyborczy a system partyjny; system wyborczy w Polsce.	1	1	0,5	1
5.	Partie polityczne i system partyjny w Polsce: typologie partii politycznych w Polsce; główne nurty partyjne w Polsce i ich reprezentacji; cechy polskiego systemu partyjnego; status prawny i zasady funkcjonowania partii politycznych w Polsce.	1	1	0,5	1
6.	Ustrój Rzeczypospolitej Polskiej: Konstytucja RP jako fundament działalności państwa; parlament w systemie naczelnych organów RP; prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, Rada Ministrów RP; władza sądownicza w Polsce; organy kontroli państwowej i ochrony prawnej; władza lokalna w Polsce.	1	2	1	1
7.	Ustrój polityczny wybranych państw regionu Euroatlantyckiego: Stany Zjednoczone Ameryki Północnej; Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii; Republika Francuska; Republika Federalna Niemiec.	1	3	0,5	2,5
8.	Ustroje polityczne wybranych państw byłego ZSRR: Federacja Rosyjska; Białoruś; Kazachstan; Ukraina; kraje bałtyckie (Litwa, Łotwa i Estonia); Gruzja.	1	3	0,5	2,5
9.	Zajęcia podsumowujące: podsumowanie i omówienie realizacji ćwiczeń.	0,5	-	0,5	-
razem zajęć praktycznych:		8	12	5	10
		20		15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					

Efekty uczenia się (student):		
kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	zna i rozumie podstawowe pojęcia i zagadnienia merytoryczne z zakresu współczesnych systemów politycznych i ich funkcjonowania w strukturach państwa
	W_02	zna uwarunkowania polityczne związane z funkcjonowaniem państwa i problemy związane z rozwojem współczesnej cywilizacji mające wpływ na kształt współczesnych systemów politycznych
umiejętności	U_01	potrafi wykorzystywać w praktyce wiedzę teoretyczną z zakresu współczesnych systemów politycznych
	U_02	potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną do analizowania zdarzeń, zjawisk i procesów w sferze współczesnych systemów politycznych i ich funkcjonowania w strukturach państwa
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych z zakresu współczesnych systemów politycznych
	K_02	jest gotów do uznawania potrzeby rozwijania wiedzy i umiejętności z zakresu współczesnych systemów politycznych
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną	
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz samodzielna praca na platformie e-learningowej	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium ustne, obecność na zajęciach oraz samodzielne rozwiązywanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych	
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium ustne:</p> <p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane w zestawach losowanych przez studentów wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania w zestawie; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość.</p> <p>2) Obecność na zajęciach:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – udział w ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – udział od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – udział od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – udział od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – udział</p>	

	<p>od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – udział w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium zaliczeniowe ustne	W_01, W_02, U_01, U_02, K_01, K_02	60
	O2	Obecność na zajęciach	W_01, U_01, U_02, K_01	20
	O3	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, U_02,	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$\text{Ocena końcowa z zajęć teoretycznych (Ot)} = 0,68 \times O1 + 0,2 \times O2 + 0,2 \times O3$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	<p>średnia ważona ocen na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania, aktywność na zajęciach audytoryjnych oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych</p>			
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielne wykonanie zadania na ćwiczenia (prezentacja multimedialna) Forma oceny końcowej: Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej). Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 2,0 – student nie wykonał zadania.</p> <p>2) Aktywność na zajęciach Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji; 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji; 4,0 – student uczestniczył w miarę często w dyskusji; 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji; 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji; 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jed-</p>			

	<p>nostki metodyczne zajęć praktycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	Samodzielne przygotowanie do zajęć (prezentacja multimedialna)	W_01, W_02, U_01, U_02, K_01, K_02	60	
	O2	Aktywność na zajęciach	W_01, U_01, U_02, K_01	20	
	O3	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, U_02,	20	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa\ z\ zaj\ę\c\ praktycznych\ (Op) = 0,6 \times O1 + 0,2 \times O2 + 0,2 \times O3$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę student na platformie e-learningowej oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Oel	praca na platformie	wszystkie efekty	-	20
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, U_01, U_02, K_01, K_02	1	80
	Op	zajęcia praktyczne	W_01, W_02, U_01, U_02, K_01, K_02	1	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,2\ Oel + 0,8\ \left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 1}{1 + 1}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K_W01, K_W02, K_W06, K_W07, K_W08				
W_02	K_W11, K_W12				
U_01	K_U03, K_U05, K_U07, K_U08, K_U11				

U_02	K_U03, K_U05, K_U07, K_U08, K_U11
K_01	K_K01, K_K02, K_K04
K_02	K_K07
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • Antoszewski, R. Herbut, <i>Systemy polityczne współczesnej Europy</i>, Warszawa 2007, • Gulczyński M., <i>Współczesne systemy polityczne</i>, Zielona Góra 2000, • Sokół W., Żmigrodzki M., <i>Systemy polityczne państw Europy Środkowej i Wschodniej</i>, Lublin 2005 • Sokół W., Żmigrodzki M. (red.), <i>Współczesne partie i systemy polityczne. Zagadnienia teorii i praktyki politycznej</i>, Lublin 2005. • Żmigrodzki M., Dziemidok-Olszewska B. (red.), <i>Współczesne systemy polityczne</i>, Warszawa 2007. 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Baszkiewicz J., <i>Powszechna historia ustrojów państwowych</i>, Gdańsk 2002. • Sobczak J., <i>Podstawy wiedzy o państwie i prawie</i>, Poznań 2002. • Wojtaszczyk K. A., Jakubowski W. (red.), <i>Społeczeństwo i polityka. Podstawy nauk politycznych</i>, Warszawa 2003. • Żyro T., <i>Wstęp do politologii</i>, Warszawa 2012. 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej</i>. Tekst uchwalony przez Zgromadzenie Narodowe w dniu 02 kwietnia 1997 r., Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 1997 • inne akty prawne w zależności od potrzeb 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • strony oficjalnych instytucji rządowych bądź naukowych 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

P.8. Podstawy prawne i organizacja systemu administracji

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
Kod	Nazwa					
P.8.	Podstawy prawne i organizacja systemu administracji	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	II		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Uwaga: przedmiot ukierunkowany na zdobycie efektów uczenia się niezbędnym specjalistom z zakresu bezpieczeństwa						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	0,5	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	3	1	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	6	2	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium zaliczeniowe	0,5	0,5	2	2		
• studiowanie literatury	-	-	5	7		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	8	11		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	5	10	25	1
• ćwiczenia wprowadzające	0,5	0,5	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	7	9	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	12	5	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium	0,5	0,5	1	1		
• przygotowanie prezentacji multimedialnej			2	2		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	2	7		
łącznie:	30	20	20	30	50	2
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonar-						

nych 18 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 7 godzin samodzielnej pracą, a na studiach niestacjonarnych 7 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 18 godzin samodzielnej pracą.					
Metody dydaktyczne:					
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:		
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 		
wykład problemowy i konwersatoryjny z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, informacja, dyskusja			ćwiczenia audytoryjne: wykład wprowadzający; analiza przypadków, prezentacja problemów, dyskusja, burza mózgów		
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 		
sporządzanie notatek, studiowanie literatury, percepcja treści wykładów, samodzielna praca na platformie e-learningowej			percepcja treści zajęć, studiowanie literatury, przygotowanie do prezentacji zaliczeniowej		
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:					
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:		
nie dotyczy			student zna podstawowe terminy z zakresu prawa oraz zagadnienia merytoryczne związane z funkcjonowaniem państwa i administracji na poziomie szkoły średniej		
Cele przedmiotu:					
w zakresie wiedzy:					
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami z zakresu nauk o administracji oraz zagadnieniami merytorycznymi opisującymi funkcjonowanie systemów administracji publicznej w Polsce zapoznać studentów z najważniejszymi rozwiązaniami ustrojowymi i zasadami funkcjonowania administracji rządowej i samorządowej w Polsce 					
w zakresie umiejętności:					
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane z teorią i praktyką funkcjonowania systemu administracji w Polsce nauczyć studentów wykorzystania wiedzy teoretycznej do analizowania zdarzeń, procesów i zjawisk mogących mieć miejsce w sferze współczesnych systemów administracyjnych i ich funkcjonowania w strukturze państwa nauczyć ich korzystania ze źródeł prawa w zakresie analizy procesów i zjawisk związanych z funkcjonowaniem systemu administracji w Polsce nauczyć ich samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej 					
w zakresie kompetencji społecznych:					
<ul style="list-style-type: none"> kształtować u studentów kompetencje w zakresie znajomości zagadnień odnośnie współczesnych systemów administracji publicznej i ich roli i funkcjach w strukturach państwa kształtować u studentów kompetencje w zakresie potrzeby rozwijania wiedzy i umiejętności w zakresie funkcjonowania współczesnych systemów administracji publicznej kształtować u studentów potrzebę pogłębiania wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych z zakresu współczesnych systemów administracji publicznej 					
Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	0,5	-	0,5	-
2.	Pojęcie i zasady działania administracji publicznej: pojęcie administracji;	1	2	1	1

	rodzaje administracji cechy administracji; przesłanki sprawnego funkcjonowania administracji; zasady organizacji i działania administracji; nauki o administracji.				
3.	Prawne podstawy funkcjonowania administracji publicznej w Polsce: konstytucyjne ramy funkcjonowania systemu administracji w Polsce; przepisy regulujące funkcjonowanie jednostek administracji rządowej szczebla centralnego i wojewódzkiego; przepisy prawne regulujące funkcjonowanie jednostek samorządu terytorialnego; sądownictwo administracyjne w Polsce..	1	2		1
4.	Podział terytorialny państwa – aspekty teoretyczne: terytorium państwa – pojęcie i zasadnicze elementy; pojęcie i rodzaje podziału terytorialnego; czynniki warunkujące podział terytorialny; kształtowanie podziału terytorialnego; zasadniczy i pomocniczy podział terytorialny; podziały terytorialne specjalne; przykłady podziałów administracyjnych państw europejskich.	1	2		1
5.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium ustne zaliczeniowe.	0,5	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		4	6	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	0,5	-	0,5	-
2.	Prawne formy działania administracji w Polsce: prawo administracyjne w Polsce; formy działania administracji – pojęcie i klasyfikacja; akty normatywne w działalności administracji; akty administracyjne; porozumienia administracyjne; umowy w działalności jednostek administracji.	1	2	2	1,5
3.	Struktura systemu administracji w Polsce: dualny model funkcjonowania systemu administracji publicznej w Polsce; zasadnicze funkcje i zadania systemu administracji publicznej w Polsce; struktura systemu administracji publicznej w Polsce; podziały administracyjny w Polsce – aspekty historyczne i stan aktualny.	1	2	2	1,5
4.	Administracja rządowa szczebla centralnego w Polsce: pozycja ustrojowa; zadania, kompetencje i organizacja funkcjonowania Rady Ministrów; administracja ministerialna; administracja urzędów centralnych.	1	2	1	2
5.	Administracja rządowa szczebla wojewódzkiego w Polsce: podmioty wykonujące zadania administracji rządowej w województwie; pozycja ustrojowa wojewody; zakres działania wojewody; aparat pomocniczy wojewody; rządowa administracja zespólna i niezespólna w województwie.	1	2	1	1
6.	Administracja samorządowa w Polsce: organizacja i funkcjonowanie administracji samorządowej szczebla gminy; organizacja i funkcjonowanie administracji samorządowej szczebla powiatu; organizacja i funkcjonowanie administracji samorządowej szczebla wojewódzkiego..	1	2	1	2
7.	Służba cywilna w Polsce: podstawy prawne służby cywilnej; pojęcie służby cywilnej; korpus służby cywilnej; organizacja służby cywilnej; praca w służbie cywilnej; obowiązki, uprawnienia i odpowiedzialność członka korpusu służby cywilnej; przygotowanie zawodowe i szkolenie członków służby cywilnej.	1	1	1	1

8.	Pracownicy samorządowi: podstawy prawne statusu pracowników samorządowych; pracownik samorządowy i pracodawca; nawiązanie stosunku pracy i zmiana tego stosunku; obowiązki, uprawnienia i odpowiedzialność pracownika samorządowego.	1	1	0,5	1
9.	Zajęcia podsumowujące: podsumowanie i omówienie realizacji ćwiczeń.	0,5	-	0,5	-
razem zajęć praktycznych:		8	12	5	10
		20		15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	treść			
wiedza	W_01	zna i rozumie podstawowe pojęcia i zagadnienia merytoryczne z zakresu funkcjonowania współczesnych systemów administracji publicznej			
	W_02	zna uwarunkowania formalno-prawne związane z funkcjonowaniem administracji publicznej i problemy związane z rozwojem współczesnej cywilizacji mające wpływ na kształt współczesnych systemów administracyjnych			
umiejętności	U_01	potrafi wykorzystywać w praktyce wiedzę teoretyczną z zakresu nauk administracyjnych i wiedzę związaną z praktyką funkcjonowania systemów administracji publicznej			
	U_02	potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną do analizowania zdarzeń, zjawisk i procesów dotyczących funkcjonowania systemów administracji publicznej			
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych z zakresu funkcjonowania systemu administracji			
	K_02	jest gotów do uznawania potrzeby rozwijania wiedzy i umiejętności z zakresu funkcjonowania systemu administracji publicznej i aktywnego przygotowania się do roli pracownika administracji bezpieczeństwa			
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:					
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną				
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz samodzielna praca na platformie e-learningowej				
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium ustne, obecność na zajęciach oraz samodzielne rozwiązywanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych				
kryteria oceny:	1) Kolokwium ustne: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane w zestawach losowanych przez studentów wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$ Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania w zestawie; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpo-				

	<p>wiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość.</p> <p>2) Obecność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu Kryteria oceny: 5,0 – udział w ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – udział od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – udział od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – udział od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – udział od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – udział w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium zaliczeniowe ustne	W_01, W_02, U_01, U_02, K_01, K_02	60
	O2	Obecność na zajęciach	W_01, U_01, U_02, K_01	20
	O3	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, U_02,	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa\ z\ zaj\ę\c\ teoretycznych\ (Ot) = 0,68 \times O1 + 0,2 \times O2 + 0,2 \times O3$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania, aktywność na zajęciach oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielne wykonanie zadania na ćwiczenia (prezentacja multimedialna) Forma oceny końcowej: Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej). Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecz-</p>			

	<p>nym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 2,0 – student nie wykonał zadania.</p> <p>2) Aktywność na zajęciach Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji; 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji; 4,0 – student uczestniczył w miarę często w dyskusji; 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji; 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji; 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	Samodzielne przygotowanie do zajęć (prezentacja multimedialna)	W_01, W_02, U_01, U_02, K_01, K_02	60	
	O2	Aktywność na zajęciach	W_01, U_01, U_02, K_01	20	
	O3	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, U_02,	20	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa\ z\ zaj\ę\c\ ty\ praktycznych\ (Op) = 0,6 \times O1 + 0,2 \times O2 + 0,2 \times O3$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę student na platformie e-learningowej oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciopunktowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Oel	praca na platformie	wszystkie efekty	-	20
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, U_01, U_02, K_01, K_02	1	80
	Op	zajęcia praktyczne	W_01, W_02, U_01, U_02, K_01, K_02	1	

sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,2\ Oel + 0,8\left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 1}{1 + 1}\right)$
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:	
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K1_W01, K1_W02, K1_W06, K1_W07, K1_W08
W_02	K1_W11, K1_W12
U_01	K1_U03, K1_U05, K1_U07, K1_U08, K1_U11
U_02	K1_U03, K1_U05, K1_U07, K1_U08, K1_U11
K_01	K1_K01, K1_K02, K1_K04
K_02	K1_K07
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • Hausner J., <i>Administracja publiczna</i>, Warszawa 2005. • Dolnicki B., <i>Samorząd terytorialny</i>, Warszawa 2016. • Stahl M. (red.), <i>Prawo administracyjne. Pojęcia, instytucje, zasady w teorii i orzecznictwie</i>, Warszawa 2016. • Zieliński E., <i>Administracja rządowa i samorządowa w Polsce</i>, Warszawa 2013. 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Lipska-Sondecka A., <i>Transformacja administracji publicznej w Polsce od upadku realnego socjalizmu do członkostwa w Unii Europejskiej</i>, Warszawa 2015. • Zimmermann J., <i>Prawo administracyjne</i>, Warszawa 2016. 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej</i>. Tekst uchwalony przez Zgromadzenie Narodowe w dniu 02 kwietnia 1997 r., Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 1997. • Ustawa z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (tj. Dz.U. z 2017 r. poz. 888) • Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 486) • Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 814) • Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 446) • inne akty prawne w zależności od potrzeb 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • strony oficjalnych instytucji rządowych, samorządowych bądź naukowych 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

3.1.3. Treści kierunkowe – podstawowe dla dyscypliny wiodącej

3.1.3.1. Wykaz zajęć

Grupa treści kształcenia	Nazwa zajęć/przedmiotu	Kod
Treści kierunkowe – podstawowe dla dyscypliny wiodącej	Teoria bezpieczeństwa	K.1.
	Wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa	K.2.
	Bezpieczeństwo personalne	K.3.
	Bezpieczeństwo państwa	K.4.
	Prawne podstawy bezpieczeństwa	K.5.
	Bezpieczeństwo społeczne	K.6.
	Polityka i strategia bezpieczeństwa	K.7.
	System bezpieczeństwa narodowego	K.8.
	Bezpieczeństwo międzynarodowe	K.9.
	Wstęp do metodologii badań bezpieczeństwa	K.10.

3.1.3.2. Szczegółowy opis zajęć

K.1. Teoria bezpieczeństwa

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
Kod	Nazwa					
K.1	Teoria bezpieczeństwa	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	I		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	4	1	-	-		
• zajęcia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	0,5	1	2		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	4	3	-	-		
• samodzielna praca na platformie e-learningowej	-	-	6	10		
• studiowanie literatury	-	-	4	4		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu	-	-	4	4		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia audytoryjne z bezpośrednim udziałem nauczycieli	8	8	-	-		
• zajęcia wprowadzające	2	1	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	2	1	-	1		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	8	5	-	-		
• samodzielna praca na platformie e-learningowej	-	-	15	19		
• przygotowanie do ćwiczeń	-	-	10	10		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu	-	-	5	5		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						

Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 12 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 13 godzin samodzielnej pracą, a na studiach niestacjonarnych 8 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 17 godzin samodzielnej pracą.	
Metody dydaktyczne:	
zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli:
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja, konwersatoria	ćwiczenia audytoryjne: prezentacja zasadniczych problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta:
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielna praca na platformie w ramach wykładów z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie w ramach samokształcenia; przygotowanie do kolokwium i egzaminu	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, samodzielna praca na platformie w ramach ćwiczeń z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie w ramach samokształcenia, przygotowanie do kolokwium i egzaminu
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
nie dotyczy	student posiada ogólną wiedzę o funkcjonowaniu państwa na poziomie szkoły średniej
Cele przedmiotu:	
w zakresie wiedzy:	
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z teoretycznymi podstawami bezpieczeństwa, w tym teoriami naukowymi z zakresu nauk o bezpieczeństwie, nauk pokrewnych oraz nauk współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz podstawowymi pojęciami, faktami, obiektami i zjawiskami z zakresu teorii bezpieczeństwa oraz jej miejscem i rolą w naukach o bezpieczeństwie i innych dyscyplinach naukowych związanych z teorią i praktyką bezpieczeństwa oraz ich wzajemnymi relacjami zapoznać ich w zaawansowanym stopniu, z perspektywy teorii bezpieczeństwa, z różnymi rodzajami kategorii podmiotów personalnych i strukturalnych, w tym człowiekiem jako jednostką społeczną, grupami, organizacjami i instytucjami społecznymi zapoznać ich w podstawowym stopniu z psychologicznymi, ekonomicznymi, społecznymi, prawnymi, etycznymi, moralnymi i prakseologicznymi uwarunkowaniami procesu zapewnienia bezpieczeństwa różnym rodzajom grup i organizacji społecznych 	
w zakresie umiejętności:	
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią bezpieczeństwa, z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych przedmiotów kształcenia nauczyć ich wykonywać w oparciu o wiedzę z zakresu teorii bezpieczeństwa podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT) nauczyć posługiwać się w swobodnie pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu teorii bezpieczeństwa w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców, w różnych sytuacjach zawodowych nauczyć posługiwać się w swobodnie podstawowymi pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu teorii bezpieczeństwa w trakcie komunikowania się ze specjalistami z zakresu bezpieczeństwa 	
w zakresie kompetencji społecznych:	
<ul style="list-style-type: none"> przygotować studentów do krytycznej oceny treści związanych z teorią bezpieczeństwa, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce bezpieczeństwa przygotować do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu teorii bezpieczeństwa w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem 	

<ul style="list-style-type: none"> przygotować do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej 					
Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	-	0,5	-
2.	Podstawy wiedzy o bezpieczeństwie: ogólne pojmowanie bezpieczeństwa; bezpieczeństwo jako proces społeczny i stan; bezpieczeństwo zewnętrzne i wewnętrzne; bezpieczeństwo personalne i strukturalne.	0,5	0,5	1	1
3.	Bezpieczeństwo jako potrzeba, wartość i prawo człowieka i grup społecznych: bezpieczeństwo jako potrzeba, bezpieczeństwo jako wartość, bezpieczeństwo jako prawo człowieka i grup społecznych.	0,5	0,5		
4.	Psychologiczne aspekty bezpieczeństwa: subiektywny i obiektywny wymiar bezpieczeństwa; brak bezpieczeństwa jako negatywny stan emocjonalny; stres i frustracja jako reakcja na sytuacje trudne; stres pola walki.	0,5	0,5		
5.	Szanse, wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa: szanse na bezpieczeństwo; wyzwania w dziedzinie bezpieczeństwa; zagrożenia bezpieczeństwa; ryzyko i sytuacje trudne; typologia zagrożeń bezpieczeństwa.	0,5	0,5		1
6.	Podmiotowy wymiar bezpieczeństwa: istota podmiotowego charakteru bezpieczeństwa; struktura podmiotów bezpieczeństwa; koncepcja poziomów analizy bezpieczeństwa.	0,5	0,5		
7.	Przedmiotowy wymiar bezpieczeństwa: istota przedmiotowego wymiaru bezpieczeństwa; koncepcja sektorowej analizy bezpieczeństwa; współzależność sektorów bezpieczeństwa; podmiotowo-przedmiotowy wymiar bezpieczeństwa; typologia bezpieczeństwa w wymiarze przedmiotowym.	0,5	0,5		
8.	Człowiek i państwo jako podmioty bezpieczeństwa: istota bezpieczeństwa człowieka, podstawowe założenia koncepcji bezpieczeństwa humanitarne (<i>human security</i>), podmiotowy i przedmiotowy wymiar bezpieczeństwa państwa.	0,5	0,5		1
9.	Bezpieczeństwo narodowe: podstawy wiedzy o bezpieczeństwie państwa i narodu, interesy narodowe i ich kategoryzacja, dobro wspólne a bezpieczeństwo; cele bezpieczeństwa państwa; polityka i strategia bezpieczeństwa narodowego, system bezpieczeństwa narodowego.	0,5	0,5		
10.	Kolokwium zaliczeniowe i podsumowanie zajęć: kolokwium zaliczeniowe, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		6	4	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	2	-	1	-
2.	Subiektywny i obiektywny charakter bezpieczeństwa: dwuaspektowy	1	1	1	1

	charakter bezpieczeństwa; subiektywne postrzeganie bezpieczeństwa; obiektywny charakter a subiektywne postrzeganie bezpieczeństwa.				
3.	Czynniki percepcji zagrożeń bezpieczeństwa: percepcja zagrożeń bezpieczeństwa - poczucie bezpieczeństwa; psychologiczne czynniki percepcji zagrożeń; sytuacyjne czynniki postrzegania zagrożeń.	1	1	1	0,5
4.	Człowiek wobec zagrożeń bezpieczeństwa: sposoby radzenia sobie z zagrożeniami bezpieczeństwa; model postępowania wobec zagrożeń bezpieczeństwa; sposoby działalności człowieka na rzecz bezpieczeństwa.	1	1	1	0,5
5.	Tradycyjne i współczesne pojmowanie bezpieczeństwa: tradycyjne rozumienie bezpieczeństwa; czynniki ewolucji tradycyjnego paradygmatu bezpieczeństwa; rys historyczny ewolucji tradycyjnego pojmowania bezpieczeństwa; współczesny paradygmat bezpieczeństwa; konsekwencje szerokiego pojmowania bezpieczeństwa.	1	1	1	0,5
6.	Poziomy analizy bezpieczeństwa: poziom systemu międzynarodowego (globalny); poziom podsystemu (regionalny); poziom jednostki (głównie państwa); poziom subjednostki; poziom jednostki ludzkiej.	1	1	1	0,5
7.	Sektory bezpieczeństwa politycznego, militarne i ekonomicznego: sektor bezpieczeństwa politycznego; sektor bezpieczeństwa militarne; sektor bezpieczeństwa ekonomicznego.	1	1	1	0,5
8.	Sektory bezpieczeństwa kulturowo-tożsamościowego, ekologicznego i powszechnego: sektor bezpieczeństwa kulturowo-tożsamościowego; sektor bezpieczeństwa ekologicznego; sektor bezpieczeństwa powszechnego.	1	1	1	0,5
9.	Współczesne nurty i teorie bezpieczeństwa: bezpieczeństwo w nurcie realistycznym; bezpieczeństwo w liberalizmie; konstruktywistyczne teorie bezpieczeństwa; bezpieczeństwo w teoriach radykalnych i w teoriach krytycznych.	1	1	1	1
10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe; omówienie wyników testu; wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych; podsumowanie zajęć praktycznych.	2	-	1	-
razem zajęć praktycznych:		12	8	10	5
		20		15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	Treść			
wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu teoretyczne podstawy bezpieczeństwa, w tym teorie naukowe z zakresu nauk o bezpieczeństwie, nauk pokrewnych oraz nauk współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu teorii bezpieczeństwa oraz jej miejsce i rolę w naukach o bezpieczeństwie i innych dyscyplinach naukowych związanych z teorią i praktyką bezpieczeństwa oraz ich wzajemne relacje			
	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu, z perspektywy teorii bezpieczeństwa, różnego rodzaju kategorie podmiotów personalne i strukturalne, w tym człowieka, jako jednostkę społeczną, grupy, organizacje i instytucje społeczne			
	W_03	zna w podstawowym stopniu psychologiczne, ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne, teoretyczne uwarunkowania procesu zapewnienia bezpieczeństwa różnego rodzaju grup i organizacji społecznych			
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią bezpieczeństwa, z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej,			

		nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia		
	U_02	potrafi wykonywać w oparciu o wiedzę z zakresu teorii bezpieczeństwa podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT)		
	U_03	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem teorii bezpieczeństwa		
	U_04	potrafi posługiwać się w swobodnie podstawowymi pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu teorii bezpieczeństwa w trakcie komunikowania się ze specjalistami z zakresu bezpieczeństwa		
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z teorią bezpieczeństwa, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii, jak i praktyce bezpieczeństwa		
	K_02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu teorii bezpieczeństwa w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem		
	K_03	jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	egzamin			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu, a także pozytywnej oceny za samodzielną pracę na platformie e-learningowej			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz oceny za samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	<i>O1</i>	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	80
	<i>O2</i>	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	20

sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych (O_t) = $0,8 \times O_1 + 0,2 \times O_2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej) oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 2,0 – student nie wykonał zadania</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	60
	O2	samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	20
	O3	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (O_p) = $0,6 \times O_1 + 0,2 \times O_2 + 0,2 \times O_3$			

końcowej:					
sposób zaliczenia i forma egzaminu:					
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru				
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie e-learningowej				
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	<i>Oe</i>	test pisemny	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = Oe</i>				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta na platformie e-learningowej, egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielną pracę na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p> <p>3) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Oel</i>	praca na platformie	wszystkie efekty	-	10
	<i>Oe</i>	egzamin	wszystkie efekty	-	50
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	1	40
<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	2		
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ końcowa = 0,1\ Oel + 0,5Oe + 0,4\left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W02, K1_W03				
W_02	K1_W05				
W_03	K1_W12				
U_01	K1_U01				

U_02	K1_U02
U_03	K1_U03
U_04	K1_U08
K_01	K1_K01
K_02	K1_K02
K_03	K1_K07
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • Chojnowski L., <i>Bezpieczeństwo. Zarys teorii</i>, Słupsk 2015. • Chojnowski L., <i>Bezpieczeństwo narodowe. Studium teoretyczne</i>, Słupsk 2015. • Kitler W., <i>Bezpieczeństwo narodowe RP. Podstawowe kategorie. Uwarunkowania. System</i>, Warszawa 2011. • Urbanek A., <i>Podstawy bezpieczeństwa państwa. Wymiar społeczno-polityczny</i>, Słupsk 2013. 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Chojnowski L., <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe. Aspekty instytucjonalne i organizacyjne</i>, Słupsk 2017. • Chojnowski L., <i>Bezpieczeństwo powszechne</i>, [w:] <i>Wybrane problemy bezpieczeństwa. Teoria. Strategia. System</i>, red. A. Urbanek, Słupsk 2012. • Chojnowski L., <i>Bezpieczeństwo polityczne państwa</i> [w:] <i>Rozważania o przestrzeni bezpieczeństwa</i>, red. A. Urbanek, Słupsk 2014. • Chojnowski L., <i>Kulturowo-tożsamościowy wymiar bezpieczeństwa</i> [w:] <i>Współczesne bezpieczeństwo. Perspektywa teoretyczno-metodologiczna</i>, red. S. Jaczyński, M. Kubiak, M. Minkina, Siedlce-Warszawa 2011. • Chojnowski L., <i>Polityczny sektor bezpieczeństwa</i>, Zeszyty Naukowe WSOWL nr 3/2012. • Chojnowski L., <i>Podmiotowo-przedmiotowe ramy analizy bezpieczeństwa a multidyscyplinarność naukowa bezpieczeństwa</i>, [w:] <i>Metodyczne i dydaktyczne aspekty bezpieczeństwa narodowego</i>, W. Kitler, T. Kośmider (red.), Warszawa 2015. • Chojnowski L., <i>Wybrane zagadnienia ewolucji bezpieczeństwa</i>, „Przedsiębiorczość i Zarządzanie 2009, Tom X, Zeszyt 6, Społeczna Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Zarządzania, Łódź 2009. • Sulowski S., Brzeziński M. (red.), <i>Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa. Wybrane zagadnienia</i>, Warszawa 2009. • Gryz J., <i>Bezpieczeństwo państwa. Władza - Polityka - Strategia</i>, Warszawa 2013. • Gryz J., <i>Zarys podstaw teorii bezpieczeństwa</i>, Warszawa 2010. • Pawłowski J. (red.), <i>Podstawy bezpieczeństwa współczesnego państwa (podmiotu). Implikacje</i>, Warszawa 2015. • Szpyra R., <i>Bezpieczeństwo militarne państwa</i>, Warszawa 2012. • <i>Wybrane problemy bezpieczeństwa. Aspekty społeczno-ideologiczne</i>, red. A. Urbanek, Włocławek 2015. • <i>Wybrane problemy bezpieczeństwa. Dziedziny bezpieczeństwa</i>, red. A. Urbanek, Słupsk 2013. • <i>Wybrane problemy bezpieczeństwa. Ekologiczny, personalny i społeczno-kulturowy kontekst bezpieczeństwa</i>, red. A. Urbanek, Słupsk 2014. • <i>Wybrane problemy bezpieczeństwa. Teoria. Strategia. System</i>, red. A. Urbanek, Słupsk 2012. • <i>Wybrane problemy bezpieczeństwa. Rozważania o przestrzeni bezpieczeństwa</i>, red. A. Urbanek, Słupsk 2014. • Urbanek A., <i>Współczesny człowiek w przestrzeni bezpieczeństwa. W poszukiwaniu teoretyczności bezpieczeństwa personalnego</i>, Słupsk 2015. 	
C. Materiały źródłowe:	
nie dotyczy	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • https://www.bbn.gov.pl • https://mswia.gov.pl/ • http://www.msz.gov.pl/pl/ • inne strony instytucji rządowych i naukowych w zależności od potrzeb 	
Kontakt:	

osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

K.2. Wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
Kod	nazwa					
K.2.	Wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	II		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	4	1	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	4	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	1	0,5	1	1,5		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej/studiowanie literatury	-	-	5	5		
• samodzielna praca na platformie	-	-	7	11,5		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	2	2		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	10	8	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	8	5	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium	1	1	-	-		
• przygotowanie case study	-	-	10	10		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu	-	-	10	10		
• praca na platformie	-	-	10	15		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						

Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 12 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 13 godzin samodzielną pracę, a na studiach niestacjonarnych 8 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 17 godzin samodzielną pracę.	
Metody dydaktyczne:	
zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli:
wykład informacyjny, informacja, dyskusja	wykład wprowadzający, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta:
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielna praca na platformie w ramach wykładów z pośrednim udziałem nauczycieli, przygotowanie pracy zaliczeniowej, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, samodzielna praca na platformie w ramach ćwiczeń z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
teoria bezpieczeństwa	student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa, w tym ogólne pojmowanie i kategoryzację bezpieczeństwa, a także istotę wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa
Cele przedmiotu:	
w zakresie wiedzy:	
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa personalnego i strukturalnego zapoznać ich z teoretycznymi podstawami analizy i oceny wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa, a także określić miejsce powyższej wiedzy na mapie współczesnych teorii i paradygmatów bezpieczeństwa zapoznać ich z jednostkowymi i zbiorowymi podmiotami bezpieczeństwa personalnego oraz stojącymi przed nimi wyzwaniem i zagrożeniami wpisującymi się we współczesną przestrzeń bezpieczeństwa zapoznać ich z dylematami współczesnej cywilizacji związanymi z wyzwaniami i zagrożeniami bezpieczeństwa personalnego i strukturalnego 	
w zakresie umiejętności:	
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa z wykorzystaniem wiedzy nabytej w ramach realizacji przedmiotu nauczyć ich krytycznego korzystania z literatury i innych materiałów źródłowych pozwalających na analizę zjawisk i procesów wpisujących się merytorycznie w kwestie współczesnych wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa nauczyć ich wykorzystywania w praktyce w podstawowym zakresie tradycyjnych i nowoczesnych metod, technik i narzędzi usprawniających procesy analizy i oceny zagrożeń, w tym zapoznać z technologiami IT wykorzystywanymi do procesu monitorowania zagrożeń nauczyć ich przygotowania w języku polskim wystąpień ustnych i prac pisemnych obejmujących problematykę wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa nauczyć ich samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej 	
w zakresie kompetencji społecznych:	
<ul style="list-style-type: none"> uczyć studentów sposobu krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa wskazać studentom jakie jest znaczenie wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa 	

Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	-	0,5	-
2.	Pojęcie, istota i typologia zagrożeń bezpieczeństwa: wprowadzenie do zajęć; pojęcie zagrożeń bezpieczeństwa w literaturze przedmiotu; istota i cechy zagrożeń bezpieczeństwa; źródła zagrożeń bezpieczeństwa; wyzwania a zagrożenia; klasyfikowanie zagrożeń w wymiarze podmiotowym, przedmiotowym i przestrzennym; klasyfikacje zagrożeń na potrzeby zarządzania kryzysowego.	1	1	0,5	0,5
3.	Monitorowanie zagrożeń bezpieczeństwa: pojęcie i istota procesu monitorowania zagrożeń; metody monitorowania zagrożeń; sensory i systemy techniczne monitorowania zagrożeń; wizualizacja zagrożeń - mapy ryzyka i mapy zagrożeń; organizacja systemu monitorowania zagrożeń na potrzeby bezpieczeństwa powszechnego.	1	1		0,5
4.	Analiza i ocena ryzyka zagrożeń bezpieczeństwa: ryzyko, sytuacje ryzykowne, zagrożenie – wokół podstawowych pojęć; zarządzanie ryzykiem; zasady określania i identyfikacja możliwych ryzyk; metodologia oceny ryzyka zagrożeń na potrzeby systemów bezpieczeństwa narodowego; zagrożenia bezpieczeństwa powszechnego według oceny Rządowego Centrum Bezpieczeństwa.	1	1	0,5	1
5.	Człowiek wobec współczesnych wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa: bezpieczeństwo jako potrzeba i wartość dla człowieka; źródła i kategorie współczesnych zagrożeń personalnych; brak bezpieczeństwa jako negatywny stan emocjonalny i jego następstwa; poczucie bezpieczeństwa - pojęcie i istota; psychologiczne, społeczne i kulturowe uwarunkowania poczucia bezpieczeństwa; metody badania poczucia bezpieczeństwa.	1	1		1
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		6	4	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	-	0,5	-
2.	Państwo wobec współczesnych wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa: międzynarodowe środowisko bezpieczeństwa i jego uwarunkowania; źródła współczesnych zagrożeń bezpieczeństwa państwa; kategoryzacja współczesnych zagrożeń bezpieczeństwa państwa; zagrożenia globalne w świetle raportów ONZ, zagrożenia europejskiego środowiska bezpieczeństwa w świetle Europejskiej Strategii Bezpieczeństwa; zagrożenia bezpieczeństwa narodowego RP.	2	-	1	1
3.	Zagrożenia militarne: pojęcie i źródła współczesnych zagrożeń militar-	1	1	1	0,5

	nnych; wojny i konflikty we współczesnym świecie; asymetryczne zagrożenia militarne; broń konwencjonalna jako źródło współczesnych zagrożeń; broń masowego rażenia jako źródło zagrożeń; skutki zagrożeń militarnych w wymiarze personalnym, strukturalnym i środowiskowym, ryzyko zagrożeń militarnych - dyskusja.				
4.	Zagrożenia polityczne: pojęcie i źródła współczesnych zagrożeń politycznych; mechanizmy i sposoby stosowania środków politycznych zagrażających bezpieczeństwu państwa w aspekcie bezpieczeństwa zewnętrznego; wewnętrzne zagrożenia polityczne państwa; państwa upadłe; skutki współczesnych zagrożeń politycznych w wymiarze personalnym i strukturalnym, ryzyko zagrożeń politycznych – dyskusja.	1	1	1	0,5
5.	Zagrożenia ekonomiczne: pojęcie i źródła współczesnych zagrożeń ekonomicznych; typologia zagrożeń ekonomicznych; kryzysy ekonomiczne jako źródło zagrożeń; zagrożenia generowane przez działalność państw; zagrożenia generowane przez podmioty pozapaństwowe; skutki współczesnych zagrożeń ekonomicznych w wymiarze personalnym i strukturalnym; ryzyko zagrożeń ekonomicznych – dyskusja.	1	1	1	0,5
6.	Zagrożenia pochodzenia naturalnego: pojęcie, istota i klasyfikowanie zagrożeń bezpieczeństwa pochodzenia naturalnego; zagrożenia geologiczne; zagrożenia hydrologiczne; zagrożenia atmosferyczne; zagrożenia biologiczne; zagrożenia kosmiczne; skutki współczesnych zagrożeń naturalnych w wymiarze personalnym, strukturalnym i środowiskowym; ryzyko zagrożeń pochodzenia naturalnego – dyskusja.	1	1	1	0,5
7.	Zagrożenia wywołane działalnością człowieka: pojęcie, istota i klasyfikowanie zagrożeń bezpieczeństwa wywołanych działalnością człowieka; pożary; awarie obiektów przemysłowych; katastrofy budowlane; katastrofy transportowe; skutki współczesnych zagrożeń wywołanych działalnością człowieka w wymiarze personalnym, strukturalnym i środowiskowym; ryzyko zagrożeń wywołanych działalnością człowieka – dyskusja.	1	1	1	0,5
8.	Zagrożenia wynikające z zachowań społecznych: pojęcie, istota i klasyfikowanie zagrożeń bezpieczeństwa wynikających z zachowań społecznych; migracje ludności jako źródło zagrożeń; zgromadzenia ludności jako katalizator zagrożeń; przestępczość zorganizowana; patologie społeczne; skutki współczesnych zagrożeń wynikających z zachowań społecznych w wymiarze personalnym i strukturalnym; ryzyko zagrożeń wynikających z zachowań społecznych – dyskusja.	1	1	1	0,5
9.	Zagrożenia kulturowej przestrzeni bezpieczeństwa: pojęcie, istota i klasyfikowanie zagrożeń kulturowych, współczesna kultura i jej przeobrażenia – wyzwania i zagrożenia dla bezpieczeństwa; uniformizacja kultury i jej konsekwencje; zagrożenia kulturowe dla narodowej tożsamości; wojna cywilizacji; skutki współczesnych zagrożeń kulturowych w wymiarze personalnym i strukturalnym; ryzyko zagrożeń kulturowych – dyskusja.	1	1	1	0,5
10.	Zagrożenia cyberprzestrzeni: rozwój cyberprzestrzeni i wynikające z niej zagrożenia – pojęcie i klasyfikacja; oblicza współczesnej cyberwojny; cyberterrorizm; cyberprzestępczość; cyberpatologie społeczne; skutki współczesnych zagrożeń cyberprzestrzeni w wymiarze personalnym i strukturalnym; ryzyko cyberzagrożeń – dyskusja.	1	1	1	0,5
11.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	-	0,5	-
razem zajęć praktycznych:		12	8	10	5
		20		15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					

Efekty uczenia się (student):		
kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	zna podstawowe pojęcia, fakty i zagadnienia merytoryczne wpisujące się w problematykę współczesnych wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa
	W_02	zna jednostkowe i zbiorowe podmioty bezpieczeństwa oraz stojące przed nimi wyzwania i zagrożeniami wpisujące się we współczesną przestrzeń bezpieczeństwa
	W_03	zna dylematy współczesnej cywilizacji związane z wyzwaniami i zagrożeniami bezpieczeństwa personalnego i strukturalnego
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa personalnego z wykorzystaniem wiedzy nabytej w ramach realizacji przedmiotu
	U_02	potrafi w sposób krytyczny korzystać z literatury i innych materiałów źródłowych w celu analizy zjawisk i procesów wpisujących się merytorycznie w problematykę bezpieczeństwa personalnego
	U_03	potrafi wykorzystywać w praktyce w podstawowym zakresie tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające procesy analizy i oceny zagrożeń, w tym zna technologie IT wykorzystywane w procesie monitorowania zagrożeń
	U_04	potrafi przygotować w języku polskim wystąpienia ustne i pracę pisemną obejmującą problematykę wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa
	U_05	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa
	K_02	jest gotów do uznania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	egzamin	
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu, a także pozytywnej oceny za samodzielną pracę na platformie e-learningowej	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych	
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w</p>	

	<p>istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych:</p> <p>Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, K_02	40
	O2	praca pisemna	W_01, W_02, W_03, U_04, K_01	30
	O3	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, U_05, K_02	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study) oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych:</p> <p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Praca pisemna (case study):</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy.</p>			

	<p>Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych:</p> <p>Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_02, U_03	40
	O2	praca pisemna (case study)	U_01, U_03, U_04, K_01, K_02	30
	O3	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_01, U_02, U_03, U_05	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4 \times O1 + 0,3 \times O2 + 0,3 \times O3$			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie e-learningowej			
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	Ot	test pisemny	wszystkie efekty	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = Ot$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta na platformie e-learningowej, egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne			

kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p> <p>3) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Oel</i>	praca na platformie	wszystkie efekty	-	10
	<i>Oe</i>	egzamin	wszystkie efekty	-	50
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, U_04, U_05, K_01, K_02	1	40
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_03	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,1\ Oel + 0,5\ Oe + 0,4\ \left(\frac{O_t \times 1 + O_p \times 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W03				
W_02	K1_W03, K1_W05				
W_03	K1_W11				
U_01	K1_U01				
U_02	K1_U03, K1_U05				
U_03	K1_U04				
U_04	K1_U09, K1_U10, K1_U11				
U_05	K1_U14				
K_01	K1_K01				
K_02	K1_K02				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> • Białoskórski R., <i>Wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa XXI wieku</i>, Warszawa 2010. • Drzewiecki D., <i>Zagrożenia naturalne w Polsce</i>, Warszawa 2016. • <i>Bezpieczeństwo państwa. Wybrane zagadnienia</i>, Wojtaszczyk, K. A., Materska – Sosnowska A., Warszawa 2009. • Chojnowski L., <i>Bezpieczeństwo. Zarys teorii</i>, Słupsk 2015. • Graniczny M., Mizerski W., <i>Katastrofy przyrodnicze</i>, Warszawa 2007. • Kowalkowski S. (red.), <i>Niemilitarne zagrożenia bezpieczeństwa publicznego</i>, Warszawa 2011. • Sobolewski G. (red.), <i>Zagrożenia kryzysowe</i>, Warszawa 2011. 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> • Gawliczek P., Pawłowski J., <i>Zagrożenia asymetryczne</i>, Warszawa 2003. 					

- Madej M., *Zagrożenia asymetryczne państw obszaru transatlantyckiego*, Warszawa 2007.
- Świętochowska U., *Patologie cywilizacji współczesnej*, Toruń 2001.
- Urbanek A. (red.), *Wybrane problemy bezpieczeństwa. Dziedziny bezpieczeństwa*, Słupsk 2013.
- Urbanek A. (red.), *Wybrane problemy bezpieczeństwa. Teoria. Strategia. System*, Słupsk 2012.
- Urbanek A., *Współczesny człowiek w przestrzeni bezpieczeństwa. W poszukiwaniu teoretyczności bezpieczeństwa personalnego*, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pomorskiej w Słupsku, Słupsk 2015.
- Zięba R. (red.), *Bezpieczeństwo międzynarodowe po zimnej wojnie*, Warszawa 2008.

C. Materiały źródłowe:

- Bezpieczna Europa w lepszym świecie – Europejska strategia bezpieczeństwa, Bruksela, 12 grudnia 2003 .
- Krajowy Plan Zarządzania Kryzysowego, Rządowe Centrum Bezpieczeństwa, Warszawa 2017.
- Millennium Report of the Secretary General: „We the peoples: the role of the United Nations in the 21st century”, New York 2000.
- Ocena ryzyka na potrzeby zarządzania kryzysowego. Raport o zagrożeniach bezpieczeństwa narodowego, Rządowe Centrum Bezpieczeństwa, Warszawa 2013.

D. Przydatne strony internetowe:

- <https://rcb.gov.pl/>
- inne strony instytucji rządowych i naukowych w zależności od potrzeb

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

K.3. Bezpieczeństwo personalne

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
K.3.	Bezpieczeństwo personalne	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	II		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	2	0,5	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	6	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	1	1	1	1		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	5		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	4	9		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	5	10	25	1
• ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	6	3	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	12	10	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium	1	1	-	-		
• przygotowanie do kolokwium/przygotowanie case study/praca na platformie	-	-	5	10		
łącznie:	30	20	20	30	50	2
<p>Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.</p> <p>Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 18 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 7 godzin samo-</p>						

dzielną pracę, a na studiach niestacjonarnych 13 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 12 godzin samodzielnią pracę.	
Metody dydaktyczne:	
zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
• zajęcia z udziałem nauczycieli:	• zajęcia z udziałem nauczycieli:
wykład informacyjny, informacja, dyskusja	wykład wprowadzający, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania
• samodzielna praca studenta:	• samodzielna praca studenta:
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielna praca na platformie w ramach wykładów z pośrednim udziałem nauczycieli, przygotowanie pracy zaliczeniowej, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, samodzielna praca na platformie w ramach ćwiczeń z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
teoria bezpieczeństwa	student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa, w tym podstawowe założenia koncepcji <i>human security</i>
Cele przedmiotu:	
w zakresie wiedzy:	
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu bezpieczeństwa personalnego • zapoznać ich z teoretycznymi podstawami bezpieczeństwa personalnego ze szczególnym uwzględnieniem koncepcji <i>human security</i>, a także określić miejsce bezpieczeństwa personalnego na mapie współczesnych teorii i paradygmatów bezpieczeństwa • zapoznać ich z jednostkowymi i zbiorowymi podmiotami bezpieczeństwa personalnego oraz stojącymi przed nimi wyzwaniami i zagrożeniami wpisującymi się w ekologiczną i społeczno-kulturową przestrzeń bezpieczeństwa • zapoznać ich z regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi z bezpieczeństwem człowieka w jego otoczeniu ekologicznym i społeczno-kulturowym ze szczególnym zwróceniem uwagi na kwestie praw człowieka oraz uregulowań międzynarodowego prawa konfliktów zbrojnych • zapoznać ich z dylematami współczesnej cywilizacji związanymi z wyzwaniami i zagrożeniami bezpieczeństwa personalnego 	
w zakresie umiejętności:	
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa personalnego z wykorzystaniem wiedzy nabytej w ramach realizacji przedmiotu • nauczyć ich krytycznego korzystania z literatury i innych materiałów źródłowych pozwalających na analizę zjawisk i procesów wpisujących się merytorycznie w problematykę bezpieczeństwa personalnego • nauczyć się posługiwania podstawowymi przepisami prawa krajowego i międzynarodowego obejmującego problematykę praw człowieka i międzynarodowych konfliktów zbrojnych w aspekcie analizy zjawisk i procesów związanych z bezpieczeństwem personalnym • nauczyć ich przygotowania w języku polskim prac pisemnych obejmujących problematykę bezpieczeństwa personalnego • nauczyć ich samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej 	
w zakresie kompetencji społecznych:	
<ul style="list-style-type: none"> • uczyć studentów sposobu krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę bezpieczeństwa personalnego • wskazać studentom jakie jest znaczenie wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznaw- 	

<p>czych i praktycznych dotyczących bezpieczeństwa personalnego</p> <ul style="list-style-type: none"> rozwijać u studentów wrażliwość społeczną i przygotować ich do stosowania zasad etycznych i moralnych w działaniach związanych z ochroną człowieka przed skutkami równego rodzaju zagrożeń 					
Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	-	0,5	-
2.	Podstawy wiedzy o bezpieczeństwie personalnym: bezpieczeństwo personalne w świetle ogólnej teorii bezpieczeństwa; bezpieczeństwo personalne a strukturalne; bezpieczeństwo jako potrzeba człowieka; bezpieczeństwo jako wartość dla człowieka; bezpieczeństwo jako prawo człowieka; poczucie bezpieczeństwa.	0,5	1,5	0,5	0,5
3.	Bezpieczeństwo w świetle koncepcji „human security”: geneza, pojęcie i istota koncepcji; dziedziny bezpieczeństwa w świetle koncepcji „human security”; zagrożenia bezpieczeństwa w świetle koncepcji „human security”; koncepcja „human security w działalności ONZ i instytucji europejskich”.	0,5	1,5		0,5
4.	Człowiek w ekologicznej przestrzeni bezpieczeństwa: człowiek a środowisko naturalne – aspekty teoretyczne i historyczne; istota bezpieczeństwa ekologicznego w perspektywie personalnej; współczesne globalne problemy ekologiczne i ich konsekwencje dla bezpieczeństwa personalnego; wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa personalnego w przestrzeni ekologicznej.	0,5	1,5		1
5.	Człowiek w społeczno-kulturowej przestrzeni bezpieczeństwa: jednostkowe i zbiorowe podmioty bezpieczeństwa personalnego; człowiek w społecznej przestrzeni bezpieczeństwa; wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa personalnego w przestrzeni społecznej; człowiek w kulturowej przestrzeni bezpieczeństwa; wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa personalnego w przestrzeni kulturowej.	0,5	1,5		1
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	-	1	-
razem zajęć teoretycznych:		4	6	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	-	1	-
2.	Prawa człowieka jako podstawa bezpieczeństwa personalnego: istota i geneza praw człowieka; podstawowe akty prawne regulujące problematykę praw człowieka; system ochrony praw człowieka; działalność organizacji międzynarodowych w zakresie ochrony praw człowieka; działalność organizacji pozarządowych w sferze ochrony praw człowieka; stan przestrzegania praw człowieka w Polsce – dyskusja.	1	1	1	1

3.	Polityczne aspekty bezpieczeństwa personalnego: bezpieczeństwo polityczne z perspektywy bezpieczeństwa personalnego; polityczne zagrożenia bezpieczeństwa personalnego; użycie przemocy przez organy władzy publicznej w świetle standardów międzynarodowej i krajowej ochrony praw człowieka; rola społeczeństwa obywatelskiego w kształtowaniu bezpieczeństwa człowieka; państwa upadłe a bezpieczeństwo personalne; bezpieczeństwo człowieka w państwie autorytarnym a demokratycznym – dyskusja.	1	1	0,5	1
4.	Społeczne aspekty bezpieczeństwa personalnego: bezpieczeństwo społeczne z perspektywy bezpieczeństwa personalnego; społeczne zagrożenia bezpieczeństwa personalnego; polityka społeczna a bezpieczeństwo personalne; stan bezpieczeństwa społecznego w Polsce – dyskusja.	1	1		1
5.	Ekologiczne aspekty bezpieczeństwa personalnego: bezpieczeństwo ekologiczne z perspektywy bezpieczeństwa personalnego; współczesne problemy ekologiczne i ich konsekwencja dla bezpieczeństwa personalnego; eksplozja demograficzna i jej konsekwencje; człowiek w środowisku miejsko-przemysłowym – wyzwania i zagrożenia; problemy żywnościowe i zdrowotne.	0,5	1,5	0,5	1
6.	Kulturowe aspekty bezpieczeństwa personalnego: pojęcie i rola kultury w przestrzeni bezpieczeństwa; bezpieczeństwo kulturowe z perspektywy bezpieczeństwa personalnego; kulturowe zagrożenia bezpieczeństwa personalnego; bezpieczeństwo człowieka jako członka grupy tożsamościowej: cywilizacji, narodu, mniejszości narodowej, grupy etnicznej, mniejszości rasowej i innych mniejszości; religia w perspektywie kulturowej przestrzeni bezpieczeństwa człowieka.	0,5	1,5		1
7.	Ekonomiczne aspekty bezpieczeństwa personalnego: istota bezpieczeństwa ekonomicznego w wymiarze personalnym, człowiek w kontekście bezpieczeństwa ekonomicznego; źródła dochodów ludności i ich różnicowanie; nierówności i ubóstwo jako problemy bezpieczeństwa człowieka; bezrobocie z perspektywy bezpieczeństwa personalnego; bezpieczeństwo socjalne a bezpieczeństwo personalne.	0,5	1,5	0,5	1
8.	Zdrowotne aspekty bezpieczeństwa personalnego: zdrowie człowieka – pojęcie i istota; bezpieczeństwo zdrowotne z perspektywy bezpieczeństwa personalnego; czynniki mające wpływ na zdrowie człowieka; choroby cywilizacyjne; epidemie i pandemie a bezpieczeństwo personalne; system opieki zdrowotnej a bezpieczeństwo personalnej.	0,5	1,5		1
9.	Militarne aspekty bezpieczeństwa personalnego: bezpieczeństwo człowieka podczas międzynarodowych konfliktów zbrojnych, międzynarodowe prawo konfliktów zbrojnych: pojęcie, geneza i struktura; ochrona rannych, chorych i rozbitków oraz personelu sanitarnego; ochrona jeńców; ochrona ludności cywilnej w świetle międzynarodowego prawa konfliktów zbrojnych.	0,5	1,5	0,5	2
10.	Pomoc humanitarna: pojęcie i istota pomocy humanitarnej; człowiek jako podstawy podmiot pomocy humanitarnej; kryzys a katastrofa humanitarna; sposoby niesienia pomocy humanitarnej; instytucje zaangażowane w niesienie pomocy humanitarnej.	0,5	1,5		1
11.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	-	1	-
razem zajęć praktycznych:		8	12	5	10
		20		15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					

Efekty uczenia się (student):		
kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	zna podstawowe pojęcia, fakty i zagadnienia merytoryczne wpisujące się w problematykę bezpieczeństwa personalnego
	W_02	zna jednostkowe i zbiorowe podmioty bezpieczeństwa personalnego oraz stojące przed nimi wyzwania i zagrożeniami wpisujące się w ekologiczną i społeczno-kulturową przestrzeń bezpieczeństwa
	W_03	zna reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne związane z bezpieczeństwem człowieka w jego otoczeniu ekologicznym i społeczno-kulturowym, a w szczególności kwestie praw człowieka oraz uregulowań międzynarodowego prawa konfliktów zbrojnych
	W_04	zna dylematy współczesnej cywilizacji związane z wyzwaniami i zagrożeniami bezpieczeństwa personalnego
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa personalnego z wykorzystaniem wiedzy nabytej w ramach realizacji przedmiotu
	U_02	potrafi w sposób krytyczny korzystać z literatury i innych materiałów źródłowych w celu analizy zjawisk i procesów wpisujących się merytorycznie w problematykę bezpieczeństwa personalnego
	U_03	potrafi posługiwać się podstawowymi przepisami prawa krajowego i międzynarodowego obejmującego problematykę praw człowieka i międzynarodowych konfliktów zbrojnych w aspekcie analizy zjawisk i procesów związanych z bezpieczeństwem personalnym
	U_04	potrafi przygotować w języku polskim pracę pisemną obejmującą problematykę bezpieczeństwa personalnego
	U_05	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę bezpieczeństwa personalnego
	K_02	jest gotów do uznania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących bezpieczeństwa personalnego
	K_03	ma rozwiniętą wrażliwość społeczną i jest gotów do stosowania zasad etycznych i moralnych w działaniach związanych z ochroną człowieka przed skutkami różnego rodzaju zagrożeń personalnych
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną	
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz samodzielna praca na platformie e-learningowej	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracą pisemną oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych	
kryteria oceny:	1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi;	

	<p>3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, K_02	40
	O2	Praca pisemna	W_03, W_04, U_04, K_03	30
	O3	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, W_04, U_05	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4 \times O1 + 0,3 \times O2 + 0,3 \times O3$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study) oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$. Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym poja-</p>			

	<p>wiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Praca pisemna (case study): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_03	40
	O2	Praca pisemna (case study)	U_02, U_04, K_01, K_03	30
	O3	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_01, U_02, U_03, U_05	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4 \times O1 + 0,3 \times O2 + 0,3 \times O3$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę student na platformie e-learningowej oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne			
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80%</p>			

	godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć. 2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Oel	praca na platformie	wszystkie efekty	-	20
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, W_04, U_04, U_05, K_02, K_03	1	80
	Op	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_03	1	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,2\ Oel + 0,8\ \left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 1}{1 + 1}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1W_03				
W_02	K1_W03, K1_W05				
W_03	K1_W06				
W_04	K1_W11				
U_01	K1_U01				
U_02	K1_U03, K1_U05				
U_03	K1_U07				
U_04	K1_U09				
U_05	K1_U14				
K_01	K1_K01				
K_02	K1_K02				
K_03	K1_K06, K1_K08				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Chojnowski L., <i>Bezpieczeństwo. Zarys teorii</i>, Słupsk 2015. Chojnowski L., <i>Ekonomiczny wymiar bezpieczeństwa jednostki ludzkiej</i>, [w:] <i>Wybrane problemy bezpieczeństwa. Ekologiczny, personalny i społeczno-kulturowy kontekst bezpieczeństwa</i>, red. A. Urbanek, D. Zbroszczyk, Słupsk 2016. Chojnowski L., <i>Bezpieczeństwo człowieka i społeczeństw w procesie dziejowym</i>, Słupsk 2018. Drabik K., <i>Bezpieczeństwo personalne i strukturalne</i>, Warszawa 2013. Hołyst B., <i>Bezpieczeństwo. Ogólne problemy badawcze</i>, Warszawa 2014. Osiatyński W., <i>Prawa człowieka i ich granice</i>, Kraków 2011. United Nations Development Program, <i>Human Development Report 1994</i>, New York 1994. Urbanek A., <i>Podstawy bezpieczeństwa państwa. Wymiar społeczno-polityczny</i>, Słupsk 2013. Urbanek A., <i>Współczesny człowiek w przestrzeni bezpieczeństwa. W poszukiwaniu teoretyczności bezpieczeństwa personalnego</i>, Słupsk 2015. 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> Majer P., Urbanek A., <i>Bezpieczeństwo społeczne. Ewolucja, instytucje, zagrożenia</i>, Warszawa 2016. 					

- Świętochowska U., *Patologie cywilizacji współczesnej*, Toruń 2001.
- Urbanek A., *Koncepcja human security a kształtowanie środowiska bezpieczeństwa społeczności lokalnych*, [w:] *Zarządzanie kryzysowe. Wybrane problemy*, A. Peptoński, G. Kędzierska, Z. Siemak (red.), NWSP, Białystok 2013.
- *Wybrane problemy bezpieczeństwa. Dziedziny bezpieczeństwa*, red. A. Urbanek, Słupsk 2013.
- Williams P., *Studia bezpieczeństwa* (red.), Kraków 2012.

C. Materiały źródłowe:

- A Human Security Doctrine for Europe. The Barcelona Report of the Study Group on Europe's Security Capabilities, Barcelona, 15 September 2004.
- Bezpieczna Europa w lepszym świecie – Europejska strategia bezpieczeństwa, Bruksela, 12 grudnia 2003 .
- Karta Narodów Zjednoczonych.
- Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych.
- Millennium Report of the Secretary General: „We the peoples: the role of the United Nations in the 21st century”, New York 2000.
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka.

D. Przydatne strony internetowe:

- http://www.unic.un.org.pl/prawa_czlowieka/

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

K.4. Bezpieczeństwo państwa

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczbę punktów ECTS			
kod	nazwa					
K.4.	Bezpieczeństwo państwa	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	III		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	4	0,5	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	4	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	1	1	-	-		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	5		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	5	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	10	8	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	8	5	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium	1	1	-	-		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		
• przygotowanie do ćwiczeń	-	-	10	10		
• praca na platformie	-	-	10	15		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						

Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 18 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 7 godzin samodzielnej pracę, a na studiach niestacjonarnych 13 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 12 godzin samodzielnej pracę.	
Metody dydaktyczne:	
zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli:
wykład informacyjny, informacja, dyskusja	wykład wprowadzający, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta:
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielna praca na platformie w ramach wykładów z pośrednim udziałem nauczycieli, przygotowanie pracy zaliczeniowej, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, samodzielna praca na platformie w ramach ćwiczeń z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
teoria bezpieczeństwa	student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa
Cele przedmiotu:	
w zakresie wiedzy:	
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu bezpieczeństwa państwa zapoznać ich z teoretycznymi podstawami bezpieczeństwa państwa, a także określić miejsce bezpieczeństwa państwa na mapie współczesnych teorii i paradygmatów bezpieczeństwa zapoznać ich z personalnymi i strukturalnymi podmiotami bezpieczeństwa państwa oraz stojącymi przed nimi wyzwaniami i zagrożeniami wpisującymi się w przestrzeń bezpieczeństwa państwa zapoznać ich z regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi z bezpieczeństwem państwa zapoznać ich z dylematami współczesnej cywilizacji związanymi z wyzwaniami i zagrożeniami bezpieczeństwa państwa 	
w zakresie umiejętności:	
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa państwa z wykorzystaniem wiedzy nabytej w ramach realizacji przedmiotu nauczyć ich krytycznego korzystania z literatury i innych materiałów źródłowych pozwalających na analizę zjawisk i procesów wpisujących się merytorycznie w problematykę bezpieczeństwa państwa nauczyć się posługiwania podstawowymi przepisami prawa krajowego i międzynarodowego obejmującego problematykę bezpieczeństwa państwa nauczyć ich przygotowania w języku polskim prac pisemnych obejmujących problematykę bezpieczeństwa państwa nauczyć ich samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej 	
w zakresie kompetencji społecznych:	
<ul style="list-style-type: none"> uczyć studentów sposobu krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę bezpieczeństwa państwa wskazać studentom jakie jest znaczenie wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących bezpieczeństwa państwa rozwijać u studentów wrażliwość społeczną i przygotować ich do stosowania zasad etycznych i moralnych w działaniach związanych z ochroną obywateli i społeczeństwa przed skutkami różnego rodzaju zagrożeń wpisujących się w 	

bezpieczeństwo państwa					
Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1	0,5	1
2.	Bezpieczeństwo państwa – aspekty teoretyczne: ogólne pojmowanie bezpieczeństwa; pojęcie i istota bezpieczeństwa państwa; typologia bezpieczeństwa państwa; ewolucja i rozwój struktur bezpieczeństwa państwa.	1	1	0,5	0,5
3.	Państwo jako podmiot bezpieczeństwa: państwo i jego atrybuty; funkcje i zadania państwa w dziedzinie bezpieczeństwa; potencjał państwa w dziedzinie bezpieczeństwa; państwa upadłe.	1	1		0,5
4.	Społeczne aspekty bezpieczeństwa państwa: człowiek i społeczeństwo w strukturze państwa; naród, państwo narodowe i nacjonalizmy; tożsamość narodowa; społeczeństwo obywatelskie a bezpieczeństwo.	1	0,5	0,5	0,5
5.	Aksjologiczne podstawy bezpieczeństwa państwa: bezpieczeństwo państwa jako wartość; bezpieczeństwo państwa jako potrzeba; bezpieczeństwo państwa jako prawo; interesy narodowe, racja stanu i dobro wspólne a bezpieczeństwo państwa.	1	0,5		0,5
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		6	4	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	2	0,5	0,5	0,5
2.	Zagrożenia bezpieczeństwa państwa: pojęcie, istota i źródła współczesnych zagrożeń; wyzwania a zagrożenia; typologia zagrożeń bezpieczeństwa; problemy globalne a bezpieczeństwo państwa; ogólna charakterystyka podstawnych kategorii zagrożeń bezpieczeństwa państwa.	1	0,5	1	0,5
3.	Państwo w systemie bezpieczeństwa międzynarodowego: pojęcie i istota bezpieczeństwa międzynarodowego; modele bezpieczeństwa międzynarodowego; państwo jako uczestnik stosunków międzynarodowych i podmiot bezpieczeństwa na arenie międzynarodowej; uwarunkowania bezpieczeństwa międzynarodowego; instytucje bezpieczeństwa międzynarodowego.	1	1	1	0,5
4.	Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa: pojęcie i istota bezpieczeństwa wewnętrznego państwa; bezpieczeństwo konstytucyjne; bezpieczeństwo powszechne; bezpieczeństwo i porządek publiczny; pokój społeczny.	1	0,5	1	0,5
5.	Bezpieczeństwo zewnętrzne państwa: pojęcie i istota bezpieczeństwa zewnętrznego; prawne aspekty funkcjonowania państwa na arenie międzynarodowej; dyplomacja w systemie bezpieczeństwa zewnętrznego państwa; militarne wymiar bezpieczeństwa zewnętrznego; mechanizmy	1	0,5	1	

	załatwiania sporów na arenie międzynarodowej.				
6.	Polityka i strategia bezpieczeństwa państwa: podstawowe kategorie teorii polityki; pojęcie i istota polityki bezpieczeństwa; cele, uwarunkowania i zadania polityki bezpieczeństwa; metody i środki polityki bezpieczeństwa; strategia bezpieczeństwa państwa.	1	1	1	0,5
7.	System bezpieczeństwa państwa: system bezpieczeństwa państwa – pojęcie i istota; przeznaczenie systemu bezpieczeństwa państwa; struktura systemu bezpieczeństwa państwa; cele i zadania systemu bezpieczeństwa państwa; kierowanie systemem bezpieczeństwa państwa.	1	1	1	0,5
8.	Organizacja ochrony i obrony narodowej: .powszechność ochrony i obrony narodowej; mobilizacja i stopnie gotowości obronnej państwa; system obronny państwa; organizacja przygotowań obronnych państwa.	1	1	1	0,5
9.	Instytucje systemu bezpieczeństwa państwa: organy parlamentarne i administracji publicznej w systemie bezpieczeństwa państwa; siły zbrojne, służby specjalne i formacje policyjne w systemie bezpieczeństwa państwa; instytucje zabezpieczające; straże lokalne i sektorowe..	1	1	1	1
10.	Zarządzanie kryzysowe w systemie bezpieczeństwa państwa: kryzys, sytuacja kryzysowa, zarządzanie kryzysowe – pojęcie i istota; organizacja działań w zakresie zarządzania kryzysowego; planowanie kryzysowe; system zarządzania kryzysowego.	1	1	1	0,5
11.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	-	0,5	-
razem zajęć praktycznych:		12	8	10	5
		20		15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	treść			
wiedza	W_01	zna podstawowe pojęcia, fakty i zagadnienia merytoryczne wpisujące się w problematykę bezpieczeństwa państwa			
	W_02	zna jednostkowe i zbiorowe podmioty bezpieczeństwa państwa oraz stojące przed nimi wyzwania i zagrożenia			
	W_03	zna reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne związane z bezpieczeństwem państwa			
	W_04	zna dylematy współczesnej cywilizacji związane z wyzwaniami i zagrożeniami bezpieczeństwa państwa			
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa państwa z wykorzystaniem wiedzy nabytej w ramach realizacji przedmiotu			
	U_02	potrafi w sposób krytyczny korzystać z literatury i innych materiałów źródłowych w celu analizy zjawisk i procesów wpisujących się merytorycznie w problematykę bezpieczeństwa państwa			
	U_03	potrafi posługiwać się podstawowymi przepisami prawa krajowego i międzynarodowego obejmującego problematykę bezpieczeństwa państwa			
	U_04	potrafi przygotować w języku polskim pracę pisemną obejmującą problematykę bezpieczeństwa państwa			
	U_05	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej			
kompetencje	K_01	jest gotów do krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmują-			

społeczne		cych problematykę bezpieczeństwa państwa		
	K_02	jest gotów do uznania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących bezpieczeństwa państwa		
	K_03	ma rozwiniętą wrażliwość społeczną i jest gotów do stosowania zasad etycznych i moralnych w działaniach związanych z ochroną obywateli i społeczeństwa przed skutkami równego rodzaju zagrożeń bezpieczeństwa państwa		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	egzamin			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych, za egzamin oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracą pisemną oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzy-	W_01, W_02, W_03,	40

		staniem testów	W_04, K_02	
	O2	Praca pisemna	W_01, W_04, U_02, U_04, K_03	30
	O3	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, W_04, U_05	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4 \times O1 + 0,3 \times O2 + 0,3 \times O3$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, aktywność na zajęciach oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Aktywność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu. Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	W_01, U_01, U_03	40	
	O2	Aktywność na zajęciach	U_02, U_04, K_01, K_03	30	
	O3	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_01, U_02, U_03, U_05	30	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4 \times O1 + 0,3 \times O2 + 0,3 \times O3$				
sposób zaliczenia i forma egzaminu:					
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru				
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie -elearningowej				
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	Ot	test pisemny	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = Ot$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta na platformie e-learningowej, egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p> <p>3) Egzamin – ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Oel	praca na platformie	wszystkie efekty	-	10
	Oe	egzamin	wszystkie efekty	-	50
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, W_04, U_02, U_04, U_05, K_02, K_03	1	40
	Op	zajęcia praktyczne	W_01, U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_03	2	

sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,1\ Oel + 0,5\ Oe + 0,4\left(\frac{O\textit{t} \times 1 + O\textit{p} \times 2}{1 + 2}\right)$
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:	
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K1_W01, K1W_03
W_02	K1_W03, K1_W05
W_03	K1_W06
W_04	K1_W11
U_01	K1_U01
U_02	K1_U03, K1_U05
U_03	K1_U07
U_04	K1_U09
U_05	K1_U14
K_01	K1_K01
K_02	K1_K02
K_03	K1_K06, K1_K08
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> Gryz J. (red.), <i>Zarys teorii bezpieczeństwa państwa</i>, Warszawa 2016. Jakubczak R., Marczak J. (red.), <i>Bezpieczeństwo narodowe Polski w XXI wieku. Wyzwania i strategie</i>, Warszawa 2011. Paździor M., Szmulik B. (red.), <i>Instytucje bezpieczeństwa narodowego</i>, Warszawa 2012. Urbanek A., <i>Podstawy bezpieczeństwa Państwa. Wymiar społeczno-polityczny</i>, Słupsk 2013. Wiśniewski B., <i>System bezpieczeństwa państwa. Konteksty teoretyczne i praktyczne</i>, Szczupno 2013. 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> Chojnowski L., <i>Bezpieczeństwo. Zarys teorii</i>, Słupsk 2015. Czuryk M., Dunaj K., Karpiuk M., Prokop K., <i>Bezpieczeństwo państwa. Zagadnienia prawne i administracyjne</i>, Poznań 2016. Gryz J., <i>Bezpieczeństwo państwa. Władza-polityka-strategia</i>, Warszawa 2013. Jemioło T., Malak K. (red.), <i>Bezpieczeństwo zewnętrzne Rzeczypospolitej Polskiej</i>, Warszawa 2002. Kitler W., <i>Bezpieczeństwo narodowe. Podstawowe kategorie. Uwarunkowania. System</i>, Warszawa 2011. Kłosowicz R. (red.), <i>Państwa dysfunkcyjne i ich destabilizujący wpływ na stosunki międzynarodowe</i>, Kraków 2013. Urbanek A. (red.), <i>Wybrane problemy bezpieczeństwa. Dziedziny bezpieczeństwa</i>, Warszawa 2013. Kordela M. (red.), <i>Kompendium wiedzy o społeczeństwie, państwie i prawie</i>, Warszawa 2011. Kuciński J., <i>Podstawy wiedzy o państwie</i>, Warszawa 2003. Wojtaszczyk K. A., Materska-Sosnowska A., <i>Bezpieczeństwo państwa</i>, Warszawa 2009. inna literatura podawana na bieżąco w trakcie wykładu przez prowadzącego przedmiot 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> Bezpieczna Europa w lepszym świecie – Europejska strategia bezpieczeństwa, Bruksela, 12 grudnia 2003 i nowsza. Biała Księga Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa 2013. Millennium Report of the Secretary General: „We the peoples: the role of the United Nations in the 21st century”, New York 2000. 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> http://www.unic.un.org.pl/prawa_czlowieka/ https://www.bbn.gov.pl/ 	

Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

K.5. Prawne podstawy bezpieczeństwa narodowego

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
K.5.	Prawne podstawy bezpieczeństwa narodowego	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	II		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	2	0,5	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	6	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	1	1	-	-		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	5		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	5	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	6	3	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	12	10	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium	1	1	1	1		
• samodzielna praca na platformie	-	-	14	19		
• przygotowanie case study	-	-	10	10		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						

<p>Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 18 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 7 godzin samodzielnej pracę, a na studiach niestacjonarnych 13 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 12 godzin samodzielnej pracę.</p>	
<p>Metody dydaktyczne:</p>	
<p>zajęcia teoretyczne:</p>	<p>zajęcia praktyczne:</p>
<p>• zajęcia z udziałem nauczycieli:</p>	<p>• zajęcia z udziałem nauczycieli:</p>
<p>wykład informacyjny, informacja, dyskusja</p>	<p>wykład wprowadzający, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania</p>
<p>• samodzielna praca studenta:</p>	<p>• samodzielna praca studenta:</p>
<p>percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielna praca na platformie w ramach wykładów z pośrednim udziałem nauczycieli, przygotowanie pracy zaliczeniowej, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu</p>	<p>percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, samodzielna praca na platformie w ramach ćwiczeń z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu</p>
<p>Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:</p>	
<p>Przedmioty wprowadzające:</p>	<p>Wymagania wstępne:</p>
<p>teoria bezpieczeństwa</p>	<p>student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa</p>
<p>Cele przedmiotu:</p>	
<p>w zakresie wiedzy:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu prawa regulującego bezpieczeństwo narodowe • zapoznać ich z teoretycznymi podstawami funkcjonowania prawa w dziedzinie bezpieczeństwa narodowego • zapoznać ich z jednostkowymi i zbiorowymi podmiotami bezpieczeństwa podlegającymi ochronie prawnej • zapoznać ich z regułami, normami i zasadami prawnymi związanymi z bezpieczeństwem narodowym • zapoznać ich z dylematami współczesnej cywilizacji mającymi wpływ na regulacje prawne w zakresie bezpieczeństwa narodowego 	
<p>w zakresie umiejętności:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z prawnymi podstawami bezpieczeństwa narodowego • nauczyć ich krytycznego korzystania z literatury i innych materiałów źródłowych pozwalających na analizę prawną zjawisk i procesów wpisujących się merytorycznie w problematykę bezpieczeństwa narodowego • nauczyć się posługiwania podstawowymi przepisami prawa krajowego i międzynarodowego obejmującego problematykę bezpieczeństwa narodowego • nauczyć ich przygotowania w języku polskim prac pisemnych obejmujących problematykę prawnych podstaw bezpieczeństwa narodowego • nauczyć ich samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej 	
<p>w zakresie kompetencji społecznych:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • uczyć studentów sposobu krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę prawnych podstaw bezpieczeństwa narodowego • wskazać studentom jakie jest znaczenie wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów prawnych dotyczących bezpieczeństwa narodowego • rozwijać u studentów wrażliwość społeczną i przygotować ich do stosowania zasad prawnych, etycznych i moralnych w działaniach związanych z bezpieczeństwem narodowym 	

Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	-	0,5	-
2.	System prawny RP w dziedzinie bezpieczeństwa narodowego: Istota prawa bezpieczeństwa narodowego; źródło i sposób stanowienia prawa bezpieczeństwa narodowego; aspekty prawne bezpieczeństwa politycznego, militarnego, ekonomicznego; społecznego; ekologicznego; kulturowego, powszechnego i publicznego.	0,5	1,5	0,5	0,5
3.	Konstytucyjne podstawy bezpieczeństwa: funkcje i zadania państwa w zakresie bezpieczeństwa; konstytucyjne zadania sił zbrojnych (zasada neutralności i kontrola nad siłami zbrojnymi); bezpieczeństwo państwa i porządek publiczny jako przesłanki ograniczeń praw i wolności człowieka; bezpieczeństwo ekologiczne w świetle konstytucji; obywatelski obowiązek obrony ojczyzny; zadania i kompetencje naczelnych organów władzy państwowej w zakresie bezpieczeństwa w świetle konstytucji.	0,5	1,5		0,5
4.	Aspekty prawne funkcjonowania systemów operacyjnych bezpieczeństwa RP: prawne regulacje systemu obronnego RP w czasie pokoju, kryzysu i wojny; środki normatywne w dziedzinie obronności; inne systemy operacyjne bezpieczeństwa; aspekty prawne funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego.	0,5	1,5		1
5.	Stany nadzwyczajne: rozwój i istota stanu nadzwyczajnego; zasady ogólne stanów nadzwyczajnych w Polsce; stan wojenny i jego regulacje prawne; stan wyjątkowy i jego regulacje prawne; stan klęski żywiołowej i jego regulacje prawne; obywatel w systemie reżimów specjalnych.	0,5	1,5		1
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	-	1	-
razem zajęć teoretycznych:		4	6	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	-	1	-
2.	Prawne aspekty bezpieczeństwa politycznego RP: prawnomiędzynarodowe regulacje w dziedzinie bezpieczeństwa politycznego; prawo określające ustroj RP, jego ochronę i możliwości jego zmiany; prawo regulujące funkcjonowanie partii politycznych w Polsce; prawo regulujące status jednostki w społeczeństwie oraz jego prawa i wolności; prawo ochrony cudzoziemców.	1	1	1	1
3.	Prawne aspekty bezpieczeństwa militarnego RP: prawnomiędzynarodowe regulacje w dziedzinie bezpieczeństwa militarnego; prawo przeciwwojenne w Polsce; prawo obronne w Polsce; odpowiedzialność karna za przestępstwa wobec bezpieczeństwa militarnego.	1	1	0,5	1

4.	Prawne aspekty bezpieczeństwa ekonomicznego RP: prawo międzynarodowe w zakresie bezpieczeństwa ekonomicznego; konstytucyjne uwarunkowania bezpieczeństwa ekonomicznego; prawo administracyjne; prawo finansowe; prawo energetyczne; odpowiedzialność karna za przestępstwa wobec bezpieczeństwa ekonomicznego.	1	1		1
5.	Prawne aspekty bezpieczeństwa społecznego RP: prawa człowieka jako podstawa bezpieczeństwa społecznego; przeciwdziałanie dyskryminacji; ochrona rodziny i praw dziecka; prawo krajowe bezpieczeństwa społecznego w sferze socjalnej.	0,5	1,5	0,5	1
6.	Aspekty prawne bezpieczeństwa ekologicznego RP: prawo międzynarodowe w zakresie bezpieczeństwa ekologicznego; podstawy prawne bezpieczeństwa ekologicznego w Polsce; regulacje sektorowe w zakresie bezpieczeństwa ekologicznego; odpowiedzialność za ochronę środowiska.	0,5	1,5		1
7.	Aspekty prawne bezpieczeństwa kulturowego RP: prawo międzynarodowe w zakresie bezpieczeństwa kulturowego; ochrona języka polskiego, tożsamości narodowej, dziedzictwa historycznego i symboli narodowych w świetle prawa krajowego; wolność kultu religijnego; ochrona dorobku naukowego i literatury; ochrona zabytków, pomników historii i opieka nad zabytkami; ochrona przed wrogimi ideologiami.	0,5	1,5	0,5	1
8.	Aspekty prawne bezpieczeństwa powszechnego RP: prawo międzynarodowe w zakresie bezpieczeństwa powszechnego; prawo krajowe w zakresie bezpieczeństwa powszechnego; prawo regulujące bezpośrednio przedsięwzięcia w zakresie bezpieczeństwa powszechnego.	0,5	1,5		1
9.	Prawnomiędzynarodowe aspekty bezpieczeństwa publicznego: obywatelstwo Unii Europejskiej; przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości w prawie międzynarodowym; funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości; ochrona danych osobowych i informacji niejawnych.	0,5	1,5	0,5	2
10.	Polskie prawo krajowe w zakresie bezpieczeństwa publicznego: pojęcie, istota i zakres regulacji w zakresie bezpieczeństwa publicznego w Polsce; ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego w ruchu drogowym; ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego na wodach przeznaczonych do powszechnego korzystania; ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego na obszarach kolejowych; ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego w miejscach publicznych.	0,5	1,5		1
11.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	-	1	-
razem zajęć praktycznych:		8	12	5	10
			20	15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	treść			
wiedza	W_01	zna podstawowe pojęcia, fakty i zagadnienia merytoryczne wpisujące się w problematykę prawnych podstaw bezpieczeństwa narodowego			
	W_02	zna jednostkowe i zbiorowe podmioty bezpieczeństwa podlegające ochronie prawnej w zakresie bezpieczeństwa			
	W_03	zna reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne związane z bezpieczeństwem narodowym			
	W_04	zna dylematy współczesnej cywilizacji i ich wpływ na kreowanie przepisów prawa w zakresie bezpieczeństwa narodowego			
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy zwią-			

		zane ściśle z prawnymi podstawami bezpieczeństwa narodowego z wykorzystaniem wiedzy nabytej w ramach realizacji przedmiotu
	U_02	potrafi w sposób krytyczny korzystać z literatury i innych materiałów źródłowych w celu analizy prawnej zjawisk i procesów wpisujących się merytorycznie w problematykę bezpieczeństwa narodowego
	U_03	potrafi posługiwać się podstawowymi przepisami prawa krajowego i międzynarodowego obejmującego problematykę bezpieczeństwa narodowego
	U_04	potrafi przygotować w języku polskim pracę pisemną obejmującą problematykę prawnych podstaw bezpieczeństwa narodowego
	U_05	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę prawnych podstaw bezpieczeństwa narodowego
	K_02	jest gotów do uznania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów prawnych związanych z bezpieczeństwem narodowym
	K_03	ma rozwiniętą wrażliwość społeczną i jest gotów do stosowania zasad etycznych, moralnych i prawnych w działaniach związanych z bezpieczeństwem narodowym
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	egzamin	
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych; pozytywnej oceny z egzaminu oraz samodzielna praca na platformie e-learningowej	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych	
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednost-</p>	

	<p>ki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, K_02	40
	O2	Praca pisemna	W_03, W_04, U_04, K_03	30
	O3	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, W_04, U_05	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study) oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$. Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Praca pisemna (case study): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przy-</p>			

	<p>padku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładownicę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_03	40
	O2	Praca pisemna (case study)	U_02, U_04, K_01, K_03	30
	O3	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_01, U_02, U_03, U_05	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładownicę/teścię na platformie e-learningowej			
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	Oe	test pisemny	wszystkie efekty	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = Oe$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta na platformie e-learningowej, egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne			
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciopunktowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p>			

	3) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Ip.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Oel	praca na platformie	wszystkie efekty	-	10
	Oe	egzamin	wszystkie efekty	-	50
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, W_04, U_04, U_05, K_02, K_03	1	40
	Op	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_03	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,1 Oel + 0,5Oe + 0,4\left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W03				
W_02	K1_W03, K1_W05				
W_03	K1_W06, K1_W012				
W_04	K1_W11				
U_01	K1_U01				
U_02	K1_U03, K1_U05				
U_03	K1_U02, K1_U07				
U_04	K1_U09				
U_05	K1_U14				
K_01	K1_K01				
K_02	K1_K02				
K_03	K1_K06, K1_K08				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> • Kitler W., Czuryk M., Karpiuk M., <i>Aspekty prawne bezpieczeństwa narodowego RP. Część ogólna</i>, Warszawa 2013. • Kitler W., Czuryk M., Karpiuk M., <i>Aspekty prawne bezpieczeństwa narodowego RP. Część szczegółowa</i>, Warszawa 2013. • Szydysz M., Woroniecka A., <i>Prawne podstawy bezpieczeństwa i administracja publiczna</i>, Warszawa 2013. • Eckhardt K., <i>Stan nadzwyczajny jako instytucja polskiego prawa konstytucyjnego</i>, Przemysł 2012. 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> • literatura szczegółowa wskazana przez wykładowcę adekwatnie do wymagań związanych z przygotowaniem się studentów do ćwiczeń 					
C. Materiały źródłowe:					
<ul style="list-style-type: none"> • Karta Narodów Zjednoczonych, Dz.U. 1947, nr 23, poz. 90. • Traktat Północnoatlantycki (Traktat Waszyngtoński) z 1949 r. • Europejska Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności z 1950 r. • Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. • Ustawa z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej • Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym 					

- Ustawa z 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej
- Ustawa z 6 kwietnia 1990 r. o Policji
- Ustawa z 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu
- Ustawa z 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego
- Ustawa z 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 2002 r. o stanie wojennym oraz o kompetencjach Naczelnego Dowódcy Sił Zbrojnych i zasadach jego podległości konstytucyjnym organom Rzeczypospolitej Polskiej.
- Ustawa z dnia 21 czerwca 2002 r. o stanie wyjątkowym.
- Ustawa z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej
- inne akty prawne w zależności od potrzeb

D. Przydatne strony internetowe:

- <https://www.bbn.gov.pl>
- <https://rcb.gov.pl/>
- <http://isap.sejm.gov.pl/index.jsp>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

K.6. Bezpieczeństwo społeczne

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
K.6.	Bezpieczeństwo społeczne	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	III		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	2	1	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	6	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	1	0,5	1	1,5		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	4	4		
• studiowanie literatury i przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
• samodzielna praca na platformie	-	-	5	9,5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	5	10	25	1
• ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	6	3	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	12	10	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium	1	1	1	1		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	2	2		
• samodzielna praca na platformie	-	-	2	7		
łącznie:	30	20	20	30	50	2
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 18 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 7 godzin samo-						

dzielną pracę, a na studiach niestacjonarnych 13 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 12 godzin samodzielną pracę.	
Metody dydaktyczne:	
zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli:
wykład informacyjny, informacja, dyskusja	wykład wprowadzający, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania
<ul style="list-style-type: none"> samodzielną pracę studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielną pracę studenta:
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielna praca na platformie w ramach wykładów z pośrednim udziałem nauczycieli, przygotowanie pracy zaliczeniowej, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, samodzielna praca na platformie w ramach ćwiczeń z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
podstawy wiedzy z przedmiotów z zakresu nauk społecznych	student zna podstawowe zagadnienia z zakresu nauk społecznych
Cele przedmiotu:	
w zakresie wiedzy:	
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu bezpieczeństwa społecznego zapoznać ich z teoretycznymi podstawami bezpieczeństwa społecznego ze szczególnym uwzględnieniem koncepcji <i>human security</i>, a także określić miejsce bezpieczeństwa społecznego na mapie współczesnych teorii i paradygmatów bezpieczeństwa zapoznać ich z jednostkowymi i zbiorowymi podmiotami bezpieczeństwa społecznego oraz stojącymi przed nimi wyzwaniem i zagrożeniami wpisującymi się w ekologiczną i społeczno-kulturową przestrzeń bezpieczeństwa zapoznać ich z regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi z bezpieczeństwem człowieka w jego otoczeniu ekologicznym i społeczno-kulturowym ze szczególnym zwróceniem uwagi na kwestie praw człowieka oraz uregulowań międzynarodowego prawa konfliktów zbrojnych zapoznać ich z dylematami współczesnej cywilizacji związanymi z wyzwaniami i zagrożeniami bezpieczeństwa społecznego 	
w zakresie umiejętności:	
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa społecznego z wykorzystaniem wiedzy nabytej w ramach realizacji przedmiotu nauczyć ich krytycznego korzystania z literatury i innych materiałów źródłowych pozwalających na analizę zjawisk i procesów wpisujących się merytorycznie w problematykę bezpieczeństwa społecznego nauczyć się posługiwania podstawowymi przepisami prawa krajowego i międzynarodowego obejmującego problematykę praw człowieka i międzynarodowych konfliktów zbrojnych w aspekcie analizy zjawisk i procesów związanych z bezpieczeństwem społecznym nauczyć ich przygotowania w języku polskim prac pisemnych obejmujących problematykę bezpieczeństwa społecznego nauczyć ich samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej 	
w zakresie kompetencji społecznych:	
<ul style="list-style-type: none"> uczyć studentów sposobu krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę bezpieczeństwa społecznego wskazać studentom jakie jest znaczenie wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących bezpieczeństwa społecznego 	

<ul style="list-style-type: none"> • rozwijać u studentów wrażliwość społeczną i przygotować ich do stosowania zasad etycznych i moralnych w działaniach związanych z ochroną człowieka przed skutkami równego rodzaju zagrożeń 					
Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	-	0,5	-
2.	Pojęcie i istota bezpieczeństwa społecznego: definiowanie bezpieczeństwa społecznego; aksjologiczny wymiar bezpieczeństwa społecznego; ontologiczny wymiar bezpieczeństwa społeczne w ujęciu systemowym; bezpieczeństwo społeczne z perspektywy koncepcji <i>human security</i> ; bezpieczeństwo społeczne jako element systemu bezpieczeństwa narodowego – ujęcie sektorowe; społeczny potencjał bezpieczeństwa narodowego.	0,5	1,5	1	0,5
3.	Zagrożenia bezpieczeństwa społecznego: typologia zagrożeń bezpieczeństwa społecznego; patologie społeczne; przestępczość pospolita; nierówności społeczne i ubóstwo; migracje; zagrożenia demograficzne; zagrożenia związane z rynkiem pracy.	0,5	1,5		0,5
4.	Państwo a bezpieczeństwo społeczne: rola państwa w tworzeniu bezpieczeństwa społecznego; polityka państwa w zakresie bezpieczeństwa społecznego; środki normatywne w tworzeniu bezpieczeństwa społecznego; system bezpieczeństwa społecznego; odpowiedzialność organów państwa w systemie bezpieczeństwa społecznego.	0,5	1,5		1
5.	Polityka społeczna jako narzędzie realizacji zadań na rzecz bezpieczeństwa społecznego: pojęcie, zasady, cele i uwarunkowania polityki społecznej; modele polityki społecznej; narzędzia polityki społecznej; instytucjonalny wymiar polityki społecznej.	0,5	1,5		1
9.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		4	6	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	-	1	-
2.	Międzynarodowy wymiar bezpieczeństwa społecznego: działalność ONZ na rzecz bezpieczeństwa społecznego; Międzynarodowa organizacja Pracy i jej rola w bezpieczeństwie społecznym; Rada Europy a kwestie bezpieczeństwa społecznego; Unia Europejska a kwestie bezpieczeństwa społecznego.	1	2	0,5	2
3.	Instytucje bezpieczeństwa społecznego w Polsce: rola organów ustawodawczych w systemie bezpieczeństwa społecznego; organy i urzędy administracji rządowej i samorządowej w systemie bezpieczeństwa społecznego; organy sądowe, kontroli państwowej i ochrony praw człowieka w systemie bezpieczeństwa społecznego.	1	2	0,5	2

4.	Pozarządowe formy wsparcia systemu bezpieczeństwa społecznego: wpływ obywateli na poziom bezpieczeństwa społecznego; rola organizacji pozarządowych w tworzeniu bezpieczeństwa społecznego; rola Kościoła Katolickiego w tworzeniu bezpieczeństwa społecznego w Polsce.	1	2	0,5	1,5
5.	Zabezpieczenie społeczne jako ważny element systemu bezpieczeństwa społecznego: teoretyczne aspekty zabezpieczenia społecznego; administracja i organizacja zabezpieczenia społecznego; techniki zabezpieczenia społecznego; finansowanie zabezpieczeń społecznych.	1	2	0,5	1,5
6.	Programy i inicjatywy na rzecz bezpieczeństwa społecznego: profilaktyka społeczna; rola administracji publicznej w utrzymaniu bezpieczeństwa społecznego; bezpieczeństwo społeczne a rozwój lokalny; pomoc społeczna.	1	2	0,5	1,5
7.	Pomiar bezpieczeństwa społecznego: wybrane mierniki rozwoju społecznego; pomiar ubóstwa i jego konsekwencji; pomiar bezrobocia; pomiar wskaźników demograficznych; migracje i ich pomiar.	1	2	0,5	1,5
8.	Zajęcia podsumowujące: praca zaliczeniowa.	1	-	1	-
razem zajęć praktycznych:		8	12	5	10
		20		15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	treść			
wiedza	W_01	zna podstawowe pojęcia, fakty i zagadnienia merytoryczne wpisujące się w problematykę bezpieczeństwa społecznego			
	W_02	zna jednostkowe i zbiorowe podmioty bezpieczeństwa społecznego oraz stojące przed nimi wyzwania i zagrożeniami wpisujące się w ekologiczną i społeczno-kulturową przestrzeń bezpieczeństwa			
	W_03	zna reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne związane z bezpieczeństwem człowieka w jego otoczeniu ekologicznym i społeczno-kulturowym, a w szczególności kwestie praw człowieka oraz uregulowań międzynarodowego prawa konfliktów zbrojnych			
	W_04	zna dylematy współczesnej cywilizacji związane z wyzwaniami i zagrożeniami bezpieczeństwa społecznego			
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa społecznego z wykorzystaniem wiedzy nabytej w ramach realizacji przedmiotu			
	U_02	potrafi w sposób krytyczny korzystać z literatury i innych materiałów źródłowych w celu analizy zjawisk i procesów wpisujących się merytorycznie w problematykę bezpieczeństwa społecznego			
	U_03	potrafi posługiwać się podstawowymi przepisami prawa krajowego i międzynarodowego obejmującego problematykę praw człowieka i międzynarodowych konfliktów zbrojnych w aspekcie analizy zjawisk i procesów związanych z bezpieczeństwem społecznym			
	U_04	potrafi przygotować w języku polskim pracę pisemną obejmującą problematykę bezpieczeństwa społecznego			
	U_05	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej			
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę bezpieczeństwa społecznego			

	K_02	jest gotów do uznania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących bezpieczeństwa społecznego		
	K_03	ma rozwiniętą wrażliwość społeczną i jest gotów do stosowania zasad etycznych i moralnych w działaniach związanych z ochroną człowieka przed skutkami różnego rodzaju zagrożeń społecznych		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz samodzielna praca na platformie e-learningowej			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	01	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, K_02	40

	O2	Praca pisemna	W_03, W_04, U_04, K_03	30
	O3	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, W_04, U_05	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 0,4xO1 + 0,3xO2+ 0,3xO3</i>			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, aktywność na zajęciach oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: <i>Ocena końcowa=(O1 +O2+O3)/3.</i> Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Aktywność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu. Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Ip.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_03	40	
	O2	Aktywność na zajęciach	U_02, U_04, K_01, K_03	30	
	O3	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_01, U_02, U_03, U_05	30	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4 \times O1 + 0,3 \times O2 + 0,3 \times O3$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę student na platformie e-learningowej oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Ip.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Oel	praca na platformie	wszystkie efekty	-	20
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, W_04, U_04, U_05, K_02, K_03	1	80
	Op	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_03	1	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,2\ Oel + 0,8\ \left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 1}{1 + 1}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W02, K1W_03				
W_02	K1_W03, K1_W05				
W_03	K1_W06				
W_04	K1_W11				
U_01	K1_U01, K1_U02				
U_02	K1_U03, K1_U05				
U_03	K1_U07				
U_04	K1_U09				
U_05	K1_U14				

K_01	K1_K01
K_02	K1_K02
K_03	K1_K06, K1_K08
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • Firlit-Fesnak G., Szyłko-Skoczny M. (red.), <i>Polityka społeczna: podręcznik akademicki</i>, Warszawa 2009. • Gierszewski J., <i>Bezpieczeństwo społeczne jako dziedzina bezpieczeństwa narodowego</i>, „Historia i Polityka” nr 23 (30) 2018. • Gierszewski J., <i>Organizacja systemu bezpieczeństwa społecznego</i>, Warszawa 2013. • Gierszewski J., <i>Bezpieczeństwo społeczne. Studium z zakresu teorii bezpieczeństwa narodowego</i>, Warszawa 2012. • Gierszewski J., Pieczywok A., <i>Społeczny wymiar bezpieczeństwa człowieka</i>, Difin Warszawa 2019. • Skrabacz A., <i>Bezpieczeństwo społeczne. Podstawy teoretyczne i praktyczne</i>, Warszawa 2012. 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Leszczyński M., <i>Bezpieczeństwo społeczne Polaków wobec wyzwań XXI wieku</i>, Warszawa 2011. • Majer P., Urbanek A., <i>Bezpieczeństwo społeczne. Ewolucja, instytucje, zagrożenia</i>, Editions Spotkania 2016. • Skrabacz A., Sulowski S., <i>Bezpieczeństwo społeczne. Pojęcia, uwarunkowania, wyzwania</i>, Warszawa 2012. 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • akty prawne regulujące kwestie bezpieczeństwa społecznego wskazane przez wykładowcę 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • strony instytucji rządowych i pozarządowych zajmujących się bezpieczeństwem społecznym 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

K.7. Polityka i strategia bezpieczeństwa

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
K.7.	Polityka i strategia bezpieczeństwa	E	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	III		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	2	1	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	6	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	1	0,5	1	1,5		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	4	4		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• praca na platformie	-	-	3	7,5		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	2	2		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	5	10	25	1
• ćwiczenia wprowadzające	0,5	0,5	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	7	4	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	12	10	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium	0,5	0,5	1	1		
• przygotowanie do ćwiczeń	-	-	1	1		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu	-	-	1	2		
• praca na platformie	-	-	2	6		
łącznie:	30	20	20	30	50	2
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						

<p>Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 18 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 7 godzin samodzielnej pracę, a na studiach niestacjonarnych 13 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 12 godzin samodzielnej pracę.</p>	
<p>Metody dydaktyczne:</p>	
<p>zajęcia teoretyczne:</p>	<p>zajęcia praktyczne:</p>
<p>• zajęcia z udziałem nauczycieli:</p>	<p>• zajęcia z udziałem nauczycieli:</p>
<p>wykład informacyjny, informacja, dyskusja</p>	<p>wykład wprowadzający, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania</p>
<p>• samodzielna praca studenta:</p>	<p>• samodzielna praca studenta:</p>
<p>percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielna praca na platformie w ramach wykładów z pośrednim udziałem nauczycieli, przygotowanie pracy zaliczeniowej, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu</p>	<p>percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, samodzielna praca na platformie w ramach ćwiczeń z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu</p>
<p>Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:</p>	
<p>Przedmioty wprowadzające:</p>	<p>Wymagania wstępne:</p>
<ul style="list-style-type: none"> • teoria bezpieczeństwa • bezpieczeństwo państwa 	<ul style="list-style-type: none"> • student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa i teoretycznymi podstawami bezpieczeństwa państwa
<p>Cele przedmiotu:</p>	
<p>w zakresie wiedzy:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi polityki i strategii bezpieczeństwa • zapoznać ich z teoretycznymi podstawami budowania strategii i realizacji polityki bezpieczeństwa w aspekcie zewnętrznym i wewnętrznym • zapoznać ich z zadaniami podmiotów odpowiedzialnych za wytyczanie celów strategicznych i realizację polityki bezpieczeństwa • zapoznać ich z psychologicznymi, ekonomicznymi, społecznymi, prawnymi, etyczne i moralnymi uwarunkowaniami polityki bezpieczeństwa państwa w układzie międzynarodowym, regionalnym i narodowym w aspekcie funkcjonowania systemu bezpieczeństwa narodowego 	
<p>w zakresie umiejętności:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z polityką i strategią bezpieczeństwa z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej nabywanej w toku studiów w ramach różnych przedmiotów kształcenia, a także z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy • prognozować i modelować i przewidywać skutki różnego rodzaju zdarzeń i okoliczności mających wpływ na kreowanie strategii i realizację polityki bezpieczeństwa • nauczyć ich posługiwania się w swobodnie pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu wiedzy o polityce i strategii bezpieczeństwa zarówno w mowie jak i na piśmie • nauczyć ich samodzielnego planowania i organizowania pracy samokształceniowej z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej 	
<p>w zakresie kompetencji społecznych:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • uczyć studentów sposobu krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę polityki i strategii bezpieczeństwa • wskazać studentom jakie jest znaczenie wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących polityki i strategii bezpieczeństwa • wskazać im sposoby rozwoju własnego potencjału i kompetencji niezbędnych do rozwiązywania problemów związanych z bezpieczeństwem w przyszłej pracy zawodowej 	

Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	-	0,5	-
2.	Źródła wiedzy i istota strategii bezpieczeństwa: pojęcie myśli strategicznej, źródła wiedzy strategicznej: starożytna myśl strategiczna – Chiny, Grecja, Rzym, średniowieczna myśl strategiczna, nowożytna myśl strategiczna i współczesna myśl strategiczna; strategia bezpieczeństwa – pojęcie, istota i cechy strategii bezpieczeństwa; strategia bezpieczeństwa a interesy narodowe.	0,5	1,5	0,5	0,5
3.	Polityka bezpieczeństwa państwa: podstawowe kategorie pojęciowe teorii polityki; pojęcie i istota polityki bezpieczeństwa; zewnętrzny i wewnętrzny wymiar polityki bezpieczeństwa; cele, uwarunkowania, wyzwania i zadania polityki bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej; środki i metody polityki bezpieczeństwa; instytucjonalny wymiar polityki bezpieczeństwa; polityka a strategia bezpieczeństwa.	0,5	1,5		0,5
4.	Polityki bezpieczeństwa współczesnych państw: współczesne modele bezpieczeństwa (równowagi sił, bezpieczeństwa zbiorowego, bezpieczeństwa kooperatywnego, sojuszy polityczno-wojskowych, bezpieczeństwa wspólnego); polityki unilateralne (hegemonizm; interwencjonizm, izolacjonizm); polityki multilateralne (polityka równoważenia sił, polityka odstraszania, polityka budowania sojuszy, polityka neutralności i neutralizmu).	0,5	1,5	0,5	1
5.	Dyplomacja jako środek realizacji celów polityki i strategii bezpieczeństwa: pojęcie, cele i zadania służby dyplomatycznej; przedstawicielstwa dyplomatyczne; rola i miejsce dyplomacji w zapobieganiu konfliktom; organizacja służby dyplomatycznej w Polsce; zadania ministerstwa właściwego do spraw zagranicznych w zakresie bezpieczeństwa.	0,5	1,5		1
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		4	6	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	0,5	-	0,5	-
2.	Główni przedstawiciele światowej myśli strategicznej: Tukidydes, Sun Tzu; Carl von Clausewitz; Henry Jomini; Liddell Hart; André Beufre, Bernard Brodie.	0,5	1,5	0,5	1
3.	Tradycje myśli strategicznej w Polsce: pojęcie „państwa strategicznego”, myśl strategiczna w pierwszej i drugiej Rzeczypospolitej, koncepcje bezpieczeństwa Polski w latach 1945 – 1990; polska strategia bezpieczeństwa po zakończeniu „zimnej wojny”.	1	1,5		1,5

4.	Polskie koncepcje strategicznej po wejściu do NATO i integracją z UE: strategia bezpieczeństwa RP 2001; strategia obronności 2001, strategię bezpieczeństwa narodowego z 2003 i 2007, strategia obronności RP 2009; podstawowe założenia strategii bezpieczeństwa z 2014 roku.	1	1,5	0,5	1,5
5.	Główne kierunki w polityce i strategiach bezpieczeństwa mocarstw globalnych: koncepcja bezpieczeństwa USA; koncepcja bezpieczeństwa Federacji Rosyjskiej; koncepcja bezpieczeństwa Wielkiej Brytanii; koncepcja bezpieczeństwa Francji i Niemiec; koncepcja bezpieczeństwa Chińskiej Republiki Ludowej; koncepcja bezpieczeństwa Indii.	1	1,5		1,5
6.	Koncepcje bezpieczeństwa Sojuszu Północnoatlantyckiego i Unii Europejskiej: ewolucja polityki i strategii bezpieczeństwa NATO; koncepcja strategiczna obrony i bezpieczeństwa członków Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego; koncepcja bezpieczeństwa Unii Europejskiej; strategia bezpieczeństwa Unii Europejskiej.	1	1,5	0,5	1,5
7.	Geneza i ewolucja strategii nuklearnych: problemy teorii odstraszenia nuklearnego, ewolucja odstraszenia do końca „zimnej wojny”, nuklearne odstraszenie po „zimnej wojnie”; strategia nuklearna NATO; strategia nuklearna Federacji Rosyjskiej..	1	1,5		1
8.	Nowa rola międzynarodowych organizacji ds. bezpieczeństwa: pojęcie i rodzaje międzynarodowych organizacji ds. bezpieczeństwa; nowe przesłanki działań organizacji międzynarodowych w zakresie bezpieczeństwa; rola i zadania międzynarodowych organizacji ds. bezpieczeństwa; kierunki ewolucji międzynarodowych organizacji ds. bezpieczeństwa.	1	1,5	0,5	1
9.	Problematyka zbrojeń i rozbrojenia: dialog strategiczny Rosja-USA; broń masowego rażenia i problematyk jej nierozprzestrzeniania; ograniczenia w dziedzinie broni konwencjonalnej; ilościowy i jakościowy wyścig zbrojeń.	0,5	1,5		1
10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	0,5	-	0,5	-
razem zajęć praktycznych:		8	12	5	10
		20		15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	treść			
wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu polityki i strategii bezpieczeństwa			
	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu teoretyczne podstawy strategii bezpieczeństwa i realizacji polityki bezpieczeństwa przez państwo w aspekcie zewnętrznym i wewnętrznym, w tym podmioty odpowiedzialne za realizację zadań w tym zakresie			
	W_03	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu uwarunkowania, organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy funkcjonowania systemu bezpieczeństwa narodowego			
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z polityką i strategią bezpieczeństwa z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej nabywanej w toku studiów w ramach różnych przedmiotów kształcenia, a także z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy			
	U_02	posługiwać się dokumentami strategicznymi oraz prognozować, modelować i przewidywać skutki różnego rodzaju zdarzeń i okoliczności mających wpływ na kreowanie strategii i realizację polityki bezpieczeństwa			
	U_03	posługiwać się w swobodnie pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu wiedzy o polityce i strategii bezpieczeństwa zarówno w mowie jak i na piśmie			

	U_04	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej".
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę polityki i strategii bezpieczeństwa
	K_02	jest gotowy do uznania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących polityki i strategii bezpieczeństwa i jej znaczenia w przyszłej pracy zawodowej
	K_03	jest gotowy do rozwoju własnego potencjału i kompetencji niezbędnych do rozwiązywania problemów związanych z bezpieczeństwem w przyszłej pracy zawodowej
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	egzamin	
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu, a także pozytywnej oceny za samodzielną pracę na platformie e-learningowej	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych	
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>	

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03	40
	O2	praca pisemna	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	30
	O3	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, U_04, K_02, K_03	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3</i>			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, aktywność na zajęciach oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: <i>Ocena końcowa=(O1 +O2+O3)/3.</i> Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Aktywność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu. Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi;</p>			

	3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03	40	
	O2	aktywność na zajęciach	W_01, W_02, W_03, U_03, K_01, K_03	30	
	O3	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, U_04, K_02	30	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$				
sposób zaliczenia i forma egzaminu:					
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru				
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie e-learningowej				
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	Ot	test pisemny	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = Ot$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta na platformie e-learningowej, egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p> <p>3) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Oel	praca na platformie	wszystkie efekty	-	10
	Oe	egzamin	wszystkie efekty	-	50
	Ot	zajęcia teoretyczne	wszystkie efekty	1	40
	Op	zajęcia praktyczne	wszystkie efekty	1	

sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,1\ Oel + 0,5Oe + 0,4\left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 1}{1 + 1}\right)$
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:	
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K1_W01, K1_W02, K1_W03
W_02	K1_W03, K1_W05
W_03	K1_W06, K1_W07, K1_W11, K1_W12
U_01	K_U01, K1_U03
U_02	K1_U03, K1_U06, K1_U07
U_03	K1_U08, K1_U09, K1_U10, K1_U11
U_04	K1_U14
K_01	K1_K01
K_02	K1_K02, K1_K03
K_03	K1_K07
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> Gryz J., <i>Strategia bezpieczeństwa narodowego Polski</i>, Warszawa 2013. Jemiolo T., Malak K. (red.), <i>Bezpieczeństwo zewnętrzne Rzeczypospolitej Polskiej</i>, Warszawa 2002. Kuźniar R., <i>Polityka i siła: studia strategiczne – wybrane zagadnienia</i>, Warszawa 2005. Zarobny S., <i>Blaski i cienie polskiej i światowej myśli strategicznej – wybrane zagadnienia</i>, Słupsk 2018. Zięba R. (red.), <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe po zimnej wojnie</i>, Warszawa 2008. Koziej S., <i>Między piekłem, a rajem. Szare bezpieczeństwo na progu XXI wieku</i>, Toruń 2006. 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> Baylis J., Wirtz J., Gray C., Cohen E., <i>Strategia we współczesnym świecie. Wprowadzenie do studiów strategicznych</i>, Kraków 2009. Chojnowski L., <i>Bezpieczeństwo. Zarys teorii</i>, Słupsk 2015. Jarmoszko S., <i>Ścieżki konceptualizacji strategii bezpieczeństwa</i>, Siedlce 2015. Jarmoszko S., <i>Technologia myślenia strategicznego</i>, Siedlce 2016. Kitler W., <i>Bezpieczeństwo narodowe RP. Podstawowe kategorie, uwarunkowania, system</i>, Warszawa 2011. Urbanek A. (red.), <i>Wybrane problemy bezpieczeństwa. Teoria, strategia, system</i>, Słupsk 2012. Wyszczelski L., <i>Teorie wojenne i ich twórcy na przestrzeni dziejów</i>, Warszawa 2009. Żurawski vel Grajewski P., <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe. Wymiar militarny</i>, Warszawa 2012. 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> Biała Księga Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa 2013. doktryny obronne i strategie bezpieczeństwa wybrane akty prawne regulujące funkcjonowanie instytucji odpowiedzialnych za politykę bezpieczeństwa 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> www.bbn.gov.pl www.koziej.pl www.polsm.strony.ug.edu.pl 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

K.8. System bezpieczeństwa narodowego

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
K.8.	System bezpieczeństwa narodowego	E	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	III		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	2	1	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	6	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	1	0,5	1	1,5		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	4	4		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• praca na platformie	-	-	3	7,5		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	2	2		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	5	10	25	1
• ćwiczenia wprowadzające	0,5	0,5	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	7	4	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	12	10	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium	0,5	0,5	1	1		
• przygotowanie do ćwiczeń	-	-	1	1		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu	-	-	1	2		
• praca na platformie	-	-	2	6		
łącznie:	30	20	20	30	50	2
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						

<p>Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 18 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 7 godzin samodzielnej pracę, a na studiach niestacjonarnych 13 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 12 godzin samodzielnej pracę.</p>	
<p>Metody dydaktyczne:</p>	
<p>zajęcia teoretyczne:</p>	<p>zajęcia praktyczne:</p>
<p>• zajęcia z udziałem nauczycieli:</p>	<p>• zajęcia z udziałem nauczycieli:</p>
<p>wykład informacyjny, informacja, dyskusja</p>	<p>wykład wprowadzający, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania</p>
<p>• samodzielna praca studenta:</p>	<p>• samodzielna praca studenta:</p>
<p>percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielna praca na platformie w ramach wykładów z pośrednim udziałem nauczycieli, przygotowanie pracy zaliczeniowej, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu</p>	<p>percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, samodzielna praca na platformie w ramach ćwiczeń z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu</p>
<p>Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:</p>	
<p>Przedmioty wprowadzające:</p>	<p>Wymagania wstępne:</p>
<p>teoria bezpieczeństwa, bezpieczeństwo państwa</p>	<p>student zna podstawowe zagadnienia związane z ogólną teorią bezpieczeństwa oraz teorią i praktyką bezpieczeństwa państwa</p>
<p>Cele przedmiotu:</p>	
<p>w zakresie wiedzy:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi dotyczącymi systemu bezpieczeństwa narodowego i funkcjonujących w jego ramach instytucji • zapoznać ich z teoretycznymi podstawami, rolą oraz kompetencjami instytucji i organów państwa w dziedzinie bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej • zapoznać ich z uwarunkowaniami, organizacją i zasadami funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych ważnych z perspektywy funkcjonowania systemu bezpieczeństwa narodowego • zapoznać ich z psychologicznymi, ekonomicznymi, społecznymi, prawnymi, etycznymi i moralnymi uwarunkowaniami polityki bezpieczeństwa państwa w układzie międzynarodowym, regionalnym i narodowym w aspekcie funkcjonowania systemu bezpieczeństwa narodowego 	
<p>w zakresie umiejętności:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z systemem bezpieczeństwa narodowego, z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej nabywanej w toku studiów w ramach różnych przedmiotów kształcenia • nauczyć ich wykorzystania wiedzy z zakresu polityki i strategii bezpieczeństwa do analizy zjawisk i rozwiązywania typowych problemów związanych z bezpieczeństwem • nauczyć ich posługiwania się w swobodnie pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu wiedzy o systemie bezpieczeństwa narodowego i funkcjonujących w jego ramach instytucji w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców, w różnych sytuacjach zawodowych, a także do sporządzania prac pisemnych • nauczyć ich samodzielnego planowania i organizowania pracy samokształceniowej z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej 	
<p>w zakresie kompetencji społecznych:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • uczyć studentów sposobu krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę systemu bezpieczeństwa narodowego • wskazać studentom jakie jest znaczenie wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących organów państwowych i instytucji bezpieczeństwa funkcjonujących w ramach systemu bezpieczeństwa narodowego 	

Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	-	0,5	-
2.	Bezpieczeństwo narodowe – aspekty definicyjne i istota: bezpieczeństwo narodowe – aspekty terminologiczne i istota; podstawowe komponenty bezpieczeństwa narodowego – bezpieczeństwo personalne i bezpieczeństwo państwa; bezpieczeństwo zewnętrzne a bezpieczeństwo wewnętrzne w kontekście bezpieczeństwa narodowego; aksjologiczne aspekty bezpieczeństwa narodowego; podstawowe dziedziny bezpieczeństwa narodowego.	0,5	1,5	0,5	0,5
3.	System bezpieczeństwa narodowego : pojęcie i istota systemu bezpieczeństwa narodowego; struktura systemu bezpieczeństwa narodowego; normatywne i koncepcyjne podstawy systemu bezpieczeństwa narodowego; kierowanie bezpieczeństwem narodowym.	0,5	1,5		0,5
4.	Obronny system wojskowy Polski: pojęcie i struktura systemu obronnego RP; rola wojska w państwie; elementy współczesnej strategii wojskowej i ich inspiracje dla strategii narodowej Polski; Siły Zbrojne RP w strukturze obronnej państwa.	0,5	1,5	0,5	1
5.	Uwarunkowania bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej: historyczna ewolucja bezpieczeństwa Polski; uwarunkowania bezpieczeństwa narodowego RP; interesy narodowe i cele strategiczne w dziedzinie bezpieczeństwa; potencjał bezpieczeństwa narodowego Polski; międzynarodowe implikacje bezpieczeństwa narodowego RP (działalność Polski w międzynarodowych organizacjach bezpieczeństwa, przynależność Polski do NATO i UE, uznanie USA jako partnera strategicznego, Grupa Wyszehradzka i Trójkąt Weimarski); stan bezpieczeństwa narodowego RP – próba diagnozy.	0,5	1,5		1
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		4	6	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	0,5	-	0,5	-
2.	Rola organów parlamentarnych i władzy sądowniczej w systemie bezpieczeństwa narodowego: funkcje i zadania organów parlamentarnych w zakresie bezpieczeństwa; Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych; Komisja Obrony Narodowej; Komisja ds. Służb Specjalnych; rola organów władzy sądowniczej w systemie bezpieczeństwa narodowego.	0,5	1,5	0,5	1
3.	Konstytucyjne organy władzy wykonawczej w systemie bezpieczeństwa narodowego: kompetencje Prezydenta RP w zakresie bezpieczeństwa;	1	1,5		1,5

	kompetencje Rady Ministrów w zakresie bezpieczeństwa; organy konsultacyjno-doradcze na szczeblu centralnym (Rada Bezpieczeństwa Narodowego, Biuro Bezpieczeństwa Narodowego; Kolegium ds. Służb Specjalnych; Rządowe Centrum Bezpieczeństwa).				
4.	Rola organów administracji publicznej szczebla wojewódzkiego i samorządów w zakresie bezpieczeństwa narodowego: rola wojewody w systemie bezpieczeństwa narodowego; rola jednostek samorządowych szczebla wojewódzkiego; rola i zadania jednostek samorządowych szczebla powiatowego; rola i zadania jednostek samorządowych szczebla gminy.	1	1,5	0,5	1,5
5.	Siły Zbrojne RP w systemie bezpieczeństwa narodowego: misja, przeznaczenie i zadania Sił Zbrojnych RP; struktura organizacyjna Sił Zbrojnych RP; charakterystyka poszczególnych rodzajów Sił Zbrojnych RP; zadania Sił Zbrojnych RP w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego.	1	1,5		1,5
6.	Służby specjalne w systemie bezpieczeństwa narodowego: specyfika działania służb specjalnych; geneza służb specjalnych; Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego; Agencja Wywiadu; Centralne Biuro Antykorupcyjne; Służba Kontrwywiadu Wojskowego; Służba Wywiadu Wojskowego; służby rozpoznania sił zbrojnych.	1	1,5	0,5	1,5
7.	Formacje policyjne w systemie bezpieczeństwa narodowego: Policja; Żandarmeria Wojskowa; Straż Graniczna; Służba Więzienna; Inspekcja Transportu Drogowego.	1	1,5		1
8.	Instytucje zabezpieczające: Państwowa Straż Pożarna; Obrona Cywilna Kraju; Agencje Ochrony Mienia; Służba Ochrony Lotnisk; Straż Ochrony Kolei; Służba Celna.	1	1,5	0,5	1
9.	Straże lokalne, sektorowe i służby ochrony władz: Straże Gminne; Straż Leśna; Straż Parku Narodowego; Państwowa Straż Łowiecka; Państwowa Straż Rybacka; służby ochrony władz.	0,5	1,5		1
10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	0,5	-	0,5	-
razem zajęć praktycznych:		8	12	5	10
			20	15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	treść			
wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu nauk o bezpieczeństwie i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych z obszaru nauk społecznych i humanistycznych, związanych ściśle z teorią i praktyką funkcjonowania systemu bezpieczeństwa narodowego			
	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu teoretyczne podstawy systemu bezpieczeństwa narodowego i funkcjonujących w jego ramach instytucji			
	W_03	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu uwarunkowania, organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy funkcjonowania systemu bezpieczeństwa narodowego			
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką funkcjonowania systemu bezpieczeństwa narodowego z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych przedmiotów kształcenia			
	U_02	potrafi właściwie dobierać, selekcjonować i analizować różne źródła wiedzy związanej			

		z systemem bezpieczeństwa narodowego i funkcjonujących w jego ramach instytucji wykorzystując różne narzędzia, techniki i metody badawcze, w tym narzędzia IT
	U_03	potrafi przygotować w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych i gramatycznych prace pisemne obejmujące problematykę systemu bezpieczeństwa narodowego, a także posługiwać się swobodnie podstawowymi pojęciami z zakresu systemu bezpieczeństwa narodowego w komunikowaniu się ze specjalistami w trakcie dyskusji
	U_04	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej".
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę systemu bezpieczeństwa narodowego
	K_02	jest gotów do uznania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących organów państwowych i instytucji bezpieczeństwa funkcjonujących w ramach systemu bezpieczeństwa narodowego oraz budowania w oparciu o powyższą wiedzę własnych kompetencji zawodowych
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	egzamin	
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu, a także pozytywnej oceny za samodzielną pracę na platformie e-learningowej	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych	
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu</p>	

	<p>poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, U_01	40
	O2	praca pisemna	W_01, W_02, W_03, U_02, U_03, K_01	30
	O3	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, U_04, K_02	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	<p>średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, aktywność na zajęciach oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych</p>			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$ Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Aktywność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu. Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie</p>			

	<p>e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	W_01, W_02, W_03, U_01	40	
	O2	aktywność na zajęciach	W_01, W_02, W_03, U_03, K_01	30	
	O3	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, U_04, K_02	30	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$				
sposób zaliczenia i forma egzaminu:					
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru				
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie e-learningowej				
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	Ot	test pisemny	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = Ot$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta na platformie e-learningowej, egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p> <p>3) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Oel	praca na platformie	wszystkie efekty	-	10
	Oe	egzamin	wszystkie efekty	-	50

	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	wszystkie efekty	1	40
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	wszystkie efekty	1	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,1\ Oel + 0,5\ Oe + 0,4\left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 1}{1 + 1}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W05				
W_02	K1_W03, K1_W05				
W_03	K1_W05, K1_W07, K1_W12				
U_01	K1_U01				
U_02	K1_U03, K1_U05				
U_03	K1_U08, K1_U09, K1_U10, K1_U11				
U_04	K1_U14				
K_01	K1_K01				
K_02	K1_K02, K1_K07				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> • Chabasińska A., Czachor Z., <i>Bezpieczeństwo narodowe Polski. Zagrożenia i determinanty zmian</i>, Warszawa 2016. • Jakubczak R., Marczak J. (red.), <i>Bezpieczeństwo narodowe Polski w XXI wieku. Wyzwania i strategie</i>, Warszawa 2011. • Kitler W., <i>Bezpieczeństwo narodowe RP. Podstawowe kategorie, uwarunkowania, system</i>, Wyd. AON, Warszawa 2011. • Paździor M., Szmulik B. (red.), <i>Instytucje bezpieczeństwa narodowego</i>, Warszawa 2012. • Pietrek G., <i>Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa</i>, Słupsk 2014. • Sulowski S., Brzeziński M. (red.), <i>Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa</i>, Warszawa 2009. • Urbanek A. (red.), <i>Wybrane problemy bezpieczeństwa. Teoria, strategia, system</i>, Słupsk 2012. • Wojciechowski S., Wejksznier A., <i>Kluczowe determinanty bezpieczeństwa Polski na początku XXI wieku</i>, Warszawa 2013. 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> • Balcerowicz B., <i>Siły zbrojne w stanie pokoju, kryzysu, wojny</i>, Warszawa 2010. • Balcerowicz B. (red.), <i>Słownik terminów z zakresu bezpieczeństwa narodowego</i>, Warszawa 2002. • Heywood A., <i>Politologia</i>, Warszawa 2010. • Machiavelli N., <i>Księżę</i>, Warszawa 1993. • Rydlewski G., <i>Siły zbrojne RP w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego</i>, [w:] Sulowski S., Brzeziński M. (red.) <i>Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa. Wybrane zagadnienia</i>, Warszawa 2009. • Urbanek A., <i>Podstawy bezpieczeństwa Państwa. Wymiar społeczno-polityczny</i>, Słupsk 2013. • Urbanek A. (red.), <i>Bezpieczeństwo ludności województwa podlaskiego. Studium z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego</i>, Białystok 2014. • Wojciechowski S., Potrykała A., <i>Bezpieczeństwo Polski. Współczesne wyzwania</i>, Warszawa 2014. 					
C. Materiały źródłowe:					
<ul style="list-style-type: none"> • Biała Księga Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa 2013. • wybrane akty prawne regulujące funkcjonowanie instytucji w systemie bezpieczeństwa narodowego 					
D. Przydatne strony internetowe:					
<ul style="list-style-type: none"> • www.bbn.gov.pl • www.koziej.pl • www.polsm.strony.ug.edu.pl 					

Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

K.9. Bezpieczeństwo międzynarodowe

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
Kod	nazwa					
K.9.	Bezpieczeństwo międzynarodowe	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	III		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	3	1	-	-		
• zajęcia wprowadzające	0,5	0,5	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	0,5	0,5	2	2		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	6	3	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	4	4		
• samodzielna praca na platformie e-learningowej	-	-	5	10		
• przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	-	-	4	4		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	5	10	25	1
• ćwiczenia audytoryjne z bezpośrednim udziałem nauczycieli	7	3	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	0,5	0,5	1	1		
• zajęcia wprowadzające	0,5	0,5	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	12	10	-	-		
• samodzielna praca na platformie e-learningowej	-	-	2	7		
• przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	-	-	2	2		
łącznie:	30	20	20	30	50	2
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonar-						

nych 18 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 7 godzin samodzielnej pracę, a na studiach niestacjonarnych 13 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 12 godzin samodzielnej pracę.	
Metody dydaktyczne:	
zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli:
wykład informacyjny, informacja, dyskusja	wykład wprowadzający, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta:
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielna praca na platformie w ramach wykładów z pośrednim udziałem nauczycieli, przygotowanie pracy zaliczeniowej, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, samodzielna praca na platformie w ramach ćwiczeń z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
teoria bezpieczeństwa	student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa
Cele przedmiotu:	
w zakresie wiedzy:	
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać w zaawansowanym stopniu z podstawowymi pojęciami, faktami, obiektami i zjawiskami z zakresu nauk o bezpieczeństwie i stosunków międzynarodowych oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych z obszarów nauk społecznych i humanistycznych, związanych ściśle z teorią i praktyką stosunków międzynarodowych oraz w zaawansowanym stopniu zapoznać z teoretycznymi podstawami bezpieczeństwa i stosunków międzynarodowych zapoznać w zaawansowanym stopniu, z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa, z różnego rodzaju podmiotami strukturalnymi, grupami, organizacjami, instytucjami, systemami międzynarodowymi, z ich wewnętrzną organizacją i wzajemnymi relacjami w różnych układach międzynarodowych, w tym z układami związanymi z funkcjonowaniem systemów bezpieczeństwa międzynarodowego oraz normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi regulujące stosunki międzynarodowe, a także ich znaczeniem oraz wpływem na teorię i praktykę bezpieczeństwa międzynarodowego zapoznać w podstawowym stopniu z dylematami współczesnej cywilizacji i związanymi z jej rozwojem wyzwaniem i zagrożeniami, a także ich wpływem na teorię i praktykę bezpieczeństwa międzynarodowego 	
w zakresie umiejętności:	
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych przedmiotów kształcenia, w tym potrafi dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki bezpieczeństwa międzynarodowego nauczyć wykorzystywać w praktyce w podstawowym zakresie tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające procesy analizy i oceny zagrożeń, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację działania instytucji bezpieczeństwa międzynarodowego, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów związanych z określaniem aktualnego stanu bezpieczeństwa i prognozowania przebiegu różnych sytuacji stanowiących wyzwania i decydujących o poziomie bezpieczeństwie w różnych jego obszarach i wymiarach, a także modelować i przewidywać skutki podstawowych procesów i zjawisk stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa międzynarodowego nauczyć posługiwać się swobodnie podstawowymi pojęciami, faktami i różnymi informacjami o charakterze specjalistycznym w trakcie komunikowania się ze specjalistami z zakresu bezpieczeństwa międzynarodowego, przygotowania w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych i gramatycznych, prac pisemnych obejmujących problematykę szeroko rozumianego bezpieczeństwa międzynarodowego oraz wystąpień ustnych w sprawach związanych 	

z teorią i praktyką bezpieczeństwa międzynarodowego w języku polskim i obcym, takie jak np. komunikat, informacja dla prasy, oświadczenie, referat, przemówienie, prezentacja multimedialna

w zakresie kompetencji społecznych:

- kształtować gotowość do wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego, w tym działań profilaktycznych związanych z bezpieczeństwem
- kształtować gotowość do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką bezpieczeństwa budującego etos zawodu, który wykonuje
- kształtować gotowość do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej

Treści kształcenia:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	0,5	-	0,5	-
2.	Bezpieczeństwo międzynarodowe w ogólnej teorii bezpieczeństwa: podstawowe definicje i pojęcia z zakresu teorii bezpieczeństwa; bezpieczeństwo państwa i narodu – bezpieczeństwo narodowe; bezpieczeństwo międzynarodowe i jego wymiary; studia strategiczne i studia nad bezpieczeństwem.	0,5	1,5	0,5	1,5
3.	Bezpieczeństwo na poziomie systemu i podsystemu międzynarodowego: istota, cechy i podmioty systemu międzynarodowego; ład (porządek) międzynarodowy; pojęcie bezpieczeństwa globalnego; istota i typy podsystemów międzynarodowych; regiony i kompleksy bezpieczeństwa; bezpieczeństwo regionalne.	0,5	1,5		
4.	Państwa a bezpieczeństwo międzynarodowe: państwo jako podmiot prawa międzynarodowego; ograniczenia państw w systemie międzynarodowym; instytucje międzynarodowe; środki i metody polityki zagranicznej państwa; dylemat bezpieczeństwa państw w systemie międzynarodowym; potęga państwa a bezpieczeństwo międzynarodowe.	1	1,5	0,5	1,5
5.	Wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa międzynarodowego: zagrożenia tradycyjne: strukturalne źródła zagrożeń, niezakończone procesy państwowotwórcze, ideologie; wojny i konflikty zbrojne; zagrożenia niemilitarne; megatrendy rozwojowe i ich wpływ na bezpieczeństwo międzynarodowe: globalizm, zmiany klimatyczne, zmiany demograficzne	1	1,5		
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników kolokwium, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	0,5	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		4	6	2	3
		10		5	

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych. Instruktaż do zajęć praktycznych.	0,5	-	0,5	-

2.	Bezpieczeństwo w teorii stosunków międzynarodowych: realizm i neo-realizm; liberalizm i neoliberalizm; radykalizm i teorie zależności; konstruktywizm; teorie krytyczne.	1	1,5	0,5	1,5
3.	Główne problemy bezpieczeństwa na poziomie systemu i podsystemu międzynarodowego: państwa upadłe (ang. <i>failed states</i>), przestrzenie bezprawia (z ang. <i>ungoverned spaces</i>), państwa łobuzerskie (ang. <i>rogue states</i>), problemy transnarodowe.	1	1,5	0,5	1,5
4.	Koncepcje strategiczne bezpieczeństwa państwa w systemie międzynarodowym: unilateralne: neutralność, izolacjonizm, samodzielność i samowystarczalność obronna, niezaangażowanie; multilateralne: równowaga sił, odstraszenie, bezpieczeństwo kooperatywne, bezpieczeństwo zbiorowe, kolektywna obrona, teoria demokratycznego; historyczne i współczesne przykłady zastosowania.	1	1,5	0,5	1
5.	Potęga państwa a bezpieczeństwo międzynarodowe: istota i źródła potęgi państwa; naturalne społeczne składniki potęgi państwa; cechy potęgi państwa i jej wykorzystanie; pomiar potęgi państwa.	0,5	1,5	0,5	1
6.	Soft power, czyli potęga miękka: istota, zasoby, pomiar, wykorzystanie, ranking państw; <i>soft power</i> w praktyce.	0,5	1,5	0,5	1
7.	Polityczno-militarne uwarunkowania bezpieczeństwa międzynarodowego: broń masowego i jej proliferacja, rozwój broni konwencjonalnej i nielegalny handel bronią, wojny i konflikty zbrojne.	1	1,5	0,5	1,5
8.	Niemilitarne uwarunkowania bezpieczeństwa międzynarodowego: uwarunkowania środowiska naturalnego i jego degradacji, problemy demograficzne i niekontrolowane międzynarodowe migracje ludności, epidemie i pandemie chorób, nacjonalizmy i konflikty etniczne, transnarodowa przestępczość zorganizowana.	1	1,5	0,5	1
9.	Organizacje międzynarodowe w systemie bezpieczeństwa międzynarodowego: definicja, geneza i cechy organizacji międzynarodowych; przyczyny powstawania; typologia; funkcje organizacji międzynarodowych; rola organizacji międzynarodowych w kształtowaniu bezpieczeństwa międzynarodowego.	1	1,5	0,5	1,5
10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników kolokwium, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	0,5	-	0,5	-
razem zajęć praktycznych:		8	12	5	10
		20		15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
Kategoria	numer	Treść			
wiedza	W_01	zna w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu nauk o bezpieczeństwie i stosunków międzynarodowych oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych z obszarów nauk społecznych i humanistycznych, związanych ściśle z teorią i praktyką stosunków międzynarodowych oraz w zaawansowanym stopniu zna teoretyczne podstawy bezpieczeństwa i stosunków międzynarodowych			
	W_02	zna w zaawansowanym, z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa, różnego rodzaju podmioty strukturalne, grupy, organizacje, instytucje, systemy międzynarodowe, ich wewnętrzną organizację i wzajemne relacje w różnych układach międzynarodowych, w tym układach związanych z funkcjonowaniem systemów bezpieczeństwa			

		oraz zna normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące stosunki międzynarodowe, a także ich znaczenie oraz wpływ na teorię i praktykę bezpieczeństwa międzynarodowego
	W_03	zna w podstawowym stopniu dylematy współczesnej cywilizacji i związane z jej rozwojem wyzwania i zagrożenia, a także ich wpływ na teorię i praktykę bezpieczeństwa międzynarodowego
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia w tym potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki bezpieczeństwa międzynarodowego
	U_02	potrafi wykorzystywać w praktyce w podstawowym zakresie tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające procesy analizy i oceny zagrożeń, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację działania instytucji bezpieczeństwa międzynarodowego, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów związanych z określaniem aktualnego stanu bezpieczeństwa i prognozowaniem przebiegu różnych sytuacji stanowiących wyzwania i decydujących o poziomie bezpieczeństwa w różnych jego obszarach i wymiarach, prognozować i modelować, a także przewidywać skutki podstawowych procesów i zjawisk stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa międzynarodowego we wszystkich jego wymiarach
	U_03	potrafi posługiwać się swobodnie podstawowymi pojęciami, faktami i różnymi informacjami o charakterze specjalistycznym w trakcie komunikowania się ze specjalistami z zakresu bezpieczeństwa międzynarodowego, przygotować w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych i gramatycznych, prac pisemnych obejmujących problematykę szeroko rozumianego bezpieczeństwa międzynarodowego, przygotować wystąpienie ustne w sprawach związanych z teorią i praktyką bezpieczeństwa międzynarodowego w języku polskim i obcym, takie jak np. komunikat, informacja dla prasy, oświadczenie, referat, przemówienie, prezentacja multimedialna
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego, w tym działań profilaktycznych związanych z bezpieczeństwem
	K_02	jest gotów do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką bezpieczeństwa budującego etos zawodu, który wykonuje
	K_03	jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną	
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz samodzielna praca na platformie e-learningowej	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych	
kryteria oceny:	1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi;	

	<p>3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium zaliczeniowe	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	80
	O2	Rozwiązanie testów samokontroli na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,8 \times O1 + 0,2 \times O2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej) oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 2,0 – student nie wykonał zadania</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednost-</p>			

	<p>ki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	<i>O1</i>	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	60	
	<i>O2</i>	samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	20	
	<i>O3</i>	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	20	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (O_p) = $0,6 \times O_1 + 0,2 \times O_2 + 0,2 \times O_3$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę student na platformie e-learningowej oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Oel</i>	praca na platformie	wszystkie efekty	-	20
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	1	80
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	1	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ końcowa = 0,2\ O_{el} + 0,8\ \left(\frac{O_t \times 1 + O_p \times 1}{1 + 1}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W03				
W_02	K1_W06, K1_W07				

W_03	K1_W11
U_01	K1_U01, K1_U03
U_02	K1_U04, K1_U05, K1_U06
U_03	K1_U09, K1_U10, K1_U11
K_01	K1_K01
K_02	K1_K03
K_03	K1_K07

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Chojnowski L., *Bezpieczeństwo międzynarodowe. Aspekty instytucjonalne i organizacyjne*, Słupsk 2017.
- Chojnowski L., *Bezpieczeństwo narodowe. Studium teoretyczne*, Słupsk 2016.
- Mingst K., *Podstawy stosunków międzynarodowych*, Warszawa 2006.
- Kuźniar R. i inni, *Bezpieczeństwo międzynarodowe*, Warszawa 2012.

B. Literatura uzupełniająca:

- Czaputowicz J. *Bezpieczeństwo międzynarodowe: współczesne koncepcje*, Warszawa 2012.
- Cziomer E., Zyblikiewicz L., *Zarys współczesnych stosunków międzynarodowych*, Warszawa 2007.
- Zięba R., *Instytucjonalizacja bezpieczeństwa europejskiego*, Warszawa 2001.
- *Bezpieczeństwo międzynarodowe po zimnej wojnie*, red. R. Zięba, Warszawa 2008.
- Żukrowska k. (red.), *Bezpieczeństwo międzynarodowe: przegląd aktualnego stanu*, Warszawa 2011.
- Żurawski P. vel Grajewski, *Bezpieczeństwo międzynarodowe. Wymiar militarny*, Warszawa 2012.

C. Materiały źródłowe:

- Karta Narodów Zjednoczonych
- Helsiński akt końcowy OBWE - <http://www.osce.org/helsinki-final-act?download=true>
- Dokument Istambulski, 1999 - <http://www.osce.org/mc/39569?download=true>
- Deklaracja Astana, 2010 - <http://www.osce.org/mc/74985?download=true>

D. Przydatne strony internetowe:

- http://www.ptsm.edu.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=94:publikacja2&catid=11
- http://www.ptsm.edu.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=107:teoria-realizmu-w-nauce-o-stosunkach-miedzynarodowych&catid=11:publikacje&Itemid=141
- <http://www.nowastrategia.org.pl/modele-bezpieczenstwa/>
- <http://web.archive.org/web/20100417020157/http://www.msz.gov.pl/Organizacja,Bezpieczenstwa,i>
- [Wspolpracy,w,Europie,\(OBWE\),29556.html](http://www.wspolpracywEuropie.pl/29556.html)

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

K.10. Wstęp do metodologii badań bezpieczeństwa

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
K.10.	Wstęp do metodologii badań bezpieczeństwa	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	20	10	5	15	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	6	3	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	12	6	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	1	0,5	1	1,5		
• studiowanie literatury/przygotowanie do kolokwium	-	-	2	2		
• praca na platformie	-	-	2	11,5		
Zajęcia praktyczne [razem]	10	10	40	40	50	2
• ćwiczenia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	8	4	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	-	5	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium	1	0,5	1	1		
• przygotowanie koncepcji własnej pracy dyplomowej	-	-	10	10		
• studiowanie literatury	-	-	10	10		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu	-	-	5	5		
• praca na platformie	-	-	14	14		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						

<p>Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 12 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 13 godzin samodzielnej pracę, a na studiach niestacjonarnych 11 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 14 godzin samodzielnej pracę.</p>	
<p>Metody dydaktyczne:</p>	
<p>zajęcia teoretyczne:</p>	<p>zajęcia praktyczne:</p>
<p>• zajęcia z udziałem nauczycieli:</p>	<p>• zajęcia z udziałem nauczycieli:</p>
<p>wykład informacyjny, informacja, dyskusja</p>	<p>wykład wprowadzający, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania</p>
<p>• samodzielna praca studenta:</p>	<p>• samodzielna praca studenta:</p>
<p>percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielna praca na platformie w ramach wykładów z pośrednim udziałem nauczycieli, przygotowanie pracy zaliczeniowej, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu</p>	<p>percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, samodzielna praca na platformie w ramach ćwiczeń z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu</p>
<p>Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:</p>	
<p>Przedmioty wprowadzające:</p>	<p>Wymagania wstępne:</p>
<p>teoria bezpieczeństwa, bezpieczeństwo państwa, bezpieczeństwo personalne</p>	<p>student zna podstawowe zagadnienia związane z ogólną teorią bezpieczeństwa oraz teorią i praktyką bezpieczeństwa państwa i bezpieczeństwa personalnego</p>
<p>Cele przedmiotu:</p>	
<p>w zakresie wiedzy:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu metodologii badań społecznych ze szczególnym uwzględnieniem metodologii badań nauk o bezpieczeństwie jako samodzielnej dyscypliny naukowej • zapoznać ich z procedurą badań i obowiązującymi w uczelni zasadami wykonania pracy dyplomowej i organizacji egzaminu dyplomowego • zapoznać ich z podstawowymi metodami, technikami, narzędziami i procedurami badawczymi wykorzystywanymi w badaniu problemów związanych z teorią i praktyką bezpieczeństwa • zapoznać ich z regułami moralnymi, etycznymi i prawnymi związanymi z prowadzeniem badań naukowych, w tym z podstawowymi zasadami ochrony własności intelektualnej 	
<p>w zakresie umiejętności:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów wykorzystania w badaniach naukowych związanych z teorią i praktyką bezpieczeństwa podstawowych metod, technik, narzędzi i procedur badawczych • nauczyć ich właściwego planowania badań naukowych, a także wykorzystywania dostępnych źródeł wiedzy naukowej niezbędnych do prac analitycznych • przygotować ich pod względem praktycznym do prowadzenia badań własnych i pisanie pracy dyplomowej na poziomie studiów licencjackich • przygotować ich do planowania i realizacji pracy samokształceniowej w obszarze wiedzy dotyczącej metodologii badań i jej praktycznego wykorzystania do rozwiązywania typowych i nietypowych zadań zawodowych, z jakimi może się zetknąć w swojej przyszłej pracy 	
<p>w zakresie kompetencji społecznych:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • przygotować ich do krytycznej analizy i oceny treści merytorycznych wpisujących się między innymi w przedmiot badań podjętych na potrzeby pisanie pracy • uczyć ich znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych ze społecznymi aspektami bezpieczeństwa 	

Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	-	0,5	-
2.	Nauki o bezpieczeństwie jako dyscyplina naukowa: narodziny i rozwój nauk o bezpieczeństwie; przedmiot zainteresowania nauk o bezpieczeństwie; pojęcie bezpieczeństwa; bezpieczeństwo jako stan i jako proces – inspiracje dla badań; nauki o bezpieczeństwie w systemie nauki polskiej; metodologia badań bezpieczeństwa; kwalifikowanie prac dyplomowych do dyscypliny nauk o bezpieczeństwie - typowe prace dyplomowe z nauk o bezpieczeństwie.	1	2	0,5	1
3.	Badania naukowe jako proces rozwiązywania problemów: istota poznania naukowego; problemy naukowe a problemy badawcze; istota badań naukowych; przedmiot i cele badań; podstawowe rodzaje badań naukowych; organizacja i przebieg badań naukowych; ochrona praw autorskich i etyka badań naukowych.	1	2	0,5	1
4.	Istota i uwarunkowania formalne problemów badawczych: pojęcie i rodzaje problemów badawczych; hipotezy w badaniach naukowych; weryfikacja i falsyfikacja hipotez; zmienne w badaniach naukowych; wskaźniki w badaniach naukowych.	1	2	0,5	1
5.	Metody, techniki i narzędzia badawcze: paradygmaty i modele badań; pojęcie i rodzaje metod badawczych; pojęcie i rodzaje technik badawczych; pojęcie i rodzaje narzędzi badawczych; typowe metody, techniki i narzędzia badawcze stosowane w badaniach bezpieczeństwa.	1	2	0,5	1
6.	Metody ilościowe stosowane w badaniach bezpieczeństwa: pomiar w badaniach bezpieczeństwa; metody statystyczne wykorzystywane w badaniach bezpieczeństwa; sondaż diagnostyczny jako typowa metoda badań bezpieczeństwa; obserwacja w badaniach bezpieczeństwa; metoda wywiadu (wywiad skategoryzowany).	1	2	0,5	1
7.	Metody jakościowe i systemowe stosowane w badaniach bezpieczeństwa: analiza dokumentów; analiza porównawczo-historyczna; studium przypadku; analiza SWOT; system jako przedmiot badań w naukach o bezpieczeństwie; podstawowe założenia analizy systemowej, metoda monograficzna.	1	2	0,5	1
8.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		8	12	4	6
		20		10	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	-	0,5	-
2.	Studiowanie literatury jako metoda badawcza i podstawa badań na-	2	-	1	1

	ukowych: istota, cele i zadania poznania teoretycznego; metody, techniki i narzędzia studiowania literatury; analiza tekstów specjalistycznych; interpretacja i uogólnianie wyników badań studyjnych; Internet jako źródło wiedzy.				
3.	Prace kwalifikacyjne: rodzaje i charakterystyka prac naukowych; pojęcie i rodzaje prac kwalifikacyjnych; struktura i układ pracy kwalifikacyjnej; bibliografia w pracach kwalifikacyjnych.	2	-	1	1
4.	Opracowanie koncepcji badań jako element procesu badawczego: etapy badań naukowych; formułowanie tematu pracy; określanie przedmiotu i celu badań; formułowanie problemów badawczych, zmiennych i wskaźników do badań; dobór próby badawczej; organizacja badań; analiza zebranego materiału badawczego; weryfikacja hipotez; wnioskowanie.	2	-	1	1,5
5.	Opracowanie edytorskie i ocena pracy dyplomowej: typowa struktura pracy dyplomowej; zasady opracowania części teoretycznej pracy; zasady opracowania części badawczej pracy; opisy rycin i tabel; stosowanie przypisów i sporządzanie wykazu bibliograficznego; zasady oceny pracy dyplomowej; organizacja egzaminu dyplomowego.	2	-	1	1,5
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	-	0,5	-
razem zajęć praktycznych:		10	-	5	5
		10		10	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	treść			
wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, podmioty i zagadnienia teoretyczne związane z metodologią badań stosowaną w naukach o bezpieczeństwie			
	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu metodologię badań stosowaną w naukach o bezpieczeństwie, miejsce i rolę nauk o bezpieczeństwie w systemie nauki polskiej, a także metody, techniki i narzędzia wykorzystywane do badań szeroko rozumianej teorii i praktyki bezpieczeństwa			
	W_03	zna i rozumie w podstawowym zakresie reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące kwestie prowadzenia badań naukowych, w tym zasady ochrony własności intelektualnej			
	W_04	zna w zaawansowanym stopniu tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające praktykę badań naukowych, w tym technologie IT			
umiejętności	U_01	potrafi wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie realizacji przedmiotu podstawowe zadania związane z procesem badawczym w kwestiach dotyczących teorii i praktyki bezpieczeństwa			
	U_02	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki prowadzenia badań naukowych			
	U_03	potrafi wykorzystywać podstawowe metody, techniki i narzędzia badawcze, w tym technologie IT do rozwiązywania problemów naukowych związanych z teorią i praktyką bezpieczeństwa			
	U_04	potrafi zaplanować przebieg badań na potrzeby pisania pracy dyplomowej i określić jej strukturę merytoryczno-logiczną i opracować koncepcję badań			
	U_05	potrafi zorganizować proces samokształcenia w zakresie pozwalającym na pogłębianie wiedzy związanej z metodologią badań i jej praktycznego zastosowania			

kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy i oceny treści merytorycznych wpisujących się w przedmiot badań podjętych na potrzeby pisania pracy dyplomowej		
	K_02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z bezpieczeństwem		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	egzamin			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu, a także pozytywnej oceny za samodzielną pracę na platformie e-learningowej			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, W_04, U_01, U_02, U_03, U_04, K_01	70
	O2	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, W_04, U_05, K_02	40
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,7 \times O1 + 0,4 \times O2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$ Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w</p>			

	<p>istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Praca pisemna (wstępna koncepcja pracy dyplomowej): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Ip.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	W_01, W_02, W_03, W_04, K_01	40
	O2	praca pisemna	W_01, W_02, W_03, W_04, U_01, U_02, U_03, U_04, K_01	30
	O3	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, W_04, U_05, K_02	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie e-learningowej			
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi			

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	<i>Ot</i>	test pisemny	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = Ot</i>				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta na platformie e-learningowej, egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p> <p>3) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Oel</i>	praca na platformie	wszystkie efekty	-	10
	<i>Oe</i>	egzamin	wszystkie efekty	-	50
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	wszystkie efekty	1	40
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	wszystkie efekty	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ końcowa = 0,1\ Oel + 0,5\ Oe + 0,4\ \left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W03, K1_W05				
W_02	K1_W02, K1_W04				
W_03	K1_W06, K1_W13				
W_04	K1_W09				
U_01	K1_U02				
U_02	K1_U03				
U_03	K1_U05, K1_U06				
U_04	K1_U09				
U_05	K1_U14				
K_01	K1_K01				
K_02	K1_K02				

Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • Babbie E., <i>Podstawy badań społecznych</i>, Warszawa 2013. • Czakon W. (red.), <i>Podstawy metodologii badań w naukach o zarządzaniu</i>, Warszawa 2015. • Duraj-Nowakowa K., <i>Studiowanie literatury przedmiotu</i>, Kraków 2002. • Hajduk Z., <i>Ogólna metodologia nauk</i>, Lublin 2012. • Nowak S., <i>Metodologia badań społecznych</i>, Warszawa 2011. • Jemioło T., Dawidczyk A., <i>Wprowadzenie do metodologii badań bezpieczeństwa</i>, Warszawa 2008. • Karpiński J., <i>Wprowadzenie do metodologii badań społecznych</i>, Warszawa 2006. • Sienkiewicz P. (red.), <i>Metody badań nad bezpieczeństwem i obronnością</i>, Warszawa 2010. • Wróblewski R., <i>Wprowadzenie do nauk o bezpieczeństwie</i>, Siedlce 2017. 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Apanowicz J., <i>Zarys metodologii prac dyplomowych z organizacji i zarządzania</i>, Gdynia 1997. • Bazewicz M., Arne C., <i>Podstawy metodologii systemów ludzkiej aktywności i informatyki</i>, Wrocław 1995. • Ciczkowski W. (red.), <i>Prace promocyjne z pedagogiki</i>, Olsztyn 2000. • Pilch T., <i>Zasady badań pedagogicznych</i>, Warszawa 1998. • Szreder M., <i>Metody i techniki sondażowych badań opinii</i>, Warszawa 2010. • Zaczyński W. P., <i>Poradnik autora prac seminaryjnych, magisterskich, i magisterskich</i>, Warszawa 1995. 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Kodeks etyki pracownika naukowego</i>, PAN, Warszawa 2012. 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • www.pan.pl • www.ncbr.gov.pl • www.ncn.gov.pl 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

3.1.4. Treści specjalistyczne w zakresie „Obrona narodowa”

3.1.4.1. Wykaz zajęć

Grupa treści kształcenia	Nazwa zajęć/przedmiotu	Kod
Treści specjalistyczne dla zakresu/specjalności „Obrona narodowa”	Geografia bezpieczeństwa	S.1.1.
	Historia wojen i wojskowości	S.1.2.
	Wojny i konflikty zbrojne we współczesnym świecie	S.1.3.
	Międzynarodowe prawo pokoju i bezpieczeństwa	S.1.4.
	Siły zbrojne we współczesnym świecie	S.1.5.
	Prawno-ekonomiczne uwarunkowania obronności	S.1.6.
	System obronny państwa	S.1.7.
	Obrona cywilna	S.1.8.
	Planowanie cywilne	S.1.9.
	Obrona wspólna NATO	S.1.10.
	Wspólna polityka bezpieczeństwa i obrony państw Unii Europejskiej	S.1.11.
	Współpraca cywilno-wojskowa	S.1.12.
	System zarządzania kryzysowego	S.1.13.
	Geograficzne systemy informacji przestrzennej w systemie obronnym państwa	S.1.14.
	Systemy wspomagania zarządzania kryzysowego	S.1.15.
	Kierowanie i łączność w systemie obronnym państwa	S.1.16.
	Terroryzm międzynarodowy	S.1.17.
	Organizacja logistyki w sytuacjach kryzysowych	S.1.18.
	Obrona przed bronią masowego rażenia	S.1.19.
	Komunikowanie społeczne w zarządzaniu kryzysowym	S.1.20.
	Zarządzanie kryzysowe w warunkach zagrożeń militarnych	S.1.21.

3.1.4.2. Szczegółowy opis zajęć

S.1.1. Geografia bezpieczeństwa

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.1.1.	Geografia bezpieczeństwa	ZO	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	tak - w zakresie „obrona narodowa”	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	0,5	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczyciela	3	1	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczyciela na platformie e-learningowej	6	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium zaliczeniowe	0,5	0,5	1	1		
• przygotowanie do kolokwium/samodzielna praca na platformie e-learningowej	-	-	11	16		
• studiowanie literatury	-	-	3	3		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• zajęcia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• ćwiczenia audytoryjne z bezpośrednim udziałem nauczycieli	4	3,5	-	-		
• ćwiczenie z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	14	10	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/ocena prac zaliczeniowych	1	1	-	-		
• samodzielna praca na platformie e-learningowej	-	-	18	20		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	12	15		
łącznie:	30	20	45	55	75	3

<p>Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.</p> <p>Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 50 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 20 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 30 godzin samodzielnej pracą, a na studiach niestacjonarnych 13 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 37 godzin samodzielnej pracą.</p>	
Metody dydaktyczne:	
zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli:
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja, praca na platformie e-learningowej	ćwiczenia audytoryjne: prezentacja zagadnień oraz dyskusja na ich temat, studium przypadków, burza mózgów, konsultacje zespołowe, praca na platformie e-learningowej
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta:
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, samodzielna praca na platformie e-learningowej	studiowanie literatury, przygotowanie pracy zaliczeniowej, praca na platformie e-learningowej
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
teoria bezpieczeństwa. wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa	student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa oraz wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa we współczesnym świecie
Cele przedmiotu:	
w zakresie wiedzy:	
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać w pogłębionym stopniu z podstawowymi pojęciami, faktami, obiektami i zjawiskami z zakresu geografii bezpieczeństwa oraz jej miejscem w naukach o bezpieczeństwie oraz związkach z innymi dyscyplinami naukowymi zapoznać w pogłębionym stopniu z metodami, technikami i narzędziami usprawniającymi badania naukowe i praktykę bezpieczeństwa, w tym technologiami IT, pozwalającymi na optymalizację analizy i oceny zagrożeń i czynników warunkujących efektywność funkcjonowania systemów bezpieczeństwa a wykorzystywanymi przez geografę bezpieczeństwa oraz podstawowym i specjalistycznym słownictwem funkcjonującym w geografii bezpieczeństwa w języku obcym zapoznać w pogłębionym stopniu z wskazanymi przez geografę bezpieczeństwa dylematami współczesnej cywilizacji i związanymi z jej rozwojem wyzwaniami i zagrożeniami, a także ich wpływem na teorię i praktykę bezpieczeństwa 	
w zakresie umiejętności:	
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć wykorzystania wiedzy teoretycznej w tym podstawowej terminologii do analizy i oceny podstawowych problemów związanych z identyfikacją zagrożeń i wyzwań bezpieczeństwa nauczyć i wdrożyć umiejętność określenia poziomu zagrożeń i zasięgu przestrzennego zjawisk niebezpiecznych występujących w najbliższym otoczeniu państwa, regionie i świecie w oparciu o literaturę fachową i inne materiały źródłowe nauczyć sposobów przygotowywania poprawnych pod względem metodologicznym prac pisemnych obejmujących swoim zakresem podstawowe zagadnienia związane z geografą bezpieczeństwa, nauczyć ich samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej 	
w zakresie kompetencji społecznych:	
<ul style="list-style-type: none"> przygotować do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu geografii bezpieczeństwa w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem, przygotować do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia 	

zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej

Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	0,5	-	0,5	
2.	Podstawowa terminologia, zakres, struktura i metody badań stosowane w geografii bezpieczeństwa: funkcje geografii bezpieczeństwa, geografia bezpieczeństwa a inne nauki - związki i zależności, geografia wojskowa i geografia wojenna, geografia polityczna.	0,5	1,5	1	1
3.	Koncepcje podziału geostrategicznego świata, geostrategia i geopolityka: twórcy geostrategii i geopolityki oraz ich koncepcje, współczesne koncepcje geopolityczne i geostrategiczne, świat wielobiegunowy, koncepcja Huntingtona, polskie koncepcje geopolityczne.	1	1,5		1
4.	Regiony międzynarodowe i ich klasyfikacja: pojęcie regionu, pojęcie regionu międzynarodowego, kryteria wyodrębniania (geofizyczne, geograficzne, polityczne, kulturowe, religijne, i inne), klasyfikacja regionów międzynarodowych, regiony a systemy międzynarodowe.	1	1,5		0,5
5.	Systemy informacji przestrzennej i sposoby wykorzystania informacji przestrzennej: podział systemów informacji przestrzennej, funkcje systemu informacji przestrzennej, dziedziny zastosowań systemów GIS (administracja publiczna, służby szybkiego reagowania, leśnictwo i służby ochrony przyrody, gospodarka wodna, drogownictwo), Infrastruktura Informacji Przestrzennej.	0,5	1,5		0,5
6.	Kolokwium zaliczeniowe i podsumowanie zajęć: kolokwium zaliczeniowe, podsumowanie zajęć.	0,5	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		4	6	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	-	0,5	
2.	Charakterystyka zagrożeń naturalnych w Unii Europejskiej: charakterystyka zagrożeń cywilizacyjnych i ich poziomu w wybranych regionach geostrategicznych.	1	1	0,5	1,5
3.	Geograficzne uwarunkowania bezpieczeństwa Polski: charakterystyka położenia, charakterystyka granic i ukształtowania powierzchni Polski, demografia, potencjał ekonomiczny, potencjał militarny, infrastruktura transportowa, zagrożenia bezpieczeństwa Polski, geograficzna ocena sąsiadów Polski - Ukraina, Białoruś, Federacja Rosyjska.	0,5	1,5	0,5	1,5
4.	Kryteria oceny potencjalnego kryzysu: grupy zagrożeń, czynniki sprzyjające wybuchowi kryzysu, matryca potencjału kryzysowego	0,5	1,5	0,5	1,5
5.	Określenie potencjału kryzysowego wybranych państw i regionów: Bliski	0,5	4	0,5	2

	Wschód, Afryka, Ameryka Środkowa i Południowa, Azja Południowo-Wschodnia.				
6.	Geografia bezpieczeństwa energetycznego świata: producenci oraz najważniejsze regiony wydobycia surowców strategicznych, złoża ropy naftowej i gazu jako przedmiot sporu, inne obszary strategiczne i ich wpływ na bezpieczeństwo państwa.	0,5	2	0,5	1,5
7.	Geografia zagrożeń naturalnych i antropogenicznych: zagrożenia naturalne (trzęsienia ziemi, tsunami, huragany, susze, powodzie) zagrożenia antropogeniczne (katastrofy ekologiczne, katastrofy techniczne), konflikty i sytuacje kryzysowe (konflikty polityczno-militarne).	0,5	2	0,5	1
8.	Morskie i lądowe cechy geograficzne miejsc o strategicznym znaczeniu: historyczne przykłady <i>choke points</i> , geografia i charakterystyka najważniejszych cieśnin i szlaków morskich.	0,5	2	0,5	1
9.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, w tym pracy zaliczeniowej, podsumowanie zajęć praktycznych.	1	-	1	-
razem zajęć praktycznych:		6	14	5	10
		20		15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	treść			
wiedza	W_01	zna w pogłębionym stopniu z podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu geografii bezpieczeństwa oraz jej miejsce w naukach o bezpieczeństwie oraz związkach z innymi dyscyplinami naukowymi			
	W_02	zna w pogłębionym stopniu z metody, techniki i narzędzia usprawniające badania naukowe i praktykę bezpieczeństwa, a wykorzystywane przez geografii bezpieczeństwa, w tym technologie IT, pozwalające optymalizować analizę i ocenę zagrożeń i czynników warunkujących efektywność funkcjonowania systemów bezpieczeństwa, zna podstawowe i specjalistyczne słownictwo w języku obcym z zakresu geografii bezpieczeństwa			
	W_03	zna i rozumie w pogłębionym stopniu z wskazane przez geografii bezpieczeństwa dylematy współczesnej cywilizacji i związane z jej rozwojem wyzwania i zagrożenia, a także zna ich wpływ na teorię i praktykę bezpieczeństwa			
umiejętności	U_01	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii i praktyki bezpieczeństwa jak i geografii bezpieczeństwa,			
	U_02	potrafi analizować, prognozować i modelować złożone procesy i zjawiska związane z geografii bezpieczeństwa, określać ich zasięg przestrzenny w najbliższym otoczeniu państwa, regionie i świecie w oparciu o literaturę fachową i inne materiały źródłowe,			
	U_03	potrafi przygotować poprawne pod względem metodologicznym prace pisemne obejmujące swoim zakresem podstawowe zagadnienia związane z geografii bezpieczeństwa,			
	U_04	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej			
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu geografii bezpieczeństwa w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem,			

	K_02	jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej.		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych, a także pozytywnej oceny za samodzielną pracę na platformie e-learningowej			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen: z kolokwium pisemnego z wykorzystaniem testu jednokrotnego wyboru z zajęć teoretycznych, testów samokontroli na platformie e-learningowej i oceny za aktywność na wykładach			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testu jednokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi</p> <p>2) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>3) Aktywność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu ; 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	70
	O2	Testy samokontroli na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03 U_04 K_01, K_02	20
	O3	Aktywność na zajęciach	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03 K_01, K_02	10

sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa\ z\ zaj\ęc\ teoretycznych(Ot) = 0,7 \times O1 + 0,2 \times O2 + 0,1 \times O3$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen: z kolokwium pisemnego z wykorzystaniem testu jednokrotnego wyboru z zajęć praktycznych, z wykonania pracy zaliczeniowej (case study) na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy oraz samodzielnej pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testu jednokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi</p> <p>2) Wykonanie pracy zaliczeniowej (case study): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne (O1)	U_01, U_02, U_03	50
	O2	Praca zaliczeniowa (case study) (O2)	U_01, U_02, U_03	30
	O3	Test samokontroli na platformie e-learningowej (O3)	U_01, U_02, U_03, U_04	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa\ z\ zaj\ęc\ praktycznych(Op) = 0,5 \times O1 + 0,3 \times O2 + 0,2 \times O3$			

sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta na platformie e-learningowej oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	Punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Ot</i>	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02	1	80
	<i>Op</i>	Zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04 K_01, K_02	2	
	<i>Oe</i>	Praca na platformie	wszystkie efekty	-	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa\ (Ok) = 0,2xOel + 0,8\left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W03, K1_W05				
W_02	K1_W06, K1_W10				
W_03	K1_W08				
U_01	K1_U02, K1_U03				
U_02	K1_U01, K1_U06				
U_03	K1_U08, K1_U09				
U_04	K1_U14				
K_01	K1_K02				
K_02	K1_K07				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Lach Z., <i>Potencjał zagrożeń kryzysowych państw i regionów świata</i>, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2012 Lach Z., Łaszczuk A., <i>Geografia Bezpieczeństwa</i>, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2004 Lach Z., Skrzyp J., <i>Geopolityka i geostrategia</i>, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2007 Lach Z., Skrzyp J., Łaszczuk A. (red.), <i>Geografia Bezpieczeństwa Państw Regionu Środkowoeuropejskiego</i>, Warszawa 2001 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> Eberhardt Piotr, <i>Koncepcja Heartlandu Halforda Mackindera</i>, „Przegląd Geograficzny” 2011, nr 83, z. 2, s. 251-266 					

<ul style="list-style-type: none"> • Eberhardt P., <i>Podstawy teoretyczne i ideowe geopolityki według Rudolfa Kjelléna</i>, „Przegląd Geograficzny” 2012, nr 84, z. 2, s. 313-332 • Eberhardt Piotr, <i>Zasięg terytorialny Polski w koncepcjach badaczy polskich (1864-1921)</i>, „Przegląd Geograficzny”, 1999, 71 z.1/2 – s. 3-25 • Cziomer E. (red.), <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe w XXI wieku: wybrane problemy</i>, Krakowskie Towarzystwo Edukacyjne - Oficyna Wydawnicza AFM, Kraków 2010 • Kuźniar E. (red.), <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe czasu przemian: zagrożenia, koncepcje, instytucje</i>, Polski Instytut Spraw Międzynarodowych, Warszawa, 2003 • Łoś R., Reginia-Zacharski J., <i>Współczesne konflikty zbrojne</i>, Warszawa 2010 • Otok S., <i>Geografia polityczna świata</i>, Warszawa 2003 • Skrzyp J., Lach Z., <i>Informator geograficzny. Państwa Członkowskie NATO</i>, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2003. • Topolski I., Dumala H., Dumala A. (red.), <i>Regiony w stosunkach międzynarodowych</i>, Lublin 2009 • Williams P. (red.), <i>Studia bezpieczeństwa</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2012 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Dyrektywa 2007/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 marca 2007 r. <i>ustanawiająca infrastrukturę informacji przestrzennej we Wspólnocie Europejskiej (INSPIRE)</i> • Ustawa z dnia 4 marca 2010 r. <i>o infrastrukturze informacji przestrzennej</i>, t. j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1472 z późn. zm. 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • http://geopolityka.net/ 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.1.2. Historia wojen i wojskowości

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.1.2.	Historia wojen i wojskowości	ZO	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	tak - w zakresie „obrona narodowa”	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczyciela	2	1	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczyciela na platformie e-learningowej	6	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium zaliczeniowe	1	0,5	-	-		
• przygotowanie do kolokwium/samodzielna praca na platformie e-learningowej	-	-	12	17		
• studiowanie literatury	-	-	3	3		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• zajęcia wprowadzające	0,5	0,5	-	-		
• ćwiczenia audytoryjne z bezpośrednim udziałem nauczycieli	3,5	3,5	-	-		
• ćwiczenie z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	14	10	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• samodzielna praca na platformie e-learningowej	-	-	18	20		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	12	15		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niesta-						

<p>cjonarne.</p> <p>Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 55 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 20 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 30 godzin samodzielnej pracą, a na studiach niestacjonarnych 13 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 37 godzin samodzielnej pracą.</p>	
Metody dydaktyczne:	
zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli:
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja, praca na platformie e-learningowej	ćwiczenia audytoryjne: prezentacja zagadnień oraz dyskusja na ich temat, studium przypadków, burza mózgów, konsultacje zespołowe, praca na platformie e-learningowej
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta:
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, samodzielna praca na platformie e-learningowej	studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, praca na platformie e-learningowej
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
teoria bezpieczeństwa. wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa	student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa oraz wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa we współczesnym świecie
Cele przedmiotu:	
w zakresie wiedzy:	
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać w podstawowym stopniu z podstawowymi pojęciami, faktami, zjawiskami i procesami z zakresu historii wojen i wojskowości oraz jej miejscem w naukach o bezpieczeństwie, naukach pokrewnych oraz naukach współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz kierunkami ich ewolucji i trendami rozwojowymi, a także wynikającymi z tego konsekwencjami dla współczesnych wojen i konfliktów zbrojnych zapoznać w pogłębionym stopniu z metodologią badań związaną z historią wojen i wojskowości, jej relacjami w stosunku do metodologii badań społecznych, a także metodami, technikami i narzędziami badawczymi służącymi do rozwiązania problemów naukowych związanych z współczesnymi wojnami i konfliktami zbrojnymi zapoznać w pogłębionym stopniu z dylematami współczesnej cywilizacji związanymi z jej rozwojem i zagrożeniami w aspekcie uwarunkowań historycznych i ich wpływem na bezpieczeństwo państwa 	
w zakresie umiejętności:	
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć identyfikować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane z wojnami z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej oraz różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych nauczyć właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem wpływu doświadczeń historycznych na rozwój wojskowości nauczyć swobodnie posługiwać się pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu historii wojen i wojskowości w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców w różnych sytuacjach zawodowych nauczyć ich samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej 	
w zakresie kompetencji społecznych:	
<ul style="list-style-type: none"> przygotowywać do krytycznej oceny treści związanych z historią wojen i wojskowości, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń w wojnach i konfliktach zbrojnych przygotować do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu historii wojen i wojskowości w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem 	
Treści kształcenia:	

zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	-	0,5	-
2.	Historia wojen i wojskowości: przedmiot badań, rola i miejsce w naukach społecznych, podstawowe pojęcia historii wojskowości i historii wojen.	0,5	1,5	1	1
3.	Wojna jako zjawisko kulturowe: czym jest wojna? wojna a natura człowieka, wojna sprawiedliwa, Wyspy Wielkanocne - upadek kultury, żołnierze-niewolnicy, Japonia - kult miecza.	0,5	1,5		1
4.	Historia ognia jako instrumentu wojny: greckie ognie, proch strzelniczy, broń palna i jej ewolucja.	0,5	1,5		0,5
5.	Wojna w dziejach Europy: wojny rycerzy, wojny sukcesyjne, wojny o kolonie, konflikty dwustronne, konflikty krótkotrwałe.	0,5	1,5		0,5
6.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		4	6	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	0,5	-	0,5	-
2.	Główne etapy rozwoju wojskowości starożytnej: wojskowość starożytnego Wschodu, Ateny i Sparta jako przykład militarnych potęg na lądzie i morzu, podboje Aleksandra Wielkiego, legiony rzymskie	0,5	1,5	0,5	2
3.	Wojskowość okresu feudalnego (VI – XVIII w.): wojsko Franków, armia bizantyjska, epoka rycerstwa, wojska zaciężne i armie stałe.	0,5	1,5	1	1
4.	Początki wojskowości i epoka rycerstwa w Polsce (VI – XV w.): wojska plemienne, wojskowość wczesnofeudalna (Mieszka I, Bolesława Chrobrego, Bolesława Krzywoustego), rozwój rycerstwa polskiego, wojny polsko-krzyżackie.	0,5	1,5		1
5.	Okres świetności i upadku oręża polskiego (XVI – XVIII w.): polska myśl wojskowa XV w., epoka wojska zaciężnych i ich taktyka, myśl wojskowa okresu odrodzenia, upadek polskiej wojskowości.	0,5	1,5	1	1
6.	Charakterystyczne cechy wojskowości okresu rewolucji burżuazyjnych i przemian kapitalistycznych (1775 – 1871): rewolucja francuska i jej wpływ na model armii, armie narodowe, wojny napoleońskie, wojny drugiej połowy XIX w.	0,5	1,5		1
7.	Polska myśl wojskowo – polityczna i czyn zbrojny w okresie walk narodowo – wyzwolenczych (1794 – 1864): powstanie kościuszkowskie i jego następstwa, żołnierze polscy w armii Napoleona, powstanie listopadowe, powstanie styczniowe.	0,5	1,5		1
8.	Myśl wojskowa i sztuka wojenna w okresie pierwszych wojen imperialistycznych (1871 – 1918): charakterystyka armii i myśli wojskowej głównych państw świata w latach 1919 – 1939, I wojna światowa i jej skutki.	0,5	1,5	1	1

9.	Wojskowość w latach 1918 – 1945: wojskowość II Rzeczypospolitej, węzłowe problemy II wojny światowej, wojna obronna Polski, Wojsko Polskie w Francji i Wielkiej Brytanii, zbrojny ruch oporu w Polsce.	0,5	1,5		1
10.	Charakterystyka sytuacji polityczno-militarnej w świecie po II wojnie światowej: węzłowe problemy wojen lokalnych, wojna na Półwyspie Koreańskim, wojny w Indochinach, wojny w Afryce.	0,5	2		1
11.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, w tym pracy zaliczeniowej, podsumowanie zajęć praktycznych.	1	-	1	-
razem zajęć praktycznych:		6	14	5	10
		20		15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	Treść			
wiedza	W_01	zna w podstawowym stopniu z podstawowe pojęcia, fakty, zjawiska i procesy z zakresu historii wojen i wojskowości oraz jej miejscem w naukach o bezpieczeństwie, naukach pokrewnych oraz naukach współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz kierunkami ich ewolucji i trendami rozwojowymi, a także wynikającymi z tego konsekwencjami dla współczesnych wojen i konfliktów zbrojnych			
	W_02	zna w pogłębionym stopniu metodologię badań związaną z historią wojen i wojskowości, jej relacjami w stosunku do metodologii badań społecznych, a także metodami, technikami i narzędziami badawczymi służącymi do rozwiązywania problemów naukowych związanych z współczesnymi wojnami i konfliktami zbrojnymi			
	W_03	zna w pogłębionym stopniu z dylematy współczesnej cywilizacji związane z jej rozwojem i zagrożeniami w aspekcie uwarunkowań historycznych i ich wpływem na bezpieczeństwo państwa			
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane z wojnami z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej oraz różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych			
	U_02	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem wpływu doświadczeń historycznych na rozwój wojskowości			
	U_03	potrafi posługiwać się pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu historii wojen i wojskowości w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców w różnych sytuacjach zawodowych			
	U_04	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej			
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z historią wojen i wojskowości, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń w wojnach i konfliktach zbrojnych			
	K_02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu historii wojen i wojskowości w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem			
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:					
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną				
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych, a także pozytywnej oceny za samodzielną pracę na plat-				

	formie e-learningowej			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen: z kolokwium pisemnego z wykorzystaniem testu jednokrotnego wyboru z zajęć teoretycznych, testów samokontroli na platformie e-learningowej i oceny za aktywność na wykładach			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testu jednokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi</p> <p>2) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>3) Aktywność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu ; 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02,	70
	O2	Testy samokontroli na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03 U_04	20
	O3	Aktywność na zajęciach	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03 K_01, K_02,	10
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(O_t) = $0,7 \times O_1 + 0,2 \times O_2 + 0,1 \times O_3$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen: z kolokwium pisemnego z wykorzystaniem testu jednokrotnego			

	wyboru z zajęć praktycznych, z wykonania pracy zaliczeniowej (case study) na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy oraz samodzielnej pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testu jednokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi</p> <p>2) Wykonanie pracy zaliczeniowej (case study): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne (O1)	U_01, U_02, U_03	50
	O2	Praca zaliczeniowa (case study) (O2)	U_01, U_02, U_03	30
	O3	Test samokontroli na platformie e-learningowej (O3)	U_01, U_02, U_03, U_04	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych(O_p) = $0,5 \times O_1 + 0,3 \times O_2 + 0,2 \times O_3$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta na platformie e-learningowej oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne			
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej.</p>			

	<p>Kryteria oceny: 5,0 –realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	Punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Ot</i>	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02	1	80
	<i>Op</i>	Zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04 K_01, K_02	2	
	<i>Oe</i>	Praca na platformie	wszystkie efekty	-	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa\ (Ok) = 0,2xOel + 0,8\left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W03				
W_02	K1_W02				
W_03	K1_W11, K1_W12				
U_01	K1_U01, K1_U02				
U_02	K1_U03, K1_U05				
U_03	K1_U08, K1_U10, K1_U11				
U_04	K1_U14				
K_01	K1_K01				
K_02	K1_K02				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Centek J, <i>Poznać przeszłość. Wojna i wojskowość</i>, Nowa Era, 2015. Olejnik K. (red.), <i>Wojna jako przedmiot badań historycznych</i>, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2006. Olejnik K., <i>Dzieje oręża polskiego</i>, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2004. Parker G., <i>Historia sztuki wojennej. Od starożytności do czasów współczesnych</i>, Warszawa 2008. Ratajczyk L., <i>Historia wojskowości</i>, Warszawa 1980. Sun Zi, <i>Sztuka wojenna</i>, przekł. R. Stiller, Kraków 2003. Wyszczelski L., <i>Teorie wojenne i ich twórcy na przestrzeni dziejów</i>, Warszawa 2009. 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> Dupuy R.E., Dupuy T.N., <i>Historia wojskowości. Starożytność - średniowiecze</i>, Wyd. Bellona, Wyd. Rytm, Warszawa 1999. Jagiello Z., Kajetanowicz J., <i>Wojska lądowe w wojnach lokalnych XX wieku</i>, Wyd. Bellona, Warszawa 2005. Howard M., <i>Wojna w dziejach Europy</i>, Wrocław 1990. Keegan J., <i>Historia wojen</i>, Warszawa 1998. Kubiak K. <i>Wojny konflikty zbrojne i punkty zapalne na świecie. Informator 2007</i>, Wyd. TRIO, Warszawa 2007. Wyszczelski L., <i>Spółczesność a obronność w Polsce (1918-1939)</i>, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2007Williams P. (red.), <i>Studia bezpieczeństwa</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2012. 					
C. Materiały źródłowe:					

- Wyszczeliski L., *Polska myśl wojskowa 1918-1939. Wybór dokumentów, wstęp i wybór dokumentów*, KAW, Warszawa 1987.

D. Przydatne strony internetowe:

- <http://phw.org.pl/wojsko-polskie/>
- <http://polska-zbrojna.pl/>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.1.3. Wojny i konflikty zbrojne we współczesnym świecie

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.1.3.	Wojny i konflikty zbrojne we współczesnym świecie	ZO	3			
Kierunek studiów:	Bezpieczeństwo narodowe					
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	tak - w zakresie „obrona narodowa”	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczyciela	1	0,5	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczyciela na platformie e-learningowej	6	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium zaliczeniowe	2	1	-	-		
• przygotowanie do kolokwium/samodzielna praca na platformie e-learningowej			12	17		
• studiowanie literatury			3	3		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia warsztatowe z bezpośrednim udziałem nauczycieli	10	8	-	-		
• ćwiczenie z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	8	5	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• samodzielna praca na platformie e-learningowej	-	-	17	20		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	13	15		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niesta-						

<p>cjonarne.</p> <p>Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 14 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 11 godzin samodzielnej pracę, a na studiach niestacjonarnych 8 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 17 godzin samodzielnej pracę.</p>	
Metody dydaktyczne:	
zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli:
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja, praca na platformie e-learningowej	ćwiczenia warsztatowe: prezentacja zagadnień oraz dyskusja na ich temat, studium przypadków, burza mózgów, konsultacje zespołowe, praca na platformie e-learningowej
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta:
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, samodzielna praca na platformie e-learningowej	studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, praca na platformie e-learningowej
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
teoria bezpieczeństwa	student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa
Cele przedmiotu:	
w zakresie wiedzy:	
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać w podstawowym stopniu z podstawowymi pojęciami, faktami, obiektami i zjawiskami z zakresu nauk o bezpieczeństwie i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych z obszaru nauk społecznych i humanistycznych związanych z problematyką wojen i konfliktów zbrojnych, zapoznać w podstawowym stopniu z organizacją i zasadami funkcjonowania różnego rodzaju organizacji międzynarodowych, międzyrządowych i pozarządowych, instytucji i systemów społecznych z perspektywy ich uczestnictwa w kreowaniu środowiska bezpieczeństwa oraz zapobiegania wojnom i konfliktom zbrojnym, zapoznać w podstawowym stopniu z psychologicznymi, ekonomicznymi, społecznymi, prawnymi, etycznymi, moralnymi i prakseologicznymi uwarunkowaniami bezpieczeństwa oraz metodami zapobiegania konfliktom zbrojnym w układzie międzynarodowym, regionalnym, narodowym i lokalnym, 	
w zakresie umiejętności:	
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane z bezpieczeństwem i jego zagrożeniami wojnami i konfliktami zbrojnymi z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej nabywanej w toku studiów, nauczyć właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem teorii jak i praktyki odnoszącej się do konfliktów zbrojnych i wojen, nauczyć posługiwania się językiem obcym zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+w odniesieniu do prezentowanych zagadnień z konfliktów zbrojnych, nauczyć ich samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej 	
w zakresie kompetencji społecznych:	
<ul style="list-style-type: none"> przygotować do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem nauczania oraz przedmiotu, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii, jak i praktyce bezpieczeństwa, przygotować do wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego, w tym działań profilaktycznych związanych z bezpieczeństwem 	

Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	0,5	-	0,5	-
2.	Wojna i konflikty zbrojne - pojęcie i definicje: definicje wojny i konfliktu zbrojnego przyjmowane przez organizacje międzynarodowe oraz ośrodki badań, klasyfikacja wojen i konfliktów zbrojnych.	1	1,5	1	1
3.	Wojna, konflikt zbrojny i pokój w teoriach stosunków międzynarodowych: wojna i pokój w rozważaniach starożytnych filozofów, pojęcie wojny sprawiedliwej i pokoju w filozofii średniowiecznej i nowożytnej, wojna i pokój w nurtach politycznych i koncepcjach po II wojnie światowej.	0,5	1,5		1
4.	Użycie siły zbrojnej - regulacje prawne, problemy autoryzacji: wojna legalna, interwencja humanitarna, przeciwdziałanie konfliktom, odpowiedzialność za ochronę.	0,5	1,5		0,5
5.	Trendy we współczesnych wojnach i konfliktach zbrojnych: uwarunkowania potencjału wybuchu konfliktu, analiza trendów we współczesnych wojnach, ogniska zapalne, konflikty uśpione, wojny umiędzynarodowione, wojny wewnętrzne, intensywność wojen i konfliktów.	0,5	1,5		0,5
6.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	0,5	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		4	6	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	-	1	-
2.	Wojny współczesnego świata: wojny hybrydowe, wojny asymetryczne, wojny klasyczne, wojny domowe, wojny powstańcze (rebelie).	2	1	1	1
3.	Przemoc w konflikcie: kategoria przemocy w relacjach społeczno-politycznych, dehumanizacja przeciwnika i jej domeny, konflikt jako źródło łamania praw człowieka.	1	1	1	0,5
4.	Ofiary współczesnych konfliktów zbrojnych i wojen: kobiety i dzieci jako główne ofiary współczesnych konfliktów zbrojnych, zasada rozróżniania, zasada proporcjonalności, zasada ostrożności w konfliktach zbrojnych, problem żywych tarcz (<i>human shields</i>), uchodźcy czy imigranci?	1	1	1	0,5
5.	Główne przyczyny wojen i konfliktów zbrojnych: spory terytorialne, wojny etniczne, wojny religijne, "paradoks obfitości", wojny ideologiczne, terroryzm.	1	1	1	0,5
6.	Aktorzy współczesnych konfliktów zbrojnych: strona wojująca (<i>belligerent</i>), status osób biorących udział we współczesnych wojnach i konfliktach zbrojnych, niepaństwowe grupy zbrojne, rebelianci, powstańcy, terroryści.	1	1	1	0,5
7.	Druga wojna w Zatoce Perskiej: studium przypadku, przyczyny, uczestni-	1	1	1	0,5

	cy, przebieg, konsekwencje.				
8.	II wojna w Libanie: studium przypadku, przyczyny, uczestnicy, przebieg, konsekwencje.	1	0,5	0,5	0,5
9.	Wojna domowa w Syrii: studium przypadku, przyczyny, uczestnicy, przebieg, konsekwencje.	1	0,5	0,5	0,5
10.	Współczesne konflikty etniczne w Federacji Rosyjskiej: podłoże konfliktów etnicznych w Rosji, demografia Rosji, wojny w Czeczenii, konflikt ingusko-osetyjski.	1	1	1	0,5
11.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, w tym pracy zaliczeniowej, podsumowanie zajęć praktycznych.	1	-	1	-
razem zajęć praktycznych:		12	8	10	5
		20		15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	Treść			
wiedza	W_01	zna i rozumie podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu konfliktów zbrojnych oraz ich miejsce w naukach o bezpieczeństwie oraz dyscyplinach związanych z teorią i praktyką bezpieczeństwa wpisujących się w obszar nauk społecznych oraz ich wzajemne relacje,			
	W_02	zna i rozumie w podstawowym stopniu dylematy współczesnej cywilizacji i związane z jej rozwojem wyzwania i zagrożenia wynikające z stosunków między państwami, generujące sytuacje konfliktowe oraz prowadzące do wojen,			
	W_03	zna i rozumie w podstawowym stopniu psychologiczne, ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne uwarunkowania procesu bezpieczeństwa i zapobiegania konfliktom zbrojnym w układzie międzynarodowym, regionalnym, narodowym i lokalnym,			
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane z bezpieczeństwem i jego zagrożeniami wojnami i konfliktami zbrojnymi z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej nabywanej w toku studiów,			
	U_02	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem teorii jak i praktyki odnoszącej się do konfliktów zbrojnych i wojen,			
	U_03	potrafi w odniesieniu do prezentowanych zagadnień z konfliktów zbrojnych posługiwać się językiem ojczystym i obcym zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+,			
	U_04	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej			
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem i prezentowanym przedmiotem, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii, jak i praktyce bezpieczeństwa			
	K_02	jest gotów do wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego, w tym działań profilaktycznych związanych z bezpieczeństwem			
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:					
forma zaliczenia:		Zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:		Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest:			

nia:	uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych, a także pozytywnej oceny za samodzielną pracę na platformie e-learningowej			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen: z kolokwium pisemnego z wykorzystaniem testu jednokrotnego wyboru z zajęć teoretycznych, testów samokontroli na platformie e-learningowej i oceny za aktywność na wykładach			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testu jednokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi</p> <p>2) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>3) Aktywność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu ; 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne	W_01, W_02, W_03 K_01,	70
	O2	Testy samokontroli na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03 U_04	20
	O3	Aktywność na zajęciach	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03 K_01, K_02,	10
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(O_t) = $0,7 \times O_1 + 0,2 \times O_2 + 0,1 \times O_3$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen: z kolokwium pisemnego z wykorzystaniem pytań otwartych, z wykonania pracy zaliczeniowej (case study) na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych			

kryteria oceny:

- 1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych:
Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:
$$Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$$
Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania, 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny, 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną, 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny, 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny, 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną
- 2) Wykonanie pracy zaliczeniowej (case study):
Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy
Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.
- 3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych:
Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta.
Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.
- 4) Aktywność na zajęciach:
Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu.
Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawia-

	nego problemu, 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	<i>O1</i>	Kolokwium pisemne (<i>O1</i>)	U_01, U_02, U_03 K_01	50	
	<i>O2</i>	Praca zaliczeniowa (case study) (<i>O2</i>)	U_01, U_02, U_03 K_01	30	
	<i>O3</i>	Test samokontroli na platformie e-learningowej (<i>O3</i>)	U_01, U_02, U_03, U_04	10	
	<i>O4</i>	Aktywność na zajęciach	W_01, W_02, W_03 U_01, U_02, U_03 K_01, K_02	10	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych(<i>Op</i>) = 0,5 x <i>O1</i> + 0,3 x <i>O2</i> + 0,1 x <i>O3</i> + 0,1 x <i>O4</i>				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta na platformie e-learningowej oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 –realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	Punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Ot</i>	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02	1	80
	<i>Op</i>	Zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04 K_01, K_02	2	
	<i>Oe</i>	Praca na platformie	wszystkie efekty	-	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa\ (Ok) = 0,2xOel + 0,8\left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K_ W02, K1_ W03				
W_02	K1_ W11				
W_03	K1_ W06, K1_ W12				
U_01	K1_ U01, K1_ U06				
U_02	K1_ U02, K1_ U03				

U_03	K1_U11, K1_U12
U_04	K1_U14
K_01	K1_K01
K_02	K1_K03, K1_K06
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> Sykuna S., Zajadło J. (red.), <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe, Szanse i zagrożenia</i>, Gdańsk 2009. Brylew M., <i>Irak 2003 – 2005. Stabilizacja sytuacji społeczno-politycznej i tranzycja władzy</i>, Toruń 2011. Brylew M., <i>Liban. Religia - Wojna - Polityka</i>, Toruń 2016. Ciechanowski G., Sielski J. (red.), <i>Konflikty współczesnego świata</i>, Toruń 2006. Kubiak K., <i>Współczesne wojny, konflikty zbrojne i punkty zapalne na świecie</i>, Warszawa 2007. Kuźniar R., Balcerowicz B., Bińczyk – Missala A., P. Grzebyk, M. Madej <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe</i>, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2012. Łoś R., Reginia-Zacharski J., <i>Współczesne konflikty zbrojne</i>, Warszawa 2010. Reginia-Zacharski J., <i>Wojna w świecie współczesnym. Uczestnicy. Cele. Modele. Teorie</i>, Łódź 2014. Zięba R. (red.), <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe po zimnej wojnie</i>, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008. 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> Ajnenkiel A. (red.), <i>Pod wspólnymi sztandarami</i>, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 1999. Corm G., <i>Bliski Wschód w ogniu. Oblicza konfliktu 1956 – 2003</i>, Dialog 2003. Kuczyński M., <i>Krwawiąca Europa. Konflikty zbrojne i punkty zapalne w latach 1990 – 2000. Tło historyczne i stan obecny</i>, Warszawa 2001. Jasudowicz T. <i>Prawa człowieka w konfliktach zbrojnych. Rekonstrukcja międzynarodowego prawa humanistycznego</i>, Toruń 2004. Piątek Z. (red.), <i>Współczesny wymiar terroryzmu</i>, Zielonka 2006. Riedel K. <i>Bezpieczeństwo w XXI wieku. Asymetryczny świat</i>. Wydawnictwo Difin 2011. Tanty M., <i>Balkany w XX wieku</i>, Warszawa 2003. 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> Karta Narodów Zjednoczonych, San Francisco, 26 czerwca 1945 r. (Dz.U. z 1947 r., Nr 23, poz. 90 z późn. zm.). Konwencje o ochronie ofiar wojny, Genewa, 12 sierpnia 1949 r. (Dz.U. z 1956 r., Nr 38, poz. 171, załącznik): <ul style="list-style-type: none"> a) Konwencja Genewska o polepszeniu losu rannych i chorych w armiach czynnych, b) Konwencja Genewska o polepszeniu losu rannych, chorych i rozbitków sił zbrojnych na morzu, c) Konwencja Genewska o traktowaniu jeńców wojennych, d) Konwencja Genewska o ochronie osób cywilnych podczas wojny. <i>Konwencja dotycząca statusu uchodźców sporządzona w Genewie dnia 28 lipca 1951 r.</i> (Dz.U. z 1991 r., nr 119, poz. 515). Protokół w sprawie zakazów lub ograniczeń użycia min, min-pułapek i innych urządzeń (Protokół II), Genewa 3 maja 1996 r., (Dz.U. z 2005 r.nr 125, poz. 1048). 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> https://www.sipri.org http://iswresearch.blogspot.com/p/who-we-are.html http://ucdp.uu.se/ 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.1.4. Międzynarodowe prawo pokoju i bezpieczeństwa

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
Kod	nazwa					
S.1.4.	Międzynarodowe prawo pokoju i bezpieczeństwa	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	tak - w zakresie „obrona narodowa”	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	2	1	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	0,5	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	6	3	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	7	9		
• samodzielna praca na platformie e-learningowej	-	-	3	6		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia audytoryjne z bezpośrednim udziałem nauczycieli	10	8	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	8	5	-	-		
• przygotowanie do ćwiczeń	-	-	12	14		
• samodzielna praca na platformie e-learningowej	-	-	8	11		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu	-	-	5	5		
łącznie:	30	20	45	55	75	3

<p>Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.</p> <p>Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 14 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 11 godzin samodzielną pracę, a na studiach niestacjonarnych 8 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 17 godzin samodzielną pracę.</p>	
Metody dydaktyczne:	
zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli:
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja	ćwiczenia audytoryjne: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta:
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielna praca na platformie w ramach wykładów z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i egzaminu	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, samodzielna praca na platformie w ramach ćwiczeń z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i egzaminu
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
podstawy wiedzy o prawie, bezpieczeństwo międzynarodowe	student zna podstawowe zagadnienia związane z prawem i bezpieczeństwem międzynarodowym
Cele przedmiotu:	
w zakresie wiedzy:	
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać w zaawansowanym stopniu z podstawowymi pojęciami, faktami, obiektami i zjawiskami z zakresu nauk o bezpieczeństwie i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych z obszaru nauk społecznych i humanistycznych, związanych ściśle z międzynarodowym prawem pokoju i bezpieczeństwa zapoznać w zaawansowanym stopniu z teoretycznymi podstawami bezpieczeństwa, w tym teoriami naukowymi z zakresu nauk o bezpieczeństwie związanymi z międzynarodowym prawem pokoju i bezpieczeństwa zapoznać w zaawansowanym stopniu z regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi regulującymi funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym oraz w podstawowym stopniu z psychologicznymi, ekonomicznymi, społecznymi, prawnymi, etycznymi, moralnymi i prakseologicznymi uwarunkowaniami procesu bezpieczeństwa powiązanymi z międzynarodowym prawem pokoju i bezpieczeństwa 	
w zakresie umiejętności:	
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska powiązane z międzynarodowym prawem pokoju i bezpieczeństwa oraz nauczyć doboru właściwych źródeł wiedzy, selekcji faktów i informacji, analizy oraz syntezy materiałów odnoszących się do problemu prawa pokoju i bezpieczeństwa nauczyć posługiwać się prawidłowo w stopniu podstawowym systemami normatywnymi, regułami, zasadami etycznymi, moralnymi i prawnymi w celu rozwiązywania problemów związanymi z międzynarodowym prawem pokoju i bezpieczeństwa i jego funkcjonowaniem we współczesnym świecie nauczyć planowania i wdrażania idei edukacji ustawicznej raz stosowania różnych technik i metod uczenia się 	
w zakresie kompetencji społecznych:	
<ul style="list-style-type: none"> przygotować do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, interpretacji i wykorzystania przemysłów z funkcjonowaniem międzynarodowego prawa pokoju i bezpieczeństwa przygotować do akceptacji znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej oraz jej uznania do rozwiązania problemów w zakresie funkcjonowania międzynarodowego prawa pokoju i bezpieczeństwa przygotować do przestrzegania i rozwijania zasad etyki zgodnie z funkcjonowaniem międzynarodowego prawa pokoju i bezpieczeństwa 	

Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	-	0,5	-
2.	Zapobieganie międzynarodowym konfliktom zbrojnym: międzynarodowe prawo przeciwwojenne: konwencje haskie, Pakt Ligi Narodów, Karta Narodów Zjednoczonych; środki budowy zaufania.	0,5	1,5	1	1,5
3.	Kontrola i redukcja zbrojeń: kontrola i redukcja broni konwencjonalnej; redukcja broni jądrowej i środków jej przenoszenia; kontrola handlu bronią oraz technologiami i materiałami podwójnego zastosowania.	0,5	1,5		
4.	Zakazane metody i środki walki zbrojnej: definicja, źródła i zakres prawa konfliktów zbrojnych; zakazane metody walki zbrojnej, zakazane środki walki zbrojnej; zakazane techniki modyfikacji środowiska.	0,5	1,5		1,5
5.	Ochrona ludności cywilnej, osób wyłączonej z walki i dóbr kultury podczas międzynarodowych konfliktów zbrojnych: geneza i istota konwencji genewskich; ochrona dóbr kultury w czasie międzynarodowych konfliktów zbrojnych; odpowiedzialność za naruszenia norm Międzynarodowego Prawa Humanitarnego Konfliktów Zbrojnych (MPHKZ).	0,5	1,5		
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników kolokwium, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		4	6	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych. Instruktaż do zajęć praktycznych.	1		1	-
2.	Przestrzenne ograniczenia środków walki zbrojnej: nieprolifracja broni jądrowej i środków jej przenoszenia, strefy zdemilitaryzowane i bezatomowe.	1	1	1	0,5
3.	Kontrola i redukcja broni konwencjonalnej: ograniczenia zbrojeń po zakończeniu II wojny światowej; zbrojenia w Pakcie Ligi Narodów i Karcie Narodów Zjednoczonych; Traktat w sprawie sił konwencjonalnych w Europie (CFE).	1	1	1	0,5
4.	Amerykańsko-radziecki (rosyjski) dialog strategiczny: rozmowy o ograniczeniu zbrojeń strategicznych SALT I i SALT II; Traktat o siłach nuklearnych średniego i bliskiego zasięgu; traktaty o redukcji zbrojeń strategicznych: START I i START II; Traktat o redukcji ofensywnych zbrojeń strategicznych; Nowy Traktat START.	1	1	1	0,5
5.	Zakazane konwencjonalne środki walki zbrojnej: Deklaracja Petersburska, konwencje haskie (1899, 1907), Konwencja o zakazie lub ograniczeniu użycia pewnych rodzajów broni konwencjonalnej, które mogą być uważa-	1	1	1	0,5

	ne za powodujące nadmierne cierpienie lub mające niekontrolowane skutki; Konwencja o amunicji kasetowej, Konwencja o zakazie użycia, składowania, produkcji i transferu min przeciwpiechotnych oraz ich zniszczeniu.				
6.	Broń masowego rażenia a prawo międzynarodowe: Konwencja z 10 kwietnia 1972 r. o zakazie rozwijania, produkcji i gromadzenia zapasów broni biologicznej i toksycznej oraz zniszczenia posiadanych zapasów; Konwencja 3 sierpnia 1992 r. o zakazie rozwijania, produkcji, składowania i użycia broni chemicznej oraz o zniszczeniu posiadanych zapasów; użycie broni nuklearnej w prawie międzynarodowym.	1,5	1	1	0,5
7.	Zakazane metody prowadzenia działań zbrojnych w świetle MPHKZ: ataki na cele niewojskowe, ataki „bez rozróżnienia”, ataki na osoby wyłączone z walki, metoda „ziemi spalonej”, stosowanie głodu, wiarołomstwo, niedarowanie życia i inne.	1,5	1	1	0,5
8.	Ochrona ludności cywilnej i osób wyłączonych z walki: istota i zasady wynikające z I, II, III i IV Konwencji Genewskiej oraz protokołów dodatkowych do konwencji genewskich (I, II i III).	1,5	1	1	1
9.	Ochrona dóbr kultury podczas międzynarodowych konfliktów zbrojnych: istota, Konwencja z 14 maja 1954 r. o ochronie dóbr kultury w czasie konfliktów zbrojnych wraz z regulaminem wykonawczym oraz protokołem.	1,5	1	1	0,5
10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników kolokwium, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	1	-	1	-
razem zajęć praktycznych:		12	8	10	5
		20		15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
Kategoria	numer	Treść			
Wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu nauk o bezpieczeństwie i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych z obszaru nauk społecznych i humanistycznych, związanych ściśle z międzynarodowym prawem pokoju i bezpieczeństwa			
	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu teoretyczne podstawy bezpieczeństwa, w tym teorie naukowe z zakresu nauk o bezpieczeństwie związane z międzynarodowym prawem pokoju i bezpieczeństwa			
	W_03	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym oraz w podstawowym stopniu psychologiczne, ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne uwarunkowania procesu bezpieczeństwa powiązane z międzynarodowym prawem pokoju i bezpieczeństwa			
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z zasadami międzynarodowego prawa pokoju i bezpieczeństwa oraz właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem przedmiotu międzynarodowego prawa pokoju i bezpieczeństwa			
	U_02	potrafi posługiwać się prawidłowo w podstawowym zakresie systemami normatywnym, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi ściśle powiązanymi z międzynarodowym prawem pokoju i bezpieczeństwa w			

		celu rozwiązywania wybranych, złożonych problemów i realizacji typowych zadań zawodowych oraz prowadzić w tym zakresie dyskusje		
	U_03	potrafi samodzielnie planować i wdrażać do praktyki życiowej ideę edukacji ustawicznej, w tym stosować różne formy, metody i techniki efektywnego uczenia się oraz metody i techniki rozwoju osobistego w sferze mentalnej i fizycznej.		
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń związanych z międzynarodowym prawem pokoju i bezpieczeństwa w tym z międzynarodowym prawem humanitarnym i konfliktów zbrojnych		
	K_02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem związanym z międzynarodowym prawem pokoju i bezpieczeństwa		
	K_03	jest gotów do przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz podejmowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad m.in. w powiązaniu z zasadami międzynarodowego prawa pokoju i bezpieczeństwa		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Egzamin			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu, a także pozytywnej oceny za samodzielną pracę na platformie e-learningowej			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz oceny za samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	80
	O2	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(O_t) = $0,8 \times O1 + 0,2 \times O2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze			

	intelektualnym (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej) oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 2,0 – student nie wykonał zadania</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	60
	O2	samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	20
	O3	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (O_p)= $0,6 \times O_1 + 0,2 \times O_2 + 0,2 \times O_3$			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie e-learningowej			

kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	<i>Oe</i>	test pisemny	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = Oe</i>				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta na platformie e-learningowej, egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielną pracę na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p> <p>3) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Oel</i>	praca na platformie	wszystkie efekty	-	10
	<i>Oe</i>	egzamin	wszystkie efekty	-	50
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	1	40
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ końcowa = 0,1\ Oel + 0,5Oe + 0,4\left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01				
W_02	K1_W03				
W_03	K1_W06, K1_W12				
U_01	K1_U01, K1_U03, K1_U05, K1_U06				
U_02	K1_U07, K1_U08, K1_U10, K1_U11				
U_03	K1_U14				
K_01	K1_K01				
K_02	K1_K02				

K_03	K1_K08
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • Chojnowski L., <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe. Aspekty instytucjonalne i organizacyjne</i>, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pomorskiej w Słupsku, Słupsk 2017. • Czapliński W., <i>Odpowiedzialność za naruszenia prawa międzynarodowego w związku z konfliktem zbrojnym</i>; Instytut Nauk Prawnych PAN, Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, Warszawa 2009. • Fleming M., <i>Międzynarodowe prawo humanitarne konfliktów zbrojnych. Zbiór dokumentów</i>, Warszawa 2003. • <i>Międzynarodowe prawo humanitarne. Antecedencje i wyzwania współczesności</i>, red. J. Nowakowska-Małusecka, Bydgoszcz, Katowice 2010 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Barcik j., Srogosz T., <i>Prawo międzynarodowe publiczne</i>, Warszawa 2007. • Jasudowicz T., Szuniewicz M., Balcerzak M., <i>Wojna i Pokój. Prawa człowieka w konfliktach zbrojnych</i>, Toruń 2008 • <i>Międzynarodowe prawo humanitarne</i>, red. T. Jasudowicz , Toruń 1997 • Kitler W., Skrabacz A., <i>Bezpieczeństwo ludności cywilnej. Pojęcie, organizacja i zadania w czasie pokoju, kryzysu i wojny</i>, Towarzystwo Wiedzy Obronnej, Warszawa 2010. 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Konwencje haskie. • Agreement on Adaptation of The Treaty on Conventional Armed Forces in Europe, art. 21, http://www.osce.org/library/14108. • <i>Convention on Cluster Munitions</i>, przyjęta na Diplomatic Conference for the Adoption of a Convention on Cluster Munitions Dublin 19-30 May 2008, https://www.un.org/disarmament/geneva/ccm/. • <i>Convention on the Prohibition of the Development, Production and Stockpiling of Bacteriological (Biological) and Toxin Weapons and on their Destruction</i>, podpisana 10 kwietnia 1972 r. w Londynie, Moskwie i Waszyngtonie, http://legal.un.org/avl/ha/cpusptam/cpusptam.html. • <i>Convention Respecting the Limitation of the Employment of Force for the Recovery of Contract Debts</i>, http://avalon.law.yale.edu/20th_century/hague072.asp. • <i>Deklaracja w sprawie pocisków wybuchających małego kalibru</i>, Petersburg, 11 grudnia 1868 r., https://ihl-databases.icrc.org/ihl/INTRO/170?OpenDocument. • Drugi protokół sporządzony w Hadze dnia 26 marca 1999 r. do <i>Konwencji o ochronie dóbr kulturalnych w razie konfliktu zbrojnego</i>, podpisanej w Hadze dnia 14 maja 1954 r., (DzU 2012, poz. 248). • <i>Interim Agreement Between The United States of America and The Union of Soviet Socialist Republics on Certain Measures With Respect to the Limitation of Strategic Offensive Arms</i>, http://www.state.gov/t/isn/4795.htm. • <i>Karta Narodów Zjednoczonych podpisana podczas Konferencji Narodów Zjednoczonych w San Francisco 26 czerwca 1945 r.</i> (DzU 1947, nr 23, poz. 90 z późn. zm.). • <i>Konwencja dotycząca praw i zwyczajów wojny lądowej</i> (DzU 1927, nr 21, poz. 161), http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19270210161. • <i>Konwencja dotycząca rozpoczęcia kroków nieprzyjacielskich</i> (DzU 1927, nr 21, poz. 159), http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19270210159. • <i>Konwencja dotycząca zakładania min wybuchających automatycznie za dotknięciem (VIII konwencja haska)</i>, Haga, 18 października 1907 r., https://ihl-databases.icrc.org/ihl/INTRO/215?OpenDocument • <i>Konwencja genewska o ochronie osób cywilnych podczas wojny</i> (IV konwencja genewska), Genewa, 12 sierpnia 1949 r. (DzU 1956, nr 38, poz. 171, załącznik). • <i>Konwencja o ochronie dóbr kulturalnych w razie konfliktu zbrojnego wraz z regulaminem wykonawczym do tej konwencji oraz protokół o ochronie dóbr kulturalnych w razie konfliktu zbrojnego</i> podpisane w Hadze dnia 14 maja 1954 r. (DzU 1957, nr 46, poz. 212, załącznik). • <i>Konwencja o polepszeniu losu rannych i chorych w armiach czynnych</i> (I konwencja genewska), Genewa, 12 sierpnia 1949 r. (DzU 1956, nr 38, poz. 171, załącznik). • <i>Konwencja o polepszeniu losu rannych, chorych i rozbitków sił zbrojnych na morzu</i> (II konwencja genewska), Gene- wa, 12 sierpnia 1949 r. (DzU 1956, nr 56, poz. 175, załącznik). • <i>Konwencja o traktowaniu jeńców wojennych</i> (III konwencja genewska), Genewa, 12 sierpnia 1949 r. (DzU 1956, nr 38, poz. 175, załącznik). • <i>Konwencja o zakazie stosowania technik modyfikacji środowiska w militarnych lub innych wrogich celach</i>, ang. 	

Convention on the Prohibition of Military or Any Other Hostile Use of Environmental Modification Techniques (ENMOD), <http://www.un-documents.net/enmod.htm>.

- *Konwencja o zakazie użycia, składowania, produkcji i transferu min przeciwpiechotnych oraz ich zniszczeniu*, Oslo 18 września 1997 r., <http://legal.un.org/avl/ha/cpusptam/cpusptam.html>.
- Oświadczenie Rządowe z dnia 18 grudnia 1929 r. w sprawie przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Konwencji o pokojowym załatwianiu sporów międzynarodowych, podpisanej w Hadze dnia 18 października 1907 roku (DzU 1930, nr 9, poz. 64), <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19300090064>.
- *Pakt Ligi Narodów*, Paryż 28 czerwca 1919 r. (DzU 1920, nr 35, poz. 200), <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19200350200>.
- *Peacekeeping Fact Sheet* (as of 30 June 2017), <http://www.un.org/en/peacekeeping/resources/statistics/fact-sheet.shtml>.
- Protokół dodatkowy I do konwencji genewskich z 12 sierpnia 1949 r., dotyczący *ochrony ofiar międzynarodowych konfliktów zbrojnych*, Genewa 8 czerwca 1977 r. (DzU 1992, nr 41, poz. 175, załącznik).
- Protokół dodatkowy I do konwencji genewskich z 12 sierpnia 1949 r., *dotyczący ochrony ofiar międzynarodowych konfliktów zbrojnych*, sporządzony w Genewie dnia 8 czerwca 1977 r. (DzU 1992, nr 41, poz. 175, załącznik), http://www.pck.org.pl/pliki/konwencje/i_pd.pdf.
- Protokół dodatkowy II do konwencji genewskich z 12 sierpnia 1949 r., dotyczący *ochrony ofiar niemiędzynarodowych konfliktów zbrojnych*, sporządzony w Genewie dnia 8 czerwca 1977 r. (DzU 1992, nr 41, poz. 175, załącznik).
- Protokół dodatkowy III do konwencji genewskich z dnia 12 sierpnia 1949 roku dotyczący *przyjęcia dodatkowego znaku rozpoznawczego*, przyjęty w Genewie dnia 8 grudnia 2005 r. (DzU 2010, nr 70, poz. 447).
- Protokół drugi do konwencji haskiej z 1954 r. o *ochronie dóbr kulturalnych w razie konfliktu zbrojnego*, przyjęty w Hadze 26 marca 1999 r., www.unesco.pl/fileadmin/user_upload/pdf/1999_haga_-_dobra_kultury_pd_ii.pdf.
- *Report of the International Criminal Court to General Assembly of United Nations*, 13 August 2013, http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:hGsq11s4FcMJ:www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%257B65BFC9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%257D/a_68_314.pdf+&cd=9&hl=pl&ct=clnk&gl=pl&client=firefox-b.
- *Russia 'completely ending' activities under Conventional Armed Forces in Europe treaty*, 10 Mar, 2015, <http://www.rt.com/news/239409-russia-quits-conventional-europe/>
- *Statut Rzymski Międzynarodowego Trybunału Karnego*, <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20030780708>
- *The Treaty between the United States of America and the Union of Soviet Socialist Republics on the Reduction and Limitation of Strategic Offensive Arms and Associated Document*, <https://www.state.gov/documents/organization/140035.pdf>, pobrano 3.11.2017 r.
- *Treaty between the United States of America and the Russian Federation on Strategic Offensive Reductions*, signed May 24, 2002, <https://www.state.gov/t/avc/trty/127129.htm>, pobrano 3.11.2017 r.
- *Treaty Between the United States of America and the Union of Soviet Socialist Republics on the Elimination of their Intermediate-Range and Shorter-Range Missiles (INF Treaty)* <http://www.state.gov/t/avc/trty/102360.htm>.
- *Treaty Between the United States of America and the Union of Soviet Socialist Republics on the Limitation of Anti-Ballistic Missile Systems*, <https://www.state.gov/t/avc/trty/101888.htm>.
- *Treaty Between the United States of America and the Union of Soviet Socialist Republics on the Limitation of Strategic Offensive Arms*, <http://www.state.gov/t/isn/5195.htm#treaty>.
- *Treaty Between the United States of America and the Union of Soviet Socialist Republics on the Reduction and Limitation of Strategic Offensive Arms*, <http://www.nti.org/learn/treaties-and-regimes/treaties-between-united-states-america-and-union-soviet-socialist-republics-strategic-offensive-reductions-start-i-start-ii/>.

D. Przydatne strony internetowe:

- <http://ctbto.org/specials/who-we-are/>
- <http://disarmament.un.org/>
- <http://fas.org/nuke/control/start1/>
- <http://legal-dictionary.thefreedictionary.com/Bryan+Treaties>
- <http://libr.sejm.gov.pl/tek01/txt/onz/1945.html>
- <http://mtcr.info/frequently-asked-questions-faqs/>
- <http://www.armscontrol.org/documents/salt2>
- http://www.ats.aq/devAS/ats_parties.aspx?lang=e
- <http://www.australiagroup.net/en/index.html>
- <http://www.clusterconvention.org/>

- <http://www.iaea.org/About/>
- <http://www.nrdc.org/nuclear/nudb/datab9.asp>
- <http://www.nti.org/>
- <http://www.nuclearsuppliersgroup.org/en/about-us>
- <http://www.state.gov/t/avc/newstart/index.htm>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.1.5. Siły zbrojne we współczesnym świecie

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.1.5.	Siły zbrojne we współczesnym świecie	ZO	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	tak - w zakresie „obrona narodowa”	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczyciela	2	1	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczyciela na platformie e-learningowej	6	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium zaliczeniowe	1	0,5	-	-		
• przygotowanie do kolokwium/samodzielna praca na platformie e-learningowej	-	-	12	17		
• Studiowanie literatury	-	-	3	3		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	10	8	-	-		
• ćwiczenie z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	8	5	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• przygotowanie do kolokwium/samodzielna praca na platformie e-learningowej	-	-	17	20		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	13	15		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niesta-						

<p>cjonarne.</p> <p>Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 14 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 11 godzin samodzielnej pracą, a na studiach niestacjonarnych 8 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 17 godzin samodzielnej pracą.</p>	
Metody dydaktyczne:	
zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli:
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja, praca na platformie e-learningowej	ćwiczenia warsztatowe: prezentacja zagadnień oraz dyskusja na ich temat, studium przypadków, burza mózgów, konsultacje zespołowe, praca na platformie e-learningowej
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta:
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, samodzielna praca na platformie e-learningowej	studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, praca na platformie e-learningowej
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
teoria bezpieczeństwa	student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa
Cele przedmiotu:	
w zakresie wiedzy:	
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać w zaawansowanym stopniu z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa, z różnego rodzaju podmiotami personalnymi i strukturalnymi, w tym człowiekiem, jako jednostką społeczną, grupami, organizacjami, instytucjami, sieciami i systemami społecznymi, ich wewnętrzną organizację i wzajemnymi relacjami w różnych układach społecznych, w tym układach związanych z funkcjonowaniem sił zbrojnych w systemach bezpieczeństwa, zapoznać w zaawansowanym stopniu z regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi regulującymi funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym i różnego rodzaju grupach, obowiązującymi w organizacjach, instytucjach i strukturach społecznych związanych z bezpieczeństwem, a także ich znaczeniem i wpływem na teorię i praktykę bezpieczeństwa oraz sił zbrojnych, zapoznać w zaawansowanym stopniu z istotą procesów zarządzania bezpieczeństwem w układzie międzynarodowym, w państwie, w systemach i instytucjach bezpieczeństwa na różnych poziomach strukturalnych, w tym siłach zbrojnych i w różnych obszarach przedmiotowych związanych z realizacją zadań na rzecz bezpieczeństwa, 	
w zakresie umiejętności:	
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie studiów podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod technik i narzędzi badawczych, nauczyć aktywnie uczestniczyć w różnych formach dyskusji i debatach na tematy ogólne i specjalistyczne związane z teorią i praktyką bezpieczeństwa, nauczyć planować i organizować pracę zespołów zadaniowych i specjalistycznych funkcjonujących w instytucjach bezpieczeństwa oraz kierować pracą zespołów zadaniowych w trakcie realizacji zadań związanych z bezpieczeństwem, nauczyć ich samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej 	
w zakresie kompetencji społecznych:	
<ul style="list-style-type: none"> przygotować do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką bezpieczeństwa budującego etos zawodu, który wykonuje, przygotować do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej, 	
Treści kształcenia:	

zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	-	0,5	-
2.	Siły zbrojne - historia: rola i miejsce sił zbrojnych w państwie na przestrzeni dziejów, armie starożytnej Grecji, armie Rzymu, armie w nowożytnej Europie.	0,5	1,5	1	1
3.	Typy i modele armii: armie masowe, armie najemne (Legia Cudzoziemska), stałe, zawodowe, armie milicyjne (Basidż).	0,5	1,5		1
4.	Siły zbrojne, rodzaje sił zbrojnych i ich struktury: pojęcie sił zbrojnych, siły lądowe, siły morskie, siły powietrzne, wojska specjalne, zadania i funkcje sił zbrojnych, siły zbrojne jako instrument wsparcia polityki zagranicznej państwa.	0,5	1,5		0,5
5.	Cywilna kontrola nad armią: cywilna kontrola nad armią w państwach demokratycznych i przesłanki konieczności jej istnienia, zasady cywilnej kontroli nad armią, kontrola nad armią w państwach niedemokratycznych, wojsko w walkach o władzę.	0,5	1,5		0,5
6.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		4	6	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	-	1	-
2.	Siły zbrojne Stanów Zjednoczonych: struktura, podstawowe uzbrojenie, dowództwa regionalne, misje, bazy wojskowe, walka z terroryzmem.	1	1	1	0,5
3.	Siły zbrojne Federacji Rosyjskiej: struktura, podstawowe uzbrojenie, strategiczne siły jądrowe, doktryna, misje i operacje wojskowe.	1	1	1	0,5
4.	Wybrane armie Bliskiego Wschodu: Siły Obronne Izraela "naród pod bronią", <i>lone soldiers</i> , Siły Zbrojne Libanu, Irackie Siły Zbrojne, <i>Artesh</i> - Siły Zbrojne Iranu.	1	1	1	0,5
5.	Siły zbrojne Wielkiej Brytanii: struktura, podstawowe uzbrojenie, dowodzenie siłami zbrojnymi, misje, bazy na świecie.	1	1	1	0,5
6.	Potencjał militarny wybranych państw Azji: modernizacja i potencjał militarny armii Chin, Japonii, Korei Południowej, podstawowe uzbrojenie, struktura oraz funkcje.	1	1	1	0,5
7.	Sojusze i wielonarodowe siły zbrojne: siły zbrojne <i>Coalition of the Willing</i> w Iraku w 2003 roku, siły zbrojne koalicji Rady Współpracy Zatoki w konflikcie w Jemenie, charakterystyka, uzbrojenie, potencjał.	1	1	1	0,5
8.	Siły Unii Afrykańskiej w Somalii: historia, cele, zadania, siły zbrojne państw uczestniczących.	1	0,5	0,5	0,5
9.	Blackwater (Academi) jako przykład armii najemnej: metody działania, obszar działania, rekrutacja, uzbrojenie i wyposażenie.	1	0,5	0,5	0,5

10.	Wojska Obrony Terytorialnej Kraju: ewolucja Sił Zbrojnych RP, powstanie WOT, rola, zadania oraz miejsce WOT w systemie bezpieczeństwa państwa, zmiany w systemie dowodzenia.	2	1	1	1
11.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, w tym pracy zaliczeniowej, podsumowanie zajęć praktycznych.	1	-	1	-
razem zajęć praktycznych:		12	8	10	5
		20		15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	Treść			
wiedza	W_01	zna w zaawansowanym stopniu z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa, różnego rodzaju podmioty personalne i strukturalne, w tym człowieka, jako jednostek społeczną, grupy, organizacje, instytucje, sieci i systemy społeczne, ich wewnętrzną organizację i wzajemne relacje w różnych układach społecznych, w tym układach związanych z funkcjonowaniem sił zbrojnych w systemach bezpieczeństwa,			
	W_02	zna w zaawansowanym stopniu reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym i różnego rodzaju grupach obowiązujące w organizacjach, instytucjach i strukturach społecznych związanych z bezpieczeństwem, a także ich znaczenie i wpływ na teorię i praktykę bezpieczeństwa oraz sił zbrojnych,			
	W_03	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu istotę procesów zarządzania bezpieczeństwem w układzie międzynarodowym, w państwie, w systemach i instytucjach bezpieczeństwa na różnych poziomach strukturalnych, w tym siłach zbrojnych i w różnych obszarach przedmiotowych związanych z realizacją zadań na rzecz bezpieczeństwa,			
umiejętności	U_01	potrafi wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie studiów podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod technik i narzędzi badawczych,			
	U_02	potrafi aktywnie uczestniczyć w różnych formach dyskusji i debatach na tematy ogólne i specjalistyczne związane z teorią i praktyką bezpieczeństwa,			
	U_03	potrafi planować i organizować pracę zespołów zadaniowych i specjalistycznych funkcjonujących w instytucjach bezpieczeństwa oraz kierować pracą zespołów zadaniowych w trakcie realizacji zadań związanych z bezpieczeństwem,			
	U_04	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej			
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką bezpieczeństwa budującego etos zawodu, który wykonuje,			
	K_02	jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej,			
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:					
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną				
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych, a także pozytywnej oceny za samodzielną pracę na platformie e-learningowej				
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:					

forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen: z kolokwium pisemnego z wykorzystaniem testu jednokrotnego wyboru z zajęć teoretycznych, testów samokontroli na platformie e-learningowej i oceny za aktywność na wykładach			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testu jednokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi</p> <p>2) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>3) Aktywność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu ; 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne	W_01, W_02, W_03 K_01,	70
	O2	Testy samokontroli na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03 U_04	20
	O3	Aktywność na zajęciach	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03 K_01, K_02,	10
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(O_t) = $0,7 \times O_1 + 0,2 \times O_2 + 0,1 \times O_3$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen: z kolokwium pisemnego z wykorzystaniem pytań otwartych, z wykonania pracy zaliczeniowej (case study) na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy oraz samodzielnej pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych			
kryteria oceny:	1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:			

$$Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$$

Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania, 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny, 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną, 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny, 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny, 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.

2) Wykonanie pracy zaliczeniowej (case study):

Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy

Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.

3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych:

Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta.

Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Ip.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne (O1)	U_01, U_02, U_03 K_01	50
	O2	Praca zaliczeniowa (case study) (O2)	U_01, U_02, U_03 K_01, K_02	30
	O3	Test samokontroli na platformie e-learningowej (O3)	U_01, U_02, U_03, U_04	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych(O_p) = 0,5 x O1 + 0,3 x O2 + 0,2 x O3			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta na platformie e-learningowej oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia			

	teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć. 2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	Punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Ot</i>	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02	1	80
	<i>Op</i>	Zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02	2	
	<i>Oe</i>	Praca na platformie	wszystkie efekty	-	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa\ (Ok) = 0,2xOel + 0,8 \left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 2}{1 + 2} \right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W05				
W_02	K1_W06, K1_W12				
W_03	K1_W07, K1_W08				
U_01	K1_U01, K1_U02, K1_U03, K1_U05, K1_U06				
U_02	K1_U08, K1_U10, K1_U11				
U_03	K1_U13				
U_04	K1_U14				
K_01	K1_K03				
K_02	K1_K07				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Balcerowicz B., <i>Siły zbrojne w stanie pokoju, kryzysu, wojny</i>, Warszawa 2011 Balcerowicz B., <i>Siły zbrojne w państwie i stosunkach międzynarodowych</i>, Warszawa 2006 <i>Bezpieczeństwo współczesnej Azji</i>, J. Marszałek-Kawa (red.), Toruń 2015 Grabowski T., <i>Rosyjska siła. Siły zbrojne i główne problemy polityki obronnej Federacji Rosyjskiej w latach 1991-2010</i>, Częstochowa 2011 Jędrowiak P., <i>Czynniki wewnętrzne bezpieczeństwa militarnego Izraela</i>, [w:] G. Libora (red.) <i>Oblicza współczesnego terroryzmu</i>, Wydanie I 2016 Kręcikij J., Lewandowski J., <i>Organizacja dowodzenia na poziomie strategicznym i operacyjnym</i>, Kraków 2015 Scahill J., <i>Blackwater. Powstanie najpotężniejszej armii najemnej świata</i>, Wydawnictwo Dolnośląskie 2009 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> Marszałek-Kawa (red.), <i>Azjatyckie strategie bezpieczeństwa u progu XXI wieku</i>, Toruń 2014 Kitler W., <i>Bezpieczeństwo narodowe RP. Podstawowe kategorie, uwarunkowania, systemy</i>, Warszawa 2011 					

- *Polityka obronna i strategia bezpieczeństwa państw i instytucji europejskich*, Akademia Marynarki Wojennej, , Gdynia 2015
- Szpyra R., *Bezpieczeństwo militarne państwa*, Warszawa 2012
- Zarychta S., *Struktury militarne NATO 1949-2013*, Warszawa 2013

C. Materiały źródłowe:

- *Dekret Prezydenta Federacji Rosyjskiej o Strategii Bezpieczeństwa Narodowego Federacji Rosyjskiej*, https://poland.mid.ru/web/polska_pl/koncepcja-polityki-zagranicznej-federacji-rosyjskiej/-/asset_publisher/x9WG6FhjehkG/content/strategia-bezpieczenstwa-narodowego-federacji-rosyjskiej?inheritRedirect=false
- *Doktryna wojenna federacji Rosyjskiej (tłumaczenie robocze)*, https://www.bbn.gov.pl/ftp/dok/03/35_KBN_DOKTRYNA_ROSJI.pdf
- *National Security Strategy of America, 2017*, <https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2017/12/NSS-Final-12-18-2017-0905.pdf>https://www.bbn.gov.pl/ftp/dok/03/35_KBN_STRATEGIA_WOJSK_USA.pdf
- *Military Balance 2014, The annual assessment of global military capabilities and defense economics*, The International Institute For Strategic Studies, 2014

D. Przydatne strony internetowe:

- <http://amisom-au.org/>
- <https://www.army.mil/>
- <https://www.defense.gov/>
- <https://www.idfblog.com/>
- <https://www.idf.il/en/>
- <http://www.army.mod.uk/operations-deployments/operations-deployments.aspx>
- http://www.globalfirepower.com/country-military-strength-detail.asp?country_id=saudi-arabia
- <https://southfront.org/military-analysis-saudi-arabia/>
- <http://www.iiss.org/en/publications/military-s-balance>
- <https://www.sipri.org/research/armament-and-disarmament>,
- <http://www.aljazeera.com/indepth/features/2012/03/2012326131343853636.html/>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.1.6. Prawno-ekonomiczne uwarunkowania obronności

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.1.6	Prawno-ekonomiczne uwarunkowania obronności	ZO	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	tak - w zakresie „obrona narodowa”	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	2	1	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	6	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące- kolokwium zaliczeniowe	1	0,5	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	10	15		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	25	2
• zajęcia wprowadzające	1	1				
• ćwiczenia warsztatowe z bezpośrednim udziałem nauczycieli	10	8				
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	8	5				
• prezentacja pracy zaliczeniowej	1	1				
• przygotowanie pracy zaliczeniowej			20	20		
• przygotowanie do ćwiczeń warsztatowych/praca na platformie			10	15		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonar-						

nych 14 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 11 godzin samodzielnej pracy, a na studiach niestacjonarnych 8 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 17 godzin samodzielnej pracę.	
Metody dydaktyczne:	
zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
• zajęcia z udziałem nauczycieli:	• zajęcia z udziałem nauczycieli:
wykład informacyjny, informacja, dyskusja, praca na platformie e-learningowej	praca w grupach, dyskusja, zadania problemowe, rozwiązywanie problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, praca na platformie e-learningowej
• samodzielna praca studenta:	• samodzielna praca studenta:
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielna praca na platformie w ramach wykładów z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń warsztatowych, samodzielna praca na platformie w ramach ćwiczeń z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
podstawy wiedzy o państwie. podstawy ekonomii. podstawy wiedzy o prawie. prawne podstawy bezpieczeństwa.	student posiada wiedzę z zakresu podstaw bezpieczeństwa, ekonomii i prawa.
Cele przedmiotu:	
w zakresie wiedzy:	
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z ogólnymi pojęciami i istotą obronności z uwzględnieniem jej prawno-ekonomicznych uwarunkowań • zapoznać z podstawowymi uwarunkowaniami ekonomicznymi i prawnymi obronności państwa • zapoznać z podstawowymi ekonomicznymi i prawnymi uwarunkowaniami procesu bezpieczeństwa w różnego rodzaju formach przedsiębiorczości indywidualnej, organizacjach, strukturach społecznych i systemach ekonomicznych związanych z bezpieczeństwem 	
w zakresie umiejętności:	
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów sposobu analizy zjawisk, faktów i procesów wpisujących się w przestrzeń zjawisk prawno-ekonomicznych mających wpływ na powstawanie potrzeb w dziedzinie obronności państwa, • doskonalić umiejętności w zakresie wypowiedzania się na tematy związane z prawno- ekonomicznymi elementami obronności państwa w różnych formach dyskusji • uczyć zasad określania priorytetów w przypadku podejmowania działań prawno-ekonomicznych, których przyczyną są zagrożenia obronności państwa • doskonalić umiejętność przygotowywania prac pisemnych obejmujących problematykę prawno-ekonomicznych unormowań obronności • uczyć samodzielnego planowania i organizowania pracy samokształceniowej z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej 	
w zakresie kompetencji społecznych:	
<ul style="list-style-type: none"> • uświadamiać studentom potrzebę permanentnej edukacji i autoedukacji i uczyć korzystania z różnych źródeł w celu pogłębiania swojej wiedzy na temat prawno-ekonomicznych aspektów obronności państwa • rozwijać u studentów gotowość myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy 	

Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	-	0,5	-
2.	Teoretyczne i prawne aspekty obronności państwa: pojęcie obronności państwa, system obronności państwa, podsystemy obronności państwa, akty normatywne z zakresu obronności państwa, Strategia obronności RP.	0,5	2	1	1
3.	Zewnętrzne uwarunkowania bezpieczeństwa ekonomicznego: problemy demograficzne, dysproporcje rozwojowe, uwarunkowania surowcowo-energetyczne, uwarunkowania ekologiczne.	0,5	2		1
4.	Ekonomiczne uwarunkowania funkcjonowania gospodarki obronnej państwa: pojęcie, rodzaje, zadania, struktura, kierowanie gospodarką obronną, kondycja gospodarczo – obronna państwa, wydatki obronne.	1	2		1
5.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		4	6	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych i przedmiotu.	1	-	1	-
2.	Źródła i zakres prawa obronnego: pojęcie i przedmiot prawa obronnego, charakterystyka źródeł prawa obronnego Polski: <i>Konstytucja RP</i> , ustawa z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony <i>Rzeczypospolitej Polskiej</i> , <i>Strategia Rozwoju Systemu Bezpieczeństwa Narodowego RP 2022</i> , <i>Program rozwoju SZ RP w latach 2013-2022</i> , <i>Program Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych na lata 2013-2022</i> , <i>Program Mobilizacji Gospodarki na lata 2013-2022</i> .	2	2	2	1
3.	Identyfikacja głównych problemów ekonomicznych gospodarki obronnej państwa: potencjał gospodarczo – obronny państwa i jego szacowanie, istota, cechy i poziom wydatków obronnych.	2	1	1	1
4.	Polski przemysł obronny w aspekcie realizacji zadań gospodarczo – obronnych: zadania, tendencje występujące w przemyśle obronnym na świecie, producenci broni na świecie, perspektywy rozwoju przemysłu obronnego w Polsce, transakcje offsetowe.	2	2	2	1
5.	Źródła finansowania gospodarki obronnej: ustawa budżetowa, <i>Program rozwoju SZ RP w latach 2013-2022</i> , <i>Program Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych na lata 2013-2022</i> , <i>Program Mobilizacji Gospodarki na lata 2013-2022</i> .	2	2	1	1
6.	Współpraca gospodarcza Polski w zakresie polityki obronnej: metody międzynarodowych porównań wydatków obronnych, tendencje, współpraca Polski i krajowych podmiotów gospodarczych z UE i NATO.	2	1	2	1
7.	Zaliczenie: prezentacja pracy zaliczeniowej, wystawienie ocen końcowych	1	-	1	-

z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.					
razem zajęć praktycznych:		12	8	10	5
		20		15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	treść			
wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, podmioty i zjawiska z zakresu nauk o obronności i ich związku z innymi dyscyplinami z dziedziny nauk społecznych.			
	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu unormowania ekonomiczne oraz prawne regulujące funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym i różnego rodzaju formach przedsiębiorczości, grupach, obowiązujące w organizacjach, instytucjach i strukturach społecznych związanych z bezpieczeństwem, a także ich znaczenie oraz wpływ na teorię i praktykę obronności.			
	W_03	zna w podstawowym stopniu ekonomiczne i prawne uwarunkowania procesu bezpieczeństwa w różnego rodzaju organizacjach, strukturach społecznych i systemach bezpieczeństwa.			
umiejętności	U_01	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy z zakresu prawa i ekonomii, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki obronności.			
	U_02	potrafi posługiwać się prawidłowo w podstawowym zakresie systemami normatywnymi, w tym regułami, normami i zasadami ekonomicznymi oraz prawnymi, związanymi ściśle z praktyką obronności w celu rozwiązywania wybranych, złożonych problemów i realizacji typowych zadań zawodowych.			
	U_03	potrafi przygotować w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych i gramatycznych, prac pisemnych obejmujących problematykę prawno-ekonomicznych unormowań obronności.			
	U_04	potrafi uczestniczyć aktywnie w różnych formach dyskusji, pracach w grupie i debatach na tematy ogólne i specjalistyczne związane z teorią i praktyką obronności oraz jej prawno-ekonomicznymi unormowaniami.			
	U_05	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej			
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z obronnością oraz jej prawno-ekonomicznymi unormowaniami.			
	K_02	jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy i podejmowania działań na rzecz interesu publicznego			
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:					
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną				
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz samodzielna praca na platformie e-learningowej				
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych				
kryteria oceny:	1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wy-				

	<p>boru:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych:</p> <p>Forma oceny końcowej: średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta oraz poprawności rozwiązywania zadań.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, U_01, K_01	60
	O2	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, U_01, U_05	40
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 0,6xO1 + 0,4xO2</i>			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielne wykonywanie zadań problemowych o charakterze praktycznym, grupowe przygotowanie i wykonanie zadania intelektualnego w formie pisemnej wraz z ustną prezentacją jego założeń oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielne wykonanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach:</p> <p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy zadania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ końcowa = (O1 + O2 + O3) / 3$.</p> <p>Kryteria oceny zadania: 5,0 – student wykonał zadanie poprawnie i samodzielnie; 4,5 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na jego ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny; 3,5 – student wykonał poprawnie zadanie ale z pomocą wykładowcy; 3,0 – student wykonał zadanie z pomocą wykładowcy i pomimo to pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie wykonał zadania</p> <p>2) Grupowe przygotowanie i wykonanie zadania intelektualnego w formie pisemnej:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania, a także wkładu studenta w pracę związaną z jego przygotowaniem.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – grupa wykonała zadanie w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie, a student miał bardzo duży wkład w jego przygotowanie i wykonanie; 4,5 – grupa wykonała zadanie w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, a student miał bardzo duży wkład w jego przy-</p>			

	<p>gotowanie i wykonanie; 4,0 –grupa wykonała zadanie w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, a student miał raczej duży wkład w jego przygotowanie i wykonanie; 3,5 – grupa wykonała zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, a student miał raczej mały wkład w jego przygotowanie i wykonanie; 3,0 –grupa wykonała zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, przez co udział studenta w wykonaniu zadania jest nieistotny; 2,0 – grupa nie przygotowała i nie wykonała zadania lub student nie brał udziału w przygotowaniu zadania.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych:</p> <p>Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	Indywidualne zadania problemowe	W_01, W_02, U_01, U_02, U_03, U_4, K_02	20	
	O2	Grupowe zadanie pisemne	U_01, U_02, U_03, U_4, K_01, K_02	50	
	O3	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, U_01, U_02, U_03, U_05	30	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,2 \times O1 + 0,5 \times O2 + 0,3 \times O3$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę student na platformie e-learningowej oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 –realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Oe1	praca na platformie	wszystkie efekty	nie dotyczy	20

	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, U_01, K_01	1	80
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	wszystkie efekty	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,2\ Oel + 0,8\left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01				
W_02	K1_W06, K1_W13				
W_03	K1_W12				
U_01	K1_U03				
U_02	K1_U07				
U_03	K1_U09				
U_04	K1_U11				
U_05	K1_U14				
K_01	K1_K01				
K_02	K1_K05				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> • Płaczek J. (red.), <i>Zarys ekonomiki bezpieczeństwa</i>, AON, Warszawa 2009 • Stachowiak Z., Płaczek J. (red.), <i>Wybrane problemy ekonomiki bezpieczeństwa</i>, AON, Warszawa 2002 • (red.) Z. Trejnis, M. Marciniak, <i>Obronność państwa. Uwarunkowania oraz organizacja bezpieczeństwa i obronności</i>, Wyd. Adam Marszałek, Warszawa 2016 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> • Polak R., Telep J., <i>Kierunek armia zawodowa?</i>, Dom Wydawniczy Bellona, Warszawa 2002 • Płaczek J., <i>Ewolucja polskiej myśli obronno-ekonomicznej w latach 1976-2000</i>, AON, Warszawa 2001 • Płaczek J., <i>Gospodarka obronna Polski w końcu lat dziewięćdziesiątych. Szanse i zagrożenia</i>, AON, Warszawa 2001 					
C. Materiały źródłowe:					
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.</i>, Dz.U. nr 78, poz. 483. • <i>Ustawa z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku ochrony Rzeczypospolitej Polskiej</i> (Dz.U. z 1967 r. Nr 44, poz. 220 z póź. zm.). • <i>Ustawa z dnia 22 listopada 2002 r. o wyrównywaniu strat majątkowych wynikających z ograniczenia w czasie stanu nadzwyczajnego wolności i praw człowieka i obywatela</i> (Dz.U. 2002 nr 233 poz. 1955 z póź. zm.). • <i>Ustawa budżetowa na rok 2019 z dnia 16 stycznia 2019 r.</i> (Dz.U. 2019 poz. 198). • <i>Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 2004 r. w sprawie ogólnych zasad wykonywania zadań w ramach powszechnego obowiązku obrony</i> (Dz.U. 2004 nr 16 poz. 152). • <i>Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 2004 r. w sprawie warunków i trybu planowania i finansowania zadań wykonywanych w ramach przygotowań obronnych państwa przez organy administracji rządowej i organy samorządu terytorialnego</i> (Dz.U. 2004 nr 152 poz. 1599). • <i>Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 września 2004 r. w sprawie gotowości obronnej państwa</i> (Dz.U. 2004 nr 219 poz. 2218). • <i>Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 2004 r. w sprawie przygotowania systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym</i> (Dz.U. 2004 nr 98 poz. 978). • <i>Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 sierpnia 2004 r. w sprawie przygotowania i wykorzystania systemów łączności na potrzeby obronne państwa</i> (Dz.U. 2004 nr 180 poz. 1855). • <i>Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 2004 r. w sprawie szkolenia obronnego</i> (Dz.U. 2004 nr 16 poz. 150). 					

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 września 2004 r. w sprawie reklamowania od obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny (Dz.U. 2004 nr 210 poz. 2136).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 czerwca 2003 r. w sprawie obiektów szczególnie ważnych dla bezpieczeństwa i obronności państwa oraz ich szczególnej ochrony (Dz.U. 2003 nr 116 poz. 1090).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 listopada 2009 r. w sprawie militaryzacji jednostek organizacyjnych wykonujących zadania na rzecz obronności lub bezpieczeństwa państwa (Dz.U. 2009 nr 210 poz. 1612).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie świadczeń osobistych i rzeczowych na rzecz obrony w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny (Dz.U. 2004 nr 203 poz. 2081).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 lutego 2010 r. w sprawie nadawania przydziałów organizacyjno-mobilizacyjnych do jednostek zmilitaryzowanych (Dz.U. 2010 nr 41 poz. 234).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 marca 2005 r. w sprawie zasad zwalniania przez pracodawców z obowiązku świadczenia pracy osób powołanych do służby w obronie cywilnej w związku ze zwalczaniem klęsk żywiołowych, katastrof i zagrożeń środowiska (Dz.U. 2005 nr 60 poz. 518).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 2004 r. w sprawie zawiadamiania wojskowych komendantów uzupełnień o osobach podlegających obowiązkowi czynnej służby wojskowej oraz wydawania przez pracodawców, szkoły i inne jednostki organizacyjne zaświadczeń w sprawach powszechnego obowiązku obrony (Dz.U. 2004 nr 145 poz. 1539).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin (Dz.U. 2002 nr 96 poz. 850).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 września 1993 r. w sprawie powszechnej samoobrony ludności (Dz.U. 1993 nr 91 poz. 421).
- *Postanowienie Prezydenta RP z dnia 16 lipca 2009 r. o wydaniu Polityczno-Strategicznej Dyrektywy Obronnej RP.*
- *Strategia obronności Rzeczypospolitej Polskiej.*

D. Przydatne strony internetowe:

- Dobrane przez studenta adekwatnie do tematu pracy.

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.1.7. System obrony państwa

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.1.7.	System obrony państwa	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	tak - w zakresie „obrona narodowa”	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne (razem)	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	2	1	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	6	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	1	0,5	-	-		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	10		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli / ćwiczenia warsztatowe	10	8	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	8	5	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium	1	1	-	-		
• przygotowanie case study	-	-	10	10		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu	-	-	10	10		
• praca na platformie	-	-	10	15		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niesta-						

<p>cjonarne.</p> <p>Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 14 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 11 godzin samodzielną pracę, a na studiach niestacjonarnych 8 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 17 godzin samodzielną pracę.</p>	
Metody dydaktyczne:	
zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli:
wykład informacyjny, informacja, dyskusja	wykład wprowadzający, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta:
wykład wprowadzający, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania	wykład wprowadzający, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
teoria bezpieczeństwa	student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa
Cele przedmiotu:	
w zakresie wiedzy:	
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studenta w pogłębionym stopniu z podstawowymi pojęciami, faktami, obiektami i zjawiskami z zakresu polityki obronnej państwa, w tym dotyczącego jego systemu obronnego, zapoznać w pogłębionym stopniu metodologię badań związaną z polityką obronną państwa, a także metody, techniki i narzędzia badawcze służące do rozwiązywania problemów naukowych związanych z polityką bezpieczeństwa i obronności państwa, zapoznać w pogłębionym stopniu psychologiczne, ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne prakseologiczne uwarunkowania polityki obronnej RP w układzie międzynarodowym, regionalnym i narodowym. 	
w zakresie umiejętności:	
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane z polityką obronną państwa z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej oraz wykonywać w oparciu o nią podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT) nauczyć właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem polityki bezpieczeństwa i obronnej państwa, nauczyć posługiwać się w swobodnie pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu polityki obronnej państwa w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców w różnych sytuacjach zawodowych nauczyć wykorzystywać w praktyce tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia do rozwiązywania problemów polityki obronnej państwa, w tym jego systemu obronnego, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację zarządzania informacją w organizacji, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów społeczno-zawodowych oraz planowania i organizowania pracy zespołów zadaniowych, nauczyć przygotować wystąpienia ustne w sprawach związanych z z systemem obronnym państwa w języku polskim, takie jak np. referat, przemówienie, prezentacja multimedialna oraz uczestniczyć aktywnie i prowadzić różne formy dyskusji i debaty na tematy ogólne i specjalistyczne związane z teorią i praktyką bezpieczeństwa i obronności. 	
w zakresie kompetencji społecznych:	
<ul style="list-style-type: none"> przygotować do krytycznej oceny treści związanych z polityką obronną Rzeczypospolitej Polskiej, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii, jak i praktyce bezpieczeństwa przygotować do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu systemu obronnego państwa w rozwiązywaniu problemów 	

poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianą obronnością, przygotować do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej

Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	-	0,5	-
2.	Polski system obronności państwa, a współczesne zagrożenia dla bezpieczeństwa (współczesne zagrożenia dla bezpieczeństwa, próby zdefiniowania pojęcia „obronność”, „system”, „system obronny”, prezentacja podsystemów systemu obronnego państwa, ich charakterystyka i zadania dla obronności państwa).	0,5	1,5	1	0,5
3.	Siły Zbrojne RP najważniejszy element systemu obronności RP (ewolucja SZ RP po zakończeniu „zimnej wojny”, aktualna struktura SZRP i ich miejsce w systemie bezpieczeństwa państwa, zadania SZRP i ich rola w Sojuszu Atlantyckim i Unii Europejskiej, profesjonalizacja sił zbrojnych).	0,5	1,5		1
4.	Gotowość obronna państwa (pojęcie „gotowość obronna”, czynniki determinujące gotowość obronną państwa, cele gotowości obronnej państwa, stany gotowości państwa i ich charakterystyka).	0,5	1,5		0,5
5.	Podstawowe akty prawne z zakresu obronności państwa (Akty prawne – Obronność: <u>Ustawa z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej</u> , Postanowienie Prezydenta RP z dnia 16 lipca 2009 r. o wydaniu Polityczno-Strategicznej Dyrektywy Obronnej RP. Akty wykonawcze: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 2004 r. w sprawie ogólnych zasad wykonywania zadań w ramach powszechnego obowiązku obrony, Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 2004 r. w sprawie warunków i trybu planowania i finansowania zadań wykonywanych w ramach przygotowań obronnych państwa przez organy administracji rządowej i organy samorządu terytorialnego, Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 września 2004 r. w sprawie gotowości obronnej państwa, Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 2004 r. w sprawie przygotowania systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym	0,5	1,5		1
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		4	6	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	-	1	-
2.	Przygotowanie obronne państwa w systemie bezpieczeństwa narodowego RP: próba zdefiniowania „zadanie obronne”, „zadanie operacyjne”, istota, podział i charakterystyka zadań obronnych, podstawy prawne	1	1	1	0,5

	przygotowań obronnych, zasady i tryb przygotowań obronnych, finansowanie przygotowań obronnych – dyskusja w oparciu o prezentacje multimedialne.				
3.	Planowanie i programowanie obronne: definicja planowania obronnego, planowania operacyjnego i programowania obronnego; umocowanie prawne planowania i programowania obronnego; istota planowania obronnego (planowania operacyjnego) i programowanie obronnego; istota okresowych przeglądów obronnych; planowanie operacyjne na szczeblu centralnym, wojewódzkim i samorządowym.	2	1	1	1
4.	Gotowość obronna państwa: pojęcie „gotowości obronnej”, pojęcie „stanu gotowości obronnej”, podział i charakterystyka stanów gotowości obronnej Rzeczypospolitej Polskiej).	1	1	1	0,5
5.	Militaryzacja jednostek organizacyjnych wykonujących zadania na rzecz obronności, a obiekty szczególnie ważne dla bezpieczeństwa i obronności państwa: pojęcie „militaryzacja państwa, akty prawne regulujące kwestie dot. militaryzacji państwa, rodzaj potrzeb związanych z rozwinięciem systemu obronności i funkcjonowaniem jego elementów w warunkach zewnętrznego zagrożenia państwa i w czasie wojny, w tym mobilizacyjne i wojenne potrzeby Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej – pogadanka.	2	1	1	1
6.	System obronności RP a uczestnictwo w Sojuszu Północnoatlantyckim: droga Polski do NATO, reformy przeprowadzone w sferze obronności po 1989 r., ustawy o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu Sił Zbrojnych RP, profesjonalizacja Sił Zbrojnych RP, znaczenie wejścia Polski do NATO dla naszego bezpieczeństwa, wkład Sił Zbrojnych RP w inicjatywy wojskowe NATO – dyskusja w oparciu o prezentacje multimedialne	2	2	2	1
7.	Rola i miejsce podmiotów przemysłu obronnego w systemie obronności państwa: charakterystyka polskiego przemysłu obronnego, krajowe dokumenty strategiczne dotyczące przemysłowego sektora obronnego, podmioty rządowe zaangażowane we współpracę z przemysłowym sektorem obronnym, współpraca polskiego przemysłu obronnego z agendami obronnymi NATO i Unii Europejskiej, trendy europejskiego i globalnego sektora obronnego – dyskusja.	1	1	1	0,5
8.	System obronności państwa w strategiach bezpieczeństwa narodowego RP: Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego RP 2013 - 2022,	1	1	1	0,5
9.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	-	1	-
razem zajęć praktycznych:		12	8	10	5
			20	15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	treść			
wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu nauk o bezpieczeństwie i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych z obszaru nauk społecznych i humanistycznych, związanych ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa			
	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu teoretyczne podstawy bezpieczeństwa, w tym teorie naukowe z zakresu nauk o bezpieczeństwie, nauk pokrewnych oraz nauk współdziałających z naukami.			

	W_03	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa
umiejętności	U_01	absolwent potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia.
	U_02	potrafi wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie studiów podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz planować organizować pracę zespołów zadaniowych
	U_03	potrafi przygotować w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych i gramatycznych, prac pisemnych obejmujących problematykę szeroko rozumianego bezpieczeństwa, jak również typowych dokumentów administracyjnych i innych dokumentów związanych z praktyką bezpieczeństwa.
	U_04	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej".
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego, w tym działań profilaktycznych związanych z bezpieczeństwem
	K_02	jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	Egzamin	
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu, a także pozytywnej oceny za samodzielną pracę na platformie e-learningowej	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych	
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w</p>	

	<p>formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych:</p> <p>Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01; W_02; K_02	40
	O2	praca pisemna	W_01; W_02; W_03 U_02; K_02	30
	O3	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01; W_02; W_03 U_04; K_02	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study) oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych:</p> <p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Praca pisemna (case study):</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym po-</p>			

	<p>jawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych:</p> <p>Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_02, U_03, U_04	40
	O2	praca pisemna (case study)	U_01, U_03, U_04, K_01, K_02	30
	O3	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_01, U_02, U_03, U_04	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie e-learningowej			
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	Ot	test pisemny	wszystkie efekty	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = Ot$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta na platformie e-learningowej, egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne			
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80%</p>			

	godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć. 2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. 3) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Oel</i>	praca na platformie	wszystkie efekty	-	10
	<i>Oe</i>	egzamin	wszystkie efekty	-	50
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, U_01, U_04, K_01, K_02	1	40
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,1\ Oel + 0,5\ Oe + 0,4\ \left(\frac{O\!t\ x\ 1 + O\!p\ x\ 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01				
W_02	K1_W03				
W_03	K1_W05, K1_W07, K1_W08				
U_01	K1_U01, K1_U03				
U_02	K1_U02, K1_U06, K1_U07, K1_U13				
U_03	K1_U08, K1_U09				
U_04	K1_U14				
K_01	K1_K04, K1_K06				
K_02	K_K07				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> • Barcik J., <i>Europejska Polityka Bezpieczeństwa i Obrony. Aspekty prawne i polityczne</i>, Oficyna Wydawnicza Branta, Bydgoszcz-Katowice 2008. • Ciupiński A., <i>Wspólna Polityka Bezpieczeństwa i Obrony Unii Europejskiej</i>. Geneza. Rozwój Funkcjonowanie, Difin, Warszawa 2013. • Nugent N., <i>Unia Europejska, władza i polityka</i>, Wyd. UJ, Kraków 2012. • Parzymies S., <i>Dyplomacja czy siła? Unia Europejska w stosunkach międzynarodowych</i>, Wyd. Naukowe Scholar, Warszawa 2009. 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Europejska Strategia Bezpieczeństwa - Bezpieczna Europa w lepszym świecie</i>, Luksemburg 2009. • Kozub M., <i>Polska w transatlantyckiej przestrzeni bezpieczeństwa</i>, Warszawa 2009. • Słomczyńska I., <i>Europejska Polityka Bezpieczeństwa i Obrony, uwarunkowania, struktury, funkcjonowanie</i>, Lublin 2007. • Stachurska-Szczesiak K., <i>Europejska Polityka Sąsiedztwa a problem granic Unii Europejskiej</i>, [w:] <i>Granice wewnętrzne i zewnętrzne Unii Europejskiej. Pomiędzy otwartością i izolacją</i>, Poznań 2011. • Turczyński P., <i>Bezpieczeństwo Europejskie, systemy, instytucje, funkcjonowanie</i>, WWN Wrocław 2012. • Żurawski vel Gajewski P., <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe, wymiar militarny</i>, Warszawa 2012. 					

C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Bezpieczna Europa w lepszym świecie – Europejska strategia bezpieczeństwa</i>, Bruksela, 12 grudnia 2003 . • Traktaty o Unii Europejskiej. 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • www.bbn.gov.pl • www.koziej.pl • www.polsm.strony.ug.edu.pl 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.1.8. Obrona cywilna

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
Kod	nazwa					
S.1.8.	Obrona cywilna	ZO	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	tak - w zakresie „obrona narodowa”	V		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	2	1	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	6	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium zaliczeniowe	1	0,5	-	-		
• przygotowanie do kolokwium / samodzielna praca na platformie e-learningowej	-	-	12	17		
• studiowanie literatury	-	-	3	3		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia warsztatowe z bezpośrednim udziałem nauczycieli	10	8	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	8	5	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• samodzielna praca na platformie e-learningowej	-	-	17	20		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	13	15		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						

Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 14 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 11 godziny samodzielną pracą, a na studiach niestacjonarnych 8 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 17 godzin samodzielną pracą.	
Metody dydaktyczne:	
zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli:
wykłady informacyjne, informacja, dyskusja,	wykłady wprowadzające, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania,
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta:
percepcja treści konserwatoriów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielna praca na platformie w ramach wykładów z pośrednim udziałem nauczycieli, przygotowanie pracy zaliczeniowej, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu.	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, samodzielna praca na platformie w ramach ćwiczeń z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu.
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
teoria bezpieczeństwa, wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa	student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa oraz wyzwaniami i zagrożeniami bezpieczeństwa w aspekcie militarnym i pozamilitarnym
Cele przedmiotu:	
w zakresie wiedzy:	
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z obrony cywilnej, zapoznać ich z jednostkowymi i zbiorowymi podmiotami obrony cywilnej oraz stojącymi przed nimi wyzwaniami i zagrożeniami wpisującymi się w przestrzeń bezpieczeństwa, zapoznać ich z regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi z bezpieczeństwem człowieka w jego otoczeniu ekologicznym i społeczno-kulturowym ze szczególnym zwróceniem uwagi na kwestie praw człowieka oraz uregulowań międzynarodowego prawa konfliktów zbrojnych, zapoznać ich z dylematami współczesnej cywilizacji związanymi z wyzwaniami i zagrożeniami obrony cywilnej, 	
w zakresie umiejętności:	
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką obrony cywilnej z wykorzystaniem wiedzy nabytej w ramach realizacji przedmiotu, nauczyć ich krytycznego korzystania z literatury i innych materiałów źródłowych pozwalających na analizę zjawisk i procesów wpisujących się merytorycznie w problematykę obrony cywilnej, nauczyć się posługiwania podstawowymi przepisami prawa krajowego i międzynarodowego obejmującego problematykę praw człowieka i międzynarodowych konfliktów zbrojnych w aspekcie analizy zjawisk i procesów związanych z obroną cywilną, nauczyć ich przygotowania w języku polskim prac pisemnych obejmujących problematykę obrony cywilnej nauczyć ich samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej, 	
w zakresie kompetencji społecznych:	
<ul style="list-style-type: none"> uczyć studentów sposobu krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę obrony cywilnej, wskazać studentom jakie jest znaczenie wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących obrony cywilnej rozwijać u studentów wrażliwość społeczną i przygotować ich do stosowania zasad etycznych i moralnych w działaniach związanych z ochroną człowieka przed skutkami różnego rodzaju zagrożeń 	

Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	-	0,5	-
2.	Geneza i rozwój obrony cywilnej w Polsce: rozwój idei zbiorowej ochrony ludności cywilnej; obrona cywilna w okresie międzywojennym; organizacja i funkcjonowanie obrony cywilnej w Polsce w latach 1945-1989; ewolucja systemu obrony cywilnej w Polsce po 1089 roku.	0,5	1,5	1	1
3.	Zagrożenia ludności cywilnej jako podstawa organizacji i funkcjonowania obrony cywilnej: zagrożenie ludności cywilnej w czasie pokoju; zagrożenia ludności cywilnej w czasie wojny; obrona cywilna a stany gotowości obronnej państwa; obrona cywilna a stany nadzwyczajne.	0,5	1,5		0,5
4.	Prawne uwarunkowania obrony cywilnej: prawo międzynarodowe w zakresie obrony cywilnej; prawo krajowe w zakresie obrony cywilnej – ustawy, rozporządzenia, regulacje szefa Obrony Cywilnej Kraju; obowiązki obywateli w zakresie obrony cywilnej w świetle obowiązujących przepisów prawa.	0,5	1,5		0,5
5.	System obrony cywilnej w Polsce: pojęcie i istota obrony cywilnej; zadania obrony cywilnej w czasie pokoju i wojny; organizacja systemu obrony cywilnej w Polsce; centralne organy obrony cywilnej; terenowe organy obrony cywilnej; formacje obrony cywilnej.	0,5	1,5		1
6.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		4	6	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	-	1	-
2.	Zakresy działania organów administracji rządowej i samorządowej w zakresie obrony cywilnej: szef OC Kraju, szefowie OC województw, powiatów i gmin; organizacja i funkcjonowanie systemu obrony cywilnej na poziomie województwa, powiatu i gminy.	2	1	1	1
3.	Elementy planowania cywilnego w zakresie obrony cywilnej: ochrona ludności i kwestie obrony cywilnej w planach zarządzania kryzysowego; plany obrony cywilnej; plany operacyjne, ratunkowe i plany ochrony; zabezpieczenie funkcjonowania obrony cywilnej (zabezpieczenie materiałow, świadczenia).	1	1	1	0,5
4.	Indywidualna i zbiorowa ochrona przed skażeniami: zagrożenie ludności cywilnej skażeniami w warunkach pokoju i wojny; pojęcie i klasyfikacja indywidualnych i zbiorowych środków ochrony przed skażeniami; charakterystyka indywidualnych środków ochrony przed skażeniami; charakterystyka zbiorowych środków ochrony przed skażeniami; zasady przygoto-	2	1	1	0,5

	wania mieszkań i budynków gospodarczych do ochrony przed skażeniami; likwidacja skażeń.				
5.	Monitorowanie, ostrzeganie i alarmowanie o zagrożeniach jako zadanie obrony cywilnej: systemy monitorowania zagrożeń; organizacja systemu powszechnego ostrzegania i alarmowania; sygnały powszechnego alarmowania i ostrzegania; zasady zachowania się ludności na sygnały powszechnego alarmowania i ostrzegania.	1	1	1	0,5
6.	Edukacyjne aspekty obrony cywilnej: przygotowanie kadr administracji publicznej do realizacji zadań w zakresie obrony cywilnej; edukacja dla bezpieczeństwa w polskim systemie oświatowym.	1	1	1	0,5
7.	Powszechna samoobrona ludności: pojęcie i istota powszechnej samoobrony; zadania przewidziane do realizacji w ramach powszechnej samoobrony; edukacja społeczeństwa w ramach powszechnej samoobrony; przygotowanie społeczeństwa do realizacji zadań w ramach powszechnej samoobrony.	1	1	1	1
8.	Służby obrony cywilnej: formacje obrony cywilnej – pojęcie, istota, rodzaje i zasady funkcjonowania; służba w obronie cywilnej.	1	1	1	0,5
9.	Międzynarodowy Ruch Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężycy: geneza i rozwój; misja, cele i zadania; znaki ruchu; Międzynarodowa Federacja Stowarzyszeń Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężycy (IFRC); Polski Czerwony Krzyż; znaki ochronne.	1	1	1	0,5
10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	-	1	-
razem zajęć praktycznych:		12	8	10	5
		20		15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		55	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	treść			
wiedza	W_01	zna podstawowe pojęcia, fakty i zagadnienia merytoryczne z zakresu nauk o bezpieczeństwie obejmujące także problematykę obrony cywilnej,			
	W_02	zna różnego rodzaju podmioty personalne i strukturalne, w tym człowieka, jako jednostkę społeczną, grupy, organizacje, instytucje, sieci i systemy społeczne, ich wewnętrzną organizację i wzajemne relacje w różnych układach społecznych, w tym organizacje obrony cywilnej i jej rolę w systemie bezpieczeństwa,			
	W_03	zna reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne związane z bezpieczeństwem człowieka w jego otoczeniu ekologicznym i społeczno-kulturowym, a w szczególności kwestie praw człowieka oraz uregulowań międzynarodowego prawa konfliktów zbrojnych,			
	W_04	zna dylematy współczesnej cywilizacji związane z wyzwaniem i zagrożeniami związanymi z obroną cywilną,			
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką obrony cywilnej z wykorzystaniem wiedzy nabytej w ramach realizacji przedmiotu,			
	U_02	potrafi w sposób krytyczny korzystać z literatury i innych materiałów źródłowych w celu analizy zjawisk i procesów wpisujących się merytorycznie w problematykę obrony cywilnej, wykorzystywać podstawowe metody, techniki i narzędzia badawcze do rozwiązywania problemów naukowych związanych z bezpieczeństwem			
	U_03	potrafi posługiwać się podstawowymi przepisami prawa krajowego i międzynarodowego obejmującego problematykę praw człowieka i międzynarodowych konfliktów			

		zbrojnych w aspekcie analizy zjawisk i procesów związanych z obroną cywilną,
	U_04	potrafi przygotować w języku polskim pracę pisemną obejmującą problematykę obrony cywilnej,
	U_05	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej,
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę obrony cywilnej,
	K_02	jest gotów do uznania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących obrony cywilnej,
	K_03	ma rozwiniętą wrażliwość społeczną i jest gotów do stosowania zasad etycznych i moralnych w działaniach związanych z ochroną człowieka przed skutkami różnego rodzaju zagrożeń związanych z obroną cywilną.
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną,	
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej,	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych,	
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 –</p>	

	od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, K_02	40
	O2	Praca pisemna	W_03, W_04, U_04, K_03	30
	O3	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, W_04, U_05	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4 \times O1 + 0,3 \times O2 + 0,3 \times O3$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study) oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych,			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$, Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Praca pisemna (case study): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednost-</p>			

	<p>ki metodyczne zajęć praktycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_03	40	
	O2	Praca pisemna (case study)	U_02, U_04, K_01, K_03	30	
	O3	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_01, U_02, U_03, U_05	30	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę student na platformie e-learningowej oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne,				
kryteria oceny:	<p>1) samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Oel	praca na platformie	wszystkie efekty	-	20
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, W_04, U_04, U_05, K_02, K_03	1	80
	Op	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_03	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,2\ Oel + 0,8\left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				

W_01	K1_W01, K1W_03
W_02	K1_W05
W_03	K1_W06
W_04	K1_W11
U_01	K1_U01
U_02	K1_U03, K1_U05
U_03	K1_U07
U_04	K1_U09
U_05	K1_U14
K_01	K1_K01
K_02	K1_K02
K_03	K1_K06, K1_K08

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Krynojewski Fr., Mazur Sł., Mikrut G., Tchorzewski P., *Zarządzanie kryzysowe, obrona cywilna kraju, ochrona informacji niejawnych*, AWF, Katowice 2003.
- Sienkiewicz-Małyjurek K., Krynojewski Fr., *Zarządzanie kryzysowe w administracji publicznej*, Difin, Warszawa 2010.
- Suwart F., *Zarys obrony cywilnej w Polsce w latach 1920-1996*, Warszawa 2003.
- Krynojewski F. R., *Obrona cywilna Rzeczypospolitej Polskiej*, Warszawa 2012.
- Skrabacz A., *Ochrona ludności w czasie pokoju oraz w okresie kryzysu i wojny*, Warszawa 2010.
- Zieliński K., *Ochrona ludności. Zarządzanie kryzysowe*, Warszawa 2017.
- Rysz S., *Ostrzeżenie, alarmowanie, powiadamianie ratunkowe*, Warszawa 2017.
- Kowalski G., *Obrona cywilna jako element systemu obronnego państwa [w:] Bezpieczeństwo państwa. Zagadnienia podstawowe*, Lublin 2014, s.167-216.
- Urbanek A., *Podstawy bezpieczeństwa państwa. Wymiar społeczno-polityczny*, Słupsk 2013.

B. Literatura uzupełniająca:

- Urbanek A., *Wybrane problemy bezpieczeństwa. Teoria, strategia, system*, Wydawnictwo Społeczno-Prawne, Słupsk 2012.
- Jobda W., *Obrona cywilna w systemie obronnym państwa*, Dęblin 2013. Kalinowski R., *Obrona cywilna w Polsce*, Siedlce 2011.
- Kitler W., *Obrona cywilna – szerokie podejście do problematyki cywilnej w obronie narodowej [w:] W. Kitler (red.), Obrona cywilna (niemilitarna) w obronie narodowej III RP*, Warszawa 2001.
- Krynojewski F. R., *Obrona cywilna Rzeczypospolitej Polskiej*, Warszawa 2012.

C. Materiały źródłowe:

- *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.*
- I i II Protokół Dodatkowy z 1977 r. do Konwencji Genewskiej z 1949 r. dotyczący ochrony ofiar konfliktów zbrojnych.
- Ustawa z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1459, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 21 czerwca 2002 r. o stanie wyjątkowym (t.j. Dz. U. 2017 r. poz. 1928).
- Ustawa z dnia 20 czerwca 2002 r. o stanie wojennym oraz o kompetencjach Naczelnego Dowódcy Sił Zbrojnych i zasadach jego podległości konstytucyjnej organom Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 25 września 2002 r. nr 156, poz.1301).
- Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1401, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin (Dz. U. z 1 lipca 2002 r. nr 96, poz. 850).
- Wytyczne Szefa obrony Cywilnej Kraju z dnia 27 grudnia 2011 r. w sprawie zasad opracowania planu obrony cywilnej województw, powiatów i gmin.
- Wytyczne Szefa Obrony Cywilnej Kraju z dnia 17 października 2008 r. w sprawie zasad ewakuacji ludności, zwierząt i mienia na wypadek masowego zagrożenia.

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 września 2004 r. w sprawie gotowości obronnej państwa (Dz. U. z 8 października 2004 r. nr 219, poz.2218).
- Wytyczne Szefa Obrony Cywilnej Kraju z dnia 8 października 2018 r. do działalności w dziedzinie obrony cywilnej w 2019 r.
- Zestaw zasadniczych umówionych znaków operacyjnych właściwych dla jednostek organizacyjnych resortu Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji Departamentu Zarządzania Kryzysowego i Spraw Obronnych, Warszawa 2007.
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 września 2002 r. w sprawie odbywania służby w obronie cywilnej (Dz. U. z 11 października 2002 r. nr 169, poz. 1391 ze zm.).
- Rozporządzenie Rady ministrów z 29 marca 2005 r. w sprawie zasad zwalniania przez pracodawców z obowiązku świadczenia pracy osób powołanych do służby w obronie cywilnej w związku ze zwalczaniem klęsk żywiołowych, katastrof i zagrożeń środowiska (Dz. U. z 14 kwietnia 2005 r. nr 60, poz. 518).
- Rozporządzenia Rady Ministrów z 29 marca 2005 r. w sprawie stanowisk uznawanych za równorzędne z odbywaniem służby w obronie cywilnej (Dz. U. z 14 kwietnia 2005 r. nr 60, poz.519).
- Rozporządzenia Rady Ministrów z 28 września 1993 r. w sprawie powszechnej samoobrony ludności (Dz.U. z 28 września 1993 r. nr 91, poz.421).
- 17. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 22 czerwca 2010 r. nr 109, poz. 719).

D. Przydatne strony internetowe:

- <https://www.ock.gov.pl/>
- <http://www.gdansk.uw.gov.pl/urząd/wydzialy/27-wydzial-bezpieczenstwa-i-zarzadzania-kryzysowego>
- <https://rcb.gov.pl/>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.1.9. Planowanie cywilne

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.1.9.	Planowanie cywilne	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo Narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	tak - w zakresie „obrona narodowa”	V		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	4	1	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	4	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	1	0,5	-	-		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	5		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	5	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	10	8	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	8	5	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium	1	1	-	-		
• przygotowanie case study	-	-	10	10		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu	-	-	10	10		
• praca na platformie	-	-	10	15		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						

Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 11 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 14 godzin samodzielną pracę, a na studiach niestacjonarnych 8 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 17 godzin samodzielną pracę.	
Metody dydaktyczne:	
zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli:
wykład informacyjny, informacja, dyskusja	wykład wprowadzający, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta:
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielna praca na platformie w ramach wykładów z pośrednim udziałem nauczycieli, przygotowanie pracy zaliczeniowej, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, samodzielna praca na platformie w ramach ćwiczeń z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
teoria bezpieczeństwa, wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa	student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa oraz wyzwaniami i zagrożeniami bezpieczeństwa w aspekcie militarnym i pozamilitarnym
Cele przedmiotu:	
w zakresie wiedzy:	
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu planowania cywilnego i jego miejsca w systemie bezpieczeństwa zapoznać z różnego rodzaju podmiotami personalnymi i strukturalnymi, w tym człowiekiem, jako jednostkę społeczną, grupami, organizacjami, instytucjami, sieciami i systemami społecznymi, ich wewnętrzną organizację i wzajemnymi relacjami oraz ich rolą w planowaniu cywilnym zapoznać z istotą procesów zarządzania bezpieczeństwem w państwie, w systemach i instytucjach bezpieczeństwa na różnych poziomach strukturalnych i w różnych obszarach przedmiotowych związanych z realizacją planowania cywilnego zapoznać ich z dylematami współczesnej cywilizacji związanymi z wyzwaniami stojącymi przed planowaniem cywilnym 	
w zakresie umiejętności:	
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe problemy dotyczące planowania cywilnego z wykorzystaniem wiedzy nabytej w ramach realizacji przedmiotu nauczyć ich krytycznego korzystania z literatury i innych materiałów źródłowych pozwalających na analizę zjawisk i procesów wpisujących się merytorycznie w kwestie związane z planowaniem cywilnym nauczyć ich wykorzystywania w praktyce w podstawowym zakresie tradycyjnych i nowoczesnych metod, technik i narzędzi usprawniających procesy analizy i oceny zagrożeń, w tym zapoznać z technologiami IT wykorzystywanymi w planowaniu cywilnym nauczyć ich samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej 	
w zakresie kompetencji społecznych:	
<ul style="list-style-type: none"> uczyć studentów sposobu krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę planowania cywilnego wskazać studentom jakie znaczenie wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących planowania cywilnego 	

Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	-	0,5	
2.	Pojęcie i geneza planowania cywilnego: cele planowania cywilnego, planowanie cywilne w ujęciu prawnym, stan planowania cywilnego w Polsce, planowanie cywilne a zarządzanie kryzysowe.	1	1	1	0,5
3.	Przedsięwzięcia planistyczne, organizacyjne oraz przygotowanie rzeczowe: plan a procedura, przygotowanie planów zarządzania kryzysowego, przygotowanie struktur uruchamianych w sytuacjach kryzysowych, przygotowanie i utrzymywanie zasobów niezbędnych do wykonania zadań ujętych w planach, utrzymywanie baz danych niezbędnych w procesach ZK.	1	1		1
4.	Formułowanie planów i programów w zakresie zapobiegania, przygotowania, reagowania i odbudowy: zapewnienie spójności pomiędzy planami ZK a innymi planami sporządzanymi w tym zakresie przez właściwe organy administracji publicznej, przygotowanie rozwiązań na wypadek zakłóceń lub zniszczenia IK.	1	1		1
5.	Plany zarządzania kryzysowego na poziomie centralnym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym: stany gotowości cywilnej i zarządzania kryzysowego na poziomie krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym; znaczenie planów zarządzania kryzysowego, struktura planów zarządzania kryzysowego, metody opracowywania planów zarządzania kryzysowego, spójność planów zarządzania.	1	1		0,5
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	-	0,5	
razem zajęć teoretycznych:		6	4	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	-	1	-
2.	Raport o zagrożeniach bezpieczeństwa narodowego: proces i metody analizy zagrożeń, cel i zakres raportu, elementy, raporty cząstkowe, algorytm opracowania raportu cząstkowego, elementy raportów cząstkowych	1	1	1	0,5
3.	Charakterystyka zagrożeń i ocena ich ryzyka na potrzeby przygotowania planów zarządzania kryzysowego: katalog, podział i ocena zagrożeń; prawdopodobieństwo wystąpienia zagrożeń; sporządzanie map ryzyka i map zagrożeń.	1	1	1	0,5
4.	Zasady opracowania części głównej planów zarządzania kryzysowego: określanie zadań i obowiązków uczestników zarządzania kryzysowego w formie siatki bezpieczeństwa; przygotowanie zestawienia sił i środków planowanych do wykorzystania w sytuacjach kryzysowych.	2	1	1	1

5.	Zasady opracowania planu w części dotyczącej przedsięwzięć na wypadek sytuacji kryzysowych: struktura drugiej części planów zarządzania kryzysowego; planowanie zadań w zakresie monitorowania zagrożeń; określanie trybu uruchamiania niezbędnych sił i środków uczestniczących w realizacji planowanych przedsięwzięć na wypadek sytuacji kryzysowej; przygotowanie procedur reagowania kryzysowego; określanie zasad i procedur współdziałania między uczestnikami zarządzania kryzysowego.	2	2	2	1
6.	Zasady opracowania załączników do planu głównego zarządzania kryzysowego: procedury realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego, w tym związane z ochroną infrastruktury krytycznej; organizacja łączności; organizacja systemu monitorowania zagrożeń, ostrzegania i alarmowania; zasady informowania ludności o zagrożeniach i sposobach postępowania na wypadek zagrożeń; organizacja ewakuacji z obszarów zagrożonych; organizacja ratownictwa, opieki medycznej, pomocy społecznej oraz pomocy psychologicznej; organizacja ochrony przed zagrożeniami charakterystycznymi dla danego obszaru; zasady oraz tryb oceniania i dokumentowania szkód; procedury uruchamiania rezerw państwowych; wykaz oraz priorytety w zakresie ochrony oraz odtwarzania infrastruktury krytycznej.	2	2	2	1
7.	Plany ochrony infrastruktury krytycznej: plan ochrony jednostki organizacyjnej, modelowe elementy planu ochrony, analiza zagrożeń, ocena sytuacji w jednostce organizacyjnej, etapy cyklu planowania, dane infrastruktury krytycznej, uzgadnianie planu.	2	1	1	1
8.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	-	1	-
razem zajęć praktycznych:		12	8	10	5
		20		15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	treść			
wiedza	W_01	zna podstawowe pojęcia, fakty i zagadnienia merytoryczne z zakresu planowania cywilnego i jego miejsca w systemie bezpieczeństwa			
	W_02	zna różnego rodzaju podmioty personalne i strukturalne, w tym człowieka, jako jednostkę społeczną, grupy, organizacje, instytucje, sieci i systemy społeczne, ich wewnętrzną organizację i wzajemne relacje oraz ich rolę w planowaniu cywilnym			
	W_03	zna istotę procesów zarządzania bezpieczeństwem w państwie, w systemach i instytucjach bezpieczeństwa na różnych poziomach strukturalnych i w różnych obszarach przedmiotowych związanych z realizacją planowania cywilnego oraz wykorzystywane w tym procesie narzędzia			
	W_04	zna dylematy współczesnej cywilizacji związane z problemami dotyczącymi planowania cywilnego			
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe problemy dotyczące planowania cywilnego z wykorzystaniem wiedzy nabytej w ramach realizacji przedmiotu			
	U_02	potrafi w sposób krytyczny korzystać z literatury i innych materiałów źródłowych w celu analizy zjawisk i procesów wpisujących się merytorycznie w problematykę planowania cywilnego			
	U_03	potrafi wykorzystywać w praktyce w podstawowym zakresie tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające procesy analizy i oceny zagrożeń, w tym zna technologie IT wykorzystywane w planowaniu cywilnym			
	U_04	potrafi przygotować w języku polskim wystąpienia ustne i pracę pisemną obejmującą			

		problematykę planowania cywilnego oraz pracować w zespołach zadaniowych
	U_05	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę planowania cywilnego i myślenia w sposób innowacyjny
	K_02	jest gotów do uznania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących problemów związanych z planowaniem cywilnym
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	egzamin	
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu, a także pozytywnej oceny za samodzielną pracę na platformie e-learningowej	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych	
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>	

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, K_02	50
	O2	praca pisemna	W_01, W_02, W_03, U_04, K_01	20
	O3	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, U_05, K_02	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,5xO1 + 0,2xO2 + 0,3xO3$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study) oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$. Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Praca pisemna (case study): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie</p>			

	e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_02, U_03	50	
	O2	praca pisemna (case study)	U_01, U_03, U_04, K_01, K_02	20	
	O3	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_01, U_02, U_03, U_05	30	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,5 \times O1 + 0,2 \times O2 + 0,3 \times O3$				
sposób zaliczenia i forma egzaminu:					
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru				
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie e-learningowej				
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	Ot	test pisemny	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = Ot$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta na platformie e-learningowej, egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	1) Samodzielną pracę na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć. 2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. 3) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Oel	praca na platformie	wszystkie efekty	-	10
	Oe	egzamin	wszystkie efekty	-	50

	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, U_04, U_05, K_01, K_02	1	40
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_03	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,1\ Oel + 0,5\ Oe + 0,4\left(\frac{O\textit{t} \times 1 + O\textit{p} \times 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W03				
W_02	K1_W05				
W_03	K1_W07, K1_W08, K1_W09				
W_04	K1_W11, K1_W12				
U_01	K1_U01, K1_U06				
U_02	K1_U03				
U_03	K1_U04, K1_U05				
U_04	K1_U08, K1_U10, K1_U11, K1_U13				
U_05	K1_U14				
K_01	K1_K01, K1_K04				
K_02	K1_K02				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> • G. Sobolewski (red.), <i>Organizacja i funkcjonowanie centrum zarządzania kryzysowego</i>, Warszawa 2011. • W. Kitler (red.), <i>Planowanie cywilne w zarządzaniu kryzysowym</i>, Warszawa 2011. • W. Skomra, <i>Zarządzanie kryzysowe. Praktyczny przewodnik</i>, Wrocław 2016. • K. Sienkiewicz-Małyjurek, F.R. Krynojewski, <i>Zarządzanie kryzysowe w administracji publicznej</i>, Warszawa 2010. • G. Pietrek, <i>Współdziałanie terenowych organów w systemie zarządzania kryzysowego w państwie. Terenowa administracja wojskowa we współpracy z administracją rządową i samorządową</i>, Toruń 2012. • <i>Krajowy Plan Zarządzania Kryzysowego 2018</i>. • K. Sienkiewicz-Małyjurek, Fr. Krynojewski, <i>Zarządzanie kryzysowe w administracji publicznej</i>, Difin, Warszawa 2010. • F. Krynojewski, <i>Obrona cywilna Rzeczypospolitej Polskiej</i>, Warszawa 2012. • <i>Ochrona ludności w czasie pokoju oraz w okresie kryzysu i wojny</i>, pod red. A. Skrabacz, Warszawa 2010. • K. R. Zieliński, <i>Ochrona ludności. Zarządzanie kryzysowe</i>, Warszawa 2017. • S.J. Rysz, <i>Ostrzeżenie, alarmowanie, powiadomienie ratunkowe</i>, Warszawa 2017. • 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> • G. Sobolewski, <i>Siły Zbrojne RP w zarządzaniu kryzysowym. Aspekt narodowy i międzynarodowy</i>, Warszawa 2013. • W. Skomra, <i>Zarządzanie kryzysowe - praktyczny przewodnik po nowelizacji ustawy</i>, Wrocław 2010. • J. Gryz, W. Kitler (red.), <i>System reagowania kryzysowego</i>, Toruń 2007. • M. Zdyb, J. Stelmasiak, K. Sikora (red.), <i>System bezpieczeństwa i porządku publicznego. Organy i inne podmioty administracji</i>, Warszawa 2015. • M. Paździor, B. Szmulik (red.), <i>Instytucje bezpieczeństwa narodowego</i>, Warszawa 2012. • J. Suwart, <i>Zarys obrony cywilnej w Polsce w latach 1920-1996</i>, Warszawa 2003. • Misiuk, <i>Administracja porządku i bezpieczeństwa publicznego. Zagadnienia prawno-ustrojowe</i>, Warszawa 2008. • A. Ferenc, <i>Zintegrowany system ratowniczy w Polsce</i>, Warszawa 2006. 					
C. Materiały źródłowe:					
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.</i> 					

- Ustawa z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1459, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 21 czerwca 2002 r. o stanie wyjątkowym (Dz. U. 2017 r. poz. 1928).
- Ustawa z dnia 20 czerwca 2002 r. o stanie wojennym oraz o kompetencjach Naczelnego Dowódcy Sił Zbrojnych i zasadach jego podległości konstytucyjnej organom Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 25 września 2002 r. nr 156, poz.1301).
- Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1401, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 września 2004 r. w sprawie gotowości obronnej państwa (Dz. U. z 8 października 2004 r. nr 219, poz.2218).
- Wytyczne Szefa Obrony Cywilnej Kraju z dnia 8 października 2018 r. do działalności w dziedzinie obrony cywilnej w 2019 r.
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 września 2002 r. w sprawie odbywania służby w obronie cywilnej (Dz. U. z 11 października 2002 r. nr 169, poz. 1391 ze zm.)
- Rozporządzenie Rady ministrów z 29 marca 2005 r. w sprawie zasad zwalniania przez pracodawców z obowiązku świadczenia pracy osób powołanych do służby w obronie cywilnej w związku ze zwalczaniem klęsk żywiołowych, katastrof i zagrożeń środowiska (Dz. U. z 14 kwietnia 2005 r. nr 60, poz. 518).
- Rozporządzenia Rady Ministrów z 29 marca 2005 r. w sprawie stanowisk uznawanych za równorzędne z odbywaniem służby w obronie cywilnej (Dz. U. z 14 kwietnia 2005 r. nr 60, poz.519).
- 16. Rozporządzenia Rady Ministrów z 28 września 1993 r. w sprawie powszechnej samoobrony ludności (Dz.U. z 28 września 1993 r. nr 91, poz.421).

D. Przydatne strony internetowe:

- <https://rcb.gov.pl/>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.1.10. Obrona wspólna NATO

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
Kod	nazwa					
S.1.10	Obrona wspólna NATO	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	tak - w zakresie „obrona narodowa”	V		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	2	1	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	0,5	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	6	3	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	2	3		
• samodzielna praca na platformie e-learningowej	-	-	8	12		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	2	2		
• przygotowanie do egzaminu	-	-	3	3		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• zajęcia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• ćwiczenia audytoryjne z bezpośrednim udziałem nauczycieli	4	4	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	0,5	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	14	10	-	-		
• przygotowanie do ćwiczeń	-	-	3	5		
• samodzielna praca na platformie e-learningowej	-	-	22	25		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	2	2		

• przygotowanie do egzaminu	-	-	3	3		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
<p>Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.</p> <p>Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 50 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 20 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 30 godzin samodzielnej pracę, a na studiach niestacjonarnych 13 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 17 godzin samodzielnej pracę.</p>						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja			ćwiczenia audytoryjne: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielna praca na platformie w ramach wykładów z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i egzaminu			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, samodzielna praca na platformie w ramach ćwiczeń z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i egzaminu			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
bezpieczeństwo międzynarodowe			student zna podstawowe zagadnienia związane z bezpieczeństwem międzynarodowym oraz podstawowe wyzwania i zagrożenia o charakterze militarnym we współczesnym świecie			
Cele przedmiotu:						
w zakresie wiedzy:						
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać w zaawansowanym stopniu, z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa, z koncepcją wspólnej obrony NATO, jej wewnętrzną organizacją i relacjami w układzie struktur międzynarodowych i państw członkowskich, w tym układach związanych z funkcjonowaniem systemów bezpieczeństwa państw członkowskich • zapoznać w zaawansowanym stopniu z regułami, normami i zasadami prawnymi regulującymi funkcjonowanie wspólnej obrony NATO, a także z ich znaczeniem oraz wpływem na teorię i praktykę bezpieczeństwa państw członkowskich • zapoznać w zaawansowanym stopniu z organizacją i zasadami funkcjonowania Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego • zapoznać w zaawansowanym stopniu z istotą procesów zarządzania bezpieczeństwem w Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego na różnych poziomach strukturalnych i w różnych obszarach przedmiotowych związanych z realizacją zadań na rzecz bezpieczeństwa 						
w zakresie umiejętności:						
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem wspólnej obrony NATO • nauczyć prognozować i modelować, a także przewidywać skutki podstawowych procesów i zjawisk stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa państw członkowskich NATO • nauczyć posługiwać się w swobodnie podstawowymi pojęciami, faktami i różnymi informacjami o charakterze specjalistycznym w trakcie komunikowania się ze specjalistami z zakresu wspólnej obrony NATO • nauczyć uczestniczyć aktywnie w różnych formach dyskusji i debatach na tematy ogólne i specjalistyczne związane z teorią i praktyką wspólnej obrony NATO 						

w zakresie kompetencji społecznych:					
<ul style="list-style-type: none"> kształtować gotowość do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz wspólnej obrony NATO, jak i zadań związanych z realizacją własnych celów życiowych, w tym rozwoju osobistego i zawodowego do kształtować gotowość rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej 					
Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	-	0,5	-
2.	Geneza i uwarunkowania powstania NATO: międzynarodowe środowisko bezpieczeństwa po zakończeniu II wojny światowej; przyczyny powstania NATO; istota kolektywnej obrony NATO.	0,5	1,5	1	0,5
3.	NATO w okresie zimnej wojny: pojęcie i źródła zimnej wojny; konfrontacja Stany Zjednoczone – Związek Radziecki jako podłoże zimnej wojny; etapy zimnej wojny i jej globalny charakter.	0,5	1,5		0,5
4.	Transformacja NATO po zakończeniu zimnej wojny: polityka otwartych drzwi, członkostwo, transformacja misji, zmiana struktury organizacyjnej, współpraca z państwami partnerskimi.	0,5	1,5		1
5.	Operacyjna zaangażowanie NATO: w Bośni i Hercegowinie, Kosowie, Macedonii, Afganistanie, Iraku, Sudanie (Darfurze), Libii.	0,5	1,5		1
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników kolokwium, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		4	6	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych. Instruktaż do zajęć praktycznych.	1	-	0,5	-
2.	Koncepcje strategiczne NATO w okresie zimnej wojny: Koncepcja strategiczna obrony obszaru północnoatlantyckiego NATO (DC6/1) z 1 grudnia 1949 r., Strategiczna koncepcja obrony obszaru północnoatlantyckiego MC3/5 z 3 grudnia 1952 r., Ogólna strategiczna koncepcja obrony obszaru północnoatlantyckiego MC 14/2 z 23 maja 1957 r., Ogólna strategiczna koncepcja obrony obszaru północnoatlantyckiego MC 14/3 z 16 stycznia 1968r.	0,5	1,5	0,5	1
3.	Koncepcje strategiczne NATO okresu pozimnowojennego: Koncepcja strategiczna sojuszu uzgodniona przez szefów państw i rządów na spotkaniu Rady Północnoatlantyckiej w Rzymie, 7-8 listopada 1991 r. (Koncepcja Rzymska), Koncepcja strategiczna sojuszu, zaakceptowana przez szefów państw i rządów uczestniczących w spotkaniu Rady Północnoatlantyckiej w Waszyngtonie 23-24 kwietnia 1999 r. (Koncepcja Waszyngtoń-	0,5	1,5	0,5	1

	ska).				
4.	Koncepcja strategiczna obrony i bezpieczeństwa członków Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego, przyjęta przez szefów państw i rządów w Lizbonie 19-20 listopada 2010 r. Aktywne zaangażowanie, nowoczesna obrona (Koncepcja Lizbońska): główne zadania i zasady, środowisko bezpieczeństwa, obrona i odstraszenie, zarządzanie kryzysowe, kontrola zbrojeń, rozbrojenie i nieproliferaacja, otwarte drzwi, partnerstwo, reforma i transformacja, Sojusz w XXI wieku.	0,5	2	0,5	1,5
5.	Struktura organizacyjna NATO: struktury cywilne: Rada Północnoatlantycka (NAC), Grupa Planowania Nuklearnego (NPG), Sekretarz Generalny NATO, Sztab Międzynarodowy (IS), Kwatera Główna NATO; struktury wojskowe: Komitet Wojskowy, Międzynarodowy Sztab Wojskowy, Sojusznicze Dowództwo Operacyjne, Sojusznicze Dowództwo ds. Transformacji, dowódcy i sztaby na poziomie operacyjnym i taktycznym.	0,5	2	0,5	1,5
6.	Planowanie Obronne NATO: istota, dyscypliny planowania obronnego, przebieg procesu planowania, rozwiązywanie problemu niedoboru zdolności wojskowych Inicjatywa Zdolności Obronnych, Praskie zobowiązania na rzecz zdolności NATO, „Inteligentna Obrona”.	0,5	2	0,5	1
7.	Siły odpowiedzi NATO: tło historyczne, geneza i ewolucja NRF, misja, rotacyjny charakter, komponenty, Siły Zadaniowe Bardzo Wysokiej Gotowości tzw. „szpica NATO” (Very High Readiness Joint Task Force (VJTF)).	0,5	2	0,5	1
8.	Wybrane zdolności wojskowe NATO: Lotniczy System Ostrzegania i Kontroli (Airborne Warning & Control System (AWACS)), System AGS (Alliance Ground Surveillance (AGS)), Obrona przeciwrakietowa (Ballistic Missile Defence (BMD)), Strategiczny Transport Powietrzny (Strategic Airlift International Solution (SALIS)), Zintegrowana Obrona Powietrzna i Przeciwrakietowa (NATO Integrated Air and Missile Defence (NATO IAMD)), Cyber Obrona.	0,5	1,5	0,5	1,5
9.	Aktualne problemy Sojuszu Północnoatlantyckiego: stosunki NATO-Rosja, NATO a terroryzm międzynarodowy.	0,5	1,5	0,5	1,5
10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników kolokwium, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	1	-	0,5	-
razem zajęć praktycznych:		6	14	5	10
		20		15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
Kategoria	numer	Treść			
Wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu, z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa, koncepcję wspólnej obrony NATO, jej wewnętrzną organizację i relacje w układzie struktur międzynarodowych i państw członkowskich, w tym układach związanych z funkcjonowaniem systemów bezpieczeństwa państw członkowskich			
	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu reguły, normy i zasady prawne regulujące funkcjonowanie wspólnej obrony NATO, a także ich znaczenie oraz wpływ na teorię i praktykę bezpieczeństwa państw członkowskich			
	W_03	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu organizację i zasady funkcjonowania Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego			

	W_04	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu istotę procesów zarządzania bezpieczeństwem w Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego na różnych poziomach strukturalnych i w różnych obszarach przedmiotowych związanych z realizacją zadań na rzecz bezpieczeństwa		
umiejętności	U_01	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem wspólnej obrony NATO		
	U_02	potrafi prognozować i modelować, a także przewidywać skutki podstawowych procesów i zjawisk stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa państw członkowskich NATO		
	U_03	potrafi posługiwać się w swobodnie podstawowymi pojęciami, faktami i różnymi informacjami o charakterze specjalistycznym w trakcie komunikowania się ze specjalistami z zakresu wspólnej obrony NATO		
	U_04	potrafi uczestniczyć aktywnie w różnych formach dyskusji i debatach na tematy ogólne i specjalistyczne związane z teorią i praktyką wspólnej obrony NATO		
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz wspólnej obrony NATO, jak i zadań związanych z realizacją własnych celów życiowych, w tym rozwoju osobistego i zawodowego		
	K_02	jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Egzamin			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu, a także pozytywnej oceny za samodzielną pracę na platformie e-learningowej			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz oceny za samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, W_04, K_01, K_02	80
	O2	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, W_04, K_01, K_02	20

sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(O_t) = $0,8 \times O_1 + 0,2 \times O_2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej) oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 2,0 – student nie wykonał zadania</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02	60
	O2	samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02	20
	O3	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02	20
sposób wyliczenia oceny	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (O_p)= $0,6 \times O_1 + 0,2 \times O_2 + 0,2 \times O_3$			

końcowej:					
sposób zaliczenia i forma egzaminu:					
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru				
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie e-learningowej				
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	Oe	test pisemny	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = Oe</i>				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta na platformie e-learningowej, egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p> <p>3) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Oel	praca na platformie	wszystkie efekty	-	10
	Oe	egzamin	wszystkie efekty	-	50
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, W_04, K_01, K_02	1	40
Op	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02	2		
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ końcowa = 0,1\ Oel + 0,5Oe + 0,4\left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01. K1_W03, K1_W05				
W_02	K1_W06, K1_W12				
W_03	K1_W07				

W_04	K1_W08
U_01	K1_U03
U_02	K1_U01, K1_U02, K1_U06
U_03	K1_U08
U_04	K1_U10, K1_U11
K_01	K1_K05
K_02	K1_K07

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Banasik M., Chojnowski L., *Aktualne problemy planowania obronnego Sojuszu Północnoatlantyckiego*, „Myśl Wojskowa” nr 6/2006, 6(647), Ministerstwo Obrony Narodowej, Warszawa 2006.
- Chojnowski L., *Planowanie obronne jako mechanizm pozyskiwania zdolności Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego*, [w:] „Inteligentna obrona – Smart Demence” *strategiczne podejście do osiągnięcia zdolności obronnych państwa i sojuszu*, red. M. Kubiński, R. Chrobak, D. Smolny, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2016.
- *NATO Encyclopedia 2018*, NATO Public Diplomacy Division, NATO Headquarters, Brussels, Belgium 2018 (pdf).
- Zarychta S., *Struktury militarne NATO 1949-2013*, Bellona, Warszawa 2013.
- Zarychta S., *Doktryny i strategię NATO*, Bellona, Warszawa 2014.

B. Literatura uzupełniająca:

- Chojnowski L., *Bezpieczeństwo międzynarodowe. Aspekty instytucjonalne i organizacyjne*, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pomorskiej w Słupsku, Słupsk 2017.
- Fiszer J. M., *System euroatlantycki przed i po zakończeniu zimnej wojny. Istota, cele i zadania oraz rola w budowie ładu globalnego*, Instytut Studiów Politycznych Polskiej Akademii Nauk, Warszawa 2013.
- Fiszer J. M., Olszewski P. (red.), *System euroatlantycki w wielobiegunowym ładzie międzynarodowym*, Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa 2013.
- „Inteligentna obrona – Smart Demence” *strategiczne podejście do osiągnięcia zdolności obronnych państwa i sojuszu*, red. M. Kubiński, R. Chrobak, D. Smolny, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2016.
- Kuźniar R. i inni, *Bezpieczeństwo międzynarodowe*, Wydawnictwo naukowe SCHOLAR, Warszawa 2012.
- *NATO Handbook*, Public Diplomacy Division, Brussels, Belgium 2006.
- *Vademecum NATO*, Office of Information and Press, NATO, Brussels, Belgium, 2001.
- Zięba R., *Instytucjonalizacja bezpieczeństwa europejskiego*, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2001
- Żurawski P. vel Grajewski, *Bezpieczeństwo międzynarodowe. Wymiar militarny*, Państwowe Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012.

C. Materiały źródłowe:

- *Koncepcja Strategiczna Obrony i Bezpieczeństwa członków Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego*, przyjęta przez szefów państw i rządów w Lizbonie 19-20 listopada 2010 rok. Aktywne zaangażowanie, nowoczesna obrona, [w:] S. Zarychta, *Doktryny i strategię NATO 1949-2012*, Dowództwo Marynarki Wojennej, Gdynia 2012, s. 258-268
- *Koncepcja strategiczna obrony obszaru północnoatlantyckiego NATO DC6/1 z 1 grudnia 1949 r.*, [w:] R. Kupiecki, *Siła i solidarność. Strategia NATO 1949-1989*, Polski Instytut Spraw Międzynarodowych, Warszawa 2012, s. 396-400
- *Koncepcja Strategiczna Sojuszu, uzgodniona przez szefów państw i rządów na spotkaniu Rady Północnoatlantyckiej w Rzymie, 7-8 listopada 1991 r.*, [w:] S. Zarychta, *Doktryny i strategię NATO 1949-2012*, Dowództwo Marynarki Wojennej, Gdynia 2012, s. 226-239
- *Koncepcja Strategiczna Sojuszu, zaakceptowana przez szefów państw i rządów uczestniczących w spotkaniu Rady Północnoatlantyckiej w Waszyngtonie 23-24 kwietnia 1999 r.*, [w:] S. Zarychta, *Doktryny i strategię NATO 1949-2012*, Dowództwo Marynarki Wojennej, Gdynia 2012, s. 240-257
- *Koncepcja strategiczna obrony obszaru północnoatlantyckiego NATO DC/1 z 1 grudnia 1949 r.*, [w:] R. Kupiecki, *Siła i solidarność. Strategia NATO 1949-1989*, Polski Instytut Spraw Międzynarodowych, Warszawa 2012, s. 396-400
- *Koncepcja Strategiczna Obrony i Bezpieczeństwa członków Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego*, przyjęta przez szefów państw i rządów w Lizbonie 19-20 listopada 2010 rok. Aktywne zaangażowanie, nowoczesna obrona, [w:] S. Zarychta, *Doktryny i strategię NATO 1949-2012*, Dowództwo Marynarki Wojennej, Gdynia 2012, s. 258-268
- *NATO operations and missions*, http://www.nato.int/cps/en/natohq/topics_52060.htm

- *NATO Strategy Documents 1949-1969*, Edited by Dr. Gregory W. Pedlow Chief, Historical Office Supreme Headquarters Allied Powers Europe in collaboration with NATO International Staff Central Archives, <https://www.nato.int/archives/strategy.htm>
- *Ogólna Strategiczna Koncepcja Obrony Obszaru Północnoatlantyckiego MC 14/2 z 23 maja 1957 r.* [w:] R. Kupiecki, *Siła i solidarność. Strategia NATO 1949-1989*, Polski Instytut Spraw Międzynarodowych, Warszawa 2012, s. 401-412
- *Ogólna Strategiczna Koncepcja Obrony Obszaru Północnoatlantyckiego MC 14/3 z 16 stycznia 1968 r.* [w:] R. Kupiecki, *Siła i solidarność. Strategia NATO 1949-1989*, Polski Instytut Spraw Międzynarodowych, Warszawa 2012, s. 421-435
- *Traktat Północnoatlantycki sporządzony w Waszyngtonie dnia 4 kwietnia 1949 r.* (DzU 2000, nr 87, poz. 970)

D. Przydatne strony internetowe:

- www.nato.int
- https://www.nato.int/docu/review/index_PL.htm

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.1.11. Wspólna Polityka Bezpieczeństwa i Obrony UE

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.1.11.	Wspólna Polityka Bezpieczeństwa i Obrony UE	E	3			
Kierunek studiów:	Bezpieczeństwo narodowe					
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	tak - w zakresie „obrona narodowa”	V		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				razem	liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)			
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne (razem)	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	2	1	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	6	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	1	0,5	-	-		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	10		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie e-learningowej	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• zajęcia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	4	4	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	14	10	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium	1	0,5	-	-		
• przygotowanie case study	-	-	10	10		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu	-	-	10	15		
• praca na platformie	-	-	10	15		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						

<p>Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 50 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 20 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 30 godzin samodzielnej pracę, a na studiach niestacjonarnych 13 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 37 godzin samodzielnej pracę.</p>	
<p>Metody dydaktyczne:</p>	
<p>zajęcia teoretyczne:</p>	<p>zajęcia praktyczne:</p>
<p>• zajęcia z udziałem nauczycieli:</p>	<p>• zajęcia z udziałem nauczycieli:</p>
<p>wykład informacyjny, informacja, dyskusja</p>	<p>wykład wprowadzający, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania</p>
<p>• samodzielna praca studenta:</p>	<p>• samodzielna praca studenta:</p>
<p>percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielna praca na platformie w ramach wykładów z pośrednim udziałem nauczycieli, przygotowanie pracy zaliczeniowej, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu</p>	<p>percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, samodzielna praca na platformie w ramach ćwiczeń z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu</p>
<p>Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:</p>	
<p>Przedmioty wprowadzające:</p>	<p>Wymagania wstępne:</p>
<p>teoria bezpieczeństwa</p>	<p>student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa</p>
<p>Cele przedmiotu:</p>	
<p>w zakresie wiedzy:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać w pogłębionym stopniu z podstawowymi pojęciami, faktami, obiektami i zjawiskami z zakresu polityki bezpieczeństwa i obrony UE oraz jej miejscem w naukach o bezpieczeństwie, naukach pokrewnych oraz naukach współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz kierunkami ich ewolucji i trendami rozwojowymi, a także wynikającymi z tego konsekwencjami dla teorii i praktyki bezpieczeństwa; • zapoznać w pogłębionym stopniu z metodologią badań związaną z bezpieczeństwem Unii Europejskiej, a także metodami, technikami i narzędziami badawczymi służącymi do rozwiązywania problemów naukowych związanych z teorią bezpieczeństwa; • zapoznać w pogłębionym stopniu z psychologicznymi, ekonomicznymi, społecznymi, prawnymi, etycznymi, moralnymi i prakseologicznymi uwarunkowaniami bezpieczeństwa Unii Europejskiej w układzie międzynarodowym, narodowym i regionalnym. 	
<p>w zakresie umiejętności:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane z bezpieczeństwem europejskim z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej oraz wykonywać w oparciu o nią podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT) • nauczyć właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem bezpieczeństwa europejskiego • nauczyć posługiwać się w swobodnie pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony Unii Europejskiej w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców w różnych sytuacjach zawodowych • nauczyć wykorzystywać w praktyce tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia do rozwiązywania problemów bezpieczeństwa zewnętrznego Unii Europejskiej, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację zarządzania informacją w organizacji, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów społeczno-zawodowych • nauczyć przygotować wystąpienia ustne w sprawach związanych z bezpieczeństwem zewnętrznym Unii Europejskiej w języku polskim, takie jak np. referat, przemówienie, prezentacja multimedialna oraz uczestniczyć aktywnie i prowadzić różne formy dyskusji i debaty na tematy ogólne i specjalistyczne związane z teorią i praktyką bezpieczeństwa 	

w zakresie kompetencji społecznych:					
<ul style="list-style-type: none"> przygotować do krytycznej oceny treści związanych z polityką bezpieczeństwa Unii Europejskiej, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii, jak i praktyce bezpieczeństwa przygotować do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu bezpieczeństwa europejskiego w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem <p>przygotować do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej</p>					
Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	-	0,5	-
2.	Koncepcje wspólnej Europy na przestrzeni dziejów: Starożytna Grecja - Tales z Miletu, Starożytny Rzym – Konstantyn Wielki” Edykt mediolański”, Średniowiecze - Koncepcja św. Augustyna (354-430). W swoim dziele” <i>De civitate Dei</i> ” – <i>O państwie Bożym</i> , polscy architekci Europy – Paweł z Włodkowic, Coudenhove – Kalergi – pierwszy przedwojenny ideolog zjednoczenia Europy, II wojna światowa - Altiero Spinelli i Ernesto Rossi, pierwsze sojusze obronne Europy Zachodniej po II wojnie światowej.	0,5	1,5	1	1
3.	Europejska Polityka Bezpieczeństwa i Obrony: program budowy samodzielnych zdolności wojskowych UE, Europejski Cel Operacyjny/Zasadniczy 2004, realizacja zobowiązań z Helsinek, rola NATO w realizacji Europejskiego Celu Operacyjnego / Zasadniczego.	0,5	1,5		1
4.	Konceptualizacja Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony: debata strategiczna przełomu XX i XXI w., Europejska Strategia Bezpieczeństwa, współpraca wojskowa ONZ z Unią Europejską, scenariusze strategiczne: operacje wspierania pokoju na dużą skalę, wojskowa interwencja humanitarna, wojna regionalna zagrażająca interesom strategicznym UE).	0,5	1,5		
4.	Wspólna Polityka Bezpieczeństwa i Obrony: podstawy traktatowe WS-BiO, Wspólna Polityka Bezpieczeństwa i Obrony w Traktacie Lizbońskim, struktury decyzyjne i realizacyjne WSB i O (rola Rady Europejskiej w sferze WPBiO UE, prezydencja Rady UE, Komitet Stałych Przedstawicieli, Wysoki Przedstawiciel ds. Zagranicznych i Polityki, Komisja Europejska wobec sfery bezpieczeństwa zewnętrznego UE).	0,5	1,5		1
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		4	6	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1		0,5	-
2.	Instytucje odpowiedzialne za realizację Wspólnej Polityki Bezpieczeń-	0,5	1,5	0,5	1

	stwa i Obrony Unii Europejskiej (Rada Europejska, Rada UE, Prezydencja Rady IUE, Komitet Stałych Przedstawicieli, Wysoki Przedstawiciel Unii ds. Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa, Europejska Służba Działań Zewnętrznych).				
3.	Struktury polityczno – wojskowe i agendy Wspólnej polityki Bezpieczeństwa i Obrony (Komitet Polityczny i Bezpieczeństwa, Komitet Wojskowy UE, Sztab Wojskowy UE w systemie reagowania kryzysowego UE, Europejska Agencja Obrony (dyskusja)	0,5	1,5	0,5	1
4.	Doskonalenie zdolności operacyjnych UE. Cel operacyjny /Zasadniczy 2010 (Europejski Cel Operacyjny/Zasadniczy 2010, Zasady wykorzystania sił interwencyjnych UE, Zdolności lotnictwa wojskowego w zakresie reagowania kryzysowego, europejska współpraca sił morskich (dyskusja).	0,5	1,5	0,5	1
5.	Procedury operacyjne Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony Unii Europejskiej. Finansowanie, planowanie i dowodzenie (finansowanie europejskiego kompleksu wojskowego, planowanie i dowodzenie operacjami wojskowymi, ćwiczenia reagowania kryzysowego).	0,5	1,5	0,5	1
6.	Operacje wojskowe Unii Europejskiej (operacje wojskowe UE na Bałkanach, operacje wojskowe UE w b. Jugosłowiańskiej Republice Macedonii, operacja Althea w Bośni i Hercegowinie, operacja Artemis w demokratycznej Republice Konga, operacja EUFOR w Tchadzie, operacja Atalanta w Somalii) - prezentacja multimedialna połączona z dyskusją.	0,5	2	0,5	1,5
7.	Cywilne aspekty Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony UE (proces instytucjonalizacji cywilnych aspektów Europejskiej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony, Cywilny Cel Operacyjny – 2008, Komórka Planowania i Prowadzenia Operacji Cywilnych, Europejska Strategia Walki z Terroryzmem) – dyskusja.	0,5	2	0,5	1,5
8.	Cywilne misje Unii Europejskiej w zakresie cywilnych operacji reagowania kryzysowego (cywilne misje EPBiO w Europie, misje cywilne Unii Europejskiej poza Europą, operacje w Afryce) – dyskusja.	0,5	2	0,5	1,5
9.	Miejsce i rola Polski w polityce bezpieczeństwa i obrony UE (współpraca państw Europy Środkowej z Unią Europejską, Polska wobec Europejskiej Tożsamości i Obrony, Udział Polski w kształtowaniu EPBiO po akcesji do UE, Zaangażowanie Polski w realizację Europejskiego Celu Operacyjnego / Zasadniczego 2010) – dyskusja.	0,5	2	0,5	1,5
10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	-	0,5	-
razem zajęć praktycznych:		6	14	5	10
		20		15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	treść			
wiedza	W_01	zna i rozumie w pogłębionym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska obejmujące problematykę wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony UE			
	W_02	zna i rozumie w pogłębionym stopniu reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące kwestie wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony UE			
	W_03	zna i rozumie w pogłębionym stopniu tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające badania naukowe w zakresie wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony UE			
umiejętności	U_01	potrafi analizować, identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy			

		związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia, a obejmujące problematykę wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony UE
	U_02	potrafi wykorzystywać w praktyce tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające procesy analizy zjawisk i procesów z zakresu wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony UE
	U_03	potrafi posługiwać się w swobodnie pojęciami, faktami i różnymi informacjami o charakterze specjalistycznym w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców w różnych sytuacjach zawodowych w kwestiach dotyczących wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony UE
	U_04	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce bezpieczeństwa
	K_02	jest gotów do uznania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	Egzamin	
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu, a także pozytywnej oceny za samodzielną pracę na platformie e-learningowej	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych	
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p>	

	3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, K_03	40
	O2	praca pisemna	W_01, W_02, W_03, U_02, K_01	30
	O3	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, U_02, K_01	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4 \times O1 + 0,3 \times O2 + 0,3 \times O3$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study) oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$. Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Praca pisemna (case study): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny</p>			

	<p>studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_02, U_03	40	
	O2	praca pisemna (case study)	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	30	
	O3	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_01, U_02, U_03, U_04	30	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$				
sposób zaliczenia i forma egzaminu:					
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru				
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teścię na platformie e-learningowej				
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	Ot	test pisemny	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = Ot$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta na platformie e-learningowej, egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p> <p>3) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny

uczenia się:				w %
	<i>Oel</i>	praca na platformie	wszystkie efekty	- 10
	<i>Oe</i>	egzamin	wszystkie efekty	- 50
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, U_02, U_03, K_01, K_02	1 40
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02	2
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,1\ Oel + 0,5\ Oe + 0,4\ \left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 2}{1 + 2}\right)$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K1_W01, K1_W03, K1_W05, K1_W07, K1_W08			
W_02	K1_W06, K1_W12			
W_03	K1_W04, K1_W09			
U_01	K1_U01, K1_U03, K1_U06			
U_02	K1_U04, K1_U05			
U_03	K1_U08, K1_U10, K1_U11			
U_04	K1_U14			
K_01	K1_K01			
K_02	K1_K02			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				
<ul style="list-style-type: none"> • Barcik J., <i>Europejska Polityka Bezpieczeństwa i Obrony. Aspekty prawne i polityczne</i>, Oficyna Wydawnicza Branta, Bydgoszcz-Katowice 2008 • Ciupiński A., <i>Wspólna Polityka Bezpieczeństwa i Obrony Unii Europejskiej</i>. Geneza. Rozwój Funkcjonowanie, Difin, Warszawa 2013 • Nugent N., <i>Unia Europejska, władza i polityka</i>, Wyd. UJ, Kraków 2012 • Parzymies S., <i>Dyplomacja czy siła? Unia Europejska w stosunkach międzynarodowych</i>, Wyd. Naukowe Scholar, Warszawa 2009 				
B. Literatura uzupełniająca:				
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Europejska Strategia Bezpieczeństwa - Bezpieczna Europa w lepszym świecie</i>, Luksemburg 2009 • Kozub M., <i>Polska w transatlantyckiej przestrzeni bezpieczeństwa</i>, Warszawa 2009 • Słomczyńska I., <i>Europejska Polityka Bezpieczeństwa i Obrony, uwarunkowania, struktury, funkcjonowanie</i>, Lublin 2007 • Stachurska-Szczesiak K., <i>Europejska Polityka Sąsiedztwa a problem granic Unii Europejskiej</i>, [w:] <i>Granice wewnętrzne i zewnętrzne Unii Europejskiej. Pomiędzy otwartością i izolacją</i>, Poznań 2011 • Turczyński P., <i>Bezpieczeństwo Europejskie, systemy, instytucje, funkcjonowanie</i>, WWN Wrocław 2012 • Żurawski vel Gajewski P., <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe, wymiar militarny</i>, Warszawa 2012 				
C. Materiały źródłowe:				
<ul style="list-style-type: none"> • Bezpieczna Europa w lepszym świecie – Europejska strategia bezpieczeństwa, Bruksela, 12 grudnia 2003 . • Traktaty o Unii Europejskiej. 				
D. Przydatne strony internetowe:				
<ul style="list-style-type: none"> • www.bbn.gov.pl • www.koziej.pl • www.polsm.strony.ug.edu.pl 				

Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.1.12. Współpraca cywilno-wojskowa

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	Nazwa					
S.1.12.	Współpraca cywilno-wojskowa	ZO	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	tak - w zakresie „obrona narodowa”	V		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	2	1	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	6	3	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	0,5	-	-		
• samodzielna praca na platformie e-learningowej	-	-	5	7		
• studiowanie literatury	-	-	5	8		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia warsztatowe z bezpośrednim udziałem nauczycieli	10	8	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	8	5	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• samodzielna praca na platformie e-learningowej	-	-	6	10		
• przygotowanie do ćwiczeń/przygotowanie case study	-	-	19	20		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu	-	-	5	5		
łącznie:	30	20	45	55	75	3

<p>Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.</p> <p>Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 14 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 11 godzin samodzielną pracę, a na studiach niestacjonarnych 8 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 17 godzin samodzielną pracę.</p>	
Metody dydaktyczne:	
zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli:
konwersatorium, informacja, dyskusja	ćwiczenia umiejętności praktycznych: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, praca w grupach, praca na platformie e-learningowej
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta:
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielna praca na platformie w ramach wykładów z pośrednim udziałem nauczycieli, przygotowanie pracy zaliczeniowej, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń umiejętności praktycznych, samodzielna praca na platformie w ramach ćwiczeń z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
teorii bezpieczeństwa, podstawy wiedzy o państwie i prawie, organizacja administracji w państwie	student zna podstawowe zagadnienia z zakresu teorii bezpieczeństwa, organizacji i zasad funkcjonowania państwa ze szczególnym uwzględnieniem organów administracji publicznej
Cele przedmiotu:	
w zakresie wiedzy:	
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać w pogłębionym stopniu z pojęciami, faktami i zjawiskami z zakresu współpracy cywilno-wojskowej zapoznać w pogłębionym stopniu z podmiotami personalnymi i strukturalnymi, w tym człowieka, jako jednostkę społeczną, grupami, organizacjami i instytucjami partycypującymi w procesie współpracy cywilno-wojskowej zapoznać w pogłębionym stopniu z istotą procesów zarządzania bezpieczeństwem w organizacji, instytucjach i systemach gwarantujących efektywną współpracę cywilno-wojskową 	
w zakresie umiejętności:	
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane z procesem współpracy cywilno-wojskowej nauczyć właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji w kontekście zadań, roli podmiotów biorących udział we współpracy cywilno-wojskowej nauczyć właściwie analizować, prognozować i modelować złożone procesy i zjawiska związane z bezpieczeństwem, jego zagrożeniami i czynnikami decydującymi o jakości i skuteczności funkcjonowania dwóch komponentów współpracy – cywilnego i militarnego nauczyć właściwie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej 	
w zakresie kompetencji społecznych:	
<ul style="list-style-type: none"> przygotować do krytycznej oceny treści związanych z procesem współpracy cywilno-wojskowej przygotować do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu teorii bezpieczeństwa w rozwiązywaniu problemów poznawczych, w szczególności sposobów problemów wynikających w procesie współpracy cywilno-wojskowej 	

Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	-	0,5	-
2.	Civil-Military Cooperation (CIMIC): koordynacja i kooperacja pomiędzy dowódcami a środowiskiem cywilnym - społeczeństwo danego kraju, władze lokalne i międzynarodowe oraz organizacje i agencje pozarządowe; CIMIC a planowanie i racjonalne korzystanie z lokalnych zasobów przez siły militarne; pozyskanie przychylności społeczeństwa w obszarze odpowiedzialności sił zbrojnych; CIMIC jako integralna część procesu szkolenia, planowania oraz operacji.	1	2	1	1
3.	Współpraca cywilno-wojskowa realizowana w ramach NATO: funkcje, organizacja, dokumenty regulujące działalność CIMIC w NATO (AJP-3.19), Multinational CIMIC Group, współpraca z UE, Organizacją Narodów Zjednoczonych, Międzynarodowym Czerwonym Krzyżem, Czerwonym Półksiężycem, i innymi organizacjami (GO, NGO).	0,5	2		1
4.	Host Nation Support (HNS): podstawy prawne funkcjonowania HNS; rola i zadania wynikające z obowiązków wsparcia przez państwa-gospodarza; odpowiedzialność HNS; system HNS w Polsce; Cele funkcjonowania HNS	0,5	2		1
5.	Kolokwium zaliczeniowe i podsumowanie zajęć: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		4	6	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	-	1	-
2.	Krajowy i zagraniczny wymiar współpracy cywilno-wojskowej: struktury krajowe i międzynarodowe; rola, cel i główne funkcje współpracy cywilno-wojskowej na płaszczyźnie lokalnej i międzynarodowej, rola CIMIC w misjach wojskowych, zasady współpracy cywilno-wojskowej	2	1,5	2	1
3.	Wojskowe wsparcie władz publicznych i ludności cywilnej: operacje wsparcia pokoju; operacje przeciwnieregularne - przeciwpartyzanckie; operacje wsparcia władz cywilnych; operacje poszukiwawczo-ratownicze; operacje ewakuacyjne personelu niewojskowego; operacje sankcji i embarga; operacje zapewniające swobodę żeglugi i lotów; operacje wycofujące.	2	1,5	1	1
4.	Rola CIMIC we współczesnych operacjach wojskowych: przywracanie i umacnianie pokoju; zapewnienie bezpieczeństwa i stabilności w rejonie działań; zapobieganie agresji; zachowanie integralności; stworzenie podstaw struktur nowej władzy; pomoc w odbudowie struktur sił bezpieczeństwa na przykładzie operacji w Afganistanie i w Iraku	2	1,5	1	1
5.	Zadania komponentów współpracy cywilno-wojskowej Sił Zbrojnych RP na wypadek zaistnienia pozamilitarnych sytuacji kryzysowych: likwidacja	2	1,5	2	1

	wanie zagrożeń ze strony państw sąsiednich; umacnianie tożsamości narodowej; odbudowę infrastruktury gospodarczej; polepszanie warunków życia ludności lokalnej, walka ze zorganizowaną przestępczością i terroryzmem; poprawa bezpieczeństwa i porządku publicznego				
6.	Współpraca cywilno-wojskowa w aspekcie przeciwdziałania sytuacjom kryzysowym w warunkach ogłoszenia stanów nadzwyczajnych: akty prawne regulujące udział sił zbrojnych w sytuacjach kryzysowych; ustawy o stanach nadzwyczajnych; zasady wprowadzania stanów nadzwyczajnych; działania antyterrorystyczne; zwalczanie powodzi i zjawisk lodowych; akcja odśnieżania; akcje ratowniczo-gaśnicze i usuwanie skutków pożarów przestrzennych; rozpoznaniu i likwidacji skażeń spowodowanych awarią chemiczną (wypadkiem radiacyjnym) lub aktem terroru; oczyszczaniu terenu z przedmiotów wybuchowych i niebezpiecznych; akcje poszukiwawczo-ratownicze;	2	2	2	1
7.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	1	-	1	-
razem zajęć praktycznych:		12	8	10	5
		20		15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
Kategoria	numer	Treść			
wiedza	W_01	zna i rozumie podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu nauk o bezpieczeństwie i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dyscyplin naukowych z dziedziny nauk społecznych i humanistycznych w kontekście procesu współpracy cywilno-wojskowej			
	W_02	zna i rozumie w pogłębionym stopniu, z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa, różnego rodzaju podmioty personalne i strukturalne, w tym człowieka, jako jednostkę społeczną, grupy, organizację, instytucje, sieci i systemy społeczne będące podmiotami współpracy cywilno-wojskowej			
	W_03	zna i rozumie w pogłębionym stopniu istotę procesów zarządzania bezpieczeństwem, przede wszystkim zachodzącymi w procesie współpracy cywilno-wojskowej			
umiejętności	U_01	potrafi analizować, identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa, w tym zagadnieniami współpracy cywilno-wojskowej			
	U_02	potrafi właściwie dobrać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji wobec relacji dwóch komponentów: cywilnego i militarne			
	U_03	potrafi właściwie analizować, prognozować i modelować złożone procesy i zjawiska związane z procesem współpracy cywilno-wojskowej			
	U_04	potrafi właściwie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej			
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny dotyczących współpracy cywilno-wojskowej, jej właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii, jak i praktyce bezpieczeństwa			
	K_02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu teorii bezpieczeństwa, w tym zagadnień dotyczących współpracy cywilno-wojskowej			
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:					

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu, a także pozytywnej oceny za samodzielną pracę na platformie e-learningowej			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium zaliczeniowe	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02	80
	O2	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, U_04, K_02	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 0,8xO1 + 0,2xO2</i>			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study) oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: <i>Ocena końcowa=(O1 +O2+O3)/3.</i> Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – stu-</p>			

	<p>dent nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Praca pisemna (case study): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Ip.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_02, U_03	40
	O2	praca pisemna (case study)	U_01, U_03, K_01, K_02	30
	O3	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_01, U_02, U_03, U_04	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4 \times O1 + 0,3 \times O2 + 0,3 \times O3$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta na platformie e-learningowej, oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne			
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciopunktowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p>			

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Oel</i>	praca na platformie	wszystkie efekty	-	10
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02	1	90
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_03	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,1\ Oel + 0,9\left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W03				
W_02	K1_W05, K1_W07				
W_03	K1_W08				
U_01	K1_U01, K1_U02				
U_02	K1_U03				
U_03	K1_U06				
U_04	K1_U14				
K_01	K1_K01				
K_02	K1_K02				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Antczak A., Elak L., <i>Żołnierze CIMIC i oficerowie prasowi w operacjach międzynarodowych – wybrane aspekty</i>, AON, Warszawa 2009 Barcik J., <i>Europejska polityka bezpieczeństwa i obrony: aspekty prawne i polityczne</i>, Bydgoszcz-Katowice 2008 Chabielski P., <i>Elementy CIMIC IV PKW w Afganistanie</i>, Przegląd Wojsk Lądowych, 2009 Elak L., <i>Komponent cywilno-wojskowy w operacjach reagowania kryzysowego</i>, AON, Warszawa 2011 Kośmider T., <i>Europejska integracja militarna: sojusze wojskowe XX wieku</i>, Warszawa 2011 Zakrzewski L., Rozbicki A., <i>Wybrane zagadnienia współpracy cywilno-wojskowej (CIMIC)</i>, kompendium, Dowództwo Wojsk Lądowych, Warszawa 2010 Zięba R., <i>Wspólna Polityka Zagraniczna i Bezpieczeństwa Unii Europejskiej</i>, Warszawa 2007 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> Aleksandrowicz T., <i>Bezpieczeństwo w Unii Europejskiej</i>, Warszawa 2011 Ciupiński A., <i>Wspólna Polityka Bezpieczeństwa i Obrony Unii Europejskiej</i>. Genez. Rozwój. Funkcjonowanie. Warszawa 2013 Fiszer J. M., Olszewski P., <i>System euroatlantycki w wielobiegunowym łańdździe międzynarodowym</i>, Warszawa 2013 Zięba R., <i>Polska we Wspólnej Polityce Bezpieczeństwa i Obrony Unii Europejskiej</i>, [w:] <i>Polityka i Społeczeństwo</i>, nr 10/2012, (red.) H. Cimek, Rzeszów 2012 					
C. Materiały źródłowe:					
<ul style="list-style-type: none"> Alied Joint Doctrine For Civil-Military Cooperation, AJP-3.19 <i>Traktat lizboński</i>, http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=OJ:C:2007:306:TOC <i>Traktat nicejski</i>, http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:12001C/TXT <i>Traktat amsterdamski</i>, https://europa.eu/european-union/sites/europa.eu/files/docs/body/treaty_of_amsterdam_en.pdf <i>Jednolity akt europejski</i>, https://europa.eu/europeanunion/sites/europa.eu/files/docs/body/treaties_establishing_ 					

the_european_communities_single_european_act_en.pdf

- *Traktat fuzyjny traktat brukselski*, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/ALL/?uri=CELEX:11965F/TXT>
- *Traktaty rzymskie – traktaty EWG i EURATOM*, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/ALL/?ui=CELEX:11957E/TXT>
- *Decyzja Rady ustanawiająca Komitet Wojskowy Unii Europejskiej*, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2001:027:0004:0006:EN:PDF>
- *Ustawa o zarządzaniu kryzysowym z dnia 26 kwietnia 2007 roku*
- *Ustawa o stanie wyjątkowym z dnia 21 czerwca 2002 roku*
- *Ustawa o stanie klęski żywiołowej z dnia 18 kwietnia 2002 roku*
- *Ustawa o stanie wojennym z dnia 29 sierpnia 2002 roku*

D. Przydatne strony internetowe:

- <http://europa.eu/>
- <https://www.nato.int/>
- <https://www.cimic-coe.org/>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.1.13. System zarządzania kryzysowego

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.1.13.	System zarządzania kryzysowego	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	tak - w zakresie „obrona narodowa”	V		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	0,5				
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	2	0,5				
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	6	3				
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	1	1				
• przygotowanie pracy zaliczeniowej			2	5		
• studiowanie literatury			3	5		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie			10	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• ćwiczenia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	3	3	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	10	6	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium	1	0,5	-	-		
• przygotowanie case study	-	-	5	5		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu	-	-	4	4		
• praca na platformie	-	-	26	31		
łącznie:	25	15	50	60	75	3
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						

<p>Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 52 godziny, w tym na studiach stacjonarnych 16 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 36 godzin samodzielną pracę, a na studiach niestacjonarnych 9 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 41 godzin samodzielną pracę.</p>	
<p>Metody dydaktyczne:</p>	
<p>zajęcia teoretyczne:</p>	<p>zajęcia praktyczne:</p>
<p>• zajęcia z udziałem nauczycieli:</p>	<p>• zajęcia z udziałem nauczycieli:</p>
<p>wykład informacyjny, informacja, dyskusja</p>	<p>wykład wprowadzający, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania</p>
<p>• samodzielna praca studenta:</p>	<p>• samodzielna praca studenta:</p>
<p>percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielna praca na platformie w ramach wykładów z pośrednim udziałem nauczycieli, przygotowanie pracy zaliczeniowej, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu</p>	<p>percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń warsztatowych, samodzielna praca na platformie w ramach ćwiczeń z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu</p>
<p>Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:</p>	
<p>Przedmioty wprowadzające:</p>	<p>Wymagania wstępne:</p>
<p>teoria bezpieczeństwa, system obronny państwa, planowanie cywilne, współpraca cywilno-wojskowa, bezpieczeństwo powszechne, prawne podstawy bezpieczeństwa</p>	<p>student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa, a w szczególności zadania i kompetencje instytucji administracji publicznej w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego</p>
<p>Cele przedmiotu:</p>	
<p>w zakresie wiedzy:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu organizacji i funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego; • zapoznać ze strukturą i zadaniami instytucji państwowych w zakresie organizacji i funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego; • zapoznać z literaturą i aktami prawnymi w zakresie organizacji i funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego 	
<p>w zakresie umiejętności:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • przygotować do wykorzystywania wiedzy w zakresie organizacji i funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego w instytucjach realizujących zadania bezpieczeństwa na poziomie lokalnym i państwa; • przygotować do wykorzystywania wiedzy z zakresu wdrażania procedur systemu zarządzania kryzysowego w instytucjach realizujących zadania bezpieczeństwa na poziomie lokalnym i państwa; • nabyć umiejętności wykonywania zasadniczych dokumentów wynikających z regulacji prawnych w zakresie organizacji i funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego; • nauczyć samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej 	
<p>w zakresie kompetencji społecznych:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • przygotować do krytycznej analizy i oceny treści podstawowych aktów prawnych dotyczących systemu zarządzania kryzysowego; • uczyć rozwiązywania problemów zarządzania kryzysowego w skali lokalnej i państwowej; • kształtować potrzeby przestrzegania norm prawnych w zakresie zarządzania kryzysowego 	

Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	-	0,5	-
2.	Struktura zarządzania kryzysowego w państwie: elementy systemu zarządzania kryzysowego w gminie, powiecie, województwie i na poziomie krajowym, zadania Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, zadania z zakresu planowania cywilnego dla wojewody, starosty, wójta (burmistrza, prezydenta), zachowanie ciągłości działań w reagowaniu na zagrożenia, Krajowy Plan Zarządzania Kryzysowego	1	2	1	1
3.	Katalog zagrożeń w zarządzaniu kryzysowym: zagrożenia lokalne i globalne, zagrożenia: kompleksowe (wiodące, towarzyszące), przyczynowo-skutkowe (pierwotne, wtórne), ustalanie pakietu zagrożeń, prawdopodobieństwo wystąpienia zagrożenia (bardzo rzadkie, rzadkie, możliwe, prawdopodobne, bardzo prawdopodobne), klasyfikacja według skutków zagrożenia (nieistotne, małe, średnie, duże, katastrofalne), matryca budowy poziomu ryzyka zaistnienia zagrożenia, systemy monitorowania zagrożeń w Polsce, współpraca w zakresie zarządzania kryzysowego z sąsiadami i w ramach UE.	0,5	2		1
4.	Rola i zadania Rządowego Centrum Bezpieczeństwa: zadania RCB w zakresie kierowania i koordynacji działań w zakresie zarządzania kryzysowego, organizacja stanowisk kierowania, analiza zasadniczych postanowień Krajowego planu zarządzania kryzysowego.	0,5	2		1
5.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		4	6	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	-	0,5	-
2.	Opracowanie analizy zakresu funkcjonowania lokalnego systemu ZK w wybranej jednostce administracji na podstawie informacji uzyskanych z mediów elektronicznych i planów zarządzania kryzysowego: analiza charakterystyk zagrożeń ujętych w planach zarządzania kryzysowego i innych planach realizowanych przez etatowe struktury zarządzania kryzysowego, analiza baz danych sił środków, analiza i opracowanie procedur zarządzania kryzysowego, opracowanie planu pracy stanowiska kierownika na poziomie powiatu	1	3	1	1,5
3.	Istota oceny ryzyka wystąpienia zagrożeń: organizacja i zadania monitoringu zagrożeń przez elementy organizacyjne zarządzania kryzysowego i struktury organizacyjne instytucji administracji publicznej, zadania i organizacji Krajowego systemu wykrywania skażeń i analiz, organizacja	1	2	1	1,5

	i zadania monitoringu zagrożeń prowadzonego przez instytucje centralne.				
4.	Analiza aktów prawnych związanych z zarządzaniem kryzysowym: zasadnicze rozwiązania w zarządzaniu kryzysowym wynikające z Ustawy i Rozporządzeń w zarządzaniu kryzysowym, analiza postanowień Ustawy o wprowadzeniu stanu klęski żywiołowej i związanych z nią dokumentów zarządzania kryzysowego na poziomie kraju i administracji lokalnej.	0,5	3	0,5	1,5
5.	Zadania zespołów ZK i CZK: zasady i organizacja ZK i CZK na wszystkich poziomach administracji publicznej, praktyczne wykonanie schematów obiegu informacji.	0,5	2	0,5	1,5
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	-	0,5	-
razem zajęć praktycznych:		5	10	4	6
		15		10	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		25		15	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	treść			
wiedza	W_01	w zaawansowanym stopniu zna podstawowe pojęcia, fakty i zagadnienia merytorycznymi z zakresu nauk o bezpieczeństwie dotyczące funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego			
	W_02	w zaawansowanym istotę procesów zarządzania bezpieczeństwem, zna struktury i zadania instytucji państwowych w zakresie organizacji i funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego			
	W_03	w podstawowym stopniu zna literaturę i akty prawne w zakresie organizacji i funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego			
umiejętności	U_01	potrafi wykorzystywać wiedzę w zakresie organizacji i funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego w instytucjach realizujących zadania bezpieczeństwa na poziomie lokalnym i państwa			
	U_02	potrafi wykorzystywać w praktyce w podstawowym zakresie tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające procesy analizy i oceny zagrożeń, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację działania systemu zarządzania kryzysowego w instytucjach realizujących zadania bezpieczeństwa na poziomie lokalnym i państwa			
	U_03	potrafi posługiwać się prawidłowo w podstawowym zakresie systemami normatywnym, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi ściśle z praktyką bezpieczeństwa, wykonywać zasadnicze dokumenty wynikające z regulacji prawnych w zakresie organizacji i funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego			
	U_04	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej			
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy i oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń dotyczących systemu zarządzania kryzysowego			
	K_02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej i rozwiązywania problemów zarządzania kryzysowego w skali lokalnej i państwowej			
	K_03	jest gotów do przestrzegania norm prawnych w zakresie zarządzania kryzysowego			
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:					
forma zaliczenia:	egzamin				

warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu, a także pozytywnej oceny za samodzielną pracę na platformie e-learningowej			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	01	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, K_02	40
	02	praca pisemna	W_01, W_02, W_03, U_04, K_01	30
	03	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, U_04, K_02	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4 \times 01 + 0,3 \times 02 + 0,3 \times 03$			

sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study) oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$. Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Praca pisemna (case study): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	01.	kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_02, U_03	40
	02.	praca pisemna (case study)	U_01, U_03, U_04, K_01, K_02	30

	03.	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_01, U_02, U_03, U_04	30	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4x01 + 0,3x02 + 0,3x03$				
sposób zaliczenia i forma egzaminu:					
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru				
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie -elearningowej				
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	<i>Ot</i>	test pisemny	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = Ot$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta na platformie e-learningowej, egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p> <p>3) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Oel</i>	praca na platformie	wszystkie efekty	-	10
	<i>Oe</i>	egzamin	wszystkie efekty	-	50
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, U_04, K_01, K_02	1	40
<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_03	2		
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,1\ Oel + 0,5Oe + 0,4\left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01				
W_02	K1_W08				

W_03	K1_W06, K1_W12
U_01	K1_U02
U_02	K1_U04
U_03	K1_U07
U_04	K1_U14
K_01	K1_K01
K_02	K1_K02
K_03	K1_K08

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Kitler W., *Samorząd terytorialny w obronie narodowej Rzeczypospolitej Polskiej*, Warszawa 2005
- Gryz J., Kitler W. (red.), *System reagowania kryzysowego*, Toruń 2007
- Kitler W., Skrabacz A., *Bezpieczeństwo ludności cywilnej. Pojęcie, organizacja i zadania w czasie pokoju, kryzysu i wojny*, Warszawa 2010
- Tyburska A. (red.), *Ochrona infrastruktury krytycznej*, Szczytno 2010
- Wróblewski D. (red.), *Zagadnienia ogólne z zakresu zarządzania ryzykiem i zarządzania kryzysowego. Analiza wybranych przepisów*, Józefów 2014
- Więcek W., Bieniek J., *Podstawy zarządzania kryzysowego i scenariusze ćwiczeń*, Warszawa 2014
- Golińska A., Kędzierska M., *Planowanie cywilne w systemie zarządzania kryzysowego*, Józefów 2013

B. Literatura uzupełniająca:

- Zieliński K., *Bezpieczeństwo obywateli podczas kryzysów niemilitarnych oraz reagowanie w razie katastrof i klęsk żywiołowych*, Warszawa 2004
- Pawłowski J., *Słownik terminów z zakresu bezpieczeństwa narodowego*, Warszawa 2002
- Sienkiewicz P., Górny P., *Analiza systemowa sytuacji kryzysowych*, Warszawa 2001
- Wróblewski R., *Zarys teorii kryzysu, zagadnienia prewencji i zarządzania kryzysami*, Warszawa 1996
- Gołębiowski J., *Zarządzanie kryzysowe*, 2001, nr 1

C. Materiały źródłowe:

- Krajowy plan zagrożenia kryzysowego,
- Wojewódzkie i powiatowe plany zarządzania kryzysowego,
- Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym,
- Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie,
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa,
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym,
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,

D. Przydatne strony internetowe:

- file:///C:/Users/Adam/Downloads/System%20zarz%20dzania%20kryzysowego_344-368.pdf
- https://www.academia.edu/37735633/System_zarz%C4%85dzania_kryzysowego_w_Polsce._Wybrane_aspekty

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.1.14. Geograficzne systemy informacji przestrzennej w systemie obronnym państwa

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.1.14.	Geograficzne systemy informacji przestrzennej w systemie obronnym państwa	ZO	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo Narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	tak - w zakresie „obrona narodowa”	V		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	10	15	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• konwersatoria z bezpośrednim udziałem nauczycieli	3	3	-	-		
• konwersatoria z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	10	6	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	1	0,5	-	-		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	2	5		
• studiowanie literatury	-	-	3	5		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	30	20	20	30	50	2
• ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	18	18	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	10	-	-	-		
• zajęcia podsumowujące/praca zaliczeniowa – zadanie	1	1	-	-		
• przygotowanie do ćwiczeń laboratoryjnych/praca z literaturą przedmiotu/ praca na platformie e-learningowej	-	-	8	14		

• przygotowanie się do pracy zaliczeniowej	-	-	12	16		
łącznie:	45	30	30	45	75	3
<p>Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.</p> <p>Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 20 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 5 godzin samodzielnej pracę, a na studiach niestacjonarnych 6 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 19 godzin na platformie samodzielnej pracę.</p>						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
konwersatorium informacyjne, problemowe, informacja, dyskusja			ćwiczenia laboratoryjne: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści konwersatoriów, sporządzanie notatek, praca z literaturą przedmiotu, przygotowanie do kolokwium			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, praca z literaturą przedmiotu, przygotowanie do ćwiczeń laboratoryjnych i pracy zaliczeniowej - zadania			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
podstawy użytkowania IT (podstawy obsługi środowiska komputerowego), użytkowanie IT – użytkowanie baz danych.			student posiada podstawową wiedzę z zakresu obsługi środowiska komputerowego, sposobów użytkowania baz danych			
Cele przedmiotu:						
w zakresie wiedzy:						
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać w zaawansowanym stopniu z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami teoretycznymi z zakresu oprogramowania GIS, w tym relacjami i układami związanymi z wykorzystywaniem zasobów bazodanowych w praktyce wykorzystywanych w systemie obronnym państwa • zapoznać w zaawansowanym stopniu z metodologią badań stosowaną w naukach społecznych oraz w podstawowym zakresie elementami metodologii nauk ścisłych i technicznych, a także metodami, technikami i narzędziami wykorzystywanymi do badań, pozyskiwania, gromadzenia, analizy i interpretacji danych w oparciu o narzędzia GIS w systemie obronnym państwa • zapoznać w podstawowym zakresie z regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi regulującymi kwestie prowadzenia badań naukowych, w tym zasady ochrony własności intelektualnej przy stosowaniu oprogramowania GIS 						
w zakresie umiejętności:						
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie realizacji przedmiotu podstawowe zadania związane z procesem badawczym z zakresu analiz danych przestrzennych w oparciu o oprogramowanie GIS wykorzystywane w systemie obronnym państwa • nauczyć właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki prowadzenia badań naukowych w oparciu o oprogramowanie GIS • nauczyć wykorzystywać podstawowe metody, techniki i narzędzia badawcze do rozwiązywania problemów z zakresu analizy danych przestrzennych w oparciu o oprogramowanie GIS w systemie obronnym państwa, • nauczyć samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych z zakresu oprogramowania GIS, także z wykorzystaniem platformy e-learningowej 						
w zakresie kompetencji społecznych:						
<ul style="list-style-type: none"> • kształtować kompetencje w zakresie komunikacji z otoczeniem za pomocą wybranych środków przekazu • kształtować kompetencje w zakresie przestrzegania norm i stosowania w praktyce zasad etycznych, moralnych i 						

prawnych, • kształtować kompetencje w zakresie rozwijania potrzeb permanentnej edukacji obejmującej wiedzę i umiejętności z zakresu Systemów Informacji Geograficznej,					
Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	-	0,5	-
2.	Podstawy kartografii: współrzędne geograficzne, klasyfikacja map, układ (odwzorowania) UTM (Universal Transverse i Mercator), układ współrzędnych WGS84.	0,5	1,5	0,5	1
3.	Wprowadzenie do Systemów Informacji Geograficznej (GIS): pojęcia podstawowe, sprzęt oraz typy plików charakterystyczne dla GIS, dane w GIS i źródła danych, skala w GIS, georeferencje, pierwsze kroki z aplikacjami GIS, zmiana ustawień aplikacji GIS, zarządzanie warstwami danych.	0,5	2	0,5	1
4.	Modele danych: modelowanie świata rzeczywistego, ciągłe i dyskretne modelowanie świata rzeczywistego, topologia. Baza danych: bazy danych (serwery baz danych) a GIS.	0,5	2	0,5	1
5.	Dane GIS oraz atrybuty danych: dane warstwowe i wektorowe, zarządzanie atrybutami danych, operacje na danych.	0,5	1,5	0,5	1
6.	Analizy danych: analizy przestrzenne, analizy przestrzenne bazujące na atrybutach, zapytania i wybór danych, tworzenie podzbiorów danych, analizy danych przestrzennych. Mapy tematyczne: klasyfikacja danych tematycznych, prezentacja danych tematycznych, tworzenie map tematycznych, przygotowanie wydruku danych.	0,5	1,5	0,5	1
7.	Podstawowe operacje w systemach GIS: wprowadzenie do środowiska aplikacji ESRI ArcGIS, wczytywanie danych przestrzennych i ich wizualizacja w aplikacji ArcGIS, wykonywanie prostych zapytań bazodanowych i przestrzennych w aplikacji ArcGIS, analiza przestrzenna w aplikacji ArcGIS.	0,5	1,5	0,5	1
8.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		5	10	4	6
		15		10	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	-	1	-
2.	Podstawy kartografii: skala stosowana na mapach oraz metody jej przeliczania, legenda i godło mapy, elementy mapy, odwzorowanie 65, 2000 i Merkatora, układ współrzędnych prostokątnych płaskich WGS – 84, znaki kartograficzne stosowane na mapach, warstwice - zarys w terenie i na mapie.	1	2	1	-
3.	Pierwsze kroki w ArcGIS: podstawy pracy w środowisku GIS, zarządzanie warstwami danych, praca z danymi rastrowymi i wektorowymi.	3	2	3	-

4.	Zarządzanie bazą danych: zarządzanie atrybutami danych, operacje na danych, zapytania i wybór danych, tworzenie podzbiorów danych.	2	1	2	-
5.	Tworzenie baz danych: metody pozyskiwania danych przestrzennych	2	1	2	-
6.	Analizy danych przestrzennych i prezentacja wyników: analiza danych wektorowych, symbolizacja danych, redakcja mapy.	8	3	8	-
7.	Redakcja mapy: prezentacja danych tematycznych, tworzenie map tematycznych, przygotowanie wydruku danych.	2	1	2	-
8.	Zajęcia podsumowujące - zadanie podsumowujące	1	-	1	-
razem zajęć praktycznych:		20	10	20	-
		30		20	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		45		30	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	treść			
wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty i zagadnienia teoretyczne z zakresu oprogramowania GIS, w tym relacje i układy związane z wykorzystywaniem zasobów bazodanowych w praktyce wykorzystywanych w systemie obronnym państwa,			
	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu metodologię badań stosowaną w naukach społecznych oraz w podstawowym zakresie elementy metodologii nauk ścisłych i technicznych, a także metody, techniki i narzędzia wykorzystywane do badań, pozyskiwania, gromadzenia, analizy i interpretacji danych w oparciu o narzędzia GIS w systemie obronnym państwa,			
	W_03	zna i rozumie w podstawowym zakresie reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące kwestie prowadzenia badań naukowych, w tym zasady ochrony własności intelektualnej przy stosowaniu oprogramowania GIS,			
umiejętności	U_01	potrafi wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabyte w trakcie realizacji przedmiotu podstawowe zadania związane z procesem badawczym z zakresu analiz danych przestrzennych w oparciu o oprogramowanie GIS w systemie obronnym państwa,			
	U_02	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki prowadzenia badań naukowych w oparciu o oprogramowanie GIS,			
	U_03	potrafi wykorzystywać podstawowe metody, techniki i narzędzia badawcze do rozwiązywania problemów z zakresu analizy danych przestrzennych w oparciu o oprogramowanie GIS w systemie obronnym państwa,			
	U_04	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej z zakresu oprogramowania GIS,			
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy i oceny treści merytorycznych wpisujących się w przedmiot badań podjętych na potrzeby pisania pracy zaliczeniowej,			
	K_02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych z zakresu oprogramowania GIS w zakresie systemu obronnego państwa			
	K_03	jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej			
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:					
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną				

warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz samodzielna praca na platformie e-learningowej			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracą pisemną oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02, K_03	60
	O2	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02, K_03	40
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,6 \times O1 + 0,4 \times O2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen: z wykonania pracy zaliczeniowej (zadanie o charakterze intelektualnym na zajęciach) na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy oraz aktywność na zajęciach praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej) Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie, 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania,</p>			

	<p>3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, 2,0 – student nie wykonał zadania</p> <p>2) Aktywność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	praca zaliczeniowa	U_01, U_02, U_03, U_04 K_01, K_02, K_03	80	
	O2	aktywność w ćwiczeniach warsztatowych	U_01, U_02, U_03, U_04 K_01, K_02, K_03	20	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op) = 0,8 x O1 + 0,2 x O2</i>				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta na platformie e-learningowej oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Oel	praca na platformie	wszystkie efekty	-	20
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	1	80
Op	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	2		

sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,2\ Oel + 0,8\left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 2}{1 + 2}\right)$
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:	
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K1_W01, K1_W09
W_02	K1_W04
W_03	K1_W06, K1_W12, K1_W13
U_01	K1_U02
U_02	K1_U03
U_03	K1_U04
U_04	K1_U14
K_01	K1_K01
K_02	K1_K02
K_03	K1_K07
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • Bielecka E., <i>Systemy informacji geograficznej</i>, Wydawnictwo PJWSTK, Warszawa 2006 • Davis D.E., <i>GIS dla każdego</i>, Wydawnictwo MIKOM, Warszawa 2004 • <i>GIS dla każdego</i>. Poradnik, ESRI Polska, Warszawa 2010 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Pachelski W., Wysocka E., <i>Standaryzacja systemów informacji przestrzennej: teoria i praktyka</i>, (w:) Prace Instytutu Geodezji i Kartografii, t. XLVI, z. 98, Warszawa 1999. • Piotrowski T., <i>Topograficzna baza danych</i>. Program działania, GISPOL, Warszawa 2011. • Tomlinson R., <i>Rozważania o GIS</i>. Poradnik, Warszawa 2008. • Werner P., <i>Wprowadzenie do systemów geoinformacyjnych</i>, Warszawa 2004. 	
C. Materiały źródłowe:	
wskazane przez wykładowcę w zależności od potrzeb	
D. Przydatne strony internetowe:	
wskazane przez wykładowcę w zależności od potrzeb	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.1.15. Systemy wspomaganie zarządzania kryzysowego

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.1.15.	Systemy wspomaganie zarządzania kryzysowego	ZO	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo Narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	tak - w zakresie „obrona narodowa”	V		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	0,5	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	2,5	1	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	6	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	1	0,5	-	-		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	10		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	5	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	12	7	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	5	5	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium	2	2	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	10	15		
• przygotowanie do ćwiczeń/studiowanie literatury	-	-	10	10		
• przygotowanie do kolokwium/przygotowanie case study/praca na platformie	-	-	10	10		
łącznie:	30	20	45	55	75	3

<p>Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.</p> <p>Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 11 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 14 godzin samodzielną pracę, a na studiach niestacjonarnych 8 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 17 godzin samodzielną pracę.</p>	
Metody dydaktyczne:	
zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli:
konwersatorium, informacja, dyskusja	ćwiczenia laboratoryjne: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta:
percepcja treści konwersatorium, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium,	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń laboratoryjnych, przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium,
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
podstawy użytkowania IT – moduły base (podstawy obsługi środowiska komputerowego), oprogramowanie (aplikacje) GIS	student zna podstawy i terminy z zakresu teorii bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego, zidentyfikować zagrożenia oraz oszacować ryzyko ich wystąpienia w tym posiada podstawową wiedzę z zakresu obsługi środowiska komputerowego oraz oprogramowania GIS
Cele przedmiotu:	
w zakresie wiedzy:	
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać z niezbędną wiedzą teoretyczną z zakresu teleinformatycznych systemów wspomagających zarządzanie kryzysowe; zapoznać z podstawowymi pojęciami i terminami z zakresu teleinformatycznych systemów wspomagających zarządzanie kryzysowe; zapoznać z podstawową wiedzą dotyczącą wykorzystania nowoczesnej technologii stosowanej w teleinformatycznych systemach wspomagających zarządzanie kryzysowe; zapoznać z literaturą przedmiotu z uwzględnieniem najnowszych wydawnictw. 	
w zakresie umiejętności:	
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć wykorzystywania wiedzy teoretycznej do analizowania zdarzeń mogących mieć wpływ na kierunki działań na rzecz teleinformatycznych systemów wspomagających zarządzanie kryzysowe; nauczyć sposobów przygotowywania poprawnych pod względem metodologicznym prac pisemnych obejmujących swoim zakresem podstawowe zagadnienia związane z teleinformatycznymi systemami wspomagającymi zarządzanie kryzysowe; nauczyć rozwijania świadomej motywacji do permanentnej edukacji i autoedukacji dla samorozwoju ogólnego i zawodowego. 	
w zakresie kompetencji społecznych:	
<ul style="list-style-type: none"> kształtować gotowość do wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego, w tym działań profilaktycznych związanych z teleinformatycznymi systemami wspomagającymi zarządzanie kryzysowe, kształtować gotowość do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką bezpieczeństwa budującego etos zawodu, który wykonuje, kształtować gotowość do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej 	

Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	0,5	-	0,5	-
2.	Informacja, jako determinanta skuteczności działań: polityka zabezpieczenia informacji, system informacyjny, proces informacyjny; modele i metody wspomaganie decyzji (Informatyczny system zarządzania kryzysowego; architektura systemu wspomaganie zarządzania kryzysowego; przetwarzanie danych semantycznych, Sieci złożone, Analiza regresji, Optymalizacja, Symulacja komputerowa)	0,5	1	1	0,5
3.	Wykorzystanie teleinformatycznych systemów zarządzania informacją w zarządzaniu kryzysowym: zarządzanie kryzysowe, jako specyficzna kategoria w świetle teorii zarządzania, zagrożenia, jako źródło sytuacji kryzysowych, rodzaje systemów wspomagających zarządzanie w organizacjach, model systemu wspomaganie decyzji i jego hipotetyczne wykorzystanie w sytuacji kryzysowej.	0,5	2		0,5
4.	Rola informacji przestrzennej w administracji publicznej: systemy informatyczne wspomagające proces zarządzania w sytuacjach kryzysowych.	0,5	1		1
5.	Zastosowanie GIS w Siłach Zbrojnych: służba geograficzna i wytwarzanie map, mapy wektorowe, mapy rastrowe, oprogramowanie do map, systemy wsparcia dowodzenia, symulatory.	0,5	1		0,5
6.	System łączności na potrzeby służb bezpieczeństwa publicznego i zarządzania kryzysowego w aglomeracji miejskiej: zasady przekazywania meldunków, zasady prowadzenia dokumentacji sformalizowanej dotyczącej łączności.	0,5	1		0,5
7.	Podsumowanie zajęć/kolokwium zaliczeniowe.	1	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		4	6	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	-	1	-
2.	Obsługa systemów łączności i teleinformatycznych w tym przekazywanie meldunków zgodnych z obowiązującą procedurą.	2	1	1	1
3.	Obsługa urządzeń dozymetrycznych i meteorologicznych.	2	1	1	1
4.	Obsługa oprogramowania i wykonanie analizy dla wybranego terenu w programie ALOHA.	2	0,5	1	0,5
5.	Obsługa oprogramowania i wykonanie symulacji dla wybranego terenu w programie POZK.	2	0,5	1	0,5
6.	Obsługa oprogramowania i wykonanie analizy w programie GIS.	2	1	2	1
7.	Obsługa oprogramowania do edycji danych fotogrametrycznych i satelitarnych w tym wykonanie analizy dla wybranego terenu.	2	1	1	1
8.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników,	2	-	2	-

	wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, w tym pracy zaliczeniowej, podsumowanie zajęć praktycznych.				
razem zajęć praktycznych:		15	5	10	5
		20		15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	treść			
wiedza	W_01	zna w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu teleinformatycznych systemów wspomagania zarządzania kryzysowego oraz ich funkcjonowania w sytuacjach kryzysowych			
	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające praktykę bezpieczeństwa, w tym technologie IT, procesy zmian w zakresie teleinformatycznych systemów wspomagania zarządzania kryzysowego i możliwości ich wykorzystania do doskonalenia i funkcjonowania zarządzania i podejmowania decyzji w sytuacjach kryzysowych			
	W_03	zna i rozumie w podstawowym stopniu psychologiczne, ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne uwarunkowania procesu zarządzania kryzysowego w różnego rodzaju organizacjach, strukturach społecznych i systemach bezpieczeństwa narodowego			
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką zarządzania kryzysowego z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia, w tym potrafi wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie studiów podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT),			
	U_02	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki zarządzania kryzysowego, ponadto potrafi wykorzystywać w praktyce w podstawowym zakresie tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające procesy analizy i oceny zagrożeń, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację działania instytucji zarządzania kryzysowego, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów związanych z zarządzaniem kryzysowym			
	U_03	potrafi wykorzystywać podstawowe metody, techniki i narzędzia wspomagające zarządzanie kryzysowe, a także rozwiązywać złożone i nietypowe problemy praktyczne, potrafi uczestniczyć aktywnie w różnych formach dyskusji i debatach na tematy ogólne i specjalistyczne związane z teleinformatycznym wspomaganiem zarządzania kryzysowego,			
	U_04	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej			
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym zarządzaniem kryzysowym, jest gotów do wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego, w tym działań profilaktycznych związanych z wykorzystaniem teleinformatycznych systemów wspomagania zarządzania kryzysowego,			
	K_02	jest gotów do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką bezpieczeństwa budującego etos zawodu, który wykonuje, jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału,			

		a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej,		
	K_03	jest gotów do przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz podejmowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad,		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz samodzielna praca na platformie e-learningowej			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	40
	O2	praca pisemna	W_03, W_04, U_03, K_03	30

	O3	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, W_04, U_04	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4 \times O1 + 0,3 \times O2 + 0,3 \times O3$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z zajęć praktycznych oraz aktywność na zajęciach praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej) Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie, 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, 2,0 – student nie wykonał zadania</p> <p>2) Aktywność na zajęciach Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Wykonanie zadania o charakterze intelektualnym/ wystąpienia w ramach ćwiczeń warsztatowych	U_01, U_02, U_03 K_01, K_02	80
	O2	aktywność w ćwiczeniach warsztatowych	U_01, U_02, U_03 K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa\ z\ zająć\ praktycznych\ (Op) = 0,8 \times O1 + 0,2 \times O2$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				

forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta na platformie e-learningowej oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Oel</i>	praca na platformie	wszystkie efekty	-	20
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	1	80
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,2\ Oel + 0,8\ \left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W03				
W_02	K1_W04, K1_W09				
W_03	K1_W06, K1_W12				
U_01	K1_U01, K1_U02, K1_U04, K1_U06				
U_02	K1_U03, K1_U04				
U_03	K1_U02, K1_U05, K1_U11, K1_U12				
U_04	K1_U14				
K_01	K1_K02, K1_K03				
K_02	K1_K06				
K_03	K1_K08				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Białousz S., <i>System Informacji Przestrzennej, jako narzędzie ułatwiające wykonanie studiów uwarunkowań i planów zagospodarowania przestrzennego.</i>, Materiały z Seminarium „Wykorzystanie systemów informacyjnych dla harmonizacji studiów uwarunkowań i planów zagospodarowania przestrzennego gmin Puszczy Białej”, 1998 Białousz S., <i>Kształcenie w zakresie systemów informacji przestrzennej dla administracji publicznej – potrzeby, stan i rozwój</i>, Roczniki Geomatyki z. 6, 2007 Chrzęstek J., <i>Struktura organizacyjna systemu łączności ratownictwa i zarządzania kryzysowego na poziomie lokalnym</i>, [w:] „Zeszyty Naukowe SGSP”, nr 40/2010 Chrzęstek J. <i>Potrzeby i wymagania stawiane systemom łączności do działania w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń</i>, [w:] „Zeszyty Naukowe SGSP”, nr 33/2005, Warszawa 2005 					

- Gotlib D., Iwaniak A., Olszewski R., 2007, *GIS – obszary zastosowań*, PWN, Warszawa
- Izdebski W., Malinowski, *Rola usług sieciowych II P we wspomaganiu pracy administracji publicznej.*, *Materiały XIII Konf. „Modelowania geodezji ciąg dalszy”*, Elbląg 2011
- Longley P.A. i inni., *GIS -Teoria i praktyka.*, PWN. Warszawa 2006
- Kowalewski M., Kowalczyk B., Hendler Z., *System łączności na potrzeby służb bezpieczeństwa publicznego i zarządzania kryzysowego w aglomeracji miejskiej*, [w:] „Telekomunikacja i Techniki Informacyjne”, nr 3-4/2008, Warszawa 2008
- Piotrowski R., 1991, *System Informacji o Terenie – Program Modernizacji*, Warszawa.
- Radomyska A., Zieliński J., *Projekt „ Georeferencyjna Baza Danych Obiektów Topograficznych wraz z Krajowym Systemem Zarządzania”*, *Materiały z XIII Konf. „Modelowania geodezji ciąg dalszy”*, Elbląg 2011
- Szmit M., *Informatyka w zarządzaniu. Centrum Doradztwa i Informacji*, Difin, Warszawa 2003
- Paślawski J. (red.), *Wprowadzenie do kartografii i topografii*, Wyd. Nowa Era, Wrocław 2006

B. Literatura uzupełniająca:

- Hucal M., „*Zbiór materiałów szkoleniowych dotyczących radiokomunikacji z zakresu VHF/UHF*”, 45/2005
- Hucal M., Choduń P., „*Radiokomunikacja. Łączność KF*”, CSkIl 34/2004
- Komsta Ł., „*Krótkofalarstwo i radiokomunikacja*”, WKŁ. Warszawa 2001
- Tomlinson R., *Rozważania o GIS.*, Wyd. ESRI Polska, Warszawa 2008

C. Materiały źródłowe:

- *Strategia Bezpieczeństwa Narodowego RP*, Warszawa 2014 r.
- *Strategia Rozwoju Systemu Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022*, Warszawa 2013
- *Doktryna Cyberbezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej*, Warszawa 2015 r.
- *Polityka Ochrony Cyberprzestrzeni Rzeczypospolitej Polskiej*, Warszawa, 25 czerwca 2013 r.
- Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (t. j. Dz. U 2018 r. poz. 1401 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2234).
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 512).
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 511).
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 506).
- Ustawa z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1797).
- Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o państwowym ratownictwie medycznym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1115).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu tworzenia gminnego zespołu reagowania, powiatowego i wojewódzkiego zespołu reagowania kryzysowego oraz Rządowego Zespołu Koordynacji Kryzysowej i ich funkcjonowania.

D. Przydatne strony internetowe:

- <http://rcb.gov.pl/>
- http://bip.um.slupsk.pl/urzed_miejski/dokumenty/1112.html

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Obrony Narodowej
telefon:	Sekretariat KBN
e-mail:	59 306 76 04

S.1.16. Kierowanie i łączność w systemie obronnym państwa

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.1.16.	Kierowanie i łączność w systemie obronnym państwa	ZO	3			
Kierunek studiów:	Bezpieczeństwo Narodowe					
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	tak - w zakresie „obrona narodowa”	V		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				razem	liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)			
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• konwersatoria – SS/wykłady – SNS z bezpośrednim udziałem nauczycieli	2	1	-	-		
• konwersatoria – SS/wykłady – SNS z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	6	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	1	0,5	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	5	6		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	10	14		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	13	8	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	5	5	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• przygotowanie do ćwiczeń laboratoryjnych/praca z literaturą przedmiotu/ praca na platformie e-learningowej	-	-	10	10		
• przygotowanie się do kolokwium zaliczeniowego	-	-	20	25		
łącznie:	30	20	45	55	75	3

<p>Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.</p> <p>Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 11 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 14 godzin samodzielną pracę, a na studiach niestacjonarnych 8 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 17 godzin samodzielną pracę.</p>	
Metody dydaktyczne:	
zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli:
Konwersatorium/wykład informacyjne, problemowe, informacja, dyskusja	ćwiczenia laboratoryjne: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta:
percepcja treści konwersatoriów/wykładów, sporządzanie notatek, praca z literaturą przedmiotu, samodzielna praca na platformie e-learningowej, przygotowanie do kolokwium	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, praca z literaturą przedmiotu, samodzielna praca na platformie e-learningowej, przygotowanie do ćwiczeń laboratoryjnych i kolokwium zaliczeniowego
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
podstawy wiedzy z przedmiotów z zakresu nauk społecznych realizowanych na studiach pierwszego stopnia w semestrze I,II, III, IV	student zna podstawowe zagadnienia z zakresu nauk społecznych na poziomie studiów pierwszego stopnia oraz w semestrze I,II, III, IV
Cele przedmiotu:	
w zakresie wiedzy:	
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać w zaawansowanym stopniu z podstawowymi pojęciami, faktami, obiektami i zjawiskami z zakresu nauk o bezpieczeństwie, w tym organizacji podsystemu łączności stacjonarnej i ruchomej na potrzeby zarządzania kryzysowego oraz łączności radiowej, zapoznać w zaawansowanym stopniu z tradycyjnymi i nowoczesnymi metodami, technikami i narzędziami usprawniającymi praktykę bezpieczeństwa, w tym technologiami IT, technikami i narzędziami sprawnej obsługi i eksploatacji urządzeń (sprzętu) łączności VHF (HF), które pozwalają na samodzielne ich wykorzystanie podczas wymiany korespondencji, usprawniają procesy decyzyjne i wspomagają procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów związanych z funkcjonowaniem systemów bezpieczeństwa, w podstawowym stopniu zapoznać z prawnymi, etycznymi, moralnymi i prakseologicznymi uwarunkowaniami procesu bezpieczeństwa w różnego rodzaju organizacjach, strukturach społecznych i systemach bezpieczeństwa oraz wyrobić świadomość zachowania właściwej postawy odpowiedzialności i dbałości o wysoką kulturę języka techniczno – specjalistycznego, 	
w zakresie umiejętności:	
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT) w praktyce, nauczyć wykorzystywania wiedzy teoretycznej i praktycznej w zakresie wymiany korespondencji w kierunku i sieciach radiowych zgodnie z obowiązującymi przepisami korespondencji radiowej, a także wykonywania analizy realnych i potencjalnych zagrożeń kryzysowych; nauczyć właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki bezpieczeństwa wykorzystywać w praktyce oraz w podstawowym zakresie wykorzystywać tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające procesy analizy i oceny zagrożeń, w tym technologie IT w aspekcie analizowania stosownie do zaistniałej sytuacji możliwe ścieżki (stan) nawiązywania, utrzymania i prowadzenia łączności radiowej za pomocą wybranych środków VHF (HF), nauczyć wskazywać priorytety służące do właściwej realizacji zadań związanych z kierowaniem i łącznością w systemie obronnym państwa; nauczyć wykorzystywać podstawowe metody, techniki i narzędzia badawcze do rozwiązywania problemów związanych z bezpieczeństwem i potencjalnymi zagrożeniami dla bezpieczeństwa pracy środków łączności, wskazać moż- 	

liwe drogi przeciwdziałania zagrożeniom z tej strony, a także przygotować do aktywnego uczestnictwa w różnych formach dyskusji i debatach na tematy ogólne i specjalistyczne związane z teorią i praktyką bezpieczeństwa z wykorzystaniem języka obcego zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego,

- nauczyć ich samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej

w zakresie kompetencji społecznych:

- rozwijać gotowość do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem, wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym współdziałania i pracy w kierunku radiowym (sieci radiowej) i zespołach składających się ze specjalistów łączności,
- przygotować do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką zarządzania kryzysowego,
- wskazać znaczenie rozwijania zasad etyki zawodowej, jako użytkownika sieci łączności oraz podejmowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad,

Treści kształcenia:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	-	0,5	-
2.	Kierowanie bezpieczeństwem narodowym w stanie stałej gotowości obronnej: system kierowania bezpieczeństwem państwa, organy kierowania i struktura systemu, wymagania operacyjne dotyczące łączności, system łączności na potrzeby organów kierowania w stanie stałej gotowości obronnej, łączność na środkach transportu powietrznego i lądowego, łączność współdziałania z państwami sojusznymi.	1	3	1	1,5
3.	Kierowanie bezpieczeństwem narodowym w stanach podwyższonej gotowości obronnej: system kierowania bezpieczeństwem narodowym w stanach podwyższonej gotowości obronnej, stanowiska kierowania i struktura systemu, wymagania operacyjne dotyczące łączności, system łączności na potrzeby stanowisk kierowania CSKOP (Centralne Stanowiska Kierowania Obroną Państwa), łączność na środkach transportu powietrznego i lądowego, łączność współdziałania z państwami sojusznymi.	1	3		1,5
4.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		4	6	2	3
		10		5	

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	-	1	-
2.	Przygotowanie struktur kierowania do działania w sytuacjach kryzysowych na szczeblu lokalnym: zbudowanie modelowej struktury do kierowania w stacjach kryzysowych na podstawie zadanych danych wejściowych. Konfrontacja modelu z rzeczywistą strukturą, analiza i wnioski.	1	1	0,5	1

3.	Zasady przekazywania informacji i poleceń w systemie stałych dyżurów: zbudowanie modelowej struktury monitorowania sytuacji (zakres informacji, relacje funkcjonalne, relacje poza formalne, oczekiwanie decydenta).	1	1	0,5	1
4.	Stanowisko kierowania w systemie bezpieczeństwa na poziomie powiatu: Zbudowanie modelowego stanowiska kierowania na podstawie otrzymanych danych wejściowych.	2	0,5	1	0,5
5.	Struktura sztabów dla wspomagania reagowania kryzysowego: Zdefiniowanie modelu sztabowego dla potrzeb zarządzania kryzysowego, konfrontacja modelu z rzeczywistą strukturą sztabową na wybranym przykładzie.	2	0,5	1	0,5
6.	Organizacja łączności dowodzenia i współdziałania: Dane techniczne radiostacji VHF. Budowa radiostacji VHF. Obsługa radiostacji VHF.	1	0,5	1	0,5
7.	Łączność w zarządzaniu kryzysowym: Dane techniczne radiostacji HF. Budowa radiostacji HF. Obsługa radiostacji HF	1	0,5	1	0,5
8.	Bezpieczeństwo cyberprzestrzeni w zarządzaniu kryzysowym: analiza zagrożeń dla informacji przy użyciu cyberprzestrzeni, jako jej nośnika, identyfikacja zagrożeń, przeciwdziałanie zagrożeniom skuteczności wymiany informacji w cyberprzestrzeni, zasady działania systemów CERT oraz MIL-CERT. Pokazowa praca na sprzęcie łączności. Praktyczna realizacja procedur łączności w kierunku radiowym.	3	0,5	2	0,5
9.	Organizacja łączności pomiędzy podmiotami realizującymi zadania z zakresu zarządzania kryzysowego: organizacja łączności na administrowanym terenie podczas prowadzenia działań w sytuacji kryzysowej, schemat łączności CZK z podmiotami reagowania na potrzeby zarządzania kryzysowego	2	0,5	2	0,5
10.	Kolokwium zaliczeniowe - rozliczenie prac zaliczeniowych / prezentacji, podsumowanie i ocena zajęć praktycznych.	1	-	1	-
razem zajęć praktycznych:		15	5	10	5
		20		15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	treść			
wiedza	W_01	w zaawansowanym zna stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu nauk o bezpieczeństwie, w tym organizacji podsystemu łączności stacjonarnej i ruchomej na potrzeby zarządzania kryzysowego oraz łączności radiowej i przewodowej zgodnie z przepisami korespondencji radiowej,			
	W_02	w zaawansowanym stopniu tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające praktykę bezpieczeństwa, w tym technologie IT, techniki i narzędzia sprawnej obsługi i eksploatacji urządzeń (sprzętu) łączności VHF (HF), pozwalające na samodzielne ich wykorzystanie podczas wymiany korespondencji, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów związanych z funkcjonowaniem systemów bezpieczeństwa			
	W_03	w podstawowym stopniu psychologiczne, ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne uwarunkowania procesu bezpieczeństwa w różnego rodzaju organizacjach, strukturach społecznych i systemach bezpieczeństwa oraz świadomość zachowania właściwej postawy odpowiedzialności i dbałości o wysoką kulturę języka techniczno – specjalistycznego,			
umiejętności	U_01	identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa z wykorzystaniem z wykorzystaniem różnych			

		źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT) w praktyce wiedzy teoretycznej i praktycznej w zakresie wymiany korespondencji w kierunku i sieciach radiowych zgodnie z obowiązującymi przepisami korespondencji radiowej,
	U_02	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki bezpieczeństwa wykorzystywać w praktyce w podstawowym zakresie tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające procesy analizy i oceny zagrożeń, w tym technologie IT w aspekcie analizowania stosownie do zaistniałej sytuacji możliwe ścieżki (stan) nawiązywania, utrzymania i prowadzenia łączności radiowej za pomocą wybranych środków VHF (HF),
	U_03	wykorzystywać, działając samodzielnie i w zespole, podstawowe metody, techniki i narzędzia badawcze do rozwiązywania problemów związanych z bezpieczeństwem i potencjalnymi zagrożeniami dla bezpieczeństwa pracy środków łączności, potrafi wskazać możliwe drogi przeciwdziałania zagrożeniom z tej strony, a także uczestniczy aktywnie w różnych formach dyskusji i debatach na tematy ogólne i specjalistyczne związane z teorią i praktyką bezpieczeństwa z wykorzystaniem języka obcego zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
	U_04	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej
kompetencje społeczne	K_01	uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem, wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym współdziałania i pracy w kierunku radiowym (sieci radiowej) i zespołach składających się ze specjalistów łączności,
	K_02	jest gotów do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką zarządzania kryzysowego, w tym myślenia i działania w sposób niekonwencjonalny
	K_03	przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej, jako użytkownik sieci łączności oraz podejmowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad,
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną	
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz samodzielna praca na platformie e-learningowej	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych	
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta.</p>	

	Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	60
	O2	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02,	40
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 0,6xO1 + 0,4xO2</i>			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym, aktywność na zajęciach oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej) Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie, 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, 2,0 – student nie wykonał zadania</p> <p>2) Aktywność na zajęciach Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednost-</p>			

	<p>ki metodyczne zajęć praktycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	test wiedzy w ramach kolokwium	U_01, U_02, U_03, U_04 K_01, K_02, K_03	60	
	O2	aktywność w ćwiczeniach laboratoryjnych	U_01, U_02, U_03, U_04 K_01, K_02, K_03,	20	
	O3	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02,	20	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op)= 0,6 x O1 + 0,2 x O2 + 0,2 x O3				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta na platformie e-learningowej oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Oel	praca na platformie	wszystkie efekty	-	20
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	1	80
	Op	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04 K_01, K_02, K_03	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ końcowa = 0,2\ Oel + 0,8\ \left(\frac{Ot\ x\ 2 + Op\ x\ 3}{2 + 3}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W03				
W_02	K1_W04, K1_W09				

W_03	K1_W06, K1_W12
U_01	K1_U01, K1_U02, K1_U06
U_02	K1_U03, K1_U04
U_03	K1_U04, K1_U05, K1_U13
U_04	K1_U14
K_01	K1_K02, K1_K03
K_02	K1_K05, K1_K06
K_03	K1_K08

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Sobolewski G., Majchrzak D. (red.), *Zarządzanie kryzysowe w systemie bezpieczeństwa narodowego*, Warszawa 2011
- Kitler W., *Samorząd terytorialny w obronie narodowej Rzeczypospolitej Polskiej*, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2005
- Lidwa W., Krzeszowski W., Więcek W., *Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych*, AON, Warszawa 2010
- Kasprzewski A., Rutkowski C., *Siły zbrojne w sytuacjach kryzysowych. Kryzys. Państwo w okresie kryzysu. Wojskowe aspekty sytuacji kryzysowej*, AON, Warszawa 1996
- Sienkiewicz K., *Skuteczne zarządzanie kryzysowe*, Wydawnictwo: Difin, 2015

B. Literatura uzupełniająca:

- Gryz J., Kitler W., *System reagowania kryzysowego*, Wydawnictwo Marszałek, Toruń 2007
- Nowak E., *Zarządzanie kryzysowe w sytuacjach zagrożeń niemilitarnych*, AON, Warszawa 2007
- Pietrek G., *Współdziałanie terenowych organów administracji wojskowej z organami administracji publicznej w sytuacjach kryzysowych*, Akademia Pomorska, Słupsk, 2011

C. Materiały źródłowe:

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 2004 r. w sprawie przygotowania systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym (Dz. U. z 2004 r. nr 98, poz. 978, ze zm.).
- Zarządzenie nr 9 Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 19 kwietnia 2013 r. w sprawie powołania Międzyresortowego Zespołu do spraw organizacji systemu łączności na potrzeby systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym.
- *Polityczno-Strategiczna Dyrektywa Obronna Rzeczypospolitej Polskiej* wydana postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17 lipca 2015 r. (Monitor Polski 2015, poz. 697).
- *Strategia Rozwoju Systemu Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022.*
- DECYZJA Nr 261/MON MINISTRA OBRONY NARODOWEJ z dnia 19 września 2013 r. w sprawie usprawnienia systemów komunikacji elektronicznej w resorcie obrony narodowej.

D. Przydatne strony internetowe:

- wskazane przez wykładowcę w zależności od potrzeb

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.1.17. Terroryzm międzynarodowy

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.1.17.	Terroryzm międzynarodowy	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	tak - w zakresie „obrona narodowa”	VI		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	2	1	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	10	6	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium zaliczeniowe	2	2	-	-		
• samodzielna praca na platformie e-learningowej /przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	-	-	25	24		
• studiowanie literatury	-	-	10	16		
łącznie:	15	10	35	40	50	2
<p>N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne. Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 20 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 10 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 15 godzin samodzielną pracę, a na studiach niestacjonarnych 6 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 19 godzin samodzielną pracę.</p>						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:		zajęcia praktyczne:				
• zajęcia z udziałem nauczycieli:		• zajęcia z udziałem nauczycieli:				
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja		nie dotyczy				

<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 		<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			
<p>percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielna praca na platformie w ramach wykładów z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego</p>		<p>nie dotyczy</p>			
<p>Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:</p>					
<p>Przedmioty wprowadzające:</p>		<p>Wymagania wstępne:</p>			
<p>bezpieczeństwo międzynarodowe</p>		<p>student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa międzynarodowego</p>			
<p>Cele przedmiotu:</p>					
<p>w zakresie wiedzy:</p>					
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać w zawansowanym stopniu z regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi regulującymi funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym i różnego rodzaju grupach, obowiązujących w różnego rodzaju organizacjach, instytucjach i strukturach społecznych, w tym systemach i instytucjach bezpieczeństwa, oraz ich wpływem na kreowanie środowiska bezpieczeństwa oraz zapobieganie atakom terrorystycznym zapoznać w zawansowanym stopniu z organizacją i zasadami funkcjonowania różnego rodzaju organizacji terrorystycznych, instytucji i systemów społecznych z perspektywy teorii i praktyki związanej z zagrożeniami terroryzmem oraz tradycyjnymi i nowoczesnymi metodami, technikami i narzędziami usprawniającymi praktykę bezpieczeństwa w aspekcie identyfikowania zjawisk związanych z terroryzmem i ich zwalczania zapoznać w zawansowanym stopniu z istotą procesów zarządzania bezpieczeństwem w organizacjach, instytucjach i systemach bezpieczeństwa na różnych poziomach strukturalnych i w różnych obszarach przedmiotowych związanych z zagrożeniami terroryzmem 					
<p>w zakresie umiejętności:</p>					
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów identyfikowania i właściwej interpretacji zjawisk i procesów związanych z terroryzmem międzynarodowym 					
<p>w zakresie kompetencji społecznych:</p>					
<ul style="list-style-type: none"> przygotować do wypełniania zadań w sposób fachowy i odpowiedzialny w tym podejmowania innych wyzwań i działań, w tym działań profilaktycznych na rzecz bezpieczeństwa przygotować do inicjowania i podejmowania działań na rzecz interesu publicznego przygotować do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy i innowacyjny zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz instytucji, w której znajdzie zatrudnienie, jak i zadań związanych z realizacją własnych celów życiowych, w tym rozwoju osobistego i zawodowego 					
<p>Treści kształcenia:</p>					
<p>zajęcia teoretyczne:</p>					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	0,5	-	0,5	-
2.	Terroryzm - aspekty historyczne: zarys rozwoju terroryzmu, Sykariusze i asasyni, wielki terror Rewolucji Francuskiej, terroryzm anarchistyczny, terroryzm nacjonalistyczny.	0,5	1,5	0,5	1
3.	Wybrane aspekty teoretyczne terroryzmu: pojęcie terroryzmu - wielość definicji, klasyfikacja terroryzmu, terroryzm a guerrilla, akt terroryzmu, motywacje terrorystów, cechy swoiste działalności terrorystycznej.	0,5	1,5	0,5	1
4.	Uwarunkowania działalności terrorystycznej: geopolityczne uwarunkowania działalności terrorystycznej, ideologiczne uwarunkowania działal-	0,5	1,5	0,5	1

	ności terrorystycznej, fanatyzm religijny jak źródło terroru, separatyzm jako przyczyna stosowania terroru, <i>modus operandi</i> terrorystów.				
5.	Ustawodawstwo antyterrorystyczne: polskie ustawodawstwo antyterrorystyczne, uprawnienia operacyjno-rozpoznawcze polskich służb specjalnych. Konwencje antyterrorystyczne ONZ (<i>Konwencja w sprawie przestępstw i niektórych innych czynów popełnionych na pokładzie statków powietrznych, Konwencja o zwalczaniu finansowania terroryzmu, Konwencja o terrorystycznych atakach bombowych, Międzynarodowa konwencja w sprawie zwalczania aktów terroryzmu nuklearnego, i inne</i>). Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zwalczania terroryzmu.	0,5	1,5	0,5	1
6.	Współczesne jednostki do walki z terroryzmem oraz międzynarodowa współpraca w zwalczaniu terroryzmu: amerykańskie i brytyjskie jednostki specjalne (US Navy SEALs, SIS, SS), oddziały specjalne Izraela, GSG 9 - niemiecki oddział do walki z terroryzmem, hiszpańska jednostka taktyczna Policji - GEO, francuskie GIGN, RAID. Wymiana informacji - Europol, Eurojust. Europejski koordynator ds. zwalczania terroryzmu.	-0,5	1,5	0,5	1
7.	Frakcja Czerwonej Armii. Organizacja terrorystyczna motywowana ideologicznie: ideologiczne przesłanki powstania Frakcji Czerwonej Armii, współpraca Frakcji Czerwonej Armii z innymi organizacjami terrorystycznymi funkcjonującymi w Europie Zachodniej, zbrodnie RAF.	0,5	1,5	0,5	0,5
8.	Islamskie Państwo Iraku i Lewantu jako przykład terroryzmu międzynarodowego i religijnego: globalizacja terroryzmu, obszar wpływów, ekspansja terytorialna, ideologia, cele, zasady funkcjonowania i werbowania członków, finansowanie, uzbrojenie, metody działania, osobowość terrorysty, terrorysta-samobójca, ofiary bezpośrednie i pośrednie.	0,5	1		0,5
9.	Kolokwium zaliczeniowe i podsumowanie zajęć: kolokwium zaliczeniowe, podsumowanie zajęć.	1	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		5	10	4	6
		15		10	

Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się (student):

kategoria	numer	Treść
wiedza	W_01	zna w pogłębionym stopniu zagadnienia teoretyczne związane z terroryzmem międzynarodowym
	W_02	zna w zawansowanym stopniu organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji i instytucji zaangażowanych w walkę z terroryzmem międzynarodowym
	W_03	zna i rozumie w zawansowanym stopniu istotę procesów zarządzania bezpieczeństwem w organizacjach, instytucjach i systemach bezpieczeństwa na różnych poziomach strukturalnych i w różnych obszarach przedmiotowych związanych z bezpieczeństwem w tym zagrożeniami związanymi z terroryzmem
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, wyjaśniać, interpretować prognozować zjawiska i procesy związane z terroryzmem międzynarodowym
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do wypełniania zadań w sposób fachowy i odpowiedzialny w tym podejmowania innych wyzwań i działań, w tym działań profilaktycznych na rzecz bezpieczeństwa
	K_02	jest gotów do inicjowania i podejmowania działań na rzecz interesu publicznego
	K_03	jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy i innowacyjny zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz instytucji, w której znajduje zatrudnienie, jak i zadań związanych z realizacją własnych celów życiowych, w tym rozwoju osobi-

		stego i zawodowego		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz samodzielna praca na platformie e-learningowej			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemnego z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, U_01 K_01, K_02, K_03	70
	O2	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02, K_03	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(O_t) = $0,7 \times O_1 + 0,3 \times O_2$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta na platformie e-learningowej oraz za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS			
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Ocena za zajęcia teoretyczne zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p>			

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Oel</i>	praca na platformie	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02	Nie dotyczy	20
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, U_01, W_04, K_01, K_02	2	80
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,2\ Oel + 0,8\ \left(\frac{Ot \times 2}{2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W03				
W_02	K1_W05, K1_W07				
W_03	K1_W08				
	K1_U01, K1_U03, K1_U06, K1_U08				
K_01	K1_K03, K1_K06				
K_02	K1_K04				
K_03	K1_K05				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Aleksandrowicz T., <i>Terroryzm międzynarodowy</i>, Warszawa 2008 Bolechów B., <i>Terroryzm. Aktorzy, statyści, widownie</i>, Warszawa 2010 Cockburn P., <i>Państwo islamskie</i>, Warszawa 2015 Hałuziński J., <i>Asasyni. Legendarni zabójcy w czasach krucjat</i>, Wydawnictwo elektroniczne 2016 Hołyst B., <i>Terroryzm. Tom 1 i 2</i>, Warszawa 2011 Maniszewska K., <i>Pionierzy terroryzmu europejskiego: Frakcja Czerwonej Armii</i>, Kraków 2014 Szkurłat I., <i>Terroryzm a polityka bezpieczeństwa państw Europy Zachodniej na przełomie XX i XXI wieku</i>, Słupsk 2018 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> Barnaś R., <i>Terroryzm od Assasynów do Osamy bin Ladena</i>, Warszawa 2001 Bolechów B., <i>Terroryzm w świecie podwubiegunowym</i>, Toruń 2003 Brylew M., <i>Liban. Religia, wojna, polityka</i>, Toruń 2016 Corm G., <i>Bliski Wschód w ogniu. Oblicza konfliktu 1956 – 2003</i>, Dialog 2003 Hofman B., <i>Oblicza terroryzmu</i>, Warszawa 2001 Kosta R.A., <i>Terroryzm jako zagrożenie dla bezpieczeństwa cywilizacji zachodniej w XXI wieku</i>, Toruń 2007 Krawczyk A., <i>Terroryzm ugrupowań fundamentalistycznych na obszarze Izraela w drugiej połowie XX wieku</i>, Toruń 2008 Ożarowski R., <i>Hezbollah w stosunkach międzynarodowych na Bliskim Wschodzie</i>, Gdańsk 2011 					
C. Materiały źródłowe:					
<ul style="list-style-type: none"> Dyrektywa 2005/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 października 2005 r. w sprawie przeciwdziałania korzystaniu z systemu finansowego w celu prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie zwalczania terroryzmu i zastępująca decyzję ramową Rady 2002/475/WSiSW i zmieniająca decyzję Rady 2005/671/WSiSW Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1148 z dnia 6 lipca 2016 r. w sprawie środków na rzecz wysokiego wspólnego poziomu bezpieczeństwa sieci i systemów informatycznych na terytorium Unii Konwencja sporządzona na podstawie art. K.3 Traktatu o Unii Europejskiej w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Policji (Konwencja o Europolu) sporządzona w Brukseli dnia 26 lipca 1995 r. 					

- *Konwencja w sprawie przestępstw i niektórych innych czynów popełnionych na pokładzie statków powietrznych*, podpisana w Tokio 14 września 1963 r.
- *Konwencja o zwalczaniu bezprawnego zawładnięcia statkami powietrznymi*, podpisana w Hadze 16 grudnia 1970r.
- Konwencja przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych 15 grudnia 1997 roku *o zwalczaniu terrorystycznych zamachów bombowych*
- Konwencja z 9 grudnia 1999 r. przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych *o zwalczaniu finansowania terroryzmu*
- Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. *o działaniach antyterrorystycznych* (Dz. U. poz. 904)
- Ustawa z dnia 16 listopada 2000 r. *o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowania terroryzmu* (Dz.U. z 2000 r. nr 116 poz. 1216 z póź. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 22 lipca 2016 r. *w sprawie katalogu incydentów o charakterze terrorystycznym* (Dz.U. z dnia 22 lipca 2016 r. poz. 1092)
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1727 z dnia 14 listopada 2018 r. *w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych (Eurojust) oraz zastąpienia i uchylecia decyzji Rady 2002/187/WSiSW*
- Uchwała nr 252 Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2014 r. *w sprawie "Narodowego Programu Antyterrorystycznego na lata 2015-2019"* (M.P. z 2014r. poz. 1218).

D. Przydatne strony internetowe:

- <http://www.antyterroryzm.gov.pl>
- <https://www.state.gov/j/ct/>
- <https://www.gov.uk/government/organisations/national-counter-terrorism-security-office>
- <https://www.fbi.gov/investigate/terrorism>
- <https://home.treasury.gov/>
- <https://www.dhs.gov/topic/preventing-terrorism>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.1.18. Organizacja logistyki w sytuacjach kryzysowych

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.1.18.	Organizacja logistyki w sytuacjach kryzysowych	ZO	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	tak - w zakresie „obrona narodowa”	VI		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	2	1	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	6	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	1	0,5	-	-		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	3	5		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	2	3		
• praca na platformie	-	-	5	7		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	13	8	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	5	5	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium	1	1	-	-		
• przygotowanie do kolokwium/przygotowanie case study	-	-	6	15		
• praca na platformie	-	-	9	10		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	15	10		
łącznie:	30	20	45	55	75	3

<p>Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.</p> <p>Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 11 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 14 godzin samodzielną pracę, a na studiach niestacjonarnych 8 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 17 godzin samodzielną pracę.</p>	
Metody dydaktyczne:	
zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli:
wykład informacyjny, informacja, dyskusja	wykład wprowadzający, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta:
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielna praca na platformie w ramach wykładów z pośrednim udziałem nauczycieli, przygotowanie pracy zaliczeniowej, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń laboratoryjnych, samodzielna praca na platformie w ramach ćwiczeń z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
bezpieczeństwo powszechne, prawne podstawy bezpieczeństwa, system zarządzania kryzysowego.	student zna podstawowe zagadnienia z zakresu nauk społecznych
Cele przedmiotu	
w zakresie wiedzy:	
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu organizacji logistyki w sytuacjach kryzysowych zapoznać ze strukturą i zadaniami elementów organizacyjnych logistyki w zarządzaniu kryzysowym zapoznać z podstawową literaturą i aktami prawnymi regulującymi organizację logistyki w zarządzaniu kryzysowym 	
w zakresie umiejętności:	
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć wykorzystywania wiedzy z zakresu organizacji logistyki w zarządzaniu kryzysowym na poziomie lokalnym i państwa; nauczyć wykorzystywania wiedzy z zakresu wdrażania procedur logistycznych w instytucjach realizujących zadania zarządzania kryzysowego na poziomie lokalnym i państwa; nauczyć wykorzystywania umiejętności praktycznego kierowania i wykonywania zasadniczych dokumentów wynikających z regulacji prawnych w zakresie organizacji logistyki w zarządzaniu kryzysowym; nauczyć studentów samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej 	
w zakresie kompetencji społecznych:	
<ul style="list-style-type: none"> przygotować do podejmowania krytycznej analizy i oceny treści podstawowych aktów prawnych dotyczących organizacji logistyki w zarządzaniu kryzysowym; przygotować do rozwiązywania zasadniczych problemów organizacyjnych logistyki w zarządzaniu kryzysowym w skali lokalnej i państwowej; kształtować potrzeby przestrzegania norm prawnych w zakresie organizacji logistyki w zarządzaniu kryzysowym 	

Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	-	0,5	-
2.	Logistyka cywilna, wojskowa i w sytuacjach kryzysowych: , pojęcie „logistyki”; ewolucja zadań logistycznych – od logistyki wojskowej do logistyki w sytuacjach kryzysowych; zasady sprawnego i efektywnego sterowania przepływem dostaw i usług; fazy zarządzania logistycznego, modele zarządzania logistycznego.	0,5	1,5	1	0,5
3	Logistyka w bezpieczeństwie: logistyka wojskowa a logistyka cywilna; logistyka bezpieczeństwa w administracji publicznej; logistyka w podmiotach ratowniczych; system logistyczne w wojsku; system logistyczny w Policji system logistyczny w Państwowej Straży Pożarnej.	1	1,5		0,5
4.	Potrzeby logistyczne i medyczne ludności poszkodowanej w sytuacjach kryzysowych: sposoby zabezpieczenia logistycznego w rejonach zagrożeń; ogólne uwarunkowania i zasady określania potrzeb logistycznych w sytuacjach kryzysowych; potrzeby w zakresie zaopatrzenia ludności w sytuacjach kryzysowych; rodzaje i zakres świadczenia usług logistycznych dla ludności poszkodowanej w sytuacjach kryzysowych; rodzaje i zakres świadczenia usług medycznych dla ludności poszkodowanej w sytuacjach kryzysowych .	1	3		2
5.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		4	6	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	-	1	-
2.	Organizacja i funkcjonowanie logistyki w sytuacjach kryzysowych: kryzys, sytuacja kryzysowa, zarządzanie kryzysowe – konceptualizacja pojęć; organizacja i funkcjonowanie systemu zarządzania kryzysowego w Polsce; organizacja i zasady funkcjonowania logistyczne wsparcia działań w sytuacjach kryzysowych.	2	1	1	1
3.	Organizacja i zabezpieczenie logistyczne ludności w sytuacjach kryzysowych: czynniki warunkujące organizację zabezpieczenia logistycznego ludności w sytuacjach kryzysowych; zasady zabezpieczenia logistycznego i pomocy medycznej dla ludności poszkodowanej w sytuacjach kryzysowych; potencjał wykorzystywany do zabezpieczenia logistycznego i wsparcia medycznego ludności poszkodowanej w sytuacjach kryzysowych; rodzaje procesów logistycznych i pomocy medycznej stosowane w sytuacjach kryzysowych.	3	1	2	1

4.	Procedury organizacji dostaw zaopatrzenia dla ludności poszkodowanej w sytuacjach kryzysowych: określanie potrzeb i organizacja dostaw wody; określanie potrzeb i organizacja dostaw żywności; określanie potrzeb i organizacja dostaw artykułów powszechnego użytku; określanie potrzeb i dostawa innych rodzajów zaopatrzenia niezbędnego w sytuacjach kryzysowych.	3	1	2	1
5.	Procedury organizacji usług medycznych w sytuacjach kryzysowych: ogólne zasady i istota procesu udzielania pomocy medycznej ludności poszkodowanej w sytuacjach kryzysowych; organizacja przedsięwzięć leczniczo-ewakuacyjnych; organizacja przedsięwzięć sanitarnohigienicznych; organizacja przedsięwzięć przeciwepidemicznych.	3	1	2	1
6.	Użycie jednostek wojskowych sił zbrojnych do realizacji zadań logistycznych i medycznych w sytuacjach kryzysowych: właściwości ogólne i podstawy prawne użycia oddziałów i pododdziałów wojskowych w sytuacjach kryzysowych, właściwości użycia oddziałów i pododdziałów wojskowych do dostaw zaopatrzenia oraz świadczenia usług logistycznych w sytuacjach kryzysowych, właściwości użycia oddziałów i pododdziałów wojskowych do świadczenia usług medycznych w sytuacjach kryzysowych.	2	1	1	1
7.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	-	1	-
razem zajęć praktycznych:		15	5	10	5
		20		15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	treść			
wiedza	W_01	zna w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty i zagadnienia merytoryczne z zakresu nauk o bezpieczeństwie - organizacji logistyki w sytuacjach kryzysowych			
	W_02	zna w zaawansowanym stopniu stopniu reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące funkcjonowanie i zadania elementów organizacyjnych logistyki w zarządzaniu kryzysowym			
	W_03	zna w podstawowym stopniu psychologiczne, ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne uwarunkowania procesu bezpieczeństwa i organizacji logistyki w zarządzaniu kryzysowym			
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa, wykorzystywać wiedzę z zakresu organizacji logistyki w zarządzaniu kryzysowym na poziomie lokalnym i państwa;			
	U_02	potrafi wykorzystywać wiedzę z zakresu wdrażania procedur logistycznych w instytucjach realizujących zadania zarządzania kryzysowego na poziomie lokalnym i państwa i pozwalającą na optymalizację działania instytucji bezpieczeństwa,			
	U_03	potrafi posługiwać się prawidłowo w podstawowym zakresie systemami normatywnym, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi ściśle z praktyką bezpieczeństwa, wykorzystywać umiejętności praktycznego kierowania i wykonywania zasadniczych dokumentów wynikających z regulacji prawnych w zakresie organizacji logistyki w zarządzaniu kryzysowym			
	U_04	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystywaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej			
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do podejmowania krytycznej analizy i oceny treści podstawowych aktów prawnych dotyczących organizacji logistyki w zarządzaniu kryzysowym			
	K_02	jest gotów do rozwiązywania zasadniczych problemów organizacyjnych logistyki w zarządzaniu kryzysowym w skali lokalnej i państwowej			

	K_03	jest gotów do przestrzegania norm prawnych w zakresie organizacji logistyki w zarządzaniu kryzysowym		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz samodzielna praca na platformie e-learningowej			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, K_02	40
	O2	Praca pisemna	W_01, W_02, W_02 U_04, K_01	30
	O3	Samodzielne rozwiązanie te-	W_01, W_02, W_03	30

	stów na platformie e-learningowej	U_04	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$		
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:			
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study) oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych		
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$. Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Grupowe przygotowanie i wykonanie zadania intelektualnego na zajęciach (w formie określonej przez wykładowcę) Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania, a także wkładu studenta w pracę związaną z jego przygotowaniem. Kryteria oceny: 5,0 – grupa wykonała zadanie w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie, a student miał bardzo duży wkład w jego przygotowanie i wykonanie; 4,5 – grupa wykonała zadanie w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, a student miał bardzo duży wkład w jego przygotowanie i wykonanie; 4,0 – grupa wykonała zadanie w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, a student miał raczej duży wkład w jego przygotowanie i wykonanie; 3,5 – grupa wykonała zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, a student miał raczej mały wkład w jego przygotowanie i wykonanie; 3,0 – grupa wykonała zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, przez co udział studenta w wykonaniu zadania jest nieistotny; 2,0 – grupa nie przygotowała i nie wykonała zadania lub student nie brał udziału w przygotowaniu zadania.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta.</p>		

	Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_03	40	
	O2	grupowe wykonanie zadania	U_02, U_04, K_01, K_03	30	
	O3	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_01, U_02, U_03, U_04	30	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę student na platformie e-learningowej oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Oel	praca na platformie	wszystkie efekty	-	20
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, U_04, K_01, K_02	1	80
	Op	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_03	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,2\ Oel + 0,8\ \left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W03, K1_W05, K1_W07, K1_W08				
W_02	K1_W06				
W_03	K1_W12				
U_01	K1_U01, K1_U06, K1_U08				
U_02	K1_U02				
U_03	K1_U07				
U_04	K1_U14				

K_01	K1_K01
K_02	K1_K03
K_03	K1_K08
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • Nowak E., <i>Logistyka w sytuacjach kryzysowych</i>, Warszawa 2009 • Nowak W., Nowak E., <i>Podstawy logistyki w sytuacjach kryzysowych z elementami zarządzania logistycznego</i>, Łódź – Warszawa 2009 • Nowak W., <i>Zarządzanie logistyczne w sytuacjach kryzysowych</i>, Warszawa 2013 • Sobolewski G., Majchrzak D. (red.), <i>Zarządzanie kryzysowe w systemie bezpieczeństwa narodowego</i>, Warszawa 2011 • Szymonik A., <i>Logistyka w bezpieczeństwie</i>, Warszawa 2010 • Bozarth C., Handfield R. B., <i>Wprowadzenie do zarządzania operacjami i łańcuchem dostaw, Kompletny podręcznik logistyki i zarządzania dostawami</i>, Gliwice 2007 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Sobolewski G., Majchrzak D. (red.), <i>Zarządzanie kryzysowe w systemie bezpieczeństwa narodowego</i>, Warszawa 2011 • Kitler W., <i>Samorząd terytorialny w obronie narodowej Rzeczypospolitej Polskiej</i>, Warszawa 2005 • Gryz J., Kitler W. (red.), <i>System reagowania kryzysowego</i>, Toruń 2007 • Sienkiewicz P., Świeboda H., Wieleba R., Żwirek K., <i>Model regionalnego inteligentnego systemu wspomagania decyzji o użyciu zasobów logistycznych ratownictwa</i>. Konferencja naukowa: Infrastruktura bezpieczeństwa publicznego wyzwania cywilizacyjne-ogólnokrajowe i lokalne, 23 kwietnia, Płońsk 2010 • Kitler W., Skrabacz A., <i>Bezpieczeństwo ludności cywilnej. Pojęcie, organizacja i zadania w czasie pokoju, kryzysu i wojny</i>, Warszawa 2010 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym • Ustawa z 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • https://docplayer.pl/1218526-Logistyka-w-sytuacjach-kryzysowych-pojecie-i-zadania-logistyki-cywilnej.html 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.1.19. Obrona przed bronią masowego rażenia

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
Kod	nazwa					
S.1.19.	Obrona przed bronią masowego rażenia	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	tak - w zakresie „obrona narodowa”	VI		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	2	0,5	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	6	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	1	1	-	-		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	5		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	5	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia wprowadzające	0,5	0,5	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	14	9	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	5	5	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium	0,5	0,5	-	-		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	10	10		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• przygotowanie do ćwiczeń, kolokwium i egzaminu/praca na platformie	-	-	15	20		
łącznie:	30	20	45	55	75	3

<p>Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.</p> <p>Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 11 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 14 godziny obejmujące samodzielną pracę, a na studiach niestacjonarnych 8 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 17 godzin samodzielną pracę.</p>	
Metody dydaktyczne:	
zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli:
wykład informacyjny, informacja, dyskusja	wykład wprowadzający, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta:
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielna praca na platformie w ramach wykładów z pośrednim udziałem nauczycieli, przygotowanie pracy zaliczeniowej, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń, przygotowanie pracy zaliczeniowej, samodzielna praca na platformie w ramach ćwiczeń z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
geograficzne systemy informacji przestrzennej	student zna podstawowe zagadnienia związane z wykorzystaniem map elektronicznych
Cele przedmiotu:	
w zakresie wiedzy:	
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu charakterystyki broni masowego rażenia i rażących czynników jej działania zapoznać ich z teoretycznymi i praktycznymi aspektami przedsięwzięć realizowanych w ramach obrony przed bronią masowego rażenia, w tym ochrony ludności przed skutkami jej działania zapoznać ich z przepisami prawa, normami i zasadami związanymi z kwestiami posiadania i użycia broni masowej zagłady zapoznać ich z dylematami współczesnej cywilizacji związanymi z wyzwaniem i zagrożeniami wynikającymi z możliwości użycia broni masowej zagłady przez podmioty państwowe i pozapaństwowe 	
w zakresie umiejętności:	
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane z bronią masowej zagłady i zasadami ochrony przed czynnikami jej rażenia nauczyć ich krytycznego korzystania z literatury i innych materiałów źródłowych pozwalających na analizę zjawisk i procesów wpisujących się merytorycznie w problematykę obrony przed bronią masowego rażenia nauczyć ich wykorzystywać w praktyce w podstawowym zakresie tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające procesy analizy i oceny zagrożeń związanych z bronią masowego rażenia nauczyć ich posługiwania podstawowymi przepisami prawa krajowego i międzynarodowego obejmującego problematykę broni masowego rażenia nauczyć ich przygotowania w języku polskim prac pisemnych obejmujących problematykę broni masowego rażenia i zasad ochrony przed czynnikami jej rażącego działania nauczyć ich samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej 	
w zakresie kompetencji społecznych:	
<ul style="list-style-type: none"> uczyć studentów sposobu krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę obrony przed bronią masowego rażenia wskazać studentom jakie jest znaczenie wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznaw- 	

czych i praktycznych dotyczących obrony przed bronią masowego rażenia					
Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	-	0,5	-
2.	Broń masowego rażenia jako czynnik zagrożenia bezpieczeństwa: pojęcie i klasyfikacja broni masowego rażenia; broń masowego rażenia jako czynnik zagrożenia globalnego środowiska bezpieczeństwa; megaterroryzm – terroryzm z wykorzystaniem broni masowego rażenia; działania na rzecz nieprolifracji broni masowej zagłady; obrona przed bronią masowego rażenia.	0,5	1,5	0,5	1
3.	Ogólna charakterystyka broni jądrowej: rys historyczny; pojęcie i klasyfikacja broni jądrowej; rodzaje wybuchów jądrowych; czynniki rażenia broni jądrowej; skutki użycia broni jądrowej; broń radiologiczna; skażenia promieniotwórcze w wyniku awarii elektrowni jądrowych; działania na rzecz nieprolifracji broni jądrowej.	0,5	1,5		1
4.	Ogólna charakterystyka broni chemicznej i toksycznych środków przemysłowych: rys historyczny; pojęcie i klasyfikacja bojowych środków chemicznych; czynniki rażącego działania bojowych środków toksycznych; skutki użycia broni chemicznej; toksyczne środki przemysłowe jako czynnik zagrożenia; skażenia w wyniku awarii zakładów przemysłu chemicznego; działania na rzecz nieprolifracji broni chemicznej.	0,5	1,5		0,5
5.	Ogólna charakterystyka broni biologicznej: rys historyczny; pojęcie broni biologicznej i klasyfikacja środków biologicznych; czynniki rażącego działania środków biologicznych; skutki użycia broni biologicznej: pandemie, epidemie; epifitozy i epizootie; działania na rzecz nieprolifracji broni biologicznej.	0,5	1,5		0,5
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	-	1	-
razem zajęć teoretycznych:		4	6	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	0,5	-	0,5	-
2.	Wykrywanie, identyfikowanie i monitoring skutków użycia broni masowego rażenia: pojęcie i zasadnicze przedsięwzięcia obrony przed bronią masowego rażenia; wykrywanie uderzeń bronią masowego rażenia; identyfikacja i monitoring skażeń; sprzęt i środki do wykrywania skażeń; wykrywanie skażeń promieniotwórczych przy użyciu typowych detektorów.	4	1	2	1
3.	Ostrzeganie, alarmowanie i meldowanie o skażeniach: Krajowy System Wykrywania Skażeń i Alarmowania; sygnały powszechnego ostrzegania i alarmowania oraz zasady postępowania po ich ogłoszeniu alarmów; obieg informacji i meldunków w systemie wykrywania i alarmowania; zasady	4	1	2	1

	formatowania meldunków NBC; rodzaje oraz zasady formatowania meldunków meteorologicznych; prognozowanie skażeń i przedstawienie prognozy na mapie, po zdarzeniach typu ROTA, chemicznych i promieniotwórczych, odczytywanie meldunków meteorologicznych, sporządzanie meldunków NBC ROTA, NBC CHEM.				
4.	Ochrona przed skażeniami i innymi skutkami użycia broni masowej zagłady: ogólne zasady ochrony przed skutkami użycia broni masowej zagłady; indywidualne środki ochrony przed skażeniami i zasady ich użycia (maski filtracyjne i izolacyjne, odzież ochronna); zbiorowe środki ochrony przed skażeniami i zasady ich użycia (schrony i ukrycia).	2	1	2	1
5.	Ograniczanie zagrożenia skażeniami: działania w zakresie ograniczania skutków użycia broni masowej zagłady; unikanie skażeń; kontrola rozprzestrzeniania się skażeń; likwidacja skażeń; przygotowanie mieszkania (pokoju piwnicy), budynków gospodarczych do ochrony przed skażeniami; zasady zabezpieczenia żywności, wody, płodów rolnych i pasz oraz zwierząt przed skażeniami.	2	1	1,5	1
6.	Medyczne aspekty ochrony przed skutkami użycia broni masowej zagłady: zabezpieczenie medyczne wojsk i ludności – pojęcie i istota; przedsięwzięcia medyczne związane z działaniami w warunkach użycia broni masowej zagłady; profilaktyka medyczna; leczenie porażonych; zasady ewakuacji osób z terenów skażonych; znaczenie pierwszej pomocy medycznej.	2	1	1,5	1
7.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	0,5	-	0,5	-
razem zajęć praktycznych:		15	5	10	5
		20	15		
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20		
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	Treść			
wiedza	W_01	zna podstawowe pojęcia, fakty i zagadnienia merytoryczne z zakresu charakterystyki broni masowego rażenia i rażących czynników jej działania			
	W_02	zna teoretyczne i praktyczne aspekty przedsięwzięć realizowanych w ramach obrony przed bronią masowego rażenia, w tym ochrony ludności przed skutkami jej działania			
	W_03	zna przepisy prawa, normy i zasady związane z kwestiami posiadania i użycia broni masowej zagłady, w tym działania podejmowane na rzecz jej nieprolifracji			
	W_04	zna dylematy współczesnej cywilizacji związane z wyzwaniem i zagrożeniami wynikającymi z możliwości użycia broni masowej zagłady przez podmioty państwowe i poza-państwowe			
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane z bronią masowej zagłady i zasadami ochrony przed czynnikami jej rażenia			
	U_02	potrafi w sposób krytyczny korzystać z literatury i innych materiałów źródłowych pozwalających na analizę zjawisk i procesów wpisujących się merytorycznie w problematykę obrony przed bronią masowego rażenia			
	U_03	potrafi wykorzystywać w praktyce w podstawowym zakresie tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające procesy analizy i oceny zagrożeń związanych z bronią masowego rażenia			
	U_04	potrafi posługiwać się podstawowymi przepisami prawa krajowego i międzynarodowego obejmującego problematykę broni masowego rażenia			
	U_05	potrafi przygotować w języku polskim pracę pisemną obejmującą problematykę broni masowego rażenia i zasad ochrony przed czynnikami jej rażącego działania			

	U_06	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej		
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę obrony przed bronią masowego rażenia		
	K_02	jest gotów do uznania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących obrony przed bronią masowego rażenia		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	egzamin			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych, za egzamin oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %

uczenia się:	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, W_04, K_01	40
	O2	Praca pisemna	W_03, W_04, U_04, U_05, K_02	30
	O3	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, W_04, U_06	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3</i>			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: <i>Ocena końcowa=(O1 +O2+O3)/3.</i> Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi;</p>			

	3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	<i>O1</i>	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	W_02, W_03, W_04, U_01, U_04, K_01,	40	
	<i>O2</i>	Praca pisemna	U_02, U_03, U_04, U_05, K_02	30	
	<i>O3</i>	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_01, U_02, U_04, U_06	30	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4 \times O1 + 0,3 \times O2 + 0,3 \times O3$				
sposób zaliczenia i forma egzaminu:					
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru				
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie e-learningowej				
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	<i>Ot</i>	test pisemny	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = Ot$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę student na platformie e-learningowej, egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Oel</i>	praca na platformie	wszystkie efekty	-	20
	<i>Oe</i>	egzamin	wszystkie efekty	-	40
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, W_04, U_04, U_05, U_06, K_01, K_02	1	40
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	W_02, W_03, W_04, U_01, U_02, U_03, U_04,	2	

		U_05, U_06, K_01, K_02	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,2\ Oe1 + 0,4\ Oe + 0,4\ \left(\frac{O_t \times 1 + O_p \times 2}{1 + 2}\right)$		
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:			
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku		
W_01	K1_W01		
W_02	K1_W03, K1_W05, K1_W07		
W_03	K1_W06		
W_04	K1_W11, K1_W12		
U_01	K1_U01, K1_U02		
U_02	K1_U03		
U_03	K1_U04, K1_U05, K1_U06		
U_04	K1_U07		
U_05	K1_U08, K1_U09		
U_06	K1_U10, K1_U14		
K_01	K1_K01		
K_02	K1_K02		
Wykaz literatury:			
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):			
<ul style="list-style-type: none"> • 1000 słów o chemii i broni chemicznej, praca zbiorowa pod red. Z. Witkiewicza, Warszawa 1987. • Croddy E., <i>Broń chemiczna i biologiczna. Raport dla obywatela</i>, Warszawa 2003. • Gawliczek P., <i>Terroryzm z wykorzystaniem broni masowego rażenia (megaterroryzm) jako zagrożenie asymetryczne. Formy przeciwdziałania</i>, Warszawa 2007. • Krauze M., Nowak I., <i>Broń chemiczna</i>, Warszawa 1984. • Kubowski J., <i>Broń jądrowa. Fizyka. Budowa. Działanie. Skutki. Historia</i>, Warszawa 2008. • Michailiuk B., <i>Broń biologiczna</i>, Warszawa 2004. 			
B. Literatura uzupełniająca:			
<ul style="list-style-type: none"> • Chomiczewski K., Kocik J., Szkoła M.T., <i>Bioterroryzm. Zasady postępowania lekarskiego</i>, Warszawa 2002. • Durys P., <i>Broń chemiczna. Działania na rzecz zakazu i eliminacji</i>, Warszawa 2009. • Kęпка P., <i>Bioterroryzm. Polska wobec użycia broni biologicznej</i>, Warszawa 2009. • Madej M., <i>Zagrożenia asymetryczne bezpieczeństwa państw obszaru transatlantyckiego</i>, Warszawa 2007. • Pawłowski J., <i>System przeciwdziałania rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia</i>, Warszawa 2008. • Szyszka K., <i>Bojowe środki trujące</i>, Wrocław 1996. • <i>Terroryzm a broń masowego rażenia. Diagnoza, poglądy, wnioski</i>, Zeszyty Naukowe AON, 2003, numer specjalny 1(50)A. 			
C. Materiały źródłowe:			
<ul style="list-style-type: none"> • <i>A secure Europe in a better World. European security strategy</i>, Brussels, 12 December 2003. • Metodyka oceny skażeń ATP-45D • <i>Konwencja o zakazie prowadzenia badań, produkcji, składowania i użycia broni chemicznej oraz o zniszczeniu jej zapasów</i>, Studia i Materiały MON, nr 20, Warszawa 1995. • <i>Obrona przed bronią masowego rażenia w operacjach połączonych</i>, (DD/3.8), MON, Warszawa 2005. • <i>Obrona wojsk przed bronią neutronową. Podręcznik</i>, MON, Warszawa 1980. 			
D. Przydatne strony internetowe:			
<ul style="list-style-type: none"> • https://www.bbn.gov.pl/ 			
Kontakt:			

osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.1.20. Komunikowanie społeczne w zarządzaniu kryzysowym

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.1.20.	Komunikowanie społeczne w zarządzaniu kryzysowym	Zo	3			
Kierunek studiów:	Bezpieczeństwo narodowe					
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	tak - w zakresie „obrona narodowa”	V		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				razem	liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)			
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	2	1	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	6	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	1	0,5	-	-		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	5		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	5	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	10	10	40	40	50	2
• ćwiczenia wprowadzające	1	1				
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	8	4				
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej		4				
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium	1	1				
• przygotowanie do kolokwium/przygotowanie case study/praca na platformie			40	40		
łącznie:	20	15	55	60	75	3
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonar-						

nych 6 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 19 godzin samodzielnej pracą, a na studiach niestacjonarnych 7 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 18 godzin samodzielnej pracą.	
Metody dydaktyczne:	
zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli:
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja	ćwiczenia warsztatowe: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta:
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie prezentacji, przygotowanie do wyznaczonych zadań grupowych i indywidualnych, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
system zarządzania kryzysowego, kierowanie i łączność w zarządzaniu kryzysowym	brak
Cele przedmiotu:	
w zakresie wiedzy:	
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać w zaawansowanym stopniu z podstawowymi pojęciami, faktami i zjawiskami funkcjonującymi w komunikowaniu społecznym w sytuacjach kryzysowych zapoznać w zaawansowanym stopniu z regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi, które bezpośrednio odnoszą się do komunikacji zapoznać w podstawowym stopniu z aktualnymi dylematami współczesnej cywilizacji, które wynikają z komunikowania, etyką mediów, wyzwaniem i zagrożeniami zarówno ze strony mediów komercyjnych i państwowych, nowymi kanałami komunikacyjnymi zapoznać w podstawowym stopniu z uwarunkowaniami psychologicznymi, ekonomicznymi, społecznymi, prawnymi, etycznymi, moralnymi i prakseologicznymi komunikowania społecznego 	
w zakresie umiejętności:	
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe procesy zachodzące podczas komunikowania społecznego w sytuacjach kryzysowych oraz nauczyć wykorzystania różnych źródeł wiedzy, metod i technik oraz narzędzi badawczych w komunikowaniu oraz rozwiązywaniu problemów naukowych z tym związanych nauczyć prognozować i modelować oraz prognozować skutki związane z komunikowaniem społecznym w sytuacjach kryzysowych nauczyć prawidłowego posługiwania się regułami, normami i zasadami etycznymi i moralnymi, które wpływają na komunikację nauczyć ich samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej 	
w zakresie kompetencji społecznych:	
<ul style="list-style-type: none"> przygotować do wypełniania zadań zawodowych oraz inicjowania i podejmowania działań związanych z realizacją zadań na rzecz interesu publicznego przygotować do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych i przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej 	
Treści kształcenia:	

zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	-	0,5	-
2.	Media w sytuacjach kryzysowych: polityka informacyjna mediów, środki masowego przekazu jako źródło informacji, proces komunikowania masowego, konferencja prasowa jako źródło prezentacji informacji w sytuacji kryzysowej, Internet i jego rola w sytuacjach kryzysowych, rola dziennikarzy i reporterów.	1	2	1	1
3.	Wybrane modele komunikacyjne w negocjacjach kryzysowych: charakterystyka wybranych modeli negocjacyjnych w sytuacjach kryzysowych, model „odchodząc od nie” model S.A.F.E. model STEPS model P.H. Gullivera	0,5	2		1
4.	Media a edukacja w zarządzaniu kryzysowym: stopnie alarmowe, sytuacje kryzysowe – okoliczność atrakcyjna dla mediów, Centrum Zarządzania Kryzysowego – komunikaty, teoria edukacji społecznej, edukacja medialna, kampanie społeczne, rola mediów dotyczącą informowania o zagrożeniach	0,5	2		1
5.	Kolokwium zaliczeniowe: kolokwium pisemne, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		4	6	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	-	1	1
2.	Procedury realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego w aspekcie komunikacji i informowania w sytuacjach kryzysowych: organizacja łączności, organizacja systemu monitorowania zagrożeń, ostrzegania i alarmowania, zasady informowania ludności o zagrożeniach i sposobach postępowania na wypadek zagrożeń	1	-	1	1
3.	Etyka mediów i socjotechniki: normy etyczne funkcjonowania mediów, kodeks etyki dziennikarskiej, realizacja norm w praktyce wyzwania i zagrożenia oraz przeszkody, media komercyjne i publiczne. Manipulacja, pozytywne i negatywne zastosowanie reguł i narzędzi socjotechnicznych, praktyczne przykłady z obserwacji współczesnych form manipulacji, fałszowanie i presja ze strony świata mediów.	2	-	1	1
4.	Przygotowanie komunikatu: stworzenie komunikatu dotyczącego sytuacji kryzysowych, przygotowanie wypowiedzi, zapis wypowiedzi w formie filmu, omówienie nagranych materiałów.	2	-	1	1
5.	Przygotowanie planu komunikacji kryzysowej: wskazanie źródła informacji, określenie odpowiedzialności za wyszczególnione zadania, identyfikacja środków przekazu, określenie środków przekazu, przygotowanie awaryjnych zasad komunikowania wewnątrz i na zewnątrz	3	-	1	1
6.	Zajęcia podsumowujące: omówienie wyników, wystawienie ocen końco-	1	-	1	-

	wych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.				
	razem zajęć praktycznych:	10	-	6	4
	łącznie:	10		10	
	łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	20		15	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	treść			
wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska związane z komunikowaniem społecznym w sytuacjach kryzysowych i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa, różnego rodzaju podmioty personalne i strukturalne i ich wzajemne relacje w różnych układach społecznych związane z komunikowaniem społecznym w sytuacjach kryzysowych			
	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne, a także organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy komunikowania społecznego w sytuacjach kryzysowych			
	W_03	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające praktykę bezpieczeństwa, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację procesów monitoringu, wykrywania i analizy zagrożeń, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów związanych z komunikowaniem społecznym w sytuacjach kryzysowych			
	W_04	zna i rozumie w podstawowym stopniu dylematy współczesnej cywilizacji i związane z jej rozwojem wyzwania i zagrożenia związane z komunikowaniem społecznym w sytuacjach kryzysowych oraz w podstawowym stopniu zna i rozumie psychologiczne, ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne uwarunkowania procesu komunikowania społecznego w sytuacjach kryzysowych			
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z komunikowaniem społecznym w sytuacjach kryzysowych z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie studiów podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy oraz właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem komunikowania społecznego w sytuacjach kryzysowych			
	U_02	potrafi wykorzystywać podstawowe metody, techniki i narzędzia badawcze do rozwiązywania problemów naukowych związanych z komunikowaniem społecznym w sytuacjach kryzysowych, prognozować i modelować, a także przewidywać skutki podstawowych procesów i zjawisk stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa powiązanych w komunikowaniem społecznym w sytuacjach kryzysowych			
	U_03	potrafi posługiwać się prawidłowo w podstawowym zakresie systemami normatywnym, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi ściśle z praktyką komunikowania społecznego w sytuacjach kryzysowych oraz posługiwać się swobodnie podstawowymi pojęciami, faktami i różnymi informacjami o charakterze specjalistycznym w trakcie komunikowania się ze specjalistami z zakresu komunikacji społecznej			
	U_04	potrafi przygotować wystąpienie ustne w sprawach związanych z komunikowaniem społecznym w sytuacjach kryzysowych w języku polskim, takie jak np. komunikat, informacja dla prasy, oświadczenie, referat, prezentacja multimedialna			
	U_05	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej			

kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego związanych z komunikacją społeczną w sytuacjach kryzysowych		
	K_02	jest gotów do inicjowania i podejmowania działań na rzecz interesu publicznego z zakresu komunikowania społecznego w sytuacjach kryzysowych		
	K_03	jest gotów do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką bezpieczeństwa budującego etos zawodu, który wykonuje oraz przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz podejmowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych, a także pozytywnej oceny za samodzielną pracę na platformie e-learningowej			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	70
	O2	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$O_t = 0,7 \times O_1 + 0,3 \times O_2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z zadania grupowego, zadania indywidualnego, a także samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Grupowe przygotowanie i wykonanie zadania intelektualnego na zajęciach - przygotowanie planu komunikacji kryzysowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania, a także wkładu studenta w pracę związaną z jego przygotowaniem. Kryteria oceny: 5,0 – grupa wykonała zadanie w formie określonej przez wykładowcę,</p>			

jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie, a student miał bardzo duży wkład w jego przygotowanie i wykonanie, 4,5 –grupa wykonała zadanie w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, a student miał bardzo duży wkład w jego przygotowanie i wykonanie, 4,0 –grupa wykonała zadanie w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, a student miał raczej duży wkład w jego przygotowanie i wykonanie, 3,5 – grupa wykonała zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, a student miał raczej mały wkład w jego przygotowanie i wykonanie, 3,0 –grupa wykonała zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, przez co udział studenta w wykonaniu zadania jest nieistotny, 2,0 – grupa nie przygotowała i nie wykonała zadania lub student nie brał udziału w przygotowaniu zadania.

- 2) Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach (przygotowanie komunikatu):

Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania.

Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie, 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, 2,0 – student nie wykonał zadania.

- 3) Wykonanie pracy zaliczeniowej - przygotowanie prezentacji multimedialnej

Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy.

Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny; 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie wykonał zadania zaliczeniowego.

- 4) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jed-

	<p>nostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	zadanie grupowe	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	25	
	O2	zadanie indywidualne	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	30	
	O3	prezentacja multimedialna	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02	25	
	O4	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, U_05, K_01, K_02	20	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa\ z\ zaj\ę\c\ praktycznych\ (Op) = 0,25 \times O1 + 0,3 \times O2 + 0,25 \times O3 + 0,2 \times O4$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta na platformie e-learningowej oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Ot	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, K_01, K_02	1	90
	Op	Zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	2	
	Oel	Praca na platformie	wszystkie efekty	-	10
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,1\ Oel + 0,9\left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W05				
W_02	K1_W06, K1_W07				

W_03	K1_W09
W_04	K1_W11, K1_W12
U_01	K1_U01, K1_U02, K1_U03
U_02	K1_U05, K1_U06
U_03	K1_U07, K1_U08
U_04	K1_U10
U_05	K1_U14
K_01	K1_K03
K_02	K1_K04
K_03	K1_K06, K1_K08

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

- Anthonissen P. F., *Komunikacja kryzysowa*, Oficyna Wolters Kluwer, Warszawa 2010.
- Czarnecki P., *Etyka mediów*, Wydawnictwo Difin, Warszawa 2008.
- Goban-Klas T., *Media i komunikowanie masowe. Teorie i analizy prasy, radia, telewizji i Internetu*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008.
- Grocki R., *Zarządzanie kryzysowe. Dobre praktyki*, Difin, Warszawa 2012.

B. Literatura uzupełniająca:

- Karwat M., *Podstawy socjotechniki: dla politologów, polityków i nie tylko*, Difin 2014.
- *Narodowy Program Ochrony Infrastruktury Krytycznej*, Rządowe Centrum Bezpieczeństwa, 2013.
- Winkin Y., *Antropologia komunikacji. Od teorii do badań terenowych*, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2007.

C. Materiały źródłowe:

- Ustawa z 24 stycznia 1984 r. *Prawo prasowe*, t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1914.
- Ustawa z 26 stycznia 2007 r. *o zarządzaniu kryzysowym*, t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1401 z późn. zm.
- *Księga Komunikacji Kryzysowej 2017*

D. Przydatne strony internetowe:

- <http://rcb.gov.pl>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.1.21. Zarządzanie kryzysowe w warunkach zagrożeń militarnych

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.1.21.	Zarządzanie kryzysowe w warunkach zagrożeń militarnych	E	4			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo Narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	tak - w zakresie „obrona narodowa”	VI		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	10	15	25	1
• zajęcia wprowadzające	0,5	0,5	-	-		
• konwersatoria z bezpośrednim udziałem nauczycieli	3,5	3	-	-		
• konwersatoria z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	10	6	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	1	0,5	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	3	10		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	7	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	30	20	45	55	75	3
• ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	18	13	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	10	5	-	-		
• praca zaliczeniowa – zadanie	1	1	-	-		
• przygotowanie do ćwiczeń umiejętności praktycznych/praca z literaturą przedmiotu/ praca na platformie e-learningowej	-	-	25	34		
• przygotowanie się do pracy zaliczeniowej i egzaminu	-	-	20	21		
łącznie:	45	30	55	70	100	4
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niesta-						

<p>cjonarne.</p> <p>Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 50 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 20 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 30 godzin samodzielnej pracę, a na studiach niestacjonarnych 11 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 39 godzin samodzielnej pracę.</p>	
Metody dydaktyczne:	
zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli:
konwersatorium informacyjne, problemowe, informacja, dyskusja	ćwiczenia umiejętności praktycznych: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta:
percepcja treści konwersatoriów, sporządzanie notatek, praca z literaturą przedmiotu, przygotowanie do kolokwium	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, praca z literaturą przedmiotu, przygotowanie do ćwiczeń umiejętności praktycznych i pracy zaliczeniowej - zadania
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
teoria bezpieczeństwa, bezpieczeństwo państwa. system obronny RP	student zna podstawowe zagadnienia z zakresu teoretycznych podstaw bezpieczeństwa narodowego
Cele przedmiotu:	
w zakresie wiedzy:	
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać z podstawowymi pojęciami, faktami, obiektami i zjawiskami z zakresu nauk o zarządzaniu kryzysowym oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych z obszarów nauk społecznych i humanistycznych, związanych ściśle z teorią i praktyką zarządzania kryzysowego w państwie i w układzie międzynarodowym, zapoznać z metodologią badań stosowaną w naukach o obronności, jej relacjami w stosunku do metodologii badań społecznych, a także metodami, technikami i narzędziami badawczymi służącymi do rozwiązywania prostych problemów naukowych związanych z zarządzaniem kryzysowym i jego zagrożeniami, jak również możliwościami ich wykorzystania do rozwiązywania typowych problemów praktycznych, a także dylematami współczesnej cywilizacji i związanej z jej rozwojem wyzwaniami i zagrożeniami, oraz ich wpływie na teorię i praktykę zarządzania kryzysowego, zapoznać z organizacją i zasadami funkcjonowania zarządzania kryzysowego i systemu reagowania w Unii Europejskiej i Pakcie Północnoatlantyckim oraz z funkcjonowaniem systemu zarządzania kryzysowego resortu obrony narodowej w sytuacjach zagrożeń militarnych, 	
w zakresie umiejętności:	
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką zarządzania kryzysowego z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia oraz wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie studiów podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych, nauczyć właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki zarządzania kryzysowego w zagrożeniach militarnych oraz prognozować i modelować, a także przewidywać skutki podstawowych procesów i zjawisk stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa we wszystkich jego wymiarach, nauczyć wykorzystywać podstawowe metody, techniki i narzędzia badawcze do rozwiązywania problemów naukowych związanych z zarządzaniem kryzysowym, a także do rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów praktycznych oraz prognozować i modelować, a także przewidywać skutki podstawowych procesów i zjawisk stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa wewnętrznego w wymiarze obronnym, nauczyć ich samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej 	

w zakresie kompetencji społecznych:					
<ul style="list-style-type: none"> wykształcić gotowość do wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego, w tym działań profilaktycznych związanych z bezpieczeństwem, wykształcić gotowość do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej, 					
Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	0,5	-	0,5	-
2.	Aspekty prawne zarządzania kryzysowego: polityka bezpieczeństwa państwa w obszarze ZK, system prawny ZK, struktury państwa i ich rola w ZK.	0,5	1,5	0,5	1
3.	Miejsce i rola zarządzania kryzysowego w systemie bezpieczeństwa narodowego RP: strategia bezpieczeństwa narodowego RP i jej ewolucja, ewolucja postrzegania ZK w kontekście bezpieczeństwa narodowego, zarządzanie kryzysowe w nowym środowisku bezpieczeństwa.	0,5	1,5	0,5	0,5
4.	Przygotowania obronne państwa a zarządzanie kryzysowe – kierunki integracji: przygotowanie obronne – ujęcie teoretyczne, przygotowanie obronne – rola administracji publicznej, zarządzanie kryzysowe – podstawy prawne, relacje pomiędzy ZK a PO	0,5	1,5	0,5	0,5
5.	Ochrona ludności w warunkach zagrożeń militarnych: podstawy prawne ochrony ludności cywilnej w konflikcie zbrojnym, ochrona ludności - zadania państwa, administracja publiczna w misji ochrony ludności, wyspecjalizowane agendy państwa do ochrony ludności.	0,5	1,5	0,5	1
6.	Zagrożenia bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego: identyfikacja i proces oceny zagrożeń militarnych, źródła zagrożeń militarnych, formy zagrożeń militarnych, określenie poziomu zagrożenia, zagrożenia wojenne.	0,5	1		1
7.	Zarządzanie kryzysowe w Unii Europejskiej: identyfikacja zagrożeń i przeciwdziałanie nim, operacje zarządzania kryzysowego w ramach WPBiO, EU Conflict Early Warning System, Global Conflict Risk Scan (zagrożenia polityczne, bezpieczeństwa, społeczne, ekonomiczne, środowiskowo-geograficzne), Europejskie Centrum Doskonalenia w dziedzinie zwalczania zagrożeń hybrydowych, Europejska Służba Działań Zewnętrznych	0,5	1,5	0,5	1
8.	Zarządzanie kryzysowe Sojuszu Północnoatlantyckiego w wymiarze międzynarodowym: geneza rozwiązywania sytuacji kryzysowych na świecie (<i>NATO Precautionary System</i>), prawne uwarunkowania systemu zarządzania kryzysowego, współpraca Sojuszu Północnoatlantyckiego z innymi organizacjami międzynarodowymi (UE, OBWE, ONZ, RE), strategiczny kontekst operacji reagowania kryzysowego, znaczenie operacji reagowania kryzysowego.	0,5	1,5	0,5	1
9.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		5	10	4	6
		15		10	

zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	-	1	-
2.	Interpretacja sytuacji kryzysowych i kryzysu: pojęcie kryzysu, pojęcie sytuacji kryzysowej, relacje pomiędzy kryzysem, a sytuacją kryzysową, prawne definicje sytuacji kryzysowej, źródła sytuacji kryzysowych.	1	0,5	1	0,5
3.	Obszary kryzysowe: monitorowanie, identyfikacja obszarów kryzysowych, analiza rozwoju sytuacji kryzysowych, wymiana danych, ocena ryzyka, analizy wywiadowcze (RP, NATO i UE).	1	0,5	1	0,5
4.	Istota procesu zarządzania kryzysowego i jego systemowe ujęcie: proces zarządzania kryzysowego i jego elementy, pojęcie systemów, definiowanie systemu zarządzania kryzysowego, elementy systemu ZK, organizacja systemu ZK, funkcje i cele systemu ZK, identyfikowanie systemu ZK w Rzeczypospolitej Polskiej, analiza i wnioski.	1	1	1	0,5
5.	Organizacja i funkcjonowanie systemu zarządzania kryzysowego resortu obrony narodowej w sytuacjach zagrożeń militarnych: podstawy prawne funkcjonowania resortu ON, struktura organizacyjna resoru ON, zadania i funkcje komórek organizacyjnych resoru ON w systemie zarządzania kryzysowego, zadania i funkcje rządowej administracji niezespołonej resortu ON.	1	1	1	0,5
6.	Prawne aspekty zarządzania Siłami Zbrojnymi RP w sytuacjach kryzysowych: operacje reagowania kryzysowego w koncepcji bezpieczeństwa Polski, struktura organizacyjna SZ RP, struktura dowodzenia SZ RP, prawne aspekty udziału Wojska Polskiego w operacjach reagowania kryzysowego UE, NATO, podstawy prawne pozamilitarnego użycia SZ RP.	2	1	1	0,5
7.	Planowanie i realizacja użycia Sił Zbrojnych RP w procesie zarządzania kryzysowego: proces planowania obronnego w państwie, kompetencje organów AP w procesie planowania obronnego, planowanie użycia SZ RP w procesie zarządzania kryzysowego, procedury uruchomienia planów użycia SZ RP w zarządzaniu kryzysowym, kierowanie, dowodzenia SZ RP w procesie zarządzania kryzysowego, wsparcia administracji publicznej (AP) i społeczeństwa.	1	1	1	0,5
8.	Struktura systemu reagowania kryzysowego Unii Europejskiej: pojęcie i istota reagowania kryzysowego, instytucje reagowania kryzysowego, instrumenty reagowania kryzysowego, podstawy normatywne reagowania kryzysowego	2	1	1	0,5
9.	Operacja EUFOR CAR, jako przykład reagowania kryzysowego: tło konfliktu, zagrożenia militarne, uwarunkowania prawne, strategiczne cele, fazy operacji.	2	1	1	
10.	System reagowania kryzysowego NATO: bezpieczeństwo przez zarządzanie, fazy procesu zarządzania kryzysowego, NATO Crisis Respons System, komponenty NCRS (przeciwdziałanie zaskoczeniu, przeciwdziałanie agresji, stopnie alarmowe), ryzyko jako kryterium klasyfikacji operacji reagowania kryzysowego NATO, operacje reagowania kryzysowego spoza art. 5. Traktatu Waszyngtońskiego, operacje wsparcia pokoju	2	1	1	0,5
11.	Operacje reagowania kryzysowego NATO: siły zbrojne NATO w operacjach reagowania kryzysowego, wybrane operacje reagowania kryzysowego (Essential Harvest, Amber Fox, Allied Harmony w Macedonii; Eagle Assist, ISAF, KFOR i inne).	2	0,5	1	

12.	Zarządzanie kryzysowe NATO (Crisis Management): Euroatlantycki Ośrodek Koordynacji Reagowania w Przypadku Katastrof, ochrona przed skutkami klęsk naturalnych i katastrof technicznych, pomoc humanitarna, fazy zarządzania kryzysowego, planowanie cywilne.	1	0,5	1	0,5
13.	Humanitarne aspekty operacji reagowania kryzysowego: zadania sił zbrojnych w operacjach humanitarnych, osłona organizacji cywilnych prowadzących działalność humanitarną, zasady operacji humanitarnych, udzielanie pomocy uchodźcom i wysiedleńcom.	1	0,5	1	
14.	Zarządzanie kryzysowe w UE i NATO - aspekty współpracy: formy współpracy UE i NATO, podział odpowiedzialności, ćwiczenia z zakresu zarządzania kryzysowego w NATO i UE <i>Crisis Management Exercises (CMX), MULTILAYER (CME)</i>	1	0,5	1	
15.	Zajęcia podsumowujące: praca zaliczeniowa.	1	-	1	-
razem zajęć praktycznych:		20	10	15	5
		30		20	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		45		30	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	treść			
wiedza	W_01	zna w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu nauk o zarządzaniu kryzysowym oraz inne dziedziny nauki i dyscypliny naukowe z obszaru nauk społecznych i humanistycznych, związane ściśle z teorią i praktyką zarządzania kryzysowego w państwie i w układzie międzynarodowym			
	W_02	zna metodologię badań stosowaną w naukach o bezpieczeństwie, jej relacje w stosunku do metodologii badań społecznych, a także metody, techniki i narzędzia badawcze służące do rozwiązywania prostych problemów naukowych związanych z zarządzaniem kryzysowym, jak również możliwości ich wykorzystania do rozwiązywania typowych problemów praktycznych, a także dylematy współczesnej cywilizacji i związanej z jej rozwojem wyzwania i zagrożenia oraz ich wpływ na teorię i praktykę zarządzania kryzysowego w zagrożeniach militarnych			
	W_03	zna organizację i zasady funkcjonowania zarządzania kryzysowego i systemu reagowania w Unii Europejskiej i Pakcie Północnoatlantyckim, a także funkcjonowanie systemu zarządzania kryzysowego resortu obrony narodowej w sytuacjach zagrożeń militarnych			
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką zarządzania kryzysowego z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia w tym potrafi wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie studiów podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT)			
	U_02	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki zarządzania kryzysowego w zagrożeniach militarnych oraz prognozować i modelować, a także przewidywać skutki podstawowych procesów i zjawisk stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa we wszystkich jego wymiarach			
	U_03	potrafi wykorzystywać podstawowe metody, techniki i narzędzia badawcze do rozwiązywania problemów naukowych związanych z zarządzaniem kryzysowym, a także do rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów praktycznych oraz prognozować i modelować, a także przewidywać skutki podstawowych procesów i zjawisk stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa wewnętrznego w wymiarze obronnym			

	U_04	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej		
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego, w tym działań profilaktycznych związanych z zarządzaniem kryzysowymi oraz jest gotów do inicjowania i podejmowania działań na rzecz interesu publicznego		
	K_02	jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz organizacji i instytucji, w której znajdzie zatrudnienie, jak i zadań związanych z realizacją własnych celów życiowych, w tym rozwoju osobistego i zawodowego		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Egzamin			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu, a także pozytywnej oceny za samodzielną pracę na platformie e-learningowej			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03	60
	O2	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03	40
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,6 \times O1 + 0,4 \times O2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z zajęć praktycznych oraz aktywność na zajęciach praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej) Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę</p>			

	<p>oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 2,0 – student nie wykonał zadania</p> <p>2) Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	praca zaliczeniowa	U_01, U_02, U_03	80
	O2	aktywność w ćwiczeniach umiejętności praktycznych	U_01, U_02, U_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op) = 0,8 x O1 + 0,2 x O2</i>			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	Egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie -elearningowej			
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O _e	Test pisemny	wszystkie	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = O_e</i>			

sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę student na platformie e-learningowej oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne i egzaminu z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielną pracę na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Oel</i>	praca na platformie	wszystkie efekty	-	10
	<i>Oe</i>	egzamin	wszystkie efekty	-	50
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02	1	40
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03 K_01, K_02	3	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,1\ Oel + 0,5Oe + 0,4\left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 3}{1 + 3}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W08				
W_02	K1_W04, K1_W11				
W_03	K1_W07				
U_01	K1_U01, K1_U02				
U_02	K1_U03, K1_U06				
U_03	K1_U05				
U_04	K1_U14				
K_01	K1_K03				
K_02	K1_K05, K1_K07				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Banasiak M., <i>Zarządzanie kryzysowe NATO mechanizmem zapewniania bezpieczeństwa i ochrony ludności</i>, [w:] <i>Bezpieczeństwo i zarządzanie kryzysowe. Bezpieczeństwo społeczności lokalnych</i>, Z. Wilk-Woś (red.), „Przedsiębiorczość i Zarządzanie” XVII t., Zeszyt 5, część III, Warszawa 2017. Ciupiński A., Malak K. (red. i opracowania), <i>Bezpieczeństwo polityczne i wojskowe</i>, Warszawa 2004. Jureńczyk Ł., <i>Polska w Sojuszu Północnoatlantyckim. Wojsko Polskie w operacjach reagowania kryzysowego NATO</i>, Bydgoszcz 2016. Marszałek M., <i>Humanitarny wymiar użycia sił zbrojnych. Teoria i praktyka operacji humanitarnych</i>, Warszawa 2018. 					

- Marszałek M., *Operacje reagowania kryzysowego NATO. Istota Uwarunkowanie Planowanie*, Warszawa 2013.
- *Ryzyko w zarządzaniu kryzysowym*, Sienkiewicz P., Marszałek M., Górny P. (red.), Toruń 2010.
- Sobolewski G., *Sily Zbrojne RP w zarządzaniu kryzysowym. Aspekt narodowy i międzynarodowy*, Warszawa 2013.
- *System reagowania kryzysowego Unii Europejskiej. Struktura Charakter Obszary*, Gryz J (red.), Toruń 2009.
- Urbanek A. (red.), *Wybrane problemy bezpieczeństwa. Dziedziny bezpieczeństwa*, Słupsk 2013.
- Żebrowski A., *Zarządzanie kryzysowe elementem bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej*, Kraków 2012.
- Żurawski vel Grajewski P., *Bezpieczeństwo międzynarodowe. Wymiar militarny*, Warszawa 2012.

B. Literatura uzupełniająca:

- Antczak-Barzan A., Śliwa W., Zaniewski W., *Wojna XXI wieku. Początki wojny „trzeciej fali”*, Warszawa 2016.
- Ciupiński A., *Wspólna Polityka bezpieczeństwa i Obrony Unii Europejskiej. Geneza. Rozwój. Funkcjonowanie*, Warszawa 2013.
- Kubiak M., Turek A. (red.), *Współczesne bezpieczeństwo militarne*, Warszawa-Siedlce 2012.
- Tyrała P., *Zarządzanie kryzysowe. Ryzyko-bezpieczeństwo-obronność*, Toruń 2003.

C. Materiały źródłowe:

- *Conflict Prevention, Peace building and Mediation*, European External Action Service 2017.
- *EU conflict Early Warning System: Objectives, Process and Guidance for Implementation - 2017*, Council of the European Union, Bruksela 2017.
- *NATO Summit Guide*, Brussels 11-12 lipca 2018 r.
- *NATO Standard AJP-01 Allied Joint Doctrine*, Luty 2017.
- *Koncepcja strategiczna obrony i bezpieczeństwa członków Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego, przyjęta przez szefów państw i rządów w Lizbonie 20 listopada 2010 r.*, Biuro Bezpieczeństwa Narodowego.
- *Strategia Bezpieczeństwa Narodowego RP*, Warszawa 2014 r.
- *Strategia Rozwoju Systemu Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022*, Warszawa 2013.
- *Traktat z Lizbony zmieniający Traktat o Unii Europejskiej i Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską sporządzony w Lizbonie dnia 13 grudnia 2007 r.*
- *Traktat Północnoatlantycki sporządzony w Waszyngtonie dnia 4 kwietnia 1949 r.*
- *The Global Conflict Risk Index (GCRI). Manual for data management and product output*, JRC Technical Reports, EU 2016.
- *The European Union's Global Strategy. Three Years on, looking forward*, European Union Global Strategy 2019.
- *Report on the implementation of the 2016 Joint Framework on countering hybrid threats and 2018 Joint Communication on increasing resilience and bolstering capabilities to address hybrid threats*, EU 2019.
- *Doktryna Cyberbezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej*, Warszawa 2015.
- *Polityka Ochrony Cyberprzestrzeni Rzeczypospolitej Polskiej*, Warszawa, 2013.
- *Ustawa z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej.*
- *Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym.*
- *Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie.*
- *Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa.*
- *Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym.*
- *Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.*
- *Ustawa z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej.*
- *Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o państwowym ratownictwie medycznym*
- *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu tworzenia gminnego zespołu reagowania, powiatowego i wojewódzkiego zespołu reagowania kryzysowego oraz Rządowego Zespołu Koordynacji Kryzysowej i ich funkcjonowania.*

D. Przydatne strony internetowe:

- <https://www.bbn.gov.pl/>
- <https://eeas.europa.eu/>
- <https://ec.europa.eu/>
- <http://prawo.sejm.gov.pl/>
- <https://www.nato.int/>
- <https://www.msz.gov.pl/pl>
- <http://rcb.gov.pl/>
- <https://www.un.org/en/>

- http://bip.um.slupsk.pl/urzed_miejski/dokumenty/1112.html

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

3.1.5. Treści specjalistyczne w zakresie „Bezpieczeństwo wewnętrzne”

3.1.5.1. Wykaz zajęć

Grupa treści kształcenia	Nazwa zajęć/przedmiotu	Kod
Treści specjalistyczne dla zakresu/specjalności „Bezpieczeństwo wewnętrzne”	Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa	S.2.1.
	Historia bezpieczeństwa wewnętrznego	S.2.2.
	Instytucje bezpieczeństwa wewnętrznego	S.2.3.
	Prawne podstawy bezpieczeństwa wewnętrznego	S.2.4.
	Bezpieczeństwo konstytucyjne	S.2.5.
	Bezpieczeństwo publiczne	S.2.6.
	Bezpieczeństwo powszechne	S.2.7.
	Służby specjalne w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego	S.2.8.
	Systemy ratownictwa	S.2.9.
	Ochrona granicy państwowej	S.2.10.
	System penitencjarny w Polsce	S.2.11.
	Kryminologia	S.2.12.
	Komunikowanie społeczne w systemie bezpieczeństwa	S.2.13.
	Geograficzne systemy informacji przestrzennej w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego	S.2.14.
	Organizacja systemu zarządzania kryzysowego	S.2.15.
	Monitorowanie zagrożeń	S.2.16.
	Bezpieczeństwo wewnętrzne w UE	S.2.17.
	Kryminalistyka	S.2.18.
	Bezpieczeństwo imprez masowych	S.2.19.
	Ochrona systemów teleinformatycznych	S.2.20.
	Zarządzanie kryzysowe w warunkach zagrożeń bezpieczeństwa wewnętrznego	S.2.21.

3.1.5.2. Szczegółowy opis zajęć

S.2.1. Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.2.1.	Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	tak w zakresie „bezpieczeństwo wewnętrzne”	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	2	0,5	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	6	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	1	1	-	-		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	5		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	5	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia wprowadzające	0,5	0,5	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	9	4	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	10	10	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium	0,5	0,5	-	-		
• przygotowanie case study	-	-	10	10		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• przygotowanie do ćwiczeń, kolokwium i egzaminu/praca na platformie	-	-	15	20		
łącznie:	30	20	45	55	75	3

<p>Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.</p> <p>Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 50 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 16 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 34 godziny obejmujące samodzielną pracę, a na studiach niestacjonarnych 13 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 37 godzin samodzielną pracę.</p>	
Metody dydaktyczne:	
zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli:
wykład informacyjny, informacja, dyskusja	wykład wprowadzający, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta:
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielna praca na platformie w ramach wykładów z pośrednim udziałem nauczycieli, przygotowanie pracy zaliczeniowej, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, samodzielna praca na platformie w ramach ćwiczeń z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
teoria bezpieczeństwa	student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa, a szczególnie treści związane z bezpieczeństwem wewnętrznym
Cele przedmiotu:	
w zakresie wiedzy:	
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego zapoznać ich z teoretycznymi podstawami bezpieczeństwa wewnętrznego, a także określić miejsce bezpieczeństwa wewnętrznego na mapie współczesnych teorii i paradygmatów bezpieczeństwa zapoznać ich z jednostkowymi i zbiorowymi podmiotami bezpieczeństwa wewnętrznego oraz stojącymi przed nimi wyzwaniami i zagrożeniami wpisującymi się w przestrzeń bezpieczeństwa wewnętrznego państwa zapoznać ich z regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi z bezpieczeństwem wewnętrznym państwa w jego otoczeniu międzynarodowym zapoznać ich z dylematami współczesnej cywilizacji związanymi z wyzwaniami i zagrożeniami bezpieczeństwa wewnętrznego państwa 	
w zakresie umiejętności:	
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa wewnętrznego z wykorzystaniem wiedzy nabytej w ramach realizacji przedmiotu nauczyć ich krytycznego korzystania z literatury i innych materiałów źródłowych pozwalających na analizę zjawisk i procesów wpisujących się merytorycznie w problematykę bezpieczeństwa wewnętrznego nauczyć się posługiwania podstawowymi przepisami prawa krajowego i międzynarodowego obejmującego problematykę bezpieczeństwa wewnętrznego nauczyć ich przygotowania w języku polskim prac pisemnych obejmujących problematykę bezpieczeństwa wewnętrznego nauczyć ich samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej 	
w zakresie kompetencji społecznych:	
<ul style="list-style-type: none"> uczyć studentów sposobu krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę bezpieczeństwa wewnętrznego 	

<ul style="list-style-type: none"> wskazać studentom jakie jest znaczenie wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących bezpieczeństwa wewnętrznego rozwijać u studentów wrażliwość społeczną i przygotować ich do stosowania zasad etycznych i moralnych w działaniach związanych z ochroną człowieka przed skutkami równego rodzaju zagrożeń 					
Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	-	0,5	-
2.	Bezpieczeństwo wewnętrzne – pojęcie i istota: pojęcie i podstawowe komponenty bezpieczeństwa wewnętrznego; bezpieczeństwo narodowe a bezpieczeństwo wewnętrzne; dziedziny bezpieczeństwa wewnętrznego; bezpieczeństwo wewnętrzne a bezpieczeństwo personalne; prawne uregulowania.	0,5	1,5	0,5	0,5
3.	Bezpieczeństwo powszechne: pojęcie i istota bezpieczeństwa powszechnego; zagrożenia bezpieczeństwa powszechnego; klęski żywiołowe i katastrofy a bezpieczeństwo powszechne; system zarządzania kryzysowego a bezpieczeństwo powszechne; systemy ratownicze; prawne uregulowania.	0,5	1,5		0,5
4.	Bezpieczeństwo i porządek publiczny: pojęcie i istota bezpieczeństwa i porządku publicznego; zagrożenia bezpieczeństwa i porządku publicznego; instytucje bezpieczeństwa i porządku publicznego; prawne uregulowania.	0,5	1,5		1
5.	Bezpieczeństwo konstytucyjne: pojęcie i istota bezpieczeństwa konstytucyjnego; bezpieczeństwo konstytucyjne a bezpieczeństwo ideologiczne; możliwości zmiany ustroju państwa a bezpieczeństwo konstytucyjne; instytucje stojące na straży bezpieczeństwa konstytucyjnego; prawne uregulowania.	0,5	1,5		1
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	-	1	-
razem zajęć teoretycznych:		4	6	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	0,5	-	0,5	-
2.	Zagrożenia bezpieczeństwa wewnętrznego: pojęcie, istota i klasyfikacja zagrożeń bezpieczeństwa wewnętrznego; współczesne uwarunkowania bezpieczeństwa wewnętrznego; stan wyjątkowy a bezpieczeństwo wewnętrzne; stan klęski żywiołowej a bezpieczeństwo wewnętrzne.	1	1,5	0,5	1,5
3.	Rola naczelnych organów władzy państwowej w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego: podział kompetencji w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego; rola Prezydenta RP w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego; Rada Ministrów w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego; rola i zadania ministra właściwego ds. wewnętrznych.	1	1	0,5	1
4.	Rola i zadania jednostek administracji samorządowej w systemie bez-	1	1	0,5	1

	pieczeństwa wewnętrznego: rola i zadania jednostek administracji rządowej szczebla wojewódzkiego w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego; rola i zadania administracji samorządowej szczebla powiatu w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego; rola i zadania administracji samorządowej szczebla gminy w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego.				
5.	Służby specjalne w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego: pojęcie i rodzaje służb specjalnych; rola i zadania Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego; rola i zadania Agencji Wywiadu i służb podległych ministrowi Obrony Narodowej w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego; rola i zadania Centralnego Biura Antykorupcyjnego.	1	1	0,5	1
6.	System bezpieczeństwa i porządku publicznego: przestrzeń publiczna – pojęcie i istota; wymiar sprawiedliwości w systemie bezpieczeństwa i porządku publicznego; policja w systemie bezpieczeństwa i porządku publicznego; straże miejskie i gminne w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego; straże sektorowe w systemie bezpieczeństwa i porządku publicznego; Siły Zbrojne RP w systemie bezpieczeństwa i porządku publicznego.	1	1	0,5	1
7.	System zarządzania kryzysowego w systemie bezpieczeństwa powszechnego: kryzys, sytuacja kryzysowa, zarządzanie kryzysowe – pojęcie i istota; organizacja działań w zakresie zarządzania kryzysowego; planowanie kryzysowe; system zarządzania kryzysowego; Siły Zbrojne RP w systemie zarządzania kryzysowego.	1	1		1
8.	Systemy ratownicze: Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego; Państwowa Straż Pożarna w systemie ratowniczym; ratownictwo medyczne w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego; organizacje społeczne i ich zadania w sferze działań ratowniczych.	1	1	0,5	1
9.	Bezpieczeństwo wewnętrzne a bezpieczeństwo społeczności lokalnych: pojęcie i istota bezpieczeństwa lokalnego; specyfika kształtowania bezpieczeństwa społeczności lokalnych; podział kompetencji i instytucje partycypujące w realizacji zadań na rzecz bezpieczeństwa społeczności lokalnych; rola aktywności obywatelskiej i organizacji pozarządowych w kształtowaniu bezpieczeństwa społeczności lokalnych.	1	1	0,5	1,5
10.	Ochrona osób i mienia: kształtowanie systemu ochrony osób i mienia w Polsce; obszary, obiekty i urządzenia, i transporty podlegające obowiązkowej ochronie; infrastruktura krytyczna; zasady funkcjonowania agencji ochrony; nadzór nad systemem ochrony osób i mienia.	1	1,5	0,5	1
11.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	0,5	-	0,5	-
razem zajęć praktycznych:		10	10	5	10
			20	15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	Treść			
wiedza	W_01	zna podstawowe pojęcia, fakty i zagadnienia merytoryczne wpisujące się w problematykę bezpieczeństwa wewnętrznego			
	W_02	zna jednostkowe i zbiorowe podmioty bezpieczeństwa wewnętrznego państwa			
	W_03	zna reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne związane z bezpieczeństwem wewnętrznym			

	W_04	zna dylematy współczesnej cywilizacji związane z wyzwaniem i zagrożeniami bezpieczeństwa wewnętrznego i jego uwarunkowania
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa wewnętrznego z wykorzystaniem wiedzy nabytej w ramach realizacji przedmiotu
	U_02	potrafi w sposób krytyczny korzystać z literatury i innych materiałów źródłowych w celu analizy zjawisk i procesów wpisujących się merytorycznie w problematykę bezpieczeństwa wewnętrznego
	U_03	potrafi posługiwać się podstawowymi przepisami prawa krajowego i międzynarodowego obejmującego problematykę bezpieczeństwa wewnętrznego
	U_04	potrafi przygotować w języku polskim pracę pisemną obejmującą problematykę bezpieczeństwa wewnętrznego
	U_05	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę bezpieczeństwa wewnętrznego
	K_02	jest gotów do uznania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących bezpieczeństwa wewnętrznego
	K_03	ma rozwiniętą wrażliwość społeczną i jest gotów do stosowania zasad etycznych i moralnych w działaniach związanych z ochroną człowieka przed skutkami równego rodzaju zagrożeń
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	egzamin	
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych, za egzamin oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych	
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w</p>	

	<p>formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych:</p> <p>Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, W_04, K_02	40
	O2	Praca pisemna	W_03, W_04, U_04, K_03	30
	O3	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, W_04, U_05	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study) oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych:</p> <p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Praca pisemna (case study):</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym po-</p>			

	<p>jawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych:</p> <p>Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	W_01, W_02, W_03, W_04, U_01, U_03	40
	O2	Praca pisemna (case study)	U_02, U_04, K_01, K_03	30
	O3	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_01, U_02, U_03, U_05	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie e-learningowej			
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	Ot	test pisemny	wszystkie efekty	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = Ot$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta na platformie e-learningowej, egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS			
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej</p>			

	70% godzin zajęć. 2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Oel	praca na platformie	wszystkie efekty	-	20
	Oe	egzamin	wszystkie efekty	-	40
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, W_04, U_04, U_05, K_02, K_03	1	40
Op	zajęcia praktyczne	W_01, W_02, W_03, W_04, U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_03	2		
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,2\ Oel + 0,4\ Oe + 0,4\left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W02, K1W_03				
W_02	K1_W03, K1_W05				
W_03	K1_W06				
W_04	K1_W11, K1_W12				
U_01	K1_U01				
U_02	K1_U03, K1_U05				
U_03	K1_U07				
U_04	K1_U09				
U_05	K1_U14				
K_01	K1_K01				
K_02	K1_K02				
K_03	K1_K06, K1_K08				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> • Czuryk M., Dunaj K., Karpiuk M., Prokop K., <i>Bezpieczeństwo państwa. Zagadnienia prawne i administracyjne</i>, Poznań 2016. • Paździor M., Trubalska J., Wojciechowski Ł., Żywicka A., <i>Bezpieczeństwo państwa w XXI wieku. Podręcznik akademicki</i>, Lublin 2018. • Paździor M., Szmulik B. (red.), <i>Instytucje bezpieczeństwa narodowego</i>, Warszawa 2012. • Sulowski S., Brzeziński M., <i>Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa. Wybrane zagadnienia</i>, Warszawa 2009. • Urbanek A. (red.), <i>Bezpieczeństwo ludności województwa podlaskiego. Studium z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego</i>, Białystok 2014. • Urbanek A., <i>Podstawy bezpieczeństwa Państwa. Wymiar społeczno-polityczny</i>, Słupsk 2013. 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> • Chojnowski L., <i>Bezpieczeństwo. Zarys teorii</i>, Słupsk 2015. • Majer P., Urbanek A., <i>Bezpieczeństwo społeczne. Ewolucja, instytucje, zagrożenia</i>, Warszawa 2016. 					

- Urbanek A. (red.), *Wybrane problemy bezpieczeństwa. Dziedziny bezpieczeństwa*, Warszawa 2013.
- Wiśniewski B., *System bezpieczeństwa państwa. Konteksty teoretyczne i praktyczne*, Szczytno 2013.
- Wojtaszczyk K. A., Materska-Sosnowska A., *Bezpieczeństwo państwa*, Warszawa 2009.

C. Materiały źródłowe:

- Biała Księga Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa 2013.
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej.

D. Przydatne strony internetowe:

- <https://www.bbn.gov.pl/>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.2.2. Historia bezpieczeństwa wewnętrznego

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.2.2.	Historia bezpieczeństwa wewnętrznego	Zo	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	tak w zakresie „bezpieczeństwo wewnętrzne”	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie – 100%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				razem	liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)			
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	0,5	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	2,5	1	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	6	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	1	0,5	-	-		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	5		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	5	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia wprowadzające	0,5	0,5	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	5	4	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	14	10	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium	0,5	0,5	-	-		
• przygotowanie do kolokwium/przygotowanie pracy zaliczeniowej/praca na platformie	-	-	30	35		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						

Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 50 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 20 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 30 godzin samodzielnej pracę, a na studiach niestacjonarnych 13 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 37 godzin samodzielnej pracę.	
Metody dydaktyczne:	
zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli:
wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja, kolokwium	wprowadzenie, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta:
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielna praca na platformie w ramach wykładów z pośrednim udziałem nauczycieli, przygotowanie pracy zaliczeniowej, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, samodzielna praca na platformie w ramach ćwiczeń z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
prawne podstawy bezpieczeństwa, bezpieczeństwo wewnętrzne państwa	student ma podstawową wiedzę z zakresu nauk o bezpieczeństwie, posiada opanowaną umiejętność wypowiadania się w formie pisemnej, potrafi korzystać z literatury fachowej
Cele przedmiotu:	
w zakresie wiedzy:	
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z bezpieczeństwem wewnętrznym w okresie I RP (prawo I RP, struktura społeczna, przestępczość, patologie społeczne, zarazy i choroby) zapoznać ich z bezpieczeństwem wewnętrznym w okresie II RP (prawo II RP, struktura społeczna, terroryzm polityczny, przestępczość, patologie społeczne, stan sanitarny ludności) zapoznać ich z bezpieczeństwem wewnętrznym w latach okupacji niemieckiej (prawo w GG, terror okupanta, przestępczość pospolita, patologie społeczne, stan zdrowotny społeczeństwa) zapoznać ich z bezpieczeństwem wewnętrznym w okresie PRL (prawo w PRL, terror w latach stalinowskich i w stanie wojennym, tłumienie wystąpień wolnościowych, przestępczość, patologie społeczne, klęski żywiołowe, opieka medyczna) zapoznać ich z bezpieczeństwem wewnętrznym w pierwszych latach III RP (zmiany prawa, wzrost przestępczości i patologii społecznych, stan zdrowotny społeczeństwa) zapoznać ich z literaturą przedmiotu z uwzględnieniem najnowszych i najbardziej wartościowych wydawnictw publikowanych w języku polskim 	
w zakresie umiejętności:	
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów umiejętności ustalania i wykorzystywania źródeł historycznych; oceny wiarygodności tych źródeł oraz wyciągania właściwych wniosków z takiej analizy nauczyć ich właściwej interpretacji analizowanych przepisów prawnych z danego okresu – na tle ustalonych warunków społeczno-politycznych i stanu zagrożenia bezpieczeństwa wewnętrznego państwa nauczyć ich rozpoznawania głównych procesów historycznych analizowanej epoki – w aspekcie struktur organizacyjnych formacji policyjnych, stanu zagrożeń bezpieczeństwa i rodzajów zadań tychże służb 	
w zakresie kompetencji społecznych:	
<ul style="list-style-type: none"> kształtować u studentów kompetencje w zakresie przestrzegania norm i stosowania w praktyce zasad etycznych, moralnych i prawnych kształtować u nich kompetencje w zakresie potrzeby rozwijania wiedzy i umiejętności z zakresu historii bezpieczeństwa wewnętrznego 	

- kształtować u nich potrzebę pogłębiania wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z historią bezpieczeństwa wewnętrznego

Treści kształcenia:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	0,5	-	0,5	-
2.	Bezpieczeństwo wewnętrzne I RP (prawo I RP, struktura społeczna, przestępczość, patologie społeczne, zarazy i choroby).	0,5	1	1	0,5
3.	Bezpieczeństwo wewnętrzne II RP (prawo II RP, struktura społeczna, terroryzm polityczny, przestępczość, patologie społeczne, stan sanitarny ludności).	0,5	1,5		0,5
4.	Bezpieczeństwo wewnętrzne w latach okupacji niemieckiej (prawo w GG, terror okupanta, przestępczość pospolita, patologie społeczne, stan zdrowotny społeczeństwa).	0,5	1		0,5
5.	Bezpieczeństwo wewnętrzne w PRL (prawo w PRL, terror w latach stalinowskich i w stanie wojennym, tłumienie wystąpień wolnościowych, przestępczość, patologie społeczne, klęski żywiołowe, opieka medyczna).	0,5	1,5		0,5
6.	Bezpieczeństwo wewnętrzne w pierwszych latach III RP (zmiany prawa, wzrost przestępczości i patologii społecznych, stan zdrowotny społeczeństwa).	0,5	1,5		1
7.	Zaliczenie: Kolokwium pisemne lub ustne, omówienie wyników kolokwium, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		4	6	2	3
		10		5	

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	0,5	-	0,5	-
2.	Formacje policyjne I Rzeczypospolitej. Rada Nieustająca i Departament Policji (1775 r.): struktura, zadania, działalność. Straż Praw i Komisja Policji Obojga Narodów (1791 r.): struktura, zadania, działalność. Działalność instygatorów marszałkowskich.	0,5	1,5	0,5	1
3.	Dyrekcja Policji i MSW w Księstwie Warszawskim (1807-1815). Komisja Rządząca i Dyrekcja Policji – struktura, zadania, działalność. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych – struktura, zadania, działalność.	0,5	1,5		1
4.	Służby policyjne w Królestwie Polskim (1815-1830). Wyższa Wojskowa Sekretaria Policja (1813-1817). Wyższa Tajna Policja Wojskowa/Wyższa Tajna Policja. Biuro policji kancelarii Wielkiego Księcia Konstantego. Żandarmeria (1816-1830). Policja municypalna (1816-1830). Centralne Biuro Policji dla Warszawy i Królestwa (1821-1830).	0,5	1,5	0,5	1
5.	Polskie organizacje bezpieczeństwa podczas I wojny światowej. Straże obywatelskie i milicje miejskie w Kongresówce, stráže w Galicji, stráže w zaborze pruskim, formacje poprzedzające powstanie Policji Państwowej w	0,5	1,5	0,5	1

	niepodległej Polsce (1918 r.): Milicja Ludowa, Policja Komunalna, Żandarmeria Krajowa, Straż Bezpieczeństwa.				
6.	Bezpieczeństwo wewnętrzne w II RP (1919-1939). Geneza utworzenia MSW i jednolitej Policji Państwowej; unifikacja organizacji bezpieczeństwa publicznego w ramach jednolitej Policji Państwowej (1919-1922), Główne zagrożenia bezpieczeństwa wewnętrznego RP. Działalność mniejszości narodowych, ruch komunistyczny, napięcia społeczne, przestępczość (działalność MSW, administracja publiczna, PP, KOP).	0,5	1.5	0,5	1
7.	Policja Polska Generalnego Gubernatorstwa (1939-1944) w zapewnieniu bezpieczeństwa ludności polskiej (1939-1944). Niemiecki aparat policyjny w Generalnym Gubernatorstwie. Utworzenie Policji Polskiej. Struktura, zadania, działalność. Utworzenie Polskiej Policji Kryminalnej. Struktura, zadania, działalność.	0,5	1,5	0,5	1
8.	MSW w Rządzie na Uchodźctwie i formacje policyjne Polskiego Państwa Podziemnego. Działalność MSW – plany i ich realizacja zapewnienia bezpieczeństwa ludności polskiej podczas okupacji niemieckiej. Służby bezpieczeństwa Delegatury Rządu na Kraj, Państwowy Korpus Bezpieczeństwa, straże samorządowe, służby policyjne w czasie Powstania Warszawskiego. Armia Krajowa i jej zadania w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego.	0,5	1,5	0,5	1
9.	Bezpieczeństwo wewnętrzne w PRL (1944-1989). Bezpieczeństwo wewnętrzne w okresie stalinowskim (Działalność MBP, MO, sądownictwa, więziennictwa). Bezpieczeństwo wewnętrzne w epoce gomułkowskiej (1956-1970), buntury społeczne, wystąpienia wolnościowe, przestępczość. Działalność służb bezpieczeństwa wewnętrznego. Bezpieczeństwo wewnętrzne w czasach gierkowskich (1970-1980). Stan wojenny i działalność wojska i służb policyjnych. Bezpieczeństwo wewnętrzne u schyłku PRL.	0,5	1.5	0,5	1
10.	Bezpieczeństwo wewnętrzne w pierwszych latach III RP (Likwidacja ZO-MO, SB, przekształcenie MO w Policję, powstanie UOP). Główne zagrożenia bezpieczeństwa wewnętrznego (przestępczość zorganizowana, wzrost przestępczości pospolitej, patologie społeczne).	0,5	2	0,5	2
11.	Zaliczenie: Kolokwium pisemne lub ustne, omówienie wyników kolokwium, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	1	-	0,5	-
razem zajęć praktycznych:		6	14	5	10
		20		15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	treść			
wiedza	W_01	zna w zaawansowanym stopniu i rozumie podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu historii bezpieczeństwa wewnętrznego			
	W_02	zna w zaawansowanym stopniu i rozumie z perspektywy historycznej różnego rodzaju podmioty personalne i strukturalne, w tym człowieka jako jednostkę społeczną, grupy, organizacje, instytucje, sieci i systemy społeczne, ich wewnętrzną organizację i wzajemne relacje w różnych układach społecznych			
	W_03	zna w zaawansowanym stopniu i rozumie reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym i różnego rodzaju grupach, obowiązujące w organizacjach, instytucjach i strukturach społecznych związanych z historią bezpieczeństwa wewnętrznego			

	W_04	zna w podstawowym stopniu i rozumie psychologiczne, ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne uwarunkowania procesu historycznego w różnego rodzaju organizacjach, strukturach społecznych i systemach bezpieczeństwa wewnętrznego
umiejętności	U_01	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki bezpieczeństwa wewnętrznego
	U_02	potrafi wykorzystywać podstawowe metody, techniki i narzędzia badawcze do rozwiązywania problemów naukowych związanych z historią bezpieczeństwa wewnętrznego, a także do rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów praktycznych
	U_03	potrafi posługiwać się prawidłowo w podstawowym zakresie systemami normatywnym, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi ściśle z historią bezpieczeństwa wewnętrznego w celu rozwiązywania wybranych, złożonych problemów i realizacji typowych zadań zawodowych
	U_04	potrafi przygotować w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych i gramatycznych, prac pisemnych obejmujących problematykę szeroko rozumianego bezpieczeństwa wewnętrznego, jak również typowych dokumentów administracyjnych i innych dokumentów związanych z praktyką bezpieczeństwa wewnętrznego
	U_05	potrafi uczestniczyć aktywnie w różnych formach dyskusji i debatach na tematy ogólne i specjalistyczne związane z historią bezpieczeństwa wewnętrznego
	U_06	potrafi samodzielnie planować i wdrażać do praktyki życiowej ideę edukacji ustawicznej, w tym stosować różne formy, metody i techniki efektywnego uczenia się oraz metody i techniki rozwoju osobistego
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń w zakresie historii policji
	K_02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z historią policji
	K_03	Jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej
	K_04	jest gotów do przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz podejmowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną	
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz samodzielna praca na platformie e-learningowej	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, aktywność na zajęciach oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych.	
kryteria oceny:	1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi. 2) Aktywność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu.	

	<p>Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach.</p> <p>3) Samodzielne zaliczenie testów w ramach bieżącej kontroli efektywności pracy samokształceniowej na platformie e-learningowej.</p> <p>Forma oceny końcowej: średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej (ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta).</p> <p>Kryteria oceny testów samokontroli: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Test wiedzy w ramach kolokwium – historia bezpieczeństwa wewnętrznego	W_02, W_3, W_04, K_01, K_02, K_03, K_04, K_04	40
	O2	Aktywność na wykładzie problemowym	W_01, W_02, W_3, W_04, K_01, K_02, K_03, K_04,	30
	O3	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_3, W_04, K_01, K_02, K_03, K_04,	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć praktycznych za pracę zaliczeniową i aktywność na zajęciach oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych.			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium praktyczne:</p> <p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy zadania praktyczne (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:</p> $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$ <p>Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał poprawnie wszystkie zadania; 4,5 – student wykonał w miarę poprawnie wszystkie zadania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student wykonał poprawnie przynajmniej dwa zadania i częściowo jedno, a niedociągnięcia w jego realizacji wpływają w istotny sposób na jego wartość merytoryczną; 3,5 – student wykonał poprawnie przynajmniej jedno zadanie i częściowo dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student poprawnie przynajmniej jedno zadanie częściowo dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie wykonał poprawnie żadnego zadania, a niedociągnięcia w ich realizacji wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Wykonanie pracy zaliczeniowej (analiza i opis problemu teoretycznego i praktycznego</p>			

	<p>wykonanego na podstawie analizy aktów prawnych i literatury): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Samodzielne zaliczenie testów w ramach bieżącej kontroli efektywności pracy samokształceniowej na platformie e-learningowej. Forma oceny końcowej: średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej (ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta). Kryteria oceny testów samokontroli: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Ip.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, U_06, K_01, K_02, K_03, K0_4,	40
	O2	wykonanie pracy zaliczeniowej	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, U_06, K_01, K_02, K_03, K0_4	30
	O3	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, U_06, K_01, K_02, K_03, K0_4	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za samodzielną pracę student na platformie e-learningowej oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne			
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi</p>			

punktów ECTS.					
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Oel</i>	praca na platformie	wszystkie efekty	-	20
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_3, W_04, K_01, K_02, K_03, K_04,	1	80
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, U_06, K_01, K_02, K_03, K0_4,	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,2\ Oel + 0,8\ \left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 2}{3}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01				
W_02	K1_W05				
W_03	K1_W06				
W_04	K1_W12				
U_01	K1_U03				
U_02	K1_U05				
U_03	K1_U07				
U_04	K1_U09				
U_05	K1_U11				
U_06	K1_U14				
K_01	K1_K01				
K_02	K1_K02				
K_03	K1_K07				
K_04	K1_K08				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Misiuk A., <i>Historia bezpieczeństwa wewnętrznego w Polsce Zarys dziejów instytucji i służb w latach 1764-1990</i>, Warszawa 2015 <i>Bezpieczeństwo wewnętrzne Drugiej Rzeczypospolitej</i>, red. A. Peptoński, A. Szymanowicz, A. Gołębiowski, Wrocław 2010, Hempel A., <i>Pogrobowcy klęski. Rzecz o policji "granatowej" w Generalnym Gubernatorstwie</i>, Warszawa 1990. Terlecki R., <i>Miecz i tarcza komunizmu. Historia aparatu bezpieczeństwa w Polsce 1944-1990</i>, 2007 Majer P., <i>Milicja Obywatelska 1944–1957. Geneza, organizacja, działalność, miejsce w aparacie władzy</i>, Olsztyn 2004. 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> Misiuk A., <i>Historia policji w Polsce. Od X wieku do współczesności</i>, Warszawa 2008 Majer P., <i>Ustawy polskiej policji 1791–1990. Źródła z komentarzem</i>, Szczytno 2007 Misiuk A., <i>Policja Państwowa 1919–1939</i>, Warszawa 1996. Pączek T., <i>Milicja Obywatelska w Słupsku i powiecie słupskim w latach 1945–1975</i>, Słupsk 2014 					
C. Materiały źródłowe:					

- Ustawa z dnia 24 lipca 1919 r. o Policji Państwowej, Dz. U. z 1919 r., nr 61, poz. 361
- Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o Policji Państwowej (Dz.U. RP 1928 r., poz. 257)
- Ustawa z dnia 2 marca 1923 r. w przedmiocie organizacji Policji Województwa Śląskiego (Dz.U. Śl., nr 13, poz. 87)
- Dekret Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 7 października 1944 r. o Milicji Obywatelskiej (Dz. U. z 1944 r., nr 7, poz. 33)
- Dekret z 21 grudnia 1955 r. o organizacji i zakresie działania Milicji Obywatelskiej, (Dz. U., 1955, nr 46, poz. 311)
- Ustawa z dnia 14 lipca 1983 r. o urzędzie Ministra Spraw Wewnętrznych i zakresie działania podległych mu organów (Dz. U., 1983, nr 38, poz. 172.)

D. Przydatne strony internetowe:

- <http://policjapanstwowa.pl/>
- <http://www.zomoza.kgb.pl/>
- <http://www.historycy.org/>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.2.3. Instytucje bezpieczeństwa wewnętrznego

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	Nazwa					
S.2.3.	Instytucje bezpieczeństwa wewnętrznego	Zo	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	tak w zakresie „bezpieczeństwo wewnętrzne”	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie – 100%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	0,5	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	3	1	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	6	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	0,5	0,5	-	-		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	5		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	5	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	10	8	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	8	5	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium	1	1	-	-		
• case study/praca na platformie	-	-	20	20		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	10	15		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niesta-						

<p>cjonarne.</p> <p>Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 14 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 11 godzin samodzielnej pracą, a na studiach niestacjonarnych 8 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 17 godzin samodzielnej pracą.</p>	
Metody dydaktyczne:	
zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli:
wykład informacyjny, informacja, dyskusja	wykład wprowadzający, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta:
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielna praca na platformie w ramach wykładów z pośrednim udziałem nauczycieli, przygotowanie pracy zaliczeniowej, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, samodzielna praca na platformie w ramach ćwiczeń z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
teoria bezpieczeństwa, bezpieczeństwo społeczne, wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa	student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa, bezpieczeństwem społecznym oraz wyzwaniami i zagrożeniem bezpieczeństwa
Cele przedmiotu:	
w zakresie wiedzy:	
<ul style="list-style-type: none"> zapoznac studentów z organizacją i zasadami funkcjonowania systemu bezpieczeństwa wewnętrznego państwa oraz charakterystyką poszczególnych instytucji właściwych w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego zapoznac ich z rolą i zadaniami centralnych organów władzy państwowej, organów władzy państwowej szczebla wojewódzkiego i organów administracji samorządowej w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego zapoznac ich z rolą i zadaniami wymiaru sprawiedliwości w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego zapoznac ich z organizacją i funkcjonowaniem instytucji bezpieczeństwa wewnętrznego wchodzących w skład podsystemu bezpieczeństwa powszechnego, podsystemu bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz podsystemu bezpieczeństwa ustrojowego zapoznac ich z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę granicy państwowej zapoznac ich z instytucjami prywatnego sektora ochrony zapoznac ich z organizacją, zadaniami i zasadami funkcjonowania centralnych instytucji wsparcia systemu bezpieczeństwa wewnętrznego 	
w zakresie umiejętności:	
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z funkcjonowaniem różnego rodzaju instytucji w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego nauczyć ich identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z funkcjonowaniem różnego rodzaju instytucji w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego nauczyć ich posługiwać się prawidłowo w podstawowym zakresie systemami normatywnym, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi ściśle z funkcjonowaniem różnego rodzaju instytucji w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego państwa nauczyć ich przygotowywać prace pisemne i wystąpienia ustne na tematy związane ściśle z organizacją i funkcjonowaniem różnego rodzaju instytucji w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego nauczyć ich uczestniczyć w różnego rodzaju debatach i dyskusjach związanych ściśle z instytucjonalnym wymiarem bezpieczeństwa wewnętrznego 	

w zakresie kompetencji społecznych:					
<ul style="list-style-type: none"> kształtować u studentów kompetencje społeczne umożliwiające im wypełnianie zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym nauczyć ich podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego, w tym działań profilaktycznych związanych z bezpieczeństwem wewnętrznym przygotować ich do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką bezpieczeństwa budującego etos zawodu, który wykonuje 					
Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	0,5	-	0,5	-
2.	Centralne organy władzy państwowej w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego: rola Prezydenta RP w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego; Rada Ministrów i inne naczelne organy administracji rządowej w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego; rola i zadania ministra właściwego ds. wewnętrznych w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego; Rządowe Centrum Bezpieczeństwa.	1	2	1	1
3.	Organy administracji państwowej szczebla wojewódzkiego w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego: miejsce i rola wojewody w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego; realizacja zadań na rzecz zarządzania kryzysowego przez wojewodę; zespole służby, inspekcje i straże podległe wojewodzie właściwe do realizacji zadań na rzecz bezpieczeństwa wewnętrznego; zakres i charakter współpracy wojewody z Siłami Zbrojnymi RP na rzecz realizacji zadań na rzecz bezpieczeństwa wewnętrznego.	1	2		1
4.	Organy administracji samorządowej w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego: powiatowa administracja bezpieczeństwa –organizacja, instytucje i zadania na rzecz bezpieczeństwa wewnętrznego; gminna administracja bezpieczeństwa –organizacja, instytucje i zadania na rzecz bezpieczeństwa wewnętrznego; rola samorządów wojewódzkich w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego.	1	2		1
5.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	0,5	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		4	6	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	-	1	-
2.	System bezpieczeństwa wewnętrznego: pojęcie i istota systemu bezpieczeństwa wewnętrznego; podsystem bezpieczeństwa powszechnego; podsystem bezpieczeństwa i porządku publicznego; podsystem bezpieczeństwa ustrojowego; zarządzanie bezpieczeństwem wewnętrznym.	1	1	1	0,5
3.	Wymiar sprawiedliwości w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego: pojęcie i podstawowe zadania wymiaru sprawiedliwości w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego; system sądowy w Polsce i jego rola w syste-	1	1	1	0,5

	mie bezpieczeństwa wewnętrznego; rola Prokuratury w systemie bezpieczeństwa powszechnego; Służba Więzienna.				
4.	Instytucje podsystemu bezpieczeństwa i porządku publicznego: zarządzanie bezpieczeństwem i porządkiem publicznym; rola ministra właściwego ds. wewnętrznych w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego; rola Policji w systemie bezpieczeństwa i porządku publicznego; terenowe organy administracji rządowej i samorządowej w systemie bezpieczeństwa i porządku publicznego; straże miejskie i gminne w systemie bezpieczeństwa i porządku publicznego; wyspecjalizowane służby i straże (służby ochrony władz państwowych; Straż Marszałkowska; Straż Ochrony Kolei; Straż Łowiecka; Straż Rybacka; Straż Leśna; Straże Parków Narodowych).	2	1	1	1
5.	Instytucje podsystemu bezpieczeństwa powszechnego: bezpieczeństwo powszechne a system zarządzania kryzysowego; rola ministra właściwego ds. wewnętrznych w zakresie bezpieczeństwa powszechnego; rola administracji rządowej i samorządowej w systemie bezpieczeństwa powszechnego; Państwowa Straż Pożarna w systemie bezpieczeństwa powszechnego; Obrona Cywila Kraju a bezpieczeństwo powszechne; jednostki systemu ratownictwa medycznego w systemie bezpieczeństwa powszechnego; inne instytucje wspomagające.	2	1	1	1
6.	Instytucje podsystemu bezpieczeństwa konstytucyjnego: rola Sejmu i Senatu w systemie bezpieczeństwa konstytucyjnego; rola wymiaru sprawiedliwości w systemie bezpieczeństwa konstytucyjnego; szczególna rola Trybunału Konstytucyjnego w systemie bezpieczeństwa ustrojowego; rola Prezydenta RP w systemie bezpieczeństwa konstytucyjnego; rola Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w systemie bezpieczeństwa konstytucyjnego.	1	1	1	0,5
7.	Instytucje odpowiedzialne za ochronę granicy państwowej: rola Straży Granicznej w systemie ochrony granicy państwowej; Służba Celna w systemie ochrony granicy państwowej; Urząd do Spraw Cudzoziemców; Siły Zbrojne RP w systemie ochrony granicy państwowej.	1	1	1	0,5
8.	Prywatny sektor ochrony a bezpieczeństwo wewnętrzne: rola i zadania prywatnego systemu ochrony w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego; Specjalistyczne Uzbrojone Formacje Ochrony; Wewnętrzne Służby Ochrony; firmy ochrony osób i mienia; firmy detektywistyczne.	1	1	1	0,5
9.	Centralne instytucje wsparcia systemu bezpieczeństwa wewnętrznego: Inspekcja Transportu Drogowego; Państwowa Inspekcja Sanitarno-Epidemiologiczna, Inspekcja Weterynaryjna, Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych; Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego; Inspekcja Ochrony Środowiska; służby meteo- i hydrologiczne.	1	1	1	0,5
10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	-	1	-
razem zajęć praktycznych:		12	8	10	5
		20		15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	treść			
wiedza	W_01	w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska oraz teoretyczne podstawy związane z organizacją i funkcjonowaniem systemu bezpieczeństwa wewnętrznego i podstawowe metody jego analizy			

	W_02	w zaawansowanym stopniu, z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa, różnego rodzaju podmioty personalne i strukturalne, w tym człowieka, jako jednostkę społeczną, grupy, organizacje, instytucje, sieci i systemy społeczne, ich wewnętrzną organizację i wzajemne relacje w różnych układach społecznych, w tym układach związanych z funkcjonowaniem systemów bezpieczeństwa wewnętrznego
	W_03	w zaawansowanym stopniu reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące funkcjonowanie różnego rodzaju instytucji w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego
	W_04	w zaawansowanym stopniu istotę procesów zarządzania bezpieczeństwem w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego
umiejętności	U_01	identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z funkcjonowaniem różnego rodzaju instytucji w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego
	U_02	wykorzystywać w praktyce w podstawowym zakresie tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające procesy analizy i oceny funkcjonowania różnego rodzaju instytucji w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego
	U_03	posługiwać się prawidłowo w podstawowym zakresie systemami normatywnym, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi ściśle z funkcjonowaniem różnego rodzaju instytucji w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego państwa
	U_04	przygotowywać prace pisemne i wystąpienia ustne na tematy związane ściśle z organizacją i funkcjonowaniem różnego rodzaju instytucji w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego
kompetencje społeczne	K_01	wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego, w tym działań profilaktycznych związanych z bezpieczeństwem
	K_02	odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką bezpieczeństwa budującego etos zawodu, który wykonuje z uwzględnieniem zasad etyczno-moralnych

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz samodzielna praca na platformie e-learningowej
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:	
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wyso-</p>

	<p>kim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych:</p> <p>Forma oceny końcowej: średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_04	40
	O2	Praca pisemna	W_01, W_03, U_03, K_01	30
	O3	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	Wszystkie efekty	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4 \times O1 + 0,3 \times O2 + 0,3 \times O3$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study) oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych:</p> <p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Praca pisemna (case study):</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę</p>			

	<p>oceny strony formalnej i merytorycznej pracy.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych:</p> <p>Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
<p>sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:</p>	<p>lp.</p>	<p>sposób weryfikacji</p>	<p>odniesienie do efektów</p>	<p>waga oceny w %</p>
	<p>O1</p>	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych</p>	<p>U_02, U_03</p>	<p>40</p>
	<p>O2</p>	<p>Praca pisemna (case study)</p>	<p>U_01, U_02, U_03, K_01</p>	<p>30</p>
	<p>O3</p>	<p>Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej</p>	<p>U_01, U_02, U_03, K_01, K_02</p>	<p>30</p>
<p>sposób wyliczenia oceny końcowej:</p>	<p>$Ocena\ ko\ncowa = 0,4 \times O1 + 0,3 \times O2 + 0,3 \times O3$</p>			
<p>sposób zaliczenia przedmiotu:</p>				
<p>forma oceny końcowej:</p>	<p>średnia ważona ocen za samodzielną pracę student na platformie e-learningowej oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne</p>			
<p>kryteria oceny:</p>	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p>			

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	Punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Oel</i>	praca na platformie	wszystkie efekty	-	20
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, W_04, U_04, U_05, K_02, K_03	1	80
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_03	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,2\ Oel + 0,8\ \left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 1}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W03, K1_W04				
W_02	K1_W05, K1_W07				
W_03	K1_W06, K1_W12				
W_04	K1_W07, K1_W08				
U_01	K1_U01, K1_U02				
U_02	K1_U04, K1_U05, K1_U06				
U_03	K1_U07				
U_04	K1_U03, K1_U07, K1_U08, K1_U09, K1_U10, K1_U11				
K_01	K1_K03, K1_K04				
K_02	K1_K06, K1_K08				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Gierszewski J. <i>Bezpieczeństwo wewnętrzne. Zarys systemu</i>, Difin Warszawa 2013. Misiuk A., Jurgilewicz M., Babiński A., <i>Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa. Wybrane problemy teorii i praktyki</i>. Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie. Misiuk A., <i>Instytucjonalny system bezpieczeństwa wewnętrznego</i>, Difin, Warszawa 2013. Sułowski S., Brzeziński M., <i>Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa</i>, Warszawa: Elipsa, 2009. Wawrzyk P., <i>Przestrzeń wolności bezpieczeństwa i sprawiedliwości Unii Europejskiej</i>, Warszawa 2013. 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> Koziej S., <i>Między piekłem a rajem: szare bezpieczeństwo na progu XXI wieku</i>, Toruń: Adam Marszałek, 2006. Marczuk K.P., <i>Miejsce formacji typu żandarmeryjnego w systemach bezpieczeństwa wewnętrznego - na przykładach wybranych państw</i>, "Zeszyty naukowe AON", nr 4(61)/2005, Marczuk K.P., <i>System gotowości i reagowania kryzysowego. Rozważania na temat nowej koncepcji zarządzania kryzysowego</i>, "Zeszyty naukowe AON", nr 2(59)/2005, s. 202-209. Marczuk K.P., <i>Trzecia opcja. Gwardie narodowe w wybranych państwach Basenu Morza Śródziemnego</i>, Wydanie drugie. Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek, 2009. Pietraś M.(red.), <i>Międzynarodowe stosunki polityczne</i>, Lublin: Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2006 (wybrane rozdziały). Pietraś M., <i>Bezpieczeństwo ekologiczne w Europie</i>, Lublin: Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 1996 (wybrane rozdziały).s. 173-181. Siemiątkowski Z., <i>Wywiad a władza. Wywiad cywilny w systemie sprawowania władzy politycznej PRL</i>, Warszawa: Aspra-JR, 2009. Stańczyk J., <i>Współczesne pojmowanie bezpieczeństwa</i>, Warszawa: Instytut Studiów Politycznych PAN 1996. Urbanek A. (red.), <i>Bezpieczeństwo ludności województwa podlaskiego. Studium z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego</i>, Białystok 2014. 					

C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Andrzej Pieczywok, <i>Działania społeczne w sferze bezpieczeństwa wewnętrznego</i>, Wyższa Szkoła ekonomii i Innowacji w Lublinie Seria wydawnicza: Monografie Wydziału Administracji i Nauk Społecznych WSEI 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • https://www.abw.gov.pl/ • www.policja.pl/ • https://www.strazgraniczna.pl/ 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.2.4. Podstawy prawne bezpieczeństwa wewnętrznego

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.2. 4.	Prawne podstawy bezpieczeństwa wewnętrznego	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	tak w zakresie „bezpieczeństwo wewnętrzne”	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	2	1	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	6	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	1	0,5	-	-		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	5		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	5	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	10	8	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	8	5	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium	1	1	-	-		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	10	10		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu	-	-	10	10		
• praca na platformie	-	-	10	15		
łącznie:	30	20	45	55	75	3

<p>Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.</p> <p>Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 14 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 11 godzin samodzielnej pracą, a na studiach niestacjonarnych 8 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 17 godzin samodzielnej pracą.</p>	
Metody dydaktyczne:	
zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli:
wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja, kolokwium, egzamin	wprowadzenie, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta:
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielna praca na platformie w ramach wykładów z pośrednim udziałem nauczycieli, przygotowanie pracy zaliczeniowej, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, samodzielna praca na platformie w ramach ćwiczeń z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
podstawy wiedzy o państwie, podstawy wiedzy o prawie, prawne podstawy bezpieczeństwa narodowego	umiejętność wyszukiwania aktów prawnych i posługiwanie się nimi oraz podstawowa wiedza z zakresu funkcjonowania systemu prawa w państwie
Cele przedmiotu:	
w zakresie wiedzy:	
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów ze znaczeniem prawa dla zapewnienia bezpieczeństwa wewnętrznego w państwie zapoznać ich ze źródłami prawa regulującymi kwestie bezpieczeństwa wewnętrznego zapoznać ich z międzynarodowymi uwarunkowaniami polskiego systemu prawa w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego zapoznać ich z prawnymi uwarunkowaniami funkcjonowania administracji publicznej i instytucji bezpieczeństwa wewnętrznego zapoznać ich z prawnymi uregulowaniami w zakresie ochrony granicy państwowej, ochrony praw człowieka, zdrowia, życia i mienia obywateli zapoznać ich z zasadami stosowania prawa w warunkach wprowadzenia stanów nadzwyczajnych zapoznać ich z literaturą przedmiotu z uwzględnieniem najnowszych wydawnictw 	
w zakresie umiejętności:	
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów rozróżniania źródeł prawa naturalnego i pozytywnego (stanowionego) nauczyć ich rozumienia związków między prawem krajowym a prawem międzynarodowym w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego nauczyć ich analizy podstawowych aktów prawa w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego nauczyć ich porównania regulacji prawnych związanych z funkcjonowaniem państwa w stanie zwyczajnym i nadzwyczajnym nauczyć ich przygotowania prac pisemnych i wystąpień ustnych związanych z problematyką prawnych uwarunkowań bezpieczeństwa wewnętrznego 	
w zakresie kompetencji społecznych:	
<ul style="list-style-type: none"> kształtować u studentów potrzebę przestrzegania norm i stosowania w praktyce zasad etycznych, moralnych i prawnych kształtować u nich potrzebę przestrzegania prawa krajowego i jego stosowania w odniesieniu do prawa międzynarodowego i praw człowieka 	

- kształtować u nich potrzebę nabywania nawyków do wyszukiwania aktów prawnych regulujących problematykę bezpieczeństwa

Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Wprowadzenie: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczania wykładów i przedmiotu; zasady pracy na platformie e-learningowej.	1	-	0,5	
2.	Bezpieczeństwo wewnętrzne w świetle przepisów polskiego prawa: prawa człowieka a bezpieczeństwo; bezpieczeństwo wewnętrzne w kontekście polskiego prawa konstytucyjnego; bezpieczeństwo wewnętrzne w kontekście prawa administracyjnego; administracja i instytucje bezpieczeństwa wewnętrznego w świetle przepisów prawa polskiego.	0,5	1,5	1	1
3.	Źródła prawa związane z bezpieczeństwem wewnętrznym: pojęcie i hierarchia aktów prawa w Polsce i zasady ich stanowienia: źródła prawa międzynarodowego publicznego; podstawowe krajowe źródła prawa związanego z bezpieczeństwem wewnętrznym w Polsce: Konstytucja RP; ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe; rozporządzenia, akty prawa miejscowego; akty prawa o charakterze wewnętrznym: uchwały Sejmu, Senatu i Rady Ministrów; zarządzenia Prezydenta RP, prezesa Rady ministrów i ministrów, akty prawa miejscowego o charakterze wewnętrznym; nieratyfikowane umowy międzynarodowe; inne regulacje: orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego i Sądu Najwyższego, regulaminy, decyzje itp.	1	3		1
4.	Polska w międzynarodowym systemie bezpieczeństwa wewnętrznego: strategia bezpieczeństwa wewnętrznego Unii Europejskiej; współpraca policyjna i sądowa w Unii Europejskiej; ochrona ludności w świetle przepisów prawa UE; polityka migracyjna i azylowa UE i jej prawne regulacje; zarządzanie granicami zewnętrznymi w regulacjach UE; przeciwdziałanie przestępczości zorganizowanej i zwalczanie terroryzmu w świetle uregulowań UE; ochrona praw podstawowych w świetle przepisów i polityki UE.	0,5	1,5		1
5.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		4	6	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia organizacyjno-wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczania ćwiczeń i przedmiotu.	1	-	1	-
2.	Prawne uwarunkowania funkcjonowania administracji publicznej i instytucji bezpieczeństwa wewnętrznego: przepisy prawne regulujące funkcjonowanie i zadania administracji publicznej centralnego szczebla rządowego i administracji województwa w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego; podział zadań i kompetencje organów władzy państwowej w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego na szczeblu centralnym i wojewódz-	1,5	1	1	1

	kim; zadania w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego i kompetencje jednostek samorządu terytorialnego w tym zakresie w świetle obowiązującego prawa; prawne aspekty funkcjonowania instytucji bezpieczeństwa wewnętrznego.				
3.	Prawne aspekty ochrony granicy państwowej: ochrona granicy państwowej w świetle ustawy o ochronie granicy państwowej; przepisy celne a ochrona granicy państwowej; kompetencje i zadania Straży Granicznej w świetle obowiązujących przepisów prawa; polityka azylowa, migracyjna i postępowanie z cudzoziemcami w świetle obowiązujących przepisów prawa.	1,5	1	1	0,5
4.	Prawne aspekty ochrony praw człowieka w kontekście bezpieczeństwa publicznego: prawa człowieka – pojęcie i istota; katalog praw człowieka; prawa człowieka w polskim systemie prawnym; systemy ochrony praw człowieka w Polsce – uwarunkowania prawne, instytucje i ich kompetencje; monitorowanie stanu ochrony praw człowieka.	1,5	1	1	0,5
5.	Ochrona zdrowia i życia obywateli w świetle prawa polskiego: rola Policji i innych instytucji w zapewnieniu porządku w miejscach publicznych w świetle obowiązujących przepisów prawa; prawne uwarunkowania funkcjonowania KRSG; prawne uwarunkowania funkcjonowania systemu ratownictwa medycznego; ochrona imprez masowych w świetle obowiązujących przepisów.	1,5	1	1	0,5
6.	Ochrona osób i mienia w świetle prawa polskiego: ochrona najważniejszych osób w państwie i instytucji państwowych w świetle obowiązujących przepisów prawa; ochrona instytucji publicznych i infrastruktury krytycznej w świetle obowiązujących przepisów prawa; rola i zadania prywatnego sektora ochrony w świetle obowiązujących przepisów prawa.	1	1	1	0,5
7.	Walka z naruszeniami prawa w świetle kodeksu karnego: prawo karne w polskim systemie prawnym; przestępstwo w ujęciu polskiego prawa; zasady odpowiedzialności karnej; rodzaje przestępstw i formy ich popełnienia w świetle polskiego kodeksu karnego; kary i środki karne i zasady ich wymiaru; charakterystyka przestępstw związanych z bezpieczeństwem wewnętrznym; przeciwdziałanie zjawiskom patologicznym o charakterze kryminogennym (alkoholizm, narkomania).	1	1	1	1
8.	Walka z naruszeniami prawa w świetle kodeksu wykroczeń: prawo wykroczeń jako element prawa karnego; pojęcie wykroczenia w polskim porządku prawnym; zasady odpowiedzialności za wykroczenie; kary, środki karne i zasady ich wymiaru; charakterystyka wykroczeń związanych z bezpieczeństwem wewnętrznym.	1	1	1	0,5
9.	Stany nadzwyczajne i stany naruszenia zbiorowego prawa: prawne regulacje dotyczące stanów nadzwyczajnych i zbiorowego naruszenia prawa, stany alarmowe służb bezpieczeństwa wewnętrznego; ograniczenia praw i wolności obywatelskich w warunkach wprowadzenia stanów nadzwyczajnych i zbiorowego naruszenia prawa.	1	1	1	0,5
10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, w tym pracy zaliczeniowej, podsumowanie zajęć praktycznych.	1	-	1	-
razem zajęć praktycznych:		12	8	10	5
		20		15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					

Efekty uczenia się (student):		
kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska związane z prawnymi uwarunkowaniami systemu bezpieczeństwa wewnętrznego
	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące funkcjonowanie systemu bezpieczeństwa wewnętrznego
	W_03	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy podstawowych aktów prawnych dotyczących bezpieczeństwa wewnętrznego
	W_04	zna i rozumie w podstawowym stopniu prawne uwarunkowania związane z funkcjonowaniem systemu bezpieczeństwa wewnętrznego państwa
umiejętności	U_01	potrafi z perspektywy prawnej identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane z bezpieczeństwem wewnętrznym z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów
	U_02	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy prawa dotyczące bezpieczeństwa wewnętrznego, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji
	U_03	potrafi wykorzystywać podstawowe metody, techniki i narzędzia badawcze do rozwiązywania problemów z zakresu prawa odnośnie do bezpieczeństwie, a także do rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów praktycznych
	U_04	potrafi posługiwać się swobodnie podstawowymi pojęciami, faktami i różnymi informacjami o charakterze specjalistycznym w trakcie komunikowania się ze specjalistami z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego
	U_05	potrafi przygotować wystąpienie ustne w sprawach związanych z teorią i praktyką prawa dot. bezpieczeństwa w języku polskim, takie jak np. prezentacja multimedialna
	U_06	potrafi uczestniczyć aktywnie w różnych formach dyskusji i debatach na tematy ogólne i specjalistyczne związane z teorią i praktyką stosowania prawa w bezpieczeństwie
	U_07	potrafi samodzielnie planować i wdrażać do praktyki życiowej ideę edukacji ustawicznej, w tym stosować różne formy, metody i techniki efektywnego uczenia się oraz metody i techniki rozwoju osobistego
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń w zakresie prawa odnośnie do bezpieczeństwa
	K_02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z prawem o bezpieczeństwie
	K_03	jest gotów do wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, a także podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego, w tym działań profilaktycznych związanych w stosowaniu przepisów prawa odnośnie do bezpieczeństwa wewnętrznego
	K_04	jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej
	K_05	jest gotów do przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz podejmowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	egzamin	
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu, a także pozytywnej oceny za samodzielną pracę na platformie e-learningowej	

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, aktywność na zajęciach oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych.			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi. 			
	<p>2) Aktywność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu. Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach</p>			
	<p>3) Samodzielne zaliczenie testów w ramach bieżącej kontroli efektywności pracy samokształceniowej na platformie e-learningowej. Forma oceny końcowej: średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej (ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta). Kryteria oceny testów samokontroli: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	01	Test wiedzy w ramach kolokwium – podstawowe akty prawa w zakresie bezpieczeństwa	W_02, W_3, W_04, K_01, K_02, K_03, K_04, K_05	40
	02	Aktywność na wykładzie problemowym	W_01, W_02, W_3, W_04, K_01, K_02, K_03, K_04, K_05	30
	03	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_3, W_04, K_01, K_02, K_03, K_04, K_05	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4 \times 01 + 0,3 \times 02 + 0,3 \times 03$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				

forma oceny końcowej:	średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć praktycznych za pracę zaliczeniową i aktywność na zajęciach oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych.			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium praktyczne: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy zadania praktyczne (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$ Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał poprawnie wszystkie zadania; 4,5 – student wykonał w miarę poprawnie wszystkie zadania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student wykonał poprawnie przynajmniej dwa zadania i częściowo jedno, a niedociągnięcia w jego realizacji wpływają w istotny sposób na jego wartość merytoryczną; 3,5 – student wykonał poprawnie przynajmniej jedno zadanie i częściowo dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student poprawnie przynajmniej jedno zadanie częściowo dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie wykonał poprawnie żadnego zadania, a niedociągnięcia w ich realizacji wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną</p> <p>2) Wykonanie pracy zaliczeniowej (analiza i opis problemu teoretycznego i praktycznego wykonanego na podstawie analizy aktów prawnych i literatury): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Samodzielne zaliczenie testów w ramach bieżącej kontroli efektywności pracy samokształceniowej na platformie e-learningowej. Forma oceny końcowej: średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej (ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta). Kryteria oceny testów samokontroli: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, U_06, U_07, K_01, K_02, K_03, K0_4, K_05	40
	O2	Wykonanie pracy zaliczeniowej	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, U_06, U_07, K_01, K_02, K_03, K0_4, K_05	30

	O3	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, U_06, U_07, K_01, K_02, K_03, K0_4, K_05	30	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$				
sposób zaliczenia i forma egzaminu:					
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego wyboru				
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie e-learningowej				
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	Ot	test pisemny	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = Ot$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta na platformie e-learningowej, egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0; 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p> <p>3) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Oel	praca na platformie	wszystkie efekty	-	10
	Oe	egzamin	wszystkie efekty	-	50
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_3, W_04, K_01, K_02, K_03, K_04, K_05	1	40
Op	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, U_06, U_07, K_01, K_02, K_03, K0_4, K_05	2		
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,1\ Oel + 0,5\ Oe + 0,4\ (\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 2}{3})$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				

W_01	K1_W01, K1_W02, K1_W03
W_02	K1_W06, K1_W12
W_03	K1_W07, K1_W08
W_04	K1_W12
U_01	K1_U01
U_02	K1_U03
U_03	K1_U04
U_04	K1_U08, K1_U09
U_05	K1_U10
U_06	K1_U11
U_07	K1_U14
K_01	K1_K01
K_02	K1_K02
K_03	K1_K03, K1_K04
K_04	K1_K07
K_05	K1_K08

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Ściborek Z. [i in.], *Bezpieczeństwo wewnętrzne. Podręcznik akademicki*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2015
- Grosicka K., Grosick G., Grosick P., *Organizacja i kierowanie instytucjami bezpieczeństwa wewnętrznego państwa*, Pułtusk-Warszawa 2013. Szydzisz M.,
- Woroniecka A., *Prawne podstawy bezpieczeństwa i administracja publiczna*, Warszawa 2013
- Gierszewski J., *Bezpieczeństwo wewnętrzne. Zarys systemu*, Difin SA Warszawa 2013
- Eckhardt K., *Stan nadzwyczajny jako instytucja polskiego prawa konstytucyjnego*, Przemysł 2012.

B. Literatura uzupełniająca:

- Lis W., *Bezpieczeństwo wewnętrzne i porządek publiczny jako sfera działania administracji publicznej*, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Lublin 2015
- *Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa. Wybrane zagadnienia*, red. nauk. Stanisław Sulowski, Michał Brzeziński, Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa 2009

C. Materiały źródłowe:

- Karta Narodów Zjednoczonych, Dz.U. 1947, nr 23, poz. 90.
- Europejska Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności z 1950 r.
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.
- Ustawa z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej
- Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym
- Ustawa z 6 kwietnia 1990 r. o Policji
- Ustawa z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej
- Ustawa z 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu
- Ustawa z 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej
- Ustawa z dnia 21 czerwca 2002 r. o stanie wyjątkowym.
- Ustawa z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej
- Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych
- Ustawa z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa

D. Przydatne strony internetowe:

- <https://www.bbn.gov.pl>

- <https://rcb.gov.pl/>
- <http://isap.sejm.gov.pl/index.jsp>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.2.5. Bezpieczeństwo konstytucyjne

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.2.5.	Bezpieczeństwo konstytucyjne	ZO	3			
Kierunek studiów:	Bezpieczeństwo narodowe					
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	tak w zakresie „bezpieczeństwo wewnętrzne”	IV		
Dyscyplina:						
nauki o bezpieczeństwie – 100%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				razem	liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)			
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	0,5	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	3	1	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	6	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	0,5	0,5	-	-		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	5		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	5	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	8	7	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	10	7	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium	1	0,5	-	-		
• przygotowanie case study	-	-	10	10		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu	-	-	10	10		
• praca na platformie	-	-	10	15		
Łącznie:	30	20	45	55	75	3

<p>N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne. Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 50 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 16 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 34 godziny obejmujące samodzielną pracę, a na studiach niestacjonarnych 10 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 40 godzin samodzielną pracą</p>	
Metody dydaktyczne:	
zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli:
wykład konwersatoryjny, wykład problemowy, informacyjny, dyskusja	wykład wprowadzający, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta:
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielna praca na platformie w ramach wykładów z pośrednim udziałem nauczycieli, przygotowanie pracy zaliczeniowej, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, samodzielna praca na platformie w ramach ćwiczeń z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
teoria bezpieczeństwa, podstawy wiedzy o państwie i prawie	student zna podstawowe zagadnienia z zakresu prawa administracyjnego, w tym ustroju administracji publicznej oraz zasad jej funkcjonowania oraz teoretyczne aspekty bezpieczeństwa
Cele przedmiotu:	
w zakresie wiedzy:	
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i teoretycznymi podstawami bezpieczeństwa konstytucyjnego zapoznać ich z zagrożeniami bezpieczeństwa ustrojowego oraz teoretycznymi aspektami funkcjonowania systemu bezpieczeństwa konstytucyjnego zapoznać z ich z ogólną charakterystyką instytucji kompetentnych w kwestiach bezpieczeństwa konstytucyjnego i ich miejscem i rolą w systemie bezpieczeństwa konstytucyjnego zapoznać ich z podstawowymi zasadami organizacji ustroju Rzeczypospolitej Polskiej i rolą konstytucji w państwie i systemie bezpieczeństwa konstytucyjnego 	
w zakresie umiejętności:	
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa konstytucyjnego nauczyć ich prognozować i modelować, a także przewidywać skutki podstawowych procesów i zjawisk stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa konstytucyjnego nauczyć studentów posługiwać się prawidłowo w podstawowym zakresie systemami normatywnym, w tym regulacjami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi ściśle z praktyką bezpieczeństwa konstytucyjnego nauczyć ich sporządzania prac pisemnych i przygotowania wystąpień ustnych na tematy i zagadnienia związane z bezpieczeństwem konstytucyjnym nauczyć ich samodzielnie planować i wdrażać do praktyki życiowej ideę edukacji ustawicznej, w tym stosować różne formy, metody i techniki efektywnego uczenia się oraz metody i techniki rozwoju osobistego 	
w zakresie kompetencji społecznych:	
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów świadomie uczestniczyć w przygotowywaniu projektów prewencyjnych rozwiązujących problemy z zakresu bezpieczeństwa konstytucyjnego, uwzględniając aspekty prawne, ekonomiczne i polityczne nauczyć ich myśleć i działać w sposób kreatywny i przedsiębiorczy w zakresie realizacji zadań profilaktycznych na 	

rzeczą bezpieczeństwa konstytucyjnego					
<ul style="list-style-type: none"> przygotować ich do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej 					
Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć teoretycznych.	0,5	-	0,5	-
2.	Pojęcie i istota bezpieczeństwa konstytucyjnego: bezpieczeństwo konstytucyjne – konceptualizacja pojęcia; bezpieczeństwo konstytucyjne a bezpieczeństwo wewnętrzne; bezpieczeństwo konstytucyjne a bezpieczeństwo ideologiczne; zagrożenia bezpieczeństwa konstytucyjnego; system bezpieczeństwa konstytucyjnego.	1	2	1	1
3.	Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej i zasady jej ochrony: tło historyczne; prace nad konstytucją i jej nowelizację; treść konstytucji; zasady konstytucji; ochrona ustroju RP w świetle konstytucji.	1	2		1
4.	Ustrój polityczny Rzeczypospolitej Polskiej i możliwości jego zmiany: geneza ustroju; prawne podstawy ustroju; władza ustawodawcza, wykonawcza i sądownicza; kontrola państwowa i ochrona prawa; trybunały; system partyjny; możliwości zmiany ustroju.	1	2		1
5.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	0,5	-	1	-
razem zajęć teoretycznych:		4	6	2	3
		10		5	
Treści kształcenia					
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	-	0,5	-
2.	System bezpieczeństwa konstytucyjnego: zarys systemu bezpieczeństwa konstytucyjnego w Polsce; instytucjonalny wymiar bezpieczeństwa konstytucyjnego w Polsce; partie polityczne a funkcjonowanie systemu bezpieczeństwa konstytucyjnego; stan bezpieczeństwa konstytucyjnego w Polsce.	1	2	1	1
3.	Rola Prezydenta RP w systemie bezpieczeństwa konstytucyjnego: prezydent w systemie ustroju politycznego Rzeczypospolitej Polskiej; zadania prezydenta w systemie bezpieczeństwa konstytucyjnego; narzędzia w rękach prezydenta w zakresie ochrony bezpieczeństwa konstytucyjnego.	1	2	1	1
4.	Rola władzy ustawodawczej w systemie bezpieczeństwa konstytucyjnego: Sejm i Senat w ustroju politycznym Rzeczypospolitej Polskiej; zadania władzy ustawodawczej w systemie bezpieczeństwa konstytucyjnego; narzędzia w rękach Sejmu i Senatu w zakresie ochrony bezpieczeństwa kon-	1	1	1	1

	stytucyjnego.				
5.	Rola Sądu Najwyższego i Naczelnego Sądu Administracyjnego w systemie bezpieczeństwa konstytucyjnego: władza sądownicza a bezpieczeństwo konstytucyjne; rola i zadania Sądu Najwyższego w zakresie bezpieczeństwa ustrojowego; rola i zadania Naczelnego Sądu Administracyjnego w zakresie bezpieczeństwa ustrojowego.	1	1	1	1
6.	Rola Trybunału Konstytucyjnego w systemie bezpieczeństwa konstytucyjnego: historia; pozycja ustrojowa i skład Trybunału Konstytucyjnego; rola i zadania Trybunału Konstytucyjnego w zakresie bezpieczeństwa ustrojowego.	1	1	1	1
7.	Rola służb specjalnych w zakresie bezpieczeństwa ustrojowego: rodzaje służb specjalnych i ich kompetencje w zakresie bezpieczeństwa konstytucyjnego; szczególna rola Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w zakresie bezpieczeństwa konstytucyjnego; działania podejmowane przez ABW na rzecz bezpieczeństwa konstytucyjnego.	1	1	1	1
8.	Wrocie ideologie a bezpieczeństwo konstytucyjne: ideologia w funkcjonowaniu społeczeństwa; bezpieczeństwo ideologiczne i jego zagrożenia; prawne uwarunkowania bezpieczeństwa ideologicznego; komunizm i faszyzm jako zagrożenia o charakterze ideologicznym.	1	1	1	0,5
9.	Organizacje społeczne w systemie bezpieczeństwa konstytucyjnego: rola organizacji pozarządowych w systemie bezpieczeństwa konstytucyjnego; rola mediów w systemie bezpieczeństwa konstytucyjnego; społeczeństwo obywatelskie a bezpieczeństwo konstytucyjne; przykłady działań różnych instytucji na rzecz bezpieczeństwa konstytucyjnego.	1	1	0,5	0,5
10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	-	0,5	-
Razem zajęć praktycznych:		10	10	8	7
		20		15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	treść			
wiedza	W_01	zna w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu bezpieczeństwa konstytucyjnego			
	W_02	zna w zaawansowanym stopniu organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa konstytucyjnego i wyzwań współczesnej cywilizacji			
	W_03	zna w zaawansowanym stopniu reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące funkcjonowanie systemu bezpieczeństwa konstytucyjnego			
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa konstytucyjnego			
	U_02	potrafi prognozować i modelować, a także przewidywać skutki podstawowych procesów i zjawisk stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa konstytucyjnego			
	U_03	potrafi posługiwać się prawidłowo w podstawowym zakresie systemami normatywnym, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi ściśle z praktyką bezpieczeństwa konstytucyjnego			
	U_04	potrafi sporządzać prace pisemne i przygotować wystąpienia ustne na tematy i zagadnienia związane z bezpieczeństwem konstytucyjnym			
	U_05	potrafi samodzielnie planować i wdrażać do praktyki życiowej ideę edukacji ustawicznej, w tym stosować różne formy, metody i techniki efektywnego uczenia się oraz			

		metody i techniki rozwoju osobistego
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem
	K_02	jest gotów do uczestniczenia w przygotowywaniu projektów prewencyjnych rozwiązujących problemy z zakresu bezpieczeństwa konstytucyjnego, uwzględniając aspekty prawne, ekonomiczne i polityczne, w tym działania w tym zakresie w sposób innowacyjny i przedsiębiorczy
	K_03	jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną	
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz pozytywnej oceny za samodzielną pracę na platformie e-learningowej	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	średnia ważona oceny za kolokwium pisemne wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracą pisemną oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych	
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpo-</p>	

	wiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	40
	O2	Praca pisemna	W_01, W_02, W_03, U_04, K_03	30
	O3	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, U_05, K_03	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(Ot) = 0,4 x O1 + 0,3 x O2 + 0,3 x O3</i>			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study), aktywność na zajęciach oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: <i>Ocena końcowa=(O1 +O2+O3)/3.</i> Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Praca pisemna (case study): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p> <p>3) Aktywność na zajęciach:</p>			

	<p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach i realizacji innych czynności praktycznych w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach.</p> <p>4) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych:</p> <p>Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	40	
	O2	praca pisemna (case study)	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, U_04, K_03	20	
	O3	aktywność na zajęciach	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_01,	20	
	O4	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, U_05	20	
<i>Ocena końcowa = 0,4xO1 + 0,2xO2 + 0,2xO3 + 0,2xO4</i>					
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę student na platformie e-learningowej oraz za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty	waga oceny w %

uczenia się:				ECTS	
<i>Oel</i>	praca na platformie	wszystkie efekty	-		20
<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	wszystkie efekty	1		80
<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	wszystkie efekty			
sposób wyliczenia oceny końcowej:		$Ocena\ ko\ncowa = 0,2\ Oel + 0,8\ \left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 2}{1 + 2}\right)$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W03, K1_W11				
W_02	K1_W05, K1_W07, K1_W08				
W_03	K1_W06, K1_W12				
U_01	K1_U01, K1_U02, K1_U03				
U_02	K1_U05, K1_U06				
U_03	K1_U07				
U_04	K1_U08, K1_U09, K1_U10				
U_05	K1_U14				
K_01	K1_K01, K1_K02				
K_02	K1_K04, K1_K05				
K_03	K1_K07				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> • Czuryk J., Duraj K., Karpiuk M., Prokop K., <i>Bezpieczeństwo państwa. Zagadnienia prawne i administracyjne</i>, Olsztyn 2016. • Gierszewski J., <i>Bezpieczeństwo wewnętrzne. Zarys systemu</i>, Difin, Warszawa 2013. • Pieprzny S., <i>Administracja bezpieczeństwa i porządku publicznego (skrypt)</i>, Wyd. UR, Rzeszów 2008. • Pieprzny S., <i>Ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego w prawie administracyjnym</i>, Wyd. UR, Rzeszów 2007. • Posłuszny J., Skrzydło W., Eckhardt K., <i>Ustrój polityczny Rzeczypospolitej Polskiej</i>, Rzeszów 2017. 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> • Izdebski H., Kulesza M., <i>Administracja publiczna. Zagadnienia ogólne</i>, Liber, Warszawa 2004. • Misiuk A., <i>Administracja porządku i bezpieczeństwa publicznego, zagadnienia prawno – ustrojowe</i>, Warszawa 2008. • Sienkiewicz – Małujurek K, Niczyporuk Z, <i>Bezpieczeństwo publiczne</i>, Wyd. Pols. Śl., Gliwice 2010. • Sprengel B., <i>Służby mundurowe ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego</i>, Toruń 2008. • Wawrzyk P., <i>Bezpieczeństwo wewnętrzne Unii Europejskiej</i>, Warszawa 2009. 					
C. Materiały źródłowe:					
<ul style="list-style-type: none"> • Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej • inne akty prawne w zależności od potrzeb 					
D. Przydatne strony internetowe:					
<ul style="list-style-type: none"> • wskazane przez wykładowcę w zależności od potrzeb 					
Kontakt:					
osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN				
telefon:	59 840 52 03				

e-mail:

sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.2.6. Bezpieczeństwo publiczne

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.2.6.	Bezpieczeństwo publiczne	ZO	3			
Kierunek studiów:	Bezpieczeństwo narodowe					
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	tak w zakresie „bezpieczeństwo wewnętrzne”	IV		
Dyscyplina:						
nauki o bezpieczeństwie – 100%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				razem	liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)			
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	0,5	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	3	1	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	6	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	0,5	0,5	-	-		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	5		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	5	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	8	7	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	10	7	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium	1	0,5	-	-		
• przygotowanie case study	-	-	10	10		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu	-	-	10	10		
• praca na platformie	-	-	10	15		
Łącznie:	30	20	45	55	75	3

<p>N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne. Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 50 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 16 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 34 godziny obejmujące samodzielną pracę, a na studiach niestacjonarnych 10 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 40 godzin samodzielną pracę</p>	
Metody dydaktyczne:	
zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli:
wykład konwersatoryjny, wykład problemowy, informacyjny, dyskusja	wykład wprowadzający, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta:
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielna praca na platformie w ramach wykładów z pośrednim udziałem nauczycieli, przygotowanie pracy zaliczeniowej, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, samodzielna praca na platformie w ramach ćwiczeń z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
teoria bezpieczeństwa, podstawy wiedzy o państwie i prawie	student zna podstawowe zagadnienia z zakresu prawa administracyjnego, w tym ustroju administracji publicznej oraz zasad jej funkcjonowania oraz teoretyczne aspekty bezpieczeństwa
Cele przedmiotu:	
w zakresie wiedzy:	
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i teoretycznymi podstawami bezpieczeństwa i porządku publicznego zapoznać ich z zagrożeniami bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz teoretycznymi aspektami funkcjonowania systemu bezpieczeństwa i porządku publicznego zapoznać z ich z ogólną charakterystyką instytucji kompetentnych w kwestiach bezpieczeństwa i porządku publicznego zapoznać ich z zasadami realizacji zadań na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego w środowisku lokalnym z uwzględnieniem ich prawnych uwarunkowań zapoznać ich z rolą i zadaniami organizacji pozarządowych w systemie bezpieczeństwa i porządku publicznego zapoznać ich z wybranymi aspektami współpracy policji w ramach UE 	
w zakresie umiejętności:	
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa publicznego nauczyć ich prognozować i modelować, a także przewidywać skutki podstawowych procesów i zjawisk stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa publicznego oraz zasad prowadzenia działań profilaktycznych na rzecz ich przeciwdziałania nauczyć studentów posługiwać się prawidłowo w podstawowym zakresie systemami normatywnym, w tym regulacjami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi ściśle z praktyką bezpieczeństwa publicznego nauczyć ich sporządzania prac pisemnych i przygotowania wystąpień ustnych na tematy i zagadnienia związane z bezpieczeństwem publicznym nauczyć ich samodzielnie planować i wdrażać do praktyki życiowej ideę edukacji ustawicznej, w tym stosować różne formy, metody i techniki efektywnego uczenia się oraz metody i techniki rozwoju osobistego 	

w zakresie kompetencji społecznych:					
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów świadomie uczestniczyć w przygotowywaniu projektów prewencyjnych rozwiązujących problemy z zakresu bezpieczeństwa publicznego, uwzględniając aspekty prawne, ekonomiczne i polityczne • nauczyć ich myśleć i działać w sposób kreatywny i przedsiębiorczy w zakresie realizacji zadań profilaktycznych na rzecz bezpieczeństwa publicznego • przygotować do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej 					
Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć teoretycznych.	0,5	-	0,5	-
2.	Pojęcie i istota bezpieczeństwa i porządku publicznego: pojęcia: bezpieczeństwo publiczne, porządek publiczny; publiczna przestrzeń bezpieczeństwa; bezpieczeństwo publiczne a bezpieczeństwo społeczności lokalnych; bezpieczeństwo publiczne w ujęciu polskiego prawa; bezpieczeństwo i porządek publiczny jako element systemu bezpieczeństwa wewnętrznego państwa; zasadnicze komponenty bezpieczeństwa i porządku publicznego.	1	2	1	1
3.	Bezpieczeństwo publiczne w Polsce w ujęciu historycznym: bezpieczeństwo publiczne w okresie od powstania Polski do okresu zaborów; bezpieczeństwo publiczne w okresie zaborów; bezpieczeństwo publiczne w Królestwie Polskim; bezpieczeństwo publiczne w okresie I wojny światowej; bezpieczeństwo publiczne w okresie II RP; bezpieczeństwo publiczne w okresie II wojny światowej; bezpieczeństwo publiczne w okresie PRL; bezpieczeństwo publiczne w okresie tworzenia się III RP.	1	2		1
4.	Zagrożenia bezpieczeństwa i porządku publicznego: pojęcie i istota zagrożeń bezpieczeństwa i porządku publicznego; klasyfikacja zagrożeń bezpieczeństwa i porządku publicznego; przestępczość jako czynnik zagrożenia bezpieczeństwa publicznego; wykroczenia a bezpieczeństwo publiczne; patologie społeczne a bezpieczeństwo publiczne; zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym.	1	2		1
5.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	0,5	-	1	-
razem zajęć teoretycznych:		4	6	2	3
		10		5	
Treści kształcenia					
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	Ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	-	0,5	-
2	Administracja bezpieczeństwa publicznego: system bezpieczeństwa publicznego; zarządzanie bezpieczeństwem publicznym; organy administracji rządowej w systemie bezpieczeństwa publicznego; organy administracji	1	2	1	1

	samorządowej w systemie bezpieczeństwa publicznego.				
3	Instytucje systemu bezpieczeństwa publicznego: Policja jako podstawowa instytucja bezpieczeństwa i porządku publicznego; straże miejskie i gminne; zasady wsparcia działalności Policji w zakresie bezpieczeństwa publicznego przez Siły Zbrojne RP; inspekcje, służby i straże w systemie bezpieczeństwa publicznego; prywatny sektor ochrony w systemie bezpieczeństwa publicznego; system ratownictwa medycznego a bezpieczeństwo publiczne.	1	2	1	1
4	Współpraca policyjna krajów Unii Europejskiej: polityka UE w zakresie bezpieczeństwa publicznego w tym współpracy policyjnej; geneza Europolu; cele, zadania i kompetencje Europolu; System Informacyjny Europolu; Centrum ds. Cyberprzestępczości; Europejskie Kolegium Policyjne – CEPOL; współpraca w zakresie szkolenia.	1	1	1	1
5	Lokalne strategie zapewniania bezpieczeństwa – profilaktyka przestępczości: strategie działań profilaktycznych; policyjne programy zapobiegania przestępczości; strategie zapobiegania przestępczości na szczeblu lokalnym (polityka społeczna i kryminalna); program rządowy „Razem bezpieczniej”; lokalne inicjatywy na rzecz profilaktyki przestępczości i zachowań patologicznych; scenariusze zajęć profilaktycznych dla młodzieży.	1	1	1	1
6	Aktywność obywatelska a bezpieczeństwo i porządek publiczny: rola obywateli w kształtowaniu bezpieczeństwa i porządku publicznego; formy aktywności obywatelskiej – doświadczenia o charakterze światowym: grupy sąsiedzkiej czujności, patrole obywatelskie, straże miejskie i strażnicy, oddziały kary i szeryfowie; doświadczenia polskie; organizacje pozarządowe w systemie bezpieczeństwa i porządku publicznego; przykłady działalności organizacji pozarządowych na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego; community policing.	1	1	1	1
7	Prywatne agencje ochrony osób i mienia: pojęcie, istota i zadania agencji ochrony osób i mienia; agencje ochrony na świecie; agencje ochrony osób i mienia w Polsce oraz ich stowarzyszenia; prawne podstawy funkcjonowania agencji ochrony osób i mienia w Polsce; główne zadania realizowane przez agencje ochrony osób i mienia w Polsce; kwalifikacje pracowników ochrony; uprawnienia pracowników ochrony; broń palna i środki przymusu bezpośredniego w rękach pracowników ochrony.	1	1	1	1
8	Agencje detektywistyczne: pojęcie, istota i zadania agencji detektywistycznych; problemy etyczno-prawne granic działalności detektywów; agencje detektywistyczne na świecie; podstawy prawne działania agencji detektywistycznych w Polsce; detektyw jako zawód; metody pracy detektywów; rynek firm detektywistycznych w Polsce.	1	1	1	0,5
9	Organizacje społeczne w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego: rola organizacji pozarządowych w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego; Społeczna Straż Rybacka; Społeczna Inspekcja Pracy; Ochotnicza Straż Pożarna; Ratownictwo medyczne; Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe; inne organizacje wspierające działalność administracji publicznej w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego; rola społeczeństwa obywatelskiego i obywateli w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego.	1	1	0,5	0,5
10	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	-	0,5	-
Razem zajęć praktycznych:		10	10	8	7
		20		15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					

Efekty uczenia się (student):		
kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	zna w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu bezpieczeństwa publicznego
	W_02	zna w zaawansowanym stopniu organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa publicznego
	W_03	zna w zaawansowanym stopniu reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące funkcjonowanie systemu bezpieczeństwa publicznego
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa publicznego
	U_02	potrafi prognozować i modelować, a także przewidywać skutki podstawowych procesów i zjawisk stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa publicznego oraz stosować zasady prowadzenia działań profilaktycznych na rzecz przeciwdziałania ich skutkom
	U_03	potrafi posługiwać się prawidłowo w podstawowym zakresie systemami normatywnym, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi ściśle z praktyką bezpieczeństwa publicznego
	U_04	potrafi sporządzać prace pisemne i przygotować wystąpienia ustne na tematy i zagadnienia związane z bezpieczeństwem publicznym
	U_05	potrafi samodzielnie planować i wdrażać do praktyki życiowej ideę edukacji ustawicznej, w tym stosować różne formy, metody i techniki efektywnego uczenia się oraz metody i techniki rozwoju osobistego
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem
	K_02	jest gotów do uczestniczenia w przygotowywaniu projektów prewencyjnych rozwiązujących problemy z zakresu bezpieczeństwa publicznego, uwzględniając aspekty prawne, ekonomiczne i polityczne, w tym działania w tym zakresie w sposób innowacyjny i przedsiębiorczy
	K_03	jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną	
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz pozytywnej oceny za samodzielną pracę na platformie e-learningowej	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	średnia ważona oceny za kolokwium pisemne wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracą pisemną oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych	
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy.</p>	

	<p>Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych:</p> <p>Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
<p>sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:</p>	<p>lp.</p>	<p>sposób weryfikacji</p>	<p>odniesienie do efektów</p>	<p>waga oceny w %</p>
	<p>O1</p>	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów</p>	<p>W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03</p>	<p>40</p>
	<p>O2</p>	<p>Praca pisemna</p>	<p>W_01, W_02, W_03, U_04, K_03</p>	<p>30</p>
	<p>O3</p>	<p>Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej</p>	<p>W_01, W_02, W_03, U_05, K_03</p>	<p>30</p>
<p>sposób wyliczenia oceny końcowej:</p>	<p>$Ocena\ ko\ncowa\ z\ zaj\ę\c\ teoretycznych(Ot) = 0,4 \times O1 + 0,3 \times O2 + 0,3 \times O3$</p>			
<p>sposób zaliczenia zajęć praktycznych:</p>				
<p>forma oceny końcowej:</p>	<p>średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study), aktywność na zajęciach oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych</p>			
<p>kryteria oceny:</p>	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych:</p> <p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedocią-</p>			

- gnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.
- 2) Praca pisemna (case study):
Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy.
Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.
- 3) Aktywność na zajęciach:
Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach i realizacji innych czynności praktycznych w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu.
Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach.
- 4) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych:
Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta.
Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	40
	O2	Praca pisemna (case study)	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, U_04, K_03	20
	O3	Aktywność na zajęciach	W_01, W_02, W_03, U_01,	20

			U_02, U_03, U_04, K_01, K_01,		
O4	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej		W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, U_05	20	
<i>Ocena końcowa = 0,4xO1 + 0,2xO2+ 0,2xO3+ 0,2xO4</i>					
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę student na platformie e-learningowej oraz za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 –realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Oel</i>	praca na platformie	wszystkie efekty	-	20
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	wszystkie efekty	1	40
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	wszystkie efekty	2	40
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ końcowa = 0,2\ Oel + 0,8\ \left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W03				
W_02	K1_W05, K1_W07, K1_W08				
W_03	K1_W06, K1_W12				
U_01	K1_U01, K1_U02, K1_U03				
U_02	K1_U04, K1_U05, K1_U06				
U_03	K1_U07				
U_04	K1_U09, K1_U10, K1_U11				
U_05	K1_U14				
K_01	K1_K01, K1_K02				
K_02	K1_K04, K1_K05				
K_03	K1_K07				
Wykaz literatury:					

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • Gierszewski J., <i>Bezpieczeństwo wewnętrzne. Zarys systemu</i>, Difin, Warszawa 2013. • Pieprzny S., <i>Administracja bezpieczeństwa i porządku publicznego</i> (skrypt), Wyd. UR, Rzeszów 2008. • Pieprzny S., <i>Ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego w prawie administracyjnym</i>, Wyd. UR, Rzeszów 2007. 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Gierszewski J., Pieczywok, A., <i>Społeczny wymiar bezpieczeństwa człowieka</i>, Difin, Warszawa 2019. • Misiuk A., <i>Administracja porządku i bezpieczeństwa publicznego, zagadnienia prawno – ustrojowe</i>, Warszawa 2008. • Sienkiewicz – Małujurek K, Niczyporuk Z, <i>Bezpieczeństwo publiczne</i>, Wyd. Pols. Śl., Gliwice 2010. • Sprengel B., <i>Służby mundurowe ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego</i>, Toruń 2008. • Wawrzyk P., <i>Bezpieczeństwo wewnętrzne Unii Europejskiej</i>, Warszawa 2009. 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej • inne akty prawne w zależności od potrzeb 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • wskazane przez wykładowcę w zależności od potrzeb 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.2.7. Bezpieczeństwo powszechne

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.2.7.	Bezpieczeństwo powszechne	ZO	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	tak w zakresie „bezpieczeństwo wewnętrzne”	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie – 100%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	0,5	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	3	1	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	6	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	0,5	0,5	-	-		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	2	2		
• studiowanie literatury	-	-	3	3		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	10	15		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	8	7	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	10	7	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium	1	0,5	-	-		
• przygotowanie do kolokwium/przygotowanie case study	-	-	3	5		
• praca na platformie	-	-	24	25		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	3	5		
łącznie:	30	20	45	55	75	3

<p>Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.</p> <p>Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 50 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 16 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 34 godzin samodzielnej pracę, a na studiach niestacjonarnych 10 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 40 godzin samodzielnej pracę.</p>	
Metody dydaktyczne:	
zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli:
wykład informacyjny, informacja, dyskusja	wykład wprowadzający, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta:
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielna praca na platformie w ramach wykładów z pośrednim udziałem nauczycieli, przygotowanie pracy zaliczeniowej, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń warsztatowych, samodzielna praca na platformie w ramach ćwiczeń z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
teoria bezpieczeństwa, bezpieczeństwo państwa	student zna podstawowe zagadnienia z zakresu teoretycznych podstaw bezpieczeństwa i funkcjonowania państwa
Cele przedmiotu:	
w zakresie wiedzy:	
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami, obiektami i zjawiskami z zakresu bezpieczeństwa powszechnego i jego zagrożeniami zapoznać ich w z organizacją i funkcjonowanie systemu bezpieczeństwa powszechnego zapoznać ich z zasadami ochrony ludności cywilnej i infrastruktury krytycznej w warunkach zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego zapoznać ich z dylematami współczesnej cywilizacji i związanymi z jej rozwojem wyzwaniem i zagrożeniami w zakresie bezpieczeństwa powszechnego, a także ich wpływem na teorię i praktykę bezpieczeństwa 	
w zakresie umiejętności:	
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów prognozować i modelować, a także przewidywać skutki podstawowych procesów i zjawisk stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa powszechnego we wszystkich jego wymiarach nauczyć ich prawidłowo posługiwać się w podstawowym zakresie systemami normatywnymi, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi, związanymi ściśle z praktyką bezpieczeństwa powszechnego, w celu rozwiązywania wybranych, złożonych problemów i realizacji typowych zadań zawodowych nauczyć ich sporządzania w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych i gramatycznych, prac pisemnych obejmujących problematykę szeroko rozumianych zagrożeń z zakresu bezpieczeństwa powszechnego, jak również typowych dokumentów administracyjnych i innych dokumentów związanych z praktyką bezpieczeństwa nauczyć ich przygotowywania wystąpień ustnych w sprawach związanych z zagrożeniami bezpieczeństwa powszechnego w języku polskim i obcym, takich jak np. komunikat, informacja dla prasy, oświadczenie, referat, przemówienie, prezentacja multimedialna nauczyć studentów samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej 	
w zakresie kompetencji społecznych:	
<ul style="list-style-type: none"> przygotować studentów do krytycznej oceny treści związanych z zagrożeniami bezpieczeństwa powszechnego, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce bezpieczeństwa 	

<ul style="list-style-type: none"> • przygotować do inicjowania i podejmowania działań na rzecz interesu publicznego • przygotować do rozwijania zasad etyki zawodowej oraz podejmowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad 					
Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	0,5	-	0,5	-
2.	Pojęcie i istota bezpieczeństwa powszechnego: bezpieczeństwo powszechne – konceptualizacja pojęcia; bezpieczeństwo wewnętrzne a bezpieczeństwo powszechne; ochrona ludności jako podstawowe zadanie systemu bezpieczeństwa powszechnego; ochrona infrastruktury krytycznej; prawne uwarunkowania bezpieczeństwa powszechnego.	1	2	1	1
3.	Zagrożenia bezpieczeństwa powszechnego: pojęcie i istota zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego; zagrożenia naturalne bezpieczeństwa powszechnego; zagrożenia antropogeniczne bezpieczeństwa powszechnego; monitorowanie zagrożeń.	1	2		1
4.	System bezpieczeństwa powszechnego: pojęcie i istota systemu bezpieczeństwa powszechnego; system zarządzania kryzysowego a bezpieczeństwo powszechne; system obrony cywilnej a bezpieczeństwo powszechne, powszechna samoobrona ludności; instytucjonalny wymiar bezpieczeństwa powszechnego.	1	2		1
5.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	0,5	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		4	6	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	-	0,5	-
2.	Ochrona ludności w warunkach zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego: ochrona ludności – pojęcie i istota; zagrożenia ludności w warunkach pokoju i wojny; główne zadania realizowane na rzecz ochrony ludności; Obrona Cywilna w systemie ochrony ludności; ochrona ludności w sytuacjach kryzysowych.	1	2	1	1
3.	Instytucjonalny wymiar bezpieczeństwa powszechnego: system zarządzania kryzysowego a ochrona ludności; systemy ratownicze a ochrona ludności; służby ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego; organizacje humanitarne a ochrona ludności; rola SZ RP w systemie bezpieczeństwa powszechnego.	1	1	1	1
4.	Ochrona infrastruktury krytycznej: infrastruktura krytyczna – pojęcie i istota; podstawowe obiekty zaliczane do infrastruktury krytycznej; metody ochrony infrastruktury krytycznej; zadania i obowiązki operatorów i organów administracji w zakresie ochrony infrastruktury krytycznej; plany ochrony infrastruktury krytycznej; narodowy program ochrony infrastruktury	1	2	1	1

	tury krytycznej.				
5.	Elementy planowania cywilnego w zakresie bezpieczeństwa powszechnego: ochrona ludności i kwestie obrony cywilnej w planach zarządzania kryzysowego; plany zarządzania kryzysowego; plany obrony cywilnej; plany operacyjne, ratunkowe i plany ochrony; zabezpieczenie funkcjonowania systemu ochrony ludności.	1	1	1	1
6.	Powszechna samoobrona ludności: pojęcie i istota powszechnej samoobrony; zadania przewidziane do realizacji w ramach powszechnej samoobrony; edukacja społeczeństwa w ramach powszechnej samoobrony; przygotowanie społeczeństwa do realizacji zadań w ramach powszechnej samoobrony.	1	1	1	1
7.	Monitorowanie, ostrzeganie i alarmowanie o zagrożeniach jako zadanie systemu bezpieczeństwa powszechnego: systemy monitorowania zagrożeń; organizacja systemu powszechnego ostrzegania i alarmowania; sygnały powszechnego alarmowania i ostrzegania; zasady zachowania się ludności na sygnały powszechnego alarmowania i ostrzegania.	1	1	0,5	0,5
8.	Ochrona ludności cywilnej, osób wyłączonych z walki i dóbr kultury podczas międzynarodowych konfliktów zbrojnych: geneza i istota konwencji genewskich; ochrona dóbr kultury w czasie międzynarodowych konfliktów zbrojnych; odpowiedzialność za naruszenia norm Międzynarodowego Prawa Humanitarnego Konfliktów Zbrojnych (MPHKZ).	1	1	1	0,5
9.	Zarządzanie kryzysowe i ochrona ludności jako element polityki bezpieczeństwa wewnętrznego UE: historia działań wspólnotowych w dziedzinie zarządzania kryzysowego i ochrony ludności; polityka UE w zakresie zarządzania kryzysowego i ochrony ludności oraz jej podstawy prawne; Mechanizm Ochrony Ludności UE; instrumenty finansowe; operacje zarządzania kryzysowego realizowane w ramach Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony (WPBiO).	1	1	0,5	1
10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	-	0,5	-
razem zajęć praktycznych:		10	10	8	7
		20		15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	treść			
wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu bezpieczeństwa powszechnego			
	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu metodologię badań stosowaną w analizie i ocenie zjawisk stanowiących zagrożenie bezpieczeństwa powszechnego			
	W_03	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego			
	W_04	zna i rozumie w podstawowym stopniu dylematy współczesnej cywilizacji i związane z jej rozwojem wyzwania i zagrożenia w zakresie bezpieczeństwa powszechnego, a także ich wpływ na teorię i praktykę bezpieczeństwa			
umiejętności	U_01	potrafi prognozować i modelować, a także przewidywać skutki podstawowych procesów i zjawisk stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa powszechnego we wszystkich jego wymiarach			
	U_02	potrafi posługiwać się prawidłowo w podstawowym zakresie systemami normatywnymi, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi			

		związanymi ściśle z praktyką bezpieczeństwa powszechnego, w celu rozwiązywania wybranych, złożonych problemów i realizacji typowych zadań zawodowych
	U_03	potrafi przygotować w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych i gramatycznych, prace pisemne obejmujące problematykę szeroko rozumianych zagrożeń z zakresu bezpieczeństwa powszechnego, jak również typowych dokumentów administracyjnych i innych dokumentów związanych z praktyką bezpieczeństwa
	U_04	potrafi przygotować wystąpienie ustne w sprawach związanych z zagrożeniami bezpieczeństwa powszechnego w języku polskim i obcym, takie jak np. komunikat, informacja dla prasy, oświadczenie, referat, przemówienie, prezentacja multimedialna
	U_05	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z zagrożeniami bezpieczeństwa powszechnego, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce bezpieczeństwa
	K_02	jest gotów do inicjowania i podejmowania działań na rzecz interesu publicznego,
	K_03	jest gotów do rozwijania zasad etyki zawodowej oraz podejmowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną	
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz samodzielna praca na platformie e-learningowej	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracą pisemną oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych	
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednost-</p>	

	<p>ki metodyczne zajęć teoretycznych:</p> <p>Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, K_01	40
	O2	Praca pisemna	W_01, W_02, W_03 U_04, K_01	30
	O3	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03 U_05	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4 \times O1 + 0,3 \times O2 + 0,3 \times O3$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study) oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych:</p> <p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Praca pisemna (case study):</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny spo-</p>			

	<p>sób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_03	40	
	O2	Praca pisemna (case study)	U_02, U_04, K_01, K_01	30	
	O3	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05	30	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę student na platformie e-learningowej oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Oel	praca na platformie	wszystkie efekty	-	20
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, U_04, K_01	1	80
	Op	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,2\ Oel + 0,8\left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				

W_01	K1_W01, K1_W03
W_02	K1_W04
W_03	K1_W05, K1_W07, K1_W08
W_04	K1_W11
U_01	K1_U01, K1_U06
U_02	K1_U07
U_03	K1_U08, K1_U09
U_04	K1_U08, K1_U10, K1_U11
U_05	K1_U14
K_01	K1_K01
K_02	K1_K04
K_03	K1_K08

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Chojnowski L., *Bezpieczeństwo. Zarys teorii*, Słupsk 2015
- Chojnowski L., *Bezpieczeństwo powszechne*, [w:] Wybrane problemy bezpieczeństwa. Teoria. Strategia. System, red. A. Urbanek, Słupsk 2012
- Chojnowski L., *Systemy bezpieczeństwa powszechnego*, [w:] Problemy bezpieczeństwa personalnego w epoce ponowoczesności, red. M. Stefański, E. Piotrów, A. Gliszczyński (red.), Słupsk 2016
- Graniczny M., Mizerski W., *Katastrofy przyrodnicze*, Warszawa 2007
- Kitler W., Skrabacz A., *Bezpieczeństwo ludności cywilnej. Pojęcie, organizacja i zadania w czasie pokoju, kryzysu i wojny*, Warszawa 2010

B. Literatura uzupełniająca:

- Chojnowski L., *Bezpieczeństwo narodowe. Studium teoretyczne*, Słupsk 2015
- Kitler W., *Bezpieczeństwo narodowe RP. Podstawowe kategorie. Uwarunkowania. System*, Warszawa 2011
- Urbanek A. (red.), *Wybrane problemy bezpieczeństwa. Dziedziny bezpieczeństwa*, Słupsk 2013
- Urbanek A. (red.), *Wybrane problemy bezpieczeństwa. Teoria. Strategia. System*, Słupsk 2012
- Lidwa W. (red.), *Zarządzanie kryzysowe*, Warszawa 2015

C. Materiały źródłowe:

- wskazane przez wykładowcę w zależności od potrzeb

D. Przydatne strony internetowe:

- <https://www.bbn.gov.pl/>
- <https://mswia.gov.pl/>
- <http://www.msz.gov.pl/pl/>
- <http://rcb.gov.pl/>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.2.8. Służby specjalne w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.2.8.	Służby specjalne w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	tak w zakresie „bezpieczeństwo wewnętrzne”	V		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie – 100%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	3	2	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	10	6	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	1	1	-	-		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	5		
• studiowanie literatury	-	-	8	8		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	22	27		
łącznie:	15	10	35	40	50	2
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 10 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 15 godzin samodzielną pracę, a na studiach niestacjonarnych 6 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 19 godzin samodzielną pracę						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, informacja, dyskusja			nie dotyczy			

<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 		<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 			
<p>percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielna praca na platformie w ramach wykładów z pośrednim udziałem nauczycieli, przygotowanie pracy zaliczeniowej, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu</p>		<p>nie dotyczy</p>			
<p>Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:</p>					
<p>Przedmioty wprowadzające:</p>		<p>Wymagania wstępne:</p>			
<p>bezpieczeństwo wewnętrzne, bezpieczeństwo publiczne, bezpieczeństwo konstytucyjne</p>		<p>student zna podstawowe teoretyczne z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego i jego zagrożeń</p>			
<p>Cele przedmiotu:</p>					
<p>w zakresie wiedzy:</p>					
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z historycznymi, prawnymi i ustrojowymi aspektami funkcjonowania służb specjalnych w Polsce • zapoznać ich ze specyfiką, zasadniczymi zadaniami i formami działalności służb specjalnych w Polsce • zapoznać ich z organizacją, zadaniami i ustrojem wszystkich formacji zaliczanych do służb specjalnych działających w Polsce • zapoznać ich z zasadami nadzoru i kontroli nad służbami specjalnymi w Polsce 					
<p>w zakresie umiejętności:</p>					
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów analizy podstawowych problemów związanych z funkcjonowaniem służb specjalnych w systemie bezpieczeństwa publicznego z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej nabywanej w toku studiów • nauczyć ich właściwie dobierać i selekcjonować źródła wiedzy związane z funkcjonowaniem służb specjalnych w Polsce • nauczyć ich swobodnego posługiwania się pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi związanymi z funkcjonowaniem służb specjalnych z uwzględnieniem opracowania własnych przemyśleń na piśmie (w formie prac pisemnych) 					
<p>w zakresie kompetencji społecznych:</p>					
<ul style="list-style-type: none"> • kształtować u studentów kompetencje w zakresie krytycznego podejścia do analizy zagadnień związanych z funkcjonowaniem służb specjalnych w Polsce • kształtować u nich kompetencje w zakresie właściwego wykorzystania wiedzy związanej z funkcjonowaniem służb specjalnych w realizacji zadań zawodowych 					
<p>Treści kształcenia:</p>					
<p>zajęcia teoretyczne:</p>					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	-	1	-
2	Historyczne uwarunkowania funkcjonowania służb specjalnych w Polsce: geneza służb specjalnych w Polsce; resortowy charakter służb specjalnych w Polsce i jego historyczne uwarunkowania; wojskowe służby specjalne w latach 1945-1990; transformacja ustrojowa służb specjalnych; ewolucja służb specjalnych w okresie III RP.	0,5	1,5	1	1
3	Specyfika działania służb specjalnych: pojęcie i istota działalności służb specjalnych; funkcje służb specjalnych; wywiadowczy i kontrwywiadowczy charakter działalności służb specjalnych; zadania realizowane przez służby specjalne; czynności operacyjno-rozpoznawcze jako podstawowa forma działania służb specjalnych; uprawnienia służb specjalnych.	0,5	2		1

4	Prawno-ustrojowe aspekty działalności służb specjalnych w Polsce: służby specjalne jako element administracji rządowej – uwarunkowania prawnoustrojowe; podległość służb specjalnych; status prawny szefów służb specjalnych; odpowiedzialność polityczna szefów służb specjalnych; zasady organizacji i funkcjonowania służb specjalnych jako urzędów administracji rządowej.	0,5	2		1
5	Służby specjalne właściwe dla bezpieczeństwa wewnętrznego: podstawa prawna, zasadnicze zadania, pozycja ustrojowa i struktura Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego; podstawa prawna, zasadnicze zadania, pozycja ustrojowa i struktura Agencji Wywiadu; podstawa prawna, zasadnicze zadania, pozycja ustrojowa i struktura Centralnego Biura Antykorupcyjnego.	0,5	1,5	1	1
6	Wojskowe służby specjalne: podstawa prawna, zasadnicze zadania, pozycja ustrojowa i struktura Służby Kontrwywiadu Wojskowego; podstawa prawna, zasadnicze zadania, pozycja ustrojowa i struktura Służby Wywiadu Wojskowego; służby rozpoznania sił zbrojnych.	0,5	1,5		1
7	Kontrola i nadzór nad funkcjonowaniem służb specjalnych: nadzór Prezesa Rady Ministrów nad działalnością służb specjalnych; rola i zadania ministra koordynatora służb specjalnych; rola i zadania Kolegium ds. Służb Specjalnych; parlamentarna kontrola nad funkcjonowaniem służb specjalnych z uwzględnieniem działalności Komisji ds. Służb Specjalnych; sądowa kontrola działalności służb specjalnych; rola Prezydenta RP w systemie kontroli służb specjalnych.	0,5	1,5		1
8	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe	1	-	1	-
razem zajęć teoretycznych:		5	10	4	6
		15		10	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	treść			
wiedza	W_01	zna podstawowe pojęcia, fakty i zagadnienia merytoryczne związane z funkcjonowaniem służb specjalnych w Polsce			
	W_02	zna podmioty personalne i strukturalne związane z funkcjonowaniem służb specjalnych w Polsce			
	W_03	zna organizację i zasady funkcjonowania formacji zaliczanych do służb specjalnych w Polsce, w tym normy prawne związane z ich działalnością			
umiejętności	U_01	potrafi analizować, identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane ściśle z funkcjonowaniem służb specjalnych w Polsce			
	U_02	potrafi właściwie dobierać i selekcjonować źródła wiedzy związane z funkcjonowaniem służb specjalnych w Polsce i posługiwać się systemami normatywnymi w tym zakresie			
	U_03	potrafi swobodnie posługiwać się pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi związanymi z funkcjonowaniem służb specjalnych z uwzględnieniem opracowania własnych przemyśleń na piśmie (w formie prac pisemnych)			
kompetencje społeczne	K_01	posiada kompetencje w zakresie krytycznego podejścia do analizy zagadnień związanych z funkcjonowaniem służb specjalnych w Polsce			
	K_02	posiada kompetencje w zakresie właściwego wykorzystania wiedzy związanej z funkcjonowaniem służb specjalnych w realizacji zadań zawodowych			
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:					
forma zaliczenia:		zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:		warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za			

nia:	zajęcia teoretyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz samodzielna praca na platformie e-learningowej			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, K_01	40
	O2	Praca pisemna	W_03, U_01, U_02, U_03, K_02	30
	O3	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, U_02, U_03	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				

forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę student na platformie e-learningowej oraz za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne			
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	<i>OI</i>	praca na platformie	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	20
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, U_02, U_03, U_04, K_02, K_03	80
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 0,2 Oel + 0,8Ot</i>			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K1_W01, K1_W03			
W_02	K1_W05			
W_03	K1_W06, K1_W07, K1_W08			
U_01	K1_U01, K1_U02			
U_02	K1_U03			
U_03	K1_U07, K1_U08			
K_01	K1_K01, K1_K02			
K_02	K1_K03			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				
<ul style="list-style-type: none"> Bożek M., Czuryk M., Karpiuk M., Kostrubiec J., <i>Służby specjalne w strukturze władz publicznych. Zagadnienia prawnoustrojowe</i>, Wolters Kluwer, Warszawa 2014. Paździor M., Szmulik B. (red.), <i>Instytucje bezpieczeństwa narodowego</i>, Warszawa 2012. Zalewski S., <i>Służby Specjalne w państwie demokratycznym</i>, AON, Warszawa 2001. 				
B. Literatura uzupełniająca:				
<ul style="list-style-type: none"> Faligot R., Kauffer R., <i>Służby specjalne. Historia wywiadu i kontrwywiadu na świecie</i>, Wydawnictwo ISKRY, Warszawa 2006. Kuć T., <i>Funkcje służb specjalnych RP w świetle regulacji prawnych</i>, Zeszyty Naukowe UNIwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach Seria: Administracja i Zarządzanie, Nr 110, 2016 				
C. Materiały źródłowe:				
<ul style="list-style-type: none"> akty prawne regulujące funkcjonowanie służb specjalnych w Polsce 				
D. Przydatne strony internetowe:				

- <https://www.prawo.pl/akty/dz-u-2018-2387-t-j,16964586.html>
- oficjalne strony internetowe instytucji właściwych w kwestiach służb specjalnych

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.2.9. Systemy ratownictwa

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.2.9.	Systemy ratownictwa	ZO	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo Narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	tak w zakresie „bezpieczeństwo wewnętrzne”	V		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie 100%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	0,5	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	3	1	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	6	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	0,5	0,5	-	-		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	5		
• studiowanie literatury	-	-	5	2		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	5	8		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	8	6	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	10	7	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium	1	1	-	-		
• przygotowanie do ćwiczeń	-	-	5	5		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	10	8		
• przygotowanie do kolokwium/przygotowanie case study/praca na platformie	-	-	13	22		
łącznie:	30	20	45	55	75	3

<p>Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.</p> <p>Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 50 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 16 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 34 godziny samodzielnej pracą, a na studiach niestacjonarnych 10 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 40 godzin samodzielnej pracą.</p>					
Metody dydaktyczne:					
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:		
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 		
konwersatorium informacyjne, konwersatorium problemowe, dyskusja			ćwiczenia audytoryjne: opracowanie wystąpienia, prezentacja problemów i dylematów, prezentacja sposobów wykonania, projektowania i opracowania dokumentów, burza mózgów, konsultacje zespołowe		
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 		
percepcja treści konwersatorium, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium			ćwiczenia audytoryjne: opracowanie wystąpienia, prezentacja problemów i dylematów, przygotowanie prezentacji i wystąpienia, burza mózgów, konsultacje zespołowe, przygotowanie pracy zaliczeniowej		
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:					
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:		
bezpieczeństwo powszechne, prawne podstawy bezpieczeństwa			student zna podstawowe zagadnienia z zakresu bezpieczeństwa powszechnego w tym jego prawne uwarunkowania		
Cele przedmiotu:					
w zakresie wiedzy:					
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z historycznymi i współczesnymi uwarunkowaniami utworzenia systemów ratownictwa zapoznać ich z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi związanymi z systemami ratownictwa zapoznać ich ze strukturą i zadaniami systemów ratownictwa zapoznać ich z podstawową literaturą i aktami prawnymi związanymi z systemami ratownictwa 					
w zakresie umiejętności:					
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów wykorzystywania wiedzy w zakresie organizacji i funkcjonowania systemów ratownictwa na poziomie lokalnym i państwa nauczyć ich wykorzystywania wiedzy z zakresu wykonywania zasadniczych zadań związanymi z systemami ratownictwa na poziomie lokalnym i państwa nauczyć ich wykorzystywania wiedzy z zakresu zasadniczych procedur związanych z kierowaniem systemami ratownictwa na poziomie lokalnym i państwa 					
w zakresie kompetencji społecznych:					
<ul style="list-style-type: none"> przygotować studentów do podejmowania krytycznej analizy i dokonywania oceny treści podstawowych aktów prawnych dotyczących systemów ratownictwa przygotować ich do rozwiązywania problematyki związanej z realizacją zadań przez systemy ratownictwa 					
Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	0,5	-	0,5	-

2.	Organizacja ratownictwa medycznego – podstawy prawne: System Państwowe Ratownictwo Medyczne. Organizacja współczesnego ratownictwa zintegrowanego -podstawy prawne działania. Ratownictwo przedszpitalne. Jednostki współpracujące z systemem Państwowe Ratownictwo Medyczne.	0,5	1	1	0,5
3.	Elementy systemu ratownictwa medycznego w gminie, powiecie, województwie i na poziomie krajowym. Ratownictwo medyczne a inne dziedziny ratownictwa.	0,5	1		0,5
4.	Zadanie elementów systemu ratownictwa medycznego: zadania ratownictwa medycznego na poszczególnych poziomach ich funkcjonowania; Centra Powiadamiania Ratunkowego, ich zadania i wyposażenie.	0,5	1		0,5
5.	Historyczne i współczesne uwarunkowaniami powstania KSRG: historyczne i współczesne uwarunkowania utworzenia systemu ratowniczego i Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, ogólne cele i zadania systemu ratowniczego i ratowniczo gaśniczego.	0,5	1		0,5
6.	Struktura Krajowego Systemu Ratowniczo- Gaśniczego: struktura organizacyjna KSRG na wszystkich poziomach administracji publicznej, zakres zadań ratowniczych wykonywanych w ramach KSRG, zadania i struktury komendy głównej, komend wojewódzkich i powiatowych, organizacja i zadania JRG, zadania i wymogi jednostek OSP w KSRG, organizator KSRG i nadzór nad jego funkcjonowaniem, procedury włączania podmiotów do KSRG, podstawowe obowiązki i uprawnienia jednostki włączonej do KSRG, zadania gminy (Wójta, Burmistrza lub Prezydenta miasta) w zakresie KSRG, organizacja Stanowisk Kierowania w systemie.	0,5	1		0,5
7.	Organizacja ratownictwa chemiczno-ekologicznego w Państwowej Straży Pożarnej: transport substancji chemicznych, zakres zadań jednostek ochrony przeciwpożarowej w ramach ratownictwa chemiczno- ekologicznego, zasady prowadzenia działań w zakresie ratownictwa chemiczno-ekologicznego, warianty działań ratowniczych, sprzęt stosowany w ratownictwie chemiczno-ekologicznym	0,5	1		0,5
8.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	0,5	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		4	6	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	0,5	-	0,5	-
2.	Współdziałanie systemu ratownictwa medycznego: z krajowym systemem ratowniczo gaśniczym w ramach ratownictwa w Polsce; współdziałanie z innymi typami ratownictwa: Ratownictwo kolejowe, Ratownictwo górnicze, Ratownictwo weterynaryjne.	1	2	1	1
3.	Współdziałanie z organami jednostkami administracji publicznej: współdziałanie z Policją, Inspektoratem Sanitarno-Epidemiologicznym, Inspektoratem Ochrony Środowiska; współdziałanie z podmiotami społecznymi i komercyjnymi: GOPR, TOPR, WOPR, ZHP, PCK.	1	1	0,5	1
4.	Zadania organów zapewniających funkcjonowanie systemu ratownictwa medycznego na poziomach funkcjonowania administracji.	0,5	1	-	1

5.	Podstawy prawne działań w KSRG: analiza prawnych rozwiązań i dokumentów wykonawczych funkcjonowania RSRG, rola i prawne podstawy dla wojewody starosty i wójtów(burmistrzów, prezydentów miast) w realizacji zadań KSRG.	1	1	1	0,5
6.	Ratownictwo chemiczne i ekologiczne w KSRG: zagrożenia powodowane przez materiały niebezpieczne, środki ochrony indywidualnej, urządzenia i techniki pomiarowe, techniki kontrolowania emisji substancji niebezpiecznych, działania ratownicze, dekontaminacja.	1	1	1	0,5
7.	Zakres realizacji zadań przez KSRG: terytorialna odpowiedzialność w działaniach KSRG, organizacja kierowania KSRG, planowanie i prowadzenie akcji ratowniczych, szkolenie i prowadzenie ćwiczeń, współpraca z Siłami Zbrojnymi, Policją Państwową i innymi służbami.	0,5	1	0,5	1
8.	Rola i zadania elementów wchodzących w skład KSRG: rozpoznawanie zagrożeń, prowadzenie specjalistycznych i pomocniczych działań ratowniczych, monitoring zagrożeń, zadania systemu ostrzegania, realizacja prac badawczo-naukowych, zadania PSP i OSP, opracowanie komunikatu, informacji dla prasy, oświadczenia, referatu, przemówienia, prezentacja multimedialnej.	2	2	2	1
9.	Współpraca Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego z Państwowym Ratownictwem Medycznym: współdziałanie w ramach KSRG, rola i zadania zespołów ratownictwa medycznego(pogotowie ratunkowe, SOR i LPR), rola Krajowego Centrum Koordynacji Ratownictwa i Ochrony Ludności we współdziałaniu z ratownictwem medycznym.	0,5	1	0,5	1
10.	Zajęcia podsumowujące: zaliczeniowe, omówienie wyników, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	1	-	1	-
razem zajęć praktycznych:		10	10	8	7
		20		15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		30	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	treść			
wiedza	W_01	zna w zaawansowanym stopniu reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące związane z funkcjonowaniem systemów ratownictwa			
	W_02	zna w zaawansowanym stopniu organizację i zasady funkcjonowania systemów ratownictwa, współdziałanie systemu z różnego rodzaju organizacjami, instytucjami i systemami społecznymi			
	W_03	zna w podstawowym stopniu dylematy współczesnej cywilizacji i związane z jej rozwojem wyzwania i zagrożenia, a także ich wpływ na realizację zadań przez wyspecjalizowane jednostki wchodzące w skład systemów ratownictwa			
umiejętności	U_01	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem realizacji zadań przez systemy ratownictwa			
	U_02	potrafi posługiwać się w podstawowym zakresie systemami normatywnym, w tym regułami, normami i zasadami oraz prawnymi związanymi w systemach ratowniczych			
	U_03	potrafi przygotować wystąpienie ustne i prace pisemne w sprawach związanych z teorią i praktyką systemów ratownictwa w języku polskim i obcym, takie jak np. komunikat, informacja dla prasy, oświadczenie, referat, przemówienie, prezentacja multimedialna			
	U_04	potrafi pracować w zespołach nad rozwiązaniem problemów intelektualnych i praktycznych związanych z systemami ratownictwa			

kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z działaniami w zakresie systemów ratownictwa		
	K_02	jest przygotowany do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz rozwoju osobistego jak i zawodowego związanego z uczestnictwem w działaniach jednostek systemów ratownictwa		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz samodzielna praca na platformie e-learningowej			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	01	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, K_02	40

	O2	praca pisemna	W_01, W_02, W_03, U_03, K_01	30
	O3	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, U_02	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona oceny z zajęć praktycznych, aktywność na zajęciach praktycznych oraz za grupowe przygotowanie i wykonanie zadania intelektualnego na zajęciach			
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 2,0 – student nie wykonał zadania.</p> <p>2) Aktywność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach.</p> <p>3) Grupowe przygotowanie i wykonanie zadania intelektualnego na zajęciach (w formie określonej przez wykładowcę) Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania, a także wkładu studenta w pracę związaną z jego przygotowaniem. Kryteria oceny: 5,0 – grupa wykonała zadanie w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie, a student miał bardzo duży wkład w jego przygotowanie i wykonanie; 4,5 – grupa wykonała zadanie w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na</p>			

	ogólny poziom merytoryczny zadania, a student miał bardzo duży wkład w jego przygotowanie i wykonanie; 4,0 –grupa wykonała zadanie w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, a student miał raczej duży wkład w jego przygotowanie i wykonanie; 3,5 – grupa wykonała zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, a student miał raczej mały wkład w jego przygotowanie i wykonanie; 3,0 –grupa wykonała zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, przez co udział studenta w wykonaniu zadania jest nieistotny; 2,0 – grupa nie przygotowała i nie wykonała zadania lub student nie brał udziału w przygotowaniu zadania.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	wystąpienia w ramach ćwiczeń warsztatowych	U_01, U_02, U_03 K_01, K_02	80	
	O2	aktywność w ćwiczeniach warsztatowych	U_01, U_02, U_03, U_04 K_01, K_02	20	
	O3	grupowe przygotowanie i wykonanie zadania intelektualnego na zajęciach	W_01, W_02, W_03, U_04		
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa\ z\ zaj\ę\c\ praktycznych\ (Op) = 0,8 \times O1 + 0,2 \times O2$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę student na platformie e-learningowej oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 –realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć. 2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Oel	praca na platformie	wszystkie efekty	-	20
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, U_04, K_01, K_02	1	80
	Op	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02	1	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,2\ Oel + 0,8\left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 1}{1 + 1}\right)$				

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:	
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K1_W06
W_02	K1_W01, K1_W07, K1_W08
W_03	K1_W011
U_01	K1_U01, K1_U0, K1_U03
U_02	K1_U07
U_03	K1_U09, K1_U10, K1_U11
U_04	K1_U13
K_01	K1_K01, K1_K02
K_02	K1_K05, K1_K07
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 roku o Państwowej Straży Pożarnej, Dz. U. 1991, nr 88, poz. 400. • Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 roku o ochronie przeciwpożarowej Dz. U. 2009, nr 178, poz 1380. • Rozporządzenie Ministra Sprawa Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 lutego 2011 roku w sprawie szczegółowych zasad organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, Dz. U. 2011, nr 46, poz. 239. • Korzeniowski K. Struktura i zadania krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, Kraków 2017 • Kitler W., Samorząd terytorialny w obronie narodowej Rzeczypospolitej Polskiej, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2005 • Kitler W., Skrabacz A., Bezpieczeństwo ludności cywilnej. Pojęcie, organizacja i zadania w czasie pokoju, kryzysu i wojny, Towarzystwo Wiedzy Obronnej, Warszawa 2010 • Marczyński D., Założenia ratownictwa medycznego w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym, Warszawa 1998 • Serwatka P., Potencjał zasadniczych systemów ratowniczych, Zeszyty Naukowe Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Witelona w Legnicy, nr 9/2013 • Kopta A., Kwalifikowana pierwsza pomoc, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2016 • Paciorek P., Patrzala A., Medyczne czynności ratunkowe, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2019 • Chomoncik M., Nitecki J., Poparda W., KPP w KSRG, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2018 • Chomoncik M., Cisoń-Apanowicz U., Kuchnia P., Nitecki J., Pomoc przedszpitalna, Scenariusze ćwiczeń, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2018 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007r. o zarządzaniu kryzysowym, Dz. U. 2007, nr 89, poz. 590 • Strategia bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej, z 13 listopada 2007 roku, Ministerstwo Obrony Narodowej 2007 • Wiśniewski B., Zalewski S. (red.), Bezpieczeństwo wewnętrzne RP w ujęciu systemowym i zadań administracji publicznej, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Administracji, Bielsko-Biała 2006 • Leśniakiewicz W., System ratowniczy elementem wewnętrznego bezpieczeństwa państwa, [w:] M. Lisiecki, Zarządzanie bezpieczeństwem – wyzwania XXI w., Wydawnictwo Wyższej Szkoły Zarządzania i Przedsiębiorczości, Warszawa 2008 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 roku. • Krajowy plan zagrożenia kryzysowego. • Wojewódzkie i powiatowe plany zarządzania kryzysowego • Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 28 kwietnia 2014 r. w sprawie organizacji i funkcjonowania centrów powiadamiania ratunkowego Dz.U. z 2014 poz. 574 • Brzmienie od 20 maja 2014 • Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z dnia 1 czerwca 2011 r.) • Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym. Dz.U. 2006 Nr 191 poz. 1410 	

- Ustawa z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego

D. Przydatne strony internetowe:

- <https://www.bbn.gov.pl/>
- <https://RCB.gov.pl/>
- Materiały z sieci Internet: strona RBC, urzędów wojewódzkich i powiatowych.

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.2.10. Ochrona granicy państwowej

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.2.10.	Ochrona granicy państwowej	ZO	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	tak w zakresie „bezpieczeństwo wewnętrzne”	V		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	0,5	0,5	-	-		
• zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	3	1	-	-		
• zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	6	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	0,5	0,5	1	1		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	4	4		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	5	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	8	7	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	10	7	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium	1	0,5	1	1		
• praca na platformie	-	-	10	15		
• przygotowanie case study	-	-	14	14		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
łącznie:	30	20	45	55	75	3

<p>Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.</p> <p>Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 50 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 16 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 34 godziny samodzielna pracą, a na studiach niestacjonarnych 10 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 40 godzin samodzielna pracą.</p>	
Metody dydaktyczne:	
zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli:
konserwatoria informacyjne, informacja, dyskusja.	konserwatoria wprowadzające, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania.
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta:
percepcja treści konserwatoriów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielna praca na platformie w ramach wykładów z pośrednim udziałem nauczycieli, przygotowanie pracy zaliczeniowej, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu.	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, samodzielna praca na platformie w ramach ćwiczeń z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu.
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
teoria bezpieczeństwa wewnętrznego, instytucje bezpieczeństwa wewnętrznego	student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa wewnętrznego oraz funkcjonowaniem instytucji bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej
Cele przedmiotu:	
w zakresie wiedzy:	
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu ochrony granicy państwowej • zapoznać ich z teoretycznymi podstawami ochrony granicy państwowej, a także określić miejsce wiedzy z zakresu ochrony granicy państwowej w teorii bezpieczeństwa • zapoznać ich z jednostkowymi i zbiorowymi podmiotami ochrony granicy państwowej oraz stojącymi przed nimi wyzwaniami i zagrożeniami wpisującymi się w przestrzeń bezpieczeństwa • zapoznać ich z regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi z bezpieczeństwem granicznym • zapoznać ich z dylematami współczesnej cywilizacji związanymi z wyzwaniami i zagrożeniami ochrony granicy państwowej 	
w zakresie umiejętności:	
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką ochrony granicy państwowej z wykorzystaniem wiedzy nabytej w ramach realizacji przedmiotu • nauczyć ich krytycznego korzystania z literatury i innych materiałów źródłowych pozwalających na analizę zjawisk i procesów wpisujących się merytorycznie w problematykę ochrony granicy państwowej • nauczyć się posługiwania podstawowymi przepisami prawa krajowego i międzynarodowego obejmującego problematykę ochrony granicy państwowej • nauczyć ich przygotowania w języku polskim prac pisemnych obejmujących problematykę ochrony granicy państwowej, • nauczyć ich samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej 	
w zakresie kompetencji społecznych:	
<ul style="list-style-type: none"> • uczyć studentów sposobu krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę ochrony granicy państwowej 	

- wskazać studentom jakie jest znaczenie wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących ochrony granicy państwowej
- rozwijać u studentów wrażliwość społeczną i przygotować ich do stosowania zasad etycznych i moralnych w działaniach związanych z ochroną człowieka przed skutkami różnego rodzaju zagrożeń

Treści kształcenia:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	0,5	-	0,5	-
2.	Granica państwowa: granica państwa – pojęcie i istota; granica na lądzie, granica morska, powietrzna a lądowa; zasady ustalania granicy państwowej; pogranicze; historyczne uwarunkowania granicy Rzeczypospolitej Polskiej; aktualny stan i przebieg granicy Rzeczypospolitej Polskiej.	1	2	1	1
3.	Zagrożenia granicy państwowej: zagrożenia granicy państwowej w warunkach wojen i konfliktów zbrojnych; źródła i podział zagrożeń związanych z ochroną granicy państwowej w warunkach pokoju; charakterystyka współczesnych zagrożeń granicznych; charakterystyka współczesnych zagrożeń transgranicznych.	1	2		1
4.	Ochrona i obrona granicy państwowej – zasady ogólne: obrona granicy lądowej, morskiej i powietrznej – pojęcie i istota; ochrona granicy – pojęcie i istota; organizacja systemu ochrony granicy państwowej w Polsce i warunkujące go czynniki; Straż Graniczna jako podstawowa formacja ochrony granicy państwowej; inne instytucje zaangażowane w ochronę granicy państwowej.	1	2		1
5.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	0,5	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		4	6	2	3
		10		5	

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	-	0,5	-
2.	Prawne uwarunkowania ochrony granicy państwowej: prawnomiędzynarodowe aspekty ochrony granicy państwowej RP; konstytucyjne inspiracje związane z ochroną granicy państwowej RP; ochrona granicy państwowej w świetle ustawy o ochronie granic; inne akty prawne regulujące kwestie ochrony granicy państwowej w Polsce.	1	1,5	0,5	1
3.	Międzynarodowe uwarunkowania ochrony granicy państwowej: traktat z Schengen; ochrona granic zewnętrznych UE; instytucje zaangażowane w ochronę granic UE; Polska w strefie Schengen i wynikające z tego zadania dla służb ochrony granic; współpraca w ramach Unii Europejskiej; współpraca bilateralna.	1	1,5	0,5	1
4.	Ochrona i obrona granicy lądowej: przebieg granicy lądowej Rzeczypospolitej Polskiej; obrona granicy lądowej; ogólne zasady ochrony granicy lądowej; organizacja przejść granicznych w ruchu pieszym, kołowym i	1	1,5	1	1

	kolejowym; Straż Graniczna w systemie ochrony granicy lądowej; Służba Celna w systemie ochrony granicy państwowej; inne instytucje zaangażowane w ochronę granicy lądowej.				
5.	Ochrona i obrona granicy morskiej: morska granica Rzeczypospolitej Polskiej; obrona morskiej granicy państwa; zasady ochrony morskiej granicy RP; Morski Oddział Straży Granicznej w systemie ochrony granicy morskiej; organizacja przejść granicznych w ruchu morskim; Służba Celna w systemie ochrony granicy morskiej; inne instytucje zaangażowane w ochronę granicy morskiej.	1	1	1	1
6.	Ochrona i obrona granicy powietrznej: przestrzeń powietrzna – pojęcie; dokumenty normatywne i klasyfikacja przestrzeni powietrznej; polka przestrzeni powietrzna; system obrony powietrznej RP; zasady ochrony granicy w ruchu cywilnym; organizacja przejść granicznych w cywilnym ruchu lotniczym; rola Straży Granicznej w bezpieczeństwie cywilnego ruchu lotniczego; rola i zadania Służby Ochrony Lotnisk; Służba Celna w systemie ochrony granicy powietrznej.	1	1	1	1
7.	Przekraczanie granicy państwowej: ogólne zasady przekraczania granicy; przekraczanie osób na wewnętrznej granicy państwowej; przekraczanie osób na zewnętrznej granicy państwowej; przewóz towarów przez granicę państwową; przekraczanie granicy państwowej w ramach tzw. małego ruchu granicznego.	1	1	1	0,5
8.	Organizacja i kontrola ruchu granicznego: Kodeks graniczny Schengen; zasady kontroli w ruchu granicznym; kontrola graniczna, kontrola osobista; przegląd bagaży; sprawdzanie ładunków w portach i na dworcach; uprawnienia funkcjonariuszy Straży Granicznej; kontrola celna.	1	1	1	0,5
9.	Przeciwdziałanie zagrożeniom występującym na granicy państwa: przeciwdziałanie typowym zagrożeniom granicznym; przeciwdziałanie przestępczości transgranicznej; przeciwdziałanie nielegalnej migracji.	1	1,5	1	1
10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	-	0,5	-
razem zajęć praktycznych:		10	10	8	7
		20		15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	Treść			
wiedza	W_01	zna podstawowe pojęcia, fakty i zagadnienia merytoryczne wpisujące się w problematykę ochrony granicy państwowej			
	W_02	zna jednostkowe i zbiorowe podmioty ochrony i obrony granicy państwowej oraz stojące przed nimi wyzwania i zagrożeniami			
	W_03	zna reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne związane z bezpieczeństwem granicy państwowej			
	W_04	zna dylematy współczesnej cywilizacji związane z wyzwaniami i zagrożeniami ochrony granicy państwowej			
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką ochrony granicy państwowej z wykorzystaniem wiedzy nabytej w ramach realizacji przedmiotu			
	U_02	potrafi w sposób krytyczny korzystać z literatury i innych materiałów źródłowych w celu analizy zjawisk i procesów wpisujących się merytorycznie w problematykę ochrony granicy państwowej			

	U_03	potrafi posługiwać się podstawowymi przepisami prawa krajowego i międzynarodowego obejmującego problematykę ochrony granicy państwowej
	U_04	potrafi przygotować w języku polskim pracę pisemną obejmującą problematykę ochrony granicy państwowej
	U_05	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę ochrony granicy państwowej
	K_02	jest gotów do uznania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących ochrony granicy państwowej
	K_03	ma rozwiniętą wrażliwość społeczną i jest gotów do stosowania zasad etycznych i moralnych w działaniach związanych z ochroną człowieka przed skutkami różnego rodzaju zagrożeń związanych z ochroną granicy państwowej
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną,	
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz samodzielna praca na platformie e-learningowej,	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych.	
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta.</p>	

	Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, K_02	40
	O2	Praca pisemna	W_03, W_04, U_04, K_03	30
	O3	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, W_04, U_05	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4 \times O1 + 0,3 \times O2 + 0,3 \times O3$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study) oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych,			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$. Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Praca pisemna (case study): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p>			

	<p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_03	40	
	O2	Praca pisemna (case study)	U_02, U_04, K_01, K_03	30	
	O3	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_01, U_02, U_03, U_05	30	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę student na platformie e-learningowej oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne,				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Oel	praca na platformie	wszystkie efekty	-	20
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, W_04, U_04, U_05, K_02, K_03	1	80
	Op	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_03	1	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,2\ Oel + 0,8\left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 1}{1 + 1}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1W_03				
W_02	K1_W03, K1_W05				
W_03	K1_W06				

W_04	K1_W11
U_01	K1_U01
U_02	K1_U03, K1_U05
U_03	K1_U07
U_04	K1_U09
U_05	K1_U14
K_01	K1_K01
K_02	K1_K02
K_03	K1_K06, K1_K08

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Dominiczak H., *Granice państwa i ich ochrona na przestrzeni dziejów 966-1996*, Wydawnictwo Bellona, Warszawa 1997.
- Ilnicki M., *Służby graniczne w walce z terroryzmem Polskie warunki ustrojowo-prawne*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2011.
- Łach H., *System ochrony polskiej granicy państwowej w latach 1989-2004*, Wydawnictwo UWM w Olsztynie, Olsztyn 2013.
- Prochwicz J., *Wojska Ochrony Pogranicza 1945-1965 Wybrane problemy*, Naukowe Wydawnictwo Piotrkowskie, Piotrków Trybunalski 2011.
- Urbanek A., *Podstawy bezpieczeństwa państwa. Wymiar społeczno-polityczny*, Słupsk 2013.

B. Literatura uzupełniająca:

- Biuletyny wydawane przez ośrodki szkolenia Straży Granicznej w Koszalinie i Kętrzynie.
- Kula H., *Polska Straż Graniczna w latach 1928-1939*, Wydawnictwo Bellona, Warszawa 1994.
- Urbanek A., *Wybrane problemy bezpieczeństwa. Teoria, strategia, system*, Wydawnictwo Społeczno – Prawne, Słupsk 2012.

C. Materiały źródłowe:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.
- Ustawa z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej.
- Ustawa z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej.
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji.
- Ustawa z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej.
- Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej.
- Ustawa z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej.
- Ustawa z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej.
- Ustawa z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu.
- Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych.
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych.
- Ustawa z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym.
- Ustawa z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie.
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach.
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.
- Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym.
- Ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska.
- Ustawa z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.
- Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej.
- Ustawa z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne.
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie unijnego kodeksu zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen).

D. Przydatne strony internetowe:

- <https://www.cos.strazgraniczna.pl/>
- <https://www.cs.strazgraniczna.pl/>
- <https://www.strazgraniczna.pl/>
- <https://www.oss.strazgraniczna.pl/>
- <https://www.gov.pl/web/kas>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.2.11. System penitencjarny w Polsce

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.2.11.	System penitencjarny w Polsce	ZO	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	tak w zakresie „bezpieczeństwo wewnętrzne”	V		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie – 100%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	0,5	0,5	-	-		
• konserwatoria z bezpośrednim udziałem nauczycieli	3	1	-	-		
• konserwatoria z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	6	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	0,5	0,5	-	-		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	5		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	5	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	8	6,5	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	10	7	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium	1	1	-	-		
• przygotowanie do kolokwium/przygotowanie do zajęć/praca na platformie	-	-	30	35		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						

<p>Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 50 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 16 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 34 godziny samodzielną pracą, a na studiach niestacjonarnych 10 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej 10 godzin i 40 godzin samodzielną pracą.</p>	
<p>Metody dydaktyczne:</p>	
<p>zajęcia teoretyczne:</p>	<p>zajęcia praktyczne:</p>
<p>• zajęcia z udziałem nauczycieli:</p>	<p>• zajęcia z udziałem nauczycieli:</p>
<p>konserwatoria informacyjne, informacja, dyskusja.</p>	<p>konserwatoria wprowadzające, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania.</p>
<p>• samodzielna praca studenta:</p>	<p>• samodzielna praca studenta:</p>
<p>percepcja treści konserwatoriów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielna praca na platformie w ramach wykładów z pośrednim udziałem nauczycieli, przygotowanie pracy zaliczeniowej, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu.</p>	<p>percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, samodzielna praca na platformie w ramach ćwiczeń z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu.</p>
<p>Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:</p>	
<p>Przedmioty wprowadzające:</p>	<p>Wymagania wstępne:</p>
<p>bezpieczeństwo wewnętrzne, bezpieczeństwo publiczne, prawne podstawy bezpieczeństwa wewnętrznego</p>	<p>student zna podstawowe zagadnienia związane z bezpieczeństwem wewnętrznym, funkcjonowaniem instytucji bezpieczeństwa wewnętrznego i prawne uwarunkowania funkcjonowania systemu bezpieczeństwa wewnętrznego</p>
<p>Cele przedmiotu:</p>	
<p>w zakresie wiedzy:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu funkcjonowania systemu penitencjarnego w Polsce, • zapoznać ich z teoretycznymi podstawami systemu penitencjarnego w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem koncepcji <i>human security</i> • zapoznać ich z jednostkowymi i zbiorowymi podmiotami systemu penitencjarnego w Polsce oraz stojącymi przed nimi wyzwaniami i zagrożeniami wpisującymi się w przestrzeń bezpieczeństwa wewnętrznego • zapoznać ich z regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi z bezpieczeństwem człowieka w jego otoczeniu ekologicznym i społeczno-kulturowym ze szczególnym zwróceniem uwagi na kwestie praw człowieka oraz uregulowań systemu penitencjarnego • zapoznać ich z dylematami współczesnej cywilizacji związanymi z wyzwaniami i zagrożeniami systemu penitencjarnego w Polsce 	
<p>w zakresie umiejętności:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką funkcjonowania systemu penitencjarnego w Polsce z wykorzystaniem wiedzy nabytej w ramach realizacji przedmiotu • nauczyć ich krytycznego korzystania z literatury i innych materiałów źródłowych pozwalających na analizę zjawisk i procesów wpisujących się merytorycznie w problematykę systemu penitencjarnego w Polsce • nauczyć ich posługiwania się podstawowymi przepisami prawa krajowego i międzynarodowego obejmującego problematykę praw człowieka i międzynarodowych konfliktów zbrojnych w aspekcie analizy zjawisk i procesów związanych z systemem penitencjarnym w Polsce • nauczyć ich przygotowania w języku polskim prac pisemnych obejmujących problematykę systemu penitencjarnego w Polsce • nauczyć ich samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej 	

w zakresie kompetencji społecznych:					
<ul style="list-style-type: none"> uczyć studentów sposobu krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę systemu penitencjarnego w Polsce wskazać studentom jakie jest znaczenie wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących systemu penitencjarnego w Polsce rozwijać u studentów wrażliwość społeczną i przygotować ich do stosowania zasad etycznych i moralnych w działaniach związanych z ochroną człowieka przed skutkami równego rodzaju zagrożeń 					
Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	0,5	-	0,5	-
2.	Geneza systemu penitencjarnego w Polsce: więziennictwo dawnej Polsce do 1795 roku; system penitencjarny na ziemiach polskich pod zaborami (1795 - 1918); więziennictwo w II Rzeczypospolitej (1918 - 1939); system penitencjarny w PRL; rozwój systemu po 1989 roku.	1	2	1	1
3.	System penitencjarny w Polsce: miejsce i rola systemu penitencjarnego w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego; ustawodawstwo penitencjarne i jego rozwój w Polsce do 1989 roku; prawne podstawy współczesnego systemu penitencjarnego; prawo karne wykonawcze w systemie nauk penalnych; organizacja i zasady funkcjonowania Służby Więziennej; system penitencjarny w Polsce w świetle statystyk.	1	2		1
4.	Kara pozbawienia wolności: cele wykonywania; typy i rodzaje zakładów; system wykonywania kary; środowisko więzienne i podkultura więzienna; indywidualizacja wykonywania kary pozbawienia wolności; prawa i obowiązki więźniów; reżim tymczasowego aresztowania.	1	2		1
5.	Zajęcia podsumowujące: zaliczenie części teoretycznej przedmiotu.	0,5	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		4	6	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	-	0,5	-
2.	Przestępczość w Polsce: pojęcie i istota przestępczości; przestępczość jako czynnik zagrożenia bezpieczeństwa wewnętrznego; czyny przestępcze zagrożone pozbawieniem kary wolności; przestępczość w Polsce w świetle statystyk.	1	1	0,5	0,5
3.	Organizacja i funkcjonowanie systemu penitencjarnego w Polsce po 1989 roku: przemiany systemu penitencjarnego w Polsce po 1989 roku; aktualny stan prawny regulujący funkcjonowanie polskiego systemu penitencjarnego; cele i zadania systemu penitencjarnego; organizacja systemu penitencjarnego w Polsce.	1	1,5	1	0,5
4.	Prawne podstawy wykonywania kary pozbawienia wolności w Polsce: prawa człowieka a wykonywanie kary pozbawienia wolności; międzynaro-	1	1,5	1	1

	dowe standardy w zakresie odbywania kary pozbawienia wolności; pojęcie i istota kary pozbawienia wolności; cele kary a prawo karne wykonawcze; Kodeks karny wykonawczy – analiza regulacji związanych z wykonywaniem kary pozbawienia wolności.				
5.	Probacja – regulacje prawne: zalecenia Rady Europy; warunkowe zawieszenie wykonania kary; warunkowe przedterminowe zwolnienie z kary pozbawienia wolności; warunkowe umorzenie postępowania karnego; warunkowe zawieszenie wykonania kary grzywny; uznanie środka karnego za wykonany; zwolnienie z wykonania części kary ograniczenia wolności; uznanie kary ograniczenia wolności za wykonaną w części lub całości.	1	1,5	1	1
6.	System postpenitencjarny: odroczenie i przerwa w wykonywaniu kary; przedterminowe zwolnienie; podtrzymywanie więzi skazanego ze światem poza murami zakładu karnego; przygotowanie skazanych do opuszczenia zakładu karnego; zakończenie odbywania kary; pomoc po opuszczeniu zakładu karnego; skuteczność kary pozbawienia wolności; recydywa.	1	1,5	1	1
7.	Resocjalizacja i środki oddziaływania penitencjarnego: pojęcie i istota resocjalizacji; metody resocjalizacji; prawa i obowiązki skazanego; typowe środki oddziaływania penitencjarnego: zatrudnienie, edukacja, zajęcia kulturalne i sportowe, system nagród i kar; kuratela penitencjarna w resocjalizacji skazanych; postęga kapłańska w zakładach karnych.	1	1	0,5	1
8.	Indywidualizacja wykonywania kary pozbawienia wolności: rodzaje zakładów karnych; wykonywanie kary pozbawienia wolności w zależności od typu zakładu karnego; systemy wykonywania kary pozbawienia wolności: zwykły, programowego oddziaływania, terapeutyczny; status więźnia szczególnie niebezpiecznego i szczególna ochrona w warunkach wzmocnionej izolacji; wykonywanie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego.	1	1	0,5	1
9.	Służba więzienna: organizacja służby więziennej; regulacje prawne; kwalifikacje personelu więziennego; etyka i prestiż zawodu; ryzyko stresu w pracy funkcjonariuszy służby więziennej; możliwości pracy jako funkcjonariusz służby więziennej.	1	1	1	1
10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe; podsumowanie realizacji zajęć praktycznych.	1	-	1	-
razem zajęć praktycznych:		10	10	8	7
			20	15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:			30	20	

Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się (student):

kategoria	numer	Treść
wiedza	W_01	zna podstawowe pojęcia, fakty i zagadnienia merytoryczne wpisujące się w problematykę systemu penitencjarnego w Polsce
	W_02	zna jednostkowe i zbiorowe podmioty systemu penitencjarnego w tym prawa i obowiązki skazanych oraz warunki pracy funkcjonariuszy służby więziennej
	W_03	zna reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne związane z systemem penitencjarnym w Polsce
	W_04	zna dylematy współczesnej cywilizacji związane z wyzwaniem i zagrożeniami dla systemu penitencjarnego w Polsce
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką funkcjonowania systemu penitencjarnego w Polsce z

		wykorzystaniem wiedzy nabytej w ramach realizacji przedmiotu
	U_02	potrafi w sposób krytyczny korzystać z literatury i innych materiałów źródłowych w celu analizy zjawisk i procesów wpisujących się merytorycznie w problematykę funkcjonowania systemu penitencjarnego w Polsce
	U_03	potrafi posługiwać się podstawowymi przepisami prawa krajowego i międzynarodowego obejmującego kwestie funkcjonowania systemu penitencjarnego w Polsce
	U_04	potrafi przygotować w języku polskim pracę pisemną obejmującą problematykę systemu penitencjarnego w Polsce
	U_05	potrafi planować i organizować pracę zespołów zajmujących się analizą procesów i zjawisk związanych z funkcjonowaniem systemu penitencjarnego w Polsce
	U_06	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę systemu penitencjarnego w Polsce
	K_02	jest gotów do uznania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z funkcjonowaniem systemu penitencjarnego w Polsce
	K_03	ma rozwiniętą wrażliwość społeczną i jest gotów do stosowania zasad etycznych i moralnych w działaniach związanych z ochroną człowieka przed skutkami różnego rodzaju zagrożeń związanych z systemem penitencjarnym w Polsce
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną,	
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz samodzielna praca na platformie e-learningowej.	
Sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
Forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych.	
Kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej</p>	

	<p>wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów.	W_01, W_02, K_02	40
	O2	Praca pisemna.	W_03, W_04, U_04, K_03	30
	O3	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej.	W_01, W_02, W_03, W_04, U_05	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, grupowe przygotowanie i wykonanie zadania intelektualnego na zajęciach (w formie określonej przez wykładowcę) oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$. Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Grupowe przygotowanie i wykonanie zadania intelektualnego na zajęciach (w formie określonej przez wykładowcę) Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania, a także wkładu studenta w pracę związaną z jego przygotowaniem. Kryteria oceny: 5,0 – grupa wykonała zadanie w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie, a student miał bardzo duży wkład w jego przygotowanie i wykonanie; 4,5 – grupa wykonała zadanie w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na</p>			

	<p>ogólny poziom merytoryczny zadania, a student miał bardzo duży wkład w jego przygotowanie i wykonanie; 4,0 – grupa wykonała zadanie w formie określonej przez wykładownicę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, a student miał raczej duży wkład w jego przygotowanie i wykonanie; 3,5 – grupa wykonała zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładownicę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, a student miał raczej mały wkład w jego przygotowanie i wykonanie; 3,0 – grupa wykonała zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładownicę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, przez co udział studenta w wykonaniu zadania jest nieistotny; 2,0 – grupa nie przygotowała i nie wykonała zadania lub student nie brał udziału w przygotowaniu zadania.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Ip.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych.	U_01, U_03	40	
	O2	Grupowe przygotowanie i wykonanie zadania intelektualnego na zajęciach	U_02, U_04, U_05, K_01, K_03	30	
	O3	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej.	U_01, U_02, U_03, U_05	30	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę student na platformie e-learningowej oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne.				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Ip.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %

	<i>Oel</i>	praca na platformie	wszystkie efekty	-	20
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, W_04, U_04, U_05, K_02, K_03	1	80
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_03	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:		$Ocena\ ko\ncowa = 0,2\ Oel + 0,8\left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 2}{1 + 2}\right)$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się		odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01		K1_W01, K1W_03			
W_02		K1_W05, K1_W07, K1_W08			
W_03		K1_W06, K1_W12			
W_04		K1_W11			
U_01		K1_U01			
U_02		K1_U03, K1_U05			
U_03		K1_U07			
U_04		K1_U08, K1_U09			
U_05		K1_U13			
U_06		K1_U14			
K_01		K1_K01			
K_02		K1_K02			
K_03		K1_K06, K1_K08			
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> • Szymanowski T., „Prawo karne wykonawcze z elementami polityki karnej i penitencjarnej”, Warszawa 2017. • Machel H., „Więzienie jako instytucja karna i resocjalizacyjna”, Gdańsk 2003. • Bielicki E., „Z problematyki resocjalizacyjnej”, Bydgoszcz 2006. • Gindrich P., „Psychospołeczne komponenty nieprzystosowania”, Lublin 2007. • Kuć M., Gałązka M., „Prawo karne wykonawcze”, Warszawa 2009. • Hołda Z., Postulski K., „Kodeks karny wykonawczy”. Komentarz, Gdańsk 2007. • Lelental S., „Kodeks karny wykonawczy Komentarz”, Warszawa 2010. • Snopek M., „Tatuaż. Element współczesnej kultury”, Toruń 2010. • Błachut J., Gaberle A., „Krajewski K., Kryminologia”, Gdańsk 2007. 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> • Urbanek A., „Wybrane problemy bezpieczeństwa. Teoria, strategia, system”, Wydawnictwo Społeczno – Prawne, Słupsk 2012. • Postulski K., „Kodeks karny wykonawczy”, Komentarz, Warszawa 2017. • Służba Więzienna, <i>Wybrane zagadnienia statystyczne</i> – październik 2017. 					
C. Materiały źródłowe:					
<ul style="list-style-type: none"> • Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. • Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny wykonawczy, Dz.U. 1997 nr 90 poz. 557. • Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny, Dz.U. 1997 nr 88 poz. 553. • Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, Dz. U. 1997 nr 89 poz. 555. • Ustawa z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więzienniczej, Dz. U. 2010 nr 79 poz. 523. 					

D. Przydatne strony internetowe:

- <https://www.ms.gov.pl/>
- <https://www.sw.gov.pl/>
- <https://www.rpo.gov.pl/>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat KBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.2.12. Kryminologia

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.2.12.	Kryminologia	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	tak w zakresie „bezpieczeństwo wewnętrzne”	V		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie – 100%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	0,5	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	3	1	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	6	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	0,5	0,5	-	-		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	5		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	5	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	8	7	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	10	7	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium	1	0,5	-	-		
• przygotowanie case study	-	-	10	10		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu	-	-	10	10		
• praca na platformie	-	-	10	15		
łącznie:	30	20	45	55	75	3

<p>N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne. Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 50 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 16 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 34 godziny samodzielną pracą, a na studiach niestacjonarnych 10 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej 10 godzin i 40 godzin samodzielną pracą.</p>	
Metody dydaktyczne:	
zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli:
wykład informacyjny, informacja, dyskusja	wykład wprowadzający, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta:
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielna praca na platformie w ramach wykładów z pośrednim udziałem nauczycieli, przygotowanie pracy zaliczeniowej, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń warsztatowych, samodzielna praca na platformie w ramach ćwiczeń z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
podstawy wiedzy o prawie, bezpieczeństwo wewnętrzne, prawne podstawy bezpieczeństwa wewnętrznego	student zna podstawowe zasady funkcjonowania systemu prawnego w Polsce, pojęcie, istotę i podstawowe zagrożenia bezpieczeństwa wewnętrznego, a także prawne podstawy funkcjonowania systemu bezpieczeństwa wewnętrznego
Cele przedmiotu:	
w zakresie wiedzy:	
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z charakterystyką kryminologii jako nauki społecznej i obowiązującą w jej ramach metodologią badań zjawisk kryminologicznych zapoznać ich z podstawowymi pojęciami i zagadnieniami merytorycznymi związanymi ze zjawiskami kryminologicznymi znajdującymi się w obszarze zainteresowań kryminologii zapoznać ich z pojęciem i kryminologicznymi aspektami przestępstw, przestępców, przestępczości, a także zjawiskiem społecznej reakcji na przestępczość zapoznać ich z systemem profilaktyki kryminologicznej 	
w zakresie umiejętności:	
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów pozyskiwać, selekcjonować, interpretować i przetwarzać informacje zawarte w statystykach przestępczości nauczyć ich określania specyfiki wybranych zjawisk przestępczych, ich przyczyn, genezy i uwarunkowań oraz wykorzystania metod badawczych stosowanych w kryminologii nauczyć ich korzystać z wiedzy kryminologicznej do analizy zjawisk związanych z bezpieczeństwem publicznym nauczyć ich analizować, prognozować i modelować złożone procesy i zjawiska kryminologiczne związane z bezpieczeństwem publicznym nauczyć ich wykorzystywania platformy e-learningowej w procesie edukacji ustawicznej 	
w zakresie kompetencji społecznych:	
<ul style="list-style-type: none"> uczyć studentów samodzielnie podążać za rozwojem badań oraz zmianami koncepcji i teorii kryminologicznych dla utrzymywania niezbędnego poziomu kompetencji zawodowych uczyć ich umiejętności identyfikowania problemów kryminologicznych wymagających współpracy interdyscyplinarnej oraz współdziałania ze specjalistami z innych dziedzin i dyscyplin nauki 	

Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	0,5	-	0,5	-
2	Kryminologia jako dyscyplina nauki: pojęcie, obszar i charakter zainteresowań badawczych kryminologii; przestępstwo, przestępca, przestępczość, ofiara przestępstwa jako podstawowe kategorie terminologiczne; społeczna reakcja na przestępstwo i przestępczość, jako podstawowe przedmioty zainteresowań badawczych kryminologii; kryminologia jako nauka o charakterze interdyscyplinarnym; związki kryminologii z naukami społecznymi: socjologią, psychologią, pedagogiką, historią, politologią, ekonomią; miejsce kryminologii wśród innych nauk penalnych.; główne nurty (paradygmaty) myśli kryminologicznej (kryminologia klasyczna, kryminologia pozytywistyczna, kryminologia antynaturalistyczna, kryminologia neoklasyczna); wybrane problemy metodologii badań kryminologicznych.	1	2	1	1
3	Przestępstwo jako przedmiot zainteresowania kryminologii: przestępstwo jako fenomen społeczny i prawny; prawnokarne i kryminologiczne (socjologiczne) pojęcie przestępstwa; kategoryzacja przestępstw; przestępca jako przedmiot badań kryminologicznych; przestępczość jako przedmiot badań kryminologicznych; determinanty przestępczości; koncepcje etiologii przestępczości – antropologiczne, biologiczne, psychologiczne oraz socjologiczne; kategoryzacja przestępczości; społeczna reakcja na przestępczość jako przedmiot badań kryminologicznych.	1	2		1
4	System profilaktyki kryminologicznej: pojęcie i merytoryczny zakres profilaktyki; prognozowanie kryminologiczne; społeczne strategie przeciwdziałania przestępczości; instytucjonalny wymiar profilaktyki przestępczości; przykładowe programy profilaktyczne; skuteczność programów profilaktycznych; rola Policji w zakresie profilaktyki przestępczości.	1	2		1
5	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	0,5	-	-	-
razem zajęć teoretycznych:		4	6	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	-	0,5	-
2.	Przestępstwa związane z bezpieczeństwem strukturalnym: przestępstwa przeciwko pokojowi, ludzkości i przestępstwa wojenne; przestępstwa przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej; przestępstwa przeciwko obronności; przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i publicznemu; przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji; przestępstwa przeciwko środowisku; przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych i samorządowych; przestępstwa przeciwko wymiarowi	1	1,5	1	1

	sprawiedliwości; przestępstwa przeciwko wyborom i referendum; przestępstwa przeciwko ochronie informacji.				
3.	Przestępstwa związane z bezpieczeństwem personalnym: przestępstwa przeciwko zdrowiu i życiu; przestępstwa przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania; przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obywatelności; przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece; przestępstwa przeciwko czci i nietykalności cielesnej; przestępstwa przeciwko prawom osób wykonujących pracę zarobkową.	1	1,5	1	1
4.	Przestępstwa o charakterze ekonomicznym: przestępstwa przeciwko mieniu; pojęcie i istota przestępczości gospodarczej; przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu; przestępstwa przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierom wartościowym; korupcja; stan przestępczości gospodarczej w Polsce.	1	1	1	1
5.	Zagrożenie przestępczością kryminalną: pojęcie, istota i podstawowe kategorie przestępstw o charakterze kryminalnym; zabójstwa; seryjni zabójcy; bójki i pobicia; rozboje, wymuszenia i kradzieże rozbójnicze; przestępstwa związane z mieniem; stan przestępczości kryminalnej w Polsce w świetle statystyk policyjnych.	1	1,5	1	1
6.	Zagrożenie przestępczością zorganizowaną: pojęcie i istota przestępczości zorganizowanej; geneza przestępczości zorganizowanej; transgraniczna przestępczość zorganizowana; typowe formy działalności przestępczej grup zorganizowanych; instytucje do walki z przestępczością zorganizowaną w Polsce; stan zagrożenia przestępczością zorganizowaną w Polsce.	1	1	1	0,5
7.	Przestępczość nieletnich: nieletni przestępca – aspekty terminologiczne; nieletni jako sprawca przestępstwa aspekty prawne; czynniki determinujące rozwój przestępczości nieletnich; postępowanie z nieletnimi przestępcami; stan przestępczości nieletnich w Polsce.	1	1	0,5	0,5
8.	Przestępczość kobiet: przestępczość kobiet – pojęcie i istota; kobieta jako sprawca przestępstwa; charakter i rodzaj przestępstw popełnianych przez kobiety; czynniki determinujące niską przestępczość kobiet; postępowanie z kobietami – sprawczyniami przestępstw; stan przestępczości kobiet w Polsce.	1	1	0,5	1
9.	Przestępstwa terrorystyczne: pojęcie i istota terroryzmu; formy działań terrorystycznych; przestępstwo o charakterze terrorystycznym w świetle dyrektywy Unii Europejskiej; pojęcie przestępstwa terrorystycznego w świetle polskiego prawa karnego; formy przestępstw o charakterze terrorystycznym; przeciwdziałanie przestępczości o charakterze terrorystycznym.	1	1,5	1	1
10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	-	0,5	-
razem zajęć praktycznych:		10	10	8	7
		20		15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	treść			
wiedza	W_01	zna podstawowe pojęcia, fakty i zagadnienia merytoryczne z zakresu kryminologii			
	W_02	zna miejsce i rolę kryminologii w systemie nauk i jej powiązania z naukami o bezpieczeństwie			
	W_03	zna reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne leżące u podstaw kryminologii			

umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa z perspektywy kryminologii
	U_02	potrafi prognozować i modelować, a także przewidywać skutki podstawowych procesów i zjawisk stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa we wszystkich jego wymiarach z perspektywy kryminologii
	U_03	potrafi posługiwać się prawidłowo w podstawowym zakresie systemami normatywnym, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi ściśle z zagadnieniami kryminologicznymi
	U_04	potrafi pracować w grupie nad rozwiązywaniem problemów kryminologicznych
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce bezpieczeństwa
	K_02	jest gotów do wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego, w tym działań profilaktycznych związanych z bezpieczeństwem

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	egzamin
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu, a także pozytywnej oceny za samodzielną pracę na platformie e-learningowej

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:

forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracą pisemną oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych
kryteria oceny:	<ol style="list-style-type: none"> 1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi. 2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej. 3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie

	<p>e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, K_02	40
	O2	praca pisemna	W_01, W_02, W_03, U_02, K_01	30
	O3	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, U_02, K_02	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study) oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$. Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Praca pisemna grupowa (case study): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom mery-</p>			

	<p>toryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_02, U_03	40	
	O2	praca pisemna (case study)	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02	30	
	O3	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_01, U_02, U_03	30	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4 \times O1 + 0,3 \times O2 + 0,3 \times O3$				
sposób zaliczenia i forma egzaminu:					
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru				
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teścię na platformie e-learningowej				
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	Ot	test pisemny	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = Ot$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta na platformie e-learningowej, egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciopunktowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p> <p>3) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.</p>				
sposób wyliczenia oceny	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie	punk	waga oceny

i weryfikacji efektów uczenia się:			do efektów	ty ECTS	w %
	<i>Oel</i>	praca na platformie	wszystkie efekty	-	10
	<i>Oe</i>	egzamin	wszystkie efekty	-	50
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	wszystkie efekty	1	40
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,1\ Oel + 0,5\ Oe + 0,4\ \left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W03				
W_02	K1_W02				
W_03	K1_W06, K1_W12				
U_01	K1_U01, K1_U02				
U_02	K1_U05, K1_U06				
U_03	K1_U07				
U_04	K1_U13				
K_01	K1_K01				
K_02	K1_K03, K1_K04				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> • Błachut J., Gaberle A., Krajewski K., <i>Kryminologia</i>, Gdańsk 2004. • Hołyst B., <i>Kryminologia</i>, Warszawa 2009. • Kuć M., <i>Kryminologia</i>. Wydanie 3, Warszawa 2015. 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> • Bułat K.[i in.], <i>Kryminologia. Repetytorium</i>, Warszawa 2012. • Gruza E., Goc M., Moszczyński J., <i>Kryminalistyka - czyli rzecz o metodach śledczych</i>, Warszawa 2011. • Krajewski K.(red.), <i>Nauki penalne wobec problemów współczesnej przestępczości</i>, Warszawa 2007. • Kuć M., <i>Kryminologia</i>, Warszawa 2010. • Kulicki M. (red.), <i>Kryminalistyka. Wybrane zagadnienia teorii i praktyki śledczo-sądowej</i>, Toruń 2009. • Zimbardo P., <i>Efekt Lucyfera</i>, Warszawa 2008. 					
C. Materiały źródłowe:					
<ul style="list-style-type: none"> • K. Krassowski, <i>The challenge of information – application of modern technologies for crime prevention and maintenance of public safety</i>, IX International Scientific – Practical Conference “Criminalistics and Forensic Examination: Science, Studies, Practice”, Volume II, Vilnius / Kharkov 2013 • K. Krassowski, <i>Koncepcja systemu integracji i interaktywnej wymiany informacji między organami ochrony prawnej a społecznością lokalną</i>, [w:] Władza w prawie (red. Majer P., Kowalczyk M.), Olsztyn 2014 • K. Krassowski, <i>Identyfikacja biometryczna – nasz przyjaciel czy wróg ?</i> [w:] Studia Prawnoustrojowe Nr 23 (2014), Olsztyn 2014, 					
D. Przydatne strony internetowe:					
<ul style="list-style-type: none"> • https://www.inp.pan.pl/dzialalnosc-naukowa/towarzystwa-naukowe/polskie-towarzystwo-kryminologiczne-im-prof-stanislawabatawii/ • https://pressto.amu.edu.pl/index.php/cph/article/viewFile/7967/7871 					

Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Sekretariat Katedry Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 840 54 08
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.2.13. Komunikowanie społeczne w systemie bezpieczeństwa

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.2.13.	Komunikowanie społeczne w systemie bezpieczeństwa	Zo	3			
Kierunek studiów:						
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	tak w zakresie „bezpieczeństwo wewnętrzne”	V		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie – 100%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	0,5	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	3	1	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	6	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	0,5	0,5	-	-		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	5		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	5	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia warsztatowe z bezpośrednim udziałem nauczycieli	8	6	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	10	7	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium	1	1	-	-		
•						
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	30	35		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niesta-						

<p>cjonarne.</p> <p>Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 50 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 16 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 34 godziny samodzielna pracę, a na studiach niestacjonarnych 10 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 40 godzin samodzielna pracę.</p>	
Metody dydaktyczne:	
zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli:
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja	ćwiczenia warsztatowe: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta:
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, samodzielna praca na platformie w ramach wykładów z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie prezentacji, przygotowanie do wyznaczonych zadań grupowych i indywidualnych, samodzielna praca na platformie w ramach ćwiczeń z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
bezpieczeństwo wewnętrzne, instytucje bezpieczeństwa wewnętrznego	student zna podstawowe zagadnienia związane z funkcjonowaniem systemu bezpieczeństwa wewnętrznego oraz organizację i zasady działania organizacji wchodzących w system bezpieczeństwa wewnętrznego
Cele przedmiotu:	
w zakresie wiedzy:	
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zjawiskami funkcjonującymi w komunikowaniu społecznym w systemie bezpieczeństwa zapoznać ich z regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi, które bezpośrednio odnoszą się do komunikacji zapoznać ich w podstawowym stopniu z aktualnymi dylematami współczesnej cywilizacji, które wynikają z komunikowania, etyką mediów, wyzwaniami i zagrożeniami zarówno ze strony mediów komercyjnych i państwowych, nowymi kanałami komunikacyjnymi zapoznać ich w podstawowym stopniu z uwarunkowaniami procesu komunikowania społecznego 	
w zakresie umiejętności:	
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe procesy zachodzące podczas komunikowania społecznego w systemach bezpieczeństwa oraz nauczyć wykorzystania różnych źródeł wiedzy, metod i technik oraz narzędzi badawczych w komunikowaniu oraz rozwiązywaniu problemów naukowych z tym związanych nauczyć ich prognozować i modelować oraz prognozować skutki związane z komunikowaniem społecznym w systemie bezpieczeństwa nauczyć ich prawidłowego posługiwania się regułami, normami i zasadami etycznymi i moralnymi, które wpływają na komunikację w sytuacjach kryzysowych 	
w zakresie kompetencji społecznych:	
<ul style="list-style-type: none"> przygotować do wypełniania zadań zawodowych oraz inicjowania i podejmowania działań związanych z realizacją zadań na rzecz interesu publicznego przygotować do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych i przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej 	

Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	0,5	-	0,5	-
2.	Ogólne zasady skutecznej komunikacji: podstawowe pojęcia; znaczenie komunikacji społecznej; modele procesu komunikacji; reguły rządzące procesem komunikowania; bariery i zakłócenia komunikacyjne.	1	2	1	1
3.	Wербalny kanał komunikacji: sztuka mówienia; cechy dobrego mówcy; błędy podczas komunikowania werbalnego; sztuka słuchania; wokalny (parawerbalny) kanał komunikacji interpersonalnej; sztuka występów publicznych.	1	2		1
4.	Funkcje mediów w sytuacjach kryzysowych: rodzaje współczesnych mediów; bezpieczeństwo jako przedmiot komunikacji w mediach; medialny przekaz bezpieczeństwa i jego patologie; działalność informacyjna instytucji bezpieczeństwa; funkcje mediów w sytuacjach kryzysowych; etyka mediów.	1	2		1
5.	Kolokwium zaliczeniowe: kolokwium pisemne, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	0,5	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		4	6	2	3
łącznie zajęć teoretycznych:		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	-	1	-
2.	Zasady komunikacji w sytuacjach kryzysowych: skład i działania sztabu kryzysowego; kompetencje sztabu kryzysowego w zakresie komunikowania; zasady kontaktu z otoczeniem w sytuacjach kryzysowych; zadania wobec mediów; pierwsze oświadczenia; pełna informacja o kryzysie i formy jej przekazania; przygotowania do komunikowania w sytuacji kryzysu.	2	2,5	1,5	2
3.	Kontakty z mediami w sytuacjach kryzysowych: planowanie kontaktów z mediami; organizacja działań informacyjno-prasowych w miejscach zdarzenia; zasady zachowania się w kontaktach z dziennikarzami; przygotowanie notatki dla mediów; typowe pytania dziennikarzy w sytuacjach kryzysowych.	2	2,5	1,5	2
4.	Wystąpienia publiczne w kontaktach z mediami: zasady i formy występów publicznych; modele przemówień; przygotowanie się do występów publicznych w sytuacjach kryzysowych; zasady organizacji i prowadzenia konferencji prasowych; przebieg konferencji prasowych.	2	2,5	1,5	2
5.	Instrumenty komunikowania społecznego w sytuacjach kryzysowych: media ogólnokrajowe; media lokalne; usługi internetowe; telefonia komórkowa; planowanie wykorzystania mediów w sytuacjach kryzysowych.	2	2,5	1,5	1
6.	Zajęcia podsumowujące: omówienie wyników, wystawienie ocen końco-	1	-	1	-

	wych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.				
razem zajęć praktycznych:		10	10	8	7
łącznie zajęć praktycznych:		20		15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	treść			
wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska związane z komunikowaniem społecznym w instytucjach systemu bezpieczeństwa			
	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne, a także organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy komunikowania społecznego w systemie bezpieczeństwa			
	W_03	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające praktykę komunikowania w instytucjach bezpieczeństwa			
	W_04	zna i rozumie w podstawowym stopniu dylematy współczesnej cywilizacji i związane z jej rozwojem wyzwania i zagrożenia związane z komunikowaniem społecznym			
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z komunikowaniem społecznym w systemie bezpieczeństwa			
	U_02	potrafi wykorzystywać podstawowe metody, techniki i narzędzia badawcze do rozwiązywania problemów związanych z komunikowaniem społecznym, a także prognozować i modelować, a także przewidywać skutki podstawowych procesów i zjawisk stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa powiązanych w komunikowaniem społecznym w systemie bezpieczeństwa			
	U_03	potrafi posługiwać się prawidłowo w podstawowym zakresie systemami normatywnym, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi ściśle z praktyką komunikowania społecznego w bezpieczeństwie			
	U_04	potrafi przygotować wystąpienie ustne w sprawach związanych z komunikowaniem społecznym w systemie bezpieczeństwa w języku polskim, takie jak np. komunikat, informacja dla prasy, oświadczenie, referat, prezentacja multimedialna			
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego związanych z komunikacją społeczną w systemie bezpieczeństwa			
	K_02	jest gotów do inicjowania i podejmowania działań na rzecz interesu publicznego z zakresu komunikowania społecznego w systemie bezpieczeństwa			
	K_03	jest gotów do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką bezpieczeństwa budującego etos zawodu, który wykonuje oraz przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz podejmowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad			
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:					
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną				
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych, a także pozytywnej oceny za samodzielną pracę na platformie e-learningowej				
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej				

	obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	70
	O2	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa z zajęć teoretycznych (Ot) = 0,7 x O1 + 0,3 x O2</i>			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: <i>Ocena końcowa=(O1 +O2+O3)/3.</i> Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedo-</p>			

	<p>ciągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych:</p> <p>Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	40	
	O2	praca pisemna	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02	30	
	O3	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_01, U_02, U_03, U_04	30	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4 \times O1 + 0,3 \times O2 + 0,3 \times O3$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta na platformie e-learningowej oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Oel	praca na platformie	wszystkie efekty	-	20
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, W_04, U_04, U_05, K_01, K_02	1	80

	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_03	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,2 \times Oel + 0,8 \times (Ot \times 1 + Op \times 2)/3$				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W03				
W_02	K1_W06, K1_W12				
W_03	K1_W09				
W_04	K1_W11				
U_01	K1_U01, K1_U02, K1_U03				
U_02	K1_U05, K1_U06				
U_03	K1_U07, K1_U08				
U_04	K1_U10, K1_U11				
K_01	K1_K03				
K_02	K1_K04				
K_03	K1_K06, K1_K08				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:					
<ul style="list-style-type: none"> • Chodyński A., <i>Zarządzanie mediami a bezpieczeństwo</i>, BEZPIECZEŃSTWO. TEORIA I PRAKTYKA, 2014 nr 4 • Derlatka K., <i>Media społecznościowe w podnoszeniu świadomości bezpieczeństwa i komunikacji w zarządzaniu kryzysowym</i>, Interdyscyplinarne Studia Społeczne Numer 2 (2), 2016 • Kwiecińska M., <i>Wykorzystywanie mediów dla podniesienia bezpieczeństwa, potrzeby i sposoby realizacji</i>, OBRONNOŚĆ. Zeszyty Naukowe 3(11)/2014, • Świerczyńska-Głownia W., Sławińska. T., Hodalska M., <i>Komunikowanie o bezpieczeństwie. Medialny obraz zagrożeń</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2016 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> • Goban-Klas T, <i>Media i komunikowanie masowe. Teorie i analizy prasy, radia, telewizji i Internetu</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008, • Dijk J., <i>Społeczne aspekty nowych mediów</i>, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 					
C. Materiały źródłowe:					
relacje różnych mediów na temat zagrożeń					
D. Przydatne strony internetowe:					
<ul style="list-style-type: none"> • https://www.wspol.edu.pl/kwartalnikpolicja/index.php/2008-rok-archiwum-66/31-policja-22008/101-leszczynski 					
Kontakt:					
osoba do kontaktu:	Sekretariat Katedry Bezpieczeństwa Narodowego				
telefon:	59 840 54 08				
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl				

S.2.14. Geograficzne systemy informacji przestrzennej w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.2.14.	Geograficzne systemy informacji przestrzennej w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego	ZO	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo Narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	tak w zakresie „bezpieczeństwo wewnętrzne”	V		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie – 100%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	10	15	25	1
• zajęcia wprowadzające	0,5	0,5	-	-		
• konwersatoria z bezpośrednim udziałem nauczycieli	4	3	-	-		
• konwersatoria z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	10	6	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	0,5	0,5	-	-		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	2	5		
• studiowanie literatury	-	-	3	5		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	30	20	20	30	50	2
• ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	18	18	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	10	-	-	-		
• praca zaliczeniowa – zadanie	1	1	-	-		
• przygotowanie do ćwiczeń laboratoryjnych/praca z literaturą przedmiotu/ praca na platformie e-learningowej			15	14		

• przygotowanie się do pracy zaliczeniowej	-	-	5	16		
łącznie:	45	30	30	45	75	3
<p>Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.</p> <p>Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 20 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 5 godzin samodzielnej pracę, a na studiach niestacjonarnych 6 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 19 godzin samodzielnej pracę.</p>						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
konwersatorium informacyjne, problemowe, informacja, dyskusja			ćwiczenia laboratoryjne: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści konwersatoriów, sporządzanie notatek, praca z literaturą przedmiotu, przygotowanie do kolokwium			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, praca z literaturą przedmiotu, przygotowanie do ćwiczeń laboratoryjnych i pracy zaliczeniowej - zadania			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
podstawy użytkowania IT (podstawy obsługi środowiska komputerowego), użytkowanie IT – użytkowanie baz danych.			student posiada podstawową wiedzę z zakresu obsługi środowiska komputerowego, a w tym sposobów użytkowania baz danych			
Cele przedmiotu:						
w zakresie wiedzy:						
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z niezbędną wiedzą teoretyczną z zakresu Systemów Informacji Geograficznej (GIS) • zapoznać ich z podstawowymi pojęciami z zakresu GIS • zapoznać ich z modelami danych służących reprezentacji obiektów świata rzeczywistego w GIS, • zapoznać ich z pojęciem topologii i analiz przestrzennych, • zapoznać ich z najważniejszymi formatami plików, które stosuje się do zapisu danych wektorowych i danych rastrowych • zapoznać ich z literaturą przedmiotu z uwzględnieniem najnowszych wydawnictw 						
w zakresie umiejętności:						
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów do wykorzystania wiedzy nabytej w trakcie realizacji przedmiotu w celu zastosowania tradycyjnych map w Systemach Informacji Geograficznej w instytucjach bezpieczeństwa • przygotować ich do stosowania odpowiednich metod i narzędzi oraz systemów informatycznych w celu tworzenia map tematycznych w analizach bezpieczeństwa • przygotować ich do wykorzystania wiedzy nabytej w trakcie realizacji przedmiotu w celu analiz przestrzennych wykorzystujących znajomość podstawowych pojęć statystycznych • przygotować ich do wykorzystywania narzędzi informatycznych w pracy samokształceniowej, w tym do kształcenia w systemie blended-learning 						
w zakresie kompetencji społecznych:						
<ul style="list-style-type: none"> • kształtować u studentów kompetencje w zakresie komunikacji z otoczeniem za pomocą wybranych środków przekazu; • kształtować u nich kompetencje w zakresie przestrzegania norm i stosowania w praktyce zasad etycznych, moralnych i prawnych, • kształtować u nich kompetencje w zakresie rozwijania potrzeb permanentnej edukacji obejmującej wiedzę i umiejętności z zakresu Systemów Informacji Geograficznej 						

Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	0.5	-	0.5	-
2.	Podstawy kartografii: współrzędne geograficzne, klasyfikacja map, układ (odzworowania) UTM (Universal Transverse i Mercator), układ współrzędnych WGS84.	0,5	1,5	0,5	1
3.	Wprowadzenie do Systemów Informacji Geograficznej (GIS): pojęcia podstawowe, sprzęt oraz typy plików charakterystyczne dla GIS, dane w GIS i źródła danych, skala w GIS, georeferencje, pierwsze kroki z aplikacjami GIS, zmiana ustawień aplikacji GIS, zarządzanie warstwami danych.	0,5	1,5	0,5	1
4.	Modele danych: modelowanie świata rzeczywistego, ciągłe i dyskretne modelowanie świata rzeczywistego, topologia. Baza danych: bazy danych (serwery baz danych) a GIS.	0,5	1,5	0,5	1
5.	Dane GIS oraz atrybuty danych: dane warstwowe i wektorowe, zarządzanie atrybutami danych, operacje na danych.	0,5	1,5	0,5	1
6.	Analizy danych: analizy przestrzenne, analizy przestrzenne bazujące na atrybutach, zapytania i wybór danych, tworzenie podzbiorów danych, analizy danych przestrzennych. Mapy tematyczne: klasyfikacja danych tematycznych, prezentacja danych tematycznych, tworzenie map tematycznych, przygotowanie wydruku danych.	1	2	0,5	1
7.	Podstawowe operacje w systemach GIS: wprowadzenie do środowiska aplikacji ESRI ArcGIS, wczytywanie danych przestrzennych i ich wizualizacja w aplikacji ArcGIS, wykonywanie prostych zapytań bazodanowych i przestrzennych w aplikacji ArcGIS, analiza przestrzenna w aplikacji ArcGIS.	1	2	0,5	1
8.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	0.5	-	0.5	-
razem zajęć teoretycznych:		5	10	4	6
		15		10	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	-	1	-
2.	Podstawy kartografii: skala stosowana na mapach oraz metody jej przeliczania, legenda i godło mapy, elementy mapy, odzworowanie 65, 2000 i Merkatora, układ współrzędnych prostokątnych płaskich WGS – 84, znaki kartograficzne stosowane na mapach, warstwice - zarys w terenie i na mapie.	1	1	1	-
3.	Pierwsze kroki w ArcGIS: podstawy pracy w środowisku GIS, zarządzanie warstwami danych, praca z danymi rastrowymi i wektorowymi.	2	1	2	-
4.	Zarządzanie bazą danych: zarządzanie atrybutami danych, operacje na danych, zapytania i wybór danych, tworzenie podzbiorów danych.	2	1	2	-
5.	Tworzenie baz danych: metody pozyskiwania danych przestrzennych	1	3	1	-

6.	Analizy danych przestrzennych i prezentacja wyników: analiza danych wektorowych, symbolizacja danych, redakcja mapy.	10	2	10	-
7.	Redakcja mapy: prezentacja danych tematycznych, tworzenie map tematycznych, przygotowanie wydruku danych.	2	2	2	-
8.	Praca zaliczeniowa - zadanie podsumowujące	1	-	1	-
razem zajęć praktycznych:		20	10	20	-
		30		20	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		45		30	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	treść			
wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty i zagadnienia teoretyczne z zakresu oprogramowania GIS, w tym relacje i układy związane z wykorzystywaniem zasobów bazodanowych w praktyce wykorzystywanych w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego			
	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu metodologię badań stosowaną w naukach społecznych oraz w podstawowym zakresie elementy metodologii nauk ścisłych i technicznych, a także metody, techniki i narzędzia wykorzystywane do badań, pozyskiwania, gromadzenia, analizy i interpretacji danych w oparciu o narzędzia GIS w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego			
	W_03	zna i rozumie w podstawowym zakresie reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące kwestie prowadzenia badań naukowych, w tym zasady ochrony własności intelektualnej przy stosowaniu oprogramowania GIS			
umiejętności	U_01	potrafi wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie realizacji przedmiotu podstawowe zadania związane z procesem badawczym z zakresu analiz danych przestrzennych w oparciu o oprogramowanie GIS w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego			
	U_02	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki prowadzenia badań naukowych w oparciu o oprogramowanie GIS			
	U_03	potrafi wykorzystywać podstawowe metody, techniki i narzędzia badawcze do rozwiązywania problemów z zakresu analizy danych przestrzennych w oparciu o oprogramowanie GIS w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego			
	U_04	potrafi zorganizować proces samokształcenia w zakresie pozwalającym na pogłębianie wiedzy z zakresu oprogramowania GIS			
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy i oceny treści merytorycznych wpisujących się w przedmiot badań podjętych na potrzeby pisania pracy zaliczeniowej			
	K_02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych z zakresu oprogramowania GIS w zakresie systemu bezpieczeństwa wewnętrznego			
	K_03	jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej			
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:					
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną				
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz samodzielna praca na platformie e-learningowej				

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych:</p> <p>Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02, K_03	60
	O2	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02, K_03	40
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 0,6xO1 + 0,4xO2</i>			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z zajęć praktycznych oraz aktywność na zajęciach praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej)</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 2,0 – student nie wykonał zadania.</p>			

	<p>2) Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Ip.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	praca zaliczeniowa	U_01, U_02, U_03, U_04 K_01, K_02, K_03	80	
	O2	aktywność w ćwiczeniach laboratoryjnych	U_01, U_02, U_03, U_04 K_01, K_02, K_03	20	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa\ z\ zaj\ę\c\ praktycznych\ (Op) = 0,8 \times O1 + 0,2 \times O2$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę student na platformie e-learningowej oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0; 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Ip.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Oel	praca na platformie	wszystkie efekty	-	20
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	1	80
	Op	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,2\ Oel + 0,8\ \left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2}\right)$				

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:	
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K1_W01, K1_W03
W_02	K1_W04
W_03	K1_W06
U_01	K1_U01, K1_U02, K1_U06
U_02	K1_U03
U_03	K1_U04, K1_U05
U_04	K1_U14
K_01	K1_K01
K_02	K1_K02
K_03	K1_K07
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • Bielecka E., <i>Systemy informacji geograficznej</i>, Wydawnictwo PJWSTK, Warszawa 2006 • Davis D.E., <i>GIS dla każdego</i>, Wydawnictwo MIKOM, Warszawa 2004 • <i>GIS dla każdego</i>. Poradnik, ESRI Polska, Warszawa 2010 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Pachelski W., Wysocka E., <i>Standaryzacja systemów informacji przestrzennej: teoria i praktyka</i>, (w:) Prace Instytutu Geodezji i Kartografii, t. XLVI, z. 98, Warszawa 1999 • Piotrowski T., <i>Topograficzna baza danych</i>. Program działania, GISPOL, Warszawa 2011. • Tomlinson R., <i>Rozważania o GIS</i>. Poradnik, Warszawa 2008 • Werner P., <i>Wprowadzenie do systemów geoinformacyjnych</i>, Warszawa 2004 	
C. Materiały źródłowe:	
Nie dotyczy	
D. Przydatne strony internetowe:	
Nie dotyczy	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Sekretariat Katedry Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 840 54 08
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.2.15. Organizacja systemu zarządzania kryzysowego

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.2.15.	Organizacja systemu zarządzania kryzysowego	E	4			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	tak w zakresie „bezpieczeństwo wewnętrzne”	V		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	0,5	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	3	1	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	6	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	0,5	0,5	-	-		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	5		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	5	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	55	60	75	3
• ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	13	8	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	5	5	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium	1	1	-	-		
• przygotowanie case study	-	-	16	14		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu	-	-	5	14		
• praca na platformie	-	-	34	32		
łącznie:	30	20	70	80	100	4

<p>Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.</p> <p>Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 50 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 9 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 41 godzin samodzielną pracę, a na studiach niestacjonarnych 8 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 42 godzin samodzielną pracę.</p>	
Metody dydaktyczne:	
zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli:
konserwatorium, dyskusja	prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta:
percepcja treści konserwatorium, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielna praca na platformie w ramach konserwatorium z pośrednim udziałem nauczycieli, przygotowanie pracy zaliczeniowej, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń laboratoryjnych, samodzielna praca na platformie w ramach ćwiczeń z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
teoria bezpieczeństwa, system obronny państwa, planowanie cywilne, współpraca cywilno-wojskowa, bezpieczeństwo powszechne, prawne podstawy bezpieczeństwa	student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa – zaliczył pozytywnie przedmiot
Cele przedmiotu:	
w zakresie wiedzy:	
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu organizacji i funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego zapoznać ich ze strukturą i zadaniami instytucji państwowych w zakresie organizacji i funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego zapoznać ich z wybranymi przypadkami dotyczącymi działań systemu zarządzania kryzysowego w sytuacjach kryzysowych zapoznać ich z literaturą i aktami prawnymi w zakresie organizacji i funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego 	
w zakresie umiejętności:	
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów wykorzystywania wiedzy w zakresie organizacji i funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego w instytucjach realizujących zadania bezpieczeństwa na poziomie lokalnym i państwa przygotować ich do wykorzystywania wiedzy z zakresu wdrażania procedur usprawniających system zarządzania kryzysowego w instytucjach realizujących zadania bezpieczeństwa na poziomie lokalnym i państwa wyposażyć ich w umiejętności wykonywania zasadniczych dokumentów wynikających z regulacji prawnych w zakresie organizacji i funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego nauczyć ich rozwiązywania problemów organizacyjnych system zarządzania kryzysowego w skali lokalnej i państwowej nauczyć ich samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej 	
w zakresie kompetencji społecznych:	
<ul style="list-style-type: none"> przygotować studentów do krytycznej analizy i oceny treści podstawowych aktów prawnych dotyczących organizacji systemu zarządzania kryzysowego kształtować u studentów potrzeby przestrzegania norm prawnych w zakresie organizacji systemu zarządzania kryzysowego kształtować u nich świadomość studentów na potrzeby zapewnienia systemowego bezpieczeństwa ludności, mie- 	

nia i ochrony środowiska na różnych poziomach administracji RP

Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	0,5	-	0,5	-
2.	Teoretyczne podstawy zarządzania kryzysowego: zarządzanie kryzysowe w systemie bezpieczeństwa narodowego; kryzys i sytuacja kryzysowa; prawne uwarunkowania zarządzania kryzysowego; cel i treść zarządzania kryzysowego; fazy zarządzania kryzysowego; zasady zarządzania kryzysowego.	1	2	1	1
3.	Zagrożenie niemilitarne mogące wywołać sytuacje kryzysowe: zagrożenia naturalne; zagrożenia techniczne wywołane przez człowieka; zagrożenia społeczne; zagrożenie terrorystyczne; monitoring i ocena ryzyka zagrożeń na potrzeby systemu zarządzania kryzysowego.	1	2		1
4.	Struktura systemu zarządzania kryzysowego w Polsce: pojęcie i struktura zarządzania kryzysowego w Polsce; zarządzanie kryzysowe na szczeblu centralnym; zarządzanie kryzysowe na szczeblu województwa; zarządzanie kryzysowe na szczeblu powiatu; zarządzanie kryzysowe na szczeblu gminy.	1	2		1
5.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	0,5	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		4	6	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	-	1	-
2.	Analiza i ocena ryzyka zagrożeń na potrzeby zarządzania kryzysowego: monitorowanie zagrożeń istotnych z perspektywy zarządzania kryzysowego; metodyka oceny ryzyka zagrożeń; siatki zagrożeń ujmowane w planach zarządzania kryzysowego – zasady sporządzania; mapy ryzyka i zagrożeń.	2	1	1	1
3.	Planowanie w zarządzaniu kryzysowym: planowanie jako podstawowa funkcja zarządzania kryzysowego; istota i treść planowania cywilnego; przeznaczenie i funkcje planów zarządzania kryzysowego; struktura planów zarządzania kryzysowego; metodyka sporządzania planów zarządzania kryzysowego; analiza wybranego planu zarządzania kryzysowego – studium przypadku.	2	1	2	1
4.	Ratownictwo w systemie zarządzania kryzysowego: Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy; Państwowe Ratownictwo Medyczne; inne rodzaje ratownictwa w systemie zarządzania kryzysowego; planowanie działań ratowniczych i zasady ich ujmowania w planach zarządzania kryzysowego.	2	0,5	1	0,5
5.	Monitoring, wykrywanie skażeń i alarmowanie w systemie zarządzania	2	0,5	1	0,5

	kryzysowego: podstawowe pojęcia; organizacja systemu monitorowania zagrożeń na szczeblu krajowym i szczeblu samorządowym; sygnały powszechnego ostrzegania i alarmowania.				
6.	Ochrona infrastruktury krytycznej: Infrastruktura krytyczna i jej podstawowe systemy; Narodowy Program Ochrony Infrastruktury Krytycznej; przygotowanie i prowadzenie ochrony infrastruktury krytycznej; formy ochrony infrastruktury krytycznej, plany ochrony infrastruktury krytycznej.	2	1	1	1
7.	Zarządzanie kryzysowe w krajach UE i NATO: organizacja i zasady funkcjonowania zarządzania kryzysowego w UE; organizacja i zasady funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego w NATO; współpraca Polski z UE i NATO w zakresie zarządzania kryzysowego.	1	1	1	1
8.	Organizacja i zasady funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego w sytuacji zagrożeń niemilitarnych: analiza przypadków.	2	-	1	-
9.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	-	1	-
razem zajęć praktycznych:		15	5	10	5
		20		15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	treść			
wiedza	W_01	zna w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty i zagadnienia merytorycznymi z zakresu organizacji i funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego			
	W_02	zna w zaawansowanym stopniu struktury i zadania instytucji państwowych w zakresie organizacji i funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego			
	W_03	zna w zaawansowanym stopniu literaturę i akty prawne w zakresie organizacji i funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego			
umiejętności	U_01	potrafi wykorzystywać wiedzę w zakresie organizacji i funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego w instytucjach realizujących zadania bezpieczeństwa na poziomie lokalnym i państwa			
	U_02	potrafi wykorzystywać wiedzę z zakresu wdrażania procedur usprawniających system zarządzania kryzysowego w instytucjach realizujących zadania bezpieczeństwa na poziomie lokalnym i państwa			
	U_03	potrafi wykonywać zasadnicze dokumenty wynikające z regulacji prawnych w zakresie organizacji i funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego			
	U_04	potrafi rozwiązywać problemy organizacyjne systemu zarządzania kryzysowego w skali lokalnej i państwowej;			
	U_05	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej			
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy i oceny treści podstawowych aktów prawnych dotyczących organizacji systemu zarządzania kryzysowego			
	K_02	jest gotów do przestrzegania norm prawnych w zakresie organizacji systemu zarządzania kryzysowego			
	K_03	ma świadomość potrzeb zapewnienia systemowego bezpieczeństwa ludności, mienia i ochrony środowiska na różnych poziomach administracji RP			
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:					
forma zaliczenia:	egzamin				
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz				

	z egzaminu, a także pozytywnej oceny za samodzielną pracę na platformie e-learningowej			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	01	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, K_02	40
	02	praca pisemna	W_01, W_02, W_03, U_04, K_01	30
	03	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, U_04, K_02	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4x01 + 0,3x02 + 0,3x03$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				

forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study) oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$. Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Praca pisemna (case study): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	01	kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_02, U_03	40
	02	praca pisemna (case study)	U_01, U_03, U_04, K_01, K_02	30
	03	samodzielne rozwiązanie testów	U_01, U_02, U_03, U_04	30

		na platformie e-learningowej			
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4 \times O1 + 0,3 \times O2 + 0,3 \times O3$				
sposób zaliczenia i forma egzaminu:					
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru				
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie e-learningowej				
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	<i>Ot</i>	test pisemny	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = Ot$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta na platformie e-learningowej, egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielną pracę na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p> <p>3) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Oel</i>	praca na platformie	wszystkie efekty	-	10
	<i>Oe</i>	egzamin	wszystkie efekty	-	50
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, U_04, K_01, K_02	1	40
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02	3	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,1\ Oel + 0,5\ Oe + 0,4\ \left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 3}{1 + 3}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W03				
W_02	K1_W05, K1_W07, K1_W08				

W_03	K1_W06, K1_W12
U_01	K1_U02
U_02	K1_U02, K1_U04
U_03	K1_U09
U_04	K1_U01, K1_U05, K1_U06
U_05	K1_U14
K_01	K1_K01
K_02	K1_K02, K1_K08
K_03	K1_K04

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Sienkiewicz-Małyjurek K., *Problemy organizacyjne zarządzania kryzysowego w samorządach*, Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej 2011, seria: Organizacja i Zarządzanie Z. 59 Nr kol. 1864
- Gołębiowski J., *Zarządzanie kryzysowe na szczeblu samorządowym. Teoria i praktyka*, Warszawa 2015
- Kitler W. (red.), *Planowanie cywilne w zarządzaniu kryzysowym*, Warszawa 2011
- Kurkiewicz A. (red.), *Zarządzanie kryzysowe w samorządzie. Podstawy organizacyjno-prawne*, Warszawa 2008
- Sobolewski G. (red.), *Organizacja i funkcjonowanie centrum zarządzania kryzysowego*, Warszawa 2011
- Tomczak Ł., *Samorząd powiatowy w Polsce. Struktura, zadania*, Wrocław 2015

B. Literatura uzupełniająca:

- Gryz J., Kitler W. (red.), *System reagowania kryzysowego*, Toruń 2007
- Nowak E. i zespół, *Zarządzanie kryzysowe w sytuacjach zagrożeń niemilitarnych*, Warszawa 2007
- Sienkiewicz-Małyjurek K., Krynojewski F.R., *Zarządzanie kryzysowe w administracji publicznej*, Warszawa 2010
- Grocki R., *Zarządzanie kryzysowe. Dobre praktyki*, Warszawa 2012

C. Materiały źródłowe:

- Ustawa z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz.U. z 2002 r. Nr 62, poz. 558 z późn. zm)
- Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2009 r. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. nr 89, poz. 590 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592, ze zm.)
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590, ze zm.)
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 o samorządzie gminnym (Dz.U.01.142.1591 z późn. zm.)

D. Przydatne strony internetowe:

- file:///C:/Users/Adam/Downloads/System%20zarz%20dzania%20kryzysowego_344-368.pdf
- <http://bip.suszec.iap.pl/pl/10836/0/organizacja-systemu-zarzadzania-kryzysowego.html>

Kontakt:

osoba do kontaktu: Sekretariat Katedry Bezpieczeństwa Narodowego

telefon: 59 840 54 08

e-mail: sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.2.16. Monitorowanie zagrożeń

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.2.16.	Monitorowanie zagrożeń	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	tak w zakresie „bezpieczeństwo wewnętrzne”	V		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie – 100%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	0,5	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	3	1	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	6	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	0,5	0,5	-	-		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	5		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	5	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	13	8	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	5	5	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium	1	1	-	-		
• przygotowanie case study	-	-	10	10		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu	-	-	10	10		
• praca na platformie	-	-	10	15		
łącznie:	30	20	45	55	75	3

<p>Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.</p> <p>Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 9 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 18 godzin samodzielną pracę, a na studiach niestacjonarnych 8 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 17 godzin samodzielną pracę.</p>	
Metody dydaktyczne:	
zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli:
konwersatorium, informacja, dyskusja	ćwiczenia umiejętności praktycznych: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta:
percepcja treści konwersatorium, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium,	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń umiejętności praktycznych, przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium,
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
podstawy użytkowania IT – moduły BASE (podstawy obsługi środowiska komputerowego), Oprogramowanie (aplikacje) GIS, Teleinformatyczne systemy wspomaganie zarządzania kryzysowego.	student posiada podstawową wiedzę z zakresu obsługi środowiska komputerowego, oprogramowania GIS oraz teleinformatycznych systemów wspomaganie zarządzania kryzysowego.
Cele przedmiotu:	
w zakresie wiedzy:	
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z niezbędną wiedzą teoretyczną z zakresu organizacji i funkcjonowania systemów monitoringu zagrożeń, a także detektorami wykorzystywanymi do rozpoznawania, analizy i oceny zagrożeń zapoznać ich z podstawowymi pojęciami i terminami z zakresu systemów monitoringu zagrożeń, ze szczególnym uwzględnieniem pojęć związanych z technicznymi środkami wspomaganie monitorowania różnych kategorii zagrożeń zapoznać ich z podstawową wiedzą dotyczącą wykorzystania nowoczesnej technologii stosowanej w systemach monitoringu zagrożeń zapoznać ich z literaturą przedmiotu z uwzględnieniem najnowszych wydawnictw 	
w zakresie umiejętności:	
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów wykorzystania wiedzy teoretycznej do analizowania zdarzeń mogących mieć wpływ na kierunki działań na rzecz systemów monitoringu zagrożeń nauczyć ich organizacji i funkcjonowania podstawowych systemów i podsystemów monitorowania różnego rodzaju zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego nauczyć ich sposobów przygotowywania poprawnych pod względem metodologicznym prac pisemnych obejmujących swoim zakresem podstawowe zagadnienia związane z systemami monitoringu zagrożeń nauczyć ich rozwijania świadomej motywacji do permanentnej edukacji i autoedukacji dla samorozwoju ogólnego i zawodowego 	
w zakresie kompetencji społecznych:	
<ul style="list-style-type: none"> kształtować u studentów kompetencje w zakresie skutecznej komunikacji z otoczeniem za pomocą wybranych środków przekazu kształtować u nich umiejętności adaptacji i funkcjonowania w zmieniających się warunkach i sytuacjach, w tym właściwego reagowania na zagrożenia kształtować u nich potrzebę przestrzegania norm i stosowania w praktyce zasad etycznych, moralnych i prawnych w wykorzystywaniu informacji uzyskanych z monitoringu zagrożeń kształtować u nich gotowość do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a 	

także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej

Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	0,5	-	0,5	-
2.	Monitorowanie zagrożeń – aspekty teoretyczne: podstawowe pojęcia; cele monitorowania zagrożeń; pozyskiwanie informacji o zagrożeniu, ewidencja zaistniałych zdarzeń, tworzenie systemów wczesnej detekcji zagrożeń, pozyskiwanie informacji w drodze pomiarów parametrów zagrożenia (na potrzeby organizacji akcji ratowniczej oraz do celów dokumentacyjnych), prognozowanie niebezpiecznych zdarzeń i ich analiza.	1	2	1	1
3.	Techniczne środki wspomagające monitoring zagrożeń: źródła zagrożeń bezpieczeństwa; podstawowe metody monitorowania zagrożeń bezpieczeństwa; sensory i detektory zagrożeń; techniczne systemy monitorowania zagrożeń; analiza i ocena wyników monitoringu z wykorzystaniem technologii GIS.	1	2		1
4.	Krajowy System Wykrywania Skazań i Alarmowania: geneza utworzenia KSWSiA; pojęcie i zadania KSWSiA; uregulowania prawne, struktura, zadania i zasady funkcjonowania KSWSiA; sygnały powszechnego ostrzegania i alarmowania oraz sposoby ich ogłaszania.	1	2		1
5.	Kolokwium zaliczeniowe.	0,5	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		4	6	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	-	1	-
2.	Monitoring zagrożeń geologicznych: zagrożenia o charakterze geologicznym; monitoring trzęsień ziemi; monitoring wybuchów wulkanów; monitoring tsunami; monitorowanie osuwisk – doświadczenia polskie; instytucje odpowiedzialne za monitoring zagrożeń geologicznych w Polsce; ostrzeżenia o zagrożeniach geologicznych; stan zagrożeń geologicznych w Polsce.	1	0,5	0,5	0,5
3.	Monitoring zagrożeń hydrologicznych: zagrożenia hydrologiczne; monitorowanie wielkości opadów i okresów suszy; monitorowanie zagrożeń przeciwpowodziowych; instytucje odpowiedzialne za monitoring zagrożeń hydrologicznych w Polsce; ostrzeżenia o zagrożeniach hydrologicznych; stan zagrożeń hydrologicznych w Polsce.	1	0,5	0,5	0,5
4.	Monitoring zagrożeń atmosferycznych: zagrożenia atmosferyczne; monitorowanie zagrożeń atmosferycznych; instytucje odpowiedzialne za monitoring zagrożeń atmosferycznych; ostrzeżenia o zagrożeniach atmosferycznych; stan zagrożeń atmosferycznych w Polsce z uwzględnieniem zmian klimatycznych.	1	0,5	0,5	0,5
5.	Monitoring wizyjny w systemie bezpieczeństwa i porządku publicznego:	1	0,5	0,5	0,5

	cel stosowania, przykładowe zastosowania, funkcje systemu, pasywny, aktywny, proaktywny monitoring wizyjny, standardowe możliwości systemu monitoringu w typowych zastosowaniach niekomercyjnych, systemy monitoringu wizyjnego istotnym ogniwem infrastruktury transportu publicznego, korzyści stosowania; wpływ monitoringu wizyjnego na stan bezpieczeństwa i porządku publicznego.				
6.	Państwowy monitoring zagrożeń środowiska: cel i organizacja systemu; podstawowe elementy strukturalne systemu; instytucje odpowiedzialne; monitorowanie jakości powietrza; monitorowanie odpadów; stan zagrożenia środowiska.	1	0,5	0,5	0,5
7.	Wykrywanie zagrożenia chemicznego, biologicznego, epidemiologicznego i radioaktywnego: typowe zagrożenia i ich źródła; detektory i urządzenia pomiarowe; instytucje odpowiedzialne; systemowe rozwiązania; ostrzeżenia o zagrożeniach.	1	1	1	1
8.	Wykrywanie materiałów niebezpiecznych: materiały niebezpieczne i wynikające z nich zagrożenia; wykrywanie materiałów wybuchowych; wykrywanie narkotyków; zasady monitoringu i wyrywania materiałów niebezpiecznych emitujących promieniowanie radioaktywne; instytucje odpowiedzialne; miejsca szczególnie niebezpieczne; monitorowanie zagrożeń terrorystycznych.	1	0,5	0,5	0,5
9.	Monitorowanie zagrożeń – aspekty praktyczne: zajęcia praktyczne realizowane zgodnie z przyjętym scenariuszem.	6	1	4	1
10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, w tym pracy zaliczeniowej, podsumowanie zajęć praktycznych.	1	-	1	-
razem zajęć praktycznych:		15	5	10	5
		20		15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	

Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się (student):

kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	zna podstawowe systemy monitoringu zagrożeń, pojęcia i terminy z zakresu systemów monitoringu zagrożeń, a także zagadnienia dotyczące wykorzystania nowoczesnych technologii stosowanej w monitorowaniu zagrożeń
	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające praktykę zarządzania kryzysowego, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację procesów monitoringu, wykrywania i analizy zagrożeń
	W_03	zna i rozumie w podstawowym stopniu prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne uwarunkowania procesu zarządzania kryzysowego w różnego rodzaju organizacjach, strukturach społecznych i systemach bezpieczeństwa narodowego wykorzystujących systemy monitoringu zagrożeń
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką zarządzania kryzysowego związane z wykorzystaniem systemów monitoringu zagrożeń, w tym potrafi wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne podstawowe zadania zawodowe związane z przeprowadzaniem analiz i prognozowaniem zagrożeń w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT)
	U_02	potrafi właściwie dobrać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii,

		jak i praktyki zarządzania kryzysowego, ponadto potrafi wykorzystywać w praktyce w podstawowym zakresie tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające procesy analizy i oceny zagrożeń, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację działania instytucji zarządzania kryzysowego, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów związanych z zarządzaniem kryzysowym
	U_03	potrafi wykorzystywać podstawowe możliwości systemów monitoringowych, a także rozwiązywać złożone i nietypowe problemy praktyczne, potrafi uczestniczyć aktywnie w różnych formach dyskusji i debatach na tematy ogólne i specjalistyczne związane z stosowaniem monitoringów w systemie bezpieczeństwa oraz w procesie zarządzania kryzysowego
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym zarządzaniem kryzysowym, a także do wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego, w tym działań profilaktycznych związanych z wykorzystaniem systemów monitoringowych w procesie zarządzania kryzysowego,
	K_02	jest gotów do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką bezpieczeństwa budującego etos zawodu, który wykonuje oraz do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału,
	K_03	jest gotów do przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz podejmowania działań na rzecz ich przestrzegania przy wykorzystywaniu informacji z monitoringów.,

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	egzamin
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu, a także pozytywnej oceny za samodzielną pracę na platformie e-learningowej

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:

forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w</p>

	<p>formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, K_02	40
	O2	praca pisemna	W_01, W_02, W_03, U_03, K_01	30
	O3	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, U_02, K_02	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study) oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$ Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Samodzielne wykonanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach Forma oceny końcowej: średnia ocen za zadania praktyczne (O1, O2, On) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + On) / n$ Kryteria oceny zadania: 5,0 – student wykonał zadanie poprawnie i samodzielnie; 4,5 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na jego ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny; 3,5 – student wykonał poprawnie zadanie ale z pomocą wykładowcy; 3,0 –</p>			

	<p>student wykonał zadanie z pomocą wykładowcy i pomimo to pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie wykonał zadania.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_02, U_03	40
	O2	samodzielne wykonanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach	U_01, U_03, U_02, K_01, K_02, K_03	30
	O3	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_01, U_02, U_03,	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teścię na platformie e-learningowej			
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	Ot	test pisemny	wszystkie efekty	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = Ot$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta na platformie e-learningowej, egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne			
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciopunktowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p>			

	3) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Oel</i>	praca na platformie	wszystkie efekty	-	10
	<i>Oe</i>	egzamin	wszystkie efekty	-	50
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, , K_01, K_02	1	40
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, K_01, K_03	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,1\ Oel + 0,5\ Oe + 0,4\ \left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01				
W_02	K1_W09				
W_03	K1_W12				
U_01	K1_U01, K1_U02				
U_02	K1_U03, K1_U04				
U_03	K1_U05, K1_U11, K1_U12				
K_01	K1_K02, K1_K03				
K_02	K1_K06				
K_03	K1_K08				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Góźdz H., Michalak J., Ostrzeganie i alarmowanie ludności, AON, Warszawa 1995 Janik P., Monitoring i prognozowanie sytuacji kryzysowych w zakresie klęsk żywiołowych, katastrof technicznych i innych zagrożeń, AON, Warszawa 2001 Kalinowski R., Geneza, zachodzące zmiany i kierunki rozwoju systemu ostrzeganie i alarmowania ludności na obszarze kraju, AON, Warszawa 1989 Kalinowski R., Wykrywanie zagrożeń oraz ostrzeganie i alarmowanie ludności, AON, Warszawa 1996 Kalinowski R., Monitorowanie zagrożeń, Akademia Podolska, Siedlce 2003 Konieczny J., Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych, wypadkach i katastrofach, Poznań-Warszawa, 2001 Korycki S., System bezpieczeństwa Polski, Warszawa 1994 Mierzwiński A. Państwowy monitoring środowiska, AON, MOŚZNiL, Warszawa 1996 Monitoring zagrożeń niemilitarnych RP, AON, Warszawa 2002 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 września 1993 w sprawie obrony cywilnej, DU RP nr 93 z dnia 18.10.1993r. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 w sprawie szczegółowego zakresu działania szefa OCK, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin. Wytyczne szefa Obrony Cywilnej Kraju z dnia 10 lipca 1995 w sprawie organizowania przez szefów obrony cywilnej województw i gmin systemu wczesnego ostrzeganie. Wytyczne szefa Obrony Cywilnej Kraju z dnia 11 sierpnia 1994 w sprawie organizowania przez szefów obrony cywilnej województw i gmin systemu wykrywania i alarmowania. 					
C. Materiały źródłowe:					

- Strategia Bezpieczeństwa Narodowego RP, Warszawa 2014 r.
- Strategia Rozwoju Systemu Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022, Warszawa 2013
- Doktryna Cyberbezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa 2015 r.
- Polityka Ochrony Cyberprzestrzeni Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa, 25 czerwca 2013 r.
- Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. *o zarządzaniu kryzysowym* (DzU 2007, Nr 89, poz. 590 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. *o wojewodzie i administracji rządowej w województwie* (DzU z 2009 r. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. *o samorządzie województwa* (DzU 2001 r. Nr 142, poz. 1590)
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. *o samorządzie powiatowym* (DzU z 2001 r. Nr 142, poz. 1592)
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* (DzU z 2001 r. Nr 142, poz. 1591)
- Ustawa z dnia 18 kwietnia 2002 r. *o stanie klęski żywiołowej* (Dz.U. 2002 Nr 62 poz. 558)
- Ustawa z dnia 8 września 2006 r. *o państwowym ratownictwie medycznym* (Dz.U. 2006 nr 191 poz. 1410)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 grudnia 2002 r. *w sprawie sposobu tworzenia gminnego zespołu reagowania, powiatowego i wojewódzkiego zespołu reagowania kryzysowego oraz Rządowego Zespołu Koordynacji Kryzysowej i ich funkcjonowania*

D. Przydatne strony internetowe:

- <https://rcb.gov.pl/>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat Katedry Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 840 54 08
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.2.17. Bezpieczeństwo wewnętrzne w UE

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.2.17.	Bezpieczeństwo wewnętrzne UE	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	tak w zakresie „bezpieczeństwo wewnętrzne”	VI		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie – 100%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• zajęcia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	3	3	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	0,5	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	10	6	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	3	15		
• samodzielna praca na platformie e-learningowej	-	-	15	19		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	2	6		
łącznie:	15	10	35	40	50	2
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 10 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 15 godzin samodzielną pracę, a na studiach niestacjonarnych 6 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 19 godzin samodzielną pracę.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja			ćwiczenia audytoryjne: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe			

<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 		<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 			
<p>percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielna praca na platformie w ramach wykładów z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium</p>		<p>percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, samodzielna praca na platformie w ramach ćwiczeń z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium</p>			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:					
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:			
<p>podstawy wiedzy o państwie i prawie, teoria bezpieczeństwa</p>		<p>student zna podstawowe zagadnienia związane z funkcjonowaniem państwa na arenie międzynarodowej i podstawowe problemy teorii bezpieczeństwa</p>			
Cele przedmiotu:					
w zakresie wiedzy:					
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów w pogłębionym stopniu z podstawowymi pojęciami, faktami, obiektami i zjawiskami z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego Unii Europejskiej • zapoznać ich w pogłębionym stopniu z organizacją i zasadami funkcjonowania instytucji bezpieczeństwa wewnętrznymi Unii Europejskiej, jak również funkcjonowaniem europejskich systemów bezpieczeństwa wewnętrznego z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa • zapoznać w pogłębionym stopniu z dylematami współczesnej cywilizacji i związanymi z jej rozwojem wyzwaniem i zagrożeniami dla bezpieczeństwa wewnętrznego Unii Europejskiej 					
w zakresie umiejętności:					
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane z bezpieczeństwem wewnętrznym Unii Europejskiej z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej • nauczyć ich właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem bezpieczeństwa wewnętrznego Unii Europejskiej • nauczyć ich posługiwać się w swobodnie pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu z bezpieczeństwa wewnętrznego Unii Europejskiej w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców w różnych sytuacjach zawodowych 					
w zakresie kompetencji społecznych:					
<ul style="list-style-type: none"> • przygotować studentów do krytycznej oceny treści związanych z polityką bezpieczeństwa wewnętrznego Unii Europejskiej, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii, jak i w praktyce bezpieczeństwa. • przygotować ich do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego Unii Europejskiej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem • przygotować ich do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej 					
Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	-	0,5	-
2.	Historyczne uwarunkowania oraz podstawy prawne obszaru wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości UE: strategiczny rozwój polityki Unii Europejskiej w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych; polityka w zakresie ochrony granic: (zagadnienia instytucjonalne oraz współpraca administracyjna; przekraczanie granic zewnętrznych; polityka wizowa; polityka imigracyjna; polityka azyłowa; współpraca poli-	0,5	2	0,5	1

	cyjna w UE); Europol: (geneza i ewolucji współpracy policyjnej państw europejskich; podstawowe akty prawa Unii Europejskiej regulujące transgraniczną współpracę policyjną; przykłady współpracy policyjnej w UE).				
3.	Walka ze zorganizowaną przestępczością oraz zwalczanie handlu ludźmi: zwalczanie przestępczości zorganizowanej; strategiczna koncepcja dotycząca zwalczania przestępczości zorganizowanej, Europejska Sieć Zapobiegania Przestępczości (ESZP), zapobieganie handlowi ludźmi i zwalczanie tego procederu, Grupa Ekspertów ds. Handlu Ludźmi.	0,5	2	0,5	1
4.	Zwalczanie handlu narkotykami: handel narkotykami na arenie międzynarodowej, przepisy określające znamiona przestępstw i kar, system wymiany próbek kontrolowanych substancji, wymiana informacji, ocena ryzyka i kontrola nowych substancji psychoaktywnych; organizacja systemu zwalczania handlu narkotykami w UE.	0,5	1,5	0,5	1
5.	Walka z terroryzmem: nowe podejście do terroryzmu po 11 września 2001r.; pojęcie terroryzmu; wspólny system kontroli; wymiana informacji o terrorystach; zwalczanie finansowania terroryzmu; programy finansowe.	0,5	1,5	0,5	1
6.	Przestępstwa finansowe: oszustwa na szkodę UE, walka z korupcją, pranie brudnych pieniędzy, jednostki wywiadu finansowego.	0,5	1,5	0,5	1
7.	Współpraca sądowa w sprawach karnych: europejski nakaz ochrony, wzajemne uznawanie decyzji w sprawie środków nadzoru, europejski nakaz dowodowy (END), nadzór nad skazanymi lub warunkowo zwolnionymi, ekstradycja, pomoc prawna w sprawach karnych, konfiskata korzyści, narzędzi i mienia pochodzących z przestępstwa, wzajemne uznawania kar o charakterze pieniężnym, wzajemne uznawania nakazów konfiskaty, wzajemne uznawania kar pozbawienia wolności i środków tymczasowych.	0,5	1,5	0,5	1
8.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników kolokwium, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		5	10	4	6
		15		10	
łącznie zajęcia teoretyczne:		15		10	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	Treść			
wiedza	W_01	zna i rozumie w pogłębionym stopniu teoretyczne podstawy z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego Unii Europejskiej, a w tym podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu polityki bezpieczeństwa wewnętrznego Unii Europejskiej, w tym zna podstawowe słownictwo dotyczące bezpieczeństwa wewnętrznego UE w języku obcym			
	W_02	zna i rozumie w pogłębionym stopniu, z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa, różnego rodzaju podmioty personalne i strukturalne związane z różnymi systemami bezpieczeństwa funkcjonującymi w Unii Europejskiej			
	W_03	zna i rozumie w pogłębionym stopniu istotę procesów zarządzania bezpieczeństwem w organizacji, instytucjach i systemach bezpieczeństwa na ich różnych poziomach strukturalnych i w różnych obszarach przedmiotowych związanych z bezpieczeństwem wewnętrznym Unii Europejskiej			
umiejętności	U_01	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki bezpieczeństwa			

	U_02	potrafi analizować, prognozować i modelować złożone procesy i zjawiska związane z bezpieczeństwem, jego zagrożeniami i czynnikami decydującymi o jakości i skuteczności funkcjonowania systemów i instytucji bezpieczeństwa wewnętrznego Unii Europejskiej
	U_03	potrafi posługiwać się w swobodnie pojęciami, faktami i różnymi informacjami o charakterze specjalistycznym w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców w różnych sytuacjach zawodowych
	U_04	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z polityką bezpieczeństwa wewnętrznego Unii Europejskiej, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii, jak i praktyce bezpieczeństwa
	K_02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego unii europejskiej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem.
	K_03	jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną	
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz samodzielna praca na platformie e-learningowej	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracą pisemną oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych	
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się</p>	

	<p>niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych:</p> <p>Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>				
Sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, K_02	40	
	O2	Praca pisemna	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, K_02	30	
	O3	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, U_04; U, K_03	30	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4 \times O1 + 0,3 \times O2 + 0,3 \times O3$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę student na platformie e-learningowej oraz za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne.				
Kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p>				
Sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Oel	praca na platformie	wszystkie efekty	-	20
	Ot	zajęcia teoretyczne	wszystkie efekty	2	80
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,2\ Oel + 0,8\ \left(\frac{Ot \times 2}{2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W03, K1_W10				
W_02	K1_W05, K1_W11				
W_03	K1_W07, K1_W08, K1_W12				

U_01	K1_U03
U_02	K1_U01, K1_U02, K1_U05, K1_U06
U_03	K1_U08, K1_U10, K1_U11
U_04	K1_U14
K_01	K1_K01
K_02	K1_K02
K_03	K1_K07

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Amin S.M, *Współpraca w zakresie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych w Unii Europejskiej – zarys zagadnienia*, Dom Organizatora, Toruń 2002.
- L. Liedel, P. Piasecka, T. Aleksandrowicz, *Bezpieczeństwo w XXI wieku. Asymetryczny świat*, Wyd. Difin, Warszawa 2011.
- Nugent N, *Unia Europejska*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2012.
- Parzymies S, *Dyplomacja czy siła? Unia Europejska w stosunkach międzynarodowych*, Wyd. Naukowe Scholar, Warszawa 2009.
- Wawrzyk P, *Przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości Unii Europejskiej*, Wyd. POLTEX, Warszawa 2012.
- Wawrzyk P, *Bezpieczeństwo wewnętrzne Unii Europejskiej*, Wydawnictwo Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2009.

B. Literatura uzupełniająca:

- *Europejska Strategia Bezpieczeństwa – Bezpieczna Europa w lepszym świecie*, Luksemburg 2009.
- Kozub M., *Polska w transatlantyckiej przestrzeni bezpieczeństwa*, Warszawa 2009.
- Stachurska-Szczeniak K., *Europejska Polityka Sąsiedztwa a problem granic Unii Europejskiej*, [w:] *Granice wewnętrzne i zewnętrzne Unii Europejskiej. Pomiędzy otwartością i izolacją*, Poznań 2011.
- Turczyński P., *Bezpieczeństwo Europejskie, systemy, instytucje, funkcjonowanie*, WWN Wrocław 2012.

C. Materiały źródłowe:

- Traktaty o Unii Europejskiej,
- Strategia bezpieczeństwa europejskiego UE 2003
- Strategia walki z terroryzmem UE 2005

D. Przydatne strony internetowe:

- <https://www.bbn.gov.pl/>
- <https://mswia.gov.pl/>
- <http://www.msz.gov.pl/pl>
- <http://rcb.gov.pl/>

Kontakt:

osoba do kontaktu: Sekretariat Katedry Bezpieczeństwa Narodowego

telefon: 59 840 54 08

e-mail: sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.2.18. Kryminalistyka

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.2.18.	Kryminalistyka	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	tak w zakresie „bezpieczeństwo wewnętrzne”	VI		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie – 100%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	0,5	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	3	1	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	6	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące	0,5	0,5	-	-		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	7	10		
• studiowanie literatury	-	-	8	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	13	8	-	-		
• zajęcia podsumowujące	1	1	-	-		
• przygotowanie do ćwiczeń/studiowanie literatury	-	-	10	10		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	5	5	-	-		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	8		
• praca na platformie	-	-	7	7		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu	-	-	8	10		
łącznie:	30	20	45	55	75	3

<p>N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne. Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 11 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 14 godzin samodzielną pracę, a na studiach niestacjonarnych 8 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 17 godzin samodzielną pracę.</p>	
Metody dydaktyczne:	
zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli:
wykład problemowy, wykład informacyjny, dyskusja	ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli oraz pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta:
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielna praca na platformie w ramach wykładów z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i egzaminu z przedmiotu	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń, samodzielna praca na platformie, przygotowanie do kolokwium i egzaminu przedmiotu
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
podstawy wiedzy o państwie i prawie	student zna podstawowe zagadnienia wiedzy o państwie i prawie – zaliczył pozytywnie egzamin z przedmiotu
Cele przedmiotu:	
w zakresie wiedzy:	
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z historią powstania i ewolucji nauki kryminalistyki oraz jej podstawowymi pojęciami, wskazać działy kryminalistyki, zasady, zadania oraz funkcje przedstawić źródła informacji o przestępstwie dokonać charakterystyki śladów kryminalistycznych oraz wskazać ich znaczenie, podziały, etapy postępowania z nimi oraz możliwości ich wykorzystania w procesie dowodzenia, w tym identyfikacji kryminalistycznej zapoznać studentów z metodami i procedurami działania policji w przypadku wystąpienia czynów zabronionych wskazać studentom czynności wykonywane na miejscu zdarzenia tj.: penetracja miejsca zdarzenia, oględziny, przeszukanie, eksperyment kryminalistyczny, wizja lokalna, okazanie, przesłuchanie i omówić obowiązki osób zabezpieczających miejsce zdarzenia do chwili przeprowadzenia oględzin 	
w zakresie umiejętności:	
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów analizy i wyjaśniania zdarzeń kryminalnych z wykorzystaniem typowych metod, technik i narzędzi stosowanych przez policję nauczyć ich wykorzystywania w praktyce wiedzy teoretycznej z zakresu kryminalistyki, w szczególności zasad i procedur w sytuacji uzyskania informacji o przestępstwie oraz postępowania na miejscu zdarzenia do czasu oględzin tego miejsca nauczyć studentów przeprowadzania przeszukania osoby oraz oględzin rzeczy przy niej znalezionej, a także przesłuchiwanie osób oraz dokumentowania tych czynności nauczyć ich analizy realnych i potencjalnych zagrożeń dla bezpieczeństwa i porządku publicznego w przypadku wystąpienia zdarzeń o charakterze kryminalnym, w tym umiejętności sporządzania dokumentów w związku z popełnieniem czynu zabronionego na miejscu zdarzenia 	
w zakresie kompetencji społecznych:	
<ul style="list-style-type: none"> kształtować u studentów umiejętność poddawania krytycznej ocenie treści związanych z bezpieczeństwem wewnętrznym oraz umiejętność właściwej ich interpretacji kształtować przekonanie o znaczeniu kryminalistyki w rozwiązywaniu problemów związanych z bezpieczeństwem wewnętrznym 	

<ul style="list-style-type: none"> kształtować przekonanie o konieczności postępowania zgodnie z zasadami etyki zawodowej oraz podejmowaniu działań na rzecz przestrzegania tych zasad 					
Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele, efekty oraz treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotów.	0,5	-	0,5	-
2.	Podstawy kryminalistyki: historia powstania i ewolucji nauki kryminalistyki, podstawowe pojęcia, działy kryminalistyki, zasady, zadania oraz funkcje, źródła informacji o przestępstwie.	1	1	1	1
3.	Charakterystyka i znaczenie śladów kryminalistycznych: pojęcie i podział śladów kryminalistycznych, etapy postępowania ze śladami, wykorzystanie śladów w procesie dowodzenia, identyfikacja kryminalistyczna.	1	3		1
4.	Czynności na miejscu zdarzenia: penetracja miejsca zdarzenia, oględziny, przeszukanie, eksperyment kryminalistyczny, wizja lokalna, okazanie, przesłuchanie.	1	2		1
5.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	0,5	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		4	6	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: wskazanie celów, efektów oraz treści kształcenia, organizacja ćwiczeń, wskazanie na konieczność przygotowania niezbędnych do ćwiczeń praktycznych pomocy dydaktycznych, przedstawienie zasad zaliczenia ćwiczeń.	1	-	1	-
2.	Podstawowe badania techniczne w kryminalistyce: charakterystyka badań technicznych stosowanych w kryminalistyce.	1	0,5	1	0,5
3.	Ślady daktyloskopijne: ujawnianie i zabezpieczanie śladów daktyloskopijnych oraz pobieranie materiału porównawczego do badań daktyloskopijnych.	3	1	1	1
4.	Zabezpieczenie miejsca zdarzenia: zasady i procedury postępowania w sytuacji przyjęcia informacji o przestępstwie, zasady postępowania na miejscu zdarzenia do chwili oględzin.	1	1	1	1
5.	Taktyka przeszukania osoby i oględziny rzeczy: przeprowadzanie oględzin rzeczy znalezionej przy osobie przeszukanej i dokumentowanie czynności.	4	1	3	1
6.	Taktyka przesłuchania osoby: przesłuchanie pokrzywdzonego na miejscu zdarzenia.	2	1	1	1
7.	Zarządzanie badaniami kryminalistycznymi: sporządzenie postanowienia o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego.	2	0,5	1	0,5
8.	Kolokwium	1	-	1	-
razem zajęć praktycznych:		15	5	10	5
		20		15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	

Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne		
Efekty uczenia się (student):		
kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	zna w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia z zakresu kryminalistyki, jej historię powstania i ewolucji, usytuowanie w systemie nauk o bezpieczeństwie i wchodzących w ich zakres subdyscyplin, a także posiada podstawową wiedzę na temat zadań policji w wypadku wystąpienia zdarzeń kryminalnych
	W_02	zna w zaawansowanym stopniu metody, techniki, narzędzia i procedury postępowania policji w przypadku wystąpienia zdarzeń kryminalnych
umiejętności	U_01	potrafi właściwie identyfikować, interpretować i wyjaśniać zdarzenia kryminalne oraz związane z nimi czynności procesowe i pozaprocessowe, wykorzystując metody, techniki i narzędzia stosowane przez policję
	U_02	potrafi wykorzystywać w praktyce wiedzę teoretyczną z zakresu kryminalistyki
	U_03	potrafi prawidłowo posługiwać się w podstawowym zakresie systemem prawnym, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi oraz prawnymi w zakresie zagadnień kryminalistycznych, w celu rozwiązywania problemów związanych z popełnieniem czynu zabronionego na miejscu zdarzenia
	U_04	posiada umiejętność przygotowania w języku polskim z zachowaniem reguł gramatycznych dokumentów z przeprowadzanych czynności, jak również typowych dokumentów związanych z działaniem policji w miejscach zdarzeń kryminalnych
kompetencje społeczne	K_01	potrafi poddawać krytycznej ocenie treści związane z zagadnieniami prawno-kryminalistycznymi oraz właściwie je interpretować
	K_02	jest przekonany o znaczeniu kryminalistyki w rozwiązywaniu problemów związanych z bezpieczeństwem wewnętrznym, w szczególności z występowaniem zdarzeń kryminalnych
	K_03	przestrzega zasad etyki zawodowej podczas realizacji zadań związanych z popełnieniem czynu zabronionego
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	egzamin	
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu, a także samodzielną pracę na platformie e-learningowej	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej	
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Samodzielna praca na platformie e-learningowej Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80%</p>	

	godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	01	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru	W_01, W_02 K_01, K_02, K_03	70
	02	Samodzielna praca na platformie e-learningowej	W_01, W_02, U_01 U_02 U_03	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa = 0,7x01+ 0,3x02			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona oceny z kolokwium pisemnego z wykorzystaniem pytań otwartych, z samodzielnego wykonania zadań o charakterze praktycznym na zajęciach (dokumenty), pracy zaliczeniowej oraz samodzielnej pracy na platformie e-learningowej			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:</p> $Ocena\ końcowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$ <p>Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Samodzielne wykonanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach: Forma oceny końcowej: średnia ocen za zadania praktyczne (O1, O2, On) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:</p> $Ocena\ końcowa = \frac{O1 + O2 + On}{n}$ <p>Kryteria oceny zadania: 5,0 – student wykonał zadanie poprawnie i samodzielnie; 4,5 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na jego ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny; 3,5 – student wykonał poprawnie zadanie ale z pomocą wykładowcy; 3,0 – student wykonał zadanie z pomocą wykładowcy i pomimo to pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie wykonał zadania.</p> <p>3) Samodzielna praca na platformie e-learningowej Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej</p>			

	<p>70% godzin zajęć.</p> <p>4) Praca zaliczeniowa</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	01	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	30
	02	Samodzielne wykonanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	30
	03	Samodzielna praca na platformie e-learningowej	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	10
	04	Praca zaliczeniowa	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa = $0,3 \times 01 + 0,3 \times 02 + 0,1 \times 03 + 0,3 \times 04$			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę			
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	01	Test pisemny jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru	Wszystkie efekty	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa = O_t			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta na platformie e-learningowej, egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne			
kryteria oceny:	1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału stu-			

	<p>denta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p> <p>3) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	Punkty ECTS	waga ocen w %
	Oel	praca na platformie	wszystkie efekty	-	10
	Oe	egzamin	wszystkie efekty	-	50
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	1	40
	Op	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,1\ Oel + 0,5\ Oe + 0,4\ \left(\frac{O_t \times 1 + O_p \times 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W02, K1_W03				
W_02	K1_W04, K1_W06, K1_W09				
U_01	K1_U01, K1_U03				
U_02	K1_U02, K1_U05, K1_U06				
U_03	K1_U07				
U_04	K1_U08, K1_U09, K1_U10				
K_01	K1_K01				
K_02	K1_K02				
K_03	K1_K03, K1_K06, K1_K08				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Grzywna H., <i>Oględziny miejsca zdarzenia</i>, Słupsk 2015. Hanausek T., <i>Kryminalistyka</i>, Kraków 2000. Hołyst B., <i>Kryminalistyka</i>, Warszawa 2017. Kamińska-Nawrot A., <i>Wybrane zagadnienia procesu karnego w pytaniach i poleceniach</i>, Słupsk 2019. 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> Dudka K., Paluszkiewicz H., <i>Postępowanie karne</i>, Warszawa 2016. Girdwoyń P., <i>Wersje kryminalistyczne. O wykrywaniu przestępstw</i>, Warszawa 2001. Kasprzak J. (red.), Młodziejowski B. (red.), Brzęk W., Moszczyński J., <i>Kryminalistyka</i>, Warszawa 2006. Kędzierski W. (red.), <i>Technika kryminalistyczna</i>, tom 1, Szczytno 2007. Kędzierska G. (red.), <i>Technika kryminalistyczna</i>, tom 2, Szczytno 2006. Marszał K., <i>Proces karny, zagadnienia ogólne</i>, Katowice 2013. 					

C. Materiały źródłowe:

- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. *Kodeks postępowania karnego* (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 1987 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 kwietnia 2016 r. *Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury* (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r., poz. 1206 z późn. zm.).
- Zarządzenie nr 4 Komendanta Głównego Policji z dnia 9 lutego 2017 r. *w sprawie niektórych form organizacji i ewidencji czynności dochodzeniowo-śledczych Policji oraz przechowywania przez Policję dowodów rzeczowych uzyskanych w postępowaniu karnym* (Dz. Urz. KGP z 2017, poz. 9 z późn. zm.).
- Wytyczne Nr 3 Komendanta Głównego Policji z dnia 30 sierpnia 2017 r. *w sprawie wykonywania niektórych czynności dochodzeniowo – śledczych przez policjantów* (Dz. Urz. KGP z 2017 r., poz. 59).

D. Przydatne strony internetowe:

- <http://isap.sejm.gov.pl/index.jsp>
- <https://www.ms.gov.pl/>
- <https://www.policja.gov.pl/>
- <https://www.slupsk.szkolapolicji.gov.pl/>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat Katedry Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 840 54 08
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.2.19. Bezpieczeństwo imprez masowych

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.2.19	Bezpieczeństwo imprez masowych	Zo	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	tak w zakresie „bezpieczeństwo wewnętrzne”	VI		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie – 100%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	0,5	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	3	1	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	6	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	0,5	0,5	-	-		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	5		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	5	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	13	8	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	5	5	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium	1	1	-	-		
• przygotowanie do kolokwium/ przygotowanie pracy zaliczeniowej/ praca na platformie	-	-	30	35		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						

<p>Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 11 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 14 godzin samodzielnej pracą, a na studiach niestacjonarnych 8 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 17 godzin samodzielnej pracą.</p>	
<p>Metody dydaktyczne:</p>	
<p>zajęcia teoretyczne:</p>	<p>zajęcia praktyczne:</p>
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli:
<p>wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja, kolokwium, egzamin</p>	<p>wprowadzenie, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania</p>
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta:
<p>percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielna praca na platformie w ramach wykładów z pośrednim udziałem nauczycieli, przygotowanie pracy zaliczeniowej, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu</p>	<p>percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, samodzielna praca na platformie w ramach ćwiczeń z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu</p>
<p>Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:</p>	
<p>Przedmioty wprowadzające:</p>	<p>Wymagania wstępne:</p>
<p>bezpieczeństwo wewnętrzne, bezpieczeństwo publiczne</p>	<p>umiejętność wyszukiwania aktów prawnych i posługiwanie się nimi, a także znajomość podstawowych zagadnień teoretycznych związanych z bezpieczeństwem w miejscach publicznych</p>
<p>Cele przedmiotu:</p>	
<p>w zakresie wiedzy:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami i problemami natury praktycznej dotyczącymi bezpieczeństwa imprez masowych zapoznać ich z podstawowymi zagrożeniami bezpieczeństwa i porządku publicznego, jakie mogą powstać w wyniku organizacji imprezy masowej zapoznać ich ze sposobem wypełniania i uzyskiwania zezwoleniami na przeprowadzenie imprezy masowej zapoznać ich z organizacją, sposobami i zasadami zabezpieczenia imprez masowych zapoznać ich z zadaniami służb organizatora imprezy masowej zapoznać ich z zadaniami Policji, Państwowej Straży Pożarnej oraz innych służb biorących udział w zabezpieczeniu imprezy masowej, zapoznać ich z przepisami karnymi dotyczącymi imprez masowych 	
<p>w zakresie umiejętności:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów podstawowych wymogów jakie powinno spełniać zezwolenie na przeprowadzenie imprezy masowej nauczyć ich sporządzania planów zabezpieczenia imprezy masowej nauczyć ich sposobu realizacji zadań służb organizatora imprezy masowej nauczyć ich sposobu realizacji zadań Policji, Państwowej Straży Pożarnej oraz innych służb biorących udział w zabezpieczeniu imprezy masowej nauczyć ich posługiwanie się technicznymi środkami zabezpieczenia imprezy masowej nauczyć ich praktycznych aspektów stosowania przepisów karnych dotyczących imprezy masowej 	
<p>w zakresie kompetencji społecznych:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> kształtować u studentów potrzebę przestrzegania norm i stosowania w praktyce zasad etycznych, moralnych i prawnych kształtować u nich kompetencje w zakresie rozwijania potrzeb permanentnej edukacji obejmującej wiedzę i umiejętności z zakresu bezpieczeństwa imprez masowych rozwijać u nich potrzebę nabywania nawyków do wyszukiwania aktów prawnych regulujących zagadnienia bezpie- 	

cześćstwa imprez masowych					
Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu. Podstawowymi pojęciami dot. bezpieczeństwa imprez masowych	0,5	-	0,5	-
3.	Zabezpieczenie imprez masowych: podstawowe pojęcia - impreza masowa, rodzaje imprez masowych); zezwolenia na prowadzenie imprez masowych; zasady organizacji zabezpieczenia imprezy masowej; struktura oraz realizacja zabezpieczenia imprezy masowej; zasady dokonywania analizy zagrożeń; kalkulacja i sposób dyslokacji sił i środków; dobór członków służb organizatora do zabezpieczenia imprezy masowej; określenie niezbędnego wyposażenia służb organizatora oraz ich rozmieszczenie w zależności od rodzaju imprezy masowej i charakteru zagrożeń; zasady współpracy z osobami uczestniczącymi w imprezie masowej i spikerem zawodów sportowych; przeciwdziałanie zagrożeniom terrorystycznym; monitoring imprezy masowej; warunki łączności pomiędzy podmiotami biorącymi udział w zabezpieczeniu.	1	2	1	1
4.	Zadania służb organizatora imprezy masowej: cel zabezpieczenia imprezy masowej; zadania kierownika do spraw bezpieczeństwa; zadania członka służby porządkowej i służby informacyjnej w związku z: (kontrolą osób uczestniczących w imprezie masowej, kontrolą przestrzegania regulaminu imprezy masowej i regulaminu obiektu (terenu), kontrolą przestrzegania przepisów przeciwpożarowych na terenie, na którym odbywa się impreza masowa, ujęciem sprawcy przestępstwa lub wykroczenia, legitymowaniem, przeglądaniem zawartości bagażu lub odzieży osób uczestniczących w imprezie masowej, usunięciem osoby uczestniczącej w imprezie masowej z miejsca przeprowadzania imprezy masowej, dokumentowaniem podejmowanych czynności); współpraca z Policją oraz innymi uprawnionymi podmiotami w trakcie działań służących zapewnieniu porządku podczas imprezy masowej.	1	2		1
5.	Zadania Policji, Państwowej Straży Pożarnej oraz innych służb biorącymi udział w zabezpieczeniu imprezy masowej: współpraca kierownika do spraw bezpieczeństwa ze służbami biorącymi udział w zabezpieczeniu imprezy; płaszczyzny współpracy; wzajemna wymiana informacji; podporządkowanie służb organizatora dowódcy zabezpieczenia policyjnego; postępowanie w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia; zabezpieczenie medyczne imprezy masowej; ewakuacja osób uczestniczących w imprezie masowej; przestępstwa i wykroczenia w świetle obowiązujących przepisów.	1	2		1
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	0,5	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		4	6	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL

1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	-	1	-
2.	Wymogi zezwolenia na przeprowadzenie imprezy masowe: wymogi zezwoleń a rodzaje imprez masowych; zasady uzyskiwania zezwolenia na przeprowadzenie imprezy masowej; dokumentacja niezbędna do wydania zezwolenia; tryb opiniowania wniosku o wydanie zezwolenia; wymagania kwalifikacyjne służb porządkowych i informacyjnych.	1	0,5	1	0,5
3.	Plan zabezpieczenia imprezy masowej: analiza zagrożeń; wpływ charakteru imprezy masowej na sposób jej zabezpieczenia oraz na działanie służb; określenie punktów kluczowych dla planowanego zabezpieczenia imprezy masowej; zasady sporządzania planów graficznych; liczebności i rozmieszczenie służb porządkowych i służb informacyjnych; zasady opracowywania regulaminu imprezy masowej i regulaminu obiektu (terenu); określenie niezbędnego wyposażenia służb organizatora w zależności od rodzaju imprezy masowej i charakteru zagrożeń; zasady współpracy ze spikerem zawodów sportowych oraz służbami współpracującymi w zabezpieczeniu imprezy masowej; przeciwdziałanie zagrożeniom terrorystycznym; monitoring imprezy masowej; warunki łączności pomiędzy podmiotami biorącymi udział w zabezpieczeniu.	3	1	2	1
4.	Zadania służb organizatora imprezy masowej: cel zabezpieczenia imprezy masowej; zadania kierownika do spraw bezpieczeństwa; zadania członka służby porządkowej i służby informacyjnej w związku z: (kontrolą osób uczestniczących w imprezie masowej, kontrolą przestrzegania regulaminu imprezy masowej i regulaminu obiektu (terenu), kontrolą przestrzegania przepisów przeciwpożarowych na terenie, na którym odbywa się impreza masowa, ujęciem sprawcy przestępstwa lub wykroczenia, legitymowaniem, przeglądaniem zawartości bagażu lub odzieży osób uczestniczących w imprezie masowej, usunięciem osoby uczestniczącej w imprezie masowej z miejsca przeprowadzania imprezy masowej, dokumentowaniem podejmowanych czynności); współpraca z Policją oraz innymi uprawnionymi podmiotami w trakcie działań służących zapewnieniu porządku podczas imprezy masowej.	3	1	2	1
5.	Zadania Policji, Państwowej Straży Pożarnej oraz innych służb biorącymi udział w zabezpieczeniu imprezy masowej: współpraca kierownika do spraw bezpieczeństwa ze służbami biorącymi udział w zabezpieczeniu imprezy; płaszczyzny współpracy; wzajemna wymiana informacji; podporządkowanie służb organizatora dowódcy zabezpieczenia policyjnego; postępowanie w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia; zabezpieczenie medyczne imprezy masowej; ewakuacja osób uczestniczących w imprezie masowej.	3	1	2	1
6.	Techniczne środki zabezpieczenia imprezy masowej: techniczne urządzenia zabezpieczające; przeznaczenie i zakres stosowania technicznych urządzeń zabezpieczających w systemie bezpieczeństwa imprezy masowej.	2	1	0,5	1
7.	Stosowanie przepisów karnych dotyczących bezpieczeństwa imprez masowych: przestępstwa i wykroczenia z ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych; przestępstwa i wykroczenia w związku z imprezą masową; zasady odpowiedzialności organizatora i służb odpowiedzialnych za zabezpieczenie imprezy masowej.	1	0,5	0,5	0,5
8.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, w tym pracy zaliczeniowej, podsumowanie zajęć praktycznych.	1	-	1	-
razem zajęć praktycznych:		15	5	10	5
		20		15	

łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się (student):			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna w zaawansowanym stopniu i rozumie podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska związanych ściśle z teorią i praktyką zabezpieczenia imprez masowych	
	W_02	zna w zaawansowanym stopniu i rozumie z perspektywy teorii i praktyki podstawowe zagadnienia związane z zabezpieczeniem imprez masowych, a w tym różnego rodzaju podmioty personalne i strukturalne narażone na zagrożenia i partycypujące w zabezpieczeniu imprez masowych	
	W_03	zna w zaawansowanym stopniu i rozumie organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji i instytucji związanych z zabezpieczeniem imprez masowych	
	W_04	zna w zaawansowanym stopniu i rozumie istotę procesów zarządzania procesem zabezpieczenia imprez masowych	
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką zabezpieczenia imprez masowych z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia	
	U_02	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki zabezpieczenia imprez masowych	
	U_03	potrafi prognozować i modelować, a także przewidywać skutki podstawowych procesów i zjawisk stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa imprez masowych	
	U_04	potrafi posługiwać się swobodnie podstawowymi pojęciami, faktami i różnymi informacjami o charakterze specjalistycznym w trakcie komunikowania się ze specjalistami z zakresu zabezpieczania imprez masowych	
	U_05	potrafi przygotować wystąpienie ustne w sprawach związanych z teorią i praktyką zabezpieczania imprez masowych w języku polskim, takie jak np. prezentacja multimedialna	
	U_06	potrafi uczestniczyć aktywnie w różnych formach dyskusji i debatach na tematy ogólne i specjalistyczne związane z teorią i praktyką zabezpieczania imprez masowych	
	U_07	potrafi samodzielnie planować i wdrażać do praktyki życiowej ideę edukacji ustawicznej, w tym stosować różne formy, metody i techniki efektywnego uczenia się oraz metody i techniki rozwoju osobistego	
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii, jak i praktyce zabezpieczania imprez masowych	
	K_02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z zabezpieczeniem imprez masowych	
	K_03	jest gotów do wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, a także podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego związanych z zabezpieczeniem imprez masowych	
	K_04	jest gotów do inicjowania i podejmowania działań na rzecz interesu publicznego w zakresie bezpieczeństwa imprez masowych	
	K_05	jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz organizacji i instytucji, w której znajdzie zatrudnienie, jak i zadań związanych z realizacją własnych celów życiowych, w tym rozwoju osobistego i zawodowego	

	K_06	jest gotów do przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz podejmowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz pozytywnej oceny za samodzielną pracę na platformie e-learningowej.			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych.			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Aktywność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu. Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach.</p> <p>3) Samodzielne zaliczenie testów w ramach bieżącej kontroli efektywności pracy samokształceniowej na platformie e-learningowej. Forma oceny końcowej: średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej (ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta). Kryteria oceny testów samokontroli: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	test wiedzy w ramach kolokwium	W_01, W_02, W_3, W_04, K_01, K_02, K_03, K_04, K_05, K_06	40
	O2	aktywność na wykładzie problemowym	W_01, W_02, W_3, W_04, K_01, K_02, K_03, K_04, K_05	30
	O3	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_3, W_04, K_01, K_02, K_03, K_04,	30

			K_05	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 0,4xO1 + 0,3xO2+ 0,3xO3</i>			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć praktycznych za pracę zaliczeniową oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych.			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium praktyczne: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy zadania praktyczne (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ końcowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$ Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał poprawnie wszystkie zadania; 4,5 – student wykonał w miarę poprawnie wszystkie zadania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student wykonał poprawnie przynajmniej dwa zadania i częściowo jedno, a niedociągnięcia w jego realizacji wpływają w istotny sposób na jego wartość merytoryczną; 3,5 – student wykonał poprawnie przynajmniej jedno zadanie i częściowo dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student poprawnie przynajmniej jedno zadanie częściowo dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie wykonał poprawnie żadnego zadania, a niedociągnięcia w ich realizacji wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Wykonanie pracy zaliczeniowej (analiza i opis problemu teoretycznego i praktycznego wykonanego na podstawie analizy aktów prawnych i literatury): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Samodzielne zaliczenie testów w ramach bieżącej kontroli efektywności pracy samokształceniowej na platformie e-learningowej. Forma oceny końcowej: średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej (ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta). Kryteria oceny testów samokontroli: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04,	40

			U_05, U_06, U_07, K_01, K_02, K_03, K0_4, K_05, K_06		
	O2	Wykonanie pracy zaliczeniowej	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, U_06, U_07, K_01, K_02, K_03, K0_4, K_05, K_06	30	
	O3	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, U_06, U_07, K_01, K_02, K_03, K0_4, K_05, K_06	30	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta na platformie e-learningowej, egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne.				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciopunktowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p> <p>3) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Oel	praca na platformie	wszystkie efekty	-	20
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_3, W_04, K_01, K_02, K_03, K_04, K_05, K_06	1	80
	Op	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, U_06, U_07, K_01, K_02, K_03, K0_4, K_05, K_06	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,2\ Oel + 0,8\ \left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 2}{3}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K_W01				
W_02	K_W02				
W_03	K_W07				
W_04	K_W06, K_W08				
U_01	K_U01				

U_02	K_U03
U_03	K_U06
U_04	K_U08
U_05	K_U10
U_06	K_U11
U_07	K_U14
K_01	K_K01
K_02	K_K03
K_03	K_K04
K_04	K_K05
K_05	K_K08

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Kotowski W., Kurzępa B., *Bezpieczeństwo imprez masowych. Komentarz do ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych*, Warszawa 2009.
- Cupryjak M., *Bezpieczeństwo obiektów, osób i imprez masowych w świetle zagrożeń terrorystycznych i przestępczych. Wybrane aspekty*, Szczecin 2015.
- Kruczyński A., Parszowski S., *Imprezy masowe. organizacja, bezpieczeństwo, dobre praktyki*, Warszawa 2015.

B. Literatura uzupełniająca:

- Korzeniowski A., *Zabezpieczenie imprez masowych. Informator dla organizatorów, kierowników bezpieczeństwa, członków służb porządkowych*, Kraków 2008
- Nepelski M., Struniawski J., *Zarządzanie bezpieczeństwem imprez masowych i zgromadzeń publicznych. Wymiar administracyjno-prawny*, Szczytno 2015-2016.

C. Materiały źródłowe:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.
- Ustawa z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych
- Akty wykonawcze do ustawy

D. Przydatne strony internetowe:

- <https://www.biznes.gov.pl/opisy-procedur/-/proc/263-zezwolecie-na-przeprowadzenie-imprezy-masowej>
- <http://www.policja.pl/>
- <http://isap.sejm.gov.pl/index>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat Katedry Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 840 54 08
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.2.20. Ochrona systemów teleinformatycznych

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.2.20.	Ochrona systemów teleinformatycznych	ZO	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	tak w zakresie „bezpieczeństwo wewnętrzne”	VI		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie – 100%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	0,5	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	3	1	-	-		
• konwersatorium z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	6	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	0,5	0,5	-	-		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	5		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	5	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	13	8	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	5	5	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium	1	1	-	-		
• przygotowanie do kolokwium/przygotowanie case study/praca na platformie	-	-	30	35		
łącznie:	30	20	45	55	50	3
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						

Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 11 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 14 godzin samodzielną pracę, a na studiach niestacjonarnych 8 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 17 godzin samodzielną pracę.					
Metody dydaktyczne:					
zajęcia teoretyczne:		zajęcia praktyczne:			
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 		<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			
konwersatorium informacyjne, wykład problemowy, informacja, dyskusja		wykład wprowadzający, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania			
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 		<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielna praca na platformie w ramach wykładów z pośrednim udziałem nauczycieli, przygotowanie pracy zaliczeniowej, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu		percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, samodzielna praca na platformie w ramach ćwiczeń z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:					
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:			
podstawy wiedzy o państwie, podstawy wiedzy o prawie		student zna podstawowe zagadnienia związane z wiedzą o zagrożeniach w cyberprzestrzeni i prawnych uwarunkowaniach bezpieczeństwa instytucji i obywatela			
Cele przedmiotu:					
w zakresie wiedzy:					
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z regulacjami prawnymi dotyczącymi zarządzania ochroną systemów teleinformatycznych zapoznać ich z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu systemów teleinformatycznych zapoznać ich ze strukturą i zadaniami instytucji państwowych i obowiązkami pionu ochrony informacji i systemów teleinformatycznych w organizacji zapoznać z podstawową literaturą i aktami prawnymi regulującymi ochronę systemów teleinformatycznych 					
w zakresie umiejętności:					
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów wykorzystania wiedzy z zakresu ochrony systemów teleinformatycznych w organizacji nauczyć ich wykorzystania wiedzy z zakresu wdrażania procedur ochrony systemów teleinformatycznych w organizacji nauczyć ich umiejętności wykonywania zasadniczych dokumentów wynikających z regulacji prawnych w zakresie ochrony systemów teleinformatycznych 					
w zakresie kompetencji społecznych:					
<ul style="list-style-type: none"> przygotować ich do krytycznej analizy i oceny treści podstawowych aktów prawnych dotyczących ochrony systemów teleinformatycznych uczyć ich rozwiązywania problemów dotyczących bezpieczeństwa dokumentacji systemów teleinformatycznych w organizacji rozbudzać ich potrzeby dotyczące przestrzegania norm prawnych w zakresie ochrony systemów teleinformatycznych 					
Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL

1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	0,5	-	0,5	-
2.	Zagrożenia informacji i systemów teleinformatycznych: podstawowe definicje i zasadnicze pojęcia; oprogramowanie złośliwe: wirusy ,robaki sieciowe, konie trojańskie dialery, botnety spam i fałszywki; cyberprzestępstwa (kategorie przestępstw w cyberprzestrzeni; stan zagrożeń i incydentów w cyberprzestrzeni Rzeczypospolitej Polskiej); cyberterroryzm (formy i metody ataków).	0,5	1	1	0,5
3.	Metody ochrony informacji przed zagrożeniami w cyberprzestrzeni: metody administracyjno-organizacyjne: określenie potrzeb w zakresie bezpieczeństwa informacji organizacji, określanie uwarunkowań i otoczenia bezpieczeństwa informacji organizacji, określanie funkcjonalności bezpieczeństwa informacji organizacji, poszukiwanie i wybór właściwego rozwiązania bezpieczeństwa informacji organizacji, opracowanie i wdrażanie rozwiązania bezpieczeństwa informacji organizacji; podstawy prawne i normalizacyjne bezpieczeństwa informacji organizacji: bezpieczeństwo informacji niejawnych, bezpieczeństwo danych wrażliwych, bezpieczeństwo informacji w różnych aktach prawnych i dokumentach w państwie normalizacja i standaryzacja w bezpieczeństwie informacji organizacji.	0,5	1		1
4.	Metody techniczne i fizyczne ochrony informacji przed zagrożeniami w cyberprzestrzeni: metody techniczne: kryptograficzne, programowo-sprzętowe metody ochrony elektromagnetycznej, elektroniczne systemy ochrony fizycznej obiektów i zasobów teleinformatycznych organizacji; metody fizyczne: systemy sygnalizacji włamania i napadu, systemy sygnalizacji pożarów, systemy telewizji użytkowej, systemy kontroli dostępu, systemy inteligentnych budynków.	0,5	1		0,5
5.	Systemy monitorowania i reagowania na zagrożenia cyberprzestrzeni: uwarunkowania monitorowania i reagowania na zagrożenia cyberprzestrzeni; system ostrzegania i reagowania na zagrożenia cyberprzestrzeni; funkcjonowanie systemu ostrzegania i reagowania na zagrożenia cyberprzestrzeni .	0,5	1		0,5
6.	Podstawy prawne ochrony informacji i systemów teleinformatycznych: strategię cyberbezpieczeństwa Unii Europejskiej i NATO; podstawy prawne cyberbezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej.	0,5	1		0,5
7.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	0,5	-	0,5	-
razem zajęć teoretycznych:		4	6	2	3
		10		5	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia zajęć praktycznych; zasady opracowania konspektu pracy dyplomowej.	1	-	1	-
2.	Bezpieczeństwo informacji i systemów teleinformatycznych: rola i znaczenie informacji w społeczeństwie informacyjnym; określenie informacji i jej bezpieczeństwa; zarządzanie wiedzą a bezpieczeństwo informacji; bezpieczeństwo informacji w cyberprzestrzeni, podstawowe określenia; bezpieczeństwo informacji w chmurze obliczeniowej.	3	1	2	1
3.	Zagrożenia informacji w cyberprzestrzeni Identyfikacja i klasyfikacja	3	1	2	1

	zagrożeń informacji w cyberprzestrzeni: oprogramowanie złośliwe; wirusy; robaki sieciowe; konie trojańskie; dialery; botnety; spam i fałszywki; objawy oprogramowania szkodliwego i profilaktyka przeciwdziałania; systemy ochrony przed szkodliwym oprogramowaniem.				
4.	Podstawowe metody i zasady ochrony informacji w cyberprzestrzeni (metody administracyjno-organizacyjne; metody techniczne; metody fizyczne): ochrona stosowanych w firmie systemów telekomunikacyjnych (teleinformatycznych) pod kątem spełniania przez nie wymagań w zakresie bezpieczeństwa informacji; bezpieczeństwo transmisji danych realizowanych na zewnątrz firmy, ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa danych o szczególnym znaczeniu; określenie wewnętrznych i zewnętrznych zagrożeń dla bezpieczeństwa funkcjonujących systemów przetwarzania i transmisji danych – przeprowadzenie testów penetracyjnych; zasady wykorzystywania w firmie urządzeń peryferyjnych, nośników danych oraz urządzeń przeznaczonych do transmisji informacji.	3	1	2	1
5.	Systemy monitorowania i reagowania na zagrożenia cyberprzestrzeni: uwarunkowania monitorowania i reagowania na zagrożenia cyberprzestrzeni; system ostrzegania i reagowania na zagrożenia cyberprzestrzeni; funkcjonowanie systemu ostrzegania i reagowania na zagrożenia cyberprzestrzeni; identyfikacja prób nieuprawnionej penetracji elektronicznych zasobów informacyjnych firmy.	3	1	2	1
6.	Działania edukacyjne w zakresie bezpieczeństwa informacji i systemów teleinformatycznych.	2	1	1	1
7.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	-	1	-
razem zajęć praktycznych:		15	5	10	5
		20		15	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30		20	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	treść			
wiedza	W_01	zna podstawowe pojęcia, fakty i zagadnienia merytoryczne związane z problematyką ochrony systemów teleinformatycznych			
	W_02	zna miejsce i rolę podmiotów personalnych i strukturalnych w systemie ochrony systemów teleinformatycznych, w tym zasady zarządzania ochroną informacji w systemach teleinformatycznych			
	W_03	zna reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne związane z bezpieczeństwem systemów teleinformatycznych			
	W_04	zna dylematy współczesnej cywilizacji związane z wyzwaniem i zagrożeniami bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni			
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych			
	U_02	potrafi w sposób krytyczny korzystać z literatury i innych materiałów źródłowych w celu analizy zjawisk i procesów wpisujących się merytorycznie w problematykę bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych			
	U_03	potrafi posługiwać się podstawowymi przepisami prawa krajowego i międzynarodowego obejmującego problematykę bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych			
	U_04	potrafi przygotować w języku polskim pracę pisemną obejmującą problematykę bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych			
	U_05	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem			

		niem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych
	K_02	jest gotów do uznania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych
	K_03	ma rozwiniętą wrażliwość społeczną i jest gotów do stosowania zasad etycznych i moralnych w działaniach związanych z ochroną człowieka przed skutkami różnego rodzaju zagrożeń cyberprzestrzeni
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną	
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz samodzielna praca na platformie e-learningowej	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych	
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>	

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, K_02	40
	O2	Praca pisemna	W_03, W_04, U_02, U_04, K_03	30
	O3	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, W_04, U_05	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study) oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$. Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Samodzielne wykonanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach: Forma oceny końcowej: średnia ocen za zadania praktyczne (O1, O2, On) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + On}{n}$ Kryteria oceny zadania: 5,0 – student wykonał zadanie poprawnie i samodzielnie; 4,5 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na jego ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny; 3,5 – student wykonał poprawnie zadanie ale z pomocą wykładowcy; 3,0 – student wykonał zadanie z pomocą wykładowcy i pomimo to pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie wykonał zadania.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_03	40	
	O2	Samodzielne wykonanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach	U_01, U_03, K_01, K_03	30	
	O3	Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_01, U_02, U_03, U_05	30	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę student na platformie e-learningowej oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielna praca na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Oel	praca na platformie	wszystkie efekty	-	20
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, W_04, U_04, U_05, K_02, K_03	1	80
	Op	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_03	1	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,2\ Oel + 0,8\ \left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 1}{1 + 1}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01				
W_02	K1_W06, K1_W07				
W_03	K1_W05				
W_04	K1_W11				
U_01	K1_U01				
U_02	K1_U03				
U_03	K1_U04				
U_04	K1_U09				

U_05	K1_U10
K_01	K1_K01
K_02	K1_K02
K_03	K1_K08
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • D. R. Ahmad, Hack Proofing Your Network, Syngress Publ. 2001. • E. Amoroso. Intrusion Detection. AT&T Inc. 1999. • D. Atkins. Internet Security. Professional Reference. New Riders Publishing, 1997. • S. Garfinkel, G. Spafford. Practical Unix and Internet Security, O'Reilly&Associates Inc. 1996. • J. Kowalewski, M. Kowalewski, Ochrona informacji i systemów teleinformatycznych w cyberprzestrzeni, Wydawnictwo OWPW, Warszawa 2017. • J. Kowalewski, M. Kowalewski, Zagrożenia informacji w cyberprzestrzeni, cyberterroryzm, Wydawnictwo OWPW, Warszawa 2017. • J. Scambray, S. Mc Clure, G. Kurtz, Hacking Exposed: Network Security Secrets & Solutions, Osborne/McGraw-Hill 2000. • M. Strebe, Ch. Perkins Firewalls. Sybex Inc. 2000. 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • D. R. Ahmad, Hack Proofing Your Network, Syngress Publ. 2001. • E. Amoroso. Intrusion Detection. AT&T Inc. 1999. • D. Atkins. Internet Security. Professional Reference. New Riders Publishing, 1997. • S. Garfinkel, G. Spafford. Practical Unix and Internet Security, O'Reilly&Associates Inc. 1996. • J. Scambray, S. Mc Clure, G. Kurtz, Hacking Exposed: Network Security Secrets & Solutions, Osborne/McGraw-Hill 2000. • M. Strebe, Ch. Perkins Firewalls. Sybex Inc. 2000. 	
C. Materiały źródłowe:	
Wskazane przez wykładowcę w miarę potrzeb	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • materiały z sieci Internet: strona ABW oraz producentów sprzętu i oprogramowania. • www.bezpieczneit.com • www.iniejawna.pl • https://www.arslege.pl/ustawa-o-ochronie-informacji-niejawnych/k184/s2669/ 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Sekretariat Katedry Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 840 54 08
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.2.21. Zarządzanie kryzysowe w warunkach zagrożeń bezpieczeństwa wewnętrznego

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.2.21.	Zarządzanie kryzysowe w warunkach zagrożeń bezpieczeństwa wewnętrznego	E	4			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	tak w zakresie „bezpieczeństwo wewnętrzne”	VI		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie – 100%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				razem	liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)			
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	10	15	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	3	3	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	10	6	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	1	0,5	-	-		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	2	2		
• studiowanie literatury	-	-	3	3		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	5	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	30	20	45	55	75	3
• ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	18	13	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	10	5	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium	1	1	-	-		
• przygotowanie case study	-	-	10	15		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu	-	-	10	11		
• praca na platformie	-	-	25	29		

	łącznie:	45	30	55	70	100	4
<p>Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.</p> <p>Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 50 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 20 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 30 godzin samodzielnej pracę, a na studiach niestacjonarnych 11 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 39 godzin samodzielnej pracę.</p>							
Metody dydaktyczne:							
zajęcia teoretyczne:				zajęcia praktyczne:			
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 				<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			
konserwatorium, informacja, dyskusja				prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych w ramach ćwiczeń umiejętności praktycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania			
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 				<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			
percepcja treści konserwatoriów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielna praca na platformie w ramach konserwatoriów z pośrednim udziałem nauczycieli, przygotowanie pracy zaliczeniowej, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu				percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń umiejętności praktycznych, samodzielna praca na platformie w ramach ćwiczeń z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:							
Przedmioty wprowadzające:				Wymagania wstępne:			
teoria bezpieczeństwa, bezpieczeństwo powszechne, prawne podstawy bezpieczeństwa, podstawy organizacji i kierowania, organizacja systemu zarządzania kryzysowego w warunkach zagrożenia bezpieczeństwa i porządku publicznego				student zna podstawy i terminy z zakresu organizacji i zarządzania, określa ogólne zadania administracji, orientuje się w zagadnieniach zagrożeń i zadań z zakresu ich identyfikacji i zapobiegania im oraz konieczności usuwania skutków zdarzeń zagrażających ludziom i środowisku w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa i porządku publicznego.			
Cele przedmiotu:							
w zakresie wiedzy:							
<ul style="list-style-type: none"> doskonać u studentów znajomość podstawowych pojęć, faktów i zjawisk z zakresu zarządzania kryzysowego, związanych ściśle z teorią i praktyką zarządzania kryzysowego w warunkach zagrożeń bezpieczeństwa wewnętrznego zapoznać ich w zaawansowanym stopniu z organizacją i zasadami funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego w warunkach zagrożeń bezpieczeństwa wewnętrznego zapoznać ich z możliwościami wykorzystania sił i środków niezbędnych do zapewnienia bezpieczeństwa ludności w sytuacji wystąpienia zagrożeń bezpieczeństwa wewnętrznego 							
w zakresie umiejętności:							
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć ich prognozować i modelować, a także przewidywać skutki podstawowych procesów i zjawisk stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa we wszystkich jego wymiarach nauczyć ich działania w składzie zespołów zarządzania kryzysowego w sytuacji wystąpienia różnego rodzaju zagrożeń nauczyć ich prawidłowo posługiwać się w podstawowym zakresie systemami normatywnymi, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi, związanymi ściśle z zarządzaniem kryzysowym w warunkach zagrożeń bezpieczeństwa wewnętrznego w celu rozwiązywania wybranych, złożonych problemów i realizacji typowych zadań zawodowych nauczyć ich sporządzania w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych i gramatycznych, prac pisemnych obejmujących problematykę bezpieczeństwa wewnętrznego i zarządzania kryzysowego, jak również typowych dokumentów administracyjnych i innych dokumentów związanych z praktyką zarządzania kryzysowego nauczyć przygotowywania wystąpień ustnych w sprawach związanych z zarządzaniem kryzysowym i jego roli 							

<p>w warunkach zagrożenia bezpieczeństwa wewnętrznego w języku polskim i obcym, takich jak np. komunikat, informacja dla prasy, oświadczenie, referat, przemówienie, prezentacja multimedialna,</p> <ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej 					
w zakresie kompetencji społecznych:					
<ul style="list-style-type: none"> przygotować studentów do krytycznej oceny treści związanych z zarządzaniem kryzysowym w szczególnych warunkach zagrożenia bezpieczeństwa wewnętrznego, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce zarządzania kryzysowego przygotować ich do inicjowania i podejmowania działań na rzecz usprawniania systemu zarządzania kryzysowego na potrzeby wzmacniania bezpieczeństwa wewnętrznego przygotować ich do rozwijania zasad etyki zawodowej oraz podejmowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad 					
Treści kształcenia:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	-	0,5	-
2.	Organizacja i funkcjonowanie systemu zarządzania kryzysowego w warunkach zagrożeń bezpieczeństwa wewnętrznego: zagrożenia bezpieczeństwa wewnętrznego; kryzys a sytuacja kryzysowa; prawne uwarunkowania funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego; organizacja i zasady funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem działania systemu w jednostkach samorządowych; zarządzanie logistyczne w sytuacjach kryzysowych.	1	4	1	2
3.	Siły i środki wykorzystywane w zarządzaniu kryzysowym: Państwowa Straż Pożarna; Państwowe Ratownictwo Medyczne; Policja; Państwowe Inspekcja Sanitarna; Państwowa Inspekcja Weterynaryjna; pozarządowe organizacje możliwe do użycia w warunkach wystąpienia sytuacji kryzysowej; możliwości użycia oddziałów i pododdziałów Sił Zbrojnych RP w sytuacjach kryzysowych.	1	3	1	2
4.	Proces i procedury zarządzania kryzysowego: zarządzanie kryzysowe i jego fazy; istota i struktura zarządzania kryzysowego; analiza i ocena sytuacji w warunkach wystąpienia zagrożeń; planowanie działań w warunkach wystąpienia zagrożeń; stawianie zadań; kontrola i nadzór nad realizacją zadań; plany zarządzania kryzysowego i zasady ich wykorzystania podczas wystąpienia sytuacji kryzysowej.	1	3	1	2
5.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	-	0,5	6
razem zajęć teoretycznych:		5	10	4	6
		15		10	
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	-	1	-

2.	Organizacja i funkcjonowania zespołów zarządzania kryzysowego w warunkach wystąpienia zagrożeń bezpieczeństwa wewnętrznego: skład zespołów i ich kompetencje; procedury działania zespołów w warunkach wystąpienia różnego rodzaju zagrożeń; szczegółowe zadania realizowane przez zespoły; zapoznanie ze scenariuszem ćwiczeń przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu; działanie zespołów w warunkach wystąpienia zagrożeń bezpieczeństwa wewnętrznego – analiza przypadków.	2	1	1	0,5
3.	Etap pierwszy ćwiczenia: analiza i ocena sytuacji związanej z wystąpieniem zagrożenia zgodnie z przyjętym scenariuszem.	2	1	2	0,5
4.	Etap drugi ćwiczenia: opracowanie harmonogramu działań związanych z wystąpieniem zagrożenia zgodnie z przyjętym scenariuszem.	2	1	1	0,5
5.	Etap trzeci ćwiczenia: przeprowadzenie kalkulacji w zakresie możliwości wykorzystania i użycia sił i środków niezbędnych do zapobieżenia rozszerzania się kryzysu i likwidacji skutków zagrożenia zgodnie z przyjętym scenariuszem.	4	2	3	1
6.	Etap czwarty ćwiczenia: planowanie działań związanych z organizacją systemu kierowania łączności, zabezpieczenia logistycznego, wsparcia społecznego i psychologicznego oraz ewakuacji ludności i zwierząt zgodnie z przyjętym scenariuszem.	4	2	3	1
7.	Etap piąty ćwiczenia: przygotowanie komunikatu dla mediów zgodnie z przyjętym scenariuszem.	2	1	1	0,5
8.	Etap szósty ćwiczenia: przygotowanie części graficznej planu działania i sprawozdania z realizacji ćwiczeń zgodnie z przyjętym scenariuszem.	2	2	2	1
9.	Etap końcowy ćwiczeń – zajęcia podsumowujące: podsumowanie ćwiczeń i wystawienie ocen.	1	-	1	-
razem zajęć praktycznych:		20	10	15	5
		30		20	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		45		30	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	treść			
wiedza	W_01	zna w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu zarządzania kryzysowego, związane ściśle z teorią i praktyką zarządzania kryzysowego w warunkach zagrożeń bezpieczeństwa wewnętrznego			
	W_02	zna w zaawansowanym stopniu metodykę działania zespołów zarządzania kryzysowego, stosowane przez nich metody, środki i narzędzia w rozwiązywaniu problemów związanych z występowaniem zjawisk kryzysowych			
	W_03	zna w zaawansowanym stopniu organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji, służb i straży z perspektywy zarządzania kryzysowego w warunkach zagrożenia bezpieczeństwa wewnętrznego			
	W_04	w podstawowym stopniu zna dylematy współczesnej cywilizacji i związanymi z jej rozwojem wyzwaniem i zagrożeniami w zakresie zarządzania kryzysowego w warunkach zagrożenia bezpieczeństwa wewnętrznego, a także ich wpływ na teorię i praktykę bezpieczeństwa			
umiejętności	U_01	potrafi prognozować i modelować, a także przewidywać skutki podstawowych procesów i zjawisk stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa we wszystkich jego wymiarach, a także działać w składzie zespołów zarządzania kryzysowego i planować ich pracę			
	U_02	potrafi prawidłowo posługiwać się w podstawowym zakresie systemami normatywnymi, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi,			

		związanymi ściśle z zarządzaniem kryzysowym w warunkach zagrożeń bezpieczeństwa wewnętrznego w celu rozwiązywania wybranych, złożonych problemów i realizacji typowych zadań zawodowych
	U_03	potrafi sporządzać w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych i gramatycznych, prace pisemne obejmujące problematykę bezpieczeństwa wewnętrznego i zarządzania kryzysowego, jak również typowe dokumenty administracyjne i inne dokumenty związane z praktyką zarządzania kryzysowego
	U_04	potrafi przygotować wystąpienia ustne w sprawach związanych z zarządzaniem kryzysowym w języku polskim i obcym, takich jak np. komunikat, informacja dla prasy, oświadczenie, referat, przemówienie, prezentacja multimedialna
	U_05	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy i oceny treści podstawowych aktów prawnych dotyczących systemu zarządzania kryzysowego
	K_02	jest gotów do rozwiązywania problemów zarządzania kryzysowego w skali lokalnej i państwowej, gdy zagrożone jest bezpieczeństwo wewnętrzne
	K_03	jest gotów do przestrzegania norm prawnych w zakresie zarządzania kryzysowego
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	egzamin	
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu, a także pozytywnej oceny za samodzielną pracę na platformie e-learningowej	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych	
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednost-</p>	

	<p>ki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, K_02	40
	O2	praca pisemna	W_01, W_02, W_03, W_04, U_03, K_01, K_03	30
	O3	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, W_04, U_05, K_02	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, wykonanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej przewidzianą dla zajęć praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$. Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Wykonanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach: Forma oceny końcowej: średnia ocen za zadania praktyczne (O1, O2, On) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + On}{n}$ Kryteria oceny zadania: 5,0 – student wykonał zadanie poprawnie i samodzielnie; 4,5 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na jego ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny; 3,5 – student wykonał poprawnie zadanie ale z pomocą wykładowcy; 3,0 – student wykonał zadanie z pomocą wykładowcy i pomimo to pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie wykonał zadania.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednost-</p>			

	<p>ki metodyczne zajęć praktycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_02, U_03	40	
	O2	wykonanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach	U_01, U_03, U_04, K_01, K_02	30	
	O3	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_01, U_02, U_03, U_05,	30	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$				
sposób zaliczenia i forma egzaminu:					
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru				
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie e-learningowej				
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	Ot	test pisemny	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = Ot$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta na platformie e-learningowej, egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielną pracę na platformie e-learningowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p> <p>3) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Oel	praca na platformie	wszystkie efekty	-	10

	<i>Oe</i>	egzamin	wszystkie efekty	-	50
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, U_03, U_05, K_01, K_02, K_03	1	40
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, , U_05, K_01, K_02	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,1\ Oel + 0,5Oe + 0,4\left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W03				
W_02	K1_W09				
W_03	K1_W05, K1_W07, K1_W08				
W_04	K1_W11				
U_01	K1_U01, K1_U02, K1_U06, K1_U13				
U_02	K1_U07				
U_03	K1_U08, K1_U09				
U_04	K1_U10, K1_U11				
U_05	K1_U14				
K_01	K1_K01				
K_02	K1_K05, K1_K06				
K_03	K1_K08				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> • Kitler W., <i>Samorząd terytorialny w obronie narodowej Rzeczypospolitej Polskiej</i>, Warszawa 2005 • Gryz J., Kitler W., (red.), <i>System reagowania kryzysowego</i>, Toruń 2007 • Kitler W., Skrabacz A., <i>Bezpieczeństwo ludności cywilnej. Pojęcie, organizacja i zadania w czasie pokoju, kryzysu i wojny</i>, Warszawa 2010 • Wróblewski D. (red.), <i>Zagadnienia ogólne z zakresu zarządzania ryzykiem i zarządzania kryzysowego. Analiza wybranych przepisów</i>, Józefów 2014 • Więcek W., Bieniek J., <i>Podstawy zarządzania kryzysowego i scenariusze ćwiczeń</i>, Warszawa 2014 • Golińska A., Kędzierska M., <i>Planowanie cywilne w systemie zarządzania kryzysowego</i>, Józefów 2013 • Serafin T., Parszowski S., <i>Bezpieczeństwo społeczności lokalnych. Programy prewencyjne w systemie bezpieczeństwa. Zarządzanie bezpieczeństwem</i>, Warszawa 2011. • Leszczyński M., Gumieniak A., Gozdór G., <i>Bezpieczeństwo w wymiarze krajowym. Wybrane obszary</i>, Warszawa 2018 • Misiuk A., <i>Instytucjonalny system bezpieczeństwa wewnętrznego</i>, Warszawa 2013 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> • Zieliński K., <i>Bezpieczeństwo obywateli podczas kryzysów niemilitarnych oraz reagowanie w razie katastrof i klęsk żywiołowych</i>, Warszawa 2004 • Pawłowski J., <i>Słownik terminów z zakresu bezpieczeństwa narodowego</i>, Warszawa 2002 • Sienkiewicz P., Górny P., <i>Analiza systemowa sytuacji kryzysowych</i>, Warszawa 2001 • Wróblewski R., <i>Zarys teorii kryzysu, zagadnienia prewencji i zarządzania kryzysami</i>, Warszawa 1996 • Gołębiowski J., <i>Zarządzanie kryzysowe</i>, 2001, nr 1 • Kitler W., <i>Bezpieczeństwo powszechne</i>, [w:] <i>Bezpieczeństwo ludności cywilnej. Pojęcie, organizacja i zadania w czasie pokoju, kryzysu i wojny</i>, red. W. Kitler, A. Skrabacz, Warszawa 2010 					

C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Krajowy plan zagrożenia kryzysowego, • Wojewódzkie i powiatowe plany zarządzania kryzysowego, • Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. <i>o zarządzaniu kryzysowym</i>, DzU 2007, Nr 89, poz. 590 z późn. zm. • Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. <i>o wojewodzie i administracji rządowej w województwie</i> (DzU z 2009 r. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.), • Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. <i>o samorządzie województwa</i> (DzU 2001 r. Nr 142, poz. 1590), • Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. <i>o samorządzie powiatowym</i> (DzU z 2001 r. Nr 142, poz. 1592), • Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. <i>o samorządzie gminnym</i> (DzU z 2001 r. Nr 142, poz. 1591) • Ustawa z 10 czerwca 2016 r. <i>o działaniach antyterrorystycznych</i> (DzU z 2016 r. poz. 904). • Zarządzenie nr 1429 Komendanta Głównego Policji z 31 grudnia 2004 r. w sprawie wprowadzenia w Policji procedur reagowania w sytuacjach kryzysowych (DzUrz KGP z 28 stycznia 2005 r.) • .Zarządzenie nr 23 Komendanta Głównego Policji z 2 września 2014 r. w sprawie metod i form przygotowania i realizacji działań Policji w związku ze zdarzeniami kryzysowymi (DzUrz KGP z 25 września 2014 r.) • .Zarządzenie nr 4 Komendanta Głównego Policji z 26 marca 2002 r. w sprawie form i metod wykonywania negocjacji policyjnych (DzUrz KGP z 30 marca 2002 r.) 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • file:///C:/Users/Adam/Downloads/System%20zarz%20dzania%20kryzysowego_344-368.pdf • https://www.academia.edu/37735633/System_zarz%C4%85dzania_kryzysowego_w_Polsce._Wybrane_aspekty 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Sekretariat Katedry Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 840 54 08
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

3.1.6. Seminarium dyplomowe

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.D.	Seminarium dyplomowe	ZO	9			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	tak	IV, V, VI		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
SEMESTR IV						
Zajęcia praktyczne [razem]	30	20	45	55	75	3
• zajęcia wprowadzające	2	1	-	-	75	3
• zajęcia seminaryjne z udziałem nauczycieli	12	8	-	-		
• zajęcia seminaryjne na platformie e-learningowej	10	8	-	-		
• konsultacje z udziałem nauczycieli	4	2	-	-		
• zajęcia podsumowujące	2	1	-	-		
• wybór tematu	-	-	10	10		
• studiowanie literatury dot. tematu pracy/praca na platformie	-	-	15	25		
• przygotowanie konspektu pracy dyplomowej	-	-	20	20		
łącznie w semestrze:	30	20	45	55	75	3
SEMESTR V						
Zajęcia praktyczne [razem]	30	20	45	55	75	3
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-	75	3
• zajęcia seminaryjne z udziałem nauczycieli	6	4	-	-		
• zajęcia seminaryjne na platformie e-learningowej	12	9	-	-		
• konsultacje z udziałem nauczycieli	2	2	-	-		
• konsultacje na platformie e-learningowej	8	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące	1	1	-	-		

• opracowanie narzędzi badawczych	-	-	15	15		
• przygotowanie koncepcji badań	-	-	5	5		
• studiowanie literatury	-	-	5	15		
• opracowanie części teoretycznej pracy	-	-	20	20		
łącznie w semestrze:	30	20	45	55	75	3
SEMESTR VI						
Zajęcia praktyczne [razem]	30	20	45	55	75	3
• zajęcia wprowadzające	2	1	-	-		
• zajęcia seminaryjne z udziałem nauczycieli	12	8	-	-		
• zajęcia seminaryjne na platformie e-learningowej	8	6	-	-		
• konsultacje z udziałem nauczycieli	4	2	-	-		
• konsultacje na platformie e-learningowej	2	2				
• zajęcia podsumowujące	2	1	-	-		
• opracowanie wyników badań	-	-	10	10		
• opracowanie części badawczej pracy	-	-	10	10		
• opracowanie części końcowej pracy			10	10		
• przygotowanie do egzaminu dyplomowego	-	-	10	15		
• korekta pracy	-	-	5	10		
łącznie w semestrze:	30	20	45	55	75	3
łącznie w trakcie studiów:	90	60	135	175	225	9
<p>Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.</p> <p>Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości:</p> <ul style="list-style-type: none"> semestr IV - 25 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 10 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 15 godzin samodzielną pracę, a na studiach niestacjonarnych 8 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 17 godzin samodzielną pracę; semestr V - 50 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 20 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 30 godzin samodzielną pracę, a na studiach niestacjonarnych 12 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 38 godzin samodzielną pracę; semestr VI - 25 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 10 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 15 godzin samodzielną pracę, a na studiach niestacjonarnych 8 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 17 godzin samodzielną pracę; 						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
nie dotyczy			wykład informacyjny, informacja, konsultacje grupowe i indywidualne, dyskusja			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
nie dotyczy			percepcja treści zajęć; sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie konspektu pracy dyplomowej, przygotowanie koncepcji badań, przygotowanie narzędzi badawczych, prowadzenie badań, pisanie pracy dyplo-			

	mowej, samodzielna praca na platformie e-learningowej zgodnie z wytycznymi dla całego kursu				
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:					
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:			
wstęp do metodologii badań bezpieczeństwa		student zna metodologiczne podstawy prowadzenia badań bezpieczeństwa i zasady pisania prac naukowych			
Cele przedmiotu:					
w zakresie wiedzy:					
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi metodologii badań różnych aspektów bezpieczeństwa; zapoznać ich z podstawowymi metodami, technikami, narzędziami i procedurami badawczymi wykorzystywanymi w badaniu wybranych aspektów bezpieczeństwa; zapoznać ich z regułami moralnymi, etycznymi i prawnymi związanymi z prowadzeniem badań naukowych, w tym z podstawowymi zasadami ochrony własności intelektualnej; zapoznać ich z organizacją i zasadami obowiązującymi podczas obrony prac dyplomowych oraz procedurami obowiązującymi w tym zakresie na uczelni. 					
w zakresie umiejętności:					
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów wykorzystania w badaniach naukowych podstawowych metod, technik, narzędzi i procedur badawczych; nauczyć ich właściwego planowania badań naukowych, a także wykorzystywania dostępnych źródeł wiedzy naukowej; przygotować ich pod względem praktycznym do prowadzenia badań własnych i pisania pracy dyplomowej; przygotować ich do planowania i realizacji pracy samokształceniowej w obszarze wiedzy dotyczącej metodologii i badań i jej praktycznego wykorzystania do rozwiązywania typowych i nietypowych zadań zawodowych. 					
w zakresie kompetencji społecznych:					
<ul style="list-style-type: none"> przygotować ich do krytycznej analizy i oceny treści merytorycznych wpisujących się między innymi w przedmiot badań podjętych na potrzeby pisania pracy dyplomowej; uczyć ich znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z bezpieczeństwem. 					
Treści kształcenia:					
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
SEMESTR IV					
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia seminarium; zapoznanie z przykładowymi tematami i obszarami merytorycznymi stanowiącymi treść prac dyplomowych w ramach seminarium.	2	1	1	1
2.	Struktura i zasady pisania prac dyplomowych: rodzaje i charakterystyka prac naukowych; pojęcie i rodzaje prac kwalifikacyjnych; struktura i układ pracy kwalifikacyjnej monograficznej i badawczej; zasady stosowania przypisów, opisów rycin i tabel; bibliografia w pracach kwalifikacyjnych.	2	1,5	1,5	1
3.	Podstawowe zasady etyki badań naukowych: etyka badań naukowych; podstawowe naruszenia etyki badań naukowych; ochrona praw autorskich; zasady funkcjonowania systemów antyplagiatowych.	2	1,5	1,5	1
4.	Organizacja i przebieg badań naukowych dotyczących bezpieczeństwa: rodzaje badań naukowych; procedura prowadzenia badań naukowych;	2	1,5	1,5	1,5

	przedmiot i cele badań; problemy i hipotezy badawcze; zmienne i wskaźniki w badaniach naukowych.				
5.	Podstawowe metody, techniki i narzędzia badawcze stosowane w badaniach bezpieczeństwa: paradygmaty i modele badań bezpieczeństwa; typowe metody, techniki i narzędzia badawcze; studiowanie literatury w badaniach bezpieczeństwa; metody empiryczne w badaniach bezpieczeństwa; metody systemowe w badaniach bezpieczeństwa.	2	1,5	1,5	1,5
6.	Bezpieczeństwo jako przedmiot badań społecznych: pojęcie i istota bezpieczeństwa; podmioty bezpieczeństwa (personalne i strukturalne); przedmiot badań w naukach o bezpieczeństwie; systemy bezpieczeństwa jako przedmiot zainteresowań badawczych w naukach o bezpieczeństwie.	2	1,5	1	1
7.	Bezpieczeństwo jako przedmiot badań własnych: ukierunkowanie poszukiwań studentów w zakresie wyboru przedmiotu badań i tematu pracy dyplomowej; dyskusja; udzielenie wskazówek dotyczących przygotowania wstępnej wersji konspektu pracy dyplomowej.	2	1,5	1	1
8.	Konsultacje grupowe: przedstawienie przez studentów wstępnej wersji konspektu własnej pracy dyplomowej; dyskusja na temat przedstawionych koncepcji; ukierunkowanie dalszych prac studentów nad koncepcją badań.	2	-	1	-
9.	Konsultacje indywidualne: udzielenie indywidualnych wskazówek dotyczących koncepcji badań i struktury merytoryczno-logicznej pracy dyplomowej.	2*	-	1*	-
10.	Zajęcia podsumowujące: podsumowanie i zaliczenie zajęć zgodnie z przyjętymi kryteriami; zatwierdzenie tematów prac i akceptacja konspektów.	2	-	1	-
razem zajęć praktycznych:		20	10	12	8
		30		20	
* godziny dotyczą pracy z pojedynczym studentem					
SEMESTR V					
1.	Zajęcia wprowadzające: podsumowanie zajęć i stopnia zaawansowania prac studentów nad pracą dyplomową w ramach seminarium w poprzednim semestrze; podanie celów i organizacji pracy w ramach seminarium w semestrze bieżącym; dyskusja na temat wybranych tematów i możliwości prowadzenia badań przez studentów uczestniczących w seminarium.	1	-	1	-
2.	Część teoretyczna prac dyplomowych: przypomnienie zasad związanych z układem logicznym i zawartością merytoryczną rozdziałów teoretycznych; omówienie zasad korzystania z literatury i zasobów Internetu; szczegółowe omówienie sposobu wykonania bibliografii; konsultacje indywidualne dotyczące wykonania części teoretycznej pracy dyplomowej.	1	2	0,5	1,5
3.	Metodyka wykonania narzędzi do badań naukowych: przypomnienie podstawowych rodzajów narzędzi badawczych stosowanych w badaniach cyberprzestrzeni; omówienie sposobów i zasad wykonania narzędzi badawczych; udzielenie studentom indywidualnych wskazówek dotyczących wykonania narzędzi do wybranych przez siebie tematów badań i prac dyplomowych.	1	2	0,5	1,5
4.	Konsultacje grupowe związane z wykonaniem narzędzi do badań prowadzonych przez studentów w ramach prac dyplomowych: prezentacja przez studentów projektu narzędzi badawczych do prowadzonych przez siebie badań; dyskusja nad prezentowanymi przez studentów narzędziami badań; udzielenie indywidualnych wskazówek studentom.	1	2	0,5	1,5
5.	Organizacja i przebieg badań na potrzeby pisania pracy dyplomowej: przypomnienie podstawowych zasad prowadzenia badań w ramach seminarium; prezentacja przez studentów koncepcji badań własnych; dyskusja	1	2	0,5	1,5

	na temat zaprezentowanych koncepcji; konsultacje indywidualne.				
6.	Podsumowanie stopnia zaawansowania prac studentów nad częścią merytoryczną prac dyplomowych: prezentacja przez studentów rozdziałów teoretycznych; sprawdzenia stopnia ich poprawności pod względem formalnym i merytorycznym; udzielenie wskazówek dotyczących ewentualnej korekty.	1	2	1	1,5
7.	Podsumowanie stopnia zaawansowania prac studentów nad badaniami związanymi z pisaniem prac dyplomowych: prezentacja przez studentów ostatecznej wersji koncepcji badań i narzędzi badawczych; dyskusja na zaprezentowanymi materiałami; udzielenie wskazówek dotyczących ewentualnej korekty koncepcji i narzędzi badawczych.	1	2	1	1,5
8.	Konsultacje indywidualne: udzielenie indywidualnych wskazówek dotyczących pracy dyplomowej.	2*	8	2*	3
9.	Zajęcia podsumowujące: podsumowanie i zaliczenie zajęć zgodnie z przyjętymi kryteriami; zatwierdzenie rozdziałów .	1	-	1	-
razem zajęć praktycznych:		10	20	8	12
		30		20	
* godziny dotyczą pracy z pojedynczym studentem					
SEMESTR VI					
1.	Zajęcia wprowadzające: podsumowanie zajęć i stopnia zaawansowania prac studentów nad pracą dyplomową w ramach seminarium w poprzednim semestrze; podanie celów i organizacji pracy w ramach seminarium w semestrze bieżącym; dyskusja na temat stopnia zaawansowania prac i trudności studentów związanych z prowadzeniem badań.	2	-	1	-
2.	Opracowanie wyników badań: analiza ilościowa i jakościowa badań; omówienie zasad opracowania i graficznej prezentacji wyników badań ilościowych i jakościowych; przypomnienie zasad wnioskowania i uzasadniania wyników badań; omówienie sposobu wykonania raportu z badań; konsultacje indywidualne.	4	2	2	2
3.	Metodyka wykonania części badawczej pracy dyplomowej: omówienie sposobu opisu wyników badań w części badawczej pracy dyplomowej; omówienie merytorycznego zakresu i formalnych uwarunkowań wykonania przez studentów podsumowania i zakończenia pracy, wraz z wnioskami końcowymi; konsultacje indywidualne.	4	2	2	2
4.	Konsultacje indywidualne: udzielenie indywidualnych wskazówek dotyczących pracy dyplomowej.	4*	2	2*	2
5.	Sprawdzenie pracy dyplomowej przez prowadzącego seminarium: sprawdzenie całości pracy; udzielenie wskazówek dotyczących korekty pracy.	2	2	2	1
6.	Egzamin dyplomowy: omówienie organizacji i przebiegu egzaminu dyplomowego; podanie zagadnień do przygotowania przez studentów na egzamin dyplomowy.	2	2	2	1
7.	Zajęcia podsumowujące: podsumowanie i zaliczenie zajęć zgodnie z przyjętymi kryteriami; zatwierdzenie prac i przekazanie do recenzji.	2	-	1	-
razem zajęć praktycznych:		20	10	12	8
		30		20	
* godziny dotyczą pracy z pojedynczym studentem					
łącznie zajęcia w trakcie studiów:		90		60	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					

Efekty uczenia się (student):		
kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty i zagadnienia teoretyczne związane z metodologią badań bezpieczeństwa, w tym zagadnienia teoretyczne związane ściśle z przedmiotem badań prowadzonych na potrzeby pisanie pracy dyplomowej
	W_02	zna i rozumie w podstawowym stopniu metodologię badań stosowaną w naukach społecznych, a także metody, techniki i narzędzia wykorzystywane do badań różnych aspektów bezpieczeństwa, w tym w zaawansowanym stopniu metody i techniki związane ściśle z przedmiotem i przyjętą koncepcją badań na potrzeby pisanie pracy dyplomowej
	W_03	zna i rozumie w podstawowym zakresie reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące kwestie prowadzenia badań naukowych, w tym zasady ochrony własności intelektualnej
umiejętności	U_01	potrafi wykorzystując wiedzę teoretyczną nabytą w trakcie studiów oraz umiejętności metodologiczne identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa
	U_02	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki prowadzenia badań naukowych na potrzeby pisanie pracy dyplomowej
	U_03	potrafi wykorzystywać podstawowe metody, techniki i narzędzia badawcze do rozwiązywania problemów naukowych związanych ze społeczno-kulturowymi aspektami bezpieczeństwa, w tym w zaawansowanym stopniu metody i techniki związane ściśle z przedmiotem i przyjętą koncepcją badań na potrzeby pisanie pracy dyplomowej
	U_04	potrafi zaplanować przebieg badań na potrzeby pisanie pracy dyplomowej i określić jej strukturę merytoryczno-logiczną oraz przygotować pracę dyplomową zgodnie z obowiązującymi zasadami i wymogami formalnymi
	U_05	potrafi zorganizować proces samokształcenia w zakresie pozwalającym na pogłębianie wiedzy związanej z metodologią badań i zagadnieniami merytorycznymi, które interesują go z perspektywy prowadzonych badań
	U_06	potrafi przygotować się do egzaminu dyplomowego
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy i oceny treści merytorycznych wpisujących się w przedmiot badań podjętych na potrzeby pisanie pracy dyplomowej
	K_02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z bezpieczeństwem
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną	
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za poszczególne semestry wyliczone zgodnie z przyjętymi kryteriami	
sposób zaliczenia czwartego semestru:		
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za konspekt pracy dyplomowej, aktywność na zajęciach oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne przewidziane dla zajęć seminaryjnych	
kryteria oceny:	1) Konspekt pracy dyplomowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy.	

	<p>Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał konspekt w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał konspekt w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny konspektu; 4,0 – student wykonał konspekt w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny konspektu; 3,5 – student wykonał konspekt nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny konspektu; 3,0 – student wykonał konspekt w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny konspektu; 2,0 – student nie wykonał konspektu.</p> <p>2) Aktywność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu. Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach.</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
przedmiot oceny i sposób weryfikacji efektów kształcenia:	symbol	przedmiot oceny	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	konspekt pracy dyplomowej	W_02, W_03, U_02, U_03, U_05	60
	O2	aktywność na zajęciach	K_01	20
	O3	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa = $0,6 \times O1 + 0,2 \times O2 + 0,2 \times O3$			
sposób zaliczenia piątego semestru:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za koncepcję badań, część merytoryczną pracy oraz pracę na platformie e-learningowej			
kryteria oceny:	1) Koncepcja badań: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę			

oceny strony formalnej i merytorycznej koncepcji.

Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał koncepcję w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał koncepcję w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny koncepcji; 4,0 – student wykonał koncepcję w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny koncepcji; 3,5 – student wykonał koncepcję nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny koncepcji; 3,0 – student wykonał koncepcję w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny koncepcji; 2,0 – student nie wykonał koncepcji.

2) Część merytoryczna pracy:

Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy.

Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał części merytorycznej pracy dyplomowej.

3) Samodzielna praca na platformie e-learningowej::

Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej.

Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.

przedmiot oceny i sposób weryfikacji efektów kształcenia:	symbol	przedmiot oceny	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	koncepcja badań	W_01, W_02, U_03, U_04, U_05, K_02	30
	O2	część merytoryczna pracy	W_01, U_01, U_02,	50
	O3	samodzielna praca na platformie e-learningowej	U_05, U_06	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,3 \times O1 + 0,5 \times O2 + 0,2 \times O3$			
sposób zaliczenia szóstego semestru:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za całość pracy oraz samodzielną pracę na platformie e-learningowej			

kryteria oceny:	<p>1) Praca dyplomowa: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy dyplomowej.</p> <p>2) Samodzielna praca na platformie e-learningowej:: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p>			
przedmiot oceny i sposób weryfikacji efektów kształcenia:	symbol	przedmiot oceny	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	całość pracy dyplomowej	wszystkie efekty	80
	O2	samodzielna praca na platformie e-learningowej	U_05, K_01, K_02	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,8xO1 + 0,2xO2$			
sposób zaliczenia całego przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za poszczególne semestry			
kryteria oceny:	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS i ocen osiągniętych przez studenta podczas poszczególnych semestrów			
przedmiot oceny i sposób weryfikacji efektów kształcenia:	symbol	przedmiot oceny	odniesienie do efektów	waga oceny w punktach ECTS
	O1	semestr czwarty	W_02, W_03, U_02, U_03, U_05, K_01	3
	O2	semestr piąty	W_01, W_02, U_01, U_02, U_03, U_05, U_06, K_02	3
	O3	semestr szósty	wszystkie efekty	3
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 \times 3 + O2 \times 3 + O3 \times 3}{3 + 3 + 3}$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			

W_01	K1_W01, K1_W02, K1_W03, K1_W05, K1_W07, K1_W08, K1_W11, K1_W12
W_02	K1_W04
W_03	K1_W06, K1_W13
U_01	K1_U01, K1_U02
U_02	K1_U03
U_03	K1_U04, K1_U05, K1_U06
U_04	K1_U05, K1_U09
U_05	K1_U14
U_06	K1_U10, K1_U11
K_01	K1_K01
K_02	K1_K02

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Babbie E., *Podstawy badań społecznych*, Warszawa 2013.
- Duraj-Nowakowa K., *Studiowanie literatury przedmiotu*, Kraków 2002.
- Hajduk Z., *Ogólna metodologia nauk*, Lublin 2012.
- Nowak S., *Metodologia badań społecznych*, Warszawa 2011.
- Jemioło T., Dawidczyk A., *Wprowadzenie do metodologii badań bezpieczeństwa*, Warszawa 2008.
- Karpiński J., *Wprowadzenie do metodologii badań społecznych*, Warszawa 2006.
- Sienkiewicz P. (red.), *Metody badań nad bezpieczeństwem i obronnością*, Warszawa 2010.

B. Literatura uzupełniająca:

- Bazewicz M., Arne C., *Podstawy metodologii systemów ludzkiej aktywności i informatyki*, Wrocław 1995.
- Ciczkowski W. (red.), *Prace promocyjne z pedagogiki*, Olsztyn 2000.
- Pilch T., *Zasady badań pedagogicznych*, Warszawa 1998.
- Szreder M., *Metody i techniki sondażowych badań opinii*, Warszawa 2010.
- Zaczyński W. P., *Poradnik autora prac seminaryjnych, dyplomowych, i magisterskich*, Warszawa 1995.

C. Materiały źródłowe:

- Dobrane przez studenta adekwatnie do tematu pracy.

D. Przydatne strony internetowe:

- <https://plagiat.pl/>

Kontakt:

osoba do kontaktu: Sekretariat Katedry Bezpieczeństwa Narodowego

telefon: 59 840 54 08

e-mail: sekretariat.bn@apsl.edu.pl

3.1.7. Bezpieczeństwo i higiena pracy

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
BHP	Bezpieczeństwo i higiena pracy	Z	-			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo Narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SDS	tak	nie	I		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie 100%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Komórka BHP Akademii		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	4	4	-	-	-	
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	3,5	3,5	-	-		
• test końcowy	0,5	0,5				
Zajęcia praktyczne [razem]	4	4	-	-	-	
łącznie:	4	4	-	-	-	
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:		zajęcia praktyczne:				
• zajęcia z udziałem nauczycieli:		• zajęcia z udziałem nauczycieli:				
wykłady informacyjny						
• samodzielna praca studenta:		• samodzielna praca studenta:				
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury						
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:				
• brak		• brak wymagań				
Cele przedmiotu:						
w zakresie wiedzy:						
• zapoznanie studentów z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie uwzględniającym specyfikę kształcenia w uczelni i rodzaj wyposażenia technicznego wykorzystywanego w procesie kształcenia						

w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów bezpiecznego zachowania się na terenie uczelni, • nauczyć studentów bezpiecznego wykorzystywania wyposażenia technicznego w procesie kształcenia, 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • kształtować właściwe postawy etyczne, moralne i prawne wśród studentów, 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
		N	N
1.	Przepisy bhp obowiązujące na terenie uczelni. Ergonomia – ogólne wymagania dla stanowiska pracy/ nauki; organizacja stanowiska pracy/ nauki.	0,5	0,5
2.	Zasady obowiązujące w pracowniach komputerowych, laboratoriach i pracowniach specjalistycznych. Charakterystyka wybranych czynników niebezpiecznych, szkodliwych i uciążliwych.	1	1
3.	Postępowanie w razie wypadku oraz zasady udzielania pierwszej pomocy.	1	1
4.	Postępowanie w przypadku wystąpienia zagrożenia pożarowego. Rodzaje środków gaśniczych . Zasady prowadzenia ewakuacji w przypadku zagrożenia w tym osób niepełnosprawnych.	1	1
5.	Test końcowy	0,5	0,5
razem zajęć teoretycznych:		4	1
		4	4
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		4	4
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Zaliczenie przedmiotu:			
forma zaliczenia:	Zaliczenie testu końcowego bez oceny		
Wykaz literatury:			
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):			
<ul style="list-style-type: none"> • Goniewicz M., <i>Pierwsza pomoc. Podręcznik dla studentów</i>, Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2013 • Rączkowski B. : <i>BHP w praktyce</i>. Wyd. Ośrodek Doradztwa i Doskonalenia Kadr. Gdańsk 2016. 			
B. Literatura uzupełniająca:			
nie dotyczy			
C. Materiały źródłowe:			
D. Przydatne strony internetowe:			
osoba do kontaktu:	Specjalista Ds. BHP		
telefon:	tel. (059) 84 05 431 wew. 431		
e-mail:	andrzej.paprocki@apsl.edu.pl		

3.3. Harmonogram realizacji programu studiów

3.3.1. Studia stacjonarne

Przedmiot		Liczba godzin zajęć dydaktycznych																			Punkty ECTS					Forma zaliczenia	
		Razem (N)	Zajęcia z nauczycielem (N)												Samodzielna praca studenta (S)				łącznie godzin (N+S)	łącznie ECTS	a w tym						
			Zajęcia teoretyczne (ZT)			Zajęcia praktyczne (ZP)									Razem (S)	a w tym					ZT	ZP	EL	ZDW	ZKU		
Lp.	Nazwa przedmiotu/zajęć	Razem (ZT)	W	K	EL	Razem ZP	CA	CW	CL	CUP	CF	SD	LE	EL		Razem (S)	ZT	ZP	PiST	EL	łącznie ECTS	ZT	ZP	EL	ZDW	ZKU	
PRZEDMIOTY OGÓLNE I KIERUNKOWE (ZAJĘCIA WSPÓLNE DLA WSZYSTKICH SPECJALNOŚCI)																											
SEMESTR I																											
BHP.	Bezpieczeństwo i higiena pracy	4	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
O.1.	Wychowanie fizyczne	30	-	-	-	30	-	-	-	-	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Z
O.2.	Język obcy	30	-	-	-	30	-	-	-	-	-	-	12	18	45	-	45	-	32	75	3	-	3	2	3	-	ZO
O.3.	Kultura języka ojczystego	30	10	4	-	6	20	-	8	-	-	-	-	12	45	15	30	-	32	75	3	1	2	2	-	ZO	
O.4.	Podstawy użytkowania IT – moduły ECDL BASE	60	15	4	5	6	45	5	-	30	-	-	-	10	15	10	5	-	11	75	3	1	2	1	-	2	E
O.6.	Kwalifikowana pierwsza pomoc – część I.	30	10	-	2	8	20	-	-	-	20	-	-	-	20	15	5	-	17	50	2	1	1	1	-	1	Z
P.1.	Podstawy socjologii	30	10	6	-	4	20	12	-	-	-	-	-	8	45	15	30	-	13	75	3	1	2	1	-	-	E
P.2.	Podstawy psychologii	30	10	4	-	6	20	8	-	-	-	-	-	12	20	15	5	-	7	50	2	1	1	1	-	-	ZO
P.3.	Podstawy zarządzania	30	10	4	-	6	20	8	-	-	-	-	-	12	20	15	5	-	7	50	2	1	1	1	-	-	ZO
P.4.	Podstawy ekonomii	30	10	4	-	6	20	8	-	-	-	-	-	12	20	15	5	-	7	50	2	1	1	1	-	-	ZO
P.5.	Podstawy wiedzy o państwie	30	10	6	-	4	20	12	-	-	-	-	-	8	45	15	30	-	13	75	3	1	2	1	-	2	E
P.6.	Podstawy wiedzy o prawie	30	10	4	-	6	20	8	-	-	-	-	-	12	20	15	5	-	7	50	2	1	1	1	-	1	ZO
P.7.	Współczesne systemy polityczne	30	10	4	-	6	20	8	-	-	-	-	-	12	20	15	5	-	7	50	2	1	1	1	-	-	
K.1.	Teoria bezpieczeństwa	30	10	6	-	4	20	12	-	-	-	-	-	8	45	15	30	-	13	75	3	1	2	1	-	2	E
RAZEM W SEMESTRZE:		420	115	46	7	62	305	81	8	30	20	30	-	12	124	360	160	200	-	166	750	30	11	19	14	3	8
SEMESTR II																											
O.1.	Wychowanie fizyczne	30	-	-	-	30	-	-	-	-	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Z
O.2.	Język obcy	30	-	-	-	30	-	-	-	-	-	-	12	18	45	-	45	-	32	75	3	-	3	2	3	-	ZO
O.5.	Użytkowanie IT – moduły ECDL STANDARD	50	5	-	5	45	-	-	45	-	-	-	-	-	25	20	5	-	-	75	3	1	2	-	-	2	E
O.6.	Kwalifikowana pierwsza pomoc – część II.	40	10	-	2	8	30	-	-	-	30	-	-	-	35	15	20	-	17	75	3	1	2	1	-	2	E
O.7.	Podstawy filozofii	30	10	6	-	4	20	12	-	-	-	-	-	8	45	15	30	-	13	75	3	1	2	1	-	-	ZO
O.8.	Podstawy etyki	30	10	4	-	6	20	8	-	-	-	-	-	12	20	15	5	-	7	50	2	1	1	1	-	-	ZO
O.9.	Historia bezpieczeństwa	30	10	4	-	6	20	8	-	-	-	-	-	12	20	15	5	-	7	50	2	1	1	1	-	1	ZO
K.2.	Wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa	30	10	6	-	4	20	12	-	-	-	-	-	8	45	15	30	-	13	75	3	1	2	1	-	2	E
K.3.	Bezpieczeństwo personalne	30	10	4	-	6	20	8	-	-	-	-	-	12	20	15	5	-	7	50	2	1	1	1	-	1	ZO
P.8.	Podstawy prawne i organizacja systemu administracji	30	10	4	-	6	20	-	8	-	-	-	-	12	20	15	5	-	7	50	2	1	1	1	-	1	ZO
K.5.	Prawne podstawy bezpieczeństwa narodowego	30	10	6	-	4	20	12	-	-	-	-	-	8	45	15	30	-	13	75	3	1	2	1	-	2	E
O.10.	Ochrona informacji niejawnych i danych osobowych	30	10	-	4	6	20	-	-	-	8	-	-	12	20	15	5	-	7	50	2	1	1	1	-	1	ZO
O.11.	Podstawy pracy biurowej	30	10	-	4	6	20	-	-	-	8	-	-	12	20	15	5	-	7	50	2	1	1	1	-	1	ZO

Przedmiot		Liczba godzin zajęć dydaktycznych																			Punkty ECTS					Forma zaliczenia		
		Razem (N)	Zajęcia z nauczycielem (N)												Samodzielna praca studenta (S)				łącznie godzin (N+S)	łącznie ECTS	a w tym							
			Zajęcia teoretyczne (ZT)			Zajęcia praktyczne (ZP)									Razem (S)	a w tym					ZT	ZP	EL	ZDW	ZKU			
Lp.	Nazwa przedmiotu/zajęcia	Razem (ZT)	W	K	EL	Razem ZP	CA	CW	CL	CUP	CF	SD	LE	EL		ZT	ZP	PiST	EL	ZT						ZP	EL	ZDW
RAZEM W SEMESTRZE:		420	105	34	15	56	315	60	8	45	46	30	-	12	114	360	170	190	-	130	750	30	11	19	12	3	13	
SEMESTR III																												
O.2.	Język obcy	30	-	-	-	-	30	-	-	-	-	-	-	12	18	45	-	45	-	32	75	3	-	3	2	3	-	ZO
O.12.	E-urzędnik	30	10	-	2	8	20	-	-	20	-	-	-	-	-	20	15	5	-	17	50	2	1	1	1	-	1	ZO
O.13.	Filozofia bezpieczeństwa	30	10	4	-	6	20	8	-	-	-	-	-	-	12	20	15	5	-	7	50	2	1	1	1	-	1	ZO
K.4.	Bezpieczeństwo państwa	30	10	6	-	4	20	12	-	-	-	-	-	-	8	45	15	30	-	13	75	3	1	2	1	-	2	E
K.6.	Bezpieczeństwo społeczne	30	10	4	-	6	20	8	-	-	-	-	-	-	12	20	15	5	-	7	50	2	1	1	1	-	1	ZO
K.7.	Polityka i strategia bezpieczeństwa	30	10	4	-	6	20	8	-	-	-	-	-	-	12	20	15	5	-	7	50	2	1	1	1	-	1	E
K.8.	Instytucje bezpieczeństwa narodowego	30	10	4	-	6	20	8	-	-	-	-	-	-	12	20	15	5	-	7	50	2	1	1	1	-	1	E
K.9.	Bezpieczeństwo międzynarodowe	30	10	4	-	6	20	8	-	-	-	-	-	-	12	20	15	5	-	7	50	2	1	1	1	-	1	ZO
PZK.	Praktyka zawodowa - kierunkowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	300	-	-	300	-	300	12	-	12	-	12	12	ZO
RAZEM W SEMESTRZE:		240	70	26	2	42	170	52	-	20	-	-	-	12	86	510	105	105	300	97	750	30	7	23	9	15	20	
PRZEDMIOTY SPECJALISTYCZNE W ZAKRESIE „OBRONA NARODOWA”																												
SEMESTR IV																												
O.2.	Język obcy	30	-	-	-	-	30	-	-	-	-	-	-	12	18	45	-	45	-	32	75	3	-	3	2	3	-	E
K.10.	Wstęp do metodologii badań bezpieczeństwa	30	20	8	-	12	10	-	10	-	-	-	-	-	-	45	5	40	-	13	75	3	1	2	1	3	2	E
S.1.1.	Geografia bezpieczeństwa	30	10	4	-	6	20	6	-	-	-	-	-	-	14	45	15	30	-	30	75	3	1	2	2	3	2	ZO
S.1.2.	Historia wojen i wojskowości	30	10	4	-	6	20	6	-	-	-	-	-	-	14	45	15	30	-	30	75	3	1	2	2	3	2	ZO
S.1.3.	Wojny i konflikty zbrojne we współczesnym świecie	30	10	4	-	6	20	-	12	-	-	-	-	-	8	45	15	30	-	11	75	3	1	2	1	3	2	ZO
S.1.4.	Międzynarodowe prawo pokoju i bezpieczeństwa	30	10	4	-	6	20	-	12	-	-	-	-	-	8	45	15	30	-	11	75	3	1	2	1	3	2	E
S.1.5.	Siły zbrojne we współczesnym świecie	30	10	4	-	6	20	-	12	-	-	-	-	-	8	45	15	30	-	11	75	3	1	2	1	3	2	ZO
S.1.6.	Prawno-ekonomiczne uwarunkowania obronności	30	10	4	-	6	20	-	12	-	-	-	-	-	8	45	15	30	-	11	75	3	1	2	1	3	2	ZO
S.1.7.	System obronny państwa	30	10	4	-	6	20	-	12	-	-	-	-	-	8	45	15	30	-	11	75	3	1	2	1	3	2	E
SD.	Seminarium dyplomowe	30	-	-	-	-	30	-	-	-	-	-	20	-	10	45	-	45	-	15	75	3	-	3	1	3	3	ZO
RAZEM W SEMESTRZE:		300	90	36	-	54	210	12	70	-	-	-	20	12	96	450	110	340	-	175	750	30	8	22	13	30	19	
SEMESTR V																												
S.1.8.	Obrona cywilna	30	10	4	-	6	20	-	12	-	-	-	-	-	8	45	15	30	-	11	75	3	1	2	1	3	2	ZO
S.1.9.	Planowanie cywilne	30	10	4	-	6	20	-	-	-	12	-	-	-	8	45	15	30	-	11	75	3	1	2	1	3	2	E
S.1.10.	Obrona wspólna NATO	30	10	4	-	6	20	6	-	-	-	-	-	-	14	45	15	30	-	30	75	3	1	2	2	3	2	E
S.1.11.	Wspólna polityka bezpieczeństwa i obrony państw Unii Europejskiej	30	10	4	-	6	20	6	-	-	-	-	-	-	14	45	15	30	-	30	75	3	1	2	2	3	2	E
S.1.12.	Współpraca cywilno-wojskowa	30	10	4	-	6	20	-	12	-	-	-	-	-	8	45	15	30	-	11	75	3	1	2	1	3	2	ZO
S.1.13.	System zarządzania kryzysowego	25	10	4	-	6	15	-	5	-	-	-	-	-	10	50	15	35	-	36	75	3	1	2	2	3	2	E

Przedmiot		Liczba godzin zajęć dydaktycznych																			Punkty ECTS					Forma zaliczenia		
		Razem (N)	Zajęcia z nauczycielem (N)												Samodzielna praca studenta (S)				łącznie godzin (N+S)	łącznie ECTS	a w tym							
			Zajęcia teoretyczne (ZT)			Zajęcia praktyczne (ZP)									Razem (S)	a w tym					ZT	ZP	EL	ZDW	ZKU			
Lp.	Nazwa przedmiotu/zajęcia	Razem (ZT)	W	K	EL	Razem ZP	CA	CW	CL	CUP	CF	SD	LE	EL		Razem (S)	ZT	ZP	PiST	EL	łącznie ECTS	ZT	ZP	EL	ZDW	ZKU	Forma zaliczenia	
S.1.14.	Geograficzne systemy informacji przestrzennej w systemie obronnym państwa	45	15	-	5	10	30	-	-	20	-	-	-	10	30	10	20	-	5	75	3	1	2	1	3	2	ZO	
S.1.15.	Systemy wspomagania zarządzania kryzysowego	30	10	-	4	6	20	-	-	15	-	-	-	5	45	15	30	-	14	75	3	1	2	1	3	2	ZO	
S.1.16.	Kierowanie i łączność w systemie obronnym państwa	30	10	-	4	6	20	-	-	15	-	-	-	5	45	15	30	-	14	75	3	1	2	1	3	2	ZO	
SD.	Seminarium dyplomowe	30	-	-	-	-	30	-	-	-	-	-	10	-	20	45	-	45	-	30	75	3	-	3	2	3	3	ZO
RAZEM W SEMESTRZE:		310	95	24	13	58	215	12	29	50	12	-	10	-	102	440	130	310	-	192	750	30	9	21	14	30	21	
SEMESTR VI																												
S.1.17.	Terroryzm międzynarodowy	15	15	5	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	35	35	-	-	15	50	2	2	-	1	2	-	ZO	
S.1.18.	Organizacja logistyki w sytuacjach kryzysowych	30	10	-	4	6	20	-	-	15	-	-	-	5	45	15	30	-	14	75	3	1	2	1	3	2	ZO	
S.1.19.	Obrona przed bronią masowego rażenia	30	10	-	4	6	20	-	-	15	-	-	-	5	45	15	30	-	14	75	3	1	2	1	3	2	E	
S.1.20.	Komunikowanie społeczne w zarządzaniu kryzysowym	20	10	-	4	6	10	-	10	-	-	-	-	-	55	15	40	-	19	75	3	1	2	1	3	2	ZO	
S.1.21.	Zarządzanie kryzysowe w warunkach zagrożeń militarnych	45	15	-	5	10	30	-	-	-	20	-	-	10	55	10	45	-	30	100	4	1	3	2	4	3	E	
SD.	Seminarium dyplomowe	30	-	-	-	-	30	-	-	-	-	-	10	-	20	45	-	45	-	30	75	3	-	3	2	3	3	ZO
PZS.	Praktyka zawodowa - specjalistyczna	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	300	-	-	300	-	300	12	-	12	-	12	12	ZO	
RAZEM W SEMESTRZE:		170	60	5	17	38	110	-	10	30	20	-	10	-	40	580	90	190	300	122	750	30	6	24	8	30	24	
ŁĄCZNIE W TRAKCIE STUDIÓW:		1860	535	171	54	310	1325	217	125	175	98	60	40	48	562	2700	765	1335	600	882	4500	180	52	128	70	111	105	
PRZEDMIOTY SPECJALISTYCZNE W ZAKRESIE „BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE”																												
SEMESTR IV																												
O.2.	Język obcy	30	-	-	-	-	30	-	-	-	-	-	12	18	45	-	45	-	32	75	3	-	3	2	3	-	E	
K.10.	Wstęp do metodologii badań bezpieczeństwa	30	20	8	-	12	10	-	10	-	-	-	-	-	45	5	40	-	13	75	3	1	2	1	3	2	E	
S.2.1.	Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa	30	10	4	-	6	20	10	-	-	-	-	-	10	45	15	30	-	34	75	3	1	2	2	3	2	E	
S.2.2.	Historia bezpieczeństwa wewnętrznego	30	10	4	-	6	20	6	-	-	-	-	-	14	45	15	30	-	30	75	3	1	2	2	3	2	ZO	
S.2.3.	Instytucje bezpieczeństwa wewnętrznego	30	10	4	-	6	20	12	-	-	-	-	-	8	45	15	30	-	11	75	3	1	2	1	3	2	ZO	
S.2.4.	Prawne podstawy bezpieczeństwa wewnętrznego	30	10	4	-	6	20	-	12	-	-	-	-	8	45	15	30	-	11	75	3	1	2	1	3	2	E	
S.2.5.	Bezpieczeństwo konstytucyjne	30	10	4	-	6	20	10	-	-	-	-	-	10	45	15	30	-	34	75	3	1	2	2	3	2	ZO	
S.2.6.	Bezpieczeństwo publiczne	30	10	4	-	6	20	10	-	-	-	-	-	10	45	15	30	-	34	75	3	1	2	2	3	2	ZO	
S.2.7.	Bezpieczeństwo powszechne	30	10	4	-	6	20	-	10	-	-	-	-	10	45	15	30	-	34	75	3	1	2	2	3	2	ZO	
SD.	Seminarium dyplomowe	30	-	-	-	-	30	-	-	-	-	-	20	-	10	45	-	45	-	15	75	3	-	3	1	3	3	ZO
RAZEM W SEMESTRZE:		300	90	36	-	54	210	48	32	-	-	-	20	12	98	450	110	340	-	248	750	30	8	22	16	30	19	
SEMESTR V																												
S.2.8.	Służby specjalne w systemie	15	15	-	5	10	-	-	-	-	-	-	-	-	35	35	-	-	15	50	2	2	-	1	2	-	ZO	

Przedmiot		Liczba godzin zajęć dydaktycznych														Punkty ECTS					Forma zaliczenia							
		Razem (N)	Zajęcia z nauczycielem (N)					Zajęcia z nauczycielem (N)				Samodzielna praca studenta (S)				łącznie godzin (N+S)	łącznie ECTS	a w tym										
			Zajęcia teoretyczne (ZT)			Zajęcia praktyczne (ZP)		Razem (S)	a w tym				ZT	ZP	EL			ZDW	ZKU									
Lp.	Nazwa przedmiotu/zajęcia	Razem (ZT)	W	K	EL	Razem ZP	CA		CW	CL	CUP	CF				SD	LE			EL	ZT	ZP	PiST	EL	ZT	ZP	EL	ZDW
	bezpieczeństwa wewnętrznego																											
S.2.9.	Systemy ratownictwa	30	10	-	4	6	20	10	-	-	-	-	-	10	45	15	30	-	34	75	3	1	2	2	3	2	ZO	
S.2.10.	Ochrona granicy państwowej	30	10	-	4	6	20	10	-	-	-	-	-	10	45	15	30	-	34	75	3	1	2	2	3	2	ZO	
S.2.11.	System penitencyjny w Polsce	30	10	-	4	6	20	10	-	-	-	-	-	10	45	15	30	-	34	75	3	1	2	2	3	2	ZO	
S.2.12.	Kryminologia	30	10	4	-	6	20	-	10	-	-	-	-	10	45	15	30	-	34	75	3	1	2	2	3	2	E	
S.2.13.	Komunikowanie społeczne w systemie bezpieczeństwa	30	10	-	4	6	20	-	10	-	-	-	-	10	45	15	30	-	34	75	3	1	2	2	3	2	ZO	
S.2.14.	Geograficzne systemy informacji przestrzennej w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego	45	15	-	5	10	30	-	-	20	-	-	-	10	30	10	20	-	5	75	3	1	2	1	3	2	ZO	
S.2.15.	Organizacja systemu zarządzania kryzysowego	30	10	-	4	6	20	-	-	15	-	-	-	5	70	15	55	-	39	100	4	1	3	2	4	3	E	
S.2.16.	Monitorowanie zagrożeń	30	10	-	4	6	20	-	-	15	-	-	-	5	45	15	30	-	14	75	3	1	2	1	3	2	E	
SD.	Seminarium dyplomowe	30	-	-	-	-	30	-	-	-	-	-	10	-	20	45	-	45	-	30	75	3	-	3	2	3	3	ZO
RAZEM W SEMESTRZE:		300	100	4	34	62	200	30	20	50	-	-	10	-	90	450	150	300	-	273	750	30	10	20	17	30	20	
SEMESTR VI																												
S.2.17.	Bezpieczeństwo wewnętrzne w UE	15	15	5	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	35	35	-	-	15	50	2	2	-	1	2	-	ZO	
S.2.18.	Kryminalistyka	30	10	-	4	6	20	-	-	-	15	-	-	5	45	15	30	-	14	75	3	1	2	1	3	2	E	
S.2.19.	Bezpieczeństwo imprez masowych	30	10	-	4	6	20	-	-	15	-	-	-	5	45	15	30	-	14	75	3	1	2	1	3	2	ZO	
S.2.20.	Ochrona systemów teleinformatycznych	30	10	-	4	6	20	-	-	-	15	-	-	5	45	15	30	-	14	75	3	1	2	1	3	2	ZO	
S.2.21.	Zarządzanie kryzysowe w warunkach zagrożeń bezpieczeństwa wewnętrznego	45	15	-	5	10	30	-	-	-	20	-	-	10	55	10	45	-	30	100	4	1	3	2	4	3	E	
SD.	Seminarium dyplomowe	30	-	-	-	-	30	-	-	-	-	-	10	-	20	45	-	45	-	30	75	3	-	3	2	3	3	ZO
PZS.	Praktyka zawodowa – specjalistyczna	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	300	-	-	300	-	300	12	-	12	-	12	12	ZO	
RAZEM W SEMESTRZE:		180	60	5	17	38	120	-	-	15	50	-	10	-	45	570	90	180	300	117	750	30	6	24	8	30	24	
ŁĄCZNIE W TRAKCIE STUDIÓW:		1860	540	151	75	314	1320	271	68	160	116	60	40	48	557	2700	785	1315	600	1031	4560	180	53	127	76	111	104	

Uwagi:

- Użyte w tabeli skróty oznaczają: W – wykłady; K – konwersatoria; EL – zajęcia e-learningowe; CAU – ćwiczenia audytoryjne; CUP – ćwiczenia umiejętności praktycznych (zawodowych); CW – ćwiczenia warsztatowe; CL – ćwiczenia laboratoryjne; CF – ćwiczenia fizyczne (dotyczy zajęć z wychowania fizycznego); SD – seminarium dyplomowe; LE – lektorat (dotyczy kształcenia językowego); PiST – praktyki i staże zawodowe; ZT – zajęcia teoretyczne; ZP – zajęcia praktyczne.
- Godziny z zakresu „Bezpieczeństwa i higieny pracy” nie wliczają się do ogólnej liczby godzin przewidzianych do realizacji studiów.
- Godziny z praktyk zawodowych nie wliczają się do ogólnej liczby godzin zajęć wymagających udziału nauczyciela.

ZBIORCZE ZESTAWIENIE GODZIN I PUNKTÓW ECTS

Wyszczególnienie		Liczba godzin zajęć dydaktycznych																			Punkty ECTS					Uwagi	
		Zakres merytoryczny kształcenia	Semestr	Razem (N)	Zajęcia z nauczycielem (N)											Samodzielna praca studenta (S)				łącznie ECTS	a w tym						
					Zajęcia teoretyczne (ZT)			Zajęcia praktyczne (ZP)								Razem (S)	a w tym				łącznie ECTS	a w tym					
					Razem (ZT)	W	K	EL	Razem (ZP)	CA	CW	CL	CUP	CF	SD		LE	EL	ZT			ZP	PiST	EL	ZT		ZP
																						DW	KUZ				
Obrona narodowa	I	420	115	46	7	62	305	81	8	30	20	30	0	12	124	360	160	200	0	166	780	30	11	19	14	3	8
	II	420	105	34	15	56	315	60	8	45	46	30	0	12	114	360	170	190	0	130	780	30	11	19	12	3	13
	III	240	70	26	2	42	170	52	0	20	0	0	0	12	86	510	105	105	300	97	750	30	7	23	9	15	20
	IV	300	90	36	0	54	210	12	70	0	0	0	20	12	96	450	110	340	0	175	750	30	8	22	13	30	19
	V	310	95	24	13	58	215	12	29	50	12	0	10	0	102	440	130	310	0	192	750	30	9	21	14	30	21
	VI	170	60	5	17	38	110	0	10	30	20	0	10	0	40	580	90	190	300	122	750	30	6	24	8	30	24
ŁĄCZNIE W TRAKCIE STUDIÓW:		1860	535	171	54	310	1325	217	125	175	98	60	40	48	562	2700	765	1335	600	882	4560	180	52	128	70	111	105
Bezpieczeństwo wewnętrzne	I	420	115	46	7	62	305	81	8	30	20	30	0	12	124	360	160	200	0	166	780	30	11	19	14	3	8
	II	420	105	34	15	56	315	60	8	45	46	30	0	12	114	360	170	190	0	130	780	30	11	19	12	3	13
	III	240	70	26	2	42	170	52	0	20	0	0	0	12	86	510	105	105	300	97	750	30	7	23	9	15	20
	IV	300	90	36	0	54	210	48	32	0	0	0	20	12	98	450	110	340	0	248	750	30	8	22	16	30	19
	V	300	100	4	34	62	200	30	20	50	0	0	10	0	90	450	150	300	0	273	750	30	10	20	17	30	20
	VI	180	60	5	17	38	120	0	0	15	50	0	10	0	45	570	90	180	300	117	750	30	6	24	8	30	24
ŁĄCZNIE W TRAKCIE STUDIÓW:		1860	540	151	75	314	1320	271	68	160	116	60	40	48	557	2700	785	1315	600	1031	4560	180	53	127	76	111	104

Uwagi:

Zakres merytoryczny kształcenia	Ilość godzin e-learningowych z udziałem pośrednim nauczyciela (N)				Ilość godzin e-learningowych związanych z samodzielną pracą studenta (P)		łącna ilość godzin programowych przewidzianych na e-learning (N+P)		Punkty ECTS przewidziane na realizację zajęć e-learningowych	
	Liczba ZT	Liczba ZP	Razem (ZT+ZP)	% (N)	Liczba	% (P)	Liczba	% (N+P)	Liczba	% (ECTS)
Obrona narodowa	310	562	872	46,9	882	32,7	1754	38,5	70	38,9
Bezpieczeństwo wewnętrzne	314	557	871	46,8	1031	38,2	1902	41,7	76	42,2

Zajęcia do wyboru: 111 pkt ECTS – 61,67%

Zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne: „Obrona narodowa” 105 pkt ECTS – 58,33%; „Bezpieczeństwo wewnętrzne” 104 pkt ECTS – 57,78%

3.3.2. Studia niestacjonarne

Przedmiot		Liczba godzin zajęć dydaktycznych																		Punkty ECTS					Forma zaliczenia		
		Razem (N)	Zajęcia z nauczycielem (N)												Samodzielna praca studenta (S)				Łącznie godzin (N+S)	Łącznie ECTS	a w tym						
			Zajęcia teoretyczne (ZT)			Zajęcia praktyczne (ZP)									a w tym						ZT	ZP	EL	ZDW		ZKU	
Lp.	Nazwa przedmiotu/zajęć	Razem (ZT)	W	K	EL	Razem ZP	CA	CW	CL	CUP	CF	SD	LE	EL	Razem (S)	ZT	ZP	PiST	EL	ZT	ZP	EL	ZDW	ZKU			
PRZEDMIOTY OGÓLNE I KIERUNKOWE (ZAJĘCIA WSPÓLNE DLA WSZYSTKICH SPECJALNOŚCI)																											
SEMESTR I																											
BHP.	Bezpieczeństwo i higiena pracy	4	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
O.1.	Wychowanie fizyczne	nie obowiązuje na studiach niestacjonarnych																									
O.2.	Język obcy	18	-	-	-	18	-	-	-	-	-	-	12	6	57	-	57	-	44	75	3	-	3	2	3	-	ZO
O.3.	Kultura języka ojczystego	20	5	2	-	3	15	-	5	-	-	-	-	10	55	20	35	-	37	75	3	1	2	2	-	ZO	
O.4.	Podstawy użytkowania IT – moduły ECDL BASE	40	10	2	2	6	30	5	-	20	-	-	-	5	35	15	20	-	14	75	3	1	2	1	-	2	E
O.6.	Kwalifikowana pierwsza pomoc – część I.	30	10	-	2	8	20	-	-	-	20	-	-	-	20	15	5	-	17	50	2	1	1	1	-	1	Z
P.1.	Podstawy socjologii	20	5	2	-	3	15	10	-	-	-	-	-	5	55	20	35	-	17	75	3	1	2	1	-	-	E
P.2.	Podstawy psychologii	20	5	2	-	3	15	5	-	-	-	-	-	10	30	20	10	-	12	50	2	1	1	1	-	-	ZO
P.3.	Podstawy zarządzania	20	5	2	-	3	15	5	-	-	-	-	-	10	30	20	10	-	12	50	2	1	1	1	-	-	ZO
P.4.	Podstawy ekonomii	20	5	2	-	3	15	5	-	-	-	-	-	10	30	20	10	-	12	50	2	1	1	1	-	-	ZO
P.5.	Podstawy wiedzy o państwie	20	5	2	-	3	15	10	-	-	-	-	-	5	55	20	35	-	17	75	3	1	2	1	-	2	E
P.6.	Podstawy wiedzy o prawie	20	5	2	-	3	15	-	5	-	-	-	-	10	30	20	10	-	12	50	2	1	1	1	-	1	ZO
P.7.	Współczesne systemy polityczne	20	5	2	-	3	15	-	5	-	-	-	-	10	30	20	10	-	12	50	2	1	1	1	-	-	ZO
K.1.	Teoria bezpieczeństwa	20	5	2	-	3	15	10	-	-	-	-	-	5	55	20	35	-	17	75	3	1	2	1	-	2	E
RAZEM W SEMESTRZE:		268	65	20	4	41	203	50	15	20	20	-	-	12	86	482	210	272	-	223	750	30	11	19	14	3	8
SEMESTR II																											
O.1.	Wychowanie fizyczne	nie obowiązuje na studiach niestacjonarnych																									
O.2.	Język obcy	18	-	-	-	18	-	-	-	-	-	-	12	6	57	-	57	-	44	75	3	-	3	2	3	-	ZO
O.5.	Użytkowanie IT – moduły ECDL STANDARD	35	5	-	2	3	30	-	-	20	-	-	-	10	40	20	20	-	37	75	3	1	2	-	-	2	E
O.6.	Kwalifikowana pierwsza pomoc – część II.	40	10	-	2	8	30	-	-	-	30	-	-	-	35	15	20	-	17	75	3	1	2	1	-	2	E
O.7.	Podstawy filozofii	20	5	2	-	3	15	10	-	-	-	-	-	5	55	20	35	-	17	75	3	1	2	1	-	-	ZO
O.8.	Podstawy etyki	20	5	2	-	3	15	5	-	-	-	-	-	10	30	20	10	-	12	50	2	1	1	1	-	-	ZO
O.9.	Historia bezpieczeństwa	20	5	2	-	3	15	5	-	-	-	-	-	10	30	20	10	-	12	50	2	1	1	1	-	1	ZO
K.2.	Wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa	20	5	2	-	3	15	-	10	-	-	-	-	5	55	20	35	-	17	75	3	1	2	1	-	2	E
K.3.	Bezpieczeństwo personalne	20	5	2	-	3	15	5	-	-	-	-	-	10	30	20	10	-	12	50	2	1	1	1	-	1	ZO
P.8.	Podstawy prawne i organizacja systemu administracji	20	5	2	-	3	15	-	10	-	-	-	-	5	30	20	10	-	17	50	2	1	1	1	-	1	ZO
K.5.	Prawne podstawy bezpieczeństwa	20	5	2	-	3	15	10	-	-	-	-	-	5	55	20	35	-	17	75	3	1	2	1	-	2	E
O.10.	Ochrona informacji niejawnych i danych osobowych	20	5	2	-	3	15	-	-	-	10	-	-	5	30	20	10	-	17	50	2	1	1	1	-	1	ZO
O.11.	Podstawy pracy biurowej	20	5	2	-	3	15	-	-	-	10	-	-	5	30	20	10	-	17	50	2	1	1	1	-	1	ZO

Przedmiot		Liczba godzin zajęć dydaktycznych																			Punkty ECTS					Forma zaliczenia		
		Razem (N)	Zajęcia z nauczycielem (N)						Zajęcia z nauczycielem (N)				Samodzielna praca studenta (S)				łącznie godzin (N+S)	łącznie ECTS	a w tym									
			Zajęcia teoretyczne (ZT)			Zajęcia praktyczne (ZP)			Razem (S)	a w tym				ZT	ZP	EL			ZDW	ZKU								
Lp.	Nazwa przedmiotu/zajęcia	Razem (ZT)	W	K	EL	Razem ZP	CA	CW		CL	CUP	CF	SD				LE	EL			ZT	ZP	PiST	EL	ZT	ZP	EL	ZDW
RAZEM W SEMESTRZE:		273	60	18	4	38	213	35	20	20	50	-	-	12	76	477	215	262	-	236	750	30	11	19	12	3	13	
SEMESTR III																												
O.2.	Język obcy	18	-	-	-	-	18	-	-	-	-	-	-	12	6	57	-	57	-	44	75	3	-	3	2	3	-	ZO
O.12.	E-urzędnik	20	5	-	2	3	15	-	-	10	-	-	-	5	30	20	10	-	17	50	2	1	1	1	-	1	ZO	
O.13.	Filozofia bezpieczeństwa	20	5	2	-	3	15	5	-	-	-	-	-	10	30	20	10	-	12	50	2	1	1	1	-	1	ZO	
K.4.	Bezpieczeństwo państwa	20	5	2	-	3	15	10	-	-	-	-	-	5	55	20	35	-	17	75	3	1	2	1	-	2	E	
K.6.	Bezpieczeństwo społeczne	20	5	2	-	3	15	5	-	-	-	-	-	10	30	20	10	-	12	50	2	1	1	1	-	1	ZO	
K.7.	Polityka i strategia bezpieczeństwa	20	5	2	-	3	15	5	-	-	-	-	-	10	30	20	10	-	12	50	2	1	1	1	-	1	E	
K.8.	Instytucje bezpieczeństwa narodowego	20	5	2	-	3	15	5	-	-	-	-	-	10	30	20	10	-	12	50	2	1	1	1	-	1	E	
K.9.	Bezpieczeństwo międzynarodowe	20	5	2	-	3	15	5	-	-	-	-	-	10	30	20	10	-	12	50	2	1	1	1	-	1	ZO	
PZK.	Praktyka zawodowa - kierunkowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	300	-	-	300	-	300	12	-	12	-	12	12	ZO	
RAZEM W SEMESTRZE:		158	35	12	2	21	123	35	-	10	-	-	-	12	66	592	140	152	300	138	750	30	7	23	9	15	20	
PRZEDMIOTY SPECJALISTYCZNE W ZAKRESIE „OBRONA NARODOWA”																												
SEMESTR IV																												
O.2.	Język obcy	18	-	-	-	-	18	-	-	-	-	-	-	12	6	57	-	57	-	44	75	3	-	3	2	3	-	E
K.10.	Wstęp do metodologii badań bezpieczeństwa	20	10	4	-	6	10	-	5	-	-	-	-	5	55	15	40	-	14	75	3	1	2	1	3	2	E	
S.1.1.	Geografia bezpieczeństwa	20	5	2	-	3	15	5	-	-	-	-	-	10	55	20	35	-	37	75	3	1	2	2	3	2	ZO	
S.1.2.	Historia wojen i wojskowości	20	5	2	-	3	15	5	-	-	-	-	-	10	55	20	35	-	37	75	3	1	2	2	3	2	ZO	
S.1.3.	Wojny i konflikty zbrojne we współczesnym świecie	20	5	2	-	3	15	-	10	-	-	-	-	5	55	20	35	-	17	75	3	1	2	1	3	2	ZO	
S.1.4.	Międzynarodowe prawo pokoju i bezpieczeństwa	20	5	2	-	3	15	-	10	-	-	-	-	5	55	20	35	-	17	75	3	1	2	1	3	2	E	
S.1.5.	Siły zbrojne we współczesnym świecie	20	5	2	-	3	15	-	10	-	-	-	-	5	55	20	35	-	17	75	3	1	2	1	3	2	ZO	
S.1.6.	Prawno-ekonomiczne uwarunkowania obronności	20	5	2	-	3	15	-	10	-	-	-	-	5	55	20	35	-	17	75	3	1	2	1	3	2	ZO	
S.1.7.	System obronny państwa	20	5	2	-	3	15	-	10	-	-	-	-	5	55	20	35	-	17	75	3	1	2	1	3	2	E	
SD.	Seminarium dyplomowe	20	-	-	-	-	20	-	-	-	-	-	12	8	55	-	55	-	17	75	3	-	3	1	3	3	ZO	
RAZEM W SEMESTRZE:		198	45	18	-	27	153	10	55	-	-	-	12	12	64	552	155	397	-	234	750	30	8	22	13	30	19	
SEMESTR V																												
S.1.8.	Obrona cywilna	20	5	2	-	3	15	-	10	-	-	-	-	5	55	20	35	-	17	75	3	1	2	1	3	2	ZO	
S.1.9.	Planowanie cywilne	20	5	2	-	3	15	-	-	-	10	-	-	5	55	20	35	-	17	75	3	1	2	1	3	2	E	
S.1.10.	Obrona wspólna NATO	20	5	2	-	3	15	5	-	-	-	-	-	10	55	20	35	-	37	75	3	1	2	2	3	2	E	
S.1.11.	Wspólna polityka bezpieczeństwa i obrony państw Unii Europejskiej	20	5	2	-	3	15	5	-	-	-	-	-	10	55	20	35	-	37	75	3	1	2	2	3	2	E	
S.1.12.	Współpraca cywilno-wojskowa	20	5	2	-	3	15	-	10	-	-	-	-	5	55	20	35	-	17	75	3	1	2	1	3	2	ZO	
S.1.13.	System zarządzania kryzysowego	15	5	2	-	3	10	-	4	-	-	-	-	6	60	20	40	-	41	75	3	1	2	2	3	2	E	

Przedmiot		Liczba godzin zajęć dydaktycznych																			Punkty ECTS					Forma zaliczenia		
		Razem (N)	Zajęcia z nauczycielem (N)												Samodzielna praca studenta (S)				łącznie godzin (N+S)	łącznie ECTS	a w tym							
			Zajęcia teoretyczne (ZT)			Zajęcia praktyczne (ZP)									Razem (S)	a w tym					ZT	ZP	EL	ZDW	ZKU			
Lp.	Nazwa przedmiotu/zajęcia	Razem (ZT)	W	K	EL	Razem ZP	CA	CW	CL	CUP	CF	SD	LE	EL		ZT	ZP	PiST	EL	ZT						ZP	EL	ZDW
S.1.14.	Geograficzne systemy informacji przestrzennej - ECDL EPP GIS	30	10	-	4	6	20	-	-	20	-	-	-	-	45	15	30	-	19	75	3	1	2	1	3	2	ZO	
S.1.15.	Systemy wspomagania zarządzania kryzysowego	20	5	2	-	3	15	-	-	10	-	-	-	5	55	20	35	-	17	75	3	1	2	1	3	2	ZO	
S.1.16.	Kierowanie i łączność w zarządzaniu kryzysowym	20	5	2	-	3	15	-	-	10	-	-	-	5	55	20	35	-	17	75	3	1	2	1	3	2	ZO	
SD.	Seminarium dyplomowe	20	-	-	-	-	20	-	-	-	-	-	8	-	12	55	-	55	-	38	75	3	-	3	2	3	3	ZO
RAZEM W SEMESTRZE:		205	50	16	4	30	155	10	24	40	10	-	8	-	63	545	175	370	-	257	750	30	9	21	14	30	21	
SEMESTR VI																												
S.1.17.	Terroryzm międzynarodowy	10	10	4	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	40	40	-	-	19	50	2	2	-	1	2	-	ZO	
S.1.18.	Organizacja logistyki w sytuacjach kryzysowych	20	5	2	-	3	15	-	-	10	-	-	-	5	55	20	35	-	17	75	3	1	2	1	3	2	ZO	
S.1.19.	Obrona przed bronią masowego rażenia	20	5	2	-	3	15	-	-	10	-	-	-	5	55	20	35	-	17	75	3	1	2	1	3	2	E	
S.1.20.	Komunikowanie społeczne w zarządzaniu kryzysowym	15	5	-	2	3	10	-	6	-	-	-	-	4	60	20	40	-	18	75	3	1	2	1	3	2	ZO	
S.1.21.	Zarządzanie kryzysowe w warunkach zagrożeń militarnych	30	10	-	4	6	20	-	-	-	15	-	-	5	70	15	55	-	39	100	4	1	3	2	4	3	E	
SD.	Seminarium dyplomowe	20	-	-	-	-	20	-	-	-	-	-	8	-	12	55	-	55	-	38	75	3	-	3	2	3	3	ZO
PZS.	Praktyka zawodowa - specjalistyczna	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	300	-	-	300	-	300	12	-	12	-	12	12	ZO	
RAZEM W SEMESTRZE:		115	35	8	6	21	80	-	6	20	15	-	8	-	31	635	115	220	300	148	750	30	6	24	8	30	24	
ŁĄCZNIE W TRAKCIE STUDIÓW:		1217	290	92	20	178	927	140	120	110	95	0	28	48	386	3283	1010	1673	600	1236	4500	180	52	128	70	111	105	
PRZEDMIOTY SPECJALISTYCZNE W ZAKRESIE „BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE”																												
SEMESTR IV																												
O.2.	Język obcy	18	-	-	-	-	18	-	-	-	-	-	-	12	6	57	-	57	-	44	75	3	-	3	2	3	-	E
K.10.	Wstęp do metodologii badań bezpieczeństwa	20	10	4	-	6	10	-	5	-	-	-	-	5	55	15	40	-	14	75	3	1	2	1	3	2	E	
S.2.1.	Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa	20	5	2	-	3	15	5	-	-	-	-	-	10	55	20	35	-	37	75	3	1	2	2	3	2	E	
S.2.2.	Historia bezpieczeństwa wewnętrznego	20	5	2	-	3	15	5	-	-	-	-	-	10	55	20	35	-	37	75	3	1	2	2	3	2	ZO	
S.2.3.	Instytucje bezpieczeństwa wewnętrznego	20	5	2	-	3	15	10	-	-	-	-	-	5	55	20	35	-	17	75	3	1	2	1	3	2	ZO	
S.2.4.	Prawne podstawy bezpieczeństwa wewnętrznego	20	5	2	-	3	15	-	10	-	-	-	-	5	55	20	35	-	17	75	3	1	2	1	3	2	E	
S.2.5.	Bezpieczeństwo konstytucyjne	20	5	2	-	3	15	8	-	-	-	-	-	7	55	20	35	-	40	75	3	1	2	2	3	2	ZO	
S.2.6.	Bezpieczeństwo publiczne	20	5	2	-	3	15	8	-	-	-	-	-	7	55	20	35	-	40	75	3	1	2	2	3	2	ZO	
S.2.7.	Bezpieczeństwo powszechne	20	5	2	-	3	15	-	8	-	-	-	-	7	55	20	35	-	40	75	3	1	2	2	3	2	ZO	
SD.	Seminarium dyplomowe	20	-	-	-	-	20	-	-	-	-	-	12	-	8	55	-	55	-	17	75	3	-	3	1	3	3	ZO
RAZEM W SEMESTRZE:		198	45	18	-	27	153	36	23	-	-	-	12	12	70	552	155	397	-	303	750	30	8	22	16	30	19	
SEMESTR V																												
S.2.8.	Służby specjalne w systemie	10	10	4	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	40	40	-	-	19	50	2	2	-	1	2	-	ZO	

Przedmiot		Liczba godzin zajęć dydaktycznych														Punkty ECTS					Forma zaliczenia							
		Razem (N)	Zajęcia z nauczycielem (N)					Zajęcia praktyczne (ZP)				Samodzielna praca studenta (S)				łącznie godzin (N+S)	łącznie ECTS	a w tym										
			Zajęcia teoretyczne (ZT)			Zajęcia praktyczne (ZP)		Razem (S)	a w tym			ZT	ZP	PiST	EL			ZT	ZP	EL		ZDW	ZKU					
Lp.	Nazwa przedmiotu/zajęcia	Razem (ZT)	W	K	EL	Razem ZP	CA		CW	CL	CUP					CF	SD				LE			EL	ZT	ZP	PiST	EL
	bezpieczeństwa wewnętrznego																											
S.2.9.	Systemy ratownictwa	20	5	-	2	3	15	8	-	-	-	-	-	7	55	20	35	-	40	75	3	1	2	2	3	2	ZO	
S.2.10.	Ochrona granicy państwowej	20	5	-	2	3	15	8	-	-	-	-	-	7	55	20	35	-	40	75	3	1	2	2	3	2	ZO	
S.2.11.	System penitencjarny w Polsce	20	5	-	2	3	15	8	-	-	-	-	-	7	55	20	35	-	40	75	3	1	2	2	3	2	ZO	
S.2.12.	Kryminologia	20	5	2	-	3	15	-	8	-	-	-	-	7	55	20	35	-	40	75	3	1	2	2	3	2	E	
S.2.13.	Komunikowanie społeczne w systemie bezpieczeństwa	20	5	-	2	3	15	-	8	-	-	-	-	7	55	20	35	-	40	75	3	1	2	2	3	2	ZO	
S.2.14.	Geograficzne systemy informacji przestrzennej - ECDL EPP GIS	30	10	-	4	6	20	-	-	20	-	-	-	-	45	15	30	-	19	75	3	1	2	1	3	2	ZO	
S.2.15.	Organizacja systemu zarządzania kryzysowego	20	5	-	2	3	15	-	-	10	-	-	-	5	80	20	60	-	42	100	4	1	3	2	4	3	E	
S.2.16.	Monitorowanie zagrożeń	20	5	-	2	3	15	-	-	10	-	-	-	5	55	20	35	-	17	75	3	1	2	1	3	2	E	
SD.	Seminarium dyplomowe	20	-	-	-	-	20	-	-	-	-	-	8	-	12	55	-	55	-	38	75	3	-	3	2	3	3	ZO
RAZEM W SEMESTRZE:		200	55	6	16	33	145	24	16	40	-	-	8	-	57	550	195	355	-	335	750	30	10	20	17	30	20	
SEMESTR VI																												
S.2.17.	Bezpieczeństwo wewnętrzne w UE	10	10	4	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	40	40	-	-	19	50	2	2	-	1	2	-	ZO	
S.2.18.	Kryminalistyka	20	5	-	2	3	15	-	-	-	10	-	-	5	55	20	35	-	17	75	3	1	2	1	3	2	E	
S.2.19.	Bezpieczeństwo imprez masowych	20	5	-	2	3	15	-	-	10	-	-	-	5	55	20	35	-	17	75	3	1	2	1	3	2	ZO	
S.2.20.	Ochrona systemów teleinformatycznych	20	5	-	2	3	15	-	-	-	10	-	-	5	55	20	35	-	17	75	3	1	2	1	3	2	ZO	
S.2.21.	Zarządzanie kryzysowe w warunkach zagrożeń bezpieczeństwa wewnętrznego	30	10	-	4	6	20	-	-	-	15	-	-	5	70	15	55	-	39	100	4	1	3	2	4	3	E	
SD.	Seminarium dyplomowe	20	-	-	-	-	20	-	-	-	-	-	8	-	12	55	-	55	-	38	75	3	-	3	2	3	3	ZO
PZS.	Praktyka zawodowa – specjalistyczna	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	300	-	-	300	-	300	12	-	12	-	12	12	ZO	
RAZEM W SEMESTRZE:		120	35	4	10	21	85	-	-	10	35	-	8	-	32	630	115	215	300	147	750	30	6	24	8	30	24	
ŁĄCZNIE W TRAKCIE STUDIÓW:		1217	295	78	36	181	922	180	74	100	105	-	28	48	387	3283	1030	1653	600	1382	4500	180	53	127	76	111	104	

Uwagi:

- Użyte w tabeli skróty oznaczają: W – wykłady; K – konwersatoria; EL – zajęcia e-learningowe; CAU – ćwiczenia audytoryjne; CUP – ćwiczenia umiejętności praktycznych (zawodowych); CW – ćwiczenia warsztatowe; CL – ćwiczenia laboratoryjne; CF – ćwiczenia fizyczne (dotyczy zajęć z wychowania fizycznego); SD – seminarium dyplomowe; LE – lektorat (dotyczy kształcenia językowego); PiST – praktyki i staże zawodowe; ZT – zajęcia teoretyczne; ZP – zajęcia praktyczne.
- Godziny z zakresu „Bezpieczeństwa i higieny pracy” nie wliczają się do ogólnej liczby godzin przewidzianych do realizacji studiów.
- Godziny z praktyk zawodowych nie wliczają się do ogólnej liczby godzin zajęć wymagających udziału nauczyciela.

ZBIORCZE ZESTAWIENIE GODZIN I PUNKTÓW ECTS

Wyszczególnienie		Liczba godzin zajęć dydaktycznych																			Punkty ECTS					Uwagi			
		Zakres merytoryczny kształcenia	Semestr	Razem (N)	Zajęcia z nauczycielem (N)												Samodzielna praca studenta (S)				łącznie ECTS	a w tym							
					Zajęcia teoretyczne (ZT)			Zajęcia praktyczne (ZP)									Razem (S)	a w tym				łącznie ECTS	a w tym						
					Razem (ZT)	W	K	EL	Razem (ZP)	CA	CW	CL	CUP	CF	SD	LE		EL	ZT	ZP			PiST	EL	łącznie godzin (N+S)		ZT	ZP	EL
DW	KUZ																												
Obrona narodowa	I	268	65	20	4	41	203	50	15	20	20	0	0	12	86	482	210	272	0	223	750	30	11	19	14	3	8		
	II	273	60	18	4	38	213	35	20	20	50	0	0	12	76	477	215	262	0	236	750	30	11	19	12	3	13		
	III	158	35	12	2	21	123	35	0	10	0	0	0	12	66	592	140	152	300	138	750	30	7	23	9	15	20		
	IV	198	45	18	0	27	153	10	55	0	0	0	12	12	64	552	155	397	0	234	750	30	8	22	13	30	19		
	V	205	50	16	4	30	155	10	24	40	10	0	8	0	63	545	175	370	0	257	750	30	9	21	14	30	21		
	VI	115	35	8	6	21	80	0	6	20	15	0	8	0	31	635	115	220	300	148	750	30	6	24	8	30	24		
ŁĄCZNIE W TRAKCIE STUDIÓW:		1217	290	92	20	178	927	140	120	110	95	0	28	48	386	3283	1010	1673	600	1236	4500	180	52	128	70	111	105		
Bezpieczeństwo wewnętrzne	I	268	65	20	4	41	203	50	15	20	20	0	0	12	86	482	210	272	0	223	750	30	11	19	14	3	8		
	II	273	60	18	4	38	213	35	20	20	50	0	0	12	76	477	215	262	0	236	750	30	11	19	12	3	13		
	III	158	35	12	2	21	123	35	0	10	0	0	0	12	66	592	140	152	300	138	750	30	7	23	9	15	20		
	IV	198	45	18	0	27	153	36	23	0	0	0	12	12	70	552	155	397	0	303	750	30	8	22	16	30	19		
	V	200	55	6	16	33	145	24	16	40	0	0	8	0	57	550	195	355	0	335	750	30	10	20	17	30	20		
	VI	120	35	4	10	21	85	0	0	10	35	0	8	0	32	630	115	215	300	147	750	30	6	24	8	30	24		
ŁĄCZNIE W TRAKCIE STUDIÓW:		1217	295	78	36	181	922	180	74	100	105	0	28	48	387	3283	1030	1653	600	1382	4500	180	53	127	76	111	104		

Uwagi:

Zakres merytoryczny kształcenia	Ilość godzin e-learningowych z udziałem pośrednim nauczyciela (N)				Ilość godzin e-learningowych związanych z samodzielną pracą studenta (P)		łącna ilość godzin programowych przewidzianych na e-learning (N+P)		Punkty ECTS przewidziane na realizację zajęć e-learningowych	
	Liczba ZT	Liczba ZP	Razem (ZT+ZP)	% (N)	Liczba	% (P)	Liczba	% (N+P)	Liczba	% (ECTS)
Obrona narodowa	178	386	564	46,3	1236	37,6	1800	40,0	70	38,9
Bezpieczeństwo wewnętrzne	181	387	568	46,7	1382	42,0	1950	43,3	76	42,2

Zajęcia do wyboru: 111 pkt ECTS – 61,67%

Zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne: „Obrona narodowa” 105 pkt ECTS – 58,33%; „Bezpieczeństwo wewnętrzne” 104 pkt ECTS – 57,78%

3.4. Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk zawodowych

3.4.1. Ustalenia ogólne

W celu właściwej realizacji praktyk zawodowych studentów przyjmuje się następujące ustalenia ogólne:

1. Student jest zobowiązany w trakcie trwania studiów do odbycia praktyki zawodowej.
2. Praktykę student odbywa w wymiarze 600 godzin, 24 pkt. ECTS.
3. Praktyka została podzielona na dwa etapy:
  - Praktyka zawodowa – kierunkowa
  - Praktyka zawodowa – specjalistyczna
4. Student zobowiązany jest do rozpoczęcia praktyki kierunkowej po dokonaniu wyboru specjalności po III semestrze, a specjalistyczna po IV semestrze i zakończyć przed obroną pracy dyplomowej w VI semestrze.
5. Praktyka powinna odbywać się w instytucjach bezpieczeństwa, instytucjach sektora gospodarki lub sektora publicznego na stanowiskach związanych bądź zbliżonych do specjalności, jaką student wybierze w trakcie studiów.
6. Praktyka może odbywać się w innym terminie (za zgodą Dyrektora Instytutu), nie mniej jednak powinna zakończyć się wraz z zaliczeniem ostatniego semestru studiów (VI semestru na studiach pierwszego stopnia).
7. Zaliczenie praktyk jest jednym z wymogów programowych, które student powinien spełnić przed przystąpieniem do egzaminu dyplomowego.
8. Za odbycie praktyki student otrzymuje 24 pkt ECTS.
9. Za organizację praktyk odpowiada koordynator wyznaczony przez Dyrektora Instytutu Bezpieczeństwa Narodowego.
10. Do jego obowiązków należy między innymi:
  - organizacja praktyk zgodnie z zasadami i ustaleniami wewnętrznymi obowiązującymi w Uczelni,
  - prowadzenie spotkań informacyjnych dla studentów odnośnie zasad odbywania praktyk,
  - prowadzenie i archiwizowanie wymaganej dokumentacji,
  - współpraca z komórkami wewnętrznymi Uczelni odnośnie praktyk studentów,
  - współpraca z instytucjami, z którymi Uczelnia posiadania podpisane porozumienia na okoliczność odbywania praktyk przez studentów kierunku „bezpieczeństwo narodowe”,
  - nadzór i kontrola odbywa praktyk przez studentów,
  - analiza wyników praktyk i osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia,
  - prowadzenie działalności sprawozdawczej.

3.4.2. Cel i zakres merytoryczny praktyk

1. Zasadniczym celem praktyk jest przygotowanie studentów do pracy zawodowej w instytucjach i na stanowiskach pracy związanych ze specjalnością, w jakiej odbywają kształcenie w ramach studiów.
2. W trakcie praktyki studenci powinni:
  - zapoznać się ze specyfiką funkcjonowania instytucji, w tym jej regulaminem (statutem),
  - zapoznać się z jej zadaniami i prawnymi podstawami funkcjonowania,
  - zapoznać się z organizacją pracy kierownictwa i zespołów specjalistów zaangażowanych w zadania na rzecz bezpieczeństwa,
  - zapoznać się z rodzajami i sposobem prowadzenia dokumentacji związanej z bezpieczeństwem,
  - wykonywać podstawowe zadania administracyjne i merytoryczne pod nadzorem osoby odpowiedzialnej za opiekę nad odbywającym praktykę z ramienia instytucji,

- włączyć się w realizację programów społecznych na rzecz promocji bezpieczeństwa, jeżeli są realizowane przez instytucję, w której odbywa praktykę,
- doskonalić znajomość zagadnień specjalistycznych, objętych programem kształcenia, głównie pod kątem wykonywać badań na rzecz pracy dyplomowej.

3.4.3. Efekty uczenia się

1. Po odbyciu praktyki, studenci powinni osiągnąć następujące efekty kształcenia:

Numer, symbol	Efekty uczenia się. Student, który odbył praktykę:	Odniesie do efektów uczenia się: dla kierunku
w zakresie wiedzy:		
W_01	ma podstawową wiedzę na temat struktury, zadań i zasad funkcjonowania instytucji (organizacji), w której odbywa praktykę oraz relacji z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi	K1_W03, K1_W04, K1_W05, K1_W06, K1_W07, K1_W11
W_02	ma podstawową wiedzę o relacjach między instytucją, w której odbywa praktykę a innymi strukturami i instytucjami systemu bezpieczeństwa	K1_W03, K1_W04, K1_W05, K1_W06, K1_W07, K1_W08
W_03	ma podstawową wiedzę o normach moralnych i prawnych obowiązujących w instytucji, w której odbywa praktykę	K1_W07, K1_W11, K1_W08
w zakresie umiejętności:		
U_01	potrafi wykorzystywać w praktyce działalności instytucji, w której odbywa praktykę wiedzę teoretyczną nabytą w ramach studiów	K1_U03, K1_U04, K1_U05, K1_U11, K1_U12, K1_U13,
U_02	prawidłowo posługuje się normami prawa międzynarodowego i krajowego w celu rozwiązywania praktycznych problemów związanych z działalnością instytucji, w której odbywa praktykę	K1_U06, K1_U07, K1_U08, K1_U09, K1_U10, K1_U11,
U_03	potrafi właściwie analizować wszelkie zjawiska z uwzględnieniem ich wpływu na poziom bezpieczeństwa instytucji i jej zadań wykonywanych na rzecz bezpieczeństwa	K1_U04, K1_U05, K1_U11, K1_U12, K1_U13
U_04	posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy, z uwzględnieniem umiejętności nabytych podczas praktyki zawodowej	K1_U03, K1_U06, K1_U07, K1_U08, K1_U09, K1_U10, K1_U11,
w zakresie kompetencji:		
K_01	potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role	K1_K03, K1_K06
K_02	potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy będąc przygotowanym do elastycznego podejmowania wyzwań zawodowych w instytucjach pokrewnych do tej, w jakiej odbywa praktykę	K1_K08

3.4.4. Organizacja i przebieg praktyk

1. Praktyka odbywa się na podstawie skierowania z Uczelni oraz indywidualnego, bądź zbiorowego porozumienia zawartego przez Uczelnię z instytucją (organizacją), w której student odbywa praktykę.
2. Student zobowiązany jest do potwierdzenia odbycia praktyk oraz wykonania sprawozdania według wzoru zawartego w dzienniku praktyk.
3. Potwierdzeniem odbycia praktyk jest zaświadczenie wydane przez instytucję, w której odbywał praktykę. W zaświadczeniu powinien być zaznaczony czas trwania praktyki i ich zgodność pod względem merytorycznym z zakresem praktyk wynikającym z programu kształcenia.
4. Studenci pracujący zawodowo mogą się starać o zaliczenie ich pracy zawodowej na poczet praktyki w sytuacji, gdy wykonywana przez nich praca mieści się w obszarze problemowym związanym z kierunkiem kształcenia i specjalnością. W tym wypadku zobowiązani są złożyć wniosek do Dyrektora Instytutu, na obowiązującym wzorze druku, i dołączyć do niego w formie załączników:
  - zaświadczenie o zatrudnieniu z uwzględnieniem jego okresu, charakteru i zadań wykonywanych przez studenta,
  - informację uzupełniającą dotyczącą charakteru i zakresu pracy zawodowej wnioskowanej przez niego o zaliczenie na poczet praktyk studenckich według wzoru określonego przez koordynatora praktyk.
5. Warunkiem wnioskowania o zaliczanie pracy zawodowej na poczet praktyki jest minimum 12 miesięczne zatrudnienie [dwa miesiące pracy zawodowej odpowiadają jednemu tygodniowi (40 godzin) praktyki studenckiej].
6. Uczelnia ma prawo sprawować nadzór nad organizacją i przebiegiem praktyk.
7. Niniejsze zasady, wraz z obowiązującymi wzorami dokumentów, są doprecyzowane w „Szczegółowym regulaminie praktyk zawodowych” opracowanym przez koordynatora praktyk i zatwierdzonym przez Dyrektora Instytutu.

3.4.5. Zasady zaliczenia praktyk

1. Praktykę zalicza koordynator praktyk, po uprzednim spełnieniu przez studenta wymogów określonych w niniejszym programie kształcenia i „Szczegółowym regulaminie odbywania praktyk”.
2. Dokumenty poświadczające odbycie przez studenta praktyk zamieszcza się w teczce akt personalnych studenta.
3. Wszelkie niejasności dotyczące odbywania praktyk należy wyjaśniać z koordynatorem praktyk.
4. Po odbyciu praktyki jej koordynator przeprowadza ze studentem wywiad, na podstawie opracowanego przez siebie kwestionariusza, który służy między innymi do zweryfikowania stopnia osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów kształcenia.
5. Sposób weryfikacji efektów kształcenia przyjętych dla praktyki zawodowej przedstawia poniższa tabela:

Numer, symbol	Efekty uczenia się Student, który odbył praktykę potrafi:	Proponowane:	
		metody weryfikacji	narzędzia weryfikacji
w zakresie wiedzy:			
W_01	ma podstawową wiedzę na temat struktury, zadań i zasad funkcjonowania instytucji (organizacji), w której odbywa praktykę oraz relacji z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi	analiza sprawozdania, opinii instytucji, w której student odbywał praktykę oraz wywiadu	sprawozdanie, kwestionariusz wywiadu i pozostałe dokumenty z przebiegu
W_02	ma podstawową wiedzę o relacjach między instytucją, w której odbywa praktykę a innymi strukturami i instytucjami systemu bezpieczeństwa		
W_03	ma podstawową wiedzę o normach moralnych i prawnych obowiązujących		

Numer, symbol	Efekty uczenia się Student, który odbył praktykę potrafi:	Proponowane:	
		metody weryfikacji	narzędzia weryfikacji
	jących w instytucji, w której odbywa praktykę		praktyki
w zakresie umiejętności:			
U_01	potrafi wykorzystywać w praktyce działalność instytucji, w której odbywa praktykę wiedzę teoretyczną nabytą w ramach studiów	analiza sprawozdania, opinii instytucji, w której student odbywał praktykę oraz wywiadu	sprawozdanie, kwestionariusz wywiadu i pozostałe dokumenty z przebiegu praktyki
U_02	prawidłowo posługuje się normami prawa międzynarodowego i krajowego w celu rozwiązywania praktycznych problemów związanych z działalnością instytucji, w której odbywa praktykę		
U_03	potrafi właściwie analizować wszelkie zjawiska z uwzględnieniem ich wpływu na poziom bezpieczeństwa instytucji i jej zadań wykonywanych na rzecz bezpieczeństwa		
U_04	posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy, z uwzględnieniem umiejętności nabytych podczas praktyki zawodowej		
w zakresie kompetencji:			
K_01	potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role	wywiad	kwestionariusz wywiadu
K_02	potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy będąc przygotowanym do elastycznego podejmowania wyzwań zawodowych w instytucjach pokrewnych do tej, w jakiej odbywa praktykę		

3.4.6. Zasady kontroli praktyk

1. Praktyki podlegają nadzorowi i kontroli ze strony koordynatora praktyk.
2. Celem kontroli jest sprawdzenie, czy odbywają się one zgodnie z programem kształcenia i czy student ma zapewnione warunki jej realizacji.
3. Odpowiedzialnym za kontrolę praktyk jest koordynator praktyk.
4. Po ustaleniu harmonogramu praktyk i listy instytucji, w jakich studenci odbywają praktyki zobligowany jest do sporządzenia grafiku kontroli i przedstawienia go do akceptacji Dyrektorowi Instytutu. Terminy i zakres kontroli uzgadnia z przedstawicielami instytucji, w jakich studenci odbywają praktyki.
5. Z kontroli sporządza stosowną notatkę według wzoru zawartego w „Szczegółowym regulaminie praktyk” w jej wyniki przedstawia Dyrektorowi Instytutu.
6. Wyniki kontroli praktyk za dany rok akademicki wraz z uwagami i wnioskami przedstawia na zebraniu ogólnym kadry naukowo-dydaktycznej Instytutu, posiedzeniu Rady Instytutu oraz omawia ze studentami podczas spotkań informacyjnych.

3.4.7. Opis zajęć

PZK. Praktyka zawodowa - kierunkowa

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
Kod	nazwa					
PZK.	Praktyka zawodowa – kierunkowa	ZO	12			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo Narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	według specjalności	III		
Dyscyplina:						
Nauki o Bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Instytucje i podmioty związane z bezpieczeństwem realizujące praktykę po podpisaniu porozumienia o praktyce.		Osoby wyznaczone zgodnie z regulaminem praktyk.				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	-	-	300	300	300	12
• zapoznanie się ze specyfiką funkcjonowania instytucji, w której student odbywa praktykę	-	-	30	30		
• zapoznanie się z zadaniami i prawnymi podstawami funkcjonowania instytucji, w której student odbywa praktykę	-	-	30	30		
• zapoznanie się z organizacją pracy kierownictwa i zespołów instytucji zaangażowanych w zadania merytorycznie związane z celami praktyki	-	-	50	50		
• zapoznanie się z procedurami działania instytucji, merytorycznie związanymi z celami praktyki	-	-	40	40		
• zapoznanie się z rodzajami i sposobem prowadzenia dokumentacji związanej merytorycznie z celami praktyki.	-	-	50	50		
• wykonywanie podstawowych zadań administracyjno-merytorycznych (pod nadzorem osoby odpowiedzialnej za opiekę nad odbywającym praktykę z ramienia instytucji)	-	-	100	100		
łącznie:	-	-	300	300		
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						

Metody dydaktyczne:	
zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia z udziałem nauczycieli: 	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia z udziałem nauczycieli:
nie dotyczy	nie dotyczy
<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta:
nie dotyczy	metoda wymagająca samodzielnej pracy studenta: wykonywania podstawowych zadań administracyjno – merytorycznych pod nadzorem osoby odpowiedzialnej za opiekę nad studentem odbywającym praktykę z ramienia instytucji, przygotowanie dokumentacji zaliczającej praktykę zawodową studenta
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
Przedmioty podstawowe w tym: moduły kierunkowe, ukończony trzeci semestr	<p>wymagania formalne - ukończony trzeci semestr, wybór miejsca praktyki (zgoda na praktykę instytucji, w której student chce odbyć praktykę), przygotowanie skierowania z Uczelni i porozumienia zawartego przez Uczelnię z instytucją, w której student będzie odbywał praktykę</p> <p>wymogi wstępne: student ma podstawową wiedzę z zakresu szeroko rozumianego bezpieczeństwa w instytucji, w której będzie odbywał praktykę, posiada opanowaną umiejętność wypowiadania się w mowie i formie pisemnej, potrafi pracować w grupie oraz wykorzystywać nowoczesne środki technologii IT</p>
Cele przedmiotu:	
w zakresie wiedzy:	
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów ze specyfiką funkcjonowania instytucji, w tym jej regulaminem (statutem) • zapoznać ich z zadaniami i prawnymi podstawami funkcjonowania instytucji, w której odbywają praktykę zawodową • zapoznać ich z organizacją pracy kierownictwa i zespołów specjalistów zaangażowanych w zadania na rzecz bezpieczeństwa w instytucji, w której odbywają praktykę • zapoznać ich z rodzajami i sposobami prowadzenia dokumentacji związanej z bezpieczeństwem w instytucji, w której odbywają praktykę 	
w zakresie umiejętności:	
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów wykorzystania wiedzy teoretycznej do analizowania zdarzeń mogących mieć wpływ na kierunki działań na rzecz bezpieczeństwa w instytucji, w której odbywają praktykę • przygotować ich do rozwijania świadomej motywacji i przestrzegania regulacji występujących w instytucji, w której odbywają praktykę • nauczyć ich wykonywania podstawowych zadań administracyjno – merytorycznych w instytucji, w której realizują praktykę (pod nadzorem osoby odpowiedzialnej za opiekę nad odbywającym praktykę z ramienia instytucji) 	
w zakresie kompetencji społecznych:	
<ul style="list-style-type: none"> • kształtować u studentów kompetencje z zakresu komunikacji z otoczeniem społeczno-zawodowym za pomocą wybranych środków przekazu • kształtować kompetencje z zakresu adaptacji i funkcjonowania w zmieniających się warunkach i sytuacjach • kształtować kompetencje z zakresu przestrzegania norm i stosowania w praktyce zasad etycznych, moralnych i prawnych • kształtować kompetencje z zakresu rozwijania potrzeb permanentnej edukacji obejmującej wiedzę i umiejętności 	

Treści kształcenia:			
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zapoznanie się ze specyfiką funkcjonowania instytucji, w której student odbywa praktykę.	30	30
2.	Zapoznanie się z zadaniami i prawnymi podstawami funkcjonowania instytucji, w której student odbywa praktykę.	30	30
3.	Zapoznanie się z organizacją pracy kierownictwa i zespołów instytucji zaangażowanych w zadania merytorycznie związane z celami praktyki.	50	50
4.	Zapoznanie się z procedurami działania instytucji, merytorycznie związanymi z celami praktyki.	40	40
5.	Zapoznanie się z rodzajami i sposobem prowadzenia dokumentacji związanej merytorycznie z celami praktyki.	50	50
6.	Wykonywanie podstawowych zadań administracyjno-merytorycznych (pod nadzorem osoby odpowiedzialnej za opiekę nad odbywającym praktykę z ramienia instytucji).	100	100
Razem zajęć praktycznych:		300	300
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		300	300
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się (student):			
kategoria	numer	treść	
Wiedza	W_01	ma podstawową wiedzę na temat struktury, zadań i zasad funkcjonowania instytucji (organizacji), w której odbywa praktykę oraz relacji z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi,	
	W_02	ma podstawową wiedzę o relacjach między instytucją, w której odbywa praktykę a innymi strukturami i instytucjami systemu bezpieczeństwa,	
	W_03	ma podstawową wiedzę o normach moralnych i prawnych obowiązujących w instytucji, w której odbywa praktykę	
umiejętności	U_01	potrafi wykorzystywać w praktyce działalność instytucji, w której odbywa praktykę wiedzę teoretyczną nabytą w ramach studiów,	
	U_02	prawidłowo posługuje się normami prawa międzynarodowego i krajowego w celu rozwiązywania praktycznych problemów związanych z działalnością instytucji, w której odbywa praktykę,	
	U_03	potrafi właściwie analizować wszelkie zjawiska z uwzględnieniem ich wpływu na poziom bezpieczeństwa instytucji i jej zadań wykonywanych na rzecz bezpieczeństwa,	
	U_04	posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy, z uwzględnieniem umiejętności nabytych podczas praktyki zawodowej.	
kompetencje społeczne	K_01	potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role,	
	K_02	potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy będąc przygotowanym do elastycznego podejmowania wyzwań zawodowych w instytucjach pokrewnych do tej, w jakiej odbywa praktykę.	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną		
warunki i kryteria zali-	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest:		

czenia:	<ul style="list-style-type: none"> • posiadanie pozytywnej opinii z przebiegu praktyki zawodowej, • zrealizowanie programu praktyki, • wywiad weryfikujący stopień osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia 			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za wiedzę i umiejętności			
kryteria oceny:	ocenę wystawia się według kryteriów ramowego planu praktyki			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	01	Zasady zaliczenia praktyk	W_01, W_02, W_03;U_01, U_02, U_03, U_04 K_01, K_02	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 01</i>			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za zajęcia praktyczne			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	01	Zasady zaliczenia praktyk	W_01, W_02, W_03;U_01, U_02, U_03, U_04 K_01, K_02	12
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 01</i>			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K1_W03, K1_W04, K1_W05, K1_W06, K1_W07, K1_W11			
W_02	K1_W03, K1_W04, K1_W05, K1_W06, K1_W07, K1_W08			
W_03	K1_W07, K1_W11, K1_W08			
U_01	K1_U03, K1_U04, K1_U05, K1_U11, K1_U12, K1_U13,			
U_02	K1_U06, K1_U07, K1_U08, K1_U09, K1_U10, K1_U11,			
U_03	K1_U04, K1_U05, K1_U11, K1_U12, K1_U13			
U_04	K1_U03, K1_U06, K1_U07, K1_U08, K1_U09, K1_U10, K1_U11,			
K_01	K1_K03, K1_K06			
K_02	K1_K08			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				
<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 17 lipca 2009 r. o praktykach absolwenckich (Dz. U. z 2009 r. Nr 127, poz. 1052). • Kodeks Pracy. • Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r., w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650). • Pismo Prorektora ds. Kształcenia i Studentów z dn. 15.03.2016 r. - PKS.400.45.2016 r. 				
B. Literatura uzupełniająca:				
<ul style="list-style-type: none"> • Regulamin odbywania praktyk studenckich IBN 				
C. Materiały źródłowe:				
<ul style="list-style-type: none"> • Nie dotyczy 				

D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • https://wnozib.apsl.edu.pl/Jednostki-Organizacyjne-Wydzialu/institut-bezpieczenstwa-narodowego/studenci/praktyki-studenckie	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Sekretariat Katedry Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 840 54 08
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

PZS. Praktyka zawodowa - specjalistyczna

Kod i nazwa zajęć:				Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS	
Kod	nazwa					
PZS.	Praktyka zawodowa – specjalistyczna			Zo	12	
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru		semestr/y	
praktyczny	SPS	nie	Według specjalności		VI	
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Instytucje i podmioty związane z bezpieczeństwem realizujące praktykę po podpisaniu porozumienia o praktyce. Instytucje zgodnie z wybraną specjalnością i zakresem merytorycznym kształcenia.			Osoby wyznaczone zgodnie z regulaminem praktyk.			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				razem	liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)			
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	-	-	300	300	300	12
• zapoznanie ze specyfiką funkcjonowania instytucji, w której student odbywa praktykę	-	-	15	15		
• zapoznanie z zadaniami i prawnymi podstawami funkcjonowania instytucji, w której student odbywa praktykę	-	-	15	15		
• zapoznanie z organizacją pracy kierownictwa i zespołów instytucji zaangażowanych w zadania merytorycznie związane z celami praktyki	-	-	30	30		
• zapoznanie z procedurami działania instytucji, merytorycznie związanymi z celami praktyki	-	-	40	40		
• zapoznanie z rodzajami i sposobem prowadzenia dokumentacji związanej merytorycznie z celami praktyki.	-	-	50	50		
• wykonywanie podstawowych zadań administracyjno-merytorycznych (pod nadzorem osoby odpowiedzialnej za opiekę nad odbywającym praktykę z ramienia instytucji)	-	-	150	150		
łącznie:	-	-	300	300	300	12
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						

Metody dydaktyczne:	
zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia z udziałem nauczycieli: 	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia z udziałem nauczycieli:
nie dotyczy	nie dotyczy
<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta:
nie dotyczy	metoda wymagająca samodzielnej pracy studenta: wykonywania podstawowych zadań administracyjno – merytorycznych pod nadzorem osoby odpowiedzialnej za opiekę nad studentem odbywającym praktykę z ramienia instytucji, przygotowanie dokumentacji zaliczającej praktykę zawodową studenta
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
Przedmioty zrealizowane w semestrach I-V	<p>wymagania formalne - ukończone semestry I-V, wybór miejsca praktyki (zgoda na praktykę instytucji, w której student chce odbyć praktykę), przygotowanie skierowania z Uczelni i porozumienia zawartego przez Uczelnię z instytucją, w której student będzie odbywał praktykę</p> <p>wymogi wstępne: student ma podstawową wiedzę z zakresu szeroko rozumianego bezpieczeństwa w instytucji, w której będzie odbywał praktykę, posiada opanowaną umiejętność wypowiedzania się w mowie i formie pisemnej, potrafi pracować w grupie oraz wykorzystywać nowoczesne środki technologii IT</p>
Cele przedmiotu:	
w zakresie wiedzy:	
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów ze specyfiką funkcjonowania instytucji, w tym jej regulaminem (statutem) • zapoznać z zadaniami i prawnymi podstawami funkcjonowania instytucji, w której odbywają praktykę zawodową • zapoznać z organizacją pracy kierownictwa i zespołów specjalistów zaangażowanych w zadania na rzecz bezpieczeństwa w instytucji, w której odbywają praktykę • zapoznać z rodzajami i sposobami prowadzenia dokumentacji związanej z bezpieczeństwem w instytucji, w której odbywają praktykę. 	
w zakresie umiejętności:	
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów wykorzystania wiedzy teoretycznej do analizowania zdarzeń mogących mieć wpływ na kierunki działań na rzecz bezpieczeństwa w instytucji, w której odbywają praktykę • przygotować do rozwijania świadomej motywacji i przestrzegania regulacji występujących w instytucji, w której odbywają praktykę • nauczyć wykonywania podstawowych zadań administracyjno – merytorycznych w instytucji, w której realizują praktykę (pod nadzorem osoby odpowiedzialnej za opiekę nad odbywającym praktykę z ramienia instytucji). 	
w zakresie kompetencji społecznych:	
<ul style="list-style-type: none"> • kształtować u studentów kompetencje z zakresu komunikacji z otoczeniem społeczno-zawodowym za pomocą wybranych środków przekazu • kształtować kompetencje z zakresu adaptacji i funkcjonowania w zmieniających się warunkach i sytuacjach • kształtować kompetencje z zakresu przestrzegania norm i stosowania w praktyce zasad etycznych, moralnych i prawnych • kształtować kompetencje z zakresu rozwijania potrzeb permanentnej edukacji obejmującej wiedzę i umiejętności 	

Treści kształcenia:			
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zapoznanie ze specyfiką funkcjonowania instytucji, w której student odbywa praktykę.	15	15
2.	Zapoznanie z zadaniami i prawnymi podstawami funkcjonowania instytucji, w której student odbywa praktykę.	15	15
3.	Zapoznanie z organizacją pracy kierownictwa i zespołów instytucji zaangażowanych w zadania merytorycznie związane z celami praktyki.	30	30
4.	Zapoznanie z procedurami działania instytucji, merytorycznie związanymi z celami praktyki.	40	40
5.	Zapoznanie z rodzajami i sposobem prowadzenia dokumentacji związanej merytorycznie z celami praktyki.	50	50
6.	Wykonywanie podstawowych zadań administracyjno-merytorycznych (pod nadzorem osoby odpowiedzialnej za opiekę nad odbywającym praktykę z ramienia instytucji).	150	150
Razem zajęć praktycznych:		300	300
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		300	300
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się (student):			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	ma podstawową wiedzę na temat struktury, zadań i zasad funkcjonowania instytucji (organizacji), w której odbywa praktykę oraz relacji z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi,	
	W_02	ma podstawową wiedzę o relacjach między instytucją, w której odbywa praktykę a innymi strukturami i instytucjami systemu bezpieczeństwa,	
	W_03	ma podstawową wiedzę o normach moralnych i prawnych obowiązujących w instytucji, w której odbywa praktykę	
umiejętności	U_01	potrafi wykorzystywać w praktyce działalność instytucji, w której odbywa praktykę wiedzę teoretyczną nabytą w ramach studiów,	
	U_02	prawidłowo posługuje się normami prawa międzynarodowego i krajowego w celu rozwiązywania praktycznych problemów związanych z działalnością instytucji, w której odbywa praktykę,	
	U_03	potrafi właściwie analizować wszelkie zjawiska z uwzględnieniem ich wpływu na poziom bezpieczeństwa instytucji i jej zadań wykonywanych na rzecz bezpieczeństwa,	
	U_04	posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy, z uwzględnieniem umiejętności nabytych podczas praktyki zawodowej.	
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role,	
	K_02	jest gotów myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy będąc przygotowanym do elastycznego podejmowania wyzwań zawodowych w instytucjach pokrewnych do tej, w jakiej odbywa praktykę.	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną		
warunki i kryteria zalicze-	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest:		

nia:	<ul style="list-style-type: none"> • posiadanie pozytywnej opinii z przebiegu praktyki zawodowej, • zrealizowanie programu praktyki, • wywiad weryfikujący stopień osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia 			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za umiejętności			
kryteria oceny:	ocenę wystawia się według kryteriów ramowego planu praktyki			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	01	Zasady zaliczenia praktyk	W_01, W_02, W_03; U_01, U_02, U_03, U_04 K_01, K_02	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 01</i>			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	Ocena za zajęcia praktyczne			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	01	Zasady zaliczenia praktyk	W_01, W_02, W_03; U_01, U_02, U_03, U_04 K_01, K_02	12
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 01</i>			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K1_W03, K1_W04, K1_W05, K1_W06, K1_W07, K1_W11			
W_02	K1_W03, K1_W04, K1_W05, K1_W06, K1_W07, K1_W08			
W_03	K1_W07, K1_W11, K1_W08			
U_01	K1_U03, K1_U04, K1_U05, K1_U11, K1_U12, K1_U13,			
U_02	K1_U06, K1_U07, K1_U08, K1_U09, K1_U10, K1_U11,			
U_03	K1_U04, K1_U05, K1_U11, K1_U12, K1_U13			
U_04	K1_U03, K1_U06, K1_U07, K1_U08, K1_U09, K1_U10, K1_U11,			
K_01	K1_K03, K1_K06			
K_02	K1_K08			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				
<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 17 lipca 2009 r. o praktykach absolwenckich (Dz. U. z 2009 r. Nr 127, poz. 1052). • Kodeks Pracy. • Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r., w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650). • Pismo Prorektora ds. Kształcenia i Studentów z dn. 15.03.2016 r. - PKS.400.45.2016 r. 				
B. Literatura uzupełniająca:				
<ul style="list-style-type: none"> • Regulamin odbywania praktyk studenckich IBN 				
C. Materiały źródłowe:				
<ul style="list-style-type: none"> • Nie dotyczy 				

D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • https://wnozib.apsl.edu.pl/Jednostki-Organizacyjne-Wydzialu/institut-bezpieczenstwa-narodowego/studenci/praktyki-studenckie	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Sekretariat Katedry Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 840 54 08
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

3.5. Wskaźniki charakteryzujące program studiów

Wskaźniki dotyczące programu studiów	Liczba punktów ECTS			
	studia stacjonarne		studia niestacjonarne	
	L	%	L	%
Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia:				
a) obrona narodowa	98	54,4	98	54,4
b) bezpieczeństwo wewnętrzne	92	51,1	92	51,1
Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z pośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia na platformie e-learningowej:				
a) obrona narodowa	70	38,9	70	38,9
b) bezpieczeństwo wewnętrzne	76	42,2	76	42,2
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, nie mniejsza niż 5 punktów ECTS – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	nie dotyczy – kierunek studiów wpisuje się w dziedzinę nauk społecznych			
Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych (dla wszystkich specjalności)	24	13,3	24	13,3
Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć do wyboru				
a) obrona narodowa	99	55,0	99	55,0
b) bezpieczeństwo wewnętrzne	99	55,0	99	55,0
Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne (profil praktyczny)				
a) obrona narodowa	128	71,1	128	71,1
b) bezpieczeństwo wewnętrzne	127	70,5	127	70,5

4. OCENA I DOSKONALENIE PROGRAMU STUDIÓW

4.1. Analiza zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy

Program studiów w części dotyczącej kształcenia e-learningowego opracowany został jako część projektu w ramach konkursu nr POWR.03.05.00-IP.08-00-PZ1/18, na Zintegrowane Programy Uczelni w ramach Ścieżki I, Działanie 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych, Oś III Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. Złożony przez Akademię Pomorską Projekt uzyskał dofinansowanie z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju.

Projektem objęci zostaną uczestnicy – studenci, głównie pracujący zawodowo, wywodzący się, lub podejmujący pracę w resorcie Obrony Narodowej w charakterze żołnierzy zawodowych, żołnierzy Wojsk Obrony Terytorialnej lub pracowników wojska, a także członkowie organizacji proobronnych – w przypadku specjalności „bezpieczeństwo militarne”, a także pracujący zawodowo lub podejmujący pracę w resorcie Spraw Wewnętrznych w charakterze funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej lub pracowników cywilnych powyższych instytucji, pracujący w strukturach lokalnych systemów bezpieczeństwa (systemy zarządzania kryzysowego, straży miejskich i gminnych itp.) w przypadku dwóch pozostałych specjalności. Z uwagi na fakt, że w regionie słupskim funkcjonuje kilkanaście jednostek wojskowych, w których służy kilka tysięcy żołnierzy zawodowych i zatrudnionych jest niewiele mniej pracowników wojska (to samo dotyczy instytucji odpowiadających za kwestie bezpieczeństwa wewnętrznego funkcjonujące w regionie), zainteresowanie studiami na kierunku „bezpieczeństwo narodowe” jest stosunkowo wysokie, nie mniej jednak liczba zgłaszających się co roku kandydatów na studia niestacjonarne się zmniejsza. Z badań prowadzonych na potrzeby wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia w Instytucie Bezpieczeństwa Narodowego wynika, że podstawową barierą w podjęciu studiów przez przedstawicieli grup zawodowych, spośród których rekrutowani będą studenci jest bariera ekonomiczna. Studiami zainteresowani są przede wszystkim młodzi ludzie, rozpoczynający pracę w powyższych instytucjach, a zatem otrzymujący najniższe wynagrodzenie, poza tym są to osoby zakładające własne rodziny, mające a utrzymaniu dzieci, stąd opłata czesnego za studia niestacjonarne, mające charakter studiów komercyjnych to dla nich duże obciążenie finansowe. Drugą barierą jest stosunkowo duże obciążenie przedstawicieli grupy docelowej obowiązkami służbowymi, przez co nie są w stanie z uwagi na czas i charakter pracy uczestniczyć w zajęciach w trybie proponowanym dla studentów studiów stacjonarnych. Studia w systemie blended-learning będą z jednej strony bezpłatne, a z drugiej strony prowadzone będą w systemie zajęć popołudniowych i zjazdów organizowanych raz w miesiącu, co ograniczy ilość zajęć kontaktowych (o blisko 50% w stosunku do programu studiów stacjonarnych), a także powinno usunąć powyższe bariery. Z doświadczeń Instytutu Bezpieczeństwa Narodowego, który wprowadził podobną formułę na studiach drugiego stopnia wynika, że zainteresowanie nią jest stosunkowo wysokie, a studia w systemie blended-learning podjęto w ciągu dwóch lat ponad 100 studentów.

Przy opracowaniu efektów uczenia się uwzględniono aktualne i potencjalne potrzeby rynku pracy w regionie, ale również wskazane powyżej potrzeby i oczekiwania funkcjonariuszy różnych formacji mundurowych i pracowników instytucji spoza regionu słupskiego, a także osób ubiegających się o pracę w powyższych instytucjach. Uwzględniając profil studiów wzięto pod uwagę przede wszystkim wskaźniki związane z instytucjami bezpieczeństwa i instytucjami „wrażliwymi” na zagrożenia, a w tym:

- ilość tego typu instytucji w regionie;
- ilość potencjalnych miejsc pracy dla absolwentów;
- analizę rynku edukacyjnego w zakresie kształcenia specjalistów bezpieczeństwa na potrzeby regionu;
- dotychczasowe doświadczenia Instytutu w zakresie kształcenia e-learningowego.

W Regionie Słupskim funkcjonuje obecnie kilka dużych jednostek wojskowych, między innymi: Centrum Szkolenia Marynarki Wojennej w Ustce, 7 Brygada Obrony Wybrzeża w Słupsku, Wojskowa Komenda Uzupełnień w Słupsku, 6 Wojskowy Oddział Gospodarczy w Słupsku, Centralny Poligon Sił Powietrznych w Ustce. Zatrudniają one oprócz żołnierzy zawodowych ponad tysiąc pracowników wojska. Studiami objęci będą żołnierze, funkcjonariusze i pracownicy cywilni powyższych instytucji, a także kandydaci do pracy i służby w powyższych instytucjach. W procesie opracowywania efektów kształcenia i rodzajów specjalności, oferowanych studentom, istotnym elementem były wyniki badania lokalnego rynku pracy i definiowania jego potrzeb. Ustalenia w tym zakresie dokonano na podstawie porozumienia, zawartego pomiędzy Akademią

Pomorską w Słupsku, a Powiatowym Urzędem Pracy w Słupsku - w sprawie współpracy na rzecz aktywizacji zawodowej absolwentów i studentów, wymiany informacji, badania losów zawodowych absolwentów i studentów. Ze wstępnych badań wynika że na terenie regionu jest ponad 500 absolwentów studiów pierwszego stopnia kierunku bezpieczeństwo narodowe i pokrewnych, z których ponad 80% jest czynnych zawodowo.

Efekty kształcenia wychodzą naprzeciw potrzebom instytucji lokalnego rynku pracy - potencjalnych pracodawców i potrzebom potencjalnych kandydatów na studia zarówno stacjonarne jak i niestacjonarne. Efekty sformułowane zostały w taki sposób, aby umożliwić potencjalnym pracodawcom dokładne poznanie kompetencji ogólnych i zawodowych kandydata do pracy w procesie rekrutacji. Po ukończeniu studiów pierwszego stopnia na kierunku Bezpieczeństwo Narodowe absolwenci:

a) z zakresu wiedzy będą znać i rozumieć:

- podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu nauk o bezpieczeństwie i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dyscyplin naukowych z dziedziny nauk społecznych i humanistycznych, związanych ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa,
- miejsce i rolę nauk o bezpieczeństwie i innych dyscyplin naukowych związanych z teorią i praktyką bezpieczeństwa wpisujących się w dziedzinę nauk społecznych oraz ich wzajemne relacje, a także ich relacje w stosunku do innych nauk,
- teoretyczne podstawy bezpieczeństwa, w tym teorie naukowe z zakresu nauk o bezpieczeństwie, nauk pokrewnych oraz nauk współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz kierunki ich ewolucji i trendy rozwojowe, a także wynikające z tego konsekwencje dla teorii i praktyki bezpieczeństwa,
- metodologię badań stosowaną w naukach o bezpieczeństwie, jej relacje w stosunku do metodologii badań społecznych, a także metody, techniki i narzędzia badawcze służące do rozwiązywania problemów naukowych związanych z bezpieczeństwem, jak również możliwości ich wykorzystania do rozwiązywania typowych i nietypowych problemów teoretycznych i praktycznych,
- różnego rodzaju podmioty personalne i strukturalne, w tym człowieka, jako jednostkę społeczną, grupy, organizacje, instytucje, sieci i systemy społeczne, ich wewnętrzną organizację i wzajemne relacje w różnych układach społecznych, w tym układach związanych z różnymi systemami bezpieczeństwa,
- w pogłębionym stopniu reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym i różnego rodzaju grupach, obowiązujące w różnego rodzaju organizacjach, instytucjach i strukturach społecznych, w tym systemach i instytucjach bezpieczeństwa, a także ich znaczenie oraz wpływ na teorię i praktykę bezpieczeństwa,
- organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa,
- istotę procesów zarządzania bezpieczeństwem w organizacji, instytucjach i systemach bezpieczeństwa na ich różnych poziomach strukturalnych i w różnych obszarach przedmiotowych związanych z bezpieczeństwem,
- tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające badania naukowe i praktykę bezpieczeństwa, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację analizy i oceny zagrożeń i czynników warunkujących efektywność funkcjonowania systemów bezpieczeństwa, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów związanych z bezpieczeństwem,
- słownictwo podstawowe i specjalistyczne, zasady i reguły gramatyczne obowiązujące w procesie komunikowania się w języku obcym, którego uczy się w ramach studiów,
- dylematy współczesnej cywilizacji i związane z jej rozwojem wyzwania i zagrożenia, a także ich wpływ na teorię i praktykę bezpieczeństwa,
- psychologiczne, ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne uwarunkowania bezpieczeństwa w układzie międzynarodowym, narodowym, regionalnym i społeczności lokalnych,
- zasady zarządzania zasobami własności intelektualnej oraz formy rozwoju indywidualnej przedsiębiorczości;

b) z zakresu umiejętności będą potrafić:

- analizować, identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia,
  - wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie studiów podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT),
  - właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki bezpieczeństwa,
  - wykorzystywać w praktyce tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające procesy zarządzania bezpieczeństwem, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację zarządzania informacją w organizacji, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów społeczno-zawodowych,
  - wykorzystywać metody, techniki i narzędzia badawcze do rozwiązywania problemów naukowych związanych z bezpieczeństwem, a także do rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów praktycznych,
  - analizować, prognozować i modelować złożone procesy i zjawiska związane z bezpieczeństwem, jego zagrożeniami i czynnikami decydującymi o jakości i skuteczności funkcjonowania systemów i instytucji bezpieczeństwa,
  - posługiwać się prawidłowo systemami normatywnym, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi ściśle z praktyką bezpieczeństwa w celu rozwiązywania wybranych, złożonych problemów i realizacji typowych i nietypowych zadań zawodowych;
  - posługiwać się w swobodnie pojęciami, faktami i różnymi informacjami o charakterze specjalistycznym w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców w różnych sytuacjach zawodowych,
  - przygotować w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych i gramatycznych, prac pisemnych obejmujących problematykę szeroko rozumianego bezpieczeństwa, jak również typowych dokumentów administracyjnych i innych dokumentów związanych z praktyką bezpieczeństwa,
  - przygotować wystąpienie ustne w sprawach związanych z teorią i praktyką bezpieczeństwa w języku polskim i obcym, takie jak np. komunikat, informacja dla prasy, oświadczenie, referat, przemówienie, prezentacja multimedialna,
  - uczestniczyć aktywnie i prowadzić różne formy dyskusji i debaty na tematy ogólne i specjalistyczne związane z teorią i praktyką bezpieczeństwa,
  - posługiwać się językiem obcym zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego,
  - planować i organizować pracę zespołów zadaniowych i specjalistycznych funkcjonujących w instytucjach bezpieczeństwa,
  - kierować pracą zespołów zadaniowych i specjalistycznych w trakcie realizacji zadań zawodowych oraz rozwiązywania typowych i nietypowych problemów o charakterze teoretycznym i praktycznym związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem,
  - samodzielnie planować i wdrażać do praktyki życiowej ideę edukacji ustawicznej, w tym stosować różne formy, metody i techniki efektywnego uczenia się oraz metody i techniki rozwoju osobistego w sferze mentalnej i fizycznej,
  - ukierunkować i motywować inne osoby do wdrażania do praktyki życiowej idei uczenia się przez całe życie;
- c) z zakresu kompetencji społecznych będą gotowi do:
- krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce bezpieczeństwa,
  - uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem,
  - wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego, w tym działań profilaktycznych związanych z bezpieczeństwem społeczności lokalnych,

- inicjowania i podejmowania działań na rzecz interesu publicznego,
- myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy i innowacyjny zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz instytucji, w której znajdzie zatrudnienie, jak i zadań związanych z realizacją własnych celów życiowych, w tym rozwoju osobistego i zawodowego,
- odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką bezpieczeństwa budującego etos zawodu, który wykonuje,
- rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej,
- przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz podejmowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad.

Powyższe efekty uzgodniono z przedstawicielami różnych instytucji bezpieczeństwa, a także studentami kierunku „bezpieczeństwo narodowe”, z uwzględnieniem osób pracujących zawodowo.

4.2. Wnioski z analizy wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów

Monitoring losów zawodowych absolwentów przeprowadzono jeszcze zgodnie z procedurą, przyjętą Uchwałą Senatu Akademii Pomorskiej w Słupsku nr R.000.04.16 z dnia 27 stycznia 2016r. w sprawie wprowadzenia Procedury Badania Losów Zawodowych Absolwentów. Przeprowadzono go w okresie listopad – grudzień 2017r. wśród osób, które ukończyły studia w roku akademickim 2016/17. Badanie przeprowadzono za pomocą anonimowej ankiety wypełnianej online. Ankieta została wysłana na adres mailowy podany przez absolwenta podczas rozliczania Karty Obiegowej dla Studenta Odchodzącego z Uczelni. Kwestionariusz ankiety składał się z jedenastu pytań zamkniętych i jednego otwartego. Łącznie wysłano 436 ankiet, na co odpowiedziało 56 absolwentów, tj. 12,9% badanych.

Monitoring karier zawodowych absolwentów prowadzony jest łącznie dla wszystkich studiów prowadzonych w Akademii Pomorskiej w Słupsku. Kierunek studiów jest włączony w system ogólnouczelniany monitoringu losów absolwentów, a także system wewnętrzny funkcjonujący w Instytucie Bezpieczeństwa Narodowego. Celem systemu wewnętrznego jest gromadzenie i udostępnianie Komisji ds. Jakości Kształcenia Instytutu Bezpieczeństwa Narodowego oraz władzom Instytutu informacji o losach zawodowych absolwentów, które pozwolą dostosować program kształcenia do rzeczywistych potrzeb rynku pracy. W ramach systemu prowadzone jest ilościowe badanie sondażowe za pośrednictwem Internetu, w którym indywidualnie każdy absolwent wypełnia kwestionariusz ankiety w dowolnym czasie, jednak nie wcześniej niż po sześciu miesiącach od daty egzaminu licencjackiego/magisterskiego lub ukończenia studiów podyplomowych.

Udział absolwentów w badaniu jest na granicy poziomu istotności badania. Stąd też na podstawie uzyskanych wyników nie można wyciągać wiarygodnych wniosków. Niemniej uzyskane informacje można potraktować jako pewne sygnały wskazujące dalsze losy absolwentów naszej Uczelni. Z badań ogólnouczelnianych wynika, że:

1. W roku akademickim 2016/2017 studia na Akademii Pomorskiej ukończyło 827 osób (według stanu na dzień 30 listopada 2017r.). Większość z nich studiowała w formie stacjonarnej (65,3%), natomiast (58,77%) absolwentów ukończyło studia pierwszego stopnia.
2. Wśród osób, które ukończyły studia dominowali absolwenci Pedagogiki (22,62%) oraz Bezpieczeństwa Narodowego (20,44%).
3. Większość absolwentów pracuje (80% respondentów), 5% nie pracuje. Natomiast 4% studiuje i pracuje, a 11% nie pracuje, ale studiuje.
4. 73,2% studiowało stacjonarnie, a tylko 26,8% studiowało w trybie niestacjonarnym.
5. Ponad 50% respondentów podjęło dalsze kształcenie.
6. Większość badanych podjęło dalsze kształcenie, ponieważ chcą uzupełnić swoje kompetencje zawodowe. 16,7 % chciała zdobyć nowe kwalifikacje, które są niezbędne w wykonywanej pracy.

Przy badaniu losów absolwentów uwzględnia się również ogólnopolski system ELA. Celem ELA jest: dostarczenie rzetelnych informacji o absolwentach, wsparcie dla grup docelowych w podejmowaniu decyzji (maturzyści i nauczyciele, studenci i doktoranci, szkoły wyższe, MNiSW, Administracja publiczna, rządowa i samorządowa, badacze, dziennikarze), ponadto tworzenie wspólnej wiedzy oraz transparentności szkolnictwa wyższego.

Na dzień dzisiejszy system ELA obejmuje tylko trzy kohorty absolwentów: osoby, które ukończyły studia w latach 2014, 2015 i 2016. Niestety system ELA nie zawiera danych, które obejmują drugi stopień na kierunku Bezpieczeństwo Narodowe w Instytucie Bezpieczeństwa Narodowego. Kolejna edycja - wyniki badań ELA przewidziana jest na koniec czerwca 2019 r.

4.3. Opis sposobów weryfikacji efektów kształcenia osiągniętych przez studenta

W procesie weryfikacji efektów kształcenia osiągniętych dla studentów w programie studiów przyjęto formy i kryteria oceniania przedstawione w poniższej tabeli:

Lp.	Przyjęte formy	Forma, kryteria i sposób wyliczenia oceny
I. EGZAMINY		
1.	Egzamin ustny	<p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane w zestawach losowanych przez studentów wyliczona według wzoru:</p> $Ocena\ ko\acute{nc}owa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$ <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania w zestawie • 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną • 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 3,0 – student udzielił częściowej odpowiedzi na pytania, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny • 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w poważnym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną
2.	Egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru	<p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi
3.	Egzamin pisemny z wykorzystaniem	Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przy-

Lp.	Przyjęte formy	Forma, kryteria i sposób wyliczenia oceny
	pytań otwartych	<p>gotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania • 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną • 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 3,0 – student udzielił częściowej odpowiedzi na pytania, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny • 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną
4.	Egzamin praktyczny	<p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy zadania praktyczne (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał poprawnie wszystkie zadania • 4,5 – student wykonał w miarę poprawnie wszystkie zadania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 4,0 – student wykonał poprawnie przynajmniej dwa zadania i częściowo jedno, a niedociągnięcia w jego realizacji wpływają w istotny sposób na jego wartość merytoryczną • 3,5 – student wykonał poprawnie przynajmniej jedno zadanie i częściowo dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 3,0 – student wykonał w miarę poprawnie przynajmniej jedno zadanie i częściowo dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny • 2,0 – student nie wykonał poprawnie żadnego zadania, a niedociągnięcia w ich realizacji wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną
I.	ZALICZENIA ZAJĘĆ	
1.	Obecność na zajęciach z udziałem nauczycieli	<p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – udział w ponad 90% godzin zajęć • 4,5 – udział od 86 do 90% godzin zajęć • 4,0 – udział od 81 do 85% godzin zajęć • 3,5 – udział od 76 do 80% godzin zajęć • 3,0 – udział od 70 do 75% godzin zajęć

Lp.	Przyjęte formy	Forma, kryteria i sposób wyliczenia oceny
		<ul style="list-style-type: none"> 2,0 – udział w poniżej 70% godzin zajęć
2.	Samodzielna praca na platformie e-learningowej	<p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu na platformie e-learningowej</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć
3.	Samodzielne zaliczenie testów w ramach bieżącej kontroli efektywności pracy samokształceniowej na platformie e-learningowej	<p>Forma oceny końcowej: średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej (ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta)</p> <p>Kryteria oceny testów samokontroli:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi
4.	Wykonanie pracy zaliczeniowej (do wyboru: case study; analiza i opis problemu teoretycznego lub praktycznego wykonanego na podstawie analizy literatury; streszczenie artykułu naukowego, książki lub rozdziału z monografii; raport, sprawozdanie, artykuł naukowy)	<p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej
5.	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	<p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:</p> $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$ <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpły-

Lp.	Przyjęte formy	Forma, kryteria i sposób wyliczenia oceny
		<p>wają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną • 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny • 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną
6.	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru	<p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi
7.	Kolokwium praktyczne	<p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy zadania praktyczne (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:</p> $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$ <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał poprawnie wszystkie zadania • 4,5 – student wykonał w miarę poprawnie wszystkie zadania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 4,0 – student wykonał poprawnie przynajmniej dwa zadania i częściowo jedno, a niedociągnięcia w jego realizacji wpływają w istotny sposób na jego wartość merytoryczną • 3,5 – student wykonał poprawnie przynajmniej jedno zadanie i częściowo dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 3,0 – student poprawnie przynajmniej jedno zadanie częściowo dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny • 2,0 – student nie wykonał poprawnie żadnego zadania, a niedociągnięcia w ich realizacji wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną
8.	Kolokwium ustne	<p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane w zestawach losowanych przez studentów wyliczona według wzoru:</p> $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$ <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania w zestawie

Lp.	Przyjęte formy	Forma, kryteria i sposób wyliczenia oceny
		<ul style="list-style-type: none"> • 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną • 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny • 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną
9.	Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej)	<p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 2,0 – student nie wykonał zadania
10.	Samodzielne wykonanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach	<p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za zadania praktyczne (O1, O2, On) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:</p> $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + On}{n}$ <p>Kryteria oceny zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał zadanie poprawnie i samodzielnie • 4,5 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na jego ogólny poziom merytoryczny • 4,0 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny • 3,5 – student wykonał poprawnie zadanie ale z pomocą wykładowcy • 3,0 – student wykonał zadanie z pomocą wykładowcy i pomimo to

Lp.	Przyjęte formy	Forma, kryteria i sposób wyliczenia oceny
		<p>pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2,0 – student nie wykonał zadania
11.	Grupowe przygotowanie i wykonanie zadania intelektualnego na zajęciach (w formie określonej przez wykładowcę)	<p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania, a także wkładu studenta w pracę związaną z jego przygotowaniem</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – grupa wykonała zadanie w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie, a student miał bardzo duży wkład w jego przygotowanie i wykonanie • 4,5 – grupa wykonała zadanie w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, a student miał bardzo duży wkład w jego przygotowanie i wykonanie • 4,0 – grupa wykonała zadanie w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, a student miał raczej duży wkład w jego przygotowanie i wykonanie • 3,5 – grupa wykonała zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, a student miał raczej mały wkład w jego przygotowanie i wykonanie • 3,0 – grupa wykonała zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, przez co udział studenta w wykonaniu zadania jest nieistotny • 2,0 – grupa nie przygotowała i nie wykonała zadania lub student nie brał udziału w przygotowaniu zadania
12.	Samodzielne przygotowanie projektu końcowego	<p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej projektu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał projekt w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał projekt w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny projektu • 4,0 – student wykonał projekt w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny projektu • 3,5 – student wykonał projekt nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny projektu • 3,0 – student wykonał projekt w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się

Lp.	Przyjęte formy	Forma, kryteria i sposób wyliczenia oceny
		<p>niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny projektu</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2,0 – student nie wykonał projektu
13.	Grupowe przygotowanie projektu końcowego	<p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego projektu, a także wkładu studenta w pracę związaną z jego przygotowaniem</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – grupa wykonała projekt w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie, a student miał bardzo duży wkład w jego wykonanie • 4,5 – grupa wykonała projekt w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny projektu, a student miał bardzo duży wkład w jego wykonanie • 4,0 – grupa wykonała projekt w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny projektu, a student miał raczej duży wkład w jego wykonanie • 3,5 – grupa wykonała projekt nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny projektu, a student miał raczej mały wkład w jego wykonanie • 3,0 – grupa wykonała projekt w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny projektu, przez co udział studenta w wykonaniu projektu jest nieistotny • 2,0 – grupa nie wykonała projektu lub student nie brał udziału w wykonaniu projektu
14.	Aktywność na zajęciach	<p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach

**ZAŁĄCZNIKI
DO PROGRAMU STUDIÓW**

1. MATRYCE EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Matryca efektów uczenia się dla treści ogólnokształcących i humanistycznych

Numer efektu	Kody zajęć/przedmiotów															
	BHP	O.1.	O.2.	O.3.	O.4.	O.5.	O.6.	O.7.	O.8.	O.9.	O.10.	O.11.	O.12.	O.13.		
WIEDZA																
K1_W01	Nie dotyczy	Nie dotyczy		X	X	X	X	X	X	X	X		X	X		
K1_W02											X					
K1_W03									X	X	X					X
K1_W04									X							
K1_W05												X	X			
K1_W06					X				X	X	X		X			X
K1_W07													X	X		
K1_W08																X
K1_W09							X	X	X					X	X	
K1_W10				X												
K1_W11					X	X	X			X	X		X		X	X
K1_W12						X	X			X	X	X			X	X
K1_W13																
UMIEJĘTNOŚCI																
K1_U01	Nie dotyczy	Nie dotyczy		X	X	X	X	X	X	X	X		X	X		
K1_U02					X	X	X	X			X			X		
K1_U03									X	X	X	X				X
K1_U04						X	X	X	X			X			X	
K1_U05																
K1_U06																
K1_U07						X	X			X	X				X	X
K1_U08												X				
K1_U09						X			X				X	X		
K1_U10				X	X								X			
K1_U11										X	X			X		X
K1_U12				X												
K1_U13																
K1_U14						X	X							X	X	
K1_K01																
K1_K01	Nie dotyczy	Nie dotyczy		X				X	X	X	X	X	X	X		
K1_K02					X	X	X				X	X				
K1_K03					X	X	X							X		
K1_K04																
K1_K05								X								
K1_K06										X						
K1_K07				X	X			X			X					
K1_K08						X	X			X	X		X		X	X

Matryca efektów uczenia się dla treści podstawowych dla dziedziny nauk społecznych i kierunkowych dla dyscypliny wiodącej

Numer efektu	Kody zajęć/przedmiotów										K.1.	K.2.	K.3.	K.4.	K.5.	K.6.	K.7.	K.8.	K.9.	K.10.
	P.1.	P.2.	P.3.	P.4.	P.5.	P.6.	P.7.	P.8.												
WIEDZA																				
K1_W01		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
K1_W02		X	X				X	X	X					X	X					X
K1_W03	X	X	X	X		X			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
K1_W04	X			X		X														X
K1_W05	X	X		X					X	X	X	X	X	X	X	X	X			X
K1_W06		X	X			X	X	X			X	X	X	X	X	X		X		X
K1_W07			X	X			X	X							X	X	X			
K1_W08					X		X	X												
K1_W09																				X
K1_W10					X															
K1_W11	X		X	X	X		X	X		X	X	X	X	X	X			X		
K1_W12		X	X	X	X	X	X	X	X				X		X	X				
K1_W13																				X
UMIĘTNOŚCI																				
K1_U01	X	X	X	X		X			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
K1_U02		X	X	X					X				X	X						X
K1_U03	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
K1_U04		X	X		X					X									X	
K1_U05		X	X	X			X	X		X	X	X	X	X		X	X	X	X	X
K1_U06	X		X	X	X	X									X		X	X	X	X
K1_U07					X	X	X	X			X	X	X	X	X					
K1_U08		X	X	X	X	X	X	X	X						X	X				
K1_U09										X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
K1_U10					X					X					X	X	X			
K1_U11				X	X	X	X	X		X					X	X	X			
K1_U12					X															
K1_U13																				
K1_U14	X	X	X	X						X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
KOMPETENCJE SPOŁECZNE																				
K1_K01	X	X	X	X			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
K1_K02	X	X	X				X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X			X
K1_K03					X	X									X			X		
K1_K04	X				X	X	X	X												
K1_K05			X	X																
K1_K06		X		X	X	X				X	X	X	X							
K1_K07		X		X			X	X	X						X	X	X			
K1_K08					X						X	X	X	X						

Matryca efektów uczenia się dla treści specjalistycznych dla zakresu/specjalności „Obrona narodowa”

Numer efektu	Kody zajęć/przedmiotów																				SD.	PZK.	PZS.		
	S.1.1.	S.1.2.	S.1.3.	S.1.4.	S.1.5.	S.1.6.	S.1.7.	S.1.8.	S.1.9.	S.1.10.	S.1.11.	S.1.12.	S.1.13.	S.1.14.	S.1.15.	S.1.16.	S.1.17.	S.1.18.	S.1.19.	S.1.20.				S.1.21.	
WIEDZA																									
K1_W01	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
K1_W02		X	X																				X		
K1_W03	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X			X	X	X	
K1_W04											X			X	X	X					X	X	X	X	
K1_W05	X				X	X	X	X	X	X	X	X	X				X	X	X	X		X	X	X	
K1_W06	X		X	X	X	X	X			X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X		X	X	X
K1_W07					X		X		X	X	X	X	X				X	X	X	X	X	X	X	X	X
K1_W08	X				X		X		X	X	X	X	X				X	X			X	X	X	X	X
K1_W09									X		X			X	X	X				X					
K1_W10	X																								
K1_W11		X	X					X	X										X	X	X	X	X	X	X
K1_W12		X	X	X	X	X			X	X	X		X	X	X	X		X	X	X		X			
K1_W13														X								X			
UMIEJĘTNOŚCI																									
K1_U01	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X			X	X	X	X	X	X	X	X	X		
K1_U02	X	X	X	X	X		X			X		X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X		
K1_U03	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X
K1_U04						X			X		X		X	X	X	X			X			X	X	X	
K1_U05		X		X	X			X	X		X		X		X	X			X	X	X	X	X	X	X
K1_U06	X		X	X	X		X		X	X	X	X			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
K1_U07				X		X	X	X					X					X	X	X	X			X	X
K1_U08	X	X		X	X	X	X		X	X	X						X	X	X	X			X	X	X
K1_U09	X					X	X	X											X			X	X	X	X
K1_U10		X		X	X	X			X	X	X							X	X			X	X	X	X
K1_U11		X	X	X	X	X			X	X	X				X							X	X	X	X
K1_U12			X												X								X	X	X
K1_U13					X		X		X							X							X	X	X
K1_U14	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE																									
K1_K01		X	X	X		X		X	X		X	X	X	X	X			X	X			X			
K1_K02	X	X		X				X	X		X	X	X	X		X		X			X				
K1_K03			X		X										X	X	X	X			X	X		X	X
K1_K04						X	X		X								X	X			X				
K1_K05						X				X						X	X				X				
K1_K06			X			X	X						X		X	X	X			X			X	X	X
K1_K07	X				X		X			X				X							X				
K1_K08				X				X					X		X	X		X			X			X	X

Matryca efektów uczenia się dla treści specjalistycznych dla zakresu/specjalności „Bezpieczeństwo wewnętrzne”

Numer efektu	Kody zajęć/przedmiotów																				SD.	PZK.	PZS.	
	S.2.1.	S.2.2.	S.2.3.	S.2.4.	S.2.5.	S.2.6.	S.2.7.	S.2.8.	S.2.9.	S.2.10.	S.2.11.	S.2.12.	S.2.13.	S.2.14.	S.2.15.	S.2.16.	S.2.17.	S.2.18.	S.2.19.	S.2.20.				S.2.21.
WIEDZA																								
K1_W01	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
K1_W02	X			X								X							X	X			X	
K1_W03	X		X	X	X	X	X			X	X	X	X	X	X			X	X			X	X	X
K1_W04			X				X							X								X	X	X
K1_W05	X	X	X		X	X	X	X		X	X				X			X	X		X	X	X	X
K1_W06	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X					X	X		X	X
K1_W07			X	X	X	X	X	X			X				X			X	X	X	X	X	X	X
K1_W08			X	X	X	X	X	X			X				X			X		X		X	X	X
K1_W09													X			X		X			X		X	X
K1_W10																		X						
K1_W11	X				X		X		X	X	X		X					X			X	X	X	X
K1_W12	X	X	X	X	X	X					X	X	X		X	X	X						X	
K1_W13																							X	
UMIEJĘTNOŚCI																								
K1_U01	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
K1_U02			X		X	X		X	X			X	X	X	X	X	X	X				X	X	
K1_U03	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X		X	X		X	X	X	X	X		X	X	X
K1_U04			X	X		X								X	X	X					X		X	X
K1_U05	X	X	X		X	X				X		X	X	X	X	X	X	X				X	X	X
K1_U06			X		X	X	X					X	X	X	X			X	X	X		X	X	X
K1_U07	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X					X	X			X		X
K1_U08			X	X	X		X	X	X		X							X	X	X		X		X
K1_U09	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X				X			X			X	X	X	X
K1_U10			X	X	X	X	X		X				X					X	X	X	X	X	X	X
K1_U11		X	X	X		X	X		X				X			X	X		X			X	X	X
K1_U12																X								X
K1_U13									X		X	X												X
K1_U14	X	X		X	X	X	X			X	X			X	X			X		X		X	X	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE																								
K1_K01	X	X		X		X	X	X	X	X	X	X		X	X		X	X	X	X	X	X		
K1_K02	X	X		X		X		X	X	X	X			X	X	X	X	X			X			
K1_K03			X	X				X					X	X			X		X				X	X
K1_K04			X	X	X	X	X						X	X		X				X				
K1_K05					X	X			X											X		X		
K1_K06	X		X							X	X		X			X			X				X	X
K1_K07		X		X	X	X			X					X				X						
K1_K08	X	X	X	X			X			X	X		X		X	X		X	X	X	X		X	X

2. OPIS KOMPETENCJI OCZEKIWANYCH OD KANDYDATÓW NA STUDIA

Studia w systemie blended-learning przeznaczone są głównie dla kandydatów pracujących zawodowo lub starających się o podjęcie pracy w resorcie Obrony Narodowej w charakterze żołnierzy zawodowych, żołnierzy Wojsk Obrony Terytorialnej lub pracowników wojska, a także członków organizacji proobronnych, a także pracujących zawodowo lub starających się o podjęcie pracy w resorcie Spraw Wewnętrznych w charakterze funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej lub pracowników cywilnych powyższych instytucji, pracujących zawodowo lub starających się o podjęcie pracy w strukturach lokalnych, regionalnych i poza regionalnych systemów bezpieczeństwa (systemy zarządzania kryzysowego, straży miejskich i gminnych itp.). W uzasadnionych wypadkach na studia mogą być przyjęci kandydaci pracujący w innych instytucjach, chcący uzyskać kwalifikacje uprawniające ich do pracy w instytucjach bezpieczeństwa wskazanych powyżej.

Kandydaci powinni posiadać wykształcenie średnie potwierdzone pozytywnie zdaniem egzaminem maturalnym. Na studia przyjmowani będą w pierwszej kolejności kandydaci, którzy ukończyli klasy profilowane związane z bezpieczeństwem i osoby zatrudnione w instytucjach bezpieczeństwa.

Kandydat ubiegający się o przyjęcie na studia I stopnia na kierunku Bezpieczeństwo Narodowe w systemie blended-learning, powinien posiadać podstawową wiedzę na temat organizacji i funkcjonowania państwa, funkcjonowania systemu prawa w państwie, a także zadań realizowanych przez państwo i wyspecjalizowane instytucje na rzecz bezpieczeństwa. Powinien również posiadać podstawowe umiejętności z zakresu posługiwania się narzędziami IT, głównie sprzętem informatycznym, a także umiejętności pracy w sieciach informatycznych, w tym korzystania z Internetu.

Rekrutacja kandydatów odbywać się będzie od strony formalnej na ogólnych zasadach obowiązujących w Akademii Pomorskiej w Słupsku. Laureaci i finaliści olimpiad szczebla centralnego przyjmowani będą na studia z pominięciem postępowania kwalifikacyjnego.

2. ZASADY DYPLMOWANIA

Dyplomowanie studentów na kierunku studiów Bezpieczeństwo Narodowe studia I stopnia, kształcenie w systemie blended-learning odbywać się będzie na zasadach określonych w „Regulaminie studiów Akademii Pomorskiej w Słupsku”. Szczegółowe przepisy i ustalenia zawarte w powyższym regulaminie przedstawiają się następująco:

I. Prawa i obowiązki dyplomanta

1. Dyplomant ma prawo do:
  - a) wyboru promotora,
  - b) wyboru tematu pracy dyplomowej zgodnej z zainteresowaniami,
  - c) korzystania ze wskazówek metodycznych, merytorycznych i edytorskich promotora w ramach ustalonych harmonogramem zajęć oraz konsultacji,
  - d) korzystania z zasobów bibliotecznych i innych pomocy naukowych dostępnych w Uczelni,
  - e) zapoznania się z recenzją pracy dyplomowej,
2. Do podstawowych obowiązków dyplomanta należy:
  - a) wykonanie pracy dyplomowej zgodnie z harmonogramem ustalonym z promotorem i organizacją roku akademickiego,
  - b) terminowe konsultowanie z promotorem poszczególnych etapów pracy dyplomowej,
  - c) regularne uczestniczenie w przewidzianych harmonogramem seminariach i konsultacjach z promotorem,
  - d) dbałość o poprawność merytoryczną, edytorską i językową pracy dyplomowej,
  - e) przestrzeganie zasad właściwego cytowania oraz praw autorskich,
  - f) przestrzeganie zasad etycznych w prowadzeniu badań naukowych.

II. Promotorzy

1. Pracę licencjacką przygotowuje student pod kierunkiem nauczyciela akademickiego posiadającego co najmniej stopień doktora lub innej osoby prowadzącej zajęcia posiadającej co najmniej wykształcenie wyższe magisterskie oraz udokumentowane doświadczenie zawodowe w zakresie związanym z tematem pracy.
2. Student dokonuje wyboru promotora nie później, niż miesiąc przed zakończeniem semestru poprzedzającego semestr, w którym rozpoczyna się seminarium magisterskie:
  - a) w drugim semestrze (na I roku).
  - b) student dokonuje wyboru promotora spośród kandydatów zaproponowanych przez dyrektora instytutu na danej specjalności.
2. Dyrektor instytutu przedstawia listę promotorów 6 tygodni przed zakończeniem semestru poprzedzającego semestr, w którym rozpoczyna się seminarium dyplomowe.
3. Student może przenieść się do grupy seminaryjnej na danej specjalności, prowadzanej przez innego promotora, w ciągu miesiąca od rozpoczęcia seminarium, przy czym:
  - a) student składa wniosek o zmianę grupy seminaryjnej w sekretariacie Instytutu wraz z pisemną akceptacją obu promotorów;
  - b) warunkiem udzielenia zgody na zmianę grupy jest właściwa liczebność obu grup seminaryjnych, zgodna z Zarządzeniem nr R/0210/26/09 Rektora Akademii Pomorskiej w Słupsku z dnia 22 maja 2009 roku.
4. Decyzję w sprawie zatwierdzenia promotorów na studiach, a także przeniesienia i zmiany promotora podejmuje dyrektor instytutu.
5. W ramach seminarium dyplomowego promotor zobowiązany jest:
  - a) do sprawowania opieki merytorycznej nad prowadzoną w ramach seminariów pracą naukową,

- b) ustalając ze studentami tematy prac dyplomowych brać pod uwagę zainteresowania studenta/słuchacza studiów i plany naukowe Instytutu,
  - c) do opracowania wspólnie z dyplomantami harmonogramu wykonywania pracy dyplomowej,
  - d) przedstawienia dyplomantom wiedzy na temat struktury pisania pracy oraz zasad wykorzystania literatury i innych źródeł wykorzystywanych w przygotowywaniu pracy,
  - e) systematycznego sprawdzania postępów przygotowywania pracy na jej kolejnych etapach,
  - f) poinformowania dyplomantów o konsekwencjach związanych z naruszeniem praw autorskich,
  - g) poinformowania dyplomantów o obowiązku załączania do prac dyplomowych oświadczeń o samodzielnym wykonaniu pracy i poddania pracy procedurze antyplagiatowej,
  - h) zapoznania się z oceną pracy dyplomowej złożoną przez recenzenta oraz wynikami analizy antyplagiatowej.
6. W sytuacji, gdy poddana procedurze antyplagiatowej praca dyplomowa wymaga dodatkowej oceny, promotor przygotowuje opinię, w której ocenia czy praca nie zawiera nieuprawnionych zapożyczeń lub czy zawarte w niej prawidłowo oznaczone zapożyczenia (cytaty) nie budzą wątpliwości co do samodzielności pracy dyplomowej przygotowanej przez studenta. Opinia promotora winna być wydana w terminie 2 tygodni od daty złożenia pracy przez studenta.

III. Tematy prac dyplomowych

1. Przy ustalaniu tematu pracy dyplomowej należy brać pod uwagę zainteresowania dyplomanta oraz plany naukowe Instytutu.
2. Temat pracy powinien być ustalony co najmniej na rok przed planowanym ukończeniem studiów.
3. W uzasadnionych przypadkach można dokonać zmiany tematu pracy dyplomowej. Promotor zgłasza pisemnie zmianę Przewodniczącemu Rady Instytutu. Zmiana jest przedmiotem analizy na posiedzeniu Rady Instytutu.
4. Tematy prac dyplomowych zatwierdza Rada Instytutu.
5. Recenzja pracy dyplomowej powinna być sporządzona zgodnie z funkcjonującym wzorem znajdującym się na stronie internetowej Instytutu.

IV. Wymagania dotyczące pracy dyplomowej

1. W pracy dyplomowej student powinien wykazać umiejętność stosowania metody naukowej w swojej specjalności, znajomość literatury i źródeł w zakresie opracowywanego tematu, umiejętność logicznego wyboru i układu zagadnień oraz ścisłego i poprawnego formułowania wypowiedzi i poglądów.
2. Wytyczne dotyczące technicznego przygotowania prac dyplomowych, przykładową stroną tytułową pracy dyplomowej przedstawia osobny dokument: „Wytyczne dotyczące przygotowania prac dyplomowych w Instytucie”.
3. Student składa w Instytucie pracę dyplomową w formie pisemnej i elektronicznej, najpóźniej do dnia zakończenia sesji egzaminacyjnej w danym semestrze studiów.
4. Praca dyplomowa przed dopuszczeniem do jej obrony musi zostać poddana procedurze antyplagiatowej obowiązującej na Uczelni zgodnie z Regulaminem antyplagiatowym.
5. Tekst pracy w postaci wydruku oraz w postaci pliku elektronicznego muszą być identyczne.
6. Tekst pracy musi zostać poddany sprawdzeniu w elektronicznym systemie antyplagiatowym w ciągu 48 godzin od momentu jej złożenia przez studenta w Instytucie.
7. Praca dyplomowa jest oceniana przez promotora i powołanego recenzenta.
8. W przypadku jednej negatywnej oceny pracy dyplomowej, Dyrektor Instytutu powołuje dodatkowego recenzenta.
9. Druga negatywna ocena jest równoznaczna z odrzuceniem pracy dyplomowej.

V. Składanie pracy dyplomowej i dokumentów do egzaminu końcowego

1. Studenci zobowiązani są do złożenia pracy dyplomowej, zaakceptowanej przez promotora, w formie pisemnej i elektronicznej najpóźniej do dnia zakończenia sesji egzaminacyjnej w danym semestrze studiów, (§ 52 Regulaminu studiów AP pkt.1) w Biurze Obsługi Studentów i Doktorantów wraz z oświadczeniem autora pracy o samodzielnym wykonaniu pracy pod kierunkiem promotora i nienaruszeniu praw autorskich oraz zgodą na przetwarzanie pracy.
2. Ocena z ostatniego semestru seminarium winna być wpisana przez promotora pracy dyplomowej po dostarczeniu ostatecznej wersji pracy.
3. Egzemplarz pracy, który będzie przechowywany w Archiwum Uczelni powinien być:
  - a) drukowany dwustronnie,
  - b) w miękkiej oprawie (grzbiet sklejonny lub zbindowany),
  - c) z pisemną zgodą promotora na złożenie pracy, opatrzoną datą i podpisem (może być złożona na pierwszej stronie pracy dyplomowej),
  - d) oświadczeniem studenta o samodzielnym wykonaniu pracy pod kierunkiem promotora i nienaruszeniu praw autorskich oraz zgodą na przetwarzanie pracy.
4. Płyta CD/DVD powinna zawierać nagrane dwa pliki w formacie DOC lub DOCX (Microsoft Word) i PDF (tożsame z wersją papierową pracy) o tej samej nazwie tj. nazwisko i imię.nr albumu. Instytut, rok)
  - a) płyta i jej papierowa okładka powinny być opisane: nazwisko i imię autora, temat pracy dyplomowej.
6. W Biurze Obsługi Studentów i Doktorantów dyplomant składa:
  - a) kartę okresowych osiągnięć ze wszystkimi wpisami zaliczeń i egzaminów (muszą być uzupełnione daty egzaminów i zaliczeń, punkty ECTS),
  - b) 4 zdjęcia (format: 4,5x6,5 cm), wszystkie w podpisanej kopercie (imię i nazwisko, kierunek studiów, nr karty),
  - c) dowód wpłaty za dyplom ukończenia studiów oraz za certyfikat (za dyplom wydany w języku angielskim jest dodatkowa opłata),
  - d) wypełnioną kartę obiegową (do odbioru w Biurze Obsługi Studentów i Doktorantów),
  - e) wymagane jest również uregulowanie wszystkich płatności wobec Uczelni.
7. Pracę dyplomową, sprawdzoną w elektronicznym systemie antyplagiatowym, promotor składa w Biurze Obsługi Studentów i Doktorantów.
8. W przypadku usprawiedliwionej nieobecności na egzaminie dyplomowym promotora lub recenzenta pracy dyplomowej, dyrektor instytutu może w jego zastępstwie powołać w skład komisji egzaminu dyplomowego innego nauczyciela akademickiego co najmniej ze stopniem naukowym doktora.

VI. Egzamin dyplomowy

1. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest:
  - a) spełnienie wszystkich wymagań wynikających z programu studiów,
  - b) uzyskanie pozytywnych ocen z recenzji pracy dyplomowej,
  - c) uregulowanie wszystkich zobowiązań wobec Uczelni.
2. Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją powołaną przez dyrektora instytutu. W skład komisji wchodzi: przewodniczący, kierujący pracą i recenzent. Przewodniczącym komisji jest dyrektor instytutu, zastępca dyrektora instytutu lub upoważniony przez niego nauczyciel akademicki z tytułem profesora lub ze stopniem doktora habilitowanego.
3. Termin egzaminu dyplomowego wyznacza dyrektor instytutu lub przewodniczący komisji.
4. Egzamin dyplomowy winien się odbywać nie później niż przed upływem 3 miesięcy od daty złożenia pracy dyplomowej.
5. W przypadku przedłużenia terminu złożenia pracy dyplomowej, egzamin dyplomowy powinien odbyć się w terminie nieprzekraczającym 30 dni od daty złożenia pracy dyplomowej.

6. W przypadku otrzymania oceny niedostatecznej lub usprawiedliwionego nieprzystąpienia do egzaminu dyplomowego w ustalonym terminie, dyrektor instytutu wyznacza drugi termin egzaminu jako ostateczny.
7. Powtórny egzamin może odbyć się nie wcześniej niż przed upływem 30 dni i nie później niż po upływie 3. miesięcy od daty pierwszego egzaminu.
8. Student, który w drugim terminie nie złożył egzaminu dyplomowego z wynikiem pozytywnym lub bez usprawiedliwienia nie przystąpił do egzaminu, zostaje skreślony z listy studentów bez prawa ponownego zdawania egzaminu dyplomowego.
9. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym lub praktycznym, albo w obu tych formach.
10. Egzamin dyplomowy składa się z odpowiedzi na 3 pytania. 1 pytanie, dyplomant, otrzymuje od recenzenta pracy, a 2 pytania są losowane i dotyczą zagadnień ogólnych oraz zagadnień ze specjalności, którą ukończył dyplomant (zagadnienia ogólne oraz specjalnościowe umieszczone są na stronie internetowej IBN).
11. Egzamin dyplomowy może zostać uznany za złożony pod warunkiem uzyskania oceny pozytywnej z większości pytań egzaminacyjnych.
12. Komisja ustala ostateczny wynik studiów na podstawie wytycznych Regulaminu Studiów:
  1. Przy ocenie wyników egzaminu dyplomowego stosuje się oceny:
    - bardzo dobry (5,0);
    - dobry plus (4,5);
    - dobry (4,0);
    - dostateczny plus (3,5);
    - dostateczny (3,0);
    - niedostateczny (2,0).
  2. W protokole egzaminu dyplomowego wpisuje się ocenę z pracy dyplomowej według zasady:
    - $3,0 \div 3,24$ — dostateczny (3,0)
    - $3,25 \div 3,74$ — dostateczny plus (3,5)
    - $3,75 \div 4,24$ — dobry (4,0)
    - $4,25 \div 4,74$ — dobry plus (4,5)
    - $4,75 \div 5,0$ — bardzo dobry (5,0)
  3. W protokole egzaminu dyplomowego wpisuje się ocenę z egzaminu dyplomowego według zasady:
    - do 2,65 — niedostateczny (2,0)
    - $2,66 \div 3,24$ — dostateczny (3,0)
    - $3,25 \div 3,74$ — dostateczny plus (3,5)
    - $3,75 \div 4,24$ — dobry (4,0)
    - $4,25 \div 4,74$ — dobry plus (4,5)
    - $4,75 \div 5,0$ — bardzo dobry (5,0)
13. Ostateczny wynik studiów pierwszego stopnia określa suma uzyskana przez dodanie:
  - 0,5 średniej arytmetycznej ocen z całego toku studiów,
  - 0,3 oceny pracy licencjackiej,
  - 0,2 oceny egzaminu dyplomowego.
14. Dyplom ukończenia studiów absolwent otrzymuje w ciągu 30 dni od daty złożenia egzaminu dyplomowego.

5. OPIS INFRASTRUKTURY WYKORZYSTYWANEJ W PROCESIE KSZTAŁCENIA

Instytut, obok elementów bazy uczelnianej, dysponuje własną bazą dydaktyczną usytuowaną w budynku wchodzącym w skład kampusu, przy ul. Arciszewskiego 22d, a także częścią budynku przy ul. Kozińskiego 6-7.

Zestawienie sal dydaktycznych Instytutu opisano w poniższej tabeli.

Lp.	Charakter sali	Lokalizacja		Ilość miejsc	Uwagi
		numer budynku	numer pomieszczenia		
ul. Arciszewskiego					
1.	sala wykładowa – aula instytutu	22	16	145	
2.	sala wykładowa – komunikacji społecznej	22	9	40	
3.	sala wykładowa (audytoryjna) / pracownia specjalistyczna	22	30	44	
4.	sala wykładowa	22	31	44	
5.	sala wykładowa	22	25	22	
6.	sala wykładowa	22	24	20	
7.	sala wykładowa (audytoryjna)	22	26	44	
8.	sala wykładowa (audytoryjna)	22	28	50	
9.	pracownia specjalistyczna	22	10	10	Pracownie ECZK (opisane poniżej)
10.	pracownia specjalistyczna	22	11	10	
11.	pracownia specjalistyczna	22	13	10	
12.	pracownia specjalistyczna	22	14	10	
13.	pracownia specjalistyczna	22	6	10	
14.	pracownia specjalistyczna	22	27	10	
15.	pracownia specjalistyczna	22	34	10	
				469	
ul. Kozińskiego					
1.	sala do ćwiczeń seminaryjnych	6-7	44	12	
2.	sala wykładowa (audytoryjna)	6-7	46	36	
3.	sala wykładowa (audytoryjna)	6-7	47	36	
4.	sala wykładowa (audytoryjna)	6-7	48	36	
5.	sala wykładowa (audytoryjna)	6-7	49	48	
6.	sala wykładowa (audytoryjna)	6-7	50	36	
7.	sala wykładowa (audytoryjna)	6-7	51	36	
8.	sala wykładowa (audytoryjna)	6-7	52	36	
				276	
Razem				745	

W wyniku zakończenia w 2012 roku realizacji projektu pt. *Przebudowa i doposażenie laboratorium – „Edukacyjne Centrum Zarządzania Kryzysowego Akademii Pomorskiej w Słupsku”* podnoszące jakość kształcenia studentów kierunku *bezpieczeństwo narodowe* zmodernizowana została infrastruktura laboratorium powstałego w 2010 roku, a także przebudowano na potrzeby projektu trzy pomieszczenia dydaktyczne wykorzystywane wcześniej jako sale audytoryjne i przekształcono je na pracownie specjalistyczne do zajęć praktycznych. Z kolei w 2019 roku zakończono modernizację i doposażenie pracowni w ramach projektu *„Rozwój systemu kształcenia o profilu praktycznym w ramach Słupskiego Ośrodka Akademickiego (SOA)”*

W ramach projektu pracownie Instytutu dostosowano do nowej oferty edukacyjnej AP oraz do wymogów praktycznego kształcenia na potrzeby gospodarki i subregionalnego rynku pracy. Pracownie posiadane przez Instytut w przeciągu ostatnich siedmiu lat zostały wyposażone w nowoczesne narzędzia do prowadzenia zajęć dydaktycznych oraz pracy naukowo-badawczej.

Posiadana baza laboratoryjna umożliwia aktualnie prowadzenie prac badawczych z wykorzystaniem metod modelowania i symulacji zagrożeń oraz praktycznych działań instytucji szeroko rozumianego bezpieczeństwa, a także zabezpieczenie procesu kształcenia studentów, w części specjalistycznej, na kierunku bezpieczeństwo narodowe.

Przebudowane i zmodernizowane w ramach projektu pracownie wyposażono w sprzęt informatyczny (zestawy komputerowe, bezzałogowe statki powietrzne, sprzęt do analizy skażeń radiacyjnych i chemicznych) oraz oprogramowanie specjalistyczne pozwalające na realizację zajęć specjalistycznych, w tym oprogramowanie wspomagające realizację prac badawczych i badawczo-rozwojowych. Na bezzałogowe statki powietrzne przydatne z punktu widzenia pracy dydaktycznej i naukowo – badawczej składają się wielowirnikowce firmy DJI: Inspire 2 oraz Matrice 600. Wraz z nimi w zestawie są wysokiej jakości kamery FULL HD do monitorowania zagrożeń, kamera termowizyjna oraz kamera multispektralna.

Na oprogramowanie to składają się między innymi aplikacje systemu GIS (Geographic Information System), a w tym: ArcGIS 3D Analyst, ArcGIS Spatial Analyst oraz ArcGIS Geostatistical Analyst, ArcGIS Network Analyst, Rozszerzenie ArcGIS for Maritime, Esri CityEngine, Esri Defense Mapping, Agisoft Photoscan Profesional, ENVI oraz Analiza Ryzyka, Analiza Zagrożeń pozwalające na analizy geoprzestrzenne środowiska przy symulowaniu różnego rodzaju zagrożeń, prognozowanie typowych zjawisk i zagrożeń oraz oprogramowanie do analizy zagrożeń i ryzyka. Przy wykorzystaniu posiadanego oprogramowania możliwe jest symulowanie i animacja różnego rodzaju zagrożeń, szczegółowa analiza wybranych rodzajów zagrożeń (m.in. skażeń środkami chemicznymi, powodzi) oraz tworzenie modeli geoprzestrzennych przydatnych do projektowania różnego rodzaju systemów bezpieczeństwa.

Charakterystyka poszczególnych pracowni specjalistycznych przedstawia się następująco:

1) **Pracownia systemów wspomagania zarządzania kryzysowego.**

Pracownia przeznaczona jest do kształcenia z zakresu wykorzystania informatycznych narzędzi wspomagania zarządzania kryzysowego (m.in. pakietu grafiki operacyjnej pozwalającego na wizualizację sytuacji na mapach elektronicznych) oraz różnych systemów łączności.

W pracowni znajduje się 15 stanowisk dla ćwiczących, w tym:

- 10 uniwersalnych stanowisk przeznaczonych do nauki i doskonalenia obsługi urządzeń łączności i systemów informatycznych wspomagania zarządzania kryzysowego,
- 2 stanowiska do nauki posługiwania się radiostacjami,
- 2 stanowiska do nauki posługiwania się radiotelefonami,
- stanowisko do nauki wykorzystania urządzeń pracujących w sieciach internetowych.

Pracownia wyposażona jest w oprogramowanie specjalistyczne, w tym:

- pakiet grafiki operacyjnej,
- systemy wspomagania zarządzania i analizy statystycznej w oprogramowaniu GIS,
- aplikacje do symulacji pracy urządzeń łączności.

Pracownia wyposażona jest w 22 zestawy komputerowe, telefony IP, urządzenia do pracy w sieci internetowej, stacje bazowe radiostacji, radiotelefony. Pracownia doposażona jest również w narzędzia informatyczne ArcGIS 3D LKP oraz ArcGIS Spatial Analyst LKP, ArcGIS Geostat Analyst możliwe do wykorzystania w pracach naukowo-badawczych.

2) **Sala konferencyjna – komunikacji społecznej.**

Sala obok standardowego prowadzenia wykładów, pozwala na kształcenie umiejętności studentów w zakresie obsługi medialnej sytuacji kryzysowych oraz wykorzystania urządzeń wideokonferencyjnych.

Ważnym elementem wyposażenia jest stanowisko obsługi medialnej sytuacji kryzysowych. Pozwala ono na rejestrowanie i odtwarzanie wystąpień studentów oraz ich ocenę w ramach dyskusji. Sala jest wyposażona w dwa zestawy komputerowe, serwer wideokonferencyjny, stanowisko dla prelegenta, kamerę cyfrową i miejsca pracy dla 40 osobowego audytorium.

Sala jest miejscem gdzie kształcą się kompetencje miękkie studentów i można kształcić kompetencje takie jak zarządzanie czasem pracy, motywowanie w czasie pracy czy coaching.

3) **Sala operacyjna do pracy zespołów zarządzania kryzysowego.** Pracownia przeznaczona do kształcenia umiejętności w zakresie działania w strukturach zespołów samorządowej administracji bezpieczeństwa w sytuacjach kryzysowych.

W pracowni znajduje się 7 stanowisk do ćwiczeń, które wykorzystując specjalistyczne oprogramowanie pozwalają na naukę i trening :

- obsługi aplikacji bezpieczeństwa publicznego, aplikacji zarządzania kryzysowego, analizy terenów zalewowych, analizy skażeń promieniotwórczych i chemicznych,
- procedur wypracowania danych wyjściowych do podejmowania decyzji w sytuacjach kryzysowych,
- wykonania wizualizacji zagrożeń z wykorzystaniem pakietu grafiki operacyjnej oraz trójwymiarowej wizualizacji miasta Słupska,
- zbierania i analizy informacji o zagrożeniach,
- formatowania meldunków NBC o sytuacji zagrożeń chemicznych, promieniotwórczych i zagrożeń środkami biologicznymi.

Stanowisko wykładowcy umożliwia nawiązywanie łączności z dowolnymi elementami infrastruktury laboratorium oraz stanowiskami edukacyjnymi w powiatowym systemie zarządzania kryzysowego. W pracowni można prowadzić ćwiczenia z zakresu monitoringu wydarzeń medialnych związanych z sytuacjami kryzysowymi oraz korzystać w pełnym zakresie z informacji gromadzonych na stanowiskach ćwiczeń w sali służby dyżurnej i analityków. Wyposażenie stanowisk pozwala na zmianę konfiguracji stanowisk ćwiczeń i przydzielenie zadań ćwiczącym w zależności od scenariusza zajęć.

Pracownia wyposażona jest między innymi w 14 zestawów komputerowych pracujących w sieci, oprogramowanie wspomagania zarządzania kryzysowego (programy GIS wykorzystywane do analiz danych typu Li-DAR i wspomagania zarządzania kryzysowego), laptopy (w tym 2 o podwyższonej odporności), ploter wielkoformatowy, drukarkę laserową i stół konferencyjny. Dodatkowe wyposażenie stanowią 4 monitory LCD służące jako repetytory informacji gromadzonych przez zespół analityków oraz narzędzia do śledzenia wydarzeń w mediach.

4) **Sala służby dyżurnej i analityków.** Pracownia pełni funkcję edukacyjnego centrum monitoringu zagrożeń, centrum powiadamiania o zagrożeniach oraz centrum łączności.

W pracowni znajduje się 8 stanowisk do prowadzenia ćwiczeń, a w tym:

- stanowisko analizy sytuacji meteorologicznej,
- stanowisko analizy zagrożeń promieniotwórczych,
- stanowisko analizy zagrożeń chemicznych i skażeń powietrza,
- stanowisko analizy zdarzeń w sytuacjach kryzysowych,
- stanowisko analizy zagrożeń rejonu Morza Bałtyckiego,
- stanowisko operatora systemu alarmowania i ostrzegania,
- stanowisko operatora systemów łączności,

- stanowiska instruktora (możliwość generowania sytuacji kryzysowych).

Pracownia wyposażona jest w 8 zestawów komputerowych, które z dostępem do Internetu, stacją kontroli radiologicznej, stacją meteorologiczną (w tym stacją mobilną), sprzęt łączności i oprogramowaniem do ćwiczeń. Dyżurny operator łączności ma możliwość nawiązania łączności z wybranymi elementami infrastruktury laboratorium wykorzystując Intranet oraz ze stanowiskami edukacyjnymi w powiatowym systemie zarządzania kryzysowego.

5) **Pracownia systemów bezpieczeństwa żeglugi morskiej i portów.**

Pracownia przeznaczona jest do ćwiczeń w zakresie wykorzystania systemów monitoringu bezpieczeństwa statków, środowiska morskiego i portów oraz prowadzenia zajęć określonych przepisami IMO w zakresie funkcjonowania ogólnoswiatowego systemu bezpieczeństwa i alarmowania (GMDSS).

W pracowni znajduje się 10 uniwersalnych stanowisk do ćwiczeń oraz stanowisko instruktora. Każdy z nich wyposażony jest w zestaw komputerowy, telefon IP wraz z zestawem słuchawkowym. Pracownia połączona jest, poprzez stanowisko wykładowcy, z szerokopasmowym Internetem, co umożliwia korzystanie z ogólnodostępnych systemów monitoringu zagrożeń głównie w obszarze Morza Bałtyckiego.

Pracownia umożliwia prowadzenie ćwiczeń z zakresu nawiązywania łączności i wzywania pomocy w oparciu o system GMDSS, odpowiadające wymogom IMO, bez wychodzenia w eter. W pracowni można też odbierać i analizować dane z ogólnodostępnych systemów światowych takich jak:

- AIS – Systemu Automatycznej Identyfikacji (*Automatic Identification System*),
- VTS – Służby kontroli ruchu (*Vessel Traffic Service*),
- SWIBŻ - Systemu Wymiany Informacji Bezpieczeństwa Żeglugi.

Dla zobrazowania sytuacji wykładowca dysponuje dwoma rzutnikami multimedialnymi oraz aplikacjami do symulacji ogólnoswiatowego systemu bezpieczeństwa i alarmowania na morzu.

6) **Pracownia systemów bezpieczeństwa teleinformatycznego.**

Pracownia przeznaczona jest do prowadzenia zajęć z zakresu korzystania z systemów zabezpieczeń komputerów, sieci komputerowych i urządzeń peryferyjnych wykorzystywanych do transmisji danych.

Pracownia posiada 10 uniwersalnych stanowisk komputerowych do ćwiczeń wraz z urządzeniami peryferyjnymi do transmisji danych (telefony IP, urządzenia wielofunkcyjne do zestawów komputerowych, wideotelefon). Pracownia połączona jest, poprzez stanowisko wykładowcy, z Internetem oraz jest skomunikowana z pozostałymi elementami infrastruktury laboratorium.

Zainstalowane oprogramowanie VMWare Workstation umożliwia tworzenie wirtualnych sieci komputerowych niezbędnych do kształcenia studentów w specjalności: bezpieczeństwo teleinformatyczne. Ponadto w pracowni doskonalone są techniki analizy ryzyka i tworzone macierze, gdzie analizuje się możliwość wystąpienia sytuacji problemowej. W przypadku ćwiczeń na kierunku zarządzanie w pracowni tej także doskonalić się będzie techniki jak zarządzać ryzykiem i analizować ryzyko w przedsiębiorstwie.

W ramach projektu unijnego „Rozwój systemu kształcenia o profilu praktycznym w ramach Słupskiego Ośrodka Akademickiego (SOA)” uruchomiono dwie nowe pracownie do kształcenia praktycznego studentów.

- 7) **Pracownia monitorowania zagrożeń cyberprzestrzeni**, gdzie prowadzone będą zajęcia z korzystania z zaawansowanych analiz geoprzestrzennych z użyciem m.in. bezzałogowych statków powietrznych do monitorowania m.in. infrastruktury krytycznej. Pracownia posiada 10 uniwersalnych stanowisk komputerowych do ćwiczeń. Pracownia połączona jest, poprzez stanowiska komputerowe z Internetem oraz jest skomunikowana z pozostałymi elementami infrastruktury laboratoriów. Zainstalowane oprogramowanie jakie jest to m.in. ENVI, ArcGIS, City Engine. Ponadto w pracowni doskonalone są techniki analizy ryzyka i tworzone obszary i miejsca zagrożeń, gdzie analizuje się możliwość wystąpienia sytuacji problemowej z możliwością modelowania 3D.

8) **Pracownia kryptografii i kryptologii**, gdzie prowadzone są zajęcia z korzystania zaawansowanych narzędzi do analizy ryzyka i analizy zagrożeń a w tym określania parametrów zagrożeń infrastruktury. Pracownia posiada 10 uniwersalnych stanowisk komputerowych do ćwiczeń oraz 20 miejsc do prowadzenia wykładów. Pracownia połączona jest, poprzez stanowiska komputerowe z Internetem oraz jest skomunikowana z pozostałymi elementami infrastruktury laboratoriów. Zainstalowane oprogramowanie umożliwia analizę ryzyka, analizę zagrożeń a także umożliwia tworzenia tworzenie wirtualnego środowiska komputerowego i prace analityczne w obszarze bezpieczeństwa teleinformatycznego a w tym techniki zabezpieczeń komputerowych i bezpieczeństwa sieci z uwzględnieniem ochrony infrastruktury i zarządzania bezpieczeństwem informacyjnym. W pracowniach można przeprowadzić szereg zajęć specjalistycznych podnoszących kwalifikacje z zakresu kompetencji miękkich, między innymi pozwalających na przygotowanie w procesie kształcenia do egzaminu międzynarodowych ECDL, czy kompetencji miękkich związanych z komunikacją interpersonalną z wykorzystaniem nowych mediów i coachingiem.

Pracownie są wykorzystywane są obecnie do badań naukowych między innymi w zakresie:

- bezpieczeństwa społeczności lokalnych,
- systemów wczesnego ostrzegania i alarmowania o zagrożeniach typu: powódź, pożar, epidemia, itp.,
- analiz zagrożeń chemicznych,
- bezpieczeństwa infrastruktury krytycznej,
- bezpieczeństwa teleinformatycznego.

W celu wsparcia pracy naukowo-badawczej Instytut posiada odpowiednie zestawy baz danych. Dane pozyskane w celu prowadzenia badań naukowych pochodzą między innymi z:

- Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii;
  - a) zestawy danych BDOO – baza danych ogólnogeograficznych dla obszaru całego kraju;
  - b) zestaw ortofotomap dla województw pomorskiego i zachodniopomorskiego;
  - c) dane typu LiDAR dla wybranych obszarów województwa pomorskiego;
- Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej;
  - a) Mapa ryzyka powodziowego dla obszaru całego kraju;
  - b) Mapa zagrożeń powodziowych dla obszaru całego kraju

Powyższe bazy danych dają możliwość prowadzenia specjalistycznych badań w oparciu o systemy m.in. łączności oraz systemy GIS pozwalające między innymi na tworzenie map tematycznych w celu obróbki i analiz danych geoprzestrzennych co w połączeniu z macierzami ryzyka i zagrożeń pozwala na kształcenie i wyrabianie odpowiednich umiejętności praktycznych przydatnych z punktu widzenia rynku pracy.

Należy również wspomnieć, że dodatkowo, dla realizacji procesu dydaktycznego Instytut wykorzystuje inne pomieszczenia należące do innych komórek organizacyjnych Akademii znajdujące się w opisywanych budynkach lub poza nimi.